

वितरक

मोतीलाल बनारसीदास

मेन्सी कलकत्ता,
पोस्ट बक्स नं ७५,
बांगलूर ।

(१९५७)

THE PAṬṬHĀNA

(Part I)

General Editor
BHIKKHU J KASHYAP

PĀLI PUBLICATION BOARD
(BIHAR GOVERNMENT)

वितरक
मोतीलाल बनारसीदास
देवली बाग,
रोहट ब्रह्म नं ७५,
बनारस।
(१९०८)

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli, or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern school.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the world. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men. "What is life? Why should I live? Why should I do anything? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death?" Nijinsky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote: "The whole life of my wife and of all mankind is death." How can we be saved from the body of this death? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of *trṣṇā* or *tanhā*. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight-fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffering.

Sole Agents:

MOTI LAL BANARASI DAS

Nepali Khasara,

Post Box No. 73

Varanasi,

(India)

between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's pañcaśīla we will develop patience, courage, love and unselfishness. The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance.

Nirvāṇam paramam sukham. Nirvāṇa is the highest bliss. It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one. The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution. The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being; the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *samsāra* and *nirvāṇa* are one. In *Mahā-saccaka Sutta*, the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows:

“When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becoming, set free from the intoxication of ignorance. In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation. And I came to know. “Rebirth is at an end. The higher life has been fulfilled. What had to be done has been accomplished. After this present life there is no further for this or that. This last insight did I attain to in the last watch of the night. Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself.” Thus ended the struggle of six long years.

The Buddha is said to be a physician. Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition. If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign.

When the Upaniṣads declare, 'That thou art, *sat tvam asi*, it is not a mere statement of fact. It is a call to action. Make thyself that which thou know thou canst be. Whereas the Hindu mind believes in a permanent element in the individual which can stand firm and unshaken in the midst of change, the Buddhist stresses the dynamic character of the self. No change is possible with an unchanging consciousness. We can achieve the possibilities in us by the exertion of the will rather than by the play of the intellect. Religion is not a creed, but a vital process. It is no use railing against God or destiny when we are ourselves the authors of our disgrace. If few are chosen, it is because few choose to be chosen. The Buddha laid stress on the creative freedom of man. The Buddha did not encourage dependence on the supernatural. He could not conceive of a being capable of creating a world for the express purpose of its creatures praising him. The ten veramaṇi or prohibitions or abstinences called *dasasīla* or *dasasikkhāpada* which the novices in the path of Buddhism utter are given in these words: "I take upon myself the abstinence, (1) from destroying life, (2) from taking what is not given, (3) from leading an unchaste life (4) from speaking untruth (5) from giving myself to intoxicating drugs, (6) from eating at irregular hours, (7) from seeing musical and dancing performances and other shows and pageants, (8) from wearing garlands, perfumes, unguents and other bodily decorations (9) from using high couches and seats, (10) from accepting gifts of gold and silver. The first five are the Buddhist *pañcaśīla*.

Pāpātipikkā veramaṇi sikkhāpadāni samādiyāmi
 Adinnādānā veramaṇi sikkhāpadāni samādiyāmi
 Kāmesu micchācārā veramaṇi sikkhāpadāni
 samādiyāmi
 Musāvādā veramaṇi sikkhāpadāni samādiyāmi
 Surā meraya majja pamādaṭṭhānā
 veramaṇi sikkhāpadāni samādiyāmi

Conflicts in the world are conflicts in the human soul enlarged. If men were at peace within themselves the outer conflicts

between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's pañcaśīla we will develop patience, courage, love and unselfishness. The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance.

Nirvāṇam paramam sukham : Nirvāṇa is the highest bliss. It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one. The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution. The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being, the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *samsāra* and *nirvāṇa* are one. In *Mahā-saccaka Sutta*, the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows:

“When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becoming, set free from the intoxication of ignorance. In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation. And I came to know. “Rebirth is at an end. The higher life has been fulfilled. What had to be done has been accomplished. After this present life there is no further for this or that. This last insight did I attain to in the last watch of the night. Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself.” Thus ended the struggle of six long years.

The Buddha is said to be a physician. Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition. If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign.

On the occasion of the 2,500th anniversary of the Buddha's parinirvāṇa, the Government of India decided to publish standard versions in Devanāgarī Script of the complete Pāli and the Sanskrit texts of the two schools, Southern and Northern, in the hope that some of the readers of these books may be impelled to love the good to practise altruism and hold their spirit aloof from the desires and ambitions of the world

S Radhakrishnan

INTRODUCTION

1. The Pāli Tīpīṭaka

After the passing away of the Buddha at Kusinārā, the disciples had assembled to pay their last homage to him. The Venerable Mahā Kassapa, the chief of the congregation, was delivering words of consolation to the bereaved assembly, reminding them of the declaration of the Buddha.—“It is the very nature of all things near and dear to us that we must divide ourselves from them” Subhadra, a monk who had received ordination in an advanced age, however, did not look gloomy. He took a perverted view of the situation and spoke—“Do not grieve, brothers, for now we are definitely released from the restraint of the Great Teacher and his too rigid discipline. While the Teacher lived, we were constantly rebuked for failing to observe the hard rules, but, now we are at liberty to do as we please, therefore, do not grieve” These words sounded a note of warning against the future possible distortion of the Dhamma at the hands of faithless members of a similar category. The Venerable Mahā Kassapa felt an urgent need for convening a Grand Council of the leading Elders of the Saṅgha to make a full collection of the teachings, and also to adopt means for their right preservation and transmutation to posterity. He addressed the Bhikkhus thus —“Come, friends, let us chant together the Dhamma and the Vinaya ” The Venerable Mahā Kassapa drew a list of five hundred names of the topmost disciples to be appointed as members of the Council. At first, the name of the Venerable Ānanda was left out in view of the fact that he had not attained Arhat-hood till then. But, as no one else in the Saṅgha had the privilege of listening to the Teacher so very closely and for such a long period of time, his participation was deemed necessary and important. He was, consequently, asked to go to a suitable abode and develop insight, so as to become an Arhat and be able in time to join the Council. King Ajātasattu made necessary arrangements for the accommodation and convenience

of the convention at Rājagaha, a favourite resort of the Teacher himself. A spacious beautiful pavilion was raised for the meeting at the entrance of the Sattapanni cave, on the northern side of the Vebhāra Hill

Venerable Ānanda made the best efforts to train himself in developing insight. He kept walking up and down for the whole night absorbed in deep meditation, and early in the morning as he was going to stretch himself on the bed his feet had left the ground and the head had not reached the pillow at that moment, as if by a flash of light, darkness was dispelled and the sublime light of saint hood dawned upon him. And, through his miraculous superhuman power of an Arhat, he appeared all of a sudden on his appointed seat in the hall, as if emerging out of the ground, exactly as the proceedings were going to be started.

With the permission of the Saṅgha, Venerable Mahā Kassapa asked Upālī questions on Vinaya, relating to the different monastic transgressions, the matter, the occasion, the individuals concerned the principal rules (paṇḍiatti) the amended rules (anupaṇḍiatti) and all other details about them. In this the Vinaya text was agreed upon and settled. Then, again, with the permission of the Saṅgha, he asked Ānanda questions on the Dhamma, the occasion of a sermon and the person or persons with reference to whom it was preached¹

The commentary *Aṭṭhakathā*, of a much later date, assumes that the *Abhidhamma Piṭaka* was also included in the collection of the Dhamma, and that the *Tiṭṭhaka*, as it is available to us, was finalised at this very stage.²

A century after the passing away of the Buddha, a great controversy arose in the Saṅgha concerning the interpretation of some Vinaya rules. This necessitated the holding of the Second Council at Vessālī. Seven hundred leading Elders from distant parts of the country assembled to take part in

¹ *Collavagga*, Chapter xi ² *Sumaṅgalavilāsinī*, *Nidāna katha*.

it; and they had drawn up a new edition of the Scripture, resulting in the fixing up of the Piṭakas, Nikāyas, Angas and Dhammakkhanda¹

A century after, when King Asoka embraced Buddhism and gave patronage to its propagation, the richly furnished monasteries became centres of attraction even for the members of other sects. They donned the yellow robe, either by proper ordination or stealthily, and went about as Bhikkhus enjoying the privileges and honour given to them. They could not, however, leave their own inclinations behind, and began to twist and distort the Doctrine in their own ways. This led to a state of confusion and it became difficult to distinguish the true principles from the coloured ones. The Elders felt the necessity of safeguarding the purity of the Dhamma by affecting a total purge of the alien elements in the philosophical life of the Saṅgha. This task was entrusted to the Venerable Moggalliputta Tissa, a saint, a thinker and a writer. He compiled a book called the Kathāvatthu, refuting all the foreign theories, which was adopted as a book of the Tipiṭaka at the Third Council held at Pāṭaliputta under his presidency. After the council, Asoka despatched missionaries to the then civilised parts of the world for a wide propagation of the Dhamma²

Prince Mahinda and Princess Sanghamittā renounced the world and joined the Order to lead a mission to Sīhaladīpa (Ceylon). Since then, the island became a stronghold of Buddhism, and, even up to this day, has maintained the tradition of Pāli Tipiṭaka with all religious zeal³

Up till then, the Tipiṭaka was traditionally handed down orally from teachers to pupils. The complete Scripture was compiled in the form of books for the first time in Ceylon in 29 B. C., under the patronage of King Vattagāmaṇi Abhaya, with all the detailed classifications that are now obtained in the Pāli Tipiṭaka of the Theravāda School. This was done at the

---

1 *Cullavagga*, chapter xi   2 *Mahāvamsa*, chapter v
3 *Mahāvamsa*, op cit

Council convened for the purpose, known as the Fourth Great Council¹

The Fifth Council, according to orthodox tradition, was held at Mandalay, Upper Burma, in 1871, under the patronage of King Mindon. In this Council the entire Pāli Tipiṭaka was revised, re-edited and finally engraved on 729 marble slabs as follows²—

Vinaya	111 slabs
Sutta	410 slabs
Abhidhamma	208 slabs

Now in this present age, the necessity of bringing out an up-to-date edition of the Tipiṭaka printed on modern machines was felt. This task was taken up by the Burmese Chaṭṭha Saṅgāyana, the Sixth Great Council, held in Rangoon which opened on the 17th May, 1954 in the artificially built Rock Cave, especially constructed for the purpose, at a little distance from the city. Two thousand and five hundred of the most erudite Bhikkhus from all parts of the world, participated in chanting the Tipiṭaka together. A modern printing press was installed in a separate building and there the texts were printed as soon as they received the sanction of the Saṅgāyana. The Council kept functioning for two years and concluded on the fullmoon day May 1956 synchronising with the 2500th Jayanti of the Buddha.

In Ceylon, Burma, Thailand and Cambodia the principal religion of the people is Theravāda Buddhism, that adheres to Pāli Tipiṭaka as its Scripture. There, they have been having editions of it in their own scripts. Pāli Text Society, London has been able to complete the publication of a major portion of it in Roman characters. But as yet it is not fully available in any script of India.

It is with a view to removing this want that the Government of India and the State Government of Bihar have jointly sanctioned a scheme of editing and publishing the entire Pāli

¹ *Waldersleben* chapter x xxiii. ² *अष्टमं चत्वारिंशत्* २२. १८१८
p. 3.

Tiṭṭaka in Devanāgarī, which will be complete in 40 volumes of about 400 pages each. This task has been entrusted to the Devanāgarī Tripiṭaka Publication Department, Nalanda. It aims at presenting a co-ordinated edition of the text based on the printed books in Roman, Sinhalese, Burmese and Siamese scripts.

The following chart will show the distribution of books in the literature:—

TIPITAKA

Vinaya Piṭaka	Sutta Piṭaka	Abhidhamma Piṭaka
1 Mahāvagga	1 Dīghanikāya	1 Dhammasangani
2 Cullavagga	2 Majjhimanikāya	2. Vibhanga
3 Pārājika	3 Saṃyuttanikāya	3 Dhātukathā
4 Pācittiya	4. Anguttaranikāya	4 Puggalapapaññatti
5 Parivāra	5 Khuddakanikāya	5. Kathāvatthu
	which contains the 6 Yamaka	
	following fifteen 7. Patthāna	
	books.—	
	i Khuddakapāṭha	
	ii. Dhammapada	
	iii Udāna	
	iv Itivuttaka	
	v Suttanipāta	
	vi Vimānavatthu	
	vii Petavatthu	
	viii Theragāthā	
	ix Therīgāthā	
	x Jātaka	
	xi Niddesa	
	xii Patisambhidāmagga	
	xiii Apadāna	
	xiv Buddhavaṃsa &	
	xv Cariyāpitaka	

2. The Present Volume

The *Patthānaṭṭhapanakaraṇa*, also known as the *Mahāṭṭhapanakaraṇa* or 'the big book,' comprising six volumes in our edition, is,

both in importance and originality, as great as the *Dhamma saṅgāṭṭhapaṇṇāsa* with which it is most closely related. This book marks the height of perfection of the investigation into the universe of the *Dhammas*, proceeding through the different stages of enquiry in the *Pakarāṇas* previous to it. It may be roughly observed that the *Dhammasaṅgaya* makes a bare enumeration of the *Dhammas* under the heads of the *Tika* and *Duka* groups the *Vibhaṅga* determines the limits of the divisions such as *Khandha*, *Āyatana* and others in the domain of the *Dhammas*, the *Dhātukathā* proves how all the divisions and the *Dhammas* may be understood in their relationship with *Khandha*, *Āyatana* and *Dhātu* the *Yamaka* fixes the exact import of the terms if they are of an equivocal nature and states how do they function in our personality and external to us and finally the *Paṭṭhānappakarāṇa* shows that the *Dhammas* are not isolated entities but, in reality, constitute a cosmos in which the smallest unity conditions the rest of it, and is also being conditioned in return. Thus, the task of this book is like that of the astronomer who aspires to comprehend the Entire Cosmos of the stars and planets as making a Unity of System. And for this very reason, the intricacies of its arrangement that is highly thorough and complete are difficult to be grasped without a sound mastery over the subject.

Paṭṭhāna (*Paccaya+Thāna*) means that it is a system of the *Paccayas* or relations which form the basic principles of treatment throughout these volumes of the book. The *Paccayas* are 21 in number viz.

<i>Idha Paccaya</i>	<i>Upanissaya-Paccaya</i>	<i>Jhāna-Paccaya</i>
<i>Asamāna Paccaya</i>	<i>Pavijāta-Paccaya</i>	<i>Magga Paccaya</i>
<i>Idhāsaṅkha Paccaya</i>	<i>Paccājjāta-Paccaya</i>	<i>Samipavutta-Paccaya</i>
<i>Idhāsaṅkha Paccaya</i>	<i>Asāra Paccaya</i>	<i>Vipavutta-Paccaya</i>
<i>Idhāsaṅkha Paccaya</i>	<i>Kamma-Paccaya</i>	<i>Atthi Paccaya</i>
<i>Idhāsaṅkha Paccaya</i>	<i>Vipāka Paccaya</i>	<i>Nettha Paccaya</i>
<i>Atthi Paccaya</i>	<i>Abhāva Paccaya</i>	<i>Vigata Paccaya</i> and
<i>Idhāsaṅkha Paccaya</i>	<i>Idhāsaṅkha Paccaya</i>	<i>Avigata Paccaya</i>

The *Paccayas* or relations exist between two *Dhammas* (1) *Idhāsaṅkha Paccaya* *Dhamma* and the *Paccayas* *Dhamma*

Paccaya-Dhamma is a state of thing that assists in the arising of another called the *Paccayuppanna-Dhamma* or that which has come to exist conditioned by the former. The relation between the two is named after the nature of the *Paccaya-Dhamma*. For example, the relation between the object and subject is called *Ārammana-Paccaya* or 'object-relation,' in as much as the *Paccaya-Dhamma* in this case is an *Ārammana* or an 'object.'

Thus, if the devotee gets a type of moral consciousness at the sight of the image of the Buddha, it may be said, the image of the Buddha is related to the moral consciousness of the devotee by the relation of *Ārammana-Paccaya*

The 24 *Paccayas* may be introduced as below:—

1. HETU-PACCAYA

The word *Hetu* is here used in the sense of 'root' As the root supports and sustains the tree so the *Paccaya-Dhamma* in this relation does to the *Paccayuppanna* The *Paccaya-Dhammas* in this relation are six, namely, *Lobha*, *Dosa*, *Moha*, *Alobha*, *Adosa* and *Amoha*, and the *Paccayuppanna-Dhammas* are all the types of consciousness and psychic factors associated with them, as well as the groups of material qualities that co-exist with them

2. ĀRAMMANA-PACCAYA

(*The object-subject relation*)

Ārammana means the 'object' of cognition *Ārammaṇa-Paccaya* is, therefore, a kind of relation in which the *Paccaya-Dhamma* is an 'object' of the *Paccayuppanna*, which must necessarily be a type of consciousness or a psychic factor

All the types of consciousness, all the psychic factors, all kinds of material qualities, *Nibbāna*, and all the concepts may come as the *Paccaya-Dhamma* in this relation In other words, these may be the objects of our cognition.

There is, in fact, not a single thing which does not become an *Ārammana* of consciousness and the psychic factors Thus it may be of six kinds, namely, visible *Ārammaṇa*, audible

Ārammaṇa, odorous *Ārammaṇa*, rapid *Ārammaṇa*, tangible *Ārammaṇa*, and cognisable *Ārammaṇa*

3. ADHIPATI PACCAYA

(*The relation of one dominating the other*)

Adhipati Paccaya is a relation in which the *Paccaya Dhamma* exercises a dominating influence over the *Paccayuppanna*. There are two kinds of this relation namely, (a) *Ārammaṇādhipati Paccaya* and (b) *Sahajātādhipati Paccaya*

(a) *Ārammaṇādhipati Paccaya*

It is a kind of relation in which the *Paccaya Dhamma* exercises a dominating influence over the *Paccayuppanna*, being an *Ārammaṇa* (object) of it which is a type of consciousness or psychic factor

Only such objects can be the *Paccaya Dhamma* in this relation which are most lovable and most regardable.

The two types of consciousness accompanied by *Dasa*, the two accompanied by *Moha* the touch-consciousness accompanied by pain, and the concomitants of all these cannot possibly come as the *Paccaya-Dhamma* in this relation in as much as they cannot be most lovable and most regardable.

With the exception of these the remaining types of consciousness, together with all their respective concomitants may be the *Paccaya Dhamma*, only if they are most lovable and most regardable.

Ledi Sayadaw illustrates it by the story of *Sutasoma Jātaka* —

In the *Sutasoma Jātaka* the king Porisāda owing to his extreme delight in human flesh abandoned his kingdom solely for the sake of it, and lived a wanderer's life in the forest. Here, the savour of human flesh is the *Paccaya Dhamma* of *Ārammaṇādhipati* relation and king Porisāda's consciousness rooted in appetite (*Lobha*) is the *Paccayuppanna Dhamma*.

And again *Sutasoma*, having a very high regard for Truth forsook his sovereignty all his royal family and even

his life, for the sake of Truth and went to throw himself into the hands of Porisāda. In this case, 'Truth' is the *Paccaya-Dhamma*, and Sutasoma's moral consciousness is the *Paccayuppanna-Dhamma*

(b) *Sahajātādhipati-Paccaya*

It is a kind of relation in which the *Paccaya-Dhamma* exercises a dominating influence over the *Paccayuppanna*, being a concomitant (*Sahajāta*) of it, which may be consciousness, psychic factors, or the material qualities produced by the dominant thoughts

The concomitants that come as *Paccaya-Dhammas* in this relation are four, namely, (1) *Chanda* or an urge to do, (2) *Citta* or the active thought, (3) *Viriya* or energy, (4) *Vimansa* or the will to investigate, because they exercise dominating influence over the consciousness, psychic factors, and the material qualities with which they are associated

4 ANANTARA-PACCAYA

(*The preceding-succeeding relation*)

It is a kind of relation in which the *Paccaya-Dhamma* immediately precedes the succeeding *Paccayuppanna*

In a process of thought every moment of preceding consciousness that has just ceased is related to every moment of succeeding consciousness that has immediately arisen by way of this relation. And, this preceding-succeeding relation prevails throughout the whole span of the recurring existences of an individual, right from the untraceable beginning, with unbroken continuity. But, only after he has attained the Path of Arahantship and has entered the *Khandha-Parimubbāna* (i.e., the final extinction of the Five Aggregates), does this continuum break, more strictly speaking, cease for ever

5 SAMANANTARA-PACCAYA

(*The relation of immediate preceding and succeeding*)

This is the same as above.

6. SAHAJĀTA PACCAYA

(The relation of co-existence)

This is a kind of relation in which the *Paccaya Dhamma* co-exists with the *Paccayuppanna*. The arising the existing and the passing away of the two are all simultaneous. For example when a candle is lighted its flame light and heat take their rise together and also burn and are extinguished simultaneously. Here the flame, the light and the heat are together related by way of this relation.

The following states of thing are together related by way of this relation —

- (1) All the types of consciousness to their psychic factors
- (2) The mental aggregates of *Pañcandhā* to the seat of consciousness (i.e. the heart)
- (3) The four *Mahā Bhūtas* mutually among themselves.

7. ANNAMĀNA PACCAYA

(The relation of mutual dependence)

Buddhaghosa explains the spirit of this relation by the help of an illustration —

When three sticks are set upright leaning against one another at their upper ends each of them depends on and is depended on by the other two. As long as each one of them remains in such an upright position so long will all remain in the same position. And if one of them falls, all will fall at the same time. Exactly so should this relation of mutual dependence be understood.

This relation exists between the same states of thing as in the above.

8. NISSAYA PACCAYA

(The support supported relation)

This is a relation in which the *Paccaya Dhamma* is a ground or support on which the *Paccayuppanna* rests just as the tree stands on the earth or an oil painting rests on the canvas.

The following states of thing are together related by way of this relation:—

(1) The same as in 6 and 7.

(2) The six organs (eye, ear, nose, tongue, body, heart), to the six kinds of consciousness (eye-consciousness, ear-consciousness etc)

9 UPANISSAYA-PACCAYA

(*The relation of sufficing condition*)

This is a relation in which the *Paccaya-Dhamma* is a sufficing condition for the presence of the *Paccayuppanna*. It is of three kinds, namely, (1) *Ārammanūpanissaya*, (2) *Anantarūpanissaya* and (3) *Pakatūpanissaya*. Of these, the first is the same as *Ārammanādhīpati-Paccaya* [3], and the second as *Anantara-Paccaya* [4]

Pakatūpanissaya-Paccaya is the relation in which the *Paccaya-Dhamma* is a natural sufficing condition of the *Paccayuppanna*, which is a type of present consciousness and its psychic factors.

All past, present and future, internal and external classes of consciousness together with their psychic factors, all material qualities, *Nibbāna*, and concepts (*Paññatti*) are natural sufficing condition, severally related, as the case may be, to all the present classes of consciousness and their concomitants

10 PUREJĀTA-PACCAYA

(*The relation of Pre-existence*)

The six organs, as well as the five sensible objects are related to the corresponding kinds of consciousness (eye-consciousness, ear-consciousness etc), by way of this relation. In other words, eye-consciousness etc cannot arise without the pre-arising or pre-appearance of the organs and the sensible objects. At the moment of *Patissandhi*, however, the mind-consciousness arises together with the heart-organ.

11 PACCHĀJĀTA PACCIYA

(The relation of Post-existence)

In this relation the *Paccaya Dhamma* is consciousness and its psychic factors that arise only posterior to the arising of the *Paccayuppanna Dhamma* the body of the being

Here the *Paccaya Dhamma* assists in the arising of the *Paccayuppanna* being posterior to it just as the rain water that falls every subsequent year assists in the growth of such vegetation as has grown up in previous years

12. ĀSEVANA-PACCIYA

In this relation the *Paccaya Dhamma* is such the constant repetition of which adds to the strength and proficiency of the *Paccayuppanna* just as a student understands and remembers a passage better the more he reads it.

This relation exists between one thought moment and the other in the forty-seven types of mundane *Jāṇa*-consciousness (viz. immoral 12+moral 8+*Mahaggata* 9+*Kiriyā* 18=47) In these every thought moment adds to the strength and proficiency of the succeeding ones which are together related by way of this relation.

13 KAMMA PACCIYA

(The relation between the Karma and its effect)

In this relation the *Paccaya-Dhamma* is *Cetanā* or volition, which guides and regulates the action and the *Paccayuppanna-Dhammas* are consciousness, its psychic factors, and the material qualities generated by the *Kamma* and the mind

14 VIPĀKA-PACCIYA

In this relation the *Paccaya-Dhammas* are the thirty-six types of resultant-consciousness and their psychic factors and the *Paccayuppanna-Dhammas* are the same when they are mutually related as well as the material qualities generated by karma and mind as it is said "The four mental groups, in so far as they are karma result or *Vipāka* are one to another a condition by way of karma result

15 ĀHĀRA-PACCAYA

(*The relation between food and its effect*)

In this relation the *Paccaya-Dhamma* is the four kinds of nutriments, namely, (1) material food, (2) contact (*Phassa*), (3) mind-volition (*Mano-Saṁcetanā*) and (4) consciousness (*Viññāna*), which nourish the *Paccayuppanna-Dhammas*, namely, all the states of mind and body, so as to enable them to endure long, to develop, to flourish, and to thrive

16 INDRIYA-PACCAYA

(*The relation of the guiding faculties*)

This relation is of three different kinds, namely, co-existence, pre-existence, and physical-life

Of these—the *Paccaya-Dhammas* of the first kind are the fifteen co-existent faculties, viz, psychic life, consciousness, pleasure, pain, delight, antipathy, indifference, faith, energy, mindfulness, concentration, reason, the feeling that I shall realise what is not yet realised, partial realisation, and the final realisation. And the *Paccayuppanna-Dhammas* are their co-existent properties, both mental and material.

The *Paccaya-Dhammas* of the second kind are the five sentient organs, viz, eye, ear, nose, tongue, and body. And, the *Paccayuppanna-Dhammas* are the five senses together with their concomitants

The *Paccaya-Dhamma* of the third kind is only one viz, 'physical-life' itself. And the *Paccayuppanna-Dhammas* are all the material qualities produced by karma, with the exception of physical life itself

17 JHĀNA-PACCAYA

(*The relation of Jhāna*)

Jhāna is here to be understood in its widest sense, not necessarily that of the *Rūpāvacara*, *Arūpāvacara* and *Lokuttara*

The *Paccaya-Dhammas* in this relation are the seven constituents of *Jhāna*, namely—*Vitakka*, *Vicāra*, *Pīti*, *Somanassa*, *Domanassa*, *Upekkhā* and *Ekaggatā*. And, the *Paccayuppanna-*

Dhammas are all the types of consciousness, with the exception of twice fivefold *Vitthāya*, their concomitants, and the material qualities in co-existence with the seven constituents

18 MAGGA PACCAYA

(*The relation of Path*)

The word *Magga* means a 'Path'. If it is followed in the right direction it leads to *Nibbāna* and to the realm of misery if followed in the wrong direction

The twelve constituents of the Path are the *Paccaya Dhammas* in this relation. And the *Paccayuppanna Dhammas* are all the types of consciousness and mental concomitants conditioned by the *Hetu*, and all material qualities co-existing with the types of *sahetuka*-consciousness

19 SAMPAYUTTA PACCAYA

(*The relation of Association*)

All the types of consciousness are related with their respective psychic factors by way of this relation

20 VIPPAYUTTA PACCAYA

(*The relation of dissociation*)

In this relation the *Paccaya Dhamma* is such as is dissociated from the *Paccayuppanna*. Thus the mental phenomena are related to the material by way of this relation and vice versa

21 21 ATTHI PACCAYA, NATTHI PACCAYA VIGATA PACCAYA, AVIGATA PACCAYA

Atthi Paccaya is the same as *Avigata Paccaya* and *Natthi Paccaya* the same as *Vigata Paccaya*

The first is a relation in which the *Paccaya Dhamma* exists with the existence of the *Paccayuppanna* and the second is a relation in which the *Paccaya Dhamma* must be absent when the *Paccayuppanna* exists

The book takes all the 22 *Tikas* and the 100 *Dukas* of the *Mātika* of the *Dhammasangani*, both separately and also in their possible combinations and explains how the *Dhammas* under them may be understood in the light of the 24 *Paccayas*.

The whole work is divided into four great divisions, as below.—

I. ANULOMA PATTHĀNA, which studies the instances in which the *Paccaya*-relations do exist between the *Dhammas*. It opens with questions like these—

May, dependent on a *Kusala Dhamma*, arise the following—

(i) A <i>Kusala Dhamma</i> conditioned by way of <i>Hetu Paccaya</i> ?			
(ii) An <i>Akusala Dhamma</i>	„	„	?
(iii) An <i>Abyākata Dhamma</i>	„	„	?
(iv) A <i>Kusala</i> and an			
<i>Abyākata Dhamma</i>	„	„	?
(v) An <i>Akusala</i> and an			
<i>Abyākata Dhamma</i>	„	„	?
(vi) A <i>Kusala</i> and an			
<i>Akusala Dhamma</i>	„	„	?
(vii) A <i>Kusala</i> , an <i>Akusala</i>			
and an <i>Abyākata Dhamma</i>	„	„	?

II PACCANIYA PATTHĀNA which studies the instances in which the *Paccaya*-relations do not exist between the *Dhammas*. The questions in this division are similar to those as above, but in the negative.

III ANULOMA PACCANIYA PATTHĀNA, which studies the instances in which some of the *Paccaya*-relations do exist between the *Dhammas*, but the others do not.

IV PACCANIYA ANULOMA PATTHĀNA, which studies the instances in which some of the *Paccaya*-relations do not exist in the *Dhammas*, but the others do.

An identical method has been followed in all of these divisions. Therefore, the first of them has been dealt fully, covering five volumes, and the others have been traced in

outlines in the sixth volume, left for the readers to develop on the same lines

The 24 *Paccayas* are applied in them in a six fold way, namely—

(i) *Tika Paṭṭhāna*, applying the 24 *Paccayas* to the *Dhammas* in their 22 *Tika*-groups

(ii) *Duka Paṭṭhāna*, applying the 24 *Paccayas* to the *Dhammas* in their 100 *Duka* groups

(iii) *Duka Tika Paṭṭhāna* applying the 24 *Paccayas* to the *Dhammas* in their 100 *Dukas* mixed with 22 *Tika*-groups.

(iv) *Tika Duka Paṭṭhāna* applying the 24 *Paccayas* to the *Dhammas* in their 22 *Tikas* mixed with the 100 *Duka*-groups

(v) *Tika Tika Paṭṭhāna* applying the 24 *Paccayas* to the *Dhammas* in their 22 *Tika*-groups mixed with one another

(vi) *Duka Duka Paṭṭhāna*, applying the 24 *Paccayas* to the *Dhammas* in their 100 *Duka* groups mixed with one another

Thus taking all of them together there are twenty four *Paṭṭhānas* that constitute the *Mahāppakarasa*. Six of them have been fully elaborated in the five volumes, and the remaining eighteen abridged in the sixth

3 The Present Edition

This presents a co-ordinated edition in Devanāgarī of the *Paṭṭhānappakarasa* of the *Abhidhammapiṭaka* based on the following versions of the text—Burmese Chaṭṭha-saṅgāyana publication 1956 Siamese Mahāmakūṭa Government publication 1926 and Sinhalese edited by Papdita Kirillo Nāṇawimala Thero 1954

For preparing our MSS we have adopted the Chaṭṭha-saṅgāyana edition as our basic text, an edition that has been brought out by the efforts and sanction of an international Saṅgha constituting of the zealous holders of the orthodox Theravāda tradition. Very often we have agreed in selecting the readings and in paragraph arrangement but, we have

broken new grounds by providing a system of headings and sub-headings and adopting a method of punctuation, thereby making the text more useful for the modern reader

(a) *Headings*

In the old-fashioned books, no headings have been given in the beginning of a section. Instead, it is at the end that we have words like *nitthilam*. But, to the modern reader, this presents a difficulty in forming a complete picture of the text as an organic unity. We have, therefore, ventured to provide headings, numbered and arranged, with the purpose of bringing to relief the order and sequence in the parts of it. As far as possible, the headings have been constructed with words picked up from the body of the text, the chief objective being to indicate at the outset what does the section contain. Our readers should note that they have been supplied by us and that they do not belong to the original text

The principal headings have been printed in 16pt. Mono Black and are numbered, with the article sign. Notable heads contained in it have also been printed in 16pt. Mono Black, but have not been numbered. The sub-headings have been serially numbered either in figures or in letters and have been printed in 14pt Mono Black. Headings, still subordinate to it have been numbered and printed in 12pt. Mono Black. In the folio of odd pages, it is only the principal headings that have been mentioned, not the subordinate ones.

(b) *Selection of readings*

In selecting a reading for our text out of the variants available, philological justification, no doubt, has been the chief consideration; but, at the same time, we have not lost sight of the importance of the historical usage. When different forms are both grammatically correct and current in use, we have put one in the text and mentioned the others in the foot-notes. In such cases, selection of one form does not mean the rejection of others

(c) *Punctuation marks*

Originally, no punctuation marks were used in Pāli,
५०१-५१

except, perhaps one for full stop. The Siamese edition has followed the same tradition. But, as the syntax of Pāli is, at times so very difficult and complicated, the use of the modern marks of punctuation is decidedly advantageous in making out the meaning explicit and in bringing out clearly the inter-connections between the different constituent clauses and phrases, which in their absence, would have remained obscure, if not misleading. We have, therefore, used all the modern marks freely, not in a mechanically rigid manner, but, only with a view to facilitating the correct understanding of the sentences. And in this we have tried to be systematic and consistent.

The following marks have been used—full-stop of Devanāgarī (।) comma (,) Colon (:) semicolon (;), note of interrogation (?) note of interjection (!) hyphen (-), dash (—), double inverted commas (" "), and single inverted commas (' ')

Generally we have been using three dots (. . .) to indicate *Peyyālaṣa* both verbatim and mutatis mutandis. In the volumes of the *Paṭṭhāna* however, in the process of exhausting possible permutations and combinations of the *Paṭṭhāna*, *Peyyālaṣa* recurs so very succinctly and in so many diverse ways, that it would have looked pedantic if we had stuck to it. We have therefore very often used only commas or even full-stops, at such places. This will make the meaning quite clear to the student of the subject.

(d) Abbreviations

In the foot note, the abbreviation श्री stands for the Sinhalese edition, ස for the Siamese edition and မ for the Burmese edition.

In the margin, the abbreviation 'B stands for the Burmese edition. That indicates that the page number put by its side begins from that line.

(e) Corner references

On odd pages of the book, the corner numbers refer to the *Tika* or *Duka* or *Duka Tika* etc *Vāra* and paragraph

occurring at the end of the page; and on even pages they refer to those occurring at the beginning of the page.

(f) Spelling

About the mode of our spelling, it is necessary to note that we have generally treated the indeclinable particles *va*, *pi* and *ti* as independent words, as the initial vowels of *eva*, *api* and *iti* are very often dropped in Pāli

The Parasavarna combination has essentially been made when occurring in the same words, as—*Sangha*, *Kiñci*, *Pañca* etc. At other places, this combination has been generally avoided as—*evam pi*, *kammam ti* etc. But, to show that the other forms are also grammatically valid, we have on occasions, used this form also—*evampi*, *kammanti* etc.

Some western editors have accepted the same method of spelling; but, in cases where 'ti' is preceded by 'i' or 'pi' by 'a' they have applied the Sanskrit rule of sandhi—*akah savarne dīrghah*; and have spelt the indeclinable particles together with the preceding words; as—*desesīti* and *tassāpi*. But, in such cases also, we have spelt them separately, as—*desesī ti* and *tassā pi*. The lengthening of the preceding vowels before *ti* and *pi* may well be explained by the rule—*Byañjane dīrgharassā* (Moggallāna 1 33), which allows lengthening of a short vowel, if it precedes a consonant; as in—*muni+care=munī care*; *Khanti+paramam=Khantī paramam*; *Gotama+ti=Gotomā ti*, *Hoti+ti=Hotī ti*

**

**

**

The basic MSS have been edited by the Venerable Acharya D. Sasanasiṃha, Principal, International Pāli Institute, Mahabodhi Society, Sarnath, and finally revised by our learned Editor, Shree Birbal Sharma, M.A., who has also vigilantly supervised the work of printing.

My best thanks are due to them for their prompt and valuable cooperation.

Bhikkhu J. Kashyap.

पट्टानपालि

१. तिकपट्टानं

सूची

पञ्चयनिदानं

(क) पञ्चयुद्देशो	३
(ख) पञ्चयनिद्देशो	३
(ग) पुच्छावारो	११
१ पञ्चयानुलोम	११
(१) कुसलपद	११
(२) अकुसलपद	१२
(३) अब्याकतपद	१२
(४) कुसलाब्याकतपद	१२
(५) अकुसलाब्याकतपद	१३
(६) कुसलाकुसलपद	१३
(७) कुसलाकुसलाब्याकतपद	१३
(१) हेतुमूलकं	१५
(२) आरम्भणमूलकादि	१५
२ पञ्चयपञ्चनीय	१६
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	१७
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	१८

१. कुसलत्तिकं

§ १. पटिच्चवारो	२०
१ पञ्चयानुलोम	२०
(१) विभङ्गो	२०
हेतुपञ्चयो	२०
आरम्भणपञ्चयो	२१

पिट्ठङ्का

अधिपतिपञ्चयो	२१
अनन्तर-समनन्तरपञ्चया	२२
सहजातपञ्चयो	२२
अञ्जमञ्जपञ्चयो	२४
निस्सयपञ्चयो	२४
उपनिस्सयपञ्चयो	२५
पुरेजातपञ्चयो	२५
आसेवनपञ्चयो	२५
कम्मपञ्चयो	२५
विपाकपञ्चयो	२६
आहारपञ्चयो	२६
इन्द्रियपञ्चयो	२७
ज्ञान-मग्गपञ्चया	२७
सम्पयुत्तपञ्चयो	२७
विप्पयुत्तपञ्चयो	२७
अत्थिपञ्चयो	२६
नत्थि-विगतपञ्चया	२६
अविगतपञ्चयो	२६

(२) सङ्ख्या

दुक	२६
तिक	२६
द्वादसकं	३०
बावीसक	३०
तेरसक	३०
वावीसक	३०

	पिठुङ्गा		मिठुङ्गा
भारम्भणाविदुर्कं	३०	मभ्रधिपतिदुर्कं	४१
भ्रासेवनदुर्कं	३१	तिर्कं	४१
कम्मदुर्कं	३१	चतुर्कं	४१
विपाकदुर्कं	३१	नभ्रनन्तरादि	४१
भ्राह्मराविदुर्कं	३१	नपुरेजातदुर्कं	४१
भ्रविगतदुर्कं	३२	तिर्कं	४१
पञ्चमपञ्चनीय	३२	चतुर्कं	४२
(१) विनङ्गो	३२	नपञ्चाजात-नभ्रासेवनदुर्कं	४२
महेतुपञ्चयो	३२	तिर्क	४२
नभ्रारम्भणपञ्चयो	३३	चतुर्कं	४२
नभ्रधिपतिपञ्चयो	३३	नकम्मदुर्कं	४२
नभ्रनन्तर-नसमनन्तरपञ्चया	३५	तिर्क	४३
नभ्रञ्जमञ्जपञ्चयो	३५	नविपाकदुर्कं	४३
नटपनिस्सयपञ्चयो	३५	तिर्क	४३
नपुरेजातपञ्चयो	३५	चतुर्कं	४३
नपञ्चाजात-नभ्रासेवनपञ्चया	३६	नभ्राह्मराविदुर्कं	४३
नकम्मपञ्चयो	३७	नसम्प्युत्तदुर्कं	४३
नविपाकपञ्चयो	३७	नविप्युत्तदुर्कं	४३
नभ्राह्मरापञ्चयो	३८	तिर्कं	४४
नभ्रम्रियपञ्चयो	३८	चतुर्कं	४४
नभ्रानपञ्चयो	३८	नोनवि-नोविगतदुर्कं,	४४
नमयापञ्चयो	३८	तिर्कं	४४
नसम्प्युत्तपञ्चयो	३९	३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	४४
नविप्युत्तपञ्चयो	३९	हेतुदुर्कं	४४
नोनवि-नोविगतपञ्चया	३९	तिर्कं	४४
(२) सत्तुङ्गा	३९	चतुर्कं	४४
महेतुदुर्कं	४०	एकादसकं	४४
तिर्कं	४०	छावसकं (भ्रासेवनं)	४४
वीसकं	४०	सेवीसकं	४४
नभ्रारम्भणदुर्कं	४०	तेरसकं (नविपाकं)	४४
चतुर्कं	४०	तवीसकं	४४
		भ्रारम्भणदुर्कं	४६
		तिर्कं	४६

पिटृङ्का

अधिपतिदुक	४६
चतुक्क	४६
अनन्तर-समनन्तरदुक	४६
सहजातदुक	४६
तिक	४७
चतुक्क	४७
अञ्जामञ्जदुक	४७
तिक	४७
चतुक्क	४८
निस्सय-उपनिस्सयदुक	४८
पुरेजातदुक	४८
तिक	४८
आसेवनदुक	४८
तिकं	४८
कम्मदुक	४८
तिक	४९
चतुक्क	४९
विपाकदुक	४९
तिक	४९
चतुक्क	४९
पञ्चक	५०
नेवीसक	५०
आहारदुक	५०
तिक	५०
चतुक्क	५०
इन्द्रियदुक	५१
तिक	५१
चतुक्क	५१
ज्ञानदुकं	५१
तिक	५१
चतुक्कं	५२
मग्गदुक	५२
तिक	५२

पिटृङ्का

चतुक्क	५२
सम्पयुत्तदुक	५२
तिक	५२
विप्पयुत्तदुकं	५३
तिक	५३
चतुक्क	५३
पञ्चक	५३
द्वादसक	५३
तेवीसक (सासेवन)	५४
चुद्दसक (सविपाक)	५४
तेवीसक	५४
अत्थिदुक	५४
तिक	५४
चतुक्क	५४
नत्थि-विगतदुक	५५
अविगतदुक	५५
तिक	५५
४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	५५
नहेतुदुक	५५
तिक	५५
सत्तक	५६
दसक	५६
चुद्दसक	५६
एकवीसक	५६
नआरम्मणदुकं	५७
तिक	५७
नअधिपतिदुक	५७
तिक	५७
चतुक्क	५७
नअनन्तरादिदुक	५७
तिक	५८
नपुरेजातदुक	५८
तिक	५८

	पिठुका		पिठुका
चतुर्कं	५८	(२) सङ्ख्या	६१
नपञ्चाशत्तुक्	५८	२ पञ्चयपञ्चनीय	६१
तिकं	५९	(१) विमङ्गो	६१
चतुर्कं	५९	नहेतुपञ्चयो	६१
नप्रासेवनतुक्	५९	(२) सङ्ख्या	६६
तिकं	५९	३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	६६
चतुर्क	५९	४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	६६
मकम्मपुक्	६०	१५ पञ्चयवारो	६७
तिकं	६०	१ पञ्चयानुलोम	६७
चतुर्क	६०	(१) विमङ्गो	६७
मविपाकतुक्	६	हेतुपञ्चयो	६७
तिकं	६०	आरम्भणपञ्चयो	६८
चतुर्क	६१	अधिपतिपञ्चयो	६८
नभाहारतुक्	६१	अनन्तर-समनन्तरपञ्चयो	७०
मइन्द्रियतुक्	६१	सहजातपञ्चयो	७०
मभानतुक्	६१	अकञ्जमकञ्जपञ्चयो	७१
नमगतिकं	६१	मिस्सयपञ्चयो	७१
चतुर्कं	६१	उपमिस्सयपञ्चयो	७१
नसम्पयुततुक्	६२	पुरेजातपञ्चयो	७१
तिकं	६२	प्रासेवनपञ्चयो	७२
मविप्ययुततुक्	६२	कम्मपञ्चयो	७३
तिकं	६२	विपाकपञ्चयो	७३
चतुर्कं	६२	आहारपञ्चयो	७४
मोनत्थि-नोविगततुक्	६३	इन्द्रियपञ्चयो	७४
तिकं	६३	आम-मगापञ्चय	७४
अटुक्	६३	सम्पयुतपञ्चयो	७४
सरसकं	६३	विप्ययुतपञ्चयो	७४
पन्नरसकं	६३	अतिपञ्चयादि	७७
एषवीसक.	६३	(२) सङ्ख्या	७७
२ सङ्ज्ञासवारो	६४	हेतुपुक्	७७
१ पञ्चयानुलोम	६४	तिप	७७
(१) विमङ्गो	६४	दादगकं (शासपमं)	७७
हेतुपञ्चया	६४		

	पिठुङ्का
वावीसकं	७७
तेरसक (सविपाक)	७८
वावीसक (सविपाक)	७८
आरम्भणदुक	७८
अधिपतिदुक	७८
अनन्तर-समनन्तरदुक	७८
सहजातादिदुक	७८
कम्म-विपाकदुक	७८
आहारादिदुक	७९
२ पच्चयपच्चनीय	७९
(१) विभङ्गो	७९
नहेतुपच्चयो	७९
नआरम्भणपच्चयो	८०
नअधिपतिपच्चयो	८०
नअनन्तरपच्चयादि	८०
नपच्छाजातपच्चयादि	८०
नकम्मपच्चयो	८१
नविपाकपच्चयो	८१
नआहारपच्चयादि	८२
नसम्पयुत्तपच्चयादि	८२
(२) सङ्ख्या	८२
नहेतुदुक	८२
तिक	८३
नआरम्भणदुक	८३
तिक	८३
नअधिपतिदुक	८३
तिक	८३
चतुक्क	८४
नअनन्तरादि	८४
नपुरेजातदुक	८४
तिक	८४
चतुक्क	८४

	पिठुङ्का
नपच्छाजात-नआसेवनदुक	८४
तिक	८४
चतुक्क	८५
नकम्मदुक	८५
तिक	८५
नविपाकदुक	८५
तिक	८५
चतुक्क	८६
नआहारादिदुक	८६
नविष्पयुत्तदुक	८६
तिक	८६
चतुक्क	८६
३ पच्चयानुलोमपच्चनीय	८६
हेतुदुक	८६
तिक	८७
एकादसक	८७
द्वादसक (सासेवन)	८७
तेवीसक	८७
तेरसक (सविपाक)	८७
तेवीसक (सविपाक)	८७
आरम्भणदुक	८८
तिक	८८
अधिपतिदुक	८८
सहजातदुक	८८
तिक	८८
अञ्जमञ्जदुक	८९
तिक	८९
चतुक्क	८९
निस्सयदुक	८९
उपनिस्सयदुक	८९
पुरेजातदुक	८९
आसेवनदुक	८९
तिक	९०

	पिठुका		पिठुका
चतुर्क	१०	नपुरजातपुर्क	११
मम्मदुर्क	१०	तिर्क	११
तिर्क	१०	चतुर्क	१६
विपाकदुर्क	१०	मपञ्चाजातपुर्क	१६
तिर्क	१०	तिर्क	१६
द्वादसक	११	चतुर्क	१६
तवीसक	११	मप्रासेवनदुर्क	१६
ग्राहारपुर्क	११	तिर्क	१६
तिर्क	११	चतुर्क	१७
इन्द्रिगदुर्क	११	मकम्मदुर्क	१७
मानपुर्क	११	तिर्क	१७
ममापुर्क	१२	चतुर्क	१७
विप्ययुतपुर्क	१२	नविपाकदुर्क	१७
तिर्क	१२	तिर्क	१८
चतुर्क	१२	चतुर्क	१८
पञ्चक	१२	मग्राहारपुर्क	१८
तेरसक (सासवन)	१२	नइन्द्रियपुर्क	१८
तेवीसक	१३	नमानपुर्क	१८
चुइसक (सविपाक)	१३	चतुर्क	१८
तवीसक	१३	ममगादुर्क	१९
पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	१३	चतुर्क	१९
नहेतुपुर्क	१३	मसम्पयुतपुर्क	१९
तिर्क	१३	तिर्क	१९
सप्तक	१४	नविप्ययुतपुर्क	१९
द्वादसक	१४	तिर्क	१९
चुइसक	१४	चतुर्क	१०
एकवीसक	१४	१४ मिस्सयवारो	१००
नपारम्मणपुर्क	१४	१ पञ्चयानुलोम	१००
तिर्क	१४	(१) बिभङ्गो	१०
मप्रपिपतिपुर्क	१४	अनुसोमहेतुपञ्चयो	१
तिर्क	१५	(२) सप्तधा	१०२
चतुर्क	१५	सुख	१२
ममनन्तरान्दिपुर्क	१५		

	पिठुङ्गा		पिठुङ्गा
२ पञ्चयपञ्चनीय	१०२	नकम्मपञ्चयो	१०८
(१) विभङ्गो	१०२	नविपाकपञ्चयो	१०८
नहेतुपञ्चयो	१०२	नज्ञानपञ्चयो	१०८
(२) सङ्ख्या	१०३	नमग्गपञ्चयो	१०८
मुद्ध	१०३	नविप्पयुत्तपञ्चयो	१०८
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	१०३	(२) सङ्ख्या	१०९
हेतुदुक	१०३	मुद्ध	१०९
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	१०४	नहेतुदुक	१०९
नहेतुदुक	१०४	तिक	१०९
५. संसद्धारो	१०४	चतुक्क	१०९
१ पञ्चयानुलोम	१०४	छक्क	१०९
(१) विभङ्गो	१०४	सत्तक	१०९
हेतुपञ्चयो	१०४	नक्क	११०
आरम्मणपञ्चयादि	१०५	नअधिपत्तिदुक	११०
पुरेजातपञ्चयो	१०५	तिक	११०
आसेवनपञ्चयो	१०५	नपुरेजातदुक	११०
कम्मपञ्चयो	१०५	तिक	११०
विपाकपञ्चयो	१०५	नपच्छाजात-	
आहारपञ्चयादि	१०६	नआसेवनदुक	११०
विप्पयुत्तपञ्चयो	१०६	तिक	११०
अत्थिपञ्चयादि	१०६	नकम्मदुक	१११
(२) सङ्ख्या	१०६	तिक	१११
मुद्ध	१०६	नविपाकदुक	१११
हेतुदुक	१०६	सत्तक	१११
आसेवनदुक	१०६	नज्ञानदुकं	१११
विपाकदुक	१०७	छक्क	१११
२ पञ्चयपञ्चनीय	१०७	नमग्गदुक	१११
(१) विभङ्गो	१०७	नविप्पयुत्तदुकं	१११
नहेतुपञ्चयो	१०७	तिक	११२
नअधिपत्तिपञ्चयादि	१०७	नक्क	११२
नपच्छाजातपञ्चयादि	१०७	३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	११२
		हेतुदुक	११२
		तिक	११२

विद्वद्भा

चतुस्रकं	११२
एकादसकं	११२
द्वादसकं (सासेवनं)	११३
तवीसकं (सासेवनं)	११३
तेरसकं (सविपाकं)	११३
तेवीसकं (सविपाकं)	११३
आरम्भणवुकं	११३
तिकं	११३
अधिपतिदुकं	११३
तिफादि	११३
अनन्तरादि	११३
पुरेजातदुकं	११४
तिकं	११४
आसेवनदुकं	११४
तिकं	११४
कम्मदुकं	११४
तिकं	११४
विपाकवुकं	११४
तिकं	११४
आहारवुकं	११४
तिकं	११४
इन्द्रियवुकं	११५
सिकं	११५
ज्ञानदुकं	११५
तिकं	११५
मग्गवुकं	११५
तिकं	११५
सम्पयुतवुकं	११५
तिकं	११५
विप्ययुतवुकं	११५
तिकं	११५
चतुस्रकं	११५
द्वादस	११५

विद्वद्भा

सेवीसकं (सासेवनं)	११६
सेवीसकं (सविपाकं)	११६
अतिथिआदिदुपानि	११६
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	११७
नहेतुदुकं	११७
तिकं	११७
चतुस्रकं	११७
सप्तकं	११७
दसकं	११७
अधिपतिदुप	११७
तिकं	११८
अपुरेजातदुकं	११८
नकम्मवुकं	११८
तिकं	११८
पञ्चकं	११८
अविपाकदुकं	११८
पञ्चकं	११८
अज्ञानदुकं	११८
सप्तकं	११८
अमग्गवुकं	११८
पञ्चकं	१२
स्वकादि	१२०
अविप्ययुतदुकं	१२०
तिकं	१२
नवक	१२
५ सम्पयुतवारो	१२१
१ पञ्चयानुलोम	१२१
(१) विमङ्गो	१२१
हेतुपञ्चयो	१२१
(२) सङ्ख्या	१२१
सुखं	१२१

	पिटुङ्का		पिटुङ्का
२ पञ्चयपञ्चनीय	१२१	विष्युत्तपञ्चयो	१४६
(१) विभङ्गो	१२१	अस्थिपञ्चयो	१५०
नहेतुपञ्चयो	१२१	नस्थिपञ्चयो	१५४
(२) सङ्ख्या	१२२	विगतपञ्चयो	१५४
सुद्ध	१२२	अविगतपञ्चयो	१५४
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	१२२	(२) सङ्ख्या	१५४
हेतुदुक	१२२	सुद्ध	१५४
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	१२२	हेतुसभाग	१५४
नहेतुदुक	१२२	हेतुसामञ्जघटना	१५५
७. पञ्हावारो	१२३	सइन्द्रिय-मगघटना	१५५
१ पञ्चयानुलोम	१२३	साधिपति-इन्द्रिय-मगघटना	१५५
(१) विभङ्गो	१२३	आरम्भणसभाग	१५६
हेतुपञ्चयो	१२३	आरम्भणघटना	१५६
आरम्भणपञ्चयो	१२३	अधिपतिसभाग	१५६
अधिपतिपञ्चयो	१२७	मिस्सकघटना	१५६
अनन्तरपञ्चयो	१२८	पकिण्णकघटना (३)	१५६
समनन्तरपञ्चयो	१२९	सहजातसामञ्जघटना	१५७
सहजातपञ्चयो	१३०	साहार-इन्द्रियघटना	१५७
अञ्जमञ्जपञ्चयो	१३२	सइन्द्रिय-मगघटना	१५७
निस्सयपञ्चयो	१३३	सहेतु-इन्द्रिय-मगघटना	१५८
उपनिस्सयपञ्चयो	१३५	अनन्तरसभाग	१५८
पुरेजातपञ्चयो	१४३	अनन्तरघटना	१५८
पच्छाजातपञ्चयो	१४४	समनन्तरसभाग	१५८
आसेवनपञ्चयो	१४४	पकिण्णकघटना	१५८
कम्मपञ्चयो	१४५	सहजातसभाग	१५८
विषाकपञ्चयो	१४६	सहजातघटना (१०)	१५९
आहारपञ्चयो	१४६	अञ्जमञ्जसभाग	१५९
इन्द्रियपञ्चयो	१४७	अञ्जमञ्जघटना	१५९
ज्ञानपञ्चयो	१४८	निस्सयसभाग	१५९
मगपञ्चयो	१४८	निस्सयमिस्सकघटना (६)	१६०
सम्पयुत्तपञ्चयो	१४९	पकिण्णकघटना (४)	१६०
		सहजातघटना	१६०
		उपनिस्सयसभाग	१६०

	पिढ्ढा		पिढ्ढा
उपनिस्सयघटना	१६१	सामञ्जसघटना (६)	१६६
पुरेजातसभाग	१६१	सहन्द्रियघटना (६)	१६६
पुरेजातघटना	१६१	समगगघटना (६)	१६६
पञ्चाजातसभाग	१६१	सहन्द्रिय-मगगघटना (६)	१७०
पञ्चाजातघटना (१)	१६१	मगगसभाग	१७०
आसेवनसभाग	१६२	मगगसामञ्जसघटना (६)	१७०
आसेवनघटना (१)	१६२	सहन्द्रियघटना (६)	१७१
कम्मसभाग	१६२	समानघटना (६)	१७१
कम्मपकिण्णकघटना (२)	१६२	सहन्द्रिय-मानघटना (६)	१७२
सहजातघटना	१६२	साधिपति-इन्द्रियघटना (६)	१७२
विपाकसभाग	१६२	सहनु-इन्द्रियघटना (६)	१७२
विपाकघटना (५)	१६३	सहताधिपति-इन्द्रिय	
आहारसभाग	१६३	घटना (६)	१७३
आहारमिस्सकघटना	१६३	सम्पयुत्तसभाग	१७३
सहजातसामञ्जसघटना	१६३	सम्पयुत्तघटना (२)	१७३
सकम्मघटना	१६३	विप्ययुत्तसभाग	१७३
सहन्द्रियघटना	१६४	विप्ययुत्तमिस्सकघटना (४)	१७४
साधिपति-इन्द्रियघटना	१६४	पकिण्णकघटना (५)	१७४
इन्द्रियसभाग	१६४	सहजातघटना (४)	१७४
इन्द्रियमिस्सकघटना (३)	१६५	अत्थिसभाग	१७४
पकिम्मकघटना (१)	१६५	अत्थिमिस्सकघटना (११)	१७४
सहजात भञ्जमञ्ज		पकिण्णकघटना (८)	१७५
घटना (६)	१६५	सहजातघटना (१)	१७५
समम्यघटना (६)	१६५	मत्थिसभाग	१७५
समानघटना (६)	१६६	मत्थिघटना (३)	१७६
समान-मगगघटना (६)	१६६	विगतसभाग	१७६
आहारघटना (६)	१६७	विगतघटना (३)	१७६
साधिपति-आहारघटना (६)	१६७	अविगतसभाग	१७६
साधिपति-मगगघटना (६)	१६७	अविगतमिस्सक-	
सहेतु-मगगघटना (६)	१६८	घटना (११)	१७६
सहेतु-अधिपति		पकिण्णकघटना (८)	१७६
मगगघटना (६)	१६८	सहजातघटना (१)	१७७
आमसभाग	१६८	पञ्चनीमुद्दारो	१७७

२. पञ्चयपञ्चनीय

(२) सङ्ख्या

सुद्ध

नहेतुदुक

तिक

छक्क

सत्तक

अट्टक

नवकं

दसक

एकादसक

द्वादसक

चुद्दसक

सत्तरसक

एकवीसकं

सोळसक (सइन्द्रिय)

पुन एकवीसक

नआरम्मणदुक

सत्तक

नअधिपत्यादि

नसहजातदुक

चतुक्क

नअञ्जमञ्जदुक

चतुक्क

अट्टक

ननिस्सयदुक

चतुक्क

दसक

नउपनिस्सयदुक

चतुक्क

अट्टक

नवक

दसक

पिट्ठङ्का

१७८

१७८

१७८

१७९

१७९

१७९

१७९

१८०

१८०

१८०

१८१

१८१

१८१

१८१

१८१

१८१

१८२

१८२

१८२

१८२

१८३

१८३

१८३

१८३

१८४

१८४

१८४

१८५

१८५

१८५

१८६

१८६

नपुरेजातदुक

चतुक्क

अट्टक

दसक

एकादसक

नपच्छाजातदुक्

चतुक्क

अट्टक

दसकं

एकादसक

नकम्मदुक

चतुक्क

दसक

एकादसक

तेरसक

नआहारदुक

चतुक्क

अट्टक

दसक

एकादसक

तेरसक

पन्नरसक

अट्टारसक

नइन्द्रियदुक

चतुक्क

अट्टक

दसक

एकादसक

तेरसक

पन्नरसक

एकवीसक

नविप्पयुत्तदुक

चतुक्क

दसक

पिट्ठङ्का

१८६

१८६

१८७

१८७

१८७

१८७

१८८

१८८

१८८

१८८

१८९

१८९

१८९

१८९

१८९

१९०

१९०

१९०

१९०

१९०

१९१

१९१

१९१

१९१

१९१

१९१

१९१

१९२

१९२

१९२

१९२

१९३

१९३

	पिंड		पिंड
एकादसक	१६३	समनन्तरघटना (३)	२०८
अष्टारसक	१६३	सहजासदुकं	२०८
नोप्रतिपदुक	१६३	सहजासघटना (१०)	२०६
अतुक	१६४	अञ्जमञ्जसुक	२१०
दसकं	१६४	अञ्जमञ्जघटना (६)	२११
एकादसकं	१६४	निस्सयसुकं	२१२
सत्तरसकं	१६४	निस्सयमिस्सकघटना (६)	२१२
एकवीसकं	१६४	पकिष्णकघटना (४)	२१३
तेवीसकं (सत्तरनिस्सयं)	१६४	सहजासघटना (१०)	२१४
तेवीसक (सकम्मं)	१६५	उपनिस्सयदुकं	२१६
नोनत्तिपदुकं	१६५	उपनिस्सयघटना (७)	२१६
नोविगतदुक	१६५	पुरेजासदुकं	२१८
नोप्रविगतदुकं	१६५	पुरेजासघटना (७)	२१८
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	१६५	पञ्चाजासदुक	२१६
हेतुसुकं	१६५	पञ्चाजासघटना (१)	२१६
हेतुसामञ्जघटना (६)	१६५	आसेवनदुकं	२२०
सहस्रिग-ममाघटना (६)	१६७	आसेवनघटना (१)	२२०
साधिपति-इन्द्रिय		कम्मसुकं	२२०
ममाघटना (६)	१६६	कम्मपकिष्णकघटना (२)	२२०
आरम्मणदुक	२००	सहजासघटना (६)	२२१
आरम्मणघटना	२०	विपाकदुकं	२२२
अधिपतिदुक	२१	विपाकघटना (५)	२२३
अधिपतिमिस्सकघटना (३)	२०१	आहारसुकं	२२४
पकिष्णकघटना (३)	२२	आहारमिस्सकघटना (१)	२२४
सहजास-उद्वाधिपति		सहजाससामञ्जघटना (६)	२२४
घटना (६)	२२	सकम्मघटना (६)	२२६
पिताधिपतिघटना (६)	२०४	सहस्रिगघटना (६)	२२७
विरिगाधिपतिघटना (६)	२०५	साधिपति-इन्द्रिय	
भीमंगाधिपतिघटना (६)	२६	घटना (६)	२२६
अनन्तरदुक	२०७	इन्द्रियदुकं	२३०
अनन्तरघटना (३)	२०७	इन्द्रियमिस्सकघटना (३)	२३१
अनन्तरदुक	२०८	पकिष्णकघटना (१)	२३१
		सहजाससामञ्जघटना (६)	२३१

	पिटृङ्का
समग्गघटना (६)	२३३
सज्ञानघटना (६)	२३४
सज्ञान-मग्गघटना (६)	२३४
साहारघटना (६)	२३५
साधिपति-आहारघटना (६)	२३६
साधिपति-मग्गघटना (६)	२३६
सहेतु-मग्गघटना (६)	२३७
सहेताधिपति-मग्गघटना (६)	२३८
ज्ञानदुक	२३९
ज्ञानसामञ्जघटना (६)	२३९
सइन्द्रियघटना (६)	२४०
समग्गघटना (६)	२४०
सइन्द्रिय-मग्गघटना (६)	२४१
मग्गदुक	२४२
मग्गसामञ्जघटना (६)	२४२
सइन्द्रियघटना (६)	२४३
सज्ञानघटना (६)	२४३
सइन्द्रिय-ज्ञानघटना (६)	२४४
साधिपति-इन्द्रिय- घटना (६)	२४५
सहेतु-इन्द्रियघटना (६)	२४५
सहेताधिपति-इन्द्रिय- घटना (६)	२४६
सम्पयुत्तदुक	२४६
सम्पयुत्तघटना (२)	२४७
विप्पयुत्तदुक	२४७
विप्पयुत्तमिस्सकघटना (४)	२४७
पकिण्णकघटना (५)	२४८
सहजातघटना (४)	२४९
अत्थिदुक	२५०
अत्थिमिस्सकघटना (११)	२५०
पकिण्णकघटना (८)	२५२
सहजातघटना (१०)	२५४

	पिटृङ्का
नत्थिदुक	२५६
अविगतदुक	२५६
४ पच्चयपच्चनीयानुलोम	२५६
नहेतुदुक	२५६
तिकं	२५६
चतुक्क	२५६
छक्क	२५७
सत्तक	२५७
अट्ठक	२५७
नवक	२५७
एकादसक	२५७
द्वादसक	२५८
सोळसक (साहार)	२५८
बावीसक	२५८
सोळसक (सइन्द्रिय)	२५८
बावीसक (सइन्द्रिय)	२५८
नआरम्मणदुक	२५८
अट्ठक	२५९
नअधिपतिदुक	२५९
नअनन्तर-नसूमनन्तरदुक	२५९
अट्ठक	२५९
नसहजातदुक	२५९
पञ्चक	२६०
नवक	२६०
नअञ्जमञ्जदुक	२६०
चतुक्क	२६०
अट्ठक	२६१
ननिस्सयदुक	२६१
पञ्चक	२६१
नवक	२६१
नउपनिस्सयदुक	२६१
अट्ठक	२६२
नपुरेजातदुक	२६२

पिठङ्का	पिठङ्का
(२) सङ्ख्या	नमगादुक २८१
सुद्ध	नविप्पयुत्तदुक २८१
नहेतुदुक	तिक २८१
चतुक्क	दसक २८१
नवक	§ २. सहजातवारो २८२
नअधिपतिदुक	§ ३. पच्चयवारो २८२
नपुरेजातदुक	§ ४. निस्सयवारो २८२
तिक	§ ५. संसट्टवारो २८२
नपच्छाजातादिदुक	§ ६. सम्पयुत्तवारो २८२
तिक	§ ७. पञ्हावारो २८२
पञ्चक	१ पच्चयानुलोमं २८२
नविपाकदुक	(१) विभङ्गो २८२
नज्ञानदुक	हेतुपच्चयो २८२
छक्क	आरम्मणपच्चयो २८३
नमगादुक	अधिपतिपच्चयो २८६
तिक	अनन्तरपच्चयो २८८
पञ्चक	समनन्तरपच्चयो २९०
नविप्पयुत्तदुक	सहजातपच्चयो २९०
तिक	अञ्जमञ्ज-
नवक	निस्सयपच्चया २९१
३ पच्चयानुलोमपच्चनीय २७६	उपनिस्सयपच्चयो २९१
हेतुदुक	आसेवनपच्चयो २९५
तिक	कम्मपच्चयो २९५
४ पच्चयपच्चनीयानुलोम २७६	विपाकपच्चयो २९७
नहेतुदुक	आहारपच्चयादि २९७
तिक	(२) सङ्ख्या २९७
चतुक्क	सुद्ध २९७
सत्तकं	हेतुसभाग २९८
दसक	सामञ्जघटना (२) २९८
नअधिपतिदुक	सइन्द्रिय-मगा-
नपुरेजातदुक	घटना (२) २९८
नपच्छाजातादिदुक	साधिपति-इन्द्रिय-
नज्ञानदुक	मगाघटना (२) २९८

	पिठुङ्गा
प्रारम्भसभाग	२१८
प्रारम्भघटना (१)	२१८
प्रधिपत्तिभाग	२१८
प्रधिपत्तिघटना (२)	२११
अनन्तरसभाग	२११
घटना (३)	२११
सहज्रासादिसभाग	२११
घटना (२)	२१६
उपनिस्सयसभाग	३००
घटना (५)	३०
प्रासेवनसभाग	३००
घटना (१)	३००
कम्मसभाग	३००
घटना (४)	३००
विपाकसभाग	३०
घटना (१)	३०१
प्राहारसभाग	३०१
घटना (८)	३०१
इन्द्रियसभाग	३१
घटना (१६)	३१
ज्ञानसभाग	३०२
घटना (६)	३०२
भगसभाग	३३
घटना (१४)	३०३
सम्पयुतसभाग	३०४
घटना (२)	३०४
पञ्चमीयुद्धारो	३०४
२ पञ्चयपञ्चनीय	३०५
(२) सङ्ख्या	३०५
मुखं	३५
नहेतुदुकं	३०५
तिकं	३०५
सेवीयकं	३५

	पिठुङ्गा
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	३०६
हेतुसभाग	३०६
सामञ्जघटना	३०६
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	३०६
नहेतुदुक	३०६
तिकं	३०६
सङ्ककं	३०७
मवक	३०७
चतुवीसक	
(सत्तपनिस्सय)	३०७
चतुवीसक (सकम्म)	३०७
मप्रारम्भणदुकं	३०७
नोप्रविगतदुकं	३०७
चतुक्कं	३०७
चतुवीसक	
(सत्तपनिस्सय)	३८
चतुवीसक (सकम्म)	३८

३ विपाकत्तिकं

१ पटिञ्जवारो	५०६
१ पञ्चयानुलोम	३०६
(१) विमङ्गो	३०६
हेतुपञ्चयो	३१
प्रारम्भणपञ्चयो	३१०
प्रधिपत्तिपञ्चयो	३११
अनन्तरपञ्चयादि	३१२
अञ्जमञ्जपञ्चयो	३१२
मिस्सयपञ्चयादि	३१३
प्रासेवनपञ्चयो	३१३
कम्म-विपाकपञ्चया	३१३
प्राहारपञ्चयादि	३१४
(२) सङ्ख्या	३१४
मुखं	३१४
हेतुदुक	३१४

	पिठुङ्का		पिठुङ्का
आसेवनदुक	३१४	§ २. सहजातवारो	३२४
विपाकदुक	३१५	१. पच्चयानुलोम	३२४
२. पच्चयपच्चनीय	३१५	(१) विभङ्गो	३२४
(१) विभङ्गो	३१५	(२) सङ्ख्या	३२४
नहेतुपच्चयो	३१५	२ पच्चयपच्चनीय	३२४
नआरम्मणपच्चयो	३१६	३ पच्चयानुलोमपच्चनीयं	३२५
नअधिपतिपच्चयो	३१७	४ पच्चयपच्चनीयानुलोम	३२५
नअनन्तरपच्चयादि	३१७	§ ३. पच्चयवारो	३२५
नपुरेजातपच्चयो	३१७	१. पच्चयानुलोम	३२५
नपच्छाजातपच्चयादि	३१६	(१) विभङ्गो	३२५
नकम्मपच्चयो	३१६	हेतुपच्चयो	३२५
नविपाकपच्चयो	३१६	आरम्मणपच्चयो	३२७
नआहारपच्चयो	३२०	अधिपतिपच्चयो	३२८
नइन्द्रियपच्चयो	३२०	अनन्तर-समनन्तर-	
नज्ञानपच्चयो	३२०	पच्चया	३३०
नमगपच्चयो	३२१	सहजातपच्चयादि	३३०
नसम्पयुत्तपच्चयो	३२१	निस्सयपच्चयो	३३१
नविप्पयुत्तपच्चयो	३२१	उपनिस्सय-पुरेजात-	
नोनत्थि-नोविगत-		पच्चया	३३१
पच्चया	३२२	आसेवनपच्चयो	३३१
(२) सङ्ख्या	३२२	कम्मपच्चयो	३३२
सुद्ध	३२२	विपाकपच्चयो	३३२
नहेतुदुक	३२२	आहारपच्चयादि	३३२
तिक	३२२	(२) सङ्ख्या	३३२
३ पच्चयानुलोमपच्चनीय	३२३	सुद्ध	३३२
हेतुदुक	३२३	हेतुदुक	३३३
तिक	३२३	२ पच्चयपच्चनीय	३३३
चतुक्क	३२३	(१) विभङ्गो	३३३
नवक	३२३	नहेतुपच्चयो	३३३
४ पच्चयपच्चनीयानुलोम	३२३	नआरम्मणपच्चयो	३३४
नहेतुदुक	३२३	(२) सङ्ख्या	३३४
तिक	३२४	सुद्ध	३३४
सत्तक	३२४	नहेतुदुक	३३४

	विदुः		
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	३३५	अञ्जनमञ्जनपञ्चय	
हेतुदुर्क	३३५	निस्सयपञ्चयो	
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	३३५	उपनिस्सयपञ्चयो	
महेतुदुर्क	३३५	पुरेनातपञ्चयो	
तिक	३३५	पञ्चाजातपञ्चयो	
१४ निस्सयवारो	३३५	आसेवनपञ्चयो	
१-४ पञ्चयचतुर्क	३३५	कर्मपञ्चयो	
१५ सप्तद्वारो	३३६	विपाकपञ्चयो	
१ पञ्चयानुलोम	३३६	आहारपञ्चयो	
(१) विमङ्गो	३३६	इन्द्रियपञ्चयो	
हेतुपञ्चयो	३३६	ज्ञानपञ्चयो	
(२) सप्तधा	३३६	मग्नपञ्चयो	
सुद्ध	३३६	सम्पयुतपञ्चयो	
२ पञ्चयपञ्चनीय	३३६	विप्ययुतपञ्चयो	
(१) विमङ्गो	३३६	अतिपञ्चयो	
(२) सप्तधा	३३६	मत्पि-विगताविमय	
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	३३७	पञ्चया	
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	३३७	(२) सप्तधा	
१६ सम्पयुतवारो	३३७	सुद्ध	
१-४ पञ्चयचतुर्क	३३७	समाग	
१७ पञ्हायारो	३३७	पञ्चनीमुद्धारो	
१ पञ्चयानुलोम	३३७	२ पञ्चयपञ्चनीय	
(१) विमङ्गो	३३७	(२) सप्तधा	
हेतुपञ्चया	३३७	सुद्ध	
आरम्भणपञ्चयो	३३८	समाग	
अगिपतिपञ्चयो	३४१	३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	
अमन्तरपञ्चयो	३४३	हेतुसमाग	
अमन्तरपञ्चयो	३४४	यटना	
गन्तापञ्चयो	३४४	४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	
		महेतुदुर्क	
		तिक	

४. उपादिन्नत्तिकं

§ १. पटिच्चवारो

१. पच्चयानुलोम

(१) विभङ्गो

हेतुपच्चयो

आरम्मणपच्चयो

अधिपतिपच्चयो

अनन्तरपच्चयादि

अञ्जमञ्जपच्चयो

निस्सय-उपनिस्सय-

पच्चया

पुरेजातपच्चयो

आसेवनपच्चयो

कम्मपच्चयो

विपाकपच्चयो

आहारपच्चयादि

(२) सङ्ख्या

सुद्ध

सभाग

२ पच्चयपच्चनीय

(१) विभङ्गो

नहेतुपच्चयो

नआरम्मणपच्चयो

नअधिपतिपच्चयो

नअनन्तरपच्चयादि

नकम्मपच्चयो

नविपाकपच्चयो

नआहारपच्चयो

नइन्द्रियपच्चयो

नज्ञानपच्चयो

नमग्गपच्चयो

नसम्पयुत्तपच्चयो

पिट्ठङ्का

३६१

३६१

३६१

३६१

३६२

३६२

३६३

३६३

३६४

३६४

३६४

३६४

३६४

३६४

३६५

३६५

३६५

३६५

३६५

३६५

३६६

३६७

३६७

३६७

३६८

३६८

३६८

३६८

३६८

३६८

नविष्पयुत्तपच्चयो

नोनत्थि-नोविगत-

पच्चया

(२) सङ्ख्या

सुद्धं

नहेतुदुकं

३. पच्चयानुलोमपच्चनीयं

हेतुदुकं

४ पच्चयपच्चनीयानुलोम

नहेतुदुकं

§ २. सहजातवारो

१-४. पच्चयचतुक्क

§ ३. पच्चयवारो

१. पच्चयानुलोम

(१) विभङ्गो

हेतुपच्चयो

आरम्मणपच्चयो

अधिपतिपच्चयो

अनन्तरपच्चयो

(२) सङ्ख्या

सुद्ध

हेतुदुकं

२ पच्चयपच्चनीय

(१) विभङ्गो

नहेतुपच्चयो

नआरम्मणपच्चयो

नअधिपतिपच्चयो

नअनन्तरपच्चयादि

नकम्मपच्चयो

नविपाकपच्चयो

नआहारपच्चयादि

(२) सङ्ख्या

पिट्ठङ्का

३६६

३७०

३७०

३७०

३७०

३७०

३७०

३७०

३७०

३७१

३७१

३७१

३७१

३७१

३७१

३७२

३७३

३७४

३७४

३७४

३७४

३७४

३७४

३७४

३७५

३७५

३७६

३७६

३७६

३७६

३७८

३७८

	विहङ्गा
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	३७८
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	३७८
४ निस्तयवारो	३७८
५ सप्तद्वारो	३७९
१ पञ्चयानुलोमं	३७९
हेतुपञ्चयो	३७९
(२) सप्तद्वारो	३७९
२ पञ्चयपञ्चनीय	३७९
नहेतुपञ्चयो	३७९
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	३८०
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	३८०
१६ सम्प्रयुक्तवारो	३८०
१७ पञ्चद्वारो	३८०
१ पञ्चयानुलोम	३८०
(१) विमङ्गो	३८०
हेतुपञ्चयो	३८०
भारम्भणपञ्चयो	३८१
अधिपतिपञ्चयो	३८१
अमन्तरपञ्चयो	३८४
समन्तरपञ्चयो	३८५
सह्यातपञ्चयो	३८५
अङ्कामङ्कनपञ्चयो	३८७
निस्तयपञ्चयो	३८७
उपनिस्तयपञ्चयो	३८९
पुरेजातपञ्चयो	३९१
पञ्चाजातपञ्चयो	३९३
आसवनपञ्चयो	३९४
वस्त्रपञ्चयो	३९५
विशेषपञ्चयो	३९६
आहारपञ्चयो	३९७
द्विद्वारपञ्चयो	३९८

	विहङ्गा
मानपञ्चयो	३९९
भगपञ्चयो	४००
सम्प्रयुक्तपञ्चयो	४०१
विषययुक्तपञ्चयो	४०१
व्यतिपञ्चयो	४०१
वर्ति-विगताविग- पञ्चयो	४१०
(२) सप्तद्वारो	४१०
मुद्र	४१०
समाप	४१०
पञ्चनीमुद्रारो	४१०
२ पञ्चयपञ्चनीय	४१२
(२) सप्तद्वारो	४१२
मुद्र	४१२
मुद्र	४१२
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	४१३
हेतुमुद्र	४१३
हेतुमुद्रना	४१३
४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम	४१३
नहेतुमुद्र	४१३

१. सङ्कलितवृत्तिकं

१ पञ्चद्वारो	४१३
१ पञ्चयानुलोम	४१३
(१) विमङ्गो	४१३
हेतुपञ्चयो	४१३
(२) सप्तद्वारो	४१३
२ पञ्चयपञ्चनीय	४१३
नहेतुपञ्चयो	४१३
मुद्र	४१३
३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय	४१३
हेतुमुद्र	४१३

	पिठुङ्का		पिठुङ्का
४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं	४१७	ज्ञानपञ्चयादि	४२६
नहेतुदुकं	४१७	विषययुतपञ्चयो	४२६
१२-६. सहजातवारो -		अस्थिपञ्चयो	४३०
सम्पयुतवारो	४१७	नस्थि-विगताविगत-	
		पञ्चया	४३२
१७. पञ्हावारो	४१७	(२) सङ्ख्या	४३३
१ पञ्चयानुलोम	४१७	सुद्धं	४३३
(१) विभङ्गो	४१७	हेतुसभागं	४३३
हेतुपञ्चयो	४१७	हेतुघटना (६)	४३३
आरम्भणपञ्चयो	४१८	पञ्चनीयुद्धारो	४३३
अधिपतिपञ्चयो	४२०	२. पञ्चयपञ्चनीयं	४३५
अनन्तरपञ्चयो	४२२	सुद्धं	४३५
समनन्तरपञ्चयादि	४२३	दुकं	४३५
पुरेजातपञ्चयो	४२५	३. पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं	४३५
पञ्चाजातपञ्चयो	४२६	हेतुदुकं	४३५
आसेवनपञ्चयो	४२६	घटना	४३५
कम्मपञ्चयो	४२६	४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं	४३६
विपाकपञ्चयो	४२७	नहेतुदुक	४३६
आहारपञ्चयो	४२८	तिक	४३६
इन्द्रियपञ्चयो	४२९		

THE PĀLI ALPHABET IN DEVANĀGARĪ AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

अ a   आ ā   इ i   ई ī   उ u   ऊ ū   ए e   ओ o

CONSONANTS WITH VOWEL A"

क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ ṅa
च ca	छ cha	ज ja	झ jha	ञ ña
ट ṭa	ठ ṭha	ड ḍa	ढ ḍha	प pa
त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
प pa	फ pha	ब ba	भ bha	म ma
य ya	र ra	ल la	व va	श sha
		ह ha	ळ ḷa	वृ vr̥h

VOWELS IN COMBINATION

क ka का kâ कि ki की kī कु ku कू kū के ke को ko
ख kha खा khā खि khi खी khī खु khu खू khū खे khe खो kho

CONJUNCT-CONSONANTS

क्क kka	ञ्च ñca	द्व dva	म्ब mba
क्ख kkha	ञ्छ ñcha	घ्य dhya	म्भ mbha
क्य kya	ञ्ज ñja	घ्व dhva	म्म mma
क्रि kri	ञ्झ, ञ्क ñjha	न्त nta	म्य mya
क्ल kla	ट्ट, ट्ट tta	न्त्व ntva	म्ह mha
क्व kva	ट्ठ, ट्ठ ttha	न्य ntha	य्य yya
ख्य khya	ड्ड, ड्ड dda	न्द nda	य्ह yha
ख्व khva	ड्ठ, ड्ठ ddha	न्द्र ndra	ल्ल lla
गग gga	ण्ट nta	न्ध ndha	ल्य lya
गघ gggha	ण्ठ ntha	न्न, न्न nna	ल्ह lha
ग्य gya	ण्ड nda	न्य nya	व्ह vha
ग्र gra	ण्ण nna	न्ह nha	स्त sta
ङ्क nka	ण्ह nha	प्प ppa	स्त्र stra
ङ्ख ñkha	त्त tta	प्फ ppha	स्न sna
ङ्ग, ङग ñga	त्थ ttha	प्य pya	स्य sya
ङ्घ, ङघ ngha	त्व tva	प्ल pla	स्स ssa
च्च cca	त्थ tya	ब्ब bba	स्म sma
च्छ ccha	त्र tra	ब्भ bbha	स्व sva
ज्ज jja	द्द, द्द dda	ब्य bya	ह्य hma
ज्झ, ज्क jjha	द्ध ddha	ब्र bra	ह्व hva
ञ्ज ñña	द्य dya	म्प mpa	ळ्ह lha
ञ्ह ñha	द्र dra	म्फ mpha	

ī=ā, f=ī, ी=ī, ु=u; ू=ū; े=e; ो=o

१	२	३	४	५	६	७	८	९	०
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

अभिधम्मपिटके
धम्मानुलोमे
पट्टानपालि
(पठमो भागो)
१. तिकपट्टानं

पट्टानपालि

(पठमो भागो)

१. तिरुपट्टानं

पच्चयनिदानं

(क) पच्चयुद्देशो^१

हेतुपच्चयो, आरम्भणपच्चयो, अधिपतिपच्चयो, अनन्तरपच्चयो, B vol I,
समनन्तरपच्चयो, सहजातपच्चयो, अञ्जमञ्जपच्चयो, निस्सयपच्चयो,
उपनिस्सयपच्चयो, पुरेजातपच्चयो, पच्छाजातपच्चयो, आसेवनपच्चयो,
कम्मपच्चयो, विपाकपच्चयो, आहारपच्चयो, इन्द्रियपच्चयो, ज्ञान-
पच्चयो, मग्गपच्चयो, सम्पयुत्तपच्चयो, विप्पयुत्तपच्चयो, अत्थिपच्चयो, 5
नत्थिपच्चयो, विगतपच्चयो, अविगतपच्चयो ति ।

(ख) पच्चयनिद्देशो

१ हेतुपच्चयो ति । हेतू^२ हेतुसम्पयुत्तकान धम्मान तसमुट्ठानानं
च रूपानं हेतुपच्चयेन पच्चयो^३ ।

२ आरम्भणपच्चयो ति । रूपायतन चक्खुविञ्जाणधातुया
तसम्पयुत्तकान च धम्मान आरम्भणपच्चयेन पच्चयो । सद्दायतन सोत- 10 B :
विञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान आरम्भणपच्चयेन पच्चयो ।
गन्धायतन धानविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान आरम्भण-
पच्चयेन पच्चयो । रसायतन जिह्वाविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च
धम्मान आरम्भणपच्चयेन पच्चयो । फोढुब्बायतन कायविञ्जाणधातुया
तसम्पयुत्तकान च धम्मान आरम्भणपच्चयेन पच्चयो । रूपायतन 15
सद्दायतन गन्धायतन रसायतन फोढुब्बायतन मनोधातुया तसम्पयुत्तकान
च धम्मान आरम्भणपच्चयेन पच्चयो । सब्बे धम्मा मनोविञ्जाण-
धातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान आरम्भणपच्चयेन पच्चयो ।

य यं धम्मं आरब्धं ये ये धम्मा उप्पज्जन्ति चित्तचेतसिक्का
धम्मा, ते ते धम्मा तेस तेस धम्मानं आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो ।

३ अधिपत्तिपञ्चयो ति । छन्दाधिपत्तिं छन्दसम्पयुत्तकानं
धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं अधिपत्तिपञ्चयेन पञ्चयो । विरियाधि-
५ पत्तिं विरियसम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं अधिपत्ति-
पञ्चयेन पञ्चयो । चित्ताधिपत्तिं चित्तसम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं
च रूपानं अधिपत्तिपञ्चयेन पञ्चयो । बीमसाधिपत्तिं बीमससम्पयुत्तकानं
धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं अधिपत्तिपञ्चयेन पञ्चयो ।

य यं धम्मं गरु कत्वा ये ये धम्मा उप्पज्जन्ति चित्तचेतसिक्का
१० धम्मा, ते ते धम्मा तेस तेस धम्मानं अधिपत्तिपञ्चयेन पञ्चयो ।

४ अनन्तरपञ्चयो ति । चक्खुविज्झाणघातु तसम्पयुत्तकानं
च धम्मा मनोघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।
मनोघातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोविज्झाणघातुया तसम्पयुत्तकानं
च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

१५ सोतविज्झाणघातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोघातुया तसम्प-
युत्तकानं च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । मनोघातु तसम्पयुत्तका
च धम्मा मनोविज्झाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं अनन्तर
पञ्चयेन पञ्चयो ।

घानविज्झाणघातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोघातुया तसम्प-
२० युत्तकानं च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । मनोघातु तसम्पयुत्तका च
धम्मा मनोविज्झाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन
पञ्चयो ।

जिह्वाविज्झाणघातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोघातुया
तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । मनोघातु तसम्प-
२५ युत्तका च धम्मा मनोविज्झाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं
अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

कायविज्झाणघातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोघातुया तसम्प-
युत्तकानं च धम्मानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । मनोघातु तसम्पयुत्तका
च धम्मा मनोविज्झाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं अनन्तर
३० पञ्चयेन पञ्चयो ।

पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा पच्छिमानं पच्छिमानं कुसलानं
धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा पच्छि-
मानं पच्छिमानं अव्याकतानं धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा पच्छिमानं पच्छिमानं अकुसलानं
धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा 5
पच्छिमानं पच्छिमानं अव्याकतानं धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

पुरिमा पुरिमा अव्याकता धम्मा पच्छिमानं पच्छिमानं अव्या-
कतानं धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । पुरिमा पुरिमा अव्याकतां
धम्मा पच्छिमानं पच्छिमानं कुसलानं धम्मानं अनन्तरपच्चयेन
पच्चयो । पुरिमा पुरिमा अव्याकता धम्मा पच्छिमानं पच्छिमानं अकुस- 10
लानं धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

येसं येसं धम्मानं अनन्तरा ये ये धम्मा उप्पज्जन्ति चित्तचेतसिका
धम्मा, ते ते धम्मा तेसं तेसं धम्मानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

५ समनन्तरपच्चयो ति । चक्खुविज्जाणधातु तसम्पयुत्तका
च धम्मा मनोधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं समनन्तरपच्चयेन 15
पच्चयो । मनोधातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोविज्जाणधातुया
तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं समनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

सोतविज्जाणधातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोधातुया तसम्प-
युत्तकानं च धम्मानं समनन्तरपच्चयेन पच्चयो । मनोधातु तसम्पयुत्तकां
च धम्मा मनोविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं समनन्तर- 20
पच्चयेन पच्चयो ।

घाणविज्जाणधातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोधातुया तसम्प-
युत्तकानं च धम्मानं समनन्तरपच्चयेन पच्चयो । मनोधातु तसम्पयुत्तका
च धम्मा मनोविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं समनन्तर-
पच्चयेन पच्चयो ।

जिह्वाविज्जाणधातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोधातुया तसम्प-
युत्तकानं च धम्मानं समनन्तरपच्चयेन पच्चयो । मनोधातु तसम्पयुत्तका
च धम्मा मनोविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं समनन्तर-
पच्चयेन पच्चयो ।

कायविज्जाणधातु तसम्पयुत्तका च धम्मा मनोधातुया तंसम्प- 30

युक्तान च धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । मनोधातु तसम्पयुक्तान
च धम्मा मनोविञ्ज्याणधातुया तसम्पयुक्तान च धम्मान समनन्तर
पञ्चयेन पञ्चयो ।

पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा पञ्चिमान पञ्चिमान कुसलान
५ धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा
पञ्चिमान पञ्चिमान अन्याकतान धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा पञ्चिमान पञ्चिमान अकुसलान
धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा
पञ्चिमान पञ्चिमान अन्याकतान धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

१० पुरिमा पुरिमा अन्याकता धम्मा पञ्चिमान पञ्चिमान धम्मा-
कतान धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा अन्याकता
धम्मा पञ्चिमान पञ्चिमान कुसलान धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।
पुरिमा पुरिमा अन्याकता धम्मा पञ्चिमान पञ्चिमान अकुसलान धम्मान
समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

१५ येस येस धम्मान समनन्तरा ये ये धम्मा उप्पज्झन्ति चित्तचेतसि
धम्मा, ते तं धम्मा तेस तेस धम्मान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

६ सहजातपञ्चयो ति । चत्तारो खत्था^१ अरूपिनो अरू-
मरूजं सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । चत्तारो महाभूता अरूजमरूज
सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । ओक्कन्तिकखणे नामरूप अरूजमरूज सा
२० जातपञ्चयेन पञ्चयो । चित्तचेतसिका धम्मा चित्तसमुद्धानानं रूपा
सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । महाभूता उपादारूपानं^२ सहजातपञ्चयेन
पञ्चयो । रूपिनो^३ धम्मा अरूपीन धम्मान किञ्चिकास्ते^४ सहजा
पञ्चयेन पञ्चयो, विञ्चिक्खाल न सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

७ अरूजमरूजपञ्चयो ति । चत्तारो खत्था अरूपिनो अरू-
मरूजपञ्चयेन पञ्चयो । चत्तारो महाभूता अरूजमरूजपञ्चयेन
पञ्चयो । ओक्कन्तिकखण नामरूप अरूजमरूजपञ्चयेन पञ्चयो

८ मिस्सायपञ्चयो ति । चत्तारो खत्था अरूपिनो अरूजमरूज
निम्मायपञ्चयेन पञ्चयो । चत्तारो महाभूता अरूजमरूज निस्सा

१ धम्मा - रथा । २ उपाशयकानानं - गी । ३ रूपीनो - ती । ४ चत्ता
थानं - रथा एवमुपरि पि ।

पञ्चयेन पञ्चयो । ओक्कन्तिक्खणे नामरूप अञ्जमञ्जं निस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो । चित्तचेतसिका धम्मा चित्तसमुद्धानानं रूपानं निस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो । सहाभूता उपादारूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

चक्खायतन चक्खुविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । सोतायतन सोतविञ्जाणधातुया तसम्प- 5
युत्तकान च धम्मान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । घानायतन घानविञ्जाण-
धातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । जिह्वायतन
जिह्वाविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान निस्सयपञ्चयेन
पञ्चयो । कायायतन कायविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । 10

यं रूप निस्साय मनोधातु च मनोविञ्जाणधातु च वत्तन्ति, त
रूप मनोधातुया च मनोविञ्जाणधातुया च तसम्पयुत्तकान च धम्मानं
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

६ उपनिस्सयपञ्चयो ति । पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा
पच्छिमान पच्छिमान कुसलान धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । 15
पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा पच्छिमान पच्छिमानं अकुसलान धम्मान
केसञ्चि उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा कुसला धम्मा
पच्छिमान पच्छिमान अब्याकतान धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा पच्छिमान पच्छिमान अकुसलान
धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा 20
पच्छिमान पच्छिमान कुसलान धम्मान केसञ्चि उपनिस्सयपञ्चयेन
पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा अकुसला धम्मा पच्छिमानं पच्छिमानं अब्या-
कतान धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

पुरिमा पुरिमा अब्याकता धम्मा पच्छिमान पच्छिमान अब्या-
कतान धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा अब्याकता 25
धम्मा पच्छिमान पच्छिमान कुसलान धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन
पञ्चयो । पुरिमा पुरिमा अब्याकता धम्मा पच्छिमान पच्छिमान
अकुसलान धम्मान उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

उतुभोजन पि' उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो' । पुगलो पि

उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । सेनासनं पि उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

१० पुरेजातपच्चयो ति । अक्खमायेतनं अक्खुविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । सोतायतनं सौत्त-
विञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।
धानायतनं धानविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजात-
पच्चयेन पच्चयो । जिह्वायतनं जिह्वाविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं
च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । कायायतनं कायविञ्ज्जाणघातुया
तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।

११ रूपायतनं अक्खुविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं
पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । सहायतनं सौत्तविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्त-
कानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । गन्धायतनं धानविञ्ज्जाण-
घातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । रसायतनं
जिह्वाविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन
पच्चयो । फोह्व्वायतनं कायविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च
धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । रूपायतनं सहायतनं गन्धायतनं
रसायतनं फोह्व्वायतनं मनोघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजात-
पच्चयेन पच्चयो ।

यं रूपं निस्सायं मनोघातुं च मनोविञ्ज्जाणघातुं च वसन्ति, तं
रूपं मनोघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।
मनोविञ्ज्जाणघातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मानं किञ्चिकाम्से पुरेजात-
पच्चयेन पच्चयो, किञ्चिकाम्से न पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।

११ पञ्चाजातपच्चयो ति । पञ्चाजाता चित्तचेतसिका धम्म-
पुरेजातस्स द्दमस्स कायस्स पञ्चाजातपच्चयेन पच्चयो ।

१२ आसेवनपच्चयो ति । पुरिमा पुरिमा कुससा धम्म-
पञ्चिमानं पञ्चिमानं कुससानं धम्मानं आसेवनपच्चयेन पच्चयो ।
पुरिमा पुरिमा अकुससा धम्मा पञ्चिमानं पञ्चिमानं अकुससानं धम्मा
आसेवनपच्चयेन पच्चयो । पुरिमा पुरिमा किरियाव्याकत्ता धम्मा पञ्चि-
मानं पञ्चिमानं किरियाव्याकत्ता धम्मानं आसेवनपच्चयेन पच्चयो ।

१३. कम्मपञ्चयो ति । कुसलाकुसल कम्म विपाकानं खन्धानं कटत्ता च रूपानं कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । चेतनासम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं कम्मपञ्चयेन पञ्चयो ।

१४. विपाकपञ्चयो ति । विपाका चत्तारो खन्धा अरूपिनो अञ्जमञ्जं विपाकपञ्चयेन पञ्चयो ।

5

१५. आहारपञ्चयो ति । कवलीकारो^१ आहारो इमस्स कायस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो । अरूपिनो आहारा सम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।

१६. इन्द्रियपञ्चयो ति । चक्खुन्द्रियं चक्खुविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । सोतिन्द्रियं सोत- 10 विञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । घानिन्द्रियं घानविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं इन्द्रिय- B. 8 पञ्चयेन पञ्चयो । जिह्विन्द्रियं जिह्वाविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । कायिन्द्रियं कायविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । रूपजीवितिन्द्रिय 15 कटत्ता रूपानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो ।

अरूपिनो इन्द्रिया सम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो ।

१७. ज्ञानपञ्चयो ति । ज्ञानज्ञानि ज्ञानसम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो ।

20

१८. मग्गपञ्चयो ति । मग्गज्ञानि मग्गसम्पयुत्तकानं धम्मानं तंसमुद्धानानं च रूपानं मग्गपञ्चयेन पञ्चयो ।

१९. सम्पयुत्तपञ्चयो ति । चत्तारो खन्धा अरूपिनो अञ्जमञ्जं सम्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो ।

२०. विप्पयुत्तपञ्चयो ति । रूपिनो धम्मा अरूपीनं धम्मानं 25 विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । अरूपिनो धम्मा रूपीनं धम्मानं विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो ।

२१. अत्थिपञ्चयो ति । चत्तारो खन्धा अरूपिनो अञ्ज-

मज्झं अतिपञ्चयेन पञ्चयो । असारो महाभूता अज्झमज्झं अतिपञ्चयेन पञ्चयो । ओक्कन्तिक्खणे नामरूप अज्झमज्झं अतिपञ्चयेन पञ्चयो । चित्तचेतसिका धम्मा चित्तसमुद्धानान रूपान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । महाभूता उपादारूपान अतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

चक्खायतन चक्खुविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । सोतायतन सोतविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । घानायतन घानविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । जिह्वायतन जिह्वा विज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । कायायतन कायविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

रूपायतन चक्खुविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहायतन सोतविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । गन्धायतन घानविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । रसायतन जिह्वा विज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । फोह्व्यायतन कायविज्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । रूपायतन सहायतन गन्धायतन रसायतन फोह्व्यायतन मनोधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो । य रूप निस्साय मनोधातु च मनोविज्जाणधातु च वसन्ति, तं रूप मनोधातुया च मनाविज्जाणधातुया च तसम्पयुत्तकान च धम्मान अतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

२२ मतिपञ्चयोति । समनन्तरनिरुद्धा चित्तचेतसिका धम्मा पञ्चुप्पन्नानं चित्तचेतसिकान धम्मान मतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

२३ विगतपञ्चयोति । समनन्तरविगता चित्तचेतसिका धम्मा पञ्चुप्पन्नानं चित्तचेतसिकान धम्मान विगतपञ्चयेन पञ्चयो

२४ अविगतपञ्चयोति । असारो अथा अरूपितो अज्झमज्झं अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । असारो महाभूता अज्झमज्झं अविगत

पञ्चयेन पञ्चयो । ओक्कन्तिक्खणे नामरूप अञ्जमञ्जं अविगत-
पञ्चयेन पञ्चयो । चित्तचेतसिका धम्मा चित्तसमुद्धानानं रूपान अविगत-
पञ्चयेन पञ्चयो । महाभूता उपादारूपान अविगतपञ्चयेन पञ्चयो ।

चक्खायतन चक्खुविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकान च धम्मानं
अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । सोतायतन सोतविञ्जाणधातुया तसम्प- 5
युत्तकानं च धम्मानं अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । घानायतनं घानविञ्जाण-
धातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मानं अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । जिह्वा-
यतनं जिह्वाविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकानं च धम्मानं अविगतपञ्चयेन
पञ्चयो । कायायतनं कायविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकान च धम्मान
अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । 10

रूपायतनं चक्खुविञ्जाणधातुया तंसम्पयुत्तकान च धम्मान 15
अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । सहायतनं सोतविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्त-
कान च धम्मानं अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । गन्धायतनं घानविञ्जाण-
धातुया तसम्पयुत्तकानं च धम्मान अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । रसायतनं
जिह्वाविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मानं अविगतपञ्चयेन 15
पञ्चयो । फोटुब्बायतनं कायविञ्जाणधातुया तसम्पयुत्तकान च धम्मान
अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । रूपायतनं सहायतन गन्धायतन रसायतन
फोटुब्बायतनं मनोधातुया तंसम्पयुत्तकान च धम्मान अविगतपञ्चयेन
पञ्चयो ।

यं रूप निस्साय मनोधातु च मनोविञ्जाणधातु च वत्तन्ति, 20
तं रूप मनोधातुया च मनोविञ्जाणधातुया च तसम्पयुत्तकान च धम्मान
अविगतपञ्चयेन पञ्चयो ।

(ग) पुच्छावारो^१

१. पञ्चयानुलोमं^२

(१) कुसलपदं

२५ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
हेतुपञ्चया । सिया कुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
हेतुपञ्चया । सिया कुसल धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जेय्य 25

१ पण्णतिवारो - सी०, पटिच्चवारो - स्या० । २ हेतुपञ्चयो अनुलोम - सी०,
अनुलोमतिकपट्टान - स्या० ।

(५) अकुसलाव्याक्तपदं

B I

(६) कुसलाकुसलपद

20

(७) कुसलाकुसलाव्याकृतपदं

३१ सिया कुसल च अकुसलं च अब्याकत च धम्मं पटिच्च

१५ कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य हेतुपञ्चया । सिया कुसलं च अकुसलं च
 अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य हेतुपञ्चया ।
 सिया कुसलं च अकुसलं च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च अभ्याकतो धम्मो
 उप्पज्जेम्य हेतुपञ्चया । सिया कुसलं च अकुसलं च अभ्याकतं च
 १६ धम्मं पटिञ्च कुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जेम्य हेतुपञ्चया ।
 सिया कुसलं च अकुसलं च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च अकुसलो च
 अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जेम्य हेतुपञ्चया । सिया कुसलं च अकुसलं
 च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च कुसलो च अकुसलो च धम्मा उप्पज्जेम्य
 हेतुपञ्चया । सिया कुसलं च अकुसलं च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च
 १७ कुसलो च अकुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जेम्य हेतुपञ्चया ।
 हेतुपञ्चयासो ।

३२ सिया कुसलं धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
 आरम्भणपञ्चया ।

(यथा हेतुपञ्चयो वित्थारितो, एव आरम्भणपञ्चयो वि
 वित्थारेतब्बो वाचनामगेन ।)

१८ ३३ सिया कुसलं धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
 अधिपतिपञ्चया .. अनन्तरपञ्चया .. समनन्तरपञ्चया .. सहजात-
 पञ्चया अञ्जमञ्जपञ्चया निस्सयपञ्चया उपनिस्सयपञ्चया
 ... पुरेजातपञ्चया ... पञ्चाजातपञ्चया आसेवनपञ्चया ... कम्म-
 पञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ..
 २० ज्ञानपञ्चया मग्गपञ्चया सम्मयुत्तपञ्चया विषयुत्तपञ्चया ..
 अतिथिपञ्चया अतिथिपञ्चया ... विगतपञ्चया ।

३४ सिया कुसलं धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
 अविगतपञ्चया .. पे०... अकुसलं धम्मं पटिञ्च ... अभ्याकतं धम्मं
 पटिञ्च ... कुसलं च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च अकुसलं च अभ्याकतं च
 २१ धम्मं पटिञ्च .. कुसलं च अकुसलं च धम्मं पटिञ्च कुसलं च अकुसलं
 च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य ... अकुसलो धम्मो
 उप्पज्जेम्य .. अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जेम्य ... कुसलो च अभ्याकतो च
 धम्मा उप्पज्जेम्य ... अकुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जेम्य ..

कुसलो च अकुसलो च धम्मा उप्पज्जेय्यु कुसलो च अकुसलो च अब्या-
कतो च धम्मा उप्पज्जेय्यु अविगतपच्चया ।

(यथा हेतुपच्चयो वित्थारितो, एवं अविगतपच्चयो पि .
वित्थारेतब्बो वाचनामग्गेन ।)

एकमूलकं ।

(१) हेतुमूलकं

३५ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य 5
हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० सिया कुसलं च अकुसलं च
अव्याकतं च धम्म पटिच्च कुसलो च अकुसलो च अब्याकतो च धम्मा
उप्पज्जेय्यु हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया ।

३६ सिया कुसलं धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
हेतुपच्चया अधिपतिपच्चया पे० हेतुपच्चया अनन्तरपच्चया .. 10
हेतुपच्चया समनन्तरपच्चया पे० हेतुपच्चया अविगतपच्चया ।

दुमूलक ।

३७ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया . पे० .. हेतुपच्चया
आरम्मणपच्चया अनन्तरपच्चया पे० हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया
अविगतपच्चया ।

15

तिमूलक ।

३८ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया अनन्तरपच्चया . पे० ..
हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया अविगतपच्चया ।

चतुमूलक ।

(पञ्चमूलकादिका^१ सङ्खित्ता । एकमूलक, दुमूलक, तिमूलकं,
चतुमूलक, पञ्चमूलक, सब्बमूलक असम्मूहन्तेन^२ वित्थारेतब्ब ।)

20

(२) आरम्मणमूलकादि

३९ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
आरम्मणपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया
.. पे० आरम्मणपच्चया अविगतपच्चया ।

B 15

१ पञ्चमूलमूलकादिका - सी० । २ असम्मूहन्तेन - स्या०, एवमुपरि पि ।

सिया कुसल धम्म पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य अवि
पञ्चया अनन्तरपञ्चया समनन्तरपञ्चया .. सहजातपञ्चम
अच्छमच्छपञ्चया पे० अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया .. अवि
पञ्चया आरम्भणपञ्चया अविगतपञ्चया अधिपतिपञ्चया ... पे
५ अविगतपञ्चया विगतपञ्चया ।

बुद्ध

४० सिया कुसल धम्म पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अविगतपञ्चया ।
पञ्चया अधिपतिपञ्चया अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया अनन्तरपञ्च
.. पे० .. अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया विगतपञ्चया ।

४१ सिया कुसल धम्म पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपतिपञ्चया अवि
पञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अनन्तरपञ्चया पे० .. वि
पञ्चया ।

(एकेकस्स पवस्स एकमूलकं, दुमूलकं, तिमूलकं, चतुमूल
१५ पञ्चमूलकं सम्बमूलकं असम्मूहन्तं विचारेतम् ।)

(क) तिक च पट्टानवर दूकुत्तम,
दुक तिक चेव तिक दुक च ।
तिक तिक चेव दुक दुक च,
स अनुलोमहि नया सुगम्भीग ति ॥

२ पञ्चयपञ्चनीय

४२ सिया कुसल धम्म पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
नहेतुपञ्चया ।

(यथा अनुलोमे हेतुपञ्चयो विचारितो, एव पञ्चनीये
नहेतुपञ्चयो विचारितो ।)

४३ सिया कुसल धम्म पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेम्य
२५ नआरम्भणपञ्चया ... नअधिपतिपञ्चया .. नअनन्तरपञ्चया -
नसमनन्तरपञ्चया .. नसहजातपञ्चया ... नअच्छमच्छपञ्चया -
ननिस्सयपञ्चया ... नउपनिस्सयपञ्चया नपूरेजातपञ्चया ... नपञ्च

जातपच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया . नविपाकपच्चया
 .. नआहारपच्चया . नइन्द्रियपच्चया नज्ञानपच्चया . नमग्गपच्चया
 ... नसम्पयुत्तपच्चया . नविप्पयुत्तपच्चया नोअत्थिपच्चया .. नोनत्थि-
 पच्चया ... नोविगतपच्चया . नोअविगतपच्चया ।

४४ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य ५

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया .. ।

(यथा अनुलोमे एकेकस्स पदस्स एकमूलक, दुमूलक, तिमूलक,
 चतमलकं, याव तेवोसतिमूलक एव पच्चनीये पि वित्थारेतव्व ।)

(ख) तिक च पट्टानवर दुकुत्तम,
 दुक तिकं चेव तिक दुक च ।
 तिक तिक चेव दुकं दुक च,
 छ पच्चनीयम्हि नया सुगम्भीरा ति ॥

१८

३ पच्चयानुलोमपच्चनीय

४५ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
 च्चया नआरम्मणपच्चया सिया कुसल धम्म पटिच्च अकुसलो
 तो उप्पज्जेय्य हेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया .. ।

१५

(यथा अनुलोमे हेतुपच्चयो वित्थारितो एव अनुलोमपच्चनीये
 पद वित्थारेतव्व ।)

४६ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
 पुपच्चया नअधिपतिपच्चया हेतुपच्चया नअनन्तरपच्चया पे०...
 पुपच्चया नोअविगतपच्चया ।

२०

४७ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
 तुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया हेतुपच्चया आरम्मण-
 च्चया नअनन्तरपच्चया पे० हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नो-
 अविगतपच्चया ।

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया नअनन्तरपच्चया २५
 पे० हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया नोअविगत-
 पच्चया ।

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया अनन्तरपच्चया

नसमनन्तरपञ्चया पे० हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपति-
पञ्चया अनन्तरपञ्चया नोअविगतपञ्चया पे० ।

हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपतिपञ्चया अनन्तरपञ्चया
समनन्तरपञ्चया सहजातपञ्चया अठ्ठममठ्ठनपञ्चया निस्सयपञ्चया
५ उपनिस्सयपञ्चया पुरेजातपञ्चया पञ्छाजातपञ्चया आसेवनपञ्चया
कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया' इन्द्रियपञ्चया' ज्ञानपञ्चया
मगगपञ्चया सम्पयुत्तपञ्चया विप्पयुत्तपञ्चया अत्थिपञ्चया नत्थिपञ्चया
विगतपञ्चया नोअविगतपञ्चया ।

४८ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जे
१० आरम्भणपञ्चया अधिपतिपञ्चया अनन्तरपञ्चया ... पे० अविगत-
पञ्चया नहेतुपञ्चया अविगतपञ्चया नआरम्भणपञ्चया ... पे०-
अविगतपञ्चया नोविगतपञ्चया ।

अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्भणपञ्चया पे०... अवि-
गतपञ्चया हेतुपञ्चया नोविगतपञ्चया ।

१५ अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया नअधिपतिपञ्च-
पे० अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया नोविगतपञ्चया
अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपतिपञ्च-
अनन्तरपञ्चया समनन्तरपञ्चया सहजातपञ्चया .. पे० .. नोविगत-
पञ्चया ।

२० (ग) तिक च पट्टानवर दुकुत्तम,
दुक तिक चेव तिकं दुक च ।
तिक तिक चेव दुक दुक च,
अनुलोमपञ्चनीयमिह मया सुगम्भीरा ति ॥

४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं

१८ ४९ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जे
२५ नहेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया । सिया कुसल धम्मं पटिच्च कुस-
धम्मो उप्पज्जेय्य नहेतुपञ्चया अधिपतिपञ्चया पे० नहेतुपञ्च-
अविगतपञ्चया ।

५० सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया . पे० अविगत-
पच्चया^१ ।

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया . पे० .
अविगतपच्चया । 5

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया पे० नोअत्थिपच्चया नोनत्थिपच्चया
नोविगतपच्चया अविगतपच्चया ।

५१ सिया कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
नआरम्मणपच्चया हेतुपच्चया । 10

५२ सिया कुसल धम्मं पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जेय्य
नआरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया पे० नआरम्मणपच्चया अविगत-
पच्चया . पे० नोअविगतपच्चया हेतुपच्चया । नोअविगतपच्चया
आरम्मणपच्चया पे० नोअविगतपच्चया विगतपच्चया ।

नोअविगतपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० 15
नोअविगतपच्चया नहेतुपच्चया विगतपच्चया ।

नोअविगतपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
पच्चया पे० नोअत्थिपच्चया नोनत्थिपच्चया विगतपच्चया ।

(घ) तिक च पढानवर दुकुत्तमं ,

दुक तिक चेव तिक दुकं च । 20

तिक तिक चेव तिक दुक च ,

छ पच्चनीयानुलोमहि नया सुगम्भीरा ति ॥

पुच्छावारो ।

निदेसवारे तेवीसति पच्चया ।

— ० —

१ कुसलत्तिकं

११ पटिञ्चवारो

१ पञ्चयानुलोम

(१) विमङ्गो

हेतुपञ्चयो

१ कुसलं धम्म पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
कुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा, तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो,
द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । कुसल धम्म पटिञ्च अब्भाक्खतो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपञ्चया - कुसले सन्धे पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप । कुसलं
५ धम्म पटिञ्च कुसलो च अब्भाक्खतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया -
कुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप तयो सन्धे
पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा
चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

अकुसल धम्म पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
१० अकुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो,
द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । अकुसल धम्म पटिञ्च अब्भाक्खतो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अकुसले सन्धे पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप ।
अकुसल धम्म पटिञ्च अकुसलो च अब्भाक्खतो च धम्मा उप्पज्जन्ति
हेतुपञ्चया - अकुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च
१५ रूप तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे सन्धे पटिञ्च
द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (१)

अव्यायतं धम्म पटिञ्च अव्यायतो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
विपाकाव्यायतं किरियाव्यायतं एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा चित्त-
समुद्धान च रूप तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धान च रूप,
२० द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पटिसन्धिक्खणे विपाका
व्यायतं एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा कटता च रूप तयो सन्धे पटिञ्च
एको सन्धो कटता च रूप द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा कटता च रूप,
सन्ध पटिञ्च यत्थु, यत्थु पटिञ्च सन्धा, एक महाभूतं पटिञ्च तयो

महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तरूप उपादारूप । (१)

B 20

कुसल च अव्याकत च धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - कुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूपं । (१)

अकुसल च अव्याकत च धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो 5 उप्पज्जति हेतुपच्चया - अकुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)

आरम्मणपच्चयो

२ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति आरम्मण-पच्चया - कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

10

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति आरम्मण-पच्चया - अकुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

अव्याकत धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति आरम्मण-पच्चया - विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, 15 तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, पटिसन्धिक्खणे विपाकाव्याकत एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, वत्थु पटिच्च खन्धा ।

अधिपतिपच्चयो

३ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति अधिपति-पच्चया - कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च 20 एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । कुसल धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपच्चया - कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । कुसल धम्म पटिच्च कुसलो च अव्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति अधिपतिपच्चया - कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च 25 रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति अधिपति-

पञ्चमा - अकुसल एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा, तयो सन्धे पटिच्च
 एको सन्धो, द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा । अकुसल धम्मं पटिच्च अव्याकतो
 धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया - अकुसले सन्धे पटिच्च चित्त-
 समुद्धान रूप । अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा
 उप्पज्जन्ति अधिपतिपञ्चया - अकुसल एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा
 चित्तसमुद्धान च रूप, तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो चित्तसमुद्धान च
 रूप, द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (१)

अव्याकतं धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मा उप्पज्जति अधि-
 पतिपञ्चया - विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एवं सन्ध पटिच्च तयो
 सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो चित्तसमुद्धान
 च रूप, द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, एकं महामूतं
 पटिच्च तयो महामूता तयो महामूते पटिच्च एक महामूत, द्वे महामूते
 पटिच्च द्वे महामूता, महामूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप उपाशा
 रूप । (१)

कुसलं च अव्याकतं च धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति
 अधिपतिपञ्चया - कुसले सन्धे च महामूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान
 रूप । (१)

अकुसलं च अव्याकतं च धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो
 उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया - अकुसले सन्धे च महामूते च पटिच्च
 चित्तसमुद्धान रूप । (१)

अनन्तर-समनन्तरपञ्चया

४ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति अनन्तर-
 पञ्चया - समनन्तरपञ्चया - कुसल एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा ।
 (अनन्तर पि समनन्तर पि आरम्भणपञ्चयसदिसं ।)

सहजातपञ्चयो

५ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति सहजात-
 पञ्चया - कुसल एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा तयो सन्धे पटिच्च
 एको सन्धो द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा । कुसलं धम्मं पटिच्च अव्याकतो
 धम्मो उप्पज्जति सहजातपञ्चया - कुसले सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान

रूप । कुसल धम्म पटिच्च कुसलो च अब्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति सहजातपच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति सहजात- 5 B. 2
पच्चया — अकुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । अकुसल धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति सहजातपच्चया — अकुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो च अब्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति सहजातपच्चया — अकुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान 10 च रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो चित्तसमुद्धानं च रूप, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

अब्याकत धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति सहजात-
पच्चया — विपाकाब्याकत किरियाब्याकत एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो चित्तसमुद्धान च 15 रूप, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, ५ पटिसन्धिक्खणे विपाकाब्याकतं एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा कटत्ता च रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो कटत्ता च रूप, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा कटत्ता च रूप, खन्धे पटिच्च वत्थु, वत्थु पटिच्च खन्धा, एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूतं, द्वे महाभूते पटिच्च 20 द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप^१ उपादारूप^२, बाहिर एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च उपादारूप, आहारसमुद्धान एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च उपादा- 25 रूप, उत्तुसमुद्धान एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च उपादारूप, असञ्जसत्तान एकं महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो

१ कटत्तारूपा — सी० । २ उपादाय रूप — सी०, एवमुपरि पि ।

महामूले पटिञ्च एकं महामूतं, द्वे महामूते पटिञ्च द्वे महामूता, महामूते पटिञ्च कट्टत्तरूपं उपादारूपं । (१)

कुसलं च अभ्याकृतं च धम्मं पटिञ्च अभ्याकृतो धम्मो उप्पज्जति सहजातपञ्चया - कुसले सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूपं । (१)

अकुसलं च अभ्याकृतं च धम्मं पटिञ्च अभ्याकृतो धम्मो उप्पज्जति सहजातपञ्चया - अकुसले सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूपं । (१)

अञ्जमञ्जपञ्चयो

६ कुसलं धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्ज-
१० पञ्चया - कुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा, तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो, द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । (१)

अकुसलं धम्मं पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्ज-
पञ्चया - अकुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । (१)

१५ अभ्याकृतं धम्मं पटिञ्च अभ्याकृतो धम्मो उप्पज्जति अञ्ज-
मञ्जपञ्चया - विपाकाभ्याकृतं किरियाभ्याकृतं एक सन्ध पटिञ्च
तयो सन्धा, तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा,
पटिसन्धिवक्खणे विपाकाभ्याकृतं एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा वत्थु च,
तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो वत्थु च द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा वत्थु
२० च, सन्धे पटिञ्च वत्थु, वत्थु पटिञ्च सन्धा एकं महामूतं पटिञ्च
तयो महामूता तयो महामूते पटिञ्च एकं महामूतं द्वे महामूते पटिञ्च
द्वे महामूता बाहिर आहारसमुद्धान/उतुसमुद्धानं असञ्जसप्तान एकं
महामूर्तं पटिञ्च तयो महामूता तयो महामूते पटिञ्च एकं महामूर्तं,
द्वे महामूते पटिञ्च द्वे महामूता ।

निस्सयपञ्चयो

२५ ७ कुसलं धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति निस्सय-
पञ्चया - कुसल एक सन्धं पटिञ्च (निस्सयपञ्चयं सहजातपञ्चय-
सदिसं) ।

उपनिस्सयपच्चयो

८. कुसलं धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति उपनिस्सय-
पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च (उपनिस्सयपच्चय आरम्मणपच्चय-
सदिस) ।

पुरेजातपच्चयो

९ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात-
पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको 5
खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । वत्थु पुरेजातपच्चया ।

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात-
पच्चया — अकुसल एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च
एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । वत्थु पुरेजातपच्चया ।

अव्याकतं धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात- 10
पच्चया — विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा,
तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । वत्थु पुरेजात-
पच्चया ।

आसेवनपच्चयो

१० कुसलं धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति-आसेवन-
पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको 15
खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति आसेवन-
पच्चया — अकुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च
एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

अव्याकत धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति आसेवन- 20
पच्चया — किरियाव्याकत एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे
पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

कम्मपच्चयो

११. कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति कम्म-
पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तीणि ।

अकुसल धम्म पटिच्च तीणि ।

अव्याकृत धम्म पटिञ्च अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति कम्मपञ्चया

— विपाकाव्याकृत किरियाव्याकृतं एकं सध पटिञ्च .. पे०.. पटि
सन्धिक्खणे पे० एकं महामूत पटिञ्च तयो महामूता .. पे०..
महामूते पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूपं उपादारूपं, असञ्ज
सत्तानं एकं महामूत पटिञ्च तयो महामूता पे० महामूते पटिञ्च
कटत्तारूप उपादारूप ।

कुसलं च अव्याकृतं च धम्म पटिञ्च अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति
कम्मपञ्चया — कुसले सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप ।

अकुसलं च अव्याकृतं च धम्म पटिञ्च अव्याकृतो धम्मो
उप्पज्जति कम्मपञ्चया — अकुसले सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्त
समुद्धानं रूप ।

विपाकपञ्चयो

१२ अव्याकृतं धम्मं पटिञ्च अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति
विपाकपञ्चया — विपाकाव्याकृतं एकं सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा चित्त-
समुद्धानं च रूपं तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूपं,
द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं पटिसन्धिक्खणे विपाका
व्याकृत एकं सध पटिञ्च तयो सध कटत्ता च रूपं, तयो सन्धे पटिञ्च
एको सधो कटत्ता च रूपं द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा कटत्ता च रूपं,
सन्धे पटिञ्च वत्थु, वत्थु पटिञ्च सधया एकं महामूत पटिञ्च तयो
महामूता तयो महामूते पटिञ्च एकं महामूत, द्वे महामूते पटिञ्च द्वे
महामूता, महामूते पटिञ्च चित्तसमुद्धानं रूपं कटत्तारूपं उपादारूपं ।

आहारपञ्चयो

१३ कुसलं धम्मं पटिञ्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति आहार
पञ्चया — कुसल एकं सध पटिञ्च तीणि ।

अकुसलं धम्म पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति आहारपञ्चया
— अकुसल एकं सन्ध पटिञ्च तीणि ।

अव्याकृतं धम्मं पटिञ्च अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति आहार
पञ्चया — विपाकाव्याकृत किरियाव्याकृतं एकं सध पटिञ्च .. पे०..
पटिसन्धिक्खणे ... पे०.. एकं महामूतं पटिञ्च तयो महामूता ... पे०..

महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं कटत्तारूपं उपादारूपं, आहार-
समुद्धानं एक महाभूत पटिच्च . पे० महाभूते पटिच्च उपादारूपं ।

कुसल च अब्याकत च धम्मं पटिच्च .. पे० ।

अकुसल च अब्याकतं च धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो

B 26

उप्पज्जति आहारपच्चया — अकुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च 5
चित्तसमुद्धानं रूपं ।

इन्द्रियपच्चयो

१४ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति इन्द्रिय-
पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तीणि ।

अकुसल धम्म पटिच्च तीणि ।

अब्याकतं धम्म पटिच्च पे० असञ्जसत्तान एकं महाभूतं 10
पटिच्च ... पे० (इन्द्रियपच्चय कम्मपच्चयसदिस) ।

ज्ञान-मगपच्चया

१५. कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति ज्ञानपच्चया
. मगपच्चया (ज्ञानपच्चय पि मगपच्चय पि हेतुपच्चयसदिस) ।

सम्पयुत्तपच्चयो

१६ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति सम्पयुत्त-
पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च (सम्पयुत्तपच्चय आरम्भणपच्चय- 15
सदिस) ।

विप्पयुत्तपच्चयो

१७ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्त-
पच्चया — कुसल एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको
खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपच्चया । कुसल धम्म
पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्तपच्चया — कुसले खन्धे 20
पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । खन्धे विप्पयुत्तपच्चया ।

कुसल धम्म पटिच्च कुसलो च अब्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति
विप्पयुत्तपच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान
च रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे खन्धे

पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं । सन्धा वत्पु विप्ययुत्तपञ्चया ।
चित्तसमुद्धानं रूपं सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । (३)

अकुसल धम्म पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति विप्ययुत्त-
पञ्चया - अकुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा, तयो सन्धे पटिञ्च
५ एको सन्धो, द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । वत्पु विप्ययुत्तपञ्चया ।
अकुसल धम्म पटिञ्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति विप्ययुत्तपञ्चया -
अकुसले सन्धे पटिञ्च चित्तसमुद्धानं रूपं । सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया ।
अकुसल धम्म पटिञ्च अकुसलो च अभ्याकतो च धम्मो उप्पज्जति
विप्ययुत्तपञ्चया - अकुसल एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं
१० च रूपं तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूपं, द्वे सन्धे
पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं । सन्धा वत्पु विप्ययुत्तपञ्चया ।
चित्तसमुद्धानं रूपं सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । (३)

अभ्याकत धम्मं पटिञ्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति विप्ययुत्त-
पञ्चया - विपाकाभ्याकतं किरियाभ्याकत एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा
१५ चित्तसमुद्धानं च रूपं तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च
रूपं, द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं । सन्धा वत्पु विप्य-
युत्तपञ्चया । चित्तसमुद्धानं रूपं सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । पटिसन्धि
मसणे विपाकाभ्याकत एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा कटत्ता च रूपं, तयो
सन्धे पटिञ्च एको सन्धो कटत्ता च रूपं द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा कटत्ता
२० च रूपं । सन्धा वत्पु विप्ययुत्तपञ्चया । कटत्तारूपं सन्धे विप्ययुत्त-
पञ्चया । सन्धे पटिञ्च वत्पु वत्पु पटिञ्च सन्धा । सन्धा वत्पु
विप्ययुत्तपञ्चया । वत्पु सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । एक महामूत पटिञ्च
तयो महामूता तयो महामूते पटिञ्च एक महामूतं, द्वे महामूते पटिञ्च
द्वे महामूता महामूते पटिञ्च चित्तसमुद्धानं रूपं कटत्तारूप उपादारूपं ।
२५ सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । (१)

कुसल च अभ्याकतं च धम्म पटिञ्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति
विप्ययुत्तपञ्चया - कुसले सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धानं
रूपं । सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । (१)

अकुसल च अभ्याकतं च धम्मं पटिञ्च अभ्याकतो धम्मो
३० उप्पज्जति विप्ययुत्तपञ्चया - अकुसले सन्धे च महामूते च पटिञ्च
चित्तसमुद्धानं रूपं । सन्धे विप्ययुत्तपञ्चया । (१)

अत्थिपच्चयो

१८ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति अत्थि-

पच्चया - कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा ।

(सङ्खित । अत्थिपच्चय सहजातपच्चयसदिस ।)

नत्थि-विगतपच्चया

१९ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नत्थि-

पच्चया विगतपच्चया । (नत्थिपच्चय पि विगतपच्चय पि 5
आरम्मणपच्चयसदिस ।)

B 28

अविगतपच्चयो

२० कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति अविगत-
पच्चया - कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा । (अविगतपच्चय
सहजातपच्चयसदिस ।)

(इमे तेवीसति पच्चया सज्झायन्तेन वित्थारेतब्बा ।)

10

(२) सङ्ख्या

२१ हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया नव, अनन्तरे
तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये
नव, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे नव, विपाके
एक^१, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि,
विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव । 15

डुक्क

२२ हेतुपच्चया आरम्मणे तीणि, अधिपतिया नव, अनन्तरे
तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये
नव, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे नव, विपाके
एक, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि,
विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव । 20

तिकं

२३ हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिया तीणि, अनन्तरे

तीणि समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि अष्टममञ्चे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्त तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि वे० ।

हावत्तकं

२४ हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया अधिपतिपञ्चया अनन्तर पञ्चया समनन्तरपञ्चया सहजातपञ्चया अष्टममञ्चपञ्चया निस्सय-
पञ्चया उपनिस्सयपञ्चया पुरेजातपञ्चया आसेवनपञ्चया कम्मे तीणि,
आहारे तीणि इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि,
विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते
तीणि वे० ।

वाणीत्तकं

२५ हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया ... वे० आसेवनपञ्चमा
कम्मपञ्चमा आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया मगपञ्चया
सम्पयुत्तपञ्चया विप्पयुत्तपञ्चया अत्थिपञ्चमा नत्थिपञ्चया विगत
पञ्चया अविगते तीणि वे० ।

तिरघकं

२६ हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया वे० पुरेजातपञ्चया
कम्मपञ्चमा विपाकपञ्चया आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एकं मग्गे
एकं सम्पयुत्ते एकं, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एकं, विगते
एक, अविगते एकं ... वे० ।

वाणीत्तकं

२७ हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया वे० पुरेजातपञ्चया
कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया
मगपञ्चया सम्पयुत्तपञ्चया विप्पयुत्तपञ्चया अत्थिपञ्चमा नत्थि
पञ्चया विगतपञ्चया अविगते एकं ।

गणना हतुमूत्तका ।

आरम्मणादिपुं

(आरम्मण टित्तन सम्बत्थ तीणेव पञ्चा ।)

२८ आरम्मणपच्चया हेतुया तीणि, अधिपतिया तीणि पे०
अविगते तीणि पे० ।

अधिपतिपच्चया हेतुया नव, आरम्मणे तीणि . पे० अविगते
नव पे० ।

अनन्तरपच्चया समनन्तरपच्चया हेतुया तीणि .. पे० . अविगते 5
तीणि पे० ।

सहजातपच्चया हेतुया नव . पे० . ।

अञ्जमञ्जपच्चया हेतुया तीणि .. पे० ।

निस्सयपच्चया हेतुया नव . पे०... ।

उपनिस्सयपच्चया हेतुया तीणि . पे० ।

10

पुरेजातपच्चया हेतुया तीणि पे० ।

आसेवनदुक्कं

२९ आसेवनपच्चया हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि, अधि-
पतिया तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्ज-
मञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, कम्मे
तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते 15
तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि,
अविगते तीणि । (आसेवनमूलके विपाक नत्थि ।)

कम्मदुक्क

३० कम्मपच्चया हेतुया नव ... पे० ।

विपाकदुक्क

३१ विपाकपच्चया हेतुया एक, आरम्मणे एक, अधिपतिया
एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, 20
निस्सये एक, उपनिस्सये एक, पुरेजाते एक, कम्मे एक, आहारे एक,
इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, मग्गे एक, सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एक,
अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक । (विपाकमूलके
आसेवन नत्थि ।)

B 31

आहारादिदुक्क

३२ आहारपच्चया हेतुया नव . पे० . ।

25

इन्द्रियपञ्चया हेतुया नव पे० ।
 ज्ञानपञ्चया हेतुया नव पे० ।
 भग्नपञ्चया हेतुया नव पे० ।
 सम्पयुक्तपञ्चया हेतुया तीणि पे०.. ।
 विषययुक्तपञ्चया हेतुया नव पे० ।
 अस्थिपञ्चया हेतुया नव पे० ।
 नस्थिपञ्चया हेतुया तीणि .. पे० ।
 विगतपञ्चया हेतुया तीणि पे० ।

अविपत्तितुल्य

३३ अविगतपञ्चया हेतुया नव, आरम्भणे तीणि, अधिपतिया
 10 नव पे० नस्थिया तीणि विगते' तीणि ।

(एकेक पञ्चय मूलक' कातून' सज्जायन्ते' गणेतव्वा ति ।

अनुसारे

२ पञ्चयपञ्चमीय

(१) विमङ्गली

नहेतुपञ्चयो

३४ अकुसल धम्म पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नहेतु
 पञ्चया — विचिकिञ्छासहगते उद्वञ्चसहगते सन्धे पटिञ्च विचिकिञ्छा
 सहगतो उद्वञ्चसहगतो मोहो ।

15 अग्न्याकत धम्म पटिञ्च अग्न्याकतो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चय
 — अहेतुक विपाकाग्न्याकत किरियाग्न्याकत एक सञ्च पटिञ्च तयो सन्ध
 चित्तसमुद्धान च रूप तयो सन्धे पटिञ्च एको सञ्चो चित्तसमुद्धान
 रूप द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप अहेतुपटिसन्धि
 मसणे विपाकाग्न्याकत एकं सञ्च पटिञ्च तयो सन्धा कटत्ता च रूप
 20 तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो कटत्ता च रूप द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्ध
 कटत्ता च रूप सन्धे पटिञ्च वरयु, वरयु पटिञ्च सन्धा एक महामू
 पटिञ्च तयो महामूता तयो महामूते पटिञ्च एकं महामूर्त, द्वे महामूर्त

पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूपं
उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तानं
एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत,
द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च कटत्तारूप उपादारूपं ।

नआरम्मणपच्चयो

३५ कुसल धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति 5
नआरम्मणपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूप ।

अकुसल धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नआरम्मण-
पच्चया — अकुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

अव्याकत धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नआरम्मण-
पच्चया — विपाकाव्याकते किरियाव्याकते खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान 10
रूप, पटिसन्धिक्खणे विपाकाव्याकते खन्धे पटिच्च कटत्तारूप, खन्धे
पटिच्च वत्थु, एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च
एकं महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्त-
समुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धानं, उतु-
समुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो 15
महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते
पटिच्च कटत्तारूप उपादारूप ।

कुसल च अब्याकत च धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो
उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — कुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च
चित्तसमुद्धान रूप ।

20

अकुसल च अब्याकत च धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो
उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — अकुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च
चित्तसमुद्धान रूप ।

नअधिपतिपच्चयो

३६ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नअधि-
पतिपच्चया — कुसल एकं खन्धं पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च 25
एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । कुसलं धम्म पटिच्च अब्याकतो
धम्मो उप्पज्जति नअधिपतिपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धानं

इन्द्रियपञ्चया हेतुया नव पे० ।

ज्ञानपञ्चया हेतुया नव पे० ।

मग्नपञ्चया हेतुया नव पे०.. ।

सम्पयुक्तपञ्चया हेतुया तीणि पे० ।

विष्णुयुक्तपञ्चया हेतुया नव पे०.. ।

अस्थिपञ्चया हेतुया नव पे० ।

नस्थिपञ्चया हेतुया तीणि पे० ।

विगतपञ्चया हेतुया तीणि पे० ।

अविगतपञ्च

३३ अविगतपञ्चया हेतुया नव, आरम्भणे तीणि, अधिपतिषा
नव पे० नस्थिया तीणि, विगते^१ तीणि ।

(एकेक पञ्चय मूलक^२ कातून^३ सज्जायन्तेन^४ गणेतव्वा ति ।)

अनुतोषं ।

२ पञ्चयपञ्चनीय

(१) विधक्को

नहेतुपञ्चयो

३४ अकुसल धम्म पटिञ्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नहेतु-
पञ्चया - विचिकिञ्छासहगते उद्वच्चसहगते सन्धे पटिञ्च विचिकिञ्छा-
सहगतो उद्वच्चसहगतो मोहो ।

अव्याकत धम्म पटिञ्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया
- अहेतु^१ विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा
चित्तसमुद्धान च रूपं तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो चित्तसमुद्धान च
रूपं द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं अहेतुपटिसन्धि
वक्षणे विपाकाव्याकत एकं सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा कटता च रूपं,
तयो सन्ध पटिञ्च एको सन्धो कटता च रूपं द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा
कटता च रूपं सन्धे पटिञ्च वत्थु, वत्थु पटिञ्च सन्धा, एकं महामूतं
पटिञ्च तयो महामूता तयो महामूते पटिञ्च एकं महामूतं, द्वे महामूते

१ अधिपते - स्या । २-३ मूलकं कातून - न मूलं कातून - स्या० ।

४ सज्जायमन्तेन - स्या ।

पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूपं
उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तानं
एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत,
द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च कटत्तारूप उपादारूपं ।

नआरम्मणपच्चयो

३५ कुसल धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति 5
नआरम्मणपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

अकुसल धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नआरम्मण-
पच्चया — अकुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

अव्याकत धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नआरम्मण-
पच्चया — विपाकाव्याकते किरियाव्याकते खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान 10
रूप, पटिसन्धिकखणे विपाकाव्याकते खन्धे पटिच्च कटत्तारूप, खन्धे
पटिच्च वत्थु, एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च
एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्त-
समुद्धान रूपं कटत्तारूप उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धानं, उतु-
समुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता, तयो 15
महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते
पटिच्च कटत्तारूप उपादारूप ।

कुसल च अब्याकत च धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो
उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — कुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च
चित्तसमुद्धान रूप ।

अकुसल च अब्याकत च धम्म पटिच्च अब्याकतो धम्मो
उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — अकुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च
चित्तसमुद्धान रूप ।

नअधिपतिपच्चयो

३६ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नअधि-
पतिपच्चया — कुसल एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च 25
एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । कुसलं धम्म पटिच्च अब्याकतो
धम्मो उप्पज्जति नअधिपतिपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धानं

रूप । कुसल धम्म पटिच्च कुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - कुसल एक सख पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूप, द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप ।

५ अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - अकुसल एक सख पटिच्च तयो सन्धा, तयो सखे पटिच्च एको सन्धो, द्वे सखे पटिच्च द्वे सन्धा । अकुसल धम्म पटिच्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - अकुसले सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं । अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - अकुसल एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं तयो सखे पटिच्च एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूप द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप ।

अभ्याकत धम्म पटिच्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - विपाकाभ्याकत किरियाभ्याकत एक सख पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूप द्वे सखे पटिच्च द्वे सखा चित्तसमुद्धानं च रूप पटिसन्धिस्सन्धे विपाकाभ्याकत एक सख पटिच्च तयो सन्धा कटत्ता च रूप, तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो कटत्ता च रूप द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा कटत्ता च रूप । सखे पटिच्च वत्थु, वत्थु पटिच्च सखा । एकं महामूतं पटिच्च तयो महामूता तयो महामूते पटिच्च एकं महामूतं, द्वे महामूते पटिच्च द्वे महामूता महामूते पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं कटत्तास्य उपादारूपं, बाहिर आहारसमुद्धानं उत्तुसमुद्धानं, असञ्जसत्तानं एकं महामूतं पटिच्च तयो महामूता तयो महामूते पटिच्च एकं महामूतं, द्वे महामूते पटिच्च द्वे महामूता, महामूत पटिच्च कटत्तास्य उपादारूपं ।

२० कुसल च अभ्याकत च धम्म पटिच्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - कुसले सखे च महामूते च पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं ।

अकुसल च अभ्याकत च धम्म पटिच्च अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जन्ति नम्रधिपतिपञ्चया - अकुसले सखे च महामूते च पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं ।

नअनन्तर-नसमनन्तरपच्चया

३७. कुसलं धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।
(नअनन्तरपच्चय पि नसमनन्तरपच्चय पि नआरम्मणपच्चयसदिसं ।)

नअञ्जमञ्जपच्चयो

३८ कुसलं धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति
नअञ्जमञ्जपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । 5

अकुसल धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नअञ्ज-
मञ्जपच्चया — अकुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

अव्याकत धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नअञ्ज-
मञ्जपच्चया — विपाकाव्याकते किरियाव्याकते खन्धे पटिच्च चित्त-
समुद्धानं रूप, पटिसन्धिवखणे विपाकाव्याकते खन्धे पटिच्च कटत्तारूप, 10
महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूपं उपादारूप; बाहिरे महा-
भूते पटिच्च उपादारूप, आहारसमुद्धाने महाभूते पटिच्च उपादारूपं,
उतुसमुद्धाने महाभूते पटिच्च उपादारूप, असञ्जसत्तान महाभूते
पटिच्च कटत्तारूप उपादारूप ।

कुसलं च अब्याकतं च धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति 15
न अञ्जमञ्जपच्चया — कुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान
रूप । अकुसलं च अब्याकतं च धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति
नअञ्जमञ्जपच्चया — अकुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्त-
समुद्धान रूपं ।

नउपनिस्सयपच्चयो

३९ कुसलं धम्मं पटिच्च अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति नउप- 20
निस्सयपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूपं । (नउपनिस्सय-
पच्चय नआरम्मणपच्चयसदिसं ।)

नपुरेजातपच्चयो

४० कुसलं धम्मं पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नपुरेजात-
पच्चया — अरूपे कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च
एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । कुसलं धम्मं पटिच्च अब्याकतो 25

धम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - कुसले सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नपुरेजात-
पञ्चया - अरूपे अकुसल एक सन्धं पटिच्च तयो सन्धा, तयो सन्धे
पटिच्च एको सन्धो, द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा । अकुसल धम्म पटिच्च
अव्याक्तो धम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - अकुसले सन्धे पटिच्च
चित्तसमुद्धान रूप । (२)

अव्याक्त धम्म पटिच्च अव्याक्तो धम्मो उप्पज्जति नपुरेजात-
पञ्चया - अरूपे विपाकाव्याक्तं किरियाव्याक्त एक सन्धं पटिच्च
तयो सन्धा, तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो, द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा,
विपाकाव्याक्ते किरियाव्याक्ते सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप,
पटिसन्निवसणे विपाकाव्याक्तं एक सन्धं पटिच्च तयो सन्धा कटता
च रूपं, तयो सन्धे पटिच्च एको सन्धो कटता च रूपं, द्वे सन्धे पटिच्च
द्वे सन्धा कटता च रूपं । सन्धे पटिच्च वत्थु, वत्थु पटिच्च सन्धा । एकं
महामूतं पटिच्च तयो महामूता, तयो महामूते पटिच्च एकं महामूतं, द्वे
महामूते पटिच्च द्वे महामूता, महामूते पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं
कटतारूपं उपादारूपं बाहिरं, आहारसमुद्धानं, उत्तुसमुद्धानं, असज्ज
सत्तानं एकं महामूतं पटिच्च तयो महामूता, तयो महामूते पटिच्च एकं
महामूतं द्वे महामूते पटिच्च द्वे महामूता, महामूते पटिच्च कटतारूपं
उपादारूपं । (१)

कुसल च अव्याक्त च धम्म पटिच्च अव्याक्तो धम्मो उप्पज्जति
नपुरेजातपञ्चया - कुसले सन्धे च महामूते च पटिच्च चित्तसमुद्धानं
रूपं ।

अकुसलं च अव्याक्तं च धम्म पटिच्च अव्याक्तो धम्मो
उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - अकुसले सन्धे च महामूते च पटिच्च
चित्तसमुद्धानं रूपं ।

मपञ्छाजात-नम्रासेवनपञ्चया

४१ कुसल धम्मं पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति मपञ्छाजात
पञ्चया - कुसलं एषं पार्थ पटिच्च .. पे० .. ।

कुसलं धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति मप्रासेवनपञ्चया

— कुसल एक खन्ध पटिच्च . पे०... (नपच्छाजातपच्चय पि नआसेवन-
पच्चय पि नअधिपतिपच्चयसदिस) ।

नकम्मपच्चयो

४२. कुसल धम्मं पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नकम्म-

पच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च कुसला चेतना ।

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया 5

— अकुसले खन्धे पटिच्च अकुसला चेतना ।

अव्याकत धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नकम्म-

पच्चया — किरियाव्याकते खन्धे पटिच्च किरियाव्याकता चेतना ,

बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धानं एक महाभूत पटिच्च तयो

महाभूता, तयो महाभूते पटिच्च एक महाभूत, द्वे महाभूते पटिच्च द्वे 10

महाभूता, महाभूते पटिच्च उपादारूप ।

नविपाकपच्चयो

४३ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नविपाक-

पच्चया — कुसल एक खन्ध पटिच्च तीणि ।

अकुसलं धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नविपाक-

पच्चया — तीणि ।

15

अव्याकत धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नविपाक-

पच्चया — किरियाव्याकत एक खन्धं पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान

च रूप, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूपं, द्वे खन्धे

पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, एक महाभूत पटिच्च तयो B.

महाभूता . पे० महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूप उपादारूप, 20

वाहिर, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूत

पटिच्च तयो महाभूता पे० महाभूते पटिच्च कटत्तारूप उपादारूप ।

कुसल च अव्याकत च धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति

नविपाकपच्चया — कुसले खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धानं

रूप ।

25

अकुसल^१ च अव्याकतं च धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो

उप्यज्जति नविपाकपञ्चया - अकुसले सन्धे च महाभूते च पटिञ्च
चित्तसमुद्धान रूप ।

नग्नाहारपञ्चयो

४४ अव्याक्त धम्म पटिञ्च अव्याक्तो धम्मो उप्यज्जति
नग्नाहारपञ्चया - बाहिर, उत्तुसमुद्धान, असञ्जसत्तानं एक महाभूत
पटिञ्च तयो महाभूता - पे० महाभूते पटिञ्च कटत्तारूप उपादारूप ।

नहन्धियपञ्चयो

४५ अव्याक्त धम्म पटिञ्च अव्याक्तो धम्मो उप्यज्जति
नहन्धियपञ्चया - बाहिर, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान एक महाभूत
पटिञ्च तयो महाभूता - पे० महाभूते पटिञ्च उपादारूप, असञ्ज
सत्तान महाभूते पटिञ्च रूपजीवितिन्द्रिय ।

नज्ञानपञ्चयो

४६ अव्याक्त धम्म पटिञ्च अव्याक्तो धम्मो उप्यज्जति
नज्ञानपञ्चया - पञ्चविञ्जाणसहगत एक सन्ध पटिञ्च तयो सत्ता,
तयो सन्धे पटिञ्च एको सन्धो, द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा, बाहिरं
आहारसमुद्धान उत्तुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूत पटिञ्च
तयो महाभूता - पे० महाभूते पटिञ्च कटत्तारूप उपादारूप ।

नमगपञ्चयो

४७ अव्याक्त धम्म पटिञ्च अव्याक्तो धम्मो उप्यज्जति
नमगपञ्चया - ग्रहेतुय विपाकाव्यावृत्त किरियाव्यावृत्त एकं राच
पटिञ्च तयो राचा चित्तसमुद्धानं च रूप तयो राचे पटिञ्च एको राचं
चित्तयमुद्धानं च रूप द्व राच पटिञ्च द्वे राचा चित्तसमुद्धानं च रूपं,
ग्रहेतुयपटिगणिकगणे विपाकाव्यावृत्त एवं राच पटिञ्च तयो राच
वटत्ता च रूप तयो राचे पटिञ्च एको राचो वटत्ता च रूप द्वे राचं
पटिञ्च द्वे राचा वटत्ता च रूप । राच पटिञ्च वटयु वटयुं पटिञ्च
राचा । एवं महाभूतं पटिञ्च तयो महाभूता, तयो महाभूतं पटिञ्च
एवं महाभूत द्व महाभूत पटिञ्च द्वे महाभूता महाभूत पटिञ्च नित्त
समुद्धान रूपं वटत्तारूप उपादारूप बाहिर आहारसमुद्धान, उत्तु

समुद्धान, असञ्जसत्तान एकं महाभूत पटिच्च तयो महाभूता . पे०
महाभूते पटिच्च कटत्तरूप उपादारूप ।

नसम्पयुत्तपच्चयो

४८ कुसल धम्मं पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति
नसम्पयुत्तपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूपं ।
(नआरम्मणपच्चयसदिस)

5

नविप्पयुत्तपच्चयो

४९ कुसल धम्म पटिच्च कुसलो धम्मो उप्पज्जति नविप्प-
युत्तपच्चया — अरूपे कुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे
पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

अकुसल धम्म पटिच्च अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्त-
पच्चया — अरूपे अकुसल एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा, तयो खन्धे 10
पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

अव्याकत धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नविप्प-
युत्तपच्चया — अरूपे विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्ध पटिच्च
तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा,
बाहिर, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धानं, असञ्जसत्तान एक महाभूत 15
पटिच्च तयो महाभूता . पे० महाभूते पटिच्च कटत्तरूप उपादारूप ।

नोनत्थि-नोविगतपच्चया

५० कुसल धम्म पटिच्च अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति
नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया — कुसले खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान
रूप । (नआरम्मणपच्चयसदिस)

(२) सङ्ख्या

५१ नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया नव, 20 B
नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये
पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे तीणि,
नविपाके नव, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

नहेतुपञ्च

५२ नहेतुपञ्चया नभारम्मणे एक, नभधिपतिया द्वे, नभनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नभञ्जमञ्छे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते द्वे, नपञ्छाजाते द्वे, नभ्रासेवने द्वे, नकम्मे एक, नविपाके द्वे, नभ्राहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

तिष्ठं

५३ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नभधिपतिया एक, नभनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नभञ्जमञ्छे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्छाजाते एक, नभ्रासेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नभ्राहार एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक पे० .. ।

वीसकं

५४ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नभधिपतिपञ्चया नभनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नभञ्जमञ्छपञ्चया नउपनिस्सयपञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपञ्छाजातपञ्चया नभ्रासेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया नविपाकपञ्चया नभ्राहारपञ्चया नइन्द्रियपञ्चया नज्ञानपञ्चया नमगपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नविप्पयुत्तपञ्चया नोनत्थिपञ्चया नोविगते एक ।

नहेतुमुत्तकं ।

नभारम्मणपञ्च

५५ नभारम्मणपञ्चया नहेतुया एक, नभधिपतिया पञ्च, नभनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नभञ्जमञ्छे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते पञ्च, नपञ्छाजाते पञ्च, नभ्रासेवने पञ्च, नकम्मे एक, नविपाके पञ्च, नभ्राहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च पे० ।

नगुत्तकं

५६ नभारम्मणपञ्चया नहेतुपञ्चया नभधिपतिपञ्चया नभनन्तरे एकं पे० नोनत्थिया एकं नोविगते एकं ..

५७ नअधिपतिपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नआहारे एक, नइन्द्रिये एकं, नज्ञाने एकं, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च । 5

तिक

५८ नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे एक, नविपाके द्वे, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । 10

चतुक्कं

५९ नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअनन्तरे एक, (सब्बत्थ एक) नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक . पे० ।

नअनन्तरादि

६० नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नअञ्जमञ्ज-पच्चया नउपनिस्सयपच्चया । (नआरम्मणपच्चयसदिस) 15

नपुरेजातदुक्त

६१ नपुरेजातपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअधि-पतिया सत्त, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे तीणि, नविपाके सत्त, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च । 20

तिकं

६२ नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एक, नअधि-पतिया द्वे, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउप-निस्सये एक, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे एकं, नविपाके द्वे . पे० १-६

नहेतुपञ्च

५२ नहेतुपञ्चया नभारम्मणे एक, नभविपतिया द्वे, नभनन्तर
एक, नसमनन्तरे एक, नभञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते
द्वे, नपञ्छाजाते द्वे, नभ्रासेवने द्वे, नकम्मो एक, नविपाके द्वे, नभ्राहारे एक,
नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते ॥

५ नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

तिक्कं

५३ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नभविपतिया एक, न
भनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नभञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सय एक,
नपुरेजाते एक नपञ्छाजाते एक, न भ्रासेवने एक, नकम्म एक, नविपाके
एक नभ्राहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक नसम्पयुत्ते
१० एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक पे० ॥

वीतकं

५४ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नभविपतिपञ्चया न
भनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नभञ्जमञ्जपञ्चया नउपनिस्सय-
पञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपञ्छाजातपञ्चया नभ्रासेवनपञ्चया नकम्म-
पञ्चया नविपाकपञ्चया नभ्राहारपञ्चया नइन्द्रियपञ्चया नज्ञानपञ्चया
१५ नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नविप्पयुत्तपञ्चया नोनत्थिपञ्चया
नोविगत एक ।

नहेतुमूलकं ।

नभारम्मणपञ्च

५५ नभारम्मणपञ्चया नहेतुया एक नभविपतिया पञ्च,
नभनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च नभञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये
पञ्च नपुरेजाते पञ्च नपञ्छाजाते पञ्च नभ्रासेवने पञ्च, नकम्मो
२० एक नविपाके पञ्च नभ्राहार एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक नमग्गे
एक नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया पञ्च, नोविगत
पञ्च पे० ।

अतुल्यं

५६ नभारम्मणपञ्चया नहेतुपञ्चया नभविपतिपञ्चया न-
भनन्तरे एक पे० नोनत्थिया एक नोविगते एक पे० ।

तिकं

६८. नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एकं, नअधि-
पतिया एकं, (सब्बत्थ एक) नोनत्थिया एकं, नोविगते एक पे० ।

नविपाकवुक्कं

६९ नविपाकपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, 5
नकम्मे तीणि, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एकं, नमग्गे एकं,
नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिकं

७०. नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एकं, नअधि-
पतिया द्वे, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउप-
निस्सये एकं, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे एकं, 10
नआहारे एकं, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक,
नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक ।

चतुक्कं

७१. नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
पतिया एकं, (सब्बत्थ एकं) नोनत्थिया एकं, नोविगते एक .. पे० .. ।

नआहाराविबुक्कं

७२. नआहारपच्चया पे० नइन्द्रियपच्चया पे० .. 15
नज्ञानपच्चया . पे० नमग्गपच्चया नहेतुया एक, (सब्बत्थ एकं)
नोनत्थिया एक, नोविगते एकं पे० . ।

नसम्पयुत्तवुक्कं

७३ नसम्पयुत्तपच्चया नहेतुया एक, नआरम्मणे पञ्च,
(नआरम्मणपच्चयसदिस) नोविगते पञ्च ।

नविप्पयुत्तवुक्कं

७४ नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुया द्वे, न आरम्मणे एक, नअधि- 20
पतिया तीणि, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक,
नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि,

नम्राहारे एक, नहन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविष्ययुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

चतुर्थ

६३ नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया नभारम्मणपच्चया न
अधिपतिया एक, नमनन्तरे एक, (सब्बत्थ एक) नोनत्थिया एक,
5 नोविगते एक पे० ।

नपच्छाजात-नभासेवनपुत्र

६४ नपच्छाजातपच्चया नभासेवनपच्चया नहेतुया द्वे,
नभारम्मणे पच्च, नअधिपतिया नव, नमनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च,
नअञ्जमञ्जे पच्च नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते
नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नम्राहारे एक, नहन्द्रिये एक, नज्ञाने
10 एक नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पच्च, नविष्ययुत्ते तीणि, नोनत्थिया पच्च,
नोविगते पच्च ।

तिथ

६५ नभासेवनपच्चया नहेतुपच्चया नभारम्मणे एक, नअधि-
पतिया द्वे नमनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउप-
निस्सये एक नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नकम्मे एक, नविपाके द्वे,
15 नम्राहारे एक, नहन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक,
नविष्ययुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

चतुर्थ

६६ नभासेवनपच्चया नहेतुपच्चया नभारम्मणपच्चया न-
अधिपतिया एक नमनन्तरे एक (सब्बत्थ एक) नोनत्थिया एक,
नोविगते एक पे० ।

नकम्मपुत्र

६७ नकम्मपच्चया नहेतुया एक नभारम्मण एक, नअधि-
पतिया तीणि नमनन्तर एक नसमनन्तर एक नअञ्जमञ्जे एक,
नउपनिस्सय एक नपुरजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नभासेवने तीणि
नविपाके तीणि नम्राहार एक नहन्द्रिय एक नज्ञाने एक नमग्गे एक,
नसम्पयुत्त एक नविष्ययुत्ते तीणि नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

१ एक न नमनन्तरे एक - ती ।

तिकं

६८ नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एकं, नअधि-
पतिया एकं, (सब्बत्थ एक) नोनत्थिया एकं, नोविगते एक . पे० . ।

नविपाकबुक्कं

६९. नविपाकपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, 5
नकम्मे तीणि, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं,
नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिकं

७०. नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एकं, नअधि-
पतिया द्वे, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एकं, नउप-
निस्सये एक, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे एकं, 10
नआहारे एकं, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एकं,
नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

चतुष्कं

७१ नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
पतिया एकं, (सब्बत्थ एक) नोनत्थिया एक, नोविगते एक . पे० .. ।

नआहाराविदुक्कं

७२ नआहारपच्चया पे० नइन्द्रियपच्चया पे० .. 15
नज्ञानपच्चया पे० नमग्गपच्चया नहेतुया एक, (सब्बत्थ एकं)
नोनत्थिया एक, नोविगते एकं पे० ।

नसम्पयुत्तबुक्कं

७३. नसम्पयुत्तपच्चया नहेतुया एक, नआरम्मणे पञ्च,
(नआरम्मणपच्चयसदिस) नोविगते पञ्च ।

नविप्पयुत्तबुक्कं

७४ नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुया द्वे, न आरम्मणे एक, नअधि- 20
पतिया तीणि, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एकं,
नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि.

नकम्मे सीणि, नविपाके सीणि, नआहारे एक, न इन्द्रिये एक, मज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

तिष्ठ

७५ नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणे एक नअधिपतिया द्वे, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते द्वे, नपञ्छाजाते द्वे नआसेवने द्वे, नकम्मे एक, नविपाके द्वे नआहारे एक, नइन्द्रिय एक, नज्ञाने एक नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अनुत्त

७६ नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअधिपतिया एकं नअनन्तरे एक, (सम्बत्थ एक) नोनत्थिया एक नोविगते एक पे० ।

नोनत्थि-नोविगतपञ्च

७७ नोनत्थिपञ्चया नोविगतपञ्चया नहेतुया एकं, नआरम्मणे पञ्च नअधिपतिया पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नअञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते पञ्च, नपञ्छाजाते पञ्च नआसेवने पञ्च नकम्मे एक, नविपाके पञ्च, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक नमग्गे एक नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया पञ्च ।

तिष्ठ

७८ नोविगतपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक (सम्बत्थ एक) नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक - पे० ।

३ पञ्चयानुसोमपञ्चनीयं

हेतुत्त

७९ हेतुपञ्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया नव नअनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सप्त नपञ्छाजाते मय मआसेवने मय, नकम्मे सीणि नविपाके मय नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते सीणि नोनत्थिया पञ्च नोविगत पञ्च ।

तिकं

B

८० हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया नअधिपतिया तीणि,
नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि,
नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

चतुक्कं

८१ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपतिपञ्चया नपुरे-
जाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि . पे० । 5

एकादसक

८२ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपतिपञ्चया अनन्तर-
पञ्चया समनन्तरपञ्चया सहजातपञ्चया अञ्जमञ्जपञ्चया निस्सय-
पञ्चया उपनिस्सयपञ्चया पुरेजातपञ्चया नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने
तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि । 10

द्वादसकं (सासेवनं)

८३ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया
आसेवनपञ्चया नपच्छाजाते तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि
पे० ।

तेवीसक

८४ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया
आसेवनपञ्चया कम्मपञ्चया आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया 15
मगपञ्चया सम्पयुत्तपञ्चया विप्पयुत्तपञ्चया अत्थिपञ्चया नत्थि-
पञ्चया विगतपञ्चया अविगतपञ्चया नपच्छाजाते तीणि, नविपाके
तीणि ।

तेरसक (सविपाक)

८५ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० . पुरेजातपञ्चया
कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक पे० । 20

तेवीसकं

८६ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया
कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया

B

मगपञ्चया सम्पयुक्तपञ्चया विष्ययुक्तपञ्चया अतिपञ्चया नति
पञ्चया विगतपञ्चया अविगतपञ्चया नपञ्चाजाते एक, नभासेवने एक ।
हेतुमुक्तं ।

आरम्भपञ्च

८७ आरम्भपञ्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि,
नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्म तीणि,
५ नविपाके तीणि नभाने एक, नमग्गे एक, नविष्ययुक्ते तीणि ।

तिष्ठ

८८ आरम्भपञ्चया हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि,
नपुरेजाते तीणि नपञ्चाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्म तीणि,
नविपाके तीणि, नविष्ययुक्ते तीणि ।

आरम्भपञ्च

(यथा हेतुमूलक एषं विस्तारेत्तम् ।)

अधिपतिपञ्च

१० ८९ अधिपतिपञ्चया नआरम्भणे पञ्च, नअनन्तरे पञ्च
नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते
सत्त, नपञ्चाजाते नव नभासेवने नव नकम्मे तीणि, नविपाके नव
नसम्पयुक्ते पञ्च नविष्ययुक्ते तीणि, नोनत्तिया पञ्च, नोविगते पञ्च
पे०... ।

अनुत्त

१५ ९० अधिपतिपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भपञ्चया नपुरेजाते
तीणि नपञ्चाजाते तीणि नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके
तीणि नविष्ययुक्ते तीणि .. पे० ।

अनन्तर-अपमन्तरपञ्च

(अनन्तरपञ्चया सममन्तरपञ्चया यथा आरम्भपञ्चया एषं
विस्तारेत्तम् ।)

सहजातपञ्च

२० ९१ सहजातपञ्चया नहेतुया द्वे नआरम्भणे पञ्च, नअधि
पतिया नव नअनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च,

नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, न आसेवने नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नआहारे एकं, नइन्द्रिये एकं, न ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिकं

६२ सहजातपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधि- 5
पतिया नव, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

चतुक्क

६३ सहजातपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधि- 10
पतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि,
नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।
(यथा^१ हेतुमूलक एव वित्थारेतब्ब^१ ।)

अञ्जमञ्जवुक्क

६४ अञ्जमञ्जपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे एक, 15
नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एकं,
नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि,
नविपाके तीणि, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे
एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया एक, नोविगते
एक ।

तिक

६५ अञ्जमञ्जपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे एक, न- 20
अधिपतिया तीणि, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक,
नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि,
नविपाके तीणि, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया एक,
नोविगते एकं ।

चतुर्थं

६६ अञ्जमञ्जपञ्चया हेतुपञ्चया भारम्मणपञ्चया न
अधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्छाजाते तीणि, नभासेवने
तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्थारेतम्भ ।)

निस्सय-उपनिस्सयपुत्तं

६७ निस्सयपञ्चया नहेतुया द्वे, नभारम्मणे पञ्च ।

(निस्सयपञ्चया यथा सहजातमूलक । उपनिस्सयपञ्चया यथा
भारम्मणमूलक ।)

पुरेजातपुत्तं

६८ पुरेजातपञ्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, न
पञ्छाजाते तीणि, न भासेवने तीणि नकम्म तीणि, नविपाके तीणि,
नभाने एक, नमग्गे एक ।

तिक्कं

६९ पुरेजातपञ्चया हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि, नपञ्छा-
जाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्म तीणि, नविपाके तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एवं वित्थारेतम्भ ।)

भासेवनपुत्तं

१०० भासेवनपञ्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुर
जाते तीणि नपञ्छाजाते तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नमग्गे
एक नविप्पयुत्त तीणि ।

तिक्कं

१०१ भासेवनपञ्चया हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि नपुर
जात तीणि नपञ्छाजाते तीणि नकम्म तीणि, नविपाके तीणि, नविप्प
युत्त तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्थारेतम्भ ।)

कम्मपुत्तं

१०२ कम्मपञ्चया नहेतुया द्वे नभारम्मण पञ्च नअधि-
पतिया नय नमनन्तर पञ्च नगममन्तर पञ्च नअञ्जमञ्ज पञ्च

नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नविपाके नव, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिक्कं

१०३ कम्मपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, 5
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च,
नोविगते पञ्च ।

चतुष्क

१०४ कम्मपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधिपतिया
तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नविपाके 10
तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्थारेत्तब्ब ।)

विपाकबुक्कं

१०५ विपाकपच्चया नहेतुया एक, नआरम्मणे एकं, नअधि-
पतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं, नअञ्जमञ्जे एकं,
नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, 15
नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया
एक, नोविगते एक ।

तिक्कं

१०६ विपाकपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे एक, नअधि-
पतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक,
नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, 20
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

चतुष्क

१०७ विपाकपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधि-
पतिया एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नविप्पयुत्ते
एक ।

पञ्चकं

१०८ विपाकपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपा
पञ्चया नपुरेजाते एक, न पञ्चाजाते एक, नभासेवने एक, नविप्य
एक पे० ।

तेशीतकं

१०९ विपाकपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया अधिपा
५ पञ्चया अनन्तरपञ्चया समनन्तरपञ्चया सहजातपञ्चया अञ्जमञ्ज
पञ्चया निस्सयपञ्चया उपनिस्सयपञ्चया पुरेजातपञ्चया कम्मपञ्च
आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया मगपञ्चया सम्पयुतपञ्च
विप्ययुतपञ्चया अस्थिपञ्चया नस्थिपञ्चया विगतपञ्चया अविग
पञ्चया नपञ्चाजाते एक, नभासेवने एक ।

आहारपञ्चकं

११० आहारपञ्चया नहेतुया द्वे, नआरम्भणे पञ्च,
अधिपतिया नव नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्ज
पञ्च नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते नव, नभासा
नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नइन्द्रिये एक नज्ञाने एक, नम
एक नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्ययुत्ते तीणि, नोनस्थिया पञ्च, नोविग
१५ पञ्च ।

तिक्कं

१११ आहारपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्भणे पञ्च, नअधि
पतिया नव नअनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च
नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सत्त नपञ्चाजाते नव, नभासेवने न
नकम्मे तीणि नविपाके नव नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्ययुत्त तीणि
२० नोनस्थिया पञ्च नोविगत पञ्च ।

अनुत्तकं

११२ आहारपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया नअधि
पतिया तीणि नपुरेजाते तीणि नपञ्चाजाते तीणि नभासेवने तीणि
नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नविप्ययुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव विस्तारसम्भं ।)

इन्द्रियदुक्कं

११३ इन्द्रियपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पच्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नअञ्जामञ्जे पच्च,
नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते पच्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च । 5

तिक

११४ इन्द्रियपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे पच्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नअञ्जामञ्जे पच्च,
नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते सत्त, न पच्छाजाते नव, नआसेवने
नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, न सम्पयुत्ते पच्च, नविप्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च ।

B

10

चतुक्क

११५ इन्द्रियपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधि-
पतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि,
नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्थारेतव्व ।)

ज्ञानदुक्कं

११६ ज्ञानपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पच्च, नअधि- 15
पतिया नव, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नअञ्जामञ्जे पच्च,
नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पच्च, नविप्पयुत्ते
तीणि, नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च ।

तिक

११७ ज्ञानपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे पच्च, नअधि- 20
पतिया नव, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नअञ्जामञ्जे पच्च,
नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पच्च, नविप्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च

अनुवर्त

११८ ज्ञानपञ्चया हेतुपञ्चया द्वारम्भणपञ्चया नम्रवि-
पतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्छाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि,
नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्त्यारेतव्वं ।)

मग्गपञ्च

११९ मग्गपञ्चया नहेतुया एक, नम्रारम्भणे पञ्च, नम्रवि-
पतिया नव नम्रनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नम्रञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त नपञ्छाजाते नव, नम्रासेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

सिद्ध

१२० मग्गपञ्चया हेतुपञ्चया नम्रारम्भणे पञ्च, नम्रवि-
पतिया नव, नम्रनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नम्रञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सत्त नपञ्छाजाते नव, नम्रासेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्त तीणि,
नोनत्थिया पञ्च नोविगते पञ्च ।

अनुवर्त

१२१ मग्गपञ्चया हेतुपञ्चया द्वारम्भणपञ्चया नम्रविपतिया
तीणि नपुरेजाते तीणि नपञ्छाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे
तीणि नविपाके तीणि नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्त्यारेतव्वं ।)

सम्पयुत्तपञ्च

१२२ सम्पयुत्तपञ्चया नहेतुया द्वे नम्रविपतिया तीणि, नपुरे-
जाते तीणि नपञ्छाजाते तीणि नम्रासेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके
तीणि नज्ञाने एक्कं नमग्गे एक्कं नविप्पयुत्ते तीणि ।

सिद्ध

१२३ सम्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया नहेतुया द्वे नम्रविपतिया तीणि, नपुरे-

जाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव^१ वित्थारेतच्च^१ ।)

विप्पयुत्तदुक्कं

१२४ विप्पयुत्तपच्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पच्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नअञ्जमञ्जे पच्च, 5
नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते पच्च, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नझाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पच्च,
नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च ।

तिक

१२५ विप्पयुत्तपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे पच्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नअञ्जमञ्जे पच्च, 10
नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते पच्च, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पच्च, नोनत्थिया पच्च,
नोविगते पच्च ।

चतुक्क

१२६ विप्पयुत्तपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधि-
पतिया तीणि, नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, 15
नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि ।

पच्चकं

१२७ विप्पयुत्तपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधि-
पतिपच्चया नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि,
नविपाके तीणि पे० ।

द्वावसकं

१२८ विप्पयुत्तपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधि- 20
पतिपच्चया अनन्तरपच्चया समनन्तरपच्चया सहजातपच्चया अञ्ज-
मञ्जपच्चया निस्सयपच्चया उपनिस्सयपच्चया पुरेजातपच्चया नपच्छा-
जाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि ।

तृतीयकं (सासेवनं)

१२९ विष्ययुक्तपञ्चया हेतुपञ्चया पे० - पुरेजातपञ्चया
आसेवनपञ्चया कम्मपञ्चया आहारपञ्चया .. पे० अविगतपञ्चया
नपञ्छाजाते तीणि, नविपाके तीणि ।

चतुर्थकं (सविपाकं)

१३० विष्ययुक्तपञ्चया हेतुपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया
कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया नपञ्छाजाते एक, नआसेवने एक ।

तृतीयकं

१३१ विष्ययुक्तपञ्चया हेतुपञ्चया पे०.. पुरेजातपञ्चया
कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया पे०.. अविगतपञ्चया
नपञ्छाजाते एक, नआसेवने एक ।

अतिपञ्चकं

१३२ अतिपञ्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअवि-
१० पतिया नव नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नअञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सत्त, नपञ्छाजाते नव नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नआहारे एकं, नइन्द्रिये एक, नमान एक,
नमग्गे एक नसम्पयुत्ते पञ्च, नविष्ययुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च
नोविगते पञ्च ।

सिद्धं

१३३ अतिपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्मणे पञ्च, नअवि-
१५ पतिया नव नअनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च
नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सत्त, नपञ्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि नविपाके नव नसम्पयुत्ते पञ्च, नविष्ययुत्ते तीणि
नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

अष्टमकं

१३४ अतिपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया नअवि-
२० पतिया तीणि नपुरेजाते तीणि, नपञ्छाजाते तीणि नआसेवने तीणि,
नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नविष्ययुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलकं एव वित्त्यारेतव्यं ।)

नत्थि-विगतदुक्क

१३५ नत्थिपञ्चया पे० विगतपञ्चया नहेतुया द्वे,
नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने
तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नविप्प-
युत्ते तीणि ।

(यथा आरम्मणमूलक एव वित्थारेतब्ब ।)

5

अविगतदुक्क

१३६ अविगतपञ्चया नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक,
नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, 10
नोविगते पञ्च ।

तिफं

१३७ अविगतपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधि-
पतिया नव, न अनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव,
नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, 15
नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

(यथा हेतुमूलक एव वित्थारेतब्ब ।)

अनुलोमपञ्चनीयगणना ।

४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम

नहेतुदुक्कं

१३८ नहेतुपञ्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे,
सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, पुरेजाते द्वे, आसे-
वने द्वे, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, 20 E
सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे ।

तिक्क

१३९. नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया सहजाते एक, अञ्ज-

मञ्ज्वे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिय एक, ज्ञाने एक, विषययुक्ते एक, अस्थिया एक, अविगते एक .. पे० .. ।

सत्तकं

१४० नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया न
अनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया सहजाते एक,
५ निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञान एक,
विषययुक्ते एक, अस्थिया एक, अविगते एक, (सम्बत्थ एक) पे० ।

वत्तकं

१४१ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया न
अनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया नउपनिस्सव
पञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपञ्चाजातपञ्चया नआसेवनपञ्चया ।

(यावासेवना सञ्च सदिस, नकम्मे गणिते पञ्च पञ्हा हन्ति ।)

१० नहेतुपञ्चया' नभारम्मणपञ्चया .. पे० नआसेवनपञ्चया'
नकम्मपञ्चया सहजाते एक निस्सये एक, आहारे एक, अस्थिया एक,
अविगते एक पे० ।

पुद्गलकं

१४२ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया न
अनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया नउपनिस्सव
५ पञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपञ्चाजातपञ्चया नआसेवनपञ्चया न
कम्मपञ्चया नविपाकपञ्चया नआहारपञ्चया सहजाते एक, निस्सये
एक अस्थिया एक अविगते एक .. पे० ।

एकवौतकं

१४३ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया न
अनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया नउपनिस्सव
५ पञ्चया नपुरजातपञ्चया नपञ्चाजातपञ्चया नआसेवनपञ्चया नकम्म-
पञ्चया नविपाकपञ्चया नआहारपञ्चया नइन्द्रियपञ्चया नज्ञान
पञ्चया नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नविषययुत्तपञ्चया नोनरि-
५ पञ्चया नोविगतपञ्चया सहजाते एक, निस्सये एक अस्थिया एक,
अविगते एक ।

नआरम्मणवुक्कं

१४४ नआरम्मणपच्चया हेतुया पच्च, अधिपतिया पच्च, सहजाते पच्च, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये पच्च, कम्मे पच्च, विपाके एकं, आहारे पच्च, इन्द्रिये पच्च, ज्ञाने पच्च, मग्गे पच्च, विप्पयुत्ते पच्च, अत्थिया पच्च, अविगते पच्च ।

तिकं

१४५. नआरम्मणपच्चया नहेतुपच्चया सहजाते एक, अञ्ज- 5
मञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये
एकं, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एक ।

(यथा नहेतुमूलक^१ एव वित्त्यारेतव्व ।)

नअधिपतिवुक्कं

१४६ नअधिपतिपच्चया हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अनन्तरे 10
तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये नव,
उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे नव, विपाके एकं,
आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते
नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव ।

तिक

१४७ नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे 15
द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये
द्वे, पुरेजाते द्वे, आसेवने द्वे, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, 20
ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे,
विगते द्वे, अविगते द्वे ।

चतुष्कं

१४८ नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सह- 20
जाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक,
आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते
एक । (सङ्खित्त)

नअनन्तरादिबुक्कं

१४९ न अनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया न अञ्जमञ्ज-

पञ्चया उपनिस्सयपञ्चया हेतुया पञ्च, अधिपतिया पञ्च, सहजाते पञ्च, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये पञ्च, कम्मे पञ्च, विपाके एक, आहारे पञ्च, इन्द्रिये पञ्च, ज्ञाने पञ्च, मग्गे पञ्च, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया पञ्च, अविगते पञ्च ।

सिक्खं

१५० उपनिस्सयपञ्चया नहेतुपञ्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित्त)

नपुरेजातपञ्च

१५१ नपुरेजातपञ्चया हेतुया सत्त, आरम्भणे तीणि, अधिपतिया सत्त, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते सत्त, अञ्जमञ्जे तीणि निस्सये सत्त, उपनिस्सये तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे सत्त, विपाके एक आहारे सत्त इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त मग्गे सत्त, सम्पयुत्त तीणि विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते सत्त ।

सिक्खं

१५२ नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया आरम्भणे द्वे अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे आसेवने एक कम्मे द्वे विपाके एक, आहारे द्वे इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक सम्पयुत्ते द्वे विप्पयुत्ते एक अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे विगत द्वे, अविगते द्वे ।

वपुक्कं

१५३ नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्भणपञ्चया सहजाते एक अञ्जमञ्जे एक निस्सये एक कम्मे एक विपाके एक, आहारे एक इन्द्रिये एक ज्ञाने एक विप्पयुत्त एक अत्थिया एक अविगते एक । (सङ्खित्त)

नपञ्चाजातपञ्च

१५४ नपञ्चाजातपञ्चया हेतुया नव आरम्भणे तीणि अधिपतिया नव अनन्तरे तीणि समनन्तरे तीणि सहजाते नव, अञ्जमञ्जे

तीणि, निस्सये नव, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे नव, विपाके एकं, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव ।

तिक

१५५ नपच्छाजातपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे 5
द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, पुरेजाते द्वे, आसेवने द्वे, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे ।

चतुष्क

१५६ नपच्छाजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया 10
सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एक, अविगते एक । (सिद्धित्तं)

नआसेवनदुक्कं

१५७. नआसेवनपच्चया हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अधि-
पतिया नव, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे 15
तीणि, निस्सये नव, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, कम्मे नव, विपाके एक, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव ।

तिक

१५८ नआसेवनपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे
द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये 20
द्वे, पुरेजाते द्वे, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे ।

चतुष्कं

१५९ नआसेवनपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया
सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, 25

निस्सये एक, कम्मो एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित्तं)

नकम्मपञ्चमं

१६० नकम्मपञ्चमया हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि, अवि-
पत्तिया तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्ज-
मञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेव-
तीणि, आहारे तीणि इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते
तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि ।

सिक्खं

१६१ नकम्मपञ्चमया नहेतुपञ्चमया आरम्मणे एकं, अनन्तरे
एक, समनन्तरे एक, सहजाते एकं, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक,
उपनिस्सये एक, पुरेजाते एकं, आसेवने एक, आहारे एकं, इन्द्रिये एकं,
ज्ञाने एकं सम्पयुत्ते एकं विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एकं, नत्थिया एकं,
विगते एकं, अविगते एकं ।

वपुल्लं

१६२, नकम्मपञ्चमया नहेतुपञ्चमया नआरम्मणपञ्चमया सहजाते
एकं अञ्जमञ्जे एकं, निस्सये एक, आहारे एक, अत्थिया एकं
अविगते एक । (सङ्खित्तं)

नविपाकपञ्चमं

१६३ नविपाकपञ्चमया हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अवि-
पत्तिया नव अनन्तरे तीणि समनन्तरे तीणि सहजाते नव, अञ्जमञ्जे
तीणि, निस्सये नव उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवन तीणि,
कम्मो नव आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्त
तीणि विप्पयुत्ते नव अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि,
अविगते नव ।

सिक्खं

१६४ नविपाकपञ्चमया नहेतुपञ्चमया आरम्मणे द्वे अनन्तरे
द्वे, समनन्तरे द्वे सहजाते द्वे अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये
द्वे, पुरेजाते द्वे, आसेवने द्वे, कम्मो द्वे, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे

एक, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे ।

चतुष्कं

१६५ नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते 5 एक । (सङ्खित्त)

नआहारदुक्कं

१६६ नआहारपच्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, इन्द्रिये एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित्त)

नइन्द्रियदुक्कं

१६७ नइन्द्रियपच्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, 10 निस्सये एक, कम्मे एक, आहारे एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित्त)

नज्ञानदुक्कं

१६८ नज्ञानपच्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, पुरेजाते एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, सम्पयुत्ते 15 एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक । (सङ्खित्त)

नमगगतिकं

१६९ नमगपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, पुरेजाते एक, आसेवने एक, कम्मे एक, विपाके एक, 20 आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक ।

चतुष्कं

१७० नमगपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते

एक, अञ्जमञ्छे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विष्ययुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नसम्पयुत्तपञ्च

१७१ नसम्पयुत्तपञ्चया हेतुया पञ्च, अधिपतिया पञ्च, सहजाते पञ्च, अञ्जमञ्छे एक, निस्सये पञ्च, कम्मे पञ्च, विपाके एक, आहारे पञ्च, इन्द्रिये पञ्च, ज्ञाने पञ्च, मग्गे पञ्च, विष्ययुत्त पञ्च, अत्थिया पञ्च, अविगते पञ्च ।

सिद्ध

१७२ नसम्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्छे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, विष्ययुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नविष्ययुत्तपञ्च

१७३ नविष्ययुत्तपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्छे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक, आहारे तीणि इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगत तीणि अविगते तीणि ।

सिद्ध

१७४ नविष्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे द्वे समनन्तरे द्वे सहजाते द्वे अञ्जमञ्छे द्वे निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे आसेवने एक, कम्मे द्वे, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे मग्गे एक, सम्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे विगते द्वे, अविगते द्वे ।

अनुवच

१७५ नविष्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया सह जाते एव अञ्जमञ्छे एक निस्सये एक, कम्मे एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नोनत्थि-नोविगतदुक्कं

१७६ नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया हेतुया पञ्च, अधि-
पतिया पञ्च, सहजाते पञ्च, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये पञ्च, कम्मे
पञ्च, विपाके एकं, आहारे पञ्च, इन्द्रिये पञ्च, ज्ञाने पञ्च, मग्गे पञ्च,
विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया पञ्च, अविगते पञ्च ।

तिक

१७७ नोविगतपच्चया नहेतुपच्चया सहजाते एक, अञ्ज- 5 B
मञ्जे एकं, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एकं, इन्द्रिये
एकं, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एकं, अविगते एक . पे० ।

अद्वकं

१७८ नोविगतपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
पतिपच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नअञ्जमञ्जपच्चया
सहजाते एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एकं, आहारे एक, इन्द्रिये 10
एकं, ज्ञाने एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एक पे०. . ।

तेरसक

१७९ नोविगतपच्चया नहेतुपच्चया पे० नकम्मपच्चया
सहजाते एक, निस्सये एक, आहारे एकं, अत्थिया एकं, अविगते एकं
. पे० . ।

पत्तरसक

१८० नोविगतपच्चया नहेतुपच्चया पे० नकम्मपच्चया 15
नविपाकपच्चया नआहारपच्चया सहजाते एक, निस्सये एक, अत्थिया
एक, अविगते एक पे० ।

एकवीसक

१८१ नोविगतपच्चया नहेतुपच्चया पे० नकम्मपच्चया
नविपाकपच्चया नआहारपच्चया नइन्द्रियपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्ग-
पच्चया नसम्पयुत्तपच्चया नविप्पयुत्तपच्चया नोनत्थिपच्चया सहजाते 20
एक, निस्सये एकं, अत्थिया एक, अविगते एक ।

पच्चनीयानुलोम ।

पटिच्चवारो ।

५२ सहजातवारी

१ पञ्चमानुलोम

(१) विनक्षो

हेतुपञ्चयो

१८२ कुसल धम्म सहजातो कुसलो धम्मो उप्पज्जति हट्ठ-
पञ्चया - कुसल एक सन्ध सहजाता तयो सन्धा, तयो सन्धे सहजातो
एको सन्धो, द्वे सन्धे सहजाता द्वे सन्धा । कुसल धम्म सहजातो धम्मो
धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - कुसले सन्धे सहजात चित्तसमुद्धान रूप ।
५ कुसल धम्म सहजातो कुसलो च धम्मो उप्पज्जति हेतु-
पञ्चया - कुसल एक सन्ध सहजाता तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप,
तयो सन्धे सहजातो एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूप, द्वे सन्धे सहजाता
द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप । (१)

१८३ अकुसल धम्म सहजातो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
१० हेतुपञ्चया - अकुसल एक सन्ध सहजाता तयो सन्धा, तयो सन्धे सहजातो
एको सन्धो, द्वे सन्धे सहजाता द्वे सन्धा । अकुसल धम्म सहजातो धम्मो
धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अकुसले सन्धे सहजात चित्तसमुद्धान
रूप । अकुसल धम्म सहजातो अकुसलो च धम्मो उप्प-
ज्जति हेतुपञ्चया - अकुसल एक सन्ध सहजाता तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं
१५ च रूप तयो सन्धे सहजातो एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूप, द्वे सन्धे
सहजाता द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप । (१)

१८४ धम्मो उप्पज्जति
हेतुपञ्चया - विपाकाध्माकत विरियाध्माकत एक सन्ध सहजाता तयो
सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप तयो सन्धे सहजातो एको सन्धो चित्तसमुद्धानं
२० च रूप द्वे सन्धे सहजाता द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप, पटिसन्धिराजो
विपाकाध्माकत एष सन्ध सहजाता तयो सन्धा कटत्ता च रूप तयो
सन्धे सहजातो एको सन्धो कटत्ता च रूप, द्वे सन्धे सहजाता द्वे सन्धा
कटत्ता च रूप सन्धे सहजात वत्थु वत्थु सहजाता गन्धा एक महाभूतं
सहजाता तयो महाभूता तयो महाभूत सहजातं एष महाभूतं, द्वे महाभूतं
२५ सहजाता द्वे महाभूता, महाभूत सहजातं चित्तसमुद्धानं रूप पटत्तारूपं
उपादारूप । (१)

१८५ कुसल च अव्याकतं च धम्म सहजातो अव्याकतो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपच्चया - कुसलो खन्धे च महाभूते च सहजात चित्तसमुद्धान
रूपं । (१)

अकुसल च अव्याकत च धम्म सहजातो अव्याकतो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपच्चया - अकुसलो खन्धे च महाभूते च सहजात 5
चित्तसमुद्धानं रूप । (१)

(यथा पटिच्चवारे एव वित्थारेतब्ब ।)

(२) सङ्ख्या

१८६ हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया नव, अनन्तरे
तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये नव,
उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे नव, विपाके 10
एकं, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि,
विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव ।

अनुलोम ।

(यथा पटिच्चवारगणना एव गणेतब्ब ।)

२ पच्चयपच्चनीयं

(१) चिमङ्गो

नहेतुपच्चयो

१८७ अकुसल धम्म सहजातो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
नहेतुपच्चया - विचिकिच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो खन्धे सहजातो 15
विचिकिच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो ।

अव्याकत धम्मं सहजातो अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नहेतु-
पच्चया - अहेतुक विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्ध सहजाता
तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, तयो खन्धे सहजातो एको खन्धो चित्त-
समुद्धान च रूप, द्वे खन्धे सहजाता द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, अहेतुक- 20
पटिसन्धिवक्खणे विपाकाव्याकत एक खन्ध सहजाता तयो खन्धा कटत्ता
च रूप, तयो खन्धे सहजातो एको खन्धो कटत्ता च रूप, द्वे खन्धे सहजाता
द्वे खन्धा कटत्ता च रूप, खन्धे सहजात वत्थ, वत्थु सहजाता खन्धा,

एक महामूत सहजाता तयो महामूता, तयो महामूत सहजात एक महामूत,
 द्वे महामूते सहजाता द्वे महामूता, महामूते सहजातं वित्तसमुद्धानं रूप
 कटत्तरूप उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान, असञ्ज
 सत्तान एक महामूत सहजाता तयो महामूता पे०० महामूत सहजात
 ४ कटत्तरूप उपादारूप ।

(यथा पटिञ्चवारे एवं वित्तवारेतम् ।)

(१) सङ्ख्या

१८८ नहेतुया द्वे, नभारम्मणे पञ्च, नभधिपतिया नव,
 नभनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नभञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये
 पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नभासेवने नव, नकम्मे तीणि,
 १० नविपाके नव, नभाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमसो एक,
 नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।
 पञ्चनीय ।

२ पञ्चयामुत्तोमपञ्चनीय

१८९ हेतुपञ्चया नभारम्मणे पञ्च, नभधिपतिया नव
 नभनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नभञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये
 पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव नभासेवने नव, नकम्मे तीणि,
 १५ नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च,
 नोविगते पञ्च ।

अनुत्तोमपञ्चनीय ।

४ पञ्चयपञ्चनीयामुत्तोम

१९० नहेतुपञ्चया भारम्मणे द्वे अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे,
 सहजाते द्वे भञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे पुरेजात द्वे भासे-
 वने द्वे कम्मे द्वे विपाके एक, भाहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे मसो एक,
 २० सम्पयुत्ते द्वे विप्पयुत्ते द्वे अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे विगते द्वे अविगते द्वे ।

पञ्चनीयामुत्तोम ।

सहजातवारी ।

(पटिञ्चत्त' नाम सहजातत्त, सहजातत्त' नाम पटिञ्चत्त ।)

§ ३. पञ्चयवारो

१ पञ्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपञ्चयो

१६१. कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतु-
 पञ्चया - कुसल एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा, तयो खन्धे पञ्चया एको
 खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा । कुसलं धम्म पञ्चया अब्याकतो
 धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - कुसले खन्धे पञ्चया चित्तसमुद्धान रूपं ।
 कुसल धम्म पञ्चया कुसलो च अब्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतु- 5
 पञ्चया - कुसल एकं खन्ध पञ्चया तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप,
 तयो खन्धे पञ्चया एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे खन्धे पञ्चया
 द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं । (३)

१६२ अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
 हेतुपञ्चया - अकुसल एकं खन्ध पञ्चया तयो खन्धा, तयो खन्धे पञ्चया 10
 एको खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा । अकुसल धम्म पञ्चया अब्याकतो
 धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अकुसले खन्धे पञ्चया चित्तसमुद्धान
 रूप । अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो च अब्याकतो च धम्मा उप्प-
 ज्जन्ति हेतुपञ्चया - अकुसल एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा चित्तसमुद्धान
 च रूप, तयो खन्धे पञ्चया एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे खन्धे 15
 पञ्चया द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

१६३ अब्याकत धम्म पञ्चया अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति
 हेतुपञ्चया - विपाकाब्याकत किरियाब्याकत एकं खन्ध पञ्चया तयो
 खन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं, तयो खन्धे पञ्चया एको खन्धो चित्तसमुद्धान
 च रूप, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, पटिसन्धिक्खणे 20
 विपाकाब्याकत एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा कटत्ता च रूप, तयो खन्धे
 पञ्चया एको खन्धो कटत्ता च रूप, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा कटत्ता च
 रूप, खन्धे पञ्चया वत्थु, वत्थु पञ्चया खन्धा, एक महाभूत पञ्चया
 तयो महाभूता, तयो महाभूते पञ्चया एक महाभूत, द्वे महाभूते पञ्चया
 द्वे महाभूता, महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप, 25
 वत्थु पञ्चया विपाकाब्याकता किरियाब्याकता खन्धा ।

अव्याकृत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा ।

। अव्याकृत धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया
- वत्थु पञ्चया अकुसला सन्धा ।

अव्याकृत धम्म पञ्चया कुसलो च अव्याकृतो च धम्मा उप्प-
ज्जन्ति हेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा, महामूते पञ्चया
चित्तसमुद्धान रूप ।

अव्याकृत धम्म पञ्चया अकुसलो च अव्याकृतो च धम्मा
उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया अकुसला सन्धा, महामूते पञ्चया
चित्तसमुद्धान रूप । (५)

१६४ कुसल च अव्याकृत च धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपञ्चया - कुसल एक सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा,
तयो सन्धे च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो, द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे
सन्धा । कुसल च अव्याकृत च धम्म पञ्चया अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति
हेतुपञ्चया - कुसले सन्धे च महामूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप ।
कुसलं च अव्याकृत च धम्म पञ्चया कुसलो च अव्याकृतो च धम्मा
उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - कुसल एक सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा
तयो सन्धे च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे
सन्धा कुसले सन्धे च महामूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (१)

१६५ अकुसल च अव्याकृत च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अकुसल एक सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो
सन्धा तयो सन्धे च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो द्वे सन्धे च वत्थु च
पञ्चया द्वे सन्धा । अकुसल च अव्याकृत च धम्म पञ्चया अव्याकृतो
धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अकुसले सन्धे च महामूते च पञ्चया
चित्तसमुद्धान रूप । अकुसल च अव्याकृत च धम्म पञ्चया अकुसलो
च अव्याकृतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - अकुसल एक सन्ध च
वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा तयो सन्धे च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो,
द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा अकुसल सन्धे च महामूते च पञ्चया
चित्तसमुद्धान रूप । (३)

आरम्भणपञ्चयो

१६६ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति आरम्भण-
पञ्चया — कुसल एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा, तयो खन्धे पञ्चया एको
खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

१६७ अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
आरम्भणपञ्चया — अकुसलं एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा, तयो खन्धे 5
पञ्चया एको खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

१६८. अव्याकत धम्म पञ्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति
आरम्भणपञ्चया — विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्ध पञ्चया
तयो खन्धा, तयो खन्धे पञ्चया एको खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा,
पटिसन्धिक्खणे विपाकाव्याकत एक खन्धं पञ्चया तयो खन्धा, तयो 10
खन्धे पञ्चया एको खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा, वत्थु पञ्चया
खन्धा, चक्खायतन पञ्चया चक्खुविज्जाण, सोतायतन पञ्चया सोत-
विज्जाण, घानायतन पञ्चया घानविज्जाण, जिह्वायतन पञ्चया
जिह्वाविज्जाण, कायायतनं पञ्चया कायविज्जाणं, वत्थु पञ्चया
विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा । 15

अव्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति आरम्भण-
पञ्चया — वत्थु पञ्चया कुसला खन्धा ।

अव्याकत धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति आरम्भण-
पञ्चया — वत्थु पञ्चया अकुसला खन्धा । (३)

१६९ कुसल च अव्याकतं च धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो 20
उप्पज्जति आरम्भणपञ्चया — कुसल एक खन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो
खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

२०० अकुसल च अव्याकतं च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो
उप्पज्जति आरम्भणपञ्चया — अकुसल एक खन्ध च वत्थु च पञ्चया
तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१) 25

अधिपतिपञ्चयो

२०१ कुसलं धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति अधिपति-
पञ्चया — कुसल एकं खन्ध पञ्चया तीणि ।

अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति अविपत्ति-
पञ्चया — अकुसलं एकं सन्ध पञ्चया तीणि ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति अविपत्ति-
पञ्चया — विपाकाभ्याकत किरियाभ्याकत एकं सन्ध पञ्चया तयो सन्धा

५ चित्तसमुद्धान च रूपं पे० एकं महामूत पञ्चया तयो महामूता ... पे० ...
महामूते पञ्चया चित्तसमुद्धान रूपं उपादा रूपं, वत्थु पञ्चया विपाक
भ्याकता किरियाभ्याकता सन्धा ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति अविपत्ति-
पञ्चया — वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा ।

१० (यथा हेतुपञ्चम एव वित्त्यारेतब्बं ।)

अनन्तर-समनन्तरपञ्चया

२०२ कुसलं धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति अनन्तर
पञ्चया समनन्तरपञ्चया ।

(यथा आरम्भणपञ्चय एव वित्त्यारेतब्बं ।)

सहजातपञ्चयो

२०३ कुसलं धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति सहजात-
१५ पञ्चया — कुसलं एकं सन्ध पञ्चया तीणि ।

अकुसल धम्म पञ्चया तीणि ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति सहजात-
पञ्चया — विपाकाभ्याकत किरियाभ्याकत एकं सन्ध पञ्चया तयो सन्धा
चित्तसमुद्धान च रूपं पे० पटिसन्धिक्खणे पे० ... एकं महामूतं
२० पञ्चया पे० बाहिर आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धानं, असम्भसत्तानं
एकं महामूतं पञ्चया पे० ... महामूते पञ्चया कटसा रूपं उपादा रूपं,
अनसामतन पञ्चया अक्खुविज्झाण पे० जायायतनं पञ्चया जाय
विज्झाणं वत्थु पञ्चया विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता सन्धा ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति सहजात-
२५ पञ्चया — वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा ।

(यथा हेतुपञ्चम एव वित्त्यारेतब्बं ।)

अञ्जमञ्जपञ्चयो

२०४ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति अञ्ज-
मञ्जपञ्चया - एक ।

अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्ज-
पञ्चया - एक ।

अव्याकत धम्म पञ्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति अञ्ज- 5
मञ्जपञ्चया - विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्धं पञ्चया
तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा, पटिसन्धिक्खणे विपाका-
व्याकत एक खन्धं पञ्चया तयो खन्धा वत्थु च पे० द्वे खन्धे पञ्चया B
द्वे खन्धा वत्थु च, खन्धे पञ्चया वत्थु, वत्थु पञ्चया खन्धा, एक महाभूत
पञ्चया तयो महाभूता पे० द्वे महाभूते पञ्चया द्वे महाभूता, वाहिरं, 10
आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूत पञ्चया तयो
महाभूता पे० द्वे महाभूते पञ्चया द्वे महाभूता, चक्खायतन पञ्चया
चक्खुविञ्जाण पे० कायायतन पञ्चया कायविञ्जाणं, वत्थु पञ्चया
विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा । अव्याकर्तं धम्म पञ्चया
कुसलो धम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्जपञ्चया - वत्थु पञ्चया कुसला 15
खन्धा ।

(यथा आरम्मणपञ्चय एव वित्थारेतब्बं ।)

निस्सयपञ्चयो

२०५ कुसलं धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति निस्सय-
पञ्चया - कुसल एकं खन्ध पञ्चया तयो खन्धा ।

(यथा सहजातपञ्चय एव वित्थारेतब्बं ।)

20

उपनिस्सयपञ्चयो

२०६ कुसलं धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति उप-
निस्सयपञ्चया - कुसल एक खन्ध पञ्चया । (आरम्मणपञ्चयसदिस ।)

पुरेजातपञ्चयो

२०७ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात-
पञ्चया । कुसल एक खन्धं पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पञ्चया
द्वे खन्धा । वत्थु पुरेजातपञ्चया । (१)

अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात-
पञ्चया — अकुसल एक सख पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्ध पञ्चया
द्वे सखा । वत्थु पुरेजातपञ्चया । (१)

अभ्याकत धम्म पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति पुरजात-
५ पञ्चया — विपाकाभ्याकत किरियाभ्याकत एक सन्ध पञ्चया तयो
सन्धा पे० द्वे सखे पञ्चया द्वे सन्धा, वत्थु पुरेजातपञ्चया, चक्ख-
यतन पञ्चया चक्खुविज्झाण पे० कायामतन पञ्चया कायविज्झाण
वत्थु पञ्चया विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता सन्धा, वत्थु पुरेजात-
पञ्चया ।

१० अभ्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरजातपञ्चया
— वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा, वत्थु पुरेजातपञ्चया ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरजात-
पञ्चया — वत्थु पञ्चया अकुसला सन्धा, वत्थु पुरेजातपञ्चया । (१)

कुसल च अभ्याकत च धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति
१५ पुरजातपञ्चया — कुसल एक सख च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा ... पे०-
द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा, वत्थु पुरेजातपञ्चया । (१)

अकुसल च अभ्याकत च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
पुरजातपञ्चया — अकुसल एक सख च वत्थु च पञ्चया तयो सन्ध
पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सखा, वत्थु पुरेजातपञ्चया । (१)

आसेवनपञ्चयो

२०८ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति आसेवन
पञ्चया — कुसल एक सन्ध पञ्चया पे० ।

अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति आसेवन
पञ्चया — अकुसल एक सन्ध पञ्चया पे० ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति आसेवन-
२५ पञ्चया — किरियाभ्याकत एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा तयो सन्धे
पञ्चया एको सन्धो द्वे सखे पञ्चया द्वे सखा वत्थु पञ्चया किरिया
भ्याकता सखा ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति आसेवन
पञ्चया — वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा ।

अव्याकत धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति आसेवन-
पञ्चया - वत्थु पञ्चया अकुसला खन्धा ।

कुसल च अव्याकत च धम्म पञ्चया पे० . ।

अकुसल च अव्याकत च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
आसेवनपञ्चया - अकुसल एक खन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा 5
... पे०. . ।

कम्मपञ्चयो

२०६ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति कम्म-
पञ्चया - कुसल एक खन्ध पञ्चया तीणि ।

अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति कम्मपञ्चया,
तीणि ।

10

अव्याकत धम्म पञ्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति कम्म-
पञ्चया - विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्ध पञ्चया पे०
पटिसन्धिवक्खणे पे० एक महाभूत पञ्चया पे० असज्जासत्तान
एक महाभूत पञ्चया पे० महाभूते पञ्चया कटत्तारूप उपादारूप,
चक्खायतन पञ्चया चक्खुविज्जाण पे० कायायतन पञ्चया काय- 15
विज्जाण, वत्थु पञ्चया विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा ।

अव्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति कम्मपञ्चया -
वत्थु पञ्चया कुसला खन्धा ।

अव्याकत धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति कम्मपञ्चया
- वत्थु पञ्चया अकुसला खन्धा पे० । (५)

20

कुसल च अव्याकत च धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो पे०
अव्याकतो धम्मो पे० कुसलो च अव्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति
कम्मपञ्चया पे० ।

अकुसल च अव्याकत च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो पे० .
अव्याकतो धम्मो पे० अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति 25
कम्मपञ्चया, अकुसल एक खन्ध च वत्थु च पञ्चया पे० अकुसले
खन्धे च महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप ।

विपाकपञ्चयो

२१० अव्याकत धम्म पञ्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति
प०१-१०

विपाकपञ्चया । विपाकाभ्याकता एक खन्ध पञ्चया पे०.. पटि
सघिकक्षणे पे० एक महाभूत पञ्चया पे० चक्खायतनं पञ्चया
चक्खुविञ्जान पे० कायायतनं पञ्चया कायविञ्जान, वत्तु
पञ्चया विपाकाभ्याकता खन्धा ।

आहारपञ्चयो

२११ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति आहार
पञ्चया — कुसल एक खन्ध पञ्चया तीणि ।

अकुसल धम्म पञ्चया तीणि ।

अभ्याकत धम्म पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति आहार
पञ्चया पे० पटिसघिकक्षणे पे०.. आहारसमुद्धान एक महाभूतं
पे० चक्खायतन पञ्चया चक्खुविञ्जानं पे०.. कायायतनं
पञ्चया कायविञ्जान वत्तु पञ्चया विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता
खन्धा । (परिपुण्णं)

इन्द्रियपञ्चयो

२१२ कुसल धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति इन्द्रिय
पञ्चया पे० असत्तसत्तान एक महाभूत पञ्चया पे०.. चक्खा-
यतन पञ्चया चक्खुविञ्जान.. पे० कायायतन पञ्चया कायविञ्जान,
वत्तु पञ्चया विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता खन्धा ।

(इन्द्रियपञ्चया यथा धम्मपञ्चया एवं वित्त्यारेतब्बं ।)

ज्ञान-मगगपञ्चया

२१३ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति ज्ञान-
पञ्चया पे० मगगपञ्चया ।

(ज्ञानपञ्चया पि मगगपञ्चया पि यथा हेतुपञ्चया एव
वित्त्यारेतब्बं ।)

सम्पयुतपञ्चयो

२१४ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति सम्पयुत-
पञ्चया । (आरम्मणपञ्चयसदिस ।)

विप्ययुतपञ्चयो

२१५ कुसल धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति विप्ययुत-

पञ्चया । कुसलं एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा .. पे० .. द्वे खन्धे पञ्चया
 द्वे खन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया । कुसलं धम्म पञ्चया अब्याकतो
 धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्तपञ्चया - कुसले खन्धे पञ्चया चित्तसमुद्धानं
 रूपं, खन्धे विप्पयुत्तपञ्चया, कुसल धम्म पञ्चया कुसलो च अब्याकतो
 च धम्मा उप्पज्जन्ति विप्पयुत्तपञ्चया - कुसल एक खन्ध पञ्चया तयो
 खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप .. पे० .. द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा चित्त-
 समुद्धान च रूप, खन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया, चित्तसमुद्धान रूपं खन्धे
 विप्पयुत्तपञ्चया । (३)

अकुसलं धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्त-
 पञ्चया - अकुसल एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे
 पञ्चया द्वे खन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया । अकुसल धम्म पञ्चया अब्या-
 कतो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्तपञ्चया - अकुसले खन्धे पञ्चया चित्त-
 समुद्धान रूप, खन्धे विप्पयुत्तपञ्चया । अकुसल धम्म पञ्चया अकुसलो
 च अब्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति विप्पयुत्तपञ्चया - अकुसल एक
 खन्ध पञ्चया तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं पे० द्वे खन्धे पञ्चया
 द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, खन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया, चित्त-
 समुद्धान रूप खन्धे विप्पयुत्तपञ्चया । (३)

अब्याकत धम्म पञ्चया अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्त-
 पञ्चया - विपाकाब्याकत किरियाब्याकत एक खन्ध पञ्चया तयो
 खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा चित्त-
 समुद्धान च रूप, खन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया, चित्तसमुद्धान रूपं खन्धे
 विप्पयुत्तपञ्चया, पटिसन्धिक्खणे विपाकाब्याकत एक खन्ध पञ्चया
 तयो खन्धा कटत्ता च रूप पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा कटत्ता च
 रूपं, खन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया, कटत्तारूपं खन्धे विप्पयुत्तपञ्चया,
 खन्धे पञ्चया वत्थु, वत्थु पञ्चया खन्धा, खन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया,
 वत्थु खन्धे विप्पयुत्तपञ्चया, एक महाभूत पञ्चया पे० महा-
 भूते पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप खन्धे विप्पयुत्त-
 पञ्चया, चक्खायतन पञ्चया चक्खुविञ्जाण पे० कायायतन
 पञ्चया कायविञ्जाण, वत्थु पञ्चया विपाकाब्याकता किरियाब्याकता
 खन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया ।

अध्याकर्तं धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्त-
पञ्चया — वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया ।

अध्याकर्त धम्मं पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्त-
पञ्चया — वत्थु पञ्चया अकुसला सन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया ।

अध्याकर्त धम्म पञ्चया कुसलो च अध्याकर्तो च धम्मा उप्प-
ज्जन्ति विप्पयुत्तपञ्चया — वत्थु पञ्चया कुसला सन्धा, महामूते पञ्चया
चित्तसमुद्धान रूप, सन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया, चित्तसमुद्धानं रूप सन्धे
विप्पयुत्तपञ्चया ।

अध्याकर्तं धम्म पञ्चया अकुसलो च अध्याकर्तो च धम्मा
उप्पज्जन्ति विप्पयुत्तपञ्चया — वत्थु पञ्चया अकुसला सन्धा, महामूत-
पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप सन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया । चित्तसमुद्धानं
रूप सन्धे विप्पयुत्तपञ्चया । (५)

कुसल च अध्याकर्त च धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति
विप्पयुत्तपञ्चया । कुसल एकं सन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा
तयो सन्धे च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो, द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे
सन्धा, वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया । कुसल च अध्याकर्त च धम्म पञ्चया
अध्याकर्तो धम्मो उप्पज्जति विप्पयुत्तपञ्चया । कुसले सन्धे च महामूत-
च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । सन्धे विप्पयुत्तपञ्चया । कुसल च
अध्याकर्त च धम्म पञ्चया कुसलो च अध्याकर्तो च धम्मा उप्पज्जन्ति
विप्पयुत्तपञ्चया कुसल एक सन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा, तयो
सन्धं च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो द्वे सन्धं च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा,
कुसले सन्धे च महामूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप सन्धा वत्थु विप्प-
युत्तपञ्चया चित्तसमुद्धान रूप सन्धे विप्पयुत्तपञ्चया । (३)

अकुसल च अध्याकर्त च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
विप्पयुत्तपञ्चया — अकुसल एक सन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा
पे० द्वे सन्धं च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा वत्थु विप्पयुत्तपञ्चया ।
अकुसल च अध्याकर्त च धम्म पञ्चया अध्याकर्तो धम्मो उप्पज्जति
विप्पयुत्तपञ्चया — अकुसले सन्धे च महामूते च पञ्चया चित्तसमुद्धानं
रूप सन्धे विप्पयुत्तपञ्चया । अकुसल च अध्याकर्त च धम्म पञ्चया
अकुसलो च अध्याकर्तो च धम्मा उप्पज्जन्ति विप्पयुत्तपञ्चया — अकुसलं

एक खन्ध च वत्थु च पच्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धा, अकुसले
खन्धे च महाभूते च पच्चया चित्तसमुद्धान रूप, खन्धा वत्थु विप्पयुत्त-
पच्चया, चित्तसमुद्धान रूप खन्धे विप्पयुत्तपच्चया । (३)

अत्थिपच्चयादि

२१६ कुसल धम्म पच्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति अत्थि-
पच्चया पे० (अत्थिपच्चया सहजातपच्चयसदिस कातव्व । नत्थि- 5
पच्चया विगतपच्चया आरम्मणपच्चयसदिस, अविगतपच्चया सहजात-
पच्चयसदिस ।)

(२) सङ्ख्या

२१७ हेतुया सत्तरस, आरम्मणे सत्त, अधिपतिया सत्तरस,
अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्तरस, अञ्जमञ्जे सत्त,
निस्सये सत्तरस, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, आसेवने सत्त, कम्मे 10
सत्तरस, विपाके एक, आहारे सत्तरस, इन्द्रिये सत्तरस, ज्ञाने सत्तरस,
मग्गे सत्तरस, सम्पयुत्ते सत्त, विप्पयुत्ते सत्तरस, अत्थिया सत्तरस, नत्थिया
सत्त, विगते सत्त, अविगते सत्तरस ।

हेतुबुक्क

२१८ हेतुपच्चया आरम्मणे सत्त, अधिपतिया सत्तरस, अनन्तरे
सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्तरस पे० अविगते सत्तरस । 15

तिक

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिया सत्त, (सब्बत्थ सत्त)
विपाके एक, अविगते सत्त पे० ।

द्वादसक (सासेवन)

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया अनन्तरपच्चया
समनन्तरपच्चया सहजातपच्चया अञ्जमञ्जपच्चया निस्सयपच्चया
उपनिस्सयपच्चया पुरेजातपच्चया आसेवनपच्चया कम्मे सत्त, आहारे 20
सत्त पे० अविगते सत्त पे० ।

वावीसक

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० पुरेजातपच्चया आसेवन-

पञ्चया कम्मपञ्चया आहारपञ्चया पे० विगतपञ्चया भविस्ते
सत्त ।

तैरत्तं (सविपात्तं)

हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया कम्म-
पञ्चया विपाकपञ्चया आहारे एक पे० भविगते एक ।

वावीसत्तं (सविपात्तं)

१ हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया कम्म-
पञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया पे० विगतपञ्चया भविस्ते
एकं ।

हेतुमूलकं ।

आरम्भणपञ्च

२१६ आरम्भणपञ्चया हेतुया सत्त, भविपतिया सत्त ... पे०...
(आरम्भणमूलक यथा हेतुमूलक एव वित्त्यारेतव्य ।)

भविपत्तिपञ्च

१० २२० भविपत्तिपञ्चया हेतुया सत्तरस ... पे० ।

अनन्तर-समनन्तरपञ्च

२२१ अनन्तरपञ्चया समनन्तरपञ्चया हेतुया सत्त ५०... ।

सहजातादिपञ्च

१२२ सहजातपञ्चया पे० अञ्जमञ्जपञ्चया निस्सय
पञ्चया उपनिस्सयपञ्चया पुरेजातपञ्चया ५० । आसेवनपञ्चया
हेतुया सत्त आरम्भण सत्त भविपतिया सत्त अनन्तरे सत्त समनन्तरे
१३ सत्त सहजाते सत्त अञ्जमञ्जे सत्त निस्सये सत्त, उपनिस्सय सत्त,
पुरेजाते सत्त कम्मो सत्त आहारे सत्त, इन्द्रिय सत्त ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त,
सम्पयुत्त सत्त विप्पयुत्त सत्त, अत्थिया सत्त नत्थिया सत्त विगत सत्त,
भविगत सत्त ५०

कम्म-विपाकपञ्च

२२३ कम्मपञ्चया ... पे० विपाकपञ्चया हेतुया एव
२४ आरम्भण एक भविपतिया एक अनन्तरे एक समनन्तरे एक सहजात
एव अञ्जमञ्ज एव निस्सय एव उपनिस्सय एव पुरेजाते एक,

कम्मे एकं, आहारे एक, इन्द्रिये एकं, ज्ञाने एक, मग्गे एकं, सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एकं, नत्थिया एक, विगते एकं, अविगते एक ... पे०.. ।

आहारादिदुक्कं

२२४. आहारपच्चया .. पे० .. इन्द्रियपच्चया ज्ञानपच्चया मग्गपच्चया सम्पयुत्तपच्चया विप्पयुत्तपच्चया । अत्थिपच्चया नत्थि- 5 पच्चया विगतपच्चया ... पे० .. ।

अविगतपच्चया हेतुया सत्तरस, आरम्मणे सत्त . पे० .. विगते सत्त ।

पच्चयवारे अनुलोमं ।

२. पच्चयपच्चनीयं

(१) विभङ्गो

नहेतुपच्चयो

२२५ अकुसल धम्म पच्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति न हेतुपच्चया — विचिकिच्छासहगते उद्धच्चसहगते खन्धे पच्चया विचि- 10 किच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो । (१)

अव्याकत धम्म पच्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नहेतु- पच्चया — अहेतुक विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्धं पच्चया तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पच्चया द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, अहेतुकपटिसन्धिक्खणे विपाकाव्याकतं एक खन्धं 15 पच्चया तयो खन्धा कटत्ता च रूप . पे० द्वे खन्धे पच्चया द्वे खन्धा कटत्ता च रूप, खन्धे पच्चया वत्थु, वत्थु पच्चया खन्धा, एक महाभूतं पच्चया तयो महाभूता पे० महाभूते पच्चया चित्तसमुद्धान रूपं कटत्तारूप उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धान, असञ्ज- 1 सत्तान एक महाभूत पच्चया तयो महाभूता . पे० महाभूते 20 पच्चया कटत्तारूप उपादारूप । चक्खायतन पच्चया चक्खुविज्जाण . पे० कायायतन पच्चया कायविज्जाण, वत्थु पच्चया अहेतुका विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा ।

अव्याकत धम्म पच्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नहेतु- पच्चया — वत्थु पच्चया विचिकिच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो । (२) 25

अकुसलं च अम्यावत्तं च धम्मं पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
नहेतुपञ्चया - विचिकिञ्छासहगतं उदञ्चसहगतं खन्धे च वत्थुं च
पञ्चया विचिकिञ्छासहगतो उदञ्चसहगतो मोहो ।

नम्रारम्मणपञ्चयो

२२६ कुसलं धम्मं पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति

८ नम्रारम्मणपञ्चया - कुसले खन्धे पञ्चया चित्तसमुद्धान् रूपं ।

(यथा पटिञ्चवारे नम्रारम्मणपञ्चया एव वित्थारेत्तम् ।)

नम्रधिपत्तिपञ्चयो

२२७ कुसलं धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नम्रधि-
पत्तिपञ्चया - कुसलं एकं खन्धं पञ्चया तीणि ।

अकुसलं धम्मं पञ्चया तीणि ।

१० अभ्याकतो धम्मं पञ्चया .. पे० पटिसिद्धिक्खणे .. पे०-
(अभ्याकतो परिपुण्ण कातञ्च) बाहिरं, आहारसमुद्धान्, उतुसमुद्धान्,
असञ्जसस्तान् एकं महामूतं पञ्चया पे० .. चक्खायतनं पञ्चया
चक्खुविज्झाणं पे० कायायतनं पञ्चया कायविज्झाणं, वत्थुं
पञ्चया विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता खन्धा ।

१५ अभ्याकतो धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नम्रधिपत्ति-
पञ्चया वत्थुं पञ्चया कुसला खन्धा पे० ।

(यथा अनुलोमे सहजातपञ्चय एव गणेतम् ।)

नम्रनन्तराधिपञ्चया

२२८ कुसलं धम्मं पञ्चया अभ्याकतो धम्मो उप्पज्जति

२० नम्रनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नम्रञ्जमञ्जपञ्चया नरपनिस्सयं
पञ्चया नपुरेजातपञ्चया ।

(यथा पटिञ्चवारे एव वित्थारेत्तम् ।)

नपञ्छाजाताधिपञ्चया

२२९ कुसलं धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नपञ्छा-

जातपञ्चया मग्धासेवनपञ्चया पे० चक्खायतनं पञ्चया पे०-

(नपञ्छाजातपञ्चयं पि मग्धासेवनपञ्चयं पि परिपुण्णं सत्तरसं ।)

(यथा अनुलोमे सहजातपञ्चयं एव गणेतम् ।)

नकम्मपञ्चयो

२३० कुसल धम्मं पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नकम्म-
पञ्चया - कुसले खन्धे पञ्चया कुसला चेतना ।

अकुसलं धम्मं पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नकम्म-
पञ्चया - अकुसले खन्धे पञ्चया अकुसला चेतना ।

अव्याकत धम्म पञ्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नकम्म- 5
पञ्चया, किरियाव्याकते खन्धे पञ्चया किरियाव्याकता चेतना, बाहिर,
आहारसमुद्धानं, उत्तुसमुद्धान एक महाभूत पञ्चया . पे० उपादारूप,
वत्थु पञ्चया किरियाव्याकता चेतना ।

अव्याकत धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नकम्म-
पञ्चया - वत्थुं पञ्चया कुसला चेतना ।

अव्याकतं धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नकम्म- 10
पञ्चया - वत्थु पञ्चया अकुसला चेतना ।

कुसल च अव्याकत च धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति
नकम्मपञ्चया - कुसले खन्धे च वत्थु च पञ्चया कुसला चेतना ।

अकुसल च अव्याकत च धम्म पञ्चया अकुसलो धम्मो उप्पज्जति 15
नकम्मपञ्चया - अकुसले खन्धे च वत्थु च पञ्चया अकुसला
चेतना ।

नविपाकपञ्चयो

२३१ कुसल धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नविपाक-
पञ्चया - कुसलं एक खन्ध पञ्चया तीणि ।

अकुसल धम्म पञ्चया तीणि ।

अव्याकत धम्म पञ्चया अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नविपाक- 20
पञ्चया - किरियाव्याकत एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा चित्तसमुद्धान
च रूपं पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, एक
महाभूतं पञ्चया तयो महाभूता पे० महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धान
रूप उपादारूपं, बाहिर, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान, असञ्जसत्तान 25
एक महाभूतं पञ्चया तयो महाभूता पे० महाभूते पञ्चया कटत्तरूप
उपादारूपं, वत्थुं पञ्चया किरियाव्याकता खन्धा ।

अव्याकृतं धम्म पञ्चया कुसलो धम्मो उप्पज्जति नविपाक-
पञ्चया - धत्थु पञ्चया कुसला खन्धा ।

(विपाक ठपेत्वा सब्बत्थ वित्थारेत्तब्बं ।)

नम्राहाराविपञ्चया

२३२ अव्याकृतं धम्म पञ्चया अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति
नम्राहारपञ्चया नइन्द्रियपञ्चया नज्ञानपञ्चया पे० चक्खान्तन
पञ्चया चक्खुविज्झाण पे० कायायतनं पञ्चया कायविज्झाण ।
(न ज्ञाने इत्थं नानाकरण ।) नमग्गपञ्चया । चक्खामतन पञ्चया
चक्खुविज्झाण पे० .. कायायतन पञ्चया कायविज्झाणं । इत्थं
पञ्चया अहेतुकविपाकाव्याकृता किरियाव्याकृता खन्धा । (नमग्ग इत्थं
नानाकरण ।)

(धवसेस यथा पटिच्चवारे पञ्चनीयं एव वित्थारेत्तब्बं ।)

मसम्पयुत्ताविपञ्चया

२३३ मसम्पयुत्तपञ्चया नविप्पयुत्तपञ्चया मोनत्तिपञ्चया
कुसल धम्मं पञ्चया अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति मोविगतपञ्चया ।
कुससे सधे पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप ।

(यथा पटिच्चवारे एव वित्थारेत्तब्बं ।)

(२) सत्त्वया

२३४ नहेतुया चत्तारि न आरम्भणे पञ्च, नमपिपति-
सत्तरम नमनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नमज्जमज्जे पञ्च
मजपतिस्सये पञ्च, मपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते सत्तरस, नमाते-
सत्तरस नयम्मे सत्त नविपाये सत्तरस नम्राहारे एकं, महिद्वय ए-
नमाने एकं ममग्गे एक मसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, मोनत्ति-
पञ्च मोविगते पञ्च ।

नयेत्तब्बं

२३५ नहेतुपञ्चया नम्राग्गमणे एकं गमपिपतिया चत्तारि
नमनन्तरे एकं ममग्गनन्तरे एव नमज्जमज्जे एकं मजपतिस्सये एकं

नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते चत्तारि, नआसेवने चत्तारि, नकम्मे एकं, नविपाके चत्तारि, नआहारे एकं, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक ।

तिकं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया एकं, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, (सव्वत्थ एक) नोनत्थिया एकं, नोविगते एकं 5
... पे०... ।

नआरम्मणदुक्क

२३६ नआरम्मणपच्चया नहेतुया एकं, नअधिपतिया पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते पञ्च, न पच्छाजाते पञ्च, नआसेवने पञ्च, नकम्मे एकं, नविपाके पञ्च, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च । 10

तिक

नआरम्मणपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिया एक ... पे० :
नोविगते एक .. पे० ।

नअधिपतिदुक्कं

२३७ नअधिपतिपच्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, न अञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्तरस, नआसेवने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नआहारे एकं, नइन्द्रिये एकं, नज्ञाने एक, न मग्गे एक, न सम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च । 15

20

तिक

नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते चत्तारि, नआसेवने चत्तारि, नकम्मे एक, न विपाके चत्तारि, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं । 25

चतुर्न

नम्रधिपतिपञ्चया नहेतुपञ्चया नम्रारम्भणपञ्चया नम्रनन्तरे एक, (सम्बन्ध एक) पे० ।

नम्रनन्तरादि

२३८ नम्रनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नम्रञ्जमञ्जे पञ्चया नउपनिस्सये पञ्चया (नम्रारम्भणपञ्चयसदिस) ।

नपुरेजातपञ्च

२३९ नपुरजातपञ्चया नहेतुया द्वे, नम्रारम्भणे पञ्च, नम्रधिपतिया सत्त, नम्रनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नम्रञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपञ्छाजाते सत्त, नम्रासेवने सत्त, नकम्मे तीणि, नविपाके सत्त, नम्राहारे एक नइन्द्रिये एक, न ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया पञ्च नोविगते पञ्च ।

तिर्क

१० नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नम्रारम्भणे एकं, नम्रधिपतिया द्वे नम्रनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नम्रञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक नपञ्छाजाते द्वे, नम्रासेवने द्वे, नकम्मे एकं, नविपाके द्वे, नम्राहारे एक नइन्द्रिये एकं, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक ।

चतुर्न

१५ नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नम्रारम्भणपञ्चया नम्रधिपतिया एकं (सम्बन्ध एक) नोविगते एक पे० ।

नपञ्छाजात-नम्रासेवनपञ्च

२४० नपञ्छाजातपञ्चया पे० नम्रासेवनपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नम्रारम्भणे पञ्च नम्रधिपतिया सत्तरस, नम्रनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च नम्रञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये पञ्च, नपुरजाते सत्त नपञ्छाजाते सत्तरस नमग्गे सत्त नविपाके सत्तरस, नम्राहारे एकं नइन्द्रिये एक नज्ञाने एकं नमग्गे एक नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया पञ्च नोविगते पञ्च ।

तिर्क

नम्रासेवनपञ्चया नहेतुपञ्चया नम्रारम्भणे एकं, नम्रधिपतिया

चत्तारि, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, न अञ्जमञ्जे एकं, नउप-
निस्सये एक, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते चत्तारि, नकम्मे एक, नविपाके
चत्तारि, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एकं, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते
एक, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

चतुष्क

नआसेवनपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया 5
एक, (सब्बत्थ एक) नोविगते एक पे० ।

नकम्मदुक

२४१ नकम्मपच्चया नहेतुया एक, नआरम्मणे एकं, नअधि-
पतिया सत्त, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक,
नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त,
नविपाके सत्त, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, 10
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

तिक

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एक, (सब्बत्थ एक)
नोविगते एक पे० ।

नविपाकदुकं

२४२ नविपाकपच्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे पञ्च,
नअधिपतिया सत्तरस, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, 15
नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते
सत्तरस, नआसेवने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नआहारे एक, नइन्द्रिये एकं,
नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया
पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिक

नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणे एक, नअधिपतिया 20
चत्तारि, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउप-
निस्सये एक, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते चत्तारि, नआसेवने चत्तारि,
नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते द्वे. नोनत्थिया एक. नोविगते एकं

नविपाकपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नभधिपतिया
एकं, (सम्बत्थ एक) नोविगते एक पे० ।

नभहाराविपुर्क

२४३ नभहारापञ्चया नहेतुया एक, (सम्बत्थ एक) नोविगते
एकं ।

नहन्द्रियपञ्चया नहेतुया एकं, (सम्बत्थ एक) ।

नज्ञानपञ्चया नहेतुया एक, (सम्बत्थ एक) ।

नमग्गपञ्चया नहेतुया एक, (सम्बत्थ एक) ।

नसम्पयुत्तपञ्चया (नभारम्मणपञ्चयसदिसं) ।

नविप्ययुत्तपुर्क

२४४ नविप्ययुत्तपञ्चया नहेतुया द्वे, नभारम्मणे एकं, नभधि
पतिया तीणि, नभनन्तरे एकं नसमनन्तरे एक, नभञ्जमञ्छे एकं,
नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते तीणि नपञ्छाजाते तीणि, नभ्रासेवने तीणि,
नकम्मो तीणि नविपाके तीणि, नभ्राहारे एक, नहन्द्रिये एकं, नज्ञान एकं,
नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एकं, नोनत्थिया एकं, नोविगते एकं ।

तिर्क

१५ नविप्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणे एक, नभधिपतिया
द्वे, नभनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एकं, नभञ्जमञ्छ एक, नउपनिस्सये
एकं नपुरेजाते द्वे, नपञ्छाजाते द्वे, नभ्रासेवने द्वे, नकम्मो एक, नविपाके
द्वे नभ्राहारे एक, नहन्द्रिये एक, नज्ञाने एक नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते
एक नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

चतुर्थ

२० नविप्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नभधि
पतिया एक, (सम्बत्थ एक) ।

नोनत्थिपञ्चया नोविगतपञ्चया (नभारम्मणपञ्चयसदिसं) ।
पञ्चयवारे पञ्चनीयं ।

१ पञ्चयानुसोमपञ्चनीयं

हेतुपुर्क

२४५ हेतुपञ्चया नभारम्मणे पञ्च, नभधिपतिया सत्तरस,
नभनन्तर पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नभञ्जमञ्छे पञ्च, नउपनिस्सये

पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्तरस^१, नआसेवने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिकं

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधिपतिया सत्त, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, 5
नविप्पयुत्ते तीणि पे० ।

एकादसकं

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया अनन्तरपच्चया समनन्तरपच्चया सहजातपच्चया अञ्जमञ्जपच्चया निस्सयपच्चया उपनिस्सयपच्चया पुरेजातपच्चया नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त ।

10

द्वादसक (सासेवन)

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० पुरेजातपच्चया आसेवन-पच्चया नपच्छाजाते सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त . पे० ।

तेवीसकं

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० पुरेजातपच्चया आसेवन-पच्चया कम्मपच्चया आहारपच्चया इन्द्रियपच्चया ज्ञानपच्चया मग्ग-पच्चया सम्पयुत्तपच्चया विप्पयुत्तपच्चया अत्थिपच्चया नत्थिपच्चया 15
विगतपच्चया अविगतपच्चया नपच्छाजाते सत्त, नविपाके सत्त ।

तेरसक (सविपाक)

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० पुरेजातपच्चया कम्म-पच्चया विपाकपच्चया नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक ।

तेवीसक (सविपाक)

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० पुरेजातपच्चया कम्म-पच्चया विपाकपच्चया आहारपच्चया पे० अविगतपच्चया नपच्छा- 20
जाते एक, नआसेवने एक ।

आरम्भपञ्चकं

२४६ आरम्भपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नमधिपतिया सत्त, नपुरेजाते तीणि, नपञ्छाजाते सत्त, नभासेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नभाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक्कं

आरम्भपञ्चया हेतुपञ्चया नमधिपतिया सत्त, नपुरेजाते तीणि, नपञ्छाजाते सत्त, नभासेवन सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नविप्पयुत्ते तीणि ।

(यथा हेतुमूलक एव गणेतव्व ।)

अधिपतिपञ्चकं

२४७ अधिपतिपञ्चया नआरम्भणे पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपञ्छाजाते सत्तरस, नभासेवने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

अधिपतिपञ्चया हेतुपञ्चया । (सङ्खित्त)

अनन्तरपञ्चया^१ । समनन्तरपञ्चया ।

१५ (यथा आरम्भमूलक एव वित्थारेतव्व ।)

सहजातपञ्चकं

२४८ सहजातपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्भणे पञ्च, नमधिपतिया सत्तरस नअनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये पञ्च नपुरेजाते सत्त, नपञ्छाजाते सत्तरस, नभासेवने सत्तरस नकम्म सत्त नविपाके सत्तरस, नभाहारे एक, नइन्द्रिय एक, नभाने एक^१ नमग्ग एक नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च नोविगते पञ्च ।

तिक्कं

सहजातपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्भणे पञ्च, (सङ्खित्त) नविपाके सत्तरस नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

सहजातपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया । (सङ्खित्त)

अञ्जामञ्जवुक

२४६ अञ्जामञ्जपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्भणे एक, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं, नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नझाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते ५ एकं, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक ।

तिक

अञ्जामञ्जपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्भणे एकं, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नसम्पयुत्ते 10 एकं, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

B

10

चतुयक

अञ्जामञ्जपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया नअधिपतिया सत्त । (सङ्खित्त)

निस्सयदुक

२५० निस्सयपञ्चया नहेतुया चत्तारि । (निस्सयपञ्चया यथा सहजातपञ्चया ।)

उपनिस्सयदुक

२५१ उपनिस्सयपञ्चया नहेतुया चत्तारि । (उपनिस्सय- 15 पञ्चया आरम्भणपञ्चयसदिस ।)

पुरेजातदुक

२५२ पुरेजातपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नअधिपतिया सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नझाने एक, नमग्गे एक ।

पुरेजातपञ्चया हेतुपञ्चया पे० ।

20

आसेवनदुकं

२५३ आसेवनपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नअधिपतिया सत्त, ५०१-१२

नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिष्ठ

आसेवनपञ्चया हेतुपञ्चया नग्गधिपतिया सत्त, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नविप्पयुत्ते तीणि ।

अनुत्त

२५४ आसेवनपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया नग्गधिपतिया सत्त । (सङ्खित्त)

आसेवनपञ्चया हेतुपञ्चया पे० .. पुरेजातपञ्चया कम्मपञ्चया आहारपञ्चया पे० .. अविगतपञ्चया नपञ्चाजाते सत्त, नविपाके सत्त ।

कम्मसुद्ध

२५५ कम्मपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्भणे पञ्च, नग्गधिपतिया सत्तरस, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते सत्तरस, नआसवने सत्तरस, नविपाके सत्तरस, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

तिष्ठ

कम्मपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्भणे पञ्च .. पे०.. नविपाके सत्तरस नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया पञ्च, नोविगत पञ्च । (सङ्खित्त)

विपाकपुक्क

२५६ विपाकपञ्चया नहेतुया एक्कं, नआरम्भणे एक, नग्गधिपतिया एक नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक, नआसवने एक, नज्ञाने एक नमग्गे एक नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगत एक्कं ।

तिष्ठ

विपाकपञ्चया हेतुपञ्चया नआरम्भणे एक नग्गधिपतिया एक,

अनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एकं, नअञ्जमञ्जे एकं, नउपनिस्सये
एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एकं, नआसेवने एकं, नसम्पयुत्ते एकं,
नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं पे० ।

द्वादसकं

विपाकपच्चया हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया पे० पुरेजात-
पच्चया नपच्छाजाते एकं, नआसेवने एकं . पे०.. ।

5

तेवीसक

विपाकपच्चया हेतुपच्चया पे० . पुरेजातपच्चया कम्म-
पच्चया आहारपच्चया . पे० अविगतपच्चया नपच्छाजाते एक,
नआसेवने एक । (सङ्खित्तं)

B

आहारदुकं

२५७. आहारपच्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे पञ्च,
नअविपतिया सत्तरस, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे 10
पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्तरस, नआसे-
वने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक,
नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च,
नोविगते पञ्च ।

तिक

आहारपच्चया हेतुपच्चया नआरम्मणे पञ्च पे० नविपाके 15
सत्तरस, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते
पञ्च । (सङ्खित्तं)

इन्द्रियदुक

२५८ इन्द्रियपच्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे पञ्च
. पे०.. नविपाके सत्तरस, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च, 20
इन्द्रियपच्चया हेतुपच्चया । (सङ्खित्तं)

ज्ञानदुक

२५९ ज्ञानपच्चया नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे पञ्च पे०
नविपाके सत्तरस, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च, ज्ञानपच्चया हेतुपच्चया । (सङ्खित्तं)

मगपञ्च

२६० मगपञ्चया नहेतुया सीणि, नभारम्मणे पञ्च ... पे०-
नविपाके सत्तरस, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविष्पयुत्ते सीणि, नोनत्थिया पञ्च,
नोविगते पञ्च ।

मगपञ्चया हेतुपञ्चया नभारम्मणे पञ्च । (सङ्कित)

सम्पयुत्तपञ्चया (भारम्मणपञ्चयसविस) ।

विष्पयुत्तपञ्च

२६१ विष्पयुत्तपञ्चया नहेतुया चत्तारि, नभारम्मणे पञ्च,
नभधिपतिया सत्तरस, नभनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नभञ्जमञ्ज
पञ्च नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते पञ्च नपञ्छाजाते सत्तरस, नभासे
वने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नभाने एक, नमम्मे एक,
10 नसम्पयुत्ते पञ्च, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

सिद्ध

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया नभारम्मणे पञ्च, नभधिपतिया
सत्तरस, नभनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नभञ्जमञ्जे पञ्च,
नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते पञ्च, नपञ्छाजाते सत्तरस, नभासेवने
सत्तरस नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नसम्पयुत्ते पञ्च नोनत्थिया
15 पञ्च नोविगते पञ्च ।

अनुवर्त

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया भारम्मणपञ्चया नभधिपतिया
सत्त नपुरेजाते एक नपञ्छाजाते सत्त नभासेवने सत्त नकम्मे सत्त,
नविपाके सत्त ।

पञ्च

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया भारम्मणपञ्चया अधिपतिपञ्चया
20 नपञ्छाजाते सत्त नभासेवन सत्त नकम्मे सत्त नविपाके सत्त ... पे०- ।

सिद्ध (सातेवर्ण)

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया भारम्मणपञ्चया अधिपतिपञ्चया
पे० पुरेजातपञ्चया भासवनपञ्चया नपञ्छाजात सत्त, नकम्मे
सत्त, नविपाके सत्त ।

तेवीसक

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया .. पे० आसेवनपञ्चया कम्म-
पञ्चया आहारपञ्चया पे० अविगतपञ्चया नपच्छाजाते सत्त,
नविपाके सत्त ।

चुद्वसक (सविपाक)

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया । (सङ्खित्त)
पुरेजातपञ्चया कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया नपच्छाजाते एक, नआसेवने 5
एक ।

तेवीसकं

विष्पयुत्तपञ्चया हेतुपञ्चया . पे०. पुरेजातपञ्चया कम्म-
पञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया । (सङ्खित्त') अविगतपञ्चया
नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक ।

अत्थिपञ्चया (सहजातपञ्चयसदिस) ।

10

नत्थिपञ्चया विगतपञ्चया (आरम्मणपञ्चयसदिसं) ।

अविगतपञ्चया (सहजातपञ्चयसदिस) ।

पञ्चयवारे अनुलोमपञ्चनीय ।

४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं

नहेतुपुक्क

२६२ नहेतुपञ्चया आरम्मणे चत्तारि, अनन्तरे चत्तारि, सम-
नन्तरे चत्तारि, सहजाते चत्तारि, अञ्जमञ्जे चत्तारि, निस्सये चत्तारि,
उपनिस्सये चत्तारि, पुरेजाते चत्तारि, आसेवने चत्तारि, कम्मे चत्तारि, 15
विपाके एक, आहारे चत्तारि, इन्द्रिये चत्तारि, ज्ञाने चत्तारि, मग्गे तीणि,
सम्पयुक्ते चत्तारि, विष्पयुक्ते चत्तारि, अत्थिया चत्तारि, नत्थिया चत्तारि,
विगते चत्तारि, अविगते चत्तारि ।

तिकं

नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे
एकं, निस्सये एकं, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, 20
ज्ञाने एक, विष्पयुक्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एकं पे० ।

सप्तमं

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नअनन्तर
पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया सहजाते एकं, निस्सये
एकं, कम्मे एकं, विपाके एकं, आहारे एकं, इन्द्रिये एक, ज्ञान एक, विष्णु
युते एकं, अत्थिया एकं, अविगते एक ।

इत्यस्य

- ९ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नअनन्तर
पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया नउपनिस्सयपञ्चया
नपुरेजातपञ्चया नपञ्चाजातपञ्चया नआसेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया
सहजाते एक, निस्सये एक, आहारे एक, अत्थिया एकं, अविगते एकं
... पे० ... ।

चतुर्थं

- १० नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया पे० नकम्मपञ्चया
नविपाकपञ्चया नआहारपञ्चया सहजाते एक, निस्सये एकं, अत्थिया
एकं, अविगते एकं पे० ।

एकवीस्यं

- ११ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया पे० नकम्मपञ्चया नविपाक
पञ्चया नआहारपञ्चया नइन्द्रियपञ्चया पे०.. नोविगतपञ्चया
सहजाते एक, निस्सये एक अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खितं)

नभारम्मणपञ्च

२६३ नभारम्मणपञ्चया हेतुया पञ्च अधिपतिया पञ्च,
सहजाते पञ्च अञ्जमञ्ज एकं, निस्सये पञ्च कम्मे पञ्च, विपाके
एक आहारे पञ्च इन्द्रिये पञ्च ज्ञाने पञ्च समो पञ्च, विष्णुयुते
पञ्च, अत्थिया पञ्च अविगते पञ्च ।

सिक्कं

- २० नभारम्मणपञ्चया नहेतुपञ्चया सहजाते एक अञ्जमञ्ज
एकं निस्सये एक कम्मे एकं विपाके एक, आहारे एक इन्द्रिये एक,
ज्ञाने एक विष्णुयुते एक अत्थिया एकं अविगते एकं । (सङ्खितं)

नअधिपतिपञ्च

२६४ नअधिपतिपञ्चया हेतुया सत्तरस, भारम्मण सत्त,

नन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्तरस, अञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये सत्तरस, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, आसेवने सत्त, कम्मे सत्तरस, विपाके एकं, आहारे सत्तरस, इन्द्रिये सत्तरस, ज्ञाने सत्तरस, मग्गे सत्तरस, सम्पयुत्ते सत्त, विप्पयुत्ते सत्तरस, अत्थिया सत्तरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते सत्तरस ।

5

तिक

नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे चत्तारि, अनन्तरे चत्तारि, समनन्तरे चत्तारि, सहजाते चत्तारि, अञ्जमञ्जे चत्तारि, निस्सये चत्तारि, उपनिस्सये चत्तारि, पुरेजाते चत्तारि, आसेवने चत्तारि, कम्मे चत्तारि, विपाके एक, आहारे चत्तारि, इन्द्रिये चत्तारि, ज्ञाने चत्तारि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते चत्तारि, विप्पयुत्ते चत्तारि, अत्थिया चत्तारि, नत्थिया चत्तारि, विगते चत्तारि, अविगते चत्तारि ।

10

चतुक्कं

नअधिपतिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते एक पे० अविगते एक । (सङ्खित्त)

नअनन्तरादिदुक

२६५ नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नअञ्जमञ्ज-
पच्चया नउपनिस्सयपच्चया (नआरम्मणपच्चयसदिस) ।

B

15

नपुरेजातदुकं

२६६ नपुरेजातपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे तीणि, अधि-
पतिया सत्त, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते सत्त, अञ्ज-
मञ्जे तीणि, निस्सये सत्त, उपनिस्सये तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे
सत्त, विपाके एक, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त,
सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया तीणि, विगते
तीणि, अविगते सत्त ।

20

तिक

नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे द्वे, सम-
नन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, आसेवने
एकं, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एकं, सम्प-
युत्ते द्वे, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे ।

25

चतुर्थ

नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया सहजाते एक
 पे० अविगते एक । (संक्षिप्त)

नपञ्चाजातपञ्च

२६७ नपञ्चाजातपञ्चया हेतुया सत्तरस, भारम्मणे सत्त, अधिपतिया सत्तरस, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजात सत्तरस,
 १ अञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये सत्तरस, उपनिस्सये सत्त, पुरजात सत्त,
 भासेवने सत्त, कम्मं सत्तरस, विपाके एक, आहारे सत्तरस, इन्द्रिये सत्तरस,
 ज्ञाने सत्तरस, मग्गे सत्तरस, सम्पयुत्ते सत्त, विप्ययुत्ते सत्तरस, अतिथया
 सत्तरस, नत्थिया सत्त विगते सत्त, अविगते सत्तरस ।

तिक्कं

नपञ्चाजातपञ्चया नहेतुपञ्चया भारम्मणे चत्तारि, अनन्तर
 १० चत्तारि, समनन्तरे चत्तारि, सहजाते चत्तारि, अञ्जमञ्जे चत्तारि,
 निस्सये चत्तारि, उपनिस्सये चत्तारि पुरेजाते चत्तारि, भासेवन चत्तारि,
 कम्मं चत्तारि विपाके एक, आहारे चत्तारि, इन्द्रिये चत्तारि, ज्ञाने चत्तारि,
 मग्गे वीणि सम्पयुत्ते चत्तारि, विप्ययुत्ते चत्तारि, अतिथया चत्तारि,
 नत्थिया चत्तारि, विगते चत्तारि, अविगते चत्तारि ।

चतुर्थ

१५ नपञ्चाजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया सहजाते
 एक पे० अविगते एक । (संक्षिप्त)

नभासेवनपञ्च

२६८ नभासेवनपञ्चया हेतुया सत्तरस, भारम्मणे सत्त, अधि
 पतिया सत्तरस अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजात सत्तरस, अञ्ज
 मञ्जे सत्त, निस्सये सत्तरस उपनिस्सये सत्त पुरजाते सत्त, कम्मं
 २० सत्तरस विपाके एक आहारे सत्तरस इन्द्रिये सत्तरस ज्ञाने सत्तरस,
 मग्गे सत्तरस सम्पयुत्ते सत्त विप्ययुत्ते सत्तरस अतिथया सत्तरस नत्थिया
 सत्त, विगते सत्त अविगते सत्तरस ।

तिक्कं

नभासेवनपञ्चया नहेतुपञ्चया भारम्मणे चत्तारि, अनन्तरे

चत्तारि, समनन्तरे चत्तारि, सहजाते चत्तारि, अञ्जमञ्जे चत्तारि, निस्सये चत्तारि, उपनिस्सये चत्तारि, पुरेजाते चत्तारि, कम्मे चत्तारि, विपाके एक, आहारे चत्तारि, इन्द्रिये चत्तारि, ज्ञाने चत्तारि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते चत्तारि, विप्पयुत्ते चत्तारि, अत्थिया चत्तारि, नत्थिया चत्तारि, विगते चत्तारि, अविगते चत्तारि ।

5

चतुष्क

नआसेवनपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते एक पे० अविगते एक । (सङ्खित्त)

नकम्मदुक

२६६ नकम्मपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे सत्त, अधिपतिया सत्त, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्त, अञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये सत्त, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, आसेवने सत्त, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते सत्त, विप्पयुत्ते सत्त, अत्थिया सत्त, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते सत्त ।

10

तिकं

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे एकं, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, पुरेजाते एक, आसेवने एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक ।

15

चतुष्क

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, आहारे एक, अत्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित्त)

20

नविपाकदुक

२७० नविपाकपच्चया हेतुया सत्तरस, आरम्मणे सत्त, अधिपतिया सत्तरस, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्तरस, अञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये सत्तरस, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, आसेवने सत्त, कम्मे सत्तरस, आहारे सत्तरस, इन्द्रिये सत्तरस, ज्ञाने सत्तरस,

मग्नो सत्तरस, सम्पयुक्ते सप्त, विष्ययुक्ते सत्तरस, अतिथया सत्तरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते सत्तरस ।

तिष्ठ

नविपाकपञ्चया नहेतुपञ्चया आरम्भणे चत्तारि, अनन्तरे चत्तारि, समनन्तरे चत्तारि, सहजाते चत्तारि, अञ्जमञ्जे चत्तारि, 5 निस्सये चत्तारि, उपनिस्सये चत्तारि, पुरेजाते चत्तारि, आसवने चत्तारि, कम्मे चत्तारि, आहारे चत्तारि, इन्द्रिये चत्तारि, ज्ञाने चत्तारि, मग्नो तीणि, सम्पयुक्ते चत्तारि, विष्ययुक्ते चत्तारि, अतिथया चत्तारि, नत्थिया चत्तारि, विगते चत्तारि, अविगते चत्तारि ।

अनुत्त

नविपाकपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्भणपञ्चया सहजाते एक, 10 अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक विष्ययुक्ते एक, अतिथया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नआहारपञ्च

२७१ नआहारपञ्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, इन्द्रिये एक, अतिथया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नइन्द्रियपञ्च

२७२ नइन्द्रियपञ्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, 15 निस्सये एक, कम्मे एक, आहारे एक, अतिथया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नज्ञानपञ्च

२७३ नज्ञानपञ्चया आरम्भणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक सहजाते एक अञ्जमञ्जे एक निस्सये एक, उपनिस्सये एक पुरेजाते एक कम्मे एक विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, सम्पयुक्ते 20 एक विष्ययुक्ते एक अतिथया एक अतिथया एक, विगते एक, अविगते एक ५० ।

अनुत्त

नज्ञानपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्भणपञ्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक निस्सये एक कम्मे एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, अतिथया एक, अविगते एक । (सङ्खित)

नमग्गदुक्कं

२७४. नमग्गपच्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, पुरेजाते एक, आसेवने एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एकं, विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एकं, अविगते एक पे० ।

5

चतुष्कं

नमग्गपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एकं, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, अविगते एकं । (सङ्खित्तं)

नसम्पयुत्तदुक्कं

२७५ नसम्पयुत्तपच्चया हेतुया पञ्च, अधिपतिया पञ्च, सहजाते पञ्च, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये पञ्च, कम्मे पञ्च, विपाके एक, आहारे पञ्च, इन्द्रिये पञ्च, ज्ञाने पञ्च, मग्गे पञ्च, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया पञ्च, अविगते पञ्च ।

10

त्तिकं

नसम्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया सहजाते एकं पे० अविगते एकं । (सङ्खित्तं)

15

नविप्पयुत्तदुक्कं

२७६. नविप्पयुत्तपच्चया हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्ग तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि ।

20

त्तिकं

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, आसेवने

एक, कम्मे ठे, आहारे ठे, इन्द्रिये ठे, ज्ञाने ठे, मग्गे एकं, सम्पयुते ठे
अस्थिया ठे, नस्थिया ठे, विगते ठे, अविगते ठे ।

अनुक्तं

नविप्ययुतपञ्चया नहेतुपञ्चया नधारम्मणपञ्चया सहचारं
एकं, अठ्ठामय्य एक, निस्सये एक, कम्मे एक, आहारे एक, इन्द्रिये
१ एक, अस्थिया एक, अविगते एक । (सङ्खित्तं)

नोनस्थिपञ्चया नोविगतपञ्चया (नधारम्मणपञ्चयसदित्तं) ।

पञ्चयवारे पञ्चतीयानुसारे ।

पञ्चपवारी ।

१४ निस्सयवारी

१ पञ्चयानुसारे

(१) विभक्तौ

अनुसारेहेतुपञ्चयो

२७७ कुसलं धम्म निस्साय कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतु
पञ्चया — कुसलं एकं सन्ध निस्साय तयो सन्धा तयो सन्धे निस्साय
एको सन्धो ठे सन्धे निस्साय ठे सन्धा । कुसलं धम्म निस्साय अभ्याकतो
१० धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया — कुसले सन्धे निस्साय चित्तसमुद्धानं रूपं ।
कुसलं धम्म निस्साय कुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतु
पञ्चया । कुसल एक सन्ध निस्साय तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं
तयो सन्धे निस्साय एको सन्धो चित्तसमुद्धानं च रूपं, ठे सन्ध निस्साय
ठे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं । (३)

२७८ अकुसलं धम्म निस्साय अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
हेतुपञ्चया — अकुसल एक सन्ध निस्साय तयो सन्धा पे० - ४ सन्धे
निस्साय ठे सन्धा । अकुसल धम्म निस्साय अभ्याकतो धम्मा उप्पज्जन्ति
हेतुपञ्चया — अकुसल सन्धे निस्साय चित्तसमुद्धानं रूपं । अकुसलं
धम्म निस्साय अकुसलो च अभ्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया
— अकुसलं एकं सन्ध निस्साय तयो सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं १०—
ठे सन्धे निस्साय ठे सन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं । (३)

२७६. अव्याकृतं धम्म निस्साय अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एकं खन्ध निस्साय तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं, तयो खन्धे निस्साय एको खन्धो चित्तसमुद्धान च रूपं, द्वे खन्धे निस्साय द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, पटिसन्धिकवणे विपाकाव्याकत एक खन्ध निस्साय तयो खन्धा कटत्ता च रूप, तयो 5 खन्धे निस्साय एको खन्धो कटत्ता च रूप, द्वे खन्धे निस्साय द्वे खन्धा कटत्ता च रूपं, खन्धे निस्साय वत्थु, वत्थु निस्साय खन्धा; एक महाभूत निस्साय तयो महाभूता, तयो महाभूते निस्साय एकं महाभूत, द्वे महाभूते निस्साय द्वे महाभूता, महाभूते निस्साय चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूपं उपादारूपं, वत्थु निस्साय विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा । 10

अव्याकृतं धम्म निस्साय कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - वत्थु निस्साय कुसला खन्धा ।

अव्याकत धम्म निस्साय अकुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - वत्थु निस्साय अकुसला खन्धा ।

अव्याकृतं धम्म निस्साय कुसलो च अव्याकतो च धम्मा 15 उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - वत्थु निस्साय कुसला खन्धा, महाभूते निस्साय चित्तसमुद्धान रूप ।

अव्याकृतं धम्म निस्साय अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - वत्थु निस्साय अकुसला खन्धा, महाभूते निस्साय चित्तसमुद्धान रूप । (१) 20

२८० कुसल च अव्याकत च धम्मं निस्साय कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - कुसल एक खन्ध च वत्थु च निस्साय तयो खन्धा

पे० द्वे खन्धे च वत्थु च निस्साय द्वे खन्धा । कुसल च अव्याकत च धम्म निस्साय अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - कुसले खन्धे च महा-भूते च निस्साय चित्तसमुद्धान रूप । कुसल च अव्याकत च धम्म निस्साय 25 कुसलो च अव्याकतो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - कुसल एक खन्ध च वत्थु च निस्साय तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च निस्साय द्वे खन्धा, कुसले खन्धे च महाभूते च निस्साय चित्तसमुद्धान रूप । (३)

अकुसल च अव्याकत च धम्म निस्साय अकुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - अकुसलं एक खन्ध च वत्थु च निस्साय तयो खन्धा 30

- ... पे० द्वे सन्धे च यत्पु च निस्साय द्वे सन्धा । अकुसल च धम्मो
 च धम्म निस्साय अभ्याकसो धम्मो उपपज्जति हेतुपञ्चया - अकुसले
 सन्धे च महामूले च निस्साय चित्तसमुद्धान रूप । अकुसल च धम्मो
 धम्म निस्साय अकुसलो च अभ्याकसो च धम्मो उपपज्जति हेतुपञ्चया -
 ४ अकुसल एक सन्ध च यत्पु च निस्साय तयो सन्धा ... पे० ... द्वे सन्धे च
 यत्पु च निस्साय द्वे सन्धा, अकुसले सन्धे च महामूले च निस्साय चित्त-
 समुद्धान रूप । (१)

(यथा पञ्चयवारे एव वित्पारेतम् ।)

(२) उक्त्या

श्रुतं

२८१ हेतुया सत्तरस, आरम्भणे सत्त, अधिपतिया सत्तरस,

- ॥ धनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्तरस, अज्जमज्ज सत्त,
 निस्सये सत्तरस, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, भातेवने सत्त, कम्म
 सत्तरस, विपाके एक, आहारे सत्तरस, इन्द्रिये सत्तरस, ज्ञाने सत्तरस,
 भग्गे सत्तरस, सम्पयुत्ते सत्त, विप्ययुत्ते सत्तरस, अत्थिया सत्तरस, मत्थिया
 सत्त, विगतं सत्त, अविगतं सत्तरस ।

१५

(यथा पञ्चयवारे एव वित्पारेतम् ।)

निस्सयवारे अनुवीरं ।

२ पञ्चयपञ्चलीयं

(१) विनक्षो

नहेतुपञ्चयो

२८२ अकुसल धम्म निस्साय अकुसलो धम्मो उपपज्जति
 नहेतुपञ्चया - विचिकिञ्छासहगतं उद्वञ्चसहगतं सन्धे निस्साय विधि
 किञ्छासहगतो उद्वञ्चसहगतो मोहो । (१)

- अभ्याकस धम्म निस्साय अभ्याकसो धम्मो उपपज्जति नहेतु
 २० पञ्चया - नहेतुपञ्चया विपाकाभ्याकस विरिमाभ्याकस एक राय निस्साय तयो
 राया चित्तसमुद्धान च रूप, तयो राये निस्साय एयो रायो चित्तसमुद्धान
 च रूप द्व राय निस्साय द्वे राया चित्तसमुद्धान च रूप, अहेतुपञ्च
 रायिकाणे विपाकाभ्याकस एव राय निस्साय तयो राया पटता च

१-१ रूप जाडी ती राया पोरपट्टे न विगतं ।

रूपं . पे० द्वे खन्धे निस्साय द्वे खन्धा कटत्ता च रूपं; खन्धे निस्साय वत्थु, वत्थु निस्साय खन्धा; एक महाभूत निस्साय तयो महाभूता पे०. महाभूते निस्साय चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूपं उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एकं महाभूत निस्साय तयो महाभूता . पे० महाभूते निस्साय कटत्तारूप उपादारूपं, चक्खायतनं 5 निस्साय चक्खुविञ्जाण पे० .. कायायतनं निस्साय कायविञ्जाण; वत्थु निस्साय अहेतुका विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा ।

अव्याकतं धम्म निस्साय अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया - वत्थु निस्साय विचिकिच्छासहगतो उद्वच्चसहगतो मोहो । (२)

10

अकुसल च अव्याकतं च धम्म निस्साय अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया - विचिकिच्छासहगते उद्वच्चसहगते खन्धे च वत्थु च निस्साय विचिकिच्छासहगतो उद्वच्चसहगतो मोहो । (१)

(यथा पच्चयवारे एवं वित्थारेतब्ब ।)

(३) सङ्खया

सुखं

२८३ नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया सत्त- 15 रस, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउप- निस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्तरस, नआसेवने सत्तरस, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्तरस, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

20

निस्सयवारे^१ पच्चनीय ।

३ पच्चयानुलोमपच्चनीयं

हेतुपुं

२८४. हेतुपच्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया सत्तरस, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्तरस, नआसेवने सत्तरस, नकम्मे

सत्त, नविपाके सत्तरस, नसम्पयुक्ते पञ्च, नविष्ययुक्त तीणि, नोनत्थिमा
पञ्च नोविगते पञ्च । (सङ्खित्त)

निस्सय्यबारे अनुसोमपञ्चनीयं ।

४ पञ्चयपञ्चनीयानुसोमं

नहेतुपञ्च

२८५ नहेतुपञ्चया आरम्भणे चत्तारि, अनन्तर चत्तारि, सम्-
नन्तरे चत्तारि, सहजाते चत्तारि, अञ्जमञ्जे चत्तारि, निस्सय चत्तारि
उपनिस्सये चत्तारि, पुरेजाते चत्तारि, आसेवने चत्तारि, कम्मे चत्तारि
विपाके एकं, आहारे चत्तारि, हन्त्रिये चत्तारि, ज्ञाने चत्तारि, मन्मे तीमि,
सम्पयुक्ते चत्तारि, विष्ययुक्ते चत्तारि, अत्थिमा चत्तारि, नत्थिमा चत्तारि
विगते चत्तारि, अविगते चत्तारि । (सङ्खित्त)

निस्सय्यबारे पञ्चनीयानुसोमं ।

(पञ्चयस' नाम निस्सयत्त, निस्सयत्त नाम पञ्चयत्त ।)

निस्सय्यबारे ।

५ सत्तुवारे

१ पञ्चयानुसोमं

(१) विज्झो

हेतुपञ्चयो

२८६ कुसल धम्म सत्तुवो कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया-
कुसल एक खन्ध सत्तुवा तयो खन्धा, तयो खन्धे सत्तुवो एको खन्धो
हे खन्धे सत्तुवा द्वे खन्धा । (१)

अकुसल धम्म सत्तुवो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
अकुसल एक खन्ध सत्तुवा तयो खन्धा तयो खन्धे सत्तुवो एको खन्धो,
द्वे खन्धे सत्तुवा द्वे खन्धा । (१)

अभ्याकत्तं धम्म सत्तुवो अभ्याकत्तो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया-
विपाकाभ्याकत्त विरियाभ्याकत्त एक खन्ध सत्तुवा तयो खन्धा, तयो खन्धे
सत्तुवो एको खन्धो द्वे खन्धे सत्तुवा द्वे खन्धा पटिसन्धिक्खण विपाका

१ पञ्चयस - तथा एकमुपरि वि ।

व्याकृत एक खन्ध ससद्दो तयो खन्धा, तयो खन्धे ससद्दो एको खन्धो,
द्वे खन्धे ससद्दो द्वे खन्धा । (१)

आरम्मणादिपच्चया

२८७ कुसल धम्म ससद्दो कुसलो धम्मो उप्पज्जति आरम्मण-
पच्चया अधिपतिपच्चया (अधिपति पटिसन्धिक्खणे नत्थि ।) अनन्तर-
पच्चया समनन्तरपच्चया सहजातपच्चया अञ्जामञ्जपच्चया निस्सय- 5
पच्चया उपनिस्सयपच्चया । (सब्बानि पदानि हेतुमूलकसदिसानि) ।

पुरेजातपच्चयो

२८८ कुसलं धम्म ससद्दो कुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात-
पच्चया — कुसल एक खन्ध ससद्दो तयो खन्धा, तयो खन्धे ससद्दो एको
खन्धो, द्वे खन्धे ससद्दो द्वे खन्धा, वत्थु पुरेजातपच्चया ।

अकुसल धम्म ससद्दो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात- 10
पच्चया — अकुसलं एक खन्ध ससद्दो तयो खन्धा, तयो खन्धे ससद्दो एको
खन्धो, द्वे खन्धे ससद्दो द्वे खन्धा, वत्थु पुरेजातपच्चया ।

अव्याकृत धम्म ससद्दो अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति पुरेजात-
पच्चया — विपाकाव्याकृत किरियाव्याकृत एक खन्ध ससद्दो तयो खन्धा,
तयो खन्धे ससद्दो एको खन्धो, द्वे खन्धे ससद्दो द्वे खन्धा, वत्थु पुरेजात- 15
पच्चया ।

आसेवनपच्चयो

२८९ कुसल धम्म ससद्दो पे० अकुसल धम्म पे०
अव्याकृत धम्मं ससद्दो अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति आसेवनपच्चया —
किरियाव्याकृत एक खन्ध ससद्दो पे० ।

कम्मपच्चयो

२९० कुसल धम्मं ससद्दो कुसलो धम्मो उप्पज्जति कम्म- 20
पच्चया पे० अकुसल धम्म ससद्दो पे० अव्याकृत धम्म ससद्दो
पे० ।

विपाकपच्चयो

२९१ अव्याकृत धम्म ससद्दो अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति
विपाकपच्चया — विपाकाव्याकृत पे० ।

आहाराधिपञ्चया

२१२ कुसल धम्म ससट्ठो कुसलो धम्मो उप्पज्जति आहार
पञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया मग्गपञ्चया सम्पयुत्तपञ्चया ।
(इमानि पदानि हेतुपञ्चयसदिसानि) ।

विषययुत्तपञ्चयो

२१३ कुसल धम्मं ससट्ठो कुसलो धम्मो उप्पज्जति विषययुत्त
५ पञ्चया — कुसल एक सन्ध ससट्ठा तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे ससट्ठ
द्वे सन्धा वत्थु विषययुत्तपञ्चया ।

अकुसल धम्म पे० वत्थु विषययुत्तपञ्चया ।

अभ्याक्त धम्म पे०.. वत्थु विषययुत्तपञ्चया ।

अतिपञ्चाधिपञ्चया

२१४ कुसल धम्म ससट्ठो कुसलो धम्मो उप्पज्जति अति
॥ पञ्चया नतिपञ्चया विगतपञ्चया अविगतपञ्चया (हेतुपञ्च
सदिस) ।

(२) वट्ठया

कुली

२१५ हेतुया तीणि, आरम्भणे तीणि, अधिपतिया तीणि
अनन्तरे तीणि समनन्तरे तीणि सहजाते तीणि अञ्जामञ्जे तीणि
निस्सय तीणि उपनिस्सये तीणि पुरेजाते तीणि आसेवने तीणि, कम्मं
१५ तीणि विपाके एकं आहारे तीणि इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि मग्गे तीणि
सम्पयुत्ते तीणि विषययुत्ते तीणि अतिपञ्चा तीणि, नतिपञ्चा तीणि विगत
तीणि अविगते तीणि ।

हेतुपञ्च

२१६ हेतुपञ्चया आरम्भणे तीणि । (हेतुमूलक वित्थारठन्) ।

आसेवनपञ्च

२१७ आसेवनपञ्चया हेतुया तीणि आरम्भण तीणि अधि
२० पतिया तीणि अनन्तर तीणि समनन्तर तीणि, सहजाते तीणि, अञ्ज
मञ्ज तीणि निस्सय तीणि उपनिस्सय तीणि पुरेजाते तीणि, कम्मं

तीणि, आहारं तीणि, उन्निये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, मग्गयने तीणि, विष्णयुने तीणि, अन्निगता तीणि, न्नि यथा तीणि, विगता तीणि अविगते तीणि । (मल्लुङ्ग)

मल्लुङ्ग

२६८ विपाकाव्याकृतं हेतुत्वं एतत्, तावन्मग्गे एतत्, न्निगताव्या एतत्, अन्तरं एतत्, मग्गयने एतत्, मग्गयने एतत्, अन्निगताव्या एतत्, निम्नये एतत्, उपनिम्नये एतत्, पुरेजाव्या एतत्, मग्गे एतत्, आहारं एतत्, उन्निये एतत्, ज्ञाने एतत्, मग्गे एतत्, मग्गयने एतत्, विष्णयुने एतत्, अन्निगता एतत्, नन्विद्या एतत्, विगते एतत्, अविगते एतत् . पे० ।

संगठितार अनुलोम ।

२ पच्चपच्चतीणि

(१) विगता

नहेतुपच्चयो

२६९ अकुमल धम्म समट्ठो अकुमलो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया - विनिकिच्छासहगतो उद्वच्चसहगतो गन्धे समट्ठो विनिकिच्छासहगतो उद्वच्चसहगतो मोहो । 10

अव्याकृत धम्म समट्ठो अव्याकृतो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया - अहेतुक विपाकाव्याकृत विरियाव्याकृत एका खन्ध समट्ठा तयो खन्धा, तयो खन्धे ससट्ठो एको खन्धो, द्वे खन्धे समट्ठा द्वे खन्धा; अहेतुकपटिसन्धिवक्खणे विपाकाव्याकृत एक खन्ध समट्ठा तयो खन्धा, तयो खन्धे ससट्ठो एको खन्धो, द्वे खन्धे ससट्ठा द्वे खन्धा । 15

नअधिपत्तिआदिपच्चया

३०० कुसल धम्म ससट्ठो कुमलो धम्मो उप्पज्जति नअधिपत्तिपच्चया नपुरेजातपच्चया - अरूपे^१ कुमल एक खन्ध ससट्ठा तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे ससट्ठा द्वे खन्धा ।

नपच्छाजातादिपच्चया

३०१. अकुसल धम्म पे० अव्याकृत धम्म पे० 20

१ सी०, स्या० पोत्यकेसु नत्थि । २ आरूपे - सी०, स्या०, एवमुपरि पि ।

कुसल धम्म संसट्ठो कुसलो धम्मो उप्पज्जति नपञ्चाजातपञ्चया
तीणि । नग्धासेवनपञ्चया, तीणि ।

नक्कम्मपञ्चयो

३०२ कुसलं धम्म संसट्ठो कुसलो धम्मो उप्पज्जति नक्कम्म-
पञ्चया । कुसले खन्वे संसट्ठा कुसला चेतना ।

५ अकुसल धम्म संसट्ठो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नक्कम्मपञ्चया ।
अकुसले खन्वे संसट्ठा अकुसला चेतना ।

अव्याकत धम्म संसट्ठो अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नक्कम्म-
पञ्चया । किरियाव्याकते खन्वे संसट्ठा किरियाव्याकता चेतना ।

नविपाकपञ्चयो

३०३ कुसल धम्म संसट्ठो पे०.. अकुसलं धम्मं ... पे०..

१० अव्याकत धम्म संसट्ठो अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया -
किरियाव्याकत एकं खन्व ।

(संसट्ठवारे पञ्चनीयविभङ्गे नक्कम्मे च नविपाके च पटिसर्पि
नत्थि अवसेसेसु सव्वत्थ भत्थि ।)

नस्तानपञ्चयो

३०४ अव्याकत धम्म संसट्ठो अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति

१५ नस्तानपञ्चया - पञ्चविञ्जाणसङ्गतं एकं खन्व संसट्ठा तयो सया
पे० द्वे खन्वे संसट्ठा द्वे सया ।

नमग्गपञ्चयो

३०५ अव्याकत धम्म संसट्ठो अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति

नमग्गपञ्चया - अहेतुय विपाकाव्याकतं किरियाव्याकत एकं खन्वं संसट्ठं
तयो सया पे० द्वे खन्वे संसट्ठा द्वे सया, अहेतुयपटिसर्पिस्स

पे०

नविप्पयुत्तपञ्चयो

३०६ कुसलं धम्मं संसट्ठो कुसलो धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्त

पञ्चया - धम्मं कुसल एव सया संसट्ठा तयो सया ... पे०.. द्वे सया
संसट्ठा द्वे सया ।

अकुसल धम्म ससट्ठो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्त-
पच्चया - अरूपे अकुसल एक खन्ध ससट्ठा तयो खन्धा पे० .. द्वे खन्धे
ससट्ठा द्वे खन्धा ।

अव्याकत धम्म ससट्ठो अव्याकतो धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्त-
पच्चया - अरूपे विपाकाव्याकत किरियाव्याकतं एकं खन्ध ससट्ठा तयो 5
खन्धा पे० द्वे खन्धे ससट्ठा द्वे खन्धा । (नविप्पयुत्ते पटिसन्धि नत्थि ।)

(२) सङ्ख्या

सुद्धं

३०७ नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि,
नपच्छाजाते तीणि, न आसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि,
नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

नहेतुदुक्कं

३०८ नहेतुपच्चया नअधिपतिया द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते 10
द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे एक, नविपाके द्वे, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं,
नविप्पयुत्ते द्वे ।

तिकं

नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे,
नआसेवने द्वे, नकम्मे एकं, नविपाके द्वे, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नविप्पयुत्ते द्वे ।

15

चतुक्कं

नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजाते
द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे एक, नविपाके द्वे, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते द्वे
पे० ।

छक्कं

नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजात-
पच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मे एक, नविपाके द्वे, नमग्गे एकं, नविप्प- 20
युत्ते द्वे ।

सत्तक

नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजात-

पञ्चया नम्रासेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया नविपाके एकं, नमग्गे एक,
नविप्पयुत्ते एक पे० ।

नमस्क

नहेतुपञ्चया नम्राधिपतिपञ्चया पे० .. नकम्मपञ्चया
नविपाकपञ्चया नमग्गपञ्चया नविप्पयुत्ते एक ।

नम्राधिपतिपुक्

३०६ नम्राधिपतिपञ्चया नहेतुया द्वे, नपुरेजाते तीणि नपञ्च
जाते तीणि, नम्रासेवने तीणि नकम्मो तीणि, नविपाके तीणि, नञ्जाने ए
नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक्

नम्राधिपतिपञ्चया नहेतुपञ्चया नपुरेजाते द्वे, नपञ्चजाते ।
नम्रासेवने द्वे नकम्मो एक, नविपाके द्वे, नञ्जाने एक, नमग्गे एक
नविप्पयुत्ते द्वे । (सङ्खित्त)

नपुरेजातपुक्

३१० नपुरेजातपञ्चया नहेतुया द्वे नम्राधिपतिया तीणि,
नपञ्चजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि नकम्मो तीणि, नविपाके तीणि,
नमग्गे एक नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक्

नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नम्राधिपतिया द्वे, नपञ्चजाते
द्वे नम्रासेवने द्वे नकम्मो एक नविपाके द्वे, नमग्गे एकं, नविप्पयुत्ते द्वे ।
(सङ्खित्त)

नपञ्चजात-नम्रासेवनपुक्

३११ नपञ्चजातपञ्चया पे० .. नम्रासेवनपञ्चया नहेतुया
द्वे नम्राधिपतिया तीणि नपुरेजाते तीणि, नपञ्चजाते तीणि, नकम्मो
तीणि नविपाके तीणि, नञ्जाने एकं, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक्

नम्रासेवनपञ्चया नहेतुपञ्चया नम्राधिपतिया द्वे, नपुरेजाते द्वे,
नपञ्चजाते द्वे नकम्मो एक नविपाके द्वे नञ्जाने एकं, नमग्गे एक
नविप्पयुत्ते द्वे । (सङ्खित्त)

नकम्मदुक्क

३१२ नकम्मपच्चया नहेतुया एक, नअधिपतिया तीणि, नपुरे-
जाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नविपाके तीणि, नमग्गे
एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक्कं

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिया एकं, नपुरेजाते एक,
नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नविपाके एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते 5
एक । (सङ्खित्त)

नविपाकदुक्क

३१३ नविपाकपच्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरे-
जाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नमग्गे
एक, नविप्पयुत्ते तीणि पे० ।

सत्तक

नविपाकपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजात- 10
पच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मे एक, नमग्गे एक,
नविप्पयुत्ते द्वे । (सङ्खित्त)

नज्ञानदुक्क

३१४ नज्ञानपच्चया नहेतुया एक, नअधिपतिया एक, नपच्छा-
जाते एक, नआसेवने एक, नमग्गे एक . पे० ।

छक्क

नज्ञानपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपच्छाजात- 15
पच्चया नआसेवनपच्चया नमग्गे एक ।

नमग्गदुक्क

३१५ नमग्गपच्चया नहेतुया एक, नअधिपतिया एक, नपुरेजाते
एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक,
नज्ञाने एक, नविप्पयुत्ते एक । (सङ्खित्त)

नविप्पयुत्तदुक्क

३१६ नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, 20

नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजात तीणि, नग्नासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नमग्गे एक ।

तिळ

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नग्नाधिपतिया ठे, नपुरेजाते ठे, नपच्छाजाते ठे, नग्नासेवने ठे, नकम्मे एकं, नविपाके ठे, नमग्गे एक
३ पे० ॥

नवर्ण

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नग्नाधिपतिपच्चया नपुरेजात-
पच्चया नपच्छाजातपच्चया नग्नासेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाक-
पच्चया नमग्गे एक ।

पच्चनीर्ण ।

३ पच्चयानुलोमपच्चनीर्ण

हेतुर्ण

३१७ हेतुपच्चया नग्नाधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि,
१० नपच्छाजाते तीणि, नग्नासेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि,
नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिळ

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नग्नाधिपतिया तीणि नपुरेजाते
तीणि नपच्छाजाते तीणि, नग्नासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके
तीणि नविप्पयुत्ते तीणि ।

अनुर्ण

१५ हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अग्नाधिपतिपच्चया नपुरेजात तीणि,
नपच्छाजाते तीणि नग्नासेवने तीणि, नकम्मे तीणि नविपाके तीणि
नविप्पयुत्ते तीणि पे० ।

एकावत्तर्ण

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया अग्नाधिपतिपच्चया अनन्तरपच्चया
समनन्तरपच्चया सहजातपच्चया अकञ्जमकञ्जपच्चया निस्सयपच्चया
२० उपनिस्सयपच्चया पुरजातपच्चया नपच्छाजाते तीणि, नग्नासेवने तीणि
नकम्मे तीणि नविपाके तीणि ।

द्वादशकं (सासेवन)

हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया आसेवन-
पञ्चया नपञ्छाजाते तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि पे० ।

तेवीसक (सासेवन)

हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया आसेवन-
पञ्चया कम्मपञ्चया आहारपञ्चया पे० अविगतपञ्चया नपञ्छा-
जाते तीणि, नविपाके तीणि ।

5

तेरसक (सविपाक)

हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया कम्म-
पञ्चया विपाकपञ्चया नपञ्छाजाते एक, नआसेवने एक ।

तेवीसक (सविपाक)

हेतुपञ्चया आरम्भणपञ्चया पे० पुरेजातपञ्चया कम्म-
पञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया पे० अविगतपञ्चया नपञ्छा-
जाते एक, नआसेवने एक ।

10

आरम्भणदुक्

३१८ आरम्भणपञ्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरे-
जाते तीणि नपञ्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके
तीणि नज्ञाने एक नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक

आरम्भणपञ्चया हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि । (सङ्खित्त)

B

अधिपतिदुक्

३१९ अधिपतिपञ्चया नपुरेजाते तीणि, नपञ्छाजाते तीणि, 15
नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिकादि

अधिपतिपञ्चया हेतुपञ्चया । (सङ्खित्त)

अनन्तरादि

३२० अनन्तरपञ्चया समनन्तरपञ्चया सहजातपञ्चया
अञ्जमञ्जपञ्चया निस्सयपञ्चया उपनिस्सयपञ्चया ।

(यथा आरम्भणमूलक एव वित्थारेतव्व ।)

20

पुरेजातपञ्च

३२१ पुरेजातपञ्चया नहेतुया द्वे, नम्रधिपतिया तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नमाने एक, नमग्गे एक ।

तिष्ठ

पुरेजातपञ्चया हेतुपञ्चया नम्रधिपतिया तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि । (सङ्खित्त)

आसेवनपञ्च

३२२ आसेवनपञ्चया नहेतुया द्वे, नम्रधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिष्ठ

आसेवनपञ्चया हेतुपञ्चया नम्रधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि । (सङ्खित्त)

कम्मपञ्च

३२३ कम्मपञ्चया नहेतुया द्वे, नम्रधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नविपाके तीणि, नमाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिष्ठ

कम्मपञ्चया हेतुपञ्चया नम्रधिपतिया तीणि । (सङ्खित्त)

विपाकपञ्च

३२४ विपाकपञ्चया नहेतुया एकं, नम्रधिपतिया एकं, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक, नम्रासेवने एक, नमाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक ।

तिष्ठ

विपाकपञ्चया हेतुपञ्चया नम्रधिपतिया एक । (सङ्खित्त)

आहारपञ्च

३२५ आहारपञ्चया नहेतुया द्वे, नम्रधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नमाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

जाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नज्ञाने एकं, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिकं

आहारपच्चया हेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि । (सङ्खित्त)

इन्द्रियदुकं

३२६. इन्द्रियपच्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नज्ञाने एकं, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक

इन्द्रियपच्चया हेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि । (सङ्खित्त)

ज्ञानदुक

३२७ ज्ञानपच्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नमग्गे एकं, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक

ज्ञानपच्चया हेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि । (सङ्खित्त)

मग्गदुक

३२८. मग्गपच्चया नहेतुया एक, नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिक

मग्गपच्चया हेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि । (सङ्खित्त)

सम्पयुत्तदुकं

३२९ सम्पयुत्तपच्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते तीणि ।

तिकं

सम्पयुत्तपच्चया हेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि । (सङ्खित्तं).

विष्णुस्तुतुं

३३० विष्णुस्तुतपञ्चया नहेतुमा द्वे, नम्रधिपतिमा तीणि, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नज्ञाने एक, नममो एक ।

तिर्क

२४

विष्णुस्तुतपञ्चया हेतुपञ्चया नम्रधिपतिमा तीणि, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि ।

पञ्चमं

विष्णुस्तुतपञ्चया हेतुपञ्चया धारम्मणपञ्चमा नम्रधिपतिमा तीणि, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते तीणि नम्रासेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि पे० ।

आवत्तकं

विष्णुस्तुतपञ्चया हेतुपञ्चया धारम्मणपञ्चमा पे०.. पुरेजातपञ्चया नपञ्चाजाते तीणि, नम्रासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि पे० ।

तेवीत्तकं (सत्तेवर्क)

विष्णुस्तुतपञ्चया हेतुपञ्चया पे०.. पुरेजातपञ्चया धारम्मणपञ्चया कम्मपञ्चया आहारपञ्चया पे० अविगतपञ्चया नपञ्चाजाते तीणि नविपाके तीणि ।

तेवीत्तकं (सविपाकं)

विष्णुस्तुतपञ्चया हेतुपञ्चया पे०.. पुरेजातपञ्चया कम्मपञ्चया विपाकपञ्चया आहारपञ्चया पे० अविगतपञ्चया नममो जाते एयं नम्रासेवने एक ।

अविगतपञ्चया

३३१ अविगतपञ्चया अविगतपञ्चया अविगतपञ्चया अविगतपञ्चया पे०

२०

(मया धारम्मणमूतम एयं विरुपादेत्यर्थः ।)

अनुसोमरत्नदीपः ।

४ पञ्चपञ्चनीयानुलोम

नहेतुबुक्

B

३३२ नहेतुपञ्चया आरम्भणे द्वे, अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, पुरेजाते द्वे, आसेवने द्वे, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एकं, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे ।

तिक

नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया आरम्भणे द्वे पे० अविगते 5
द्वे, (सब्बत्थ द्वे) ।

चतुष्कं

नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेजातपञ्चया आरम्भणे द्वे, अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, आसेवने एकं, कम्मे द्वे, विपाके एक, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते 10
द्वे, अविगते द्वे पे० ।

सत्तकं

नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपच्छाजात-
पञ्चया नआसेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया आरम्भणे एक, अनन्तरे एकं,
समनन्तरे एकं, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये
एक, आहारे एकं, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, 15
नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक, (सब्बत्थ एक) पे० ।

दसकं

नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपच्छाजात-
पञ्चया नआसेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया नविपाकपञ्चया नमग्गपञ्चया
नविप्पयुत्तपञ्चया आरम्भणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते
एक, अञ्जमञ्जे एकं, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, आहारे एक, 20
इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते
एक, अविगते एक । (नविपाक नमग्ग नविप्पयुत्त नकम्मपञ्चयसदिसं)

नअधिपतिबुक्

३३३ नअधिपतिपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्भणे तीणि पे० .
अविगते तीणि ।

तिर्ल

नमधिपतिपञ्चया नहेतुपञ्चया आरम्भणे द्वे वे०... अविगते द्वे । (नमधिपतिमूलक नहेतुम्हि ठितेन नहेतुमूलकसदिस कातब्ब ।)

नपुरेजातपुण

३३४ नपुरेजातपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्भणे तीणि वे०... आसेवने तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक ।

(सब्धानि पदानि वित्त्यारेतब्धानि, इमानि अलिखितसु^१ एतु तीणि पञ्हा । नपुरेजातमूलके नहेतुया^२ ठितेन आसेवने च मग व एको पञ्हो कातब्बो, अवसेसानि नहेतुपञ्चयसदिसानि । नपञ्चा जातपञ्चया परिपुण्ण नमधिपतिपञ्चयसदिस ।)

नकम्मपुण

३३५ नकम्मपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्भणे तीणि, अधिपतिया तीणि अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि आसेवने तीणि आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगतते तीणि अविगतते तीणि ।

तिर्ल

नकम्मपञ्चया नहेतुपञ्चया आरम्भणे एकं, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक सहजात एकं अञ्जमञ्जे एक निस्सये एकं उपनिस्सये एक पुरेजाते एक आसेवने एक, आहारे एकं इन्द्रिय एक, ज्ञान एक, सम्पयुत्ते एकं विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एकं, नत्थिया एक, विगतते एकं अविगतते एक वे० ।

पञ्चमं

नकम्मपञ्चया नहेतुपञ्चया नमधिपतिपञ्चया नपुरेजातपञ्चया आरम्भणे एव अनन्तरे एव समनन्तरे एव, सहजाते एव, अञ्जमञ्जे एव निम्माय एव उपनिम्माये एव आहारे एव इन्द्रिये एव, ज्ञाने एव सम्पयुत्ते एकं अत्थिया एव, नत्थिया एव विगत एक अविगत एक ।

(अवगगानि पणानि एतेनुपायन वित्त्यारतब्धानि । गदितां ।)

नविपाकदुक

३३६ नविपाकपञ्चया हेतुया तीणि, (सङ्खित्त । परिपुण्ण ।)
अविगते तीणि ।

पञ्चक

नविपाकपञ्चया नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेजात-
पञ्चया आरम्मणे द्वे, अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जामञ्जे
द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, आसेवने एक, कम्मे द्वे, आहारे द्वे, इन्द्रिये 5
द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे,
अविगते द्वे ।

(नविपाकमूलके' इद' नानाकरण, अवसेसानि यथा नहेतुमूलक ।)

नज्ञानदुक

३३७ नज्ञानपञ्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे
एक, सहजाते एक, अञ्जामञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, 10
पुरेजाते एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, सम्पयुत्ते
एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक, अविगते
एक पे० ।

सत्तक

नज्ञानपञ्चया नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपच्छाजात-
पञ्चया नआसेवनपञ्चया नमग्गपञ्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, 15
समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जामञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये
एक, पुरेजाते एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक,
सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक,
अविगते एक ।

नमग्गदुक

३३८ नमग्गपञ्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे 20
एक, सहजाते एक, अञ्जामञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक,
पुरेजाते एक, आसेवने एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक, इन्द्रिये
एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया
एक, विगते एक, अविगते एक पे० ।

पञ्चमः

नमरूपञ्चया नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेष्वातपञ्चया
 आरम्भणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्ज
 एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहारे एक
 इन्द्रिये एक ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, विप्ययुत्ते एक, अत्थिया एक
 5 नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक ।

अन्वयः

नमरूपञ्चया नहेतुपञ्चया । (सङ्क्षिप्त)

नविप्ययुत्तपञ्च

३३६ नविप्ययुत्तपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्भणे तीणि, अधि-
 पतिया तीणि, अनन्तरे तीणि समनन्तरे तीणि सहजाते तीणि, अञ्ज
 मञ्जे तीणि निस्सये तीणि उपनिस्सये तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे
 10 तीणि विपाके एक आहारे तीणि इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मम्म
 तीणि सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि नत्थिया तीणि, विगत तीणि
 अविगते तीणि ।

विवरणं

नविप्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया आरम्भणे द्वे, अनन्तरे द्वे
 समनन्तरे द्वे सहजाते द्वे अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे,
 15 आसेवने एक कम्मे द्वे आहारे द्वे इन्द्रिये द्वे ज्ञाने द्वे मग्गे एक, सम्पयुत्त
 द्वे अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे विगते द्वे, अविगते द्वे पे० ।

पदार्थ

नविप्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेष्वात-
 पञ्चया नपञ्छाजातपञ्चया (नआसेवनपञ्चयमूलकं पि नहेतुमूलकं
 सदिसं नकम्मपञ्चया नविपाकपञ्चया नमरूपपञ्चया इमानि तीणि
 20 मूलानि एकसदिसामि) आरम्भणे एक, अनन्तरे एक समनन्तरे एक
 सहजाते एक अञ्जमञ्ज एक निस्सये एक, उपनिस्सये एक, आहारे
 एक इन्द्रिये एक ज्ञान एक सम्पयुत्त एक अत्थिया एक, नत्थिया एक,
 विगते एक अविगत एक ।

पञ्चनीयानुत्तरे ।

संसद्वारो ।

§ ६ सम्पयुत्तवारो

१. पञ्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपञ्चयो

३४० कुसलं धम्मं सम्पयुत्तो कुसलो धम्मो उप्पज्जति हेतु-
पञ्चया - कुसलं एक खन्धं सम्पयुत्ता तयो खन्धा, तयो खन्धे सम्पयुत्तो
एको खन्धो, द्वे खन्धे सम्पयुत्ता द्वे खन्धा ।

३४१ अकुसल धम्म सम्पयुत्तो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
हेतुपञ्चया - अकुसल एक खन्ध सम्पयुत्ता तयो खन्धा, तयो खन्धे सम्प- 5
युत्तो एको खन्धो, द्वे खन्धे सम्पयुत्ता द्वे खन्धा ।

३४२ अब्याकत धम्म सम्पयुत्तो अब्याकतो धम्मो उप्पज्जति B
हेतुपञ्चया - विपाकाव्याकत किरियाव्याकत एक खन्ध सम्पयुत्ता तयो
खन्धा, तयो खन्धे सम्पयुत्तो एको खन्धो, द्वे खन्धे सम्पयुत्ता द्वे खन्धा,
पटिसन्धिक्खणे विपाकाव्याकत एक खन्धं सम्पयुत्ता तयो खन्धा, तयो 10
खन्धे सम्पयुत्तो एको खन्धो, द्वे खन्धे सम्पयुत्ता द्वे खन्धा । (सङ्खित्त)

(२) सङ्खत्या

सुद्ध

३४३ हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया तीणि,
अनन्तरे तीणि, संमनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि,
निस्सये तीणि, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे 15
तीणि, विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि,
सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगतं
तीणि, अविगतं तीणि ।

अनुलोम ।

२ पञ्चयपञ्चनीयं

(१) विभङ्गो

नहेतुपञ्चयो

३४४ अकुसल धम्म सम्पयुत्तो अकुसलो धम्मो उप्पज्जति
नहेतुपञ्चया - विचिकिञ्छासहगते उद्धच्चसहगते खन्धे सम्पयुत्तो विचि-
किञ्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो ।

३४५ अभ्याक्तं धम्म सम्पयुतो अभ्याक्तो धम्मो उपग्रही
 नहुपञ्चया - अहेतुष विपाकाभ्याक्त किरियाभ्याक्त एक स
 सम्पयुता तयो सधा, तयो सधे सम्पयुतो एको सधो, द्वे सन्धे सम्पु
 द्वे सधा अहेतुकपटिसन्धिनस्रणे विपाकाभ्याक्त एक सन्ध सम्पु
 तयो सधा, तयो सधे सम्पयुतो एको सधो, द्वे सन्ध सम्पु
 सधा । (सङ्खित्तं)

(९) सङ्कथा

पुत्रं

३४६ अहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरजाते तीणि, नस
 ज्ञाने तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मो तीणि, नविपाके तीणि, न
 एहं, नअग्ग एकं, नविष्ययुते तीणि । (सङ्खित्तं)

पञ्चवी

३ पञ्चयानुसोमपञ्चलीयं

हेतुपञ्च

३४७ हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि नपुरजाते तीणि
 नसन्ताजाते तीणि, नआसेवने तीणि नकम्मो तीणि, नविपाके तीणि
 नविष्ययुते तीणि । (सङ्खित्तं)

अनुसोमपञ्चलीयं ।

४ पञ्चपपञ्चनीयानुसोम

नहेतुपञ्च

३४८ अहेतुपञ्चया आरम्भणे द्वे अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे
 ताते द्वे, मज्झमज्जे द्वे, निस्सये द्वे उपनिस्सये द्वे पुरेजाते द्वे आसेवने
 द्वे, विपाके एकं, आहारे द्वे इन्द्रिये द्वे ज्ञाने एक, मग्गे एक
 विषययुते द्वे, अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे, विगतो द्वे, अविसे

पञ्चनीयानुसोमं ।

सम्पयुतवाते ।

सम्पयुतत नाम ससङ्कत ।)

६७ पञ्चावारो

१. पच्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपच्चयो

३४९ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो -
 कुसला हेतू सम्पयुत्तकान् खन्धान् हेतुपच्चयेन पच्चयो । कुसलो धम्मो
 अव्याकतस्स धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो - कुसला हेतू चित्तसमुद्धानान्
 रूपान् हेतुपच्चयेन पच्चयो । कुसलो धम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स
 च धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो - कुसला हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धानं
 चित्तसमुद्धानान् च रूपान् हेतुपच्चयेन पच्चयो । (३)

३५० अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो -
 अकुसला हेतू सम्पयुत्तकान् खन्धान् हेतुपच्चयेन पच्चयो । अकुसलो धम्मो
 अव्याकतस्स धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो - अकुसला हेतू चित्तसमुद्धानानं
 रूपान् हेतुपच्चयेन पच्चयो । अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स
 च धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो - अकुसला हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धानं
 चित्तसमुद्धानान् च रूपान् हेतुपच्चयेन पच्चयो । (३)

३५१ अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स हेतुपच्चयेन
 पच्चयो - विपाकाव्याकता किरियाव्याकता हेतू सम्पयुत्तकान् खन्धान्
 चित्तसमुद्धानानं च रूपान् हेतुपच्चयेन पच्चयो, पटिसन्धिवक्खणे विपाका-
 व्याकता हेतू सम्पयुत्तकान् खन्धान् कटत्ता च रूपानं हेतुपच्चयेन
 पच्चयो । (१)

आरम्भणपच्चयो

३५२. कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आरम्भणपच्चयेन
 पच्चयो - दानं दत्त्वा सीलं समादियित्वा उपोसथकम्मं कत्वा तं पच्च-
 वेक्खति, पुब्बं सुचिण्णानि पच्चवेक्खति, ज्ञानां वुट्ठुहित्वा ज्ञानं पच्च-
 वेक्खति, नेक्खा गोत्रभु पच्चवेक्खन्ति, बोदानं पच्चवेक्खन्ति, सेक्खा भग्गा
 वुट्ठुहित्वा भगं पच्चवेक्खन्ति, सेक्खा वा पुथुज्जना वा कुसलं अनिच्छतो
 दुग्गमो अनत्ततो विपस्सन्ति, चेतोपरियञ्जाणेन कुसलचित्तसमङ्गिस्स
 चित्तं जानन्ति । आकानानञ्चायतनकुसलं विञ्जाणञ्चायतनकुसलस्स

आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो । आकिञ्चञ्जायतनकुसल नवसञ्जा
नासञ्जायतनकुसलस्य आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो । कुसला खंघा इति
विषयाणस्स चेतोपरियआणस्स पुब्बेनिवासानुस्सतिआणस्स यथा
वम्मूपगआणस्स अनागतसआणस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो ।

३५३ कुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन
पञ्चयो - दानं दत्त्वा सीलं समादियित्वा उपोसथकम्मं कत्त्वा तं अस्सावेति
अभिनन्दति । तं आरब्धं रागो उपपज्जति, दिट्ठि उपपज्जति, विचिकिञ्छा
उपपज्जति, उद्वञ्च उपपज्जति, दोमनस्स उपपज्जति । पुब्बं सुचिप्पानि
अस्सावेति अभिनन्दति । तं आरब्धं रागो उपपज्जति, दिट्ठि उपपज्जति,
१० विचिकिञ्छा उपपज्जति, उद्वञ्च उपपज्जति, दोमनस्स उपपज्जति ।
ज्ञाना वुट्ठहित्वा ज्ञानं अस्सावेति अभिनन्दति, तं आरब्धं रागो उपपज्जति,
दिट्ठि उपपज्जति, विचिकिञ्छा उपपज्जति, उद्वञ्च उपपज्जति । ज्ञानं
परिहीने विप्पटिसारिस्स दोमनस्सं उपपज्जति ।

३५४ कुसलो धम्मो अज्झाकसत्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन
१५ पञ्चयो - अरुहा मग्गा वुट्ठित्वा मग्गा पञ्चवेकस्सति, पुब्बं सुचिप्पानि
पञ्चवेकस्सति । कुसलं अनिञ्चतो दुक्खतो अनततो विप्पस्सति, वेतो
परियआणेन कुसलचित्तसमक्खिस्स चित्तं जामाति । सेक्खा वा पुप्पुज्जता
वा कुसलं अनिञ्चतो दुक्खतो अनततो विपस्सन्ति, कुसले निरुद्धे विपाके
तदारम्भणत्वा उपपज्जति । कुसलं अस्सावेति अभिनन्दति । तं आरब्धं
२० रागो उपपज्जति, दिट्ठि उपपज्जति, विचिकिञ्छा उपपज्जति, उद्वञ्च
उपपज्जति, दोमनस्स उपपज्जति, अकुसले निरुद्धे विपाके तदारम्भणत्वा
उपपज्जति । आकासानञ्जायतनकुसलं विञ्जआणञ्जायतनविपाकस्स
च, किरियस्स च आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो । आकिञ्चञ्जायतनकुसलं
नवसञ्जामासञ्जायतनविपाकस्स च किरियस्स च आरम्भणपञ्चयेन
२५ पञ्चयो । कुसला खंघा चेतोपरियआणस्स पुब्बेनिवासानुस्सति-
माणस्स यथावम्मूपगआणस्स अनागतसआणस्स आरब्धज्जनाय आरम्भण-
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

३५५ अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन

पञ्चयो — राग अस्सादेति अभिनन्दति, त आरब्ध रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । दिट्ठि अस्सादेति अभिनन्दति, तं आरब्ध रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । विचिकिच्छ आरब्ध विचिकिच्छा उप्पज्जति, दिट्ठि 5 उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । उद्धच्च आरब्ध उद्धच्च उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । दोमनस्स आरब्ध दोमनस्स उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति ।

३५६ अकुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन 10 पञ्चयो — सेक्खा पहीने किलेसे पच्चवेक्खन्ति, विक्खम्भिते किलेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति, सेक्खा वा पुथुज्जना वा अकुसल अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, चेतोपरियञ्जाणेन अकुसलचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानन्ति । अकुसला खन्धा चेतोपरिय- 15 ञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सतिञ्जाणस्स, यथाकम्मूपगञ्जाणस्स अनागतस- ञ्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन पञ्चयो ।

३५७ अकुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पञ्चयो — अरहा पहीने किलेसे पच्चवेक्खति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानाति, अकुसल अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, चेतोपरिय- 20 ञ्जाणेन अकुसलचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानाति, सेक्खा वा पुथुज्जना वा अकुसल अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । अकुसल अस्सादेति अभिनन्दति, त आरब्ध रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । अकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । अकुसला खन्धा चेतोपरियञ्जाणस्स पुब्बेनिवासानुस्सति- 25 ञ्जाणस्स यथाकम्मूपगञ्जाणस्स अनागतसञ्जाणस्स आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पञ्चयो । (३)

३५८ अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स आरम्मणपच्च- येन पञ्चयो — अरहा फल पच्चवेक्खति, निब्बान पच्चवेक्खति । निब्बान फलस्स आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पञ्चयो । अरहा चक्खु अनिच्चतो 30

- दुःखस्ततो भनत्ततो विपस्सति । सोत धान जिह्म .. काय ... स्वे
सहे गघे रसे फोटुब्बे वत्थु विपाकाभ्याकते किरिया
व्याकते सघे भनिच्चतो दुःखस्ततो भनत्ततो विपस्सति, दिव्वेन वक्खुना
रूप पस्सति, दिव्वाय सोतधातुया सह सुणाति भेतोपरियभाचन विपाका-
5 व्याकतकिरियाभ्याकतचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानाति । आकासानञ्चा-
यतनकिरिय विञ्ज्जाणञ्चायतनकिरियस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो ।
आकिञ्चवञ्चायतनकिरिय नेवसञ्जानासञ्जायतनकिरियस्स आ-
रम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । रूपायतन वक्खुविञ्ज्जाणस्स आरम्मणपञ्चयेन
पञ्चयो । सहायतन सोतविञ्ज्जाणस्स गन्धायतन ज्ञानविञ्ज्जाणस्स
10 रसायतन जिह्माविञ्ज्जाणस्स फोटुब्बायतन कायविञ्ज्जाणस्स
आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । अब्धाकता सन्धा इद्विविधञ्जाणस्स, फो-
परियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सतिञ्जाणस्स, अनागतसञ्जाणस्स
भावज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो ।

- ३५९ अब्धाकतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन
15 पञ्चयो — सेक्खा फल पञ्चवेकस्सन्ति, निम्बान पञ्चवेकस्सन्ति । निम्बान
गोत्रमुत्तम बोधानस्स भगस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । सेक्खा वा
पुण्ड्रज्जना वा वक्खु भनिच्चतो दुःखस्ततो भनत्ततो विपस्सन्ति । सोत -
धान जिह्म काय म्ये सह गघे .. रसे .. फोटुब्बे .. वत्थु -
विपाकाभ्याकते किरियाभ्याकते सघे भनिच्चतो दुःखस्ततो भनत्ततो
20 विपस्सन्ति दिव्वेन वक्खुना रूप पस्सन्ति, दिव्वाय सोतधातुया सह
सुणन्ति भेतोपरियभाचनेन विपाकाभ्याकतकिरियाभ्याकतचित्तसमङ्गिस्स
चित्त जानन्ति । अब्धाकता सन्धा इद्विविधञ्जाणस्स भेतोपरि-
ञ्जाणस्स पुब्बेनिवासानुस्सतिञ्जाणस्स अनागतसञ्जाणस्स आरम्मण-
पञ्चयेन पञ्चयो ।

- ३६० अब्धाकतो धम्मो धनुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन
25 पञ्चयो — वक्खु पस्सादति अभिनन्दति त आग्गम एगो उप्पज्जति
दिट्ठि उप्पज्जति विचिकिच्छा उप्पज्जति उद्वेग उप्पज्जति, दोमनस्स
उप्पज्जति । सोत धान जिह्म काय रूपे .. सह .. गघे -
रसे फोटुब्बे वत्थु विपाकाभ्याकते किरियाभ्याकते सघे पस्सादति

अभिनन्दति, त आरब्ध रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा
उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । (३)

B 1:

अधिपतिपच्चयो

३६१ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन
पच्चयो । आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति —
दान दत्वा सील समादियित्वा उपोसथकम्म कत्वा, त गरु कत्वा पच्च- 5
वेक्खति, पुब्बे सुचिण्णानि गरु कत्वा पच्चवेक्खति, ज्ञाना वुट्ठित्वा ज्ञान
गरु कत्वा पच्चवेक्खति । सेक्खा गोत्रभु गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति, वोदान
गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति । सेक्खा मग्गा वुट्ठित्वा मग्ग गरु कत्वा पच्च-
वेक्खन्ति । सहजाताधिपति — कुसलाधिपति सम्पयुत्तकान खन्धान
अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।

10

३६२ कुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन
पच्चयो । आरम्भणाधिपति — दान दत्वा सील समादियित्वा उपोसथ-
कम्म कत्वा, त गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा रागो
उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, पुब्बे सुचिण्णानि गरु कत्वा अस्सादेति
अभिनन्दति, त गरु कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । ज्ञाना 15
वुट्ठित्वा ज्ञान गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा रागो
उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति ।

कुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।
आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति — अरहा मग्गा
वुट्ठित्वा मग्ग गरु कत्वा पच्चवेक्खति । सहजाताधिपति — कुसलाधिपति 20
चित्तसमुद्धानान रूपान अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अब्याकतस्स च धम्मस्स अधिपति-
पच्चयेन पच्चयो । सहजाताधिपति — कुसलाधिपति सम्पयुत्तकान
खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (४)

३६३ अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन 25
पच्चयो । आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति —
राग गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा रागो उप्पज्जति,
दिट्ठि उप्पज्जति । दिट्ठि गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु

कृत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । सहजाताधिपति - अकुसलाधिपति सम्पयुत्तकान् सन्धानं अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अव्याकृतस्स धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति - अकुसलाधिपति चित्तसमुद्धानान् रूपान् अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकृतस्स च धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति - अकुसलाधिपति सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

३६४ अव्याकृतो धम्मो अव्याकृतस्स धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । आरम्भणाधिपति सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति - अरहा फलं गुरु कृत्वा पञ्चवेक्खन्ति, निब्बानं गुरु कृत्वा पञ्चवेक्खन्ति । निब्बानं फलस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति - विपाकाव्याकृतकिरियाव्याकृताधिपति सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

१५ अव्याकृतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । आरम्भणाधिपति - सेक्खा फलं गुरु कृत्वा पञ्चवेक्खन्ति, निब्बानं गुरु कृत्वा पञ्चवेक्खन्ति । निब्बानं गोत्रभुत्सं, बोधानत्सं, मग्गत्सं अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

अव्याकृतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । आरम्भणाधिपति - चक्खुं गुरु कृत्वा अस्सादति अभिनन्ति, स गुरु कृत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । सोत्तं - भानं - जिह्मं वायं म्ये सदे गये - रसं फोढुम्ये वत्तु - विपाकाव्याकृतकिरियाव्याकृतसं गुरु कृत्वा अस्सादति अभिनन्ति । स गुरु कृत्वा रागो उप्पज्जति दिट्ठि उप्पज्जति । (१)

अनन्तरपञ्चयो

२६४ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुग्गिमा पुग्गिमा कुसला गथा पञ्चिमान् पञ्चिमान् कुसलान् सन्धानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । धमुनाम गोत्रभुत्सं .. अनुतोम बोधानत्सं गोत्रभु मग्गत्सं वाशम मग्गत्सं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।
 कुसल वुट्ठानस्स मग्गो फलस्स अनुलोम^१ सेक्खाय^१ फल-
 समापत्तिया निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जायतनकुसल
 फलसमापत्तिया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — 5
 पुरिमा पुरिमा अकुसला खन्धा पच्छिमान पच्छिमान अकुसलान खन्धान
 अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (२)

अकुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।
 अकुसल वुट्ठानस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

अव्याकतो धम्मो अब्याकतस्स कम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो 10
 — पुरिमा पुरिमा विपाकाव्याकता किरियाव्याकता खन्धा पच्छिमान
 पच्छिमान विपाकाव्याकतान किरियाव्याकतान खन्धान अनन्तरपच्चयेन
 पच्चयो । भवङ्ग आवज्जनाय किरिय वुट्ठानस्स अरहतो अनुलोम
 फलसमापत्तिया निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जायतनकिरिय
 फलसमापत्तिया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । 15

अव्याकतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो —
 आवज्जना कुसलान खन्धान अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

अव्याकतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो —
 आवज्जना अकुसलान खन्धान अनन्तरपच्चयेन पच्चयो ।

समनन्तरपच्चयो

३६६ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स समनन्तरपच्चयेन 20
 पच्चयो — पुरिमा पुरिमा कुसला खन्धा पच्छिमान पच्छिमान कुसलान
 खन्धान समनन्तरपच्चयेन पच्चयो । अनुलोम गोत्रभुस्स अनुलोम
 वोदानस्स गोत्रभु मग्गस्स वोदान मग्गस्स समनन्तरपच्चयेन
 पच्चयो ।

कुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स समनन्तरपच्चयेन पच्चयो । 25
 कुसल वुट्ठानस्स मग्गो फलस्स अनुलोम सेक्खाय फलसमापत्तिया
 निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जायतनकुसल फलसमापत्तिया
 समनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (२)

१-१ सेक्खान अनुलोम — स्या०, एवमुपरि पि ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा अकुसला सन्धा पञ्चिमानं पञ्चिमानं अकुसलान सन्धान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - अकुसलं वुट्ठानस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अभ्याकतो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता सन्धा पञ्चिमानं पञ्चिमानं विपाकाभ्याकतान किरियाभ्याकतान सन्धान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । भवज्झ भावज्जनाय किरियं वुट्ठानस्स - अरुहो अनुलोम फलसमापत्तिया निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जानयतनकिरियं फलसमापत्तिया समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

अभ्याकतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - भावज्जना कुसलान सन्धान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।

अभ्याकतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - भावज्जना अकुसलान सन्धान समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

सहजातपञ्चयो

३६७ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - कुसलो एको सन्धा तिण्णन्न सन्धान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धास सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विं सन्धान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - कुसला सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अभ्याकतस्स च धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - कुसलो एको सन्धा तिण्णन्न सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धास चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विं सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - अकुसलो एको सन्धा तिण्णन्न सन्धान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । तयो

खन्धा एकस्स खन्धस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान सहजातपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो

— अकुसला खन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स सहजात- 5
पच्चयेन पच्चयो — अकुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान
च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स
चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न
खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो ।

अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स सहजातपच्चयेन 10
पच्चयो — विपाकाव्याकतो किरियाव्याकतो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धानं
चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स
खन्धस्स चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा
द्विन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । पटि-
सन्निक्खणे विपाकाव्याकतो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान कटत्ता च 15
रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स कटत्ता
च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान कटत्ता च
रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । खन्धा वत्थुस्स सहजातपच्चयेन
पच्चयो । वत्थु खन्धान सहजातपच्चयेन पच्चयो । एक महाभूत
तिण्णन्न महाभूतान सहजातपच्चयेन पच्चयो । तयो महाभूता एकस्स 20
महाभूतस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे महाभूता द्विन्न महाभूतान सह-
जातपच्चयेन पच्चयो । महाभूता चित्तसमुद्धानान रूपान कटत्तारूपान
उपादारूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । बाहिर एक महाभूत तिण्णन्न
महाभूतान सहजातपच्चयेन पच्चयो । तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स
सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे महाभूता द्विन्न महाभूतान सहजातपच्चयेन 25
पच्चयो । महाभूता उपादारूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । आहार-
समुद्धान एक महाभूत तिण्णन्न महाभूतान सहजातपच्चयेन पच्चयो ।
तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो । द्वे महाभूता
द्विन्न महाभूतान सहजातपच्चयेन पच्चयो । महाभूता उपादारूपान
सहजातपच्चयेन पच्चयो । उतुसमुद्धान एक महाभूत तिण्णन्न महाभूतान 30

- सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स सहजात-
 पञ्चयेन पञ्चयो । द्वे महाभूता द्विन्न महाभूतान सहजातपञ्चयेन
 पञ्चयो । महाभूता उपादारूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । असञ्ज-
 सत्तान एव महाभूत तिण्णसं महाभूतान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।
 ५ तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे महाभूता
 द्विन्न महाभूतान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । महाभूता कट्ठास्यान
 उपादारूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

- कुसलो च धम्म्याकतो च धम्मा धम्म्याकतस्स धम्मस्स सहजात-
 पञ्चयेन पञ्चयो — कुसला सन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानां रूपान
 १० सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अकुसलो च धम्म्याकतो च धम्मा धम्म्याकतस्स धम्मस्स सहजात-
 पञ्चयेन पञ्चयो — अकुसला सन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानां
 रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अञ्जमञ्जपञ्चयो

- ३६८ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स अञ्जमञ्जपञ्चयेन
 १५ पञ्चयो — कुसलो एको सन्धो तिण्णसं सन्धान अञ्जमञ्जपञ्चयेन
 पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो ।
 द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

- अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अञ्जमञ्जपञ्चयेन
 पञ्चयो — अकुसलो एको सन्धो तिण्णसं सन्धान अञ्जमञ्जपञ्चयेन
 २० पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो ।
 द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

- धम्म्याकतो धम्मो धम्म्याकतस्स धम्मस्स अञ्जमञ्जपञ्चयेन
 पञ्चयो — विपाकाधम्म्याकतो किरियाधम्म्याकतो एको सन्धो तिण्णसं सन्धान
 अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स अञ्ज
 २५ मञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान अञ्जमञ्जपञ्चयेन
 पञ्चयो । पटिसन्धिवक्खणे विपाकाधम्म्याकतो एको सन्धो तिण्णसं सन्धान
 वत्थुस्स च अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स
 वत्थुस्स च अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान
 वत्थुस्स च अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । सन्धा वत्थुस्स अञ्जमञ्ज

पञ्चयेन पञ्चयो । वत्थु खन्धान् अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । एक
महाभूत तिण्णन्न महाभूतान् अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । तयो
महाभूता एकस्स महाभूतस्स अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे महाभूता
द्विन्न महाभूतान् अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो, वाहिर, आहार-
समुद्धान्, उत्तुसमुद्धान्, असञ्जसत्तान् एक महाभूत तिण्णन्न महा- ६
भूतान् अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे महाभूता द्विन्न महा-
भूतान् अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

निस्सयपञ्चयो

३६६ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो
- कुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धानं निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । तयो
खन्धा एकस्स खन्धस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान 10
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो -
कुसला खन्धा चित्तसमुद्धानान् रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स निस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो - कुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान् चित्तसमुद्धानानं 15
च रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स
चित्तसमुद्धानान् च रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धानं
चित्तसमुद्धानान् च रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो -
अकुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । तयो 20
खन्धा एकस्स खन्धस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो -
अकुसला खन्धा चित्तसमुद्धानान् रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स निस्सय- 25
पञ्चयेन पञ्चयो - अकुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान् चित्तसमुद्धानान्
च रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स चित्त-
समुद्धानानं च रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान
चित्तसमुद्धानान् च रूपान् निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

- अध्याकतो धम्मो अध्याकतस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयन पञ्चयो — विपाकाध्याकतो किरियाध्याकतो एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स चित्तसमुद्धानान च रूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । इ सन्धा
- 5 द्विध सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । पटिसन्धिकक्षणे विपाकाध्याकतो एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान कत्ता च रूपान निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स कत्ता च रूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विध सन्धान कत्ता च रूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । स धा वत्थुस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।
- 10 वत्थु सन्धानं निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । एक महाभूत तिण्णस्र महाभूतान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स निस्सय पञ्चयेन पञ्चयो । द्वे महाभूता द्विध महाभूतान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । महाभूता चित्तसमुद्धानान रूपान कटसारूपान^१, उपादारूपान निस्सय पञ्चयेन पञ्चयो बाहिर, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धानं, प्रसज्ज
- 15 सत्तान एक महाभूत तिण्णस्र महाभूतान निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे महाभूता द्विध महाभूतान निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । महाभूता कटसारूपान उपादारूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । चक्खायतन चक्षुविज्जाणस्स निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । सोतायतन .. पे०.. धानायतन .. पे०..
- 20 जिह्वायतन पे० कायायतन वायविज्जाणस्स निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । वत्थु विपाकाध्याकतान किरियाध्याकतान स धानं निस्सय पञ्चयन पञ्चयो ।

अध्याकतो धम्मो गुमयस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयन पञ्चयो — वत्थु गुमयानं गायान निस्सयपञ्चयन पञ्चयो ।

- 26 अध्याकतो धम्मो धम्मसत्तस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयन पञ्चयो — वत्थु धम्मसत्तानं गायान निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । (१)

३७० गुमयो च अध्याकतो च धम्मा गुमयस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयन पञ्चयो — गुमयो एता गायो च वत्थु च तिण्णस्र सत्तानं निस्सयपञ्चयन पञ्चयो । तयो गायो च वत्थु च एवम्स गायस्स

निस्सयपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा च वत्थु च द्विन्न खन्धान निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो च अव्याकतो च धम्मा अव्याकतस्स धम्मस्स निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो — कुसला खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान रूपान
निस्सयपच्चयेन पच्चयो । (२)

5

अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा अकुसलस्स धम्मस्स निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो — अकुसलो एको खन्धो च वत्थु च तिण्णन्न खन्धान
निस्सयपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा च वत्थु च एकस्स खन्धस्स निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा च वत्थु च द्विन्न खन्धान निस्सयपच्चयेन
पच्चयो ।

10

अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा अव्याकतस्स धम्मस्स निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो — अकुसला खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान
रूपान' निस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

उपनिस्सयपच्चयो

३७१ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन
पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पक्तूपनिस्सयो ।

15

आरम्मणूपनिस्सयो — दान दत्वा सील समादियित्वा उपोसथ-
कम्म कत्वा, त गरु कत्वा पच्चवेक्खति, पुब्बे सुचिण्णानि गरु कत्वा
पच्चवेक्खति, ज्ञाना वुट्ठित्वा ज्ञान गरु कत्वा पच्चवेक्खति, सेक्खा
गोत्रभु गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति, वोदान गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति, सेक्खा
मग्गा वुट्ठित्वा मग्ग गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति ।

20

अनन्तरूपनिस्सयो — पुरिमा पुरिमा कुसला खन्धा पच्छिमान
पच्छिमान कुसलान खन्धान उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । अनुलोम
गोत्रभुस्स अनुलोम वोदानस्स गोत्रभु मग्गस्स वोदान मग्गस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

25

पक्तूपनिस्सयो — सद्ध उपनिस्साय दान देति, सील समादियति,
उपोसथकम्म करोति, ज्ञान उप्पादेति, विपस्सन उप्पादेति, मग्ग उप्पा-
देति, अग्निञ्ज उप्पादेति, समारपित्त उप्पादेति । सील पे० सुत
पे० चाग पे० पञ्ज उपनिस्साय दान देति, सील समादियति,

उपोसयकम्म करोति, ज्ञान उप्पादेति, विपस्सन् उप्पादेति मम्म उप्पासति,
अभिञ्जो उप्पादति, समापत्ति उप्पादेति । सद्वा सील सुत चागो पञ्जा
सद्दाम सीलस्स सुतस्स चागस्स पञ्जाम उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

पठमस्स ज्ञानस्स परिकम्म पठमस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन

- 5 पच्चयो । दुतियस्स ज्ञानस्स परिकम्म दुतियस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । ततियस्स ज्ञानस्स परिकम्म ततियस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । चतुत्थस्स ज्ञानस्स परिकम्म चतुत्थस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । आकासानञ्चायतनस्स परिकम्म आकासानञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । विञ्जाणञ्चायतनस्स परिकम्म विञ्जाणञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
- 10 यतनस्स परिकम्म विञ्जाणञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । आकिञ्चञ्चायतनस्स परिकम्म आकिञ्चञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । नेवनञ्जानासञ्चायतनस्स परिकम्म नेवनञ्जानासञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । पठम ज्ञान दुतिस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दुतिय ज्ञान ततियस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । ततिय ज्ञान चतुत्थस्स ज्ञानस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । चतुत्थ ज्ञान आकासानञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । आकासानञ्चायतन विञ्जाणञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । विञ्जाणञ्चायतन आकिञ्चञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । आकिञ्चञ्चायतन नेवनञ्जानासञ्चायतनस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दिव्यस्स चक्षुस्स परिकम्म दिव्यस्स चक्षुस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दिव्याय सोत्तमायुया परिकम्म दिव्याय सोत्तमायुया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । इद्विविधज्ञाणस्स परिकम्म इद्विविधज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । चत्तोपरियज्ञाणस्स परिकम्म चत्तोपरियज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । पुब्बनिवासानुत्तातिज्ञाणस्स परिकम्म पुब्बनिवासानुत्तातिज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । यथानुत्तातिज्ञाणस्स परिकम्म यथानुत्तातिज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । अनागतागज्ञाणस्स परिकम्म अनागतागज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दिव्यचक्षुस्स दिव्याय सोत्तमायुया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दिव्यचक्षुस्स दिव्याय सोत्तमायुया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । इद्विविधज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
- 20 गानधानु इद्विविधज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । इद्विविधज्ञाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

जाणं चेतोपरियजाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । चेतोपरिय-
जाण पुब्बेनिवासानुस्सतिजाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । पुब्बे-
निवासानुस्सतिजाण यथाकम्मूपगजाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
यथाकम्मूपगजाणं अनागतंसजाणस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
पठमस्स मग्गस्स परिकम्मं पठमस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । 5
द्वुतियस्स मग्गस्स परिकम्मं द्वुतियस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
ततियस्स मग्गस्स परिकम्मं ततियस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन
पच्चयो । चतुत्थस्स मग्गस्स परिकम्मं चतुत्थस्स मग्गस्स उपनिस्सय-
पच्चयेन पच्चयो । पठमो मग्गो द्वुतियस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन
पच्चयो । द्वुतियो मग्गो ततियस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । 10
ततियो मग्गो चतुत्थस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । सेक्खा मग्ग
उपनिस्साय अनुप्पन्न समापत्ति उप्पादेन्ति, उप्पन्न समापज्जन्ति, सङ्खारे
अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति । मग्गो सेक्खान अत्थप्पटि-
म्भिदाय^१, धम्मप्पटिसम्भिदाय, निरुत्तिप्पटिसम्भिदाय, पटिभानप्पटि-
म्भिदाय^२, ठानाठानकोसल्लस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । 15

कुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो
आरम्मणूपनिस्सयो, पक्तूपनिस्सयो ।

आरम्मणूपनिस्सयो — दानं कत्वा सीलं समादियित्वा उपोसथ-
म्मं कत्वा तं गृहं कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, तं गृहं कत्वा रागो
उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । पुब्बे सुचिण्णानि गृहं कत्वा अस्सादेति 20
अभिनन्दति, तं गृहं कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । ज्ञाना
दुहित्वा ज्ञानं गृहं कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, तं गृहं कत्वा रागो
उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति ।

पक्तूपनिस्सयो — सद्ध उपनिस्साय मानं जप्पेति, दिट्ठिं गण्हाति ।
सीलं पे० सुतं पे० चागं पे० पज्ज उपनिस्साय मानं 25
जप्पेति, दिट्ठिं गण्हाति । सद्धा सीलं सुतं चागं पज्जा रागस्स दोसस्स
मोहस्स मानस्स दिट्ठिया पत्थनाय उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो
— आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पक्तूपनिस्सयो ।

आरम्भणूपनिस्सयो — अरहा मग्गा बुद्धिहत्वा मम्म गद क्त्वा
पञ्चवेकस्सति ।

अनन्तरूपनिस्सयो — कुसल बुद्धानस्स मग्गो फलस्स —
अनुलोमं सेक्खाय फलसमापत्तिया निरोधा बुद्धहन्तस्स नेवसञ्जा-
नासञ्जायतनकुसल फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

पक्कूपनिस्सयो — सद्ध उपनिस्साय अत्तान आतापेति परितापेति
परियिट्ठिमूलक दुक्ख पञ्चनुमोति । सील पे० सुतं पे० वाच
पे० पञ्च उपनिस्साय अत्तान आतापेति परितापेति, परियिट्ठिमूलकं
दुक्ख पञ्चनुमोति । सद्धा सील सुत चागो पञ्चा कायिकस्स सुतस्स,
कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।
कुसल कम्म विपाकस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । अरहा अम्म
उपनिस्साय अनुप्पन्न किरियसमापत्तिं उप्पादेति, उप्पन्न समापत्तिं,
सङ्खारे अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति । मग्गो अरहत्तो अत्त-
प्पटिसम्मिदाय, अम्मप्पटिसम्मिदाय, निश्चित्तिप्पटिसम्मिदाय, पन्निमान-
प्पटिसम्मिदाय, ठानाठानकोसल्लस्स उपनिस्सयपञ्चयन पञ्चयो ।
मग्गो फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयन पञ्चयो । (३)

अकुसलो अम्मो अकुसलस्स अम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयन
पञ्चयो — आरम्भणूपनिस्सयो अनन्तरूपनिस्सयो, पक्कूपनिस्सयो ।

आरम्भणूपनिस्सयो — राग गद क्त्वा अस्सादेति अभिनन्दति,
त गद क्त्वा रागो उप्पज्जति दिट्ठि उप्पज्जति । दिट्ठि गद क्त्वा
अस्सादेति अभिनन्दति त गद क्त्वा रागो उप्पज्जति दिट्ठि उप्पज्जति ।

अनन्तरूपनिस्सयो — पुरिमा पुरिमा अकुसला सद्धा पञ्चिमानं
पञ्चिमानं अकुसलान् सन्ध्याम् उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

पक्कूपनिस्सयो — राग उपनिस्साय पाणं हनति, अदिम आरि-
यति मुसा भणति पिसुण भणति फस्स भणति सम्मं पतपति, सन्धि
द्धिन्दति निस्सोप हरति एकागारिक करोति परिपन्थे तिट्ठति परा-
गच्छति गामघात करोति निगमघात करोति मातर जीविता वोरोपति
पितरं जीयिता वोरोपति अरहन्तं जीयिता वोरोपति बुद्धं चित्तेन
तथागतस्स लोहित उप्पादेति सङ्गं भिन्दति । दोस उपनिस्साय पे०-

मोहं उपनिस्साय पे० मान उपनिस्साय पे० दिट्ठि उपनिस्साय
 ..पे० पत्थन उपनिस्साय पाण हनति पे० सङ्ख भिन्दति ।
 रागो दोसो मोहो मानो दिट्ठि पत्थना रागस्स दोसस्स मोहस्स मानस्स
 दिट्ठिया पत्थनाय उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । पाणातिपातो पाणा-
 तिपातस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । पाणातिपातो अदिन्नादानस्स 5
 . पे०.. कामेसुमिच्छाचारस्स . पे० मुसावादस्स ..पे० . पिसुणाय
 वाचाय ..पे० .. फरसाय वाचाय . पे० सम्फप्पलापस्स . पे०...
 अभिज्झाय ...पे०.. व्यापादस्स . पे० मिच्छादिट्ठिया उपनिस्सय-
 पच्चयेन पच्चयो । अदिन्नादान अदिन्नादानस्स कामेसुमिच्छाचारस्स
 ..मुसावादस्स . (सङ्खित्त) मिच्छादिट्ठिया पाणातिपातस्स उप- 10
 निस्सयपच्चयेन पच्चयो । (चक्क बन्धितव्व) कामेसुमिच्छाचारो . पे०..
 मुसावादो . पे० . पिसुणवाचा पे० फरसवाचा ..पे० सम्फप्प-
 लापो पे० अभिज्झा पे० व्यापादो . पे० मिच्छादिट्ठि
 मिच्छादिट्ठिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । मिच्छादिट्ठि पाणाति-
 पातस्स अदिन्नादानस्स कामेसुमिच्छाचारस्स मुसावादस्स . 15
 पिसुणाय वाचाय . फरसाय वाचाय सम्फप्पलापस्स . अभिज्झाय
 व्यापादस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । मातुघातिकम्म^१
 णातुघातिकम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । मातुघातिकम्म पितु-
 णातिकम्मस्स^२ उपनिस्सय पे० अरहन्तघातिकम्मस्स .. रहिरुप्पाद-
 कम्मस्स^३ सङ्खभेदकम्मस्स नियतमिच्छादिट्ठिया उपनिस्सयपच्च- 20
 येन पच्चयो । पितुघातिकम्म पितुघातिकम्मस्स अरहन्तघातिकम्मस्स
 रहिरुप्पादकम्मस्स सङ्खभेदकम्मस्स नियतमिच्छादिट्ठिया
 मातुघातिकम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । अरहन्तघातिकम्म
 अरहन्तघातिकम्मस्स रहिरुप्पादकम्मस्स पे० रहिरुप्पादकम्म
 रहिरुप्पादकम्मस्स पे० सङ्खभेदकम्म सङ्खभेदकम्मस्स पे० . 25
 नियतमिच्छादिट्ठि नियतमिच्छादिट्ठिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
 नियतमिच्छादिट्ठि मातुघातिकम्मस्स उपनिस्सय पे० अरहन्तघाति-
 कम्मस्स रहिरुप्पादकम्मस्स सङ्खभेदकम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन
 पच्चयो । (चक्क कातव्व ।)

- अक्रुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्च
 पक्खूपनिस्सयो - राग उपनिस्साय दानं दत्ति, सीसं समादियति, उपा
 कम्मं करोति, ज्ञानं उप्पादेति, विपस्सनं उप्पादेति, भग्नं उप्पा
 अभिञ्जं उप्पादेति, समारपति उप्पादेति । दासं .. पे०... मोहं ...
 5 मानं पे० विट्ठि पे० पत्थनं उपनिस्साय दानं दत्ति, सीसं
 दियति, उपोसथकम्मं करोति, ज्ञानं उप्पादेति, विपस्सनं उप्पा
 भग्नं उप्पादेति, अभिञ्जं उप्पादेति, समारपति उप्पादेति । रागो
 मोहो मानो विट्ठि पत्थना सदाय सीसस्स सुत्तस्स वागस्स पञ्च
 उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पाणं हत्त्वा तस्स पटिघातत्वाय
 10 दत्ति सीसं समादियति, उपोसथकम्मं करोति ज्ञानं उप्पादेति, विस्स
 उप्पादेति भग्नं उप्पादेति अभिञ्जं उप्पादेति समारपति उप्पादेति
 अदिन्नं आदियित्वा पे० मुसा मणित्वा पे० पिसुणं मणि
 पे० फलस्स मणित्वा पे० सम्फं पलपित्वा .. पे०... स
 खिन्वित्वा पे० निस्सोपं हरित्वा पे० एकागारिकं कति
 15 पे० परिपन्थे ठत्वा पे० परदारं गत्वा पे०... गामं
 करित्वा पे० निगमवातं करित्वा तस्स पटिघातत्वाय दानं
 सीसं समादियति उपोसथकम्मं करोति ज्ञानं उप्पादेति, विस्स
 उप्पादेति भग्नं उप्पादेति, अभिञ्जं उप्पादेति समारपति उप्पादेति
 मातरं जीविता बोरोपेत्वा तस्स पटिघातत्वाय दानं दत्ति, सीसं स
 20 दियति उपोसथकम्मं करोति । पितरं जीविता बोरोपेत्वा पे० अरं
 जीविता बोरोपेत्वा पे० दुद्धेन चित्तेन नयागतस्स लोहितं उप्पादे
 पे० सङ्गं भिन्वित्वा तस्स पटिघातत्वाय दानं दत्ति, सीसं
 समादियति उपोसथकम्मं करोति ।

अक्रुसलो धम्मो अक्खमाकतस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्च
 25 पञ्चयो - अनन्तरूपनिस्सयो पक्खूपनिस्सयो ।

अनन्तरूपनिस्सयो - अक्रुसलं बुद्धानस्स उपनिस्सयपञ्च
 पञ्चयो ।

पक्खूपनिस्सयो - राग उपनिस्साय अत्तानं आतापेति परि
 पेति परिमिट्ठिमूलनं दुक्खं पञ्चनुमोति । दोसं पे० मोहं ... पे०
 30 मानं ... पे० विट्ठि .. पे० पत्थनं उपनिस्साय अत्तानं आतापेति परि

पेति, परियिट्ठिमूलक दुक्खं पच्चनुभोति । रागो दोसो मोहो मानो दिट्ठि पत्थना कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । अकुसल कम्म विपाकस्स उपनिस्सय-पच्चयेन पच्चयो । (३)

अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन 5 पच्चयो - आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो ।

आरम्मणूपनिस्सयो - अरहा फल गह कत्वा पच्चवेक्खति, निब्बान गह कत्वा पच्चवेक्खति, निब्बान फलस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

अनन्तरूपनिस्सयो - पुरिमा पुरिमा विपाकाव्याकता, किरिया- 10 व्याकता खन्धा पच्छिमान पच्छिमान विपाकाव्याकतान किरियाव्याकतान खन्धान उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । भवज्झ आवज्जनाय . किरिय बुद्धानस्स अरहतो अनुलोम फलसमापत्तिया निरोधा बुद्दहन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जायतनकिरिय फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

पकतूपनिस्सयो - कायिक सुख कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स 15 दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । कायिक दुक्ख कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सय-पच्चयेन पच्चयो । उतु कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स, फल-समापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । भोजन कायिकस्स सुखस्स, 20 कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । सेनासन कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । कायिक सुख कायिक दुक्ख . उतु . भोजन सेनासन कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमा- 25 पत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । फलसमापत्ति कायिकस्स सुखस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

अरहा कायिक सुख उपनिस्साय अनुप्पन्न किरियसमापत्ति^१ उप्पादेति, उप्पन्न समापज्जति, सङ्खारे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति । कायिक दुक्ख उतु^२ भोजन सेनासन उपनिस्साय

अनूप्यन्नं किरियसमार्पत्ति उपपादेति, उप्यन्नं समापज्जति, सङ्गारे
अनिज्जतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति ।

अध्याकतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन
पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पक्कूपनिस्सयो ।

5 आरम्मणूपनिस्सयो — सेवया^१ फलं गृह्य कृत्वा पञ्चवेक्खन्ति
निब्बानं गृह्य कृत्वा पञ्चवेक्खन्ति । निब्बानं गोत्रमुत्त^२ — बोधानत्तं —
मगस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

अनन्तरूपनिस्सयो — आबज्जना कुसलान् सन्धानं उपनिस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो ।

10 पक्कूपनिस्सयो — कायिकं सुखं उपनिस्साय दानं देति, सीलं
समादियति उपोसथकम्मं करोति ज्ञानं उपपादेति विपस्सन् उपपादेति
भग्ना उपपादेति, अमिञ्जं उपपादेति समार्पत्तिं उपपादेति । कायिकं
दुक्खं उतु .. भोजनं सेनासनं उपनिस्साय दानं देति, सीलं समा-
दियति उपोसथकम्मं करोति ज्ञानं उपपादेति, विपस्सन् उपपादेति, भग्ना
15 उपपादेति अमिञ्जं उपपादेति, समार्पत्तिं उपपादेति । कायिकं सुखं
कायिकं दुक्खं उतु भोजनं सेनासनं सङ्घाय सीलत्तं सुतत्तं चापत्तं
पञ्जाय उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

अध्याकतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन
पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो अनन्तरूपनिस्सयो पक्कूपनिस्सयो ।

20 आरम्मणूपनिस्सयो — धक्खं गृह्य कृत्वा अस्सावेति अभिनन्दति,
त गृह्य कृत्वा रागो उपपज्जति दिट्ठि उपपज्जति । सोतं पे० चानं
पे० विक्खं पे० कायं पे० रूपं पे० सद्दं पे० ..
गन्धं पे० रसं पे० फोदुब्बं पे० वत्थुं पे० विपाक्क-
अध्याकतो किरियाध्याकतो सन्धं गृह्य कृत्वा अस्सावेति अभिनन्दति, त गृह्य
25 कृत्वा रागो उपपज्जति दिट्ठि उपपज्जति ।

अनन्तरूपनिस्सयो — आबज्जना अकुसलान् सन्धानं उपनिस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो ।

पक्कूपनिस्सयो — कायिकं सुखं उपनिस्साय पार्श्वं हनति
अदिर्घं आदियति मुसा भणति पिमुणं भणति फत्सं भणति सम्फं

पलपति, सन्धि छिन्दति, निल्लोप हरति, एकागारिकं करोति, परिपन्थे
तिष्ठति, परदार गच्छति, गामघात करोति, निगमघातं करोति, मातरं
जीविता वीरोपेति, पितरं जीविता वीरोपेति, अरहन्त जीविता वीरोपेति,
दुष्टेन चित्तेन तथागतस्स लोहितं उप्पादेति, सङ्घं भिन्दति ।

कायिकं दुक्ख . पे० . उत्तु पे० भोजन पे० . सेनासनं 5

उपनिस्साय पाण हनति सङ्घं भिन्दति ।

कायिकं सुखं कायिकं दुक्खं उत्तु भोजनं सेनासनं रागस्स दोसस्स
मोहस्स मानस्स दिट्ठिया पत्थनाय उपनिस्सायपच्चयेन पच्चयो । (३)

पुरेजातपच्चयो

३७२ अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन
पच्चयो — आरम्मणपुरेजात, वत्थुपुरेजात । 10

आरम्मणपुरेजात — अरहा चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
विपस्सति । सोत . पे० धानं . पे० जिह्व पे० काय . पे० ..
रूपे पे० सद्दे पे० गन्धे पे० रसे . पे० .. फोट्टब्बे ... पे० ...
वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, दिब्बेन चक्खुना रूप
पस्सति, दिब्बाय सोतधातुया सद्दं सुणाति । रूपायतनं चक्खु- 15
विज्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । सद्दायतनं सोतविज्जाणस्स . पे० .
गन्धायतनं धानविज्जाणस्स पे० रसायतनं जिह्वाविज्जाणस्स
पे० फोट्टब्बायतनं कायविज्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।

वत्थुपुरेजातं — चक्खायतनं चक्खुविज्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन
पच्चयो । सोतायतनं सोतविज्जाणस्स पे० धानायतनं धान- 20
विज्जाणस्स . पे० जिह्वायतनं जिह्वाविज्जाणस्स . पे० .
कायायतनं कायविज्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । वत्थु विपाका-
व्याकतानि किरियाव्याकतानि खन्धानि पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।

अव्याकतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो —
आरम्मणपुरेजात, वत्थुपुरेजात । 25

आरम्मणपुरेजातं — सेक्खा वा पुथुज्जना वा चक्खु अनिच्चतो
दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति । सोत पे० . धान पे० जिह्व
पे० काय पे० रूपे पे० सद्दे पे० गन्धे पे० रसे
पे० . फोट्टब्बे पे० वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति ।
दिब्बेन चक्खुना रूपं पस्सन्ति । दिब्बाय सोतधातुया सद्दं सुणन्ति । 30

वत्पुपुरेजात - वत्पु कुसलान सन्धानं पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो ।
 अभ्याकतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो
 - आरम्मणपुरेजातं, वत्पुपुरेजात ।

आरम्मणपुरेजात - चक्खु अस्सादेति अभिनन्दति, त आरम्भ
 ३ रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, भिक्खिच्छा उप्पज्जति, उदम
 उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति । सोतं .. पे० भान .. पे० बिद्धं
 .. पे० कार्यं .. पे० रूपे .. पे० .. सहे पे० गत्थे पे० .. रते
 .. पे० कोट्ठम्भे पे० वत्पु अस्सादेति अभिनन्दति, त आरम्भ रतो
 उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति ।

10 वत्पुपुरेजात - वत्पु अकुसलान सन्धानं पुरेजातपञ्चयेन
 पञ्चयो । (३)

पञ्छाजातपञ्चयो

३७३ कुसलो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स पञ्छाजातपञ्चयेन
 पञ्चयो - पञ्छाजाता कुसला सन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स पञ्छा-
 जातपञ्चयेन पञ्चयो ।

15 अकुसलो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स पञ्छाजातपञ्चयेन
 पञ्चयो - पञ्छाजाता अकुसला सन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स
 पञ्छाजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

अभ्याकतो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स पञ्छाजातपञ्चयेन
 पञ्चयो - पञ्छाजाता विपाकाभ्याकता किग्गिआभ्याकता सन्धा
 पुरेजातस्स इमस्स कायस्स पञ्छाजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

आसेवनपञ्चयो

20 ३७४ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आसेवनपञ्चयेन
 पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा कुसला सन्धा पञ्चिमानं पञ्चिमानं कुसला
 सन्धानं आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो । अमुमोम गोत्रमुत्स ... धनुतोम
 वोदानस्स गोत्रमु मग्गस्स ... बोवानं मग्गस्स आसेवनपञ्चयेन
 पञ्चयो । (१)

25 अकुसलो धम्मा अकुसलस्स धम्मस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो -
 पुरिमा पुरिमा अकुसला सन्धा पञ्चिमानं पञ्चिमानं अकुसलान सन्धानं
 आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स आसेवनपच्चयेन पच्चयो - पुरिमा पुरिमा किरियाव्याकता खन्धा पच्छिमान पच्छिमान किरियाव्याकतान खन्धान आसेवनपच्चयेन पच्चयो । (१)

कम्मपच्चयो

३७५ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - कुसला चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कम्मपच्चयेन पच्चयो । 5

कुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता, नानाखणिका ।

सहजाता - कुसला चेतना चित्तसमुद्धानान रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका - कुसला चेतना विपाकान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । 10

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - कुसला चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - अकुसला चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कम्मपच्चयेन पच्चयो । 15

अकुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता, नानाखणिका ।

सहजाता - अकुसला चेतना चित्तसमुद्धानान रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका - अकुसला चेतना विपाकान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । 20

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - अकुसला चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - विपाकाव्याकता किरियाव्याकता चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान, चित्त 25

समुद्धानान च रूपान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । पटिसन्धिवससे विपाका-
भ्याकतो चेतना सम्पयुक्तान सन्धान कटता च रूपान कम्मपञ्चयेन
पञ्चयो । चेतना वत्थुस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाकपञ्चयो

३७६ अभ्याकता धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स विपाकपञ्चयेन

- ५ पञ्चयो - विपाकाभ्याकतो एको सन्धो तिण्णाञ्च सन्धान चित्तसमुद्धानां
च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स
चित्तसमुद्धानां च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्वि
सन्धानं चित्तसमुद्धानां च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । पटिसन्धि-
कक्षणे विपाकाभ्याकतो एको सन्धो तिण्णाञ्च सन्धान कटता च रूपान
१० विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । तयो सन्धा एकस्स सन्धस्स कटता च रूपान
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विञ्च सन्धान कटता च रूपान
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । सन्धा वत्थुस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

आहारपञ्चयो

३७७ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आहारपञ्चयेन

पञ्चयो - कुसला आहारा सम्पयुक्तान सन्धान आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।

१५ कुसलो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो -

कुसला आहारा चित्तसमुद्धानां रूपान आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अभ्याकतस्स च धम्मस्स आहार

पञ्चयेन पञ्चयो - कुसला आहारा सम्पयुक्तान सन्धानं चित्तसमुद्धानां

च रूपान आहारपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

२० भकुसलो धम्मो भकुसलस्स धम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो -

भकुसला आहारा सम्पयुक्तान सन्धानं आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।

भकुसलो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो -

भकुसला आहारा चित्तसमुद्धानां रूपान आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।

भकुसलो धम्मो भकुसलस्स च अभ्याकतस्स च धम्मस्स आहार

२५ पञ्चयेन पञ्चयो - भकुसला आहारा सम्पयुक्तान सन्धानं चित्त

समुद्धानां च रूपान आहारपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अभ्याकतो धम्मो अभ्याकतस्स धम्मस्स आहारपञ्चयेन

पञ्चयो - विपाकाभ्याकता विरियाभ्याकता आहारा सम्पयुक्तान

खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान आहारपच्चयेन पच्चयो । पटि-
सन्धिवक्खणे विपाकाव्याकता आहारा सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च
रूपान आहारपच्चयेन पच्चयो । कवलीकारो^१ आहारो इमस्स कायस्स
आहारपच्चयेन पच्चयो । (१)

इन्द्रियपच्चयो

३७८ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स इन्द्रियपच्चयेन 5
पच्चयो - कुसला इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो -
कुसला इन्द्रिया चित्तसमुद्धानान रूपान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स इन्द्रिय-
पच्चयेन पच्चयो - कुसला इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान चित्त- 10
समुद्धानान च रूपान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो । (३)

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो -
अकुसला इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो -
अकुसला इन्द्रिया चित्तसमुद्धानान रूपान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो । 15

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स इन्द्रिय-
पच्चयेन पच्चयो - अकुसला इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान चित्त-
समुद्धानान च रूपान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो । (३)

अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो -
विपाकाव्याकता किरियाव्याकता इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान चित्त- 20
समुद्धानान च रूपान इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिवक्खणे विपाका-
व्याकता इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च रूपान इन्द्रियपच्चयेन
पच्चयो । चक्खुन्द्रिय चक्खुविज्जाणस्स इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो ।
सोत्तिन्द्रिय सोत्तिविज्जाणस्स पे० धानिन्द्रिय धानविज्जाणस्स
पे० जिह्विन्द्रिय जिह्वाविज्जाणस्स पे० कायिन्द्रिय काय- 25
विज्जाणस्स इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो । रूपजीवित्तिन्द्रियं कटत्तरूपानं
इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो । (१)

ज्ञानपञ्चयो

३७६ कुसलो घम्मो कुसलस्स घम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो -
कुसलानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो घम्मो अव्याकतस्स घम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो -
कुसलानि ज्ञानङ्गानि चित्तसमुद्धानान् रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो ।

5 कुसलो घम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स च घम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन
पञ्चयो - कुसलानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान्
च रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अकुसलो घम्मो अकुसलस्स घम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो -
अकुसलानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो ।

10 अकुसलो घम्मो अव्याकतस्स घम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो -
अकुसलानि ज्ञानङ्गानि चित्तसमुद्धानान् रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो घम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स च घम्मस्स ज्ञान-
पञ्चयेन पञ्चयो - अकुसलानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्त-
समुद्धानान् च रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

15 अव्याकतो घम्मो अव्याकतस्स घम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो
विपाकाव्याकतानि किरियाव्याकतानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं
चित्तसमुद्धानान् च रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । पटिसन्धिक्क
विपाकाव्याकतानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं कटत्ता च रूपा
ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

मगगपञ्चयो

20 ३८० कुसलो घम्मो कुसलस्स घम्मस्स मगगपञ्चयेन पञ्चयो -
कुसलानि मगगङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं मगगपञ्चयेन पञ्चयो ।

कुसलो घम्मो अव्याकतस्स घम्मस्स मगगपञ्चयेन पञ्चयो -
कुसलानि मगगङ्गानि चित्तसमुद्धानान् रूपान् मगगपञ्चयेन पञ्चयो ।

25 कुसलो घम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स च घम्मस्स मगगपञ्चयेन
पञ्चयो - कुसलानि मगगङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान्
च रूपान् मगगपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अकुसलो घम्मो अकुसलस्स घम्मस्स मगगपञ्चयेन पञ्चयो -
अकुसलानि मगगङ्गानि सम्पयुत्तकान् सन्धानं मगगपञ्चयेन पञ्चयो ।

अकुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स मग्गपच्चयेन पच्चयो —
अकुसलानि मग्गङ्गानि चित्तसमुद्धानान रूपान मग्गपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अब्याकतस्स च धम्मस्स मग्ग-
पच्चयेन पच्चयो — अकुसलानि मग्गङ्गानि सम्पयुत्तकान खन्धान चित्त-
समुद्धानान च रूपान मग्गपच्चयेन पच्चयो । (३)

5

अब्याकतो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स मग्गपच्चयेन पच्चयो —
विपाकाब्याकतानि किरियाब्याकतानि मग्गङ्गानि सम्पयुत्तकान खन्धान
चित्तसमुद्धानान च रूपान मग्गपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिकखणे
विपाकाब्याकतानि मग्गङ्गानि सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च रूपान
मग्गपच्चयेन पच्चयो ।

10

सम्पयुत्तपच्चयो

३८१. कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपच्चयेन
पच्चयो — कुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन
पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।
द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो — 15
अकुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । तयो
खन्धा एकस्स खन्धस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान
सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।

अब्याकतो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपच्चयेन
पच्चयो — विपाकाब्याकतो किरियाब्याकतो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान 20
सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स सम्पयुत्तपच्चयेन
पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पटि-
सन्धिकखणे विपाकाब्याकतो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान सम्पयुत्त-
पच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।
द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।

25

विप्पयुत्तपच्चयो

३८२ कुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन
पच्चयो — सहजात, पच्छाजात । सहजाता — कुसला खन्धा चित्तसमुद्धानानं

रूपान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता - कुसला सन्धा पुरजातस्स
इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो घम्मो अव्याकतस्स घम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो
- सहजात, पच्छाजात । सहजाता - अकुसला सन्धा चित्तसमुद्धानान्
५ रूपान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता - अकुसला सन्धा
पुरजातस्स इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । (१)

अव्याकतो घम्मो अव्याकतस्स घम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो
- सहजात पुरजात पच्छाजात । सहजाता - विपाकाभ्याकता किरिया-
भ्याकता सन्धा चित्तसमुद्धानान् रूपान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।
१० पटिसन्धिक्खण विपाकाभ्याकता सन्धा कटत्तरूपान विप्पयुत्तपच्चयेन
पच्चयो । सन्धा वत्थुस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । वत्थु सन्धान
विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पुरजात - चक्खायतन चक्खुविञ्जाणस्स
विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । सोत्तायतन सोतविञ्जाणस्स विप्पयुत्त-
पच्चयेन पच्चयो । धानायतन धानविञ्जाणस्स विप्पयुत्तपच्चयेन
१५ पच्चयो । जिह्वायतन जिह्वाविञ्जाणस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।
कायायतन कायविञ्जाणस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । वत्थु विपाका-
भ्याकतान किरियाभ्याकतान सन्धान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छा-
जाता - विपाकाभ्याकता किरियाभ्याकता सन्धा पुरजातस्स इमस्स
कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।

२० अव्याकतो घम्मो कुमलस्स घम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो -
पुरजात वत्थु कुसलान सन्धान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो ।

अव्याकतो घम्मो अकुसलस्स घम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो
- पुरजात वत्थु अकुसलान सन्धान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । (१)

अस्थिपच्चयो

३८३ कुसलो घम्मो कुसलस्स घम्मस्स अस्थिपच्चयेन पच्चयो
२५ - कुसलो एको सन्धो तिण्णन्न सन्धान अस्थिपच्चयेन पच्चयो । तसो
सन्धा एकस्स सन्धस्स अस्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे सन्धा द्विर्न सन्धान
अस्थिपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — सहजात, पच्छाजात । सहजाता — कुसला खन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — कुसला खन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स अत्थि- 5 पच्चयेन पच्चयो । कुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धानं चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (३)

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — 10 अकुसलो एको खन्धो-तिण्णन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — 15 सहजात, पच्छाजात । सहजाता — अकुसला खन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — अकुसला खन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अव्याकतस्स च धम्मस्स अत्थि- पच्चयेन पच्चयो — अकुसलो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान चित्तसमुद्धानानं च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स चित्त- 20 समुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (३)

अव्याकतो धम्मो अव्याकतस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — सहजात, पुरेजात, पच्छाजात, आहार, इन्द्रिय । सहजातो — विपाका- 25 व्याकतो किरियाव्याकतो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिक्खणे विपाका- व्याकतो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान कटत्ता च रूपान अत्थिपच्चयेन 30 पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स कटत्ता च रूपान अत्थिपच्चयेन

- पञ्चयो । द्वे सन्धा द्विष सन्धान कटता च रूपान् अतिपञ्चयेन पञ्चय
 सन्धा वत्युस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो । वत्यु सन्धान अतिपञ्च
 पञ्चयो । एक महाभूत तिण्णस महाभूतान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो
 तयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे महाभू
 ८ द्विष महाभूतान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो । महाभूता चित्तसमुद्धान्
 रूपान् कटत्तरूपान् उपादारूपान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो । बाहि
 आहारसमुद्धान्, उतुसमुद्धान्, असञ्जासत्तान् एव महाभूत तिष
 महाभूतान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो । तयो महाभूता एकस्स महाभूत
 अतिपञ्चयेन पञ्चयो । द्वं महाभूता द्विष महाभूतान् अतिपञ्चये
 १० पञ्चयो । महाभूता कटत्तरूपान् उपादारूपान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो
 पुरेजात् — अरहा चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपत्सो
 सोत्तं पे० धान पे० जिह्म पे० काय पे० स्मे... पे०
 १२ सह पे० गघे पे० रसे पे० फोढुम्मे पे०... वत्यु अनि
 च्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपत्सति दिब्बेन चक्खुना रूप पस्सति, दिब्बा
 १५ सोत्तवातुमा सह सुणाति । रूपायतनं चक्खुविज्जाणस्स अतिपञ्चये
 पञ्चयो । सहायतनं पे० फोढुम्मायतनं कायविज्जाणस्स अति
 पञ्चयेन पञ्चयो । चक्खायतनं चक्खुविज्जाणस्स अतिपञ्चये
 पञ्चयो । सोत्तायतनं सोत्तविज्जाणस्स पे० धानायतनं धान
 विज्जाणस्स पे० जिह्मायतनं जिह्माविज्जाणस्स... पे०... काका
 २० यतनं कायविज्जाणस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो । वत्यु विपाकाभ्याकत्ता
 किरियाभ्याकत्तान् सन्धानं अतिपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्चाजाता-
 विपाकाभ्याकत्ता किरियाभ्याकत्ता सन्धा पुरेजात्तस्स इमस्स कायस्स अति
 पञ्चयेन पञ्चयो । बवलीकारो आहारो इमस्स कायस्स अतिपञ्चयेन
 पञ्चयो । रूपजीवित्तिन्द्रिय कटत्तरूपान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो ।
 २३ धव्याकत्ता धम्मा कुसलस्स धम्मस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो ।
 पुरेजात्त सक्का वा पुणुज्जना वा चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
 विपत्सन्ति सोत्तं पे० धानं पे० जिह्म पे० कायं... पे०...
 स्मे पे० सह पे० गघे पे० रसे पे० फोढुम्मे... पे०...
 वत्यु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपत्सन्ति दिब्बेन चक्खुना रूपं

पस्सन्ति, दिब्बाय सोतधातुया सद् सुणन्ति । वत्थु कुसलान खन्धान
अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

अव्याकतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो —
पुरेजात चक्खु अस्सादेति, अभिनन्दति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति,
दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, दोमनस्स 5
उप्पज्जति । सोत पे० घान पे० जिह्व पे० काय^१ पे० ..
रूपे पे० सद्दे पे० गन्धे पे० रसे पे० फोटुब्बे पे०
वत्थु अस्सादेति, अभिनन्दति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति पे०.
दोमनस्स उप्पज्जति । वत्थु अकुसलान खन्धान अत्थिपच्चयेन ६
पच्चयो । (३)

10

कुसलो च अव्याकतो च धम्मा कुसलस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन
पच्चयो — सहजात, पुरेजात । सहजातो — कुसलो एको खन्धो च वत्थु
च तिण्णन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा च वत्थु
च द्विन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो च अव्याकतो च धम्मा अव्याकतस्स धम्मस्स अत्थि- 15
पच्चयेन पच्चयो — सहजात, पच्छाजात, आहार, इन्द्रिय । सहजाता —
कुसला खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान रूपानं अत्थिपच्चयेन
पच्चयो । पच्छाजाता — कुसला खन्धा च कवलीकारो आहारो च इमस्स
कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता कुसला खन्धा च रूप-
जोवितिन्द्रिय च कटत्तरूपानं अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२)

20

अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा अकुसलस्स धम्मस्स अत्थि-
पच्चयेन पच्चयो — सहजात, पुरेजात । सहजातो — अकुसलो एको खन्धो
च वत्थु च तिण्णन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा च
वत्थु च एकस्स खन्धस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा च वत्थु च
द्विन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

25

अकुसलो च अव्याकतो च धम्मा अव्याकतस्स धम्मस्स अत्थि-
पच्चयेन पच्चयो — सहजात, पच्छाजात, आहार, इन्द्रिय । सहजाता —
अकुसला खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन
पच्चयो । पच्छाजाता — अकुसला खन्धा च कवलीकारो आहारो च

इमस्स कायस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता-अकुसला इत्या
रूपजीवितिन्द्रियं च कटत्तारूपान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

नस्थिपञ्चयो

३८४ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स नस्थिपञ्चयेन
पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा कुसला सन्धा पञ्चिमान् पञ्चिमान् कुसलान्
१ सन्धानं नस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (सङ्कित्तं)

(यथा अनन्तरपञ्चय एव विस्तारेतब्ब ।)

विगतपञ्चयो

३८५ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स विगतपञ्चयेन पञ्चयो
- पुरिमा पुरिमा कुसला सन्धा पञ्चिमान् पञ्चिमान् कुसलान् इत्या
विगतपञ्चयेन पञ्चयो । (सङ्कित्तं)

(यथा अनन्तरपञ्चय एव विस्तारेतब्ब ।)

अविगतपञ्चयो

३८६ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स अविगतपञ्चयेन
पञ्चयो - कुसलो एको सन्धा तिण्णन्न सन्धानं अविगतपञ्चयेन पञ्चयो
तयो सन्धा एकस्स सन्धास्स अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । इहे सन्धा हि
सन्धानं अविगतपञ्चयेन पञ्चयो । (सङ्कित्तं)

(यथा अस्थिपञ्चयं एव विस्तारेतब्ब ।)

पञ्चावारस्स विवज्जो

(२) पञ्चपा

श्रुतं

३८७ हतुया सत्त आरम्मणं नव, अधिपतिया इत्थं, अनन्ता
सत्त, समनन्तरे सत्त सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि निस्सये तद्व
उपनिस्सये नव पुरेजाते तीणि पञ्छाजाते तीणि, आसेवने तीणि धम्म
सत्त विपासं एव आहारे सत्त इन्द्रिये सत्त, क्षान्ते सत्त माये सत्त
२० सम्पयुत्त तीणि विप्ययुत्ते पञ्च, अस्थिया सेरस नस्थिया सत्त दिद
सत्त, अविगते सेरस ।

हेतुसमाप्तं

३८८ हतपञ्चया अधिपतिया अस्मादि सहजाते सत्त, अञ्ज

मञ्जे तीणि, निस्सये सत्त, विपाके एक, इन्द्रिये चत्तारि^१, मग्गे चत्तारि, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया सत्त, अविगतं सत्त । (११)

हेतुसामञ्जघटना^२

३८६ हेतु-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगतं ति सत्त । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगतं ति तीणि । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति तीणि । हेतु-सहजात- 5 निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति तीणि । (अविपाक-४)

हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगतं ति एक । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगतं ति एक । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एकं । हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एकं । हेतु- 10 सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एकं । (सविपाक-५)

सइन्द्रिय-मग्गघटना^३

३९०. हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति चत्तारि । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति द्वे । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि- 15 अविगतं ति द्वे । हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति द्वे । (अविपाक-४)

हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति एकं । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति एक । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय- 20 मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एक । हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एक । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एक । (सविपाक-५)

साधिपति-इन्द्रिय-मग्गघटना

३९१. हेताधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं 2

१ ० क्षाने चत्तारि - स्या० । २ सामञ्ज अविपाक घटना - सी० । ३. सइन्द्रिय-मग्ग अविपाक घटना - सी० ।

ति चत्तारि । हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति द्वे । हेताधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति द्वे । (अधिपाक-३)

हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-अतिथि-अविगत ति एक । हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-अतिथि-अविगत ति एक । हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति एक । (सविपाक-१) हेतुमुक्त ।

आरम्भपञ्चमाय

३६२ आरम्भपञ्चमाय अधिपतिमा सत्, निस्सये तीणि, उपनिस्सये सत्, पुरेजाते तीणि, विष्युत्ते तीणि, अतिथया तीणि, अविगत तीणि । (७)

आरम्भपञ्चमाय

३६३ आरम्भणाधिपति-उपनिस्सयं ति सत् । आरम्भ पुरेजात-अतिथि-अविगत ति तीणि । आरम्भ-निस्सय-पुरेजात-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति तीणि । आरम्भणाधिपति-उपनिस्सय-पुरेजात-अतिथि-अविगत ति एक । आरम्भणाधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति एक । (१)

आरम्भपञ्चमाय

अधिपतिपञ्चमाय

३६४ अधिपतिपञ्चमाय हेतुया चत्तारि, आरम्भचे क्व सहजाते सत्, अञ्जमञ्ज तीणि, निस्सये अट्ठ, उपनिस्सये सत्, पुरेजाते सत्, विपाके एक्क आहारे सत्, इन्द्रिये सत् मगो सत्, विष्युत्ते तीणि विष्युत्त चत्तारि अतिथया अट्ठ, अविगत अट्ठ । (११)

अधिपतिपञ्चमाय

३६५ अधिपति अतिथि-अविगत ति अट्ठ । अधिपति-निस्सय-अतिथि-अविगत ति अट्ठ । अधिपति निस्सय-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति चत्तारि ।

अधिपतिपञ्चमाय (१)

३६६ अधिपति-अतिथि-अविगत ति अट्ठ । अधिपति-निस्सय-विष्युत्त-अतिथि-अविगत ति चत्तारि ।

आरम्मणूपनिस्सय-पुरेजात-अत्थि-अविगत ति एक । अधिपति-आरम्मण-
निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक ।

सहजातसामञ्जघटना

३६७ अधिपति-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति सत्त ।
अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
तीणि । अधिपति-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । 5
(अविपाक-३)

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक ।
अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत
ति एक । अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
एक । (सविपाक-३)

10

साहार-इन्द्रियघटना

३६८ अधिपति-सहजात-निस्सय-आहार-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत
ति सत्त । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-इन्द्रिय-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । अधिपति-सहजात-निस्सय-आहार-
इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-३)

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत 15
ति एकं । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-इन्द्रिय-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-
आहार-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

सइन्द्रिय-मगघटना

३६९ अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग-अत्थि-अविगतं ति
सत्त । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग-सम्पयुत्त- 20
अत्थि-अविगत ति तीणि । अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग-
विप्पयुत्त-अत्थि-विगत ति तीणि । (अविपाक-३)

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-अत्थि-अविगत ति
एकं । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक- 25
इन्द्रिय-मग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

सहेतु-इन्द्रिय-मग्न-वर्तना

४०० अधिपति-हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्न-अत्यि-अविगत
ति चत्तारि । अधिपति-हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्न
सम्पयुक्त-अत्यि-अविगत ति द्वे । अधिपति-हेतु-सहजात निस्सय-इन्द्रिय
मग्न-विष्ययुक्त अत्यि अविगत ति द्वे । (अधिपाक-३)

४ अधिपति-हेतु-सहजात निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्न-अत्यि-अविगत
ति एक । अधिपति-हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-इन्द्रिय
मग्न-सम्पयुक्त अत्यि-अविगत ति एक । अधिपति-हेतु-सहजात निस्सय
विपाक-इन्द्रिय-मग्न-विष्ययुक्त अत्यि-अविगत ति एक । (सधिपाक-३)
अधिपतिमूक्त ।

अनन्तरसमाप्त

४०१ अनन्तरपञ्चया समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये सत्त, आसेवने
१० तीणि, कम्मे एक, नत्थिया सत्त, विगते सत्त । (६)

अनन्तरपट्ठना

४०२ अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगतं ति सत्त ।
अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय आसेवन-नत्थि विगत ति तीणि । अनन्तर
समनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-नत्थि-विगतं ति एक । (१)

अनन्तरमूक्त ।

समनन्तरसमाप्त

४०३ समनन्तरपञ्चया अनन्तरे सत्त, उपनिस्सये सत्त,
१५ आसेवने तीणि, कम्मे एकं नत्थिया सत्त, विगते सत्त ।

अधिपत्यवर्तना

४०४ समनन्तर-अनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि विगतं ति सत्त ।
समनन्तर-अनन्तर-उपनिस्सय आसेवन-नत्थि-विगतं ति तीणि । सम
नन्तर-अनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-नत्थि-विगत ति एक । (३)

समनन्तरमूक्त ।

सहजातसमाप्त

४०५ सहजातपञ्चया हेतुया सत्त अधिपतिया सत्त, अञ्ज-
२० मञ्ज तीणि, निस्सय नय कम्मे सत्त विपाके एष आहारे सत्त, इन्द्रिये

सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया नव, अविगते नव । (१४)

सहजातघटना (१०)

४०६ सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नव । सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति तीणि । सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त- 5 अत्थि-अविगत ति तीणि । सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (अविपाक-५)

सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक । सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक । सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । सहजात- 10 निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

सहजातमूलक ।

अञ्जमञ्जसभाग

४०७ अञ्जमञ्जपच्चया हेतुया तीणि, अधिपतिया तीणि, सहजाते तीणि, निस्सये तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक, आहारे तीणि, 15 इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि । (१४)

अञ्जमञ्जघटना

४०८ अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति तीणि । अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (अविपाक-३)

अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एकं । 20 अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एकं । अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

अञ्जमञ्जमूलक ।

निस्सयसभागं

४०९. निस्सय पच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे तीणि, अधि-

पतिया अद्भु, सहजात नव, अञ्जमञ्ज तीणि उपनिस्सये एक, पुरेजाते
तीणि, कम्मे सत्त, विपाके एक आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त,
मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अस्थिया तेरस, अविगतं
तेरस । (१७)

निस्सयमिस्सकपटणा (१)

- ५ ४१० निस्सय-अस्थि-अविगतं ति तेरस । निस्सय-अधिपति
अस्थि-अविगतं ति अद्भु । निस्सय-इन्द्रिय अस्थि-अविगतं ति सत्त ।
निस्सय-विप्पयुत्त-अस्थि अविगतं ति पञ्च । निस्सय अधिपति-विप्पयुत्त
अस्थि अविगतं ति चत्तारि । निस्सय-इन्द्रिय विप्पयुत्त अस्थि अविगतं
ति तीणि ।

पकिञ्चकपटणा (४)

- १० ४११ निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त अस्थि अविगतं ति तीणि ।
निस्सय-आरम्मण-पुरेजात-विप्पयुत्त-अस्थि-अविगतं ति तीणि । निस्सय
आरम्मणाधिपति-उपनिस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त अस्थि अविगतं ति एकं ।
निस्सय-पुरेजात-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अस्थि अविगतं ति एक ।

सहजातपटणा

- १५ ४१२ निस्सय-सहजात अस्थि अविगतं ति नव । निस्सय
सहजात अञ्जमञ्ज अस्थि-अविगतं ति तीणि । निस्सय-सहजात
अञ्जमञ्ज-सम्पयुत्त अस्थि अविगतं ति तीणि । निस्सय-सहजात
विप्पयुत्त-अस्थि अविगतं ति तीणि । निस्सय-सहजात अञ्जमञ्ज
विप्पयुत्त-अस्थि अविगतं ति एकं । (अधिपाक-५)

- २० निस्सय-सहजात-विपाक-अस्थि अविगतं ति एकं । निस्सय
सहजात-अञ्जमञ्ज विपाक-अस्थि अविगतं ति एक । निस्सय-सहजात
अञ्जमञ्ज-विपाक-सम्पयुत्त-अस्थि अविगतं ति एक । निस्सय-सहजात
विपाक-विप्पयुत्त-अस्थि अविगतं ति एक । निस्सय-सहजात अञ्जमञ्ज
विपाक-विप्पयुत्त अस्थि अविगतं ति एक । (सविपाक-५)

निस्सयमूत्तकं ।

उपनिस्सयपटणा

४१३ उपनिस्सयपञ्चया आरम्मणे सत्त अधिपतिया सत्त,

अनन्तर सत्त, समनन्तरे सत्त, निस्सये एक, पुरेजाते एक, आसेवने तीणि,
कम्मे द्वे, विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एक, नत्थिया सत्त, विगतं सत्त, अविगतं
एक । (१३)

उपनिस्सयघटना

४१४ उपनिस्सय-आरम्मणाधिपती ति सत्त । उपनिस्सय-
आरम्मणाधिपति-पुरेजात-अत्थि-अविगत ति एक । उपनिस्सय-आरम्मणा- 5
धिपति-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एकं । उपनिस्सय-
अनन्तर-समनन्तर-नत्थि-विगत ति सत्त । उपनिस्सय-अनन्तर-समनन्तर-
आसेवन-नत्थि-विगतं ति तीणि । उपनिस्सय-कम्म ति द्वे । उपनिस्सय-
अनन्तर-समनन्तर-कम्म-नत्थि-विगत ति एक ।

उपनिस्सयमूलक ।

पुरेजातसभाग

४१५ पुरेजातपच्चया आरम्मणे तीणि, अधिपतिया एक, 10
निस्सये तीणि, उपनिस्सये एक, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया
तीणि, अविगते तीणि । (८)

पुरेजातघटना

४१६ पुरेजात-अत्थि-अविगत ति तीणि । पुरेजात-निस्सय-
विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । पुरेजात-आरम्मण-अत्थि-अविगतं
ति तीणि । पुरेजात-आरम्मण-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति 15
तीणि । पुरेजात-आरम्मणाधिपति-उपनिस्सय-अत्थि-अविगत ति एक ।
पुरेजात-आरम्मणाधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
एक । पुरेजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक ।

पुरेजातमूलक ।

पच्छाजातसभाग

४१७ पच्छाजातपच्चया विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि,
अविगते तीणि ।

पच्छाजातघटना (१)

४१८ पच्छाजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि ।

पच्छाजातमूलकं ।

आसेवनसमार्थ

४१६ आसेवनपञ्चया अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, उप
निस्सये तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि ।

आसेवनवडणा (१)

४२० आसेवन-अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगतं ति
तीणि ।

आसेवनमूसक !

कम्मसमार्थ

४२१ कम्मपञ्चया अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते
सत्त अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये सत्त, उपनिस्सये द्वे, विपाके एक,
आहारे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्ययुत्ते तीणि अत्थिया सत्त नत्थिया
एकं, विगते एक, अविगते सत्त । (१४)

कम्मपक्कियकयडणा (२)

४२२ कम्म-उपनिस्सय ति द्वे । कम्म अनन्तर-समनन्तर-उप
निस्सय-नत्थि-विगत ति एकं ।

सहजातवडणा

४२३ कम्म-सहजात निस्सय आहार अत्थि-अविगतं ति सत्त ।
कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-आहार-अत्थि-अविगत ति तीणि ।
कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय आहार-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
तीणि । कम्म-सहजात निस्सय-आहार विप्ययुत्त-अत्थि अविगतं ति
तीणि । (अविपाक-३)

कम्म-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-अत्थि-अविगत ति एक ।
कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-आहार अत्थि अविगत ति
एक । कम्म-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-आहार-सम्पयुत्त
अत्थि अविगत ति एकं । कम्म-सहजात निस्सय-विपाक-आहार-विप्ययुत्त
अत्थि-अविगत ति एक । कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-
आहार-विप्ययुत्त अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

कम्ममूसक !

विपाकसमार्थ

४२४ विपाकपञ्चया हेतुया एक अधिपतिया एक, सहजाते

एक, अञ्जमञ्जे एकं, निस्सये एक, कम्मे एकं, आहारे एकं, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, मग्गे एकं, सम्पयुत्ते एकं, विप्पयुत्ते एकं, अत्थिया एकं, अविगते एक । (१४)

विपाकघटना (५)

४२५. विपाक-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति एकं । विपाक-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति एक । विपाक-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । विपाक-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । विपाक-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक ।

विपाकमूलकं ।

आहारसभाग

४२६ आहारपच्चया अधिपतिया सत्त, सहजाते सत्त, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये सत्त, कम्मे सत्त, विपाके एक, इन्द्रिये सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त ।

आहारमिस्तकघटना

४२७ आहार-अत्थि-अविगतं ति सत्त ।

सहजातसामञ्जघटना

४२८. आहार-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति सत्त । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति तीणि । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । आहार-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-४)

आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगतं ति एक । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एकं । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति एकं । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एकं । (सविपाक-५)

सकम्मघटना

४२९ आहार-सहजात-निस्सय-कम्म-अत्थि-अविगत ति सत्त ।

आहार-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-कम्म अत्थि-अविगतं ति तीणि ।
 आहार-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-कम्म-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति
 तीणि । आहार-सहजात-निस्सय-कम्म-विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति
 तीणि । (अविपाक-४)

५ आहार-सहजात निस्सय-कम्म-विपाक-अत्थि-अविगतं ति एक ।
 आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-कम्म-विपाक-अत्थि-अविगतं ति
 एक । आहार-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-कम्म विपाक-सम्पयुत्त
 अत्थि अविगतं ति एक । आहार-सहजात निस्सय-कम्म-विपाक-विप्प
 युत्त-अत्थि अविगतं ति एक । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय
 ० कम्म-विपाक-विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति एकं । (सविपाक-५)

सहजियवटना

४३० आहार-सहजात-निस्सय इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति सत्त ।
 आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय अत्थि-अविगतं ति तीणि ।
 आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति
 तीणि । आहार-सहजात निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि अविगतं ति
 ५ तीणि । (अविपाक-४)

आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति एक ।
 आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति
 एकं । आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त
 अत्थि-अविगतं ति एक । आहार-सहजात निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-
 ० विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति एक । आहार-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय
 विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि अविगतं ति एक । (सविपाक-५)

साधिपति-इन्द्रियवटना

४३१ आहाराधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति
 मत्त । आहाराधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय इन्द्रिय-सम्पयुत्त
 अत्थि अविगतं ति तीणि । आहाराधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय
 ५ विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति तीणि । (अविपाक-५)

आहाराधिपति-सहजात निस्सय विपाक-इन्द्रिय अत्थि अविगतं
 ति एन । आहाराधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-इन्द्रिय

सम्पयुक्त-अत्थि-अविगतं ति एक । आहाराधिपति-सहजात-निस्सय-
विपाक-इन्द्रिय-विष्ययुक्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)
आहारमूलक ।

इन्द्रियसभागं

४३२ इन्द्रियपञ्चया हेतुया चत्तारि, अधिपतिया सत्त, सहजाते
सत्त, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये सत्त, पुरेजाते एक, विपाके एकं,
आहारे सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विष्ययुत्ते तीणि, 5
अत्थिया सत्त, अविगते सत्त । (१४)

इन्द्रियमिस्तकघटना (३)

४३३. इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति सत्त । इन्द्रिय-निस्सय-अत्थि-
अविगत ति सत्त । इन्द्रिय-निस्सय-विष्ययुक्त-अत्थि-अविगतं ति तीणि ।

पकिण्णकघटना (१)

४३४ इन्द्रिय-निस्सय-पुरेजात-विष्ययुक्त-अत्थि-अविगत ति
एकं । 10

सहजात-अञ्जमञ्जघटना (६)

४३५ इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति सत्त । इन्द्रिय-
सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-
अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुक्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-
सहजात-निस्सय-विष्ययुक्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक । 15
इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक ।
इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुक्त-अत्थि-अविगत ति
एकं । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-विष्ययुक्त-अत्थि-अविगत ति
एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विष्ययुक्त-अत्थि-
अविगतं ति एकं । (सविपाक-५) 20

समग्गघटना (६)

४३६. इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति सत्त ।
इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति तीणि ।
इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्ग-सम्पयुक्त-अत्थि-अविगत ति

तीणि । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-मग्ग विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि अविगत ति एक ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-सम्पयुत्त अत्थि अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय विपाक-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-मग्ग-विप्पयुत्त अत्थि अविगत ति एक । (सविपाक-५)

समानवतणा (२)

४३७ इन्द्रिय-सहजात निस्सय-ज्ञान अत्थि अविगत ति सत्त ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-ज्ञान अत्थि-अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-ज्ञान-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात निस्सय-ज्ञान-विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात निस्सय-विपाक-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति एक ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय विपाक-ज्ञान-अत्थि-अविगतं ति एकं । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-सम्पयुत्त अत्थि अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-ज्ञान-विप्पयुत्त अत्थि अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान विप्पयुत्त अत्थि अविगत ति एक । (सविपाक-५)

समान-मग्गवतणा (२)

४३८ इन्द्रिय-सहजात निस्सय-ज्ञान-मग्ग-अत्थि अविगतं ति सत्त । इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-ज्ञान-मग्ग-सम्पयुत्त अत्थि अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात निस्सय-ज्ञान-मग्ग-विप्पयुत्त अत्थि अविगत ति तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात निस्सय-विपाक-ज्ञान-मग्ग अत्थि अविगतं ति एव । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान मग्ग-अत्थि अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-ज्ञान मग्ग-सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति एक । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय विपाक-

ज्ञान-मग्न-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्ज-
मञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-मग्न-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति एक ।
(सविपाक-५)

साहारघटना (६)

४३६ इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-आहार-अतिथि-अविगत ति सत्त ।
इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-अतिथि-अविगत ति तीणि । 5
इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-सम्पयुक्त-अतिथि-अविगत ति
तीणि । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-आहार-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति
तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-अतिथि-अविगत ति
एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-अतिथि- 10
अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-
सम्पयुक्त-अतिथि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-
आहार-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-
निस्सय-विपाक-आहार-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

साधिपति-आहारघटना (६)

४४० इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-आहार-अतिथि - अविगत 15
ति सत्त । इन्द्रियाधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-सम्पयुक्त-
अतिथि-अविगत ति तीणि । इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-आहार-
विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-३)

इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-अतिथि-अविगत
ति एक । इन्द्रियाधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार- 20
सम्पयुक्त-अतिथि-अविगत ति एक । इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-
विपाक-आहार-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

साधिपति-मग्नघटना (६)

४४१ इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-मग्न-अतिथि-अविगत ति
सत्त । इन्द्रियाधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्न-सम्पयुक्त-
अतिथि-अविगत ति तीणि । इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-मग्न-विष्य- 25
युक्त-अतिथि-अविगत ति तीणि । (अतिपाक-३)

इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्न-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रियाधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्न-सम्पयुक्त-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रियाधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्न-विष्ययुक्त-अस्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

सहेतु-मग्नघटना (२)

४४२ इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-मग्न-अस्थि-अविगत ति षत्तारि । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्न-अस्थि-अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्न-सम्पयुक्त-अस्थि-अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-मग्न-विष्ययुक्त-अस्थि-अविगत ति द्वे । (अविपाक-४)

१० इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्न-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्न-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्न-सम्पयुक्त-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्न-विष्ययुक्त-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्न-विष्ययुक्त-अस्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

सहेतु-अधिपति-मग्नघटना (३)

४४३ इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-मग्न-अस्थि-अविगतं ति षत्तारि । इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्न-सम्पयुक्त-अस्थि-अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-मग्न-विष्ययुक्त-अस्थि-अविगतं ति द्वे । (अविपाक-३)

२० इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्न-अस्थि-अविगतं ति एक । इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्न-सम्पयुक्त-अस्थि-अविगत ति एक । इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्न-विष्ययुक्त-अस्थि-अविगतं ति एक । (सविपाक-३)

इन्द्रियमूतक ।

ज्ञानतत्त्वार्थ

४४४ ज्ञानपञ्चया सहजात-सत्त-अञ्जमञ्ज-सीणि-निस्सये गत-विपाक-एष-इन्द्रिये-मत्त-मग्न-सत्त-सम्पयुक्ते-सीणि-विष्ययुक्त-सीणि, अस्थिया-सत्त-अविगत-मत्त । (१)

सामञ्जघटना (६)

४४५. ज्ञान-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति सत्त । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एकं । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

सइन्द्रियघटना (६)

४४६. ज्ञान-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति सत्त । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

समग्गघटना (६)

४४७ ज्ञान-सहजात-निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति सत्त । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-निस्सय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि-अविगत ति एक ।

ज्ञान-गहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-मग्ग अरिय अविगतं ति एक ।
 ज्ञान-गहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-सम्पयुत्त-अरिय अविगत
 ति एक । ज्ञान-गहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-विण्ययुत्त अरिय-अविगतं ति
 एक । ज्ञान-गहजात अञ्जमञ्ज निस्सय विपाक-मग्ग विण्ययुत्त अरिय
 5 अविगतं ति एक । (अविपाक-५)

सहस्रिय-मग्गपट्ठा (२)

४४८ ज्ञान-गहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग अरिय अविगतं ति मत्त ।
 ज्ञान-गहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय इन्द्रिय मग्ग अरिय अविगतं ति तीणि ।
 ज्ञान-गहजात अञ्जमञ्ज निस्सय इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अरिय अविगतं
 ति तीणि । ज्ञान-गहजात निस्सय इन्द्रिय-मग्ग विण्ययुत्त अरिय अविगतं
 10 ति तीणि । (अविपाक-६)

ज्ञान-गहजात निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग अरिय अविगतं ति
 एक । ज्ञान-गहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-अरिय
 अविगतं ति एक । ज्ञान-गहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-इन्द्रिय
 मग्ग-सम्पयुत्त अरिय अविगतं ति एक । ज्ञान-गहजात-निस्सय-विपाक-
 15 इन्द्रिय मग्ग विण्ययुत्त अरिय अविगतं ति एक । ज्ञान-गहजात अञ्ज
 मञ्ज-निस्सय विपाक-इन्द्रिय मग्ग विण्ययुत्त अरिय अविगतं ति एक ।
 (अविपाक-५)

ज्ञानमूर्त

मग्गपट्ठा

४४९ मग्गपट्ठाया णुया पत्तारि अरियपट्ठाया मत्त, गहजात
 मत्त अञ्जमञ्ज माणि विण्यय मत्त विपाके एक इन्द्रिय मत्त, ज्ञान
 ५ मत्त मग्गपट्ठा माणि विण्ययुत्त तीणि अरियपट्ठा मत्त अविगत
 मत्त । (१०)

मग्गपट्ठाया (२)

४५० मग्ग-गहजात निस्सय अरिय अविगतं ति मत्त । मग्ग
 गहजात अञ्जमञ्ज विण्यय अरिय अविगतं ति तीणि । मग्ग-गहजात
 अञ्जमञ्ज विण्यय-सम्पयुत्त अरिय अविगतं ति तीणि । मग्ग-गहजात
 ५ निस्सय विपाक अरिय अविगतं ति तीणि । (अविपाक-६)

मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक । मग्ग-
 सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति एक । मग्ग-
 सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक ।
 मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । मग्ग-
 सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति 5
 एक । (सविपाक-५)

सइन्द्रियघटना (६)

४५१ मग्ग-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति सत्त ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति तीणि ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
 तीणि । (अविपाक-४) 10

मग्ग-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
 तीणि । मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति एक ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति
 एक । मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-
 अविगत ति एक । मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि- 15
 अविगत ति एक । मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-
 विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

सज्ञानघटना (६)

४५२ मग्ग-सहजात-निस्सय-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति सत्त ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति तीणि ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति 20
 तीणि । मग्ग-सहजात-निस्सय-ज्ञान-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
 तीणि । (अविपाक-४)

मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति एक ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति एक ।
 मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत 25
 ति एक । मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-ज्ञान-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत
 ति एक । मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-विप्पयुत्त-
 अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

सहजिय-सालभयना (२)

४५३ मग्ग-सहजात निस्सय इन्द्रिय-ज्ञान अत्थि अविगतं ति सत्त । मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय इन्द्रिय-ज्ञान-अत्थि-अविगतं ति तीणि । मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-इन्द्रिय-ज्ञान-सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति तीणि । मग्ग-सहजात निस्सय इन्द्रिय-ज्ञान-विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति तीणि । (अविपाक-४)

मग्ग-सहजात निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान अत्थि अविगतं ति एकं । मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान अत्थि अविगतं ति एक । मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान-सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति एक । मग्ग-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान-विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति एक । मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान-विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति एक । (सविपाक-५)

साधिपति-इन्द्रियपट्टना (६)

४५४ मग्गाधिपति-सहजात निस्सय-इन्द्रिय अत्थि अविगतं ति सत्त । मग्गाधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि अविगतं ति तीणि । मग्गाधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि अविगतं ति तीणि । (अविपाक-३)

मग्गाधिपति-सहजात-निस्सय विपाक-इन्द्रिय अत्थि अविगतं ति एक । मग्गाधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय विपाक-इन्द्रिय सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति एक । मग्गाधिपति-सहजात-निस्सय विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति एक । (सविपाक-३)

सहेतु-इन्द्रियपट्टना (७)

४५५ मग्ग-हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय अत्थि अविगतं ति चत्तारि । मग्ग-हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय अत्थि अविगतं ति द्व । मग्ग-हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति द्वे । मग्ग-हेतु-सहजात-निस्सय इन्द्रिय विप्पयुत्त अत्थि अविगतं ति द्व । (अविपाक-४)

मग्ग-हेतु-सहजात निस्सय-विपाक-इन्द्रिय अत्थि अविगतं ति ण्यं ।

मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति
 एक । मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-
 अत्थि-अविगत ति एक । मग्न-हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-
 विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-
 निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-५) 5

सहेताधिपति-इन्द्रियघटना (६)

४५६ मग्न-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत
 ति चत्तारि । मग्न-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-
 सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । मग्न-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-
 इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । (अविपाक-३)

मग्न-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत 10
 ति एक । मग्न-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-
 सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । मग्न-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-
 विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति एक । (सविपाक-३)

मग्नमूलक ।

सम्पयुत्तसभाग

४५७ सम्पयुत्तपच्चया हेतुया तीणि, अधिपतिया तीणि, सहजाते
 तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक, 15
 आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्ने तीणि, अत्थिया तीणि,
 अविगते तीणि । (१३)

सम्पयुत्तघटना (२)

४५८ सम्पयुत्त-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति
 तीणि । (अविपाक-१)

सम्पयुत्त-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत 20
 ति एक । (सविपाक-१)

सम्पयुत्तमूलक ।

विप्पयुत्तसभाग

४५९ विप्पयुत्तपच्चया हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि, अधि-
 पतिया चत्तारि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये पञ्च, उप-
 निस्सये एक, पुरेजाते तीणि, पच्छाज्जाते तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक,

आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्ने तीणि, अस्थिया पञ्च,
अविगते पञ्च । (१७)

विष्ययुक्तमिस्तकघटना (४)

४६० विष्ययुक्त अस्थि अविगत ति पञ्च । विष्ययुक्त-निस्सय
अस्थि अविगत ति पञ्च । विष्ययुक्ताधिपति-निस्सय-अस्थि अविगत ति
५ अत्तारि । विष्ययुक्त-निस्सय-इन्द्रिय अस्थि अविगत ति तीणि ।

परिष्कारघटना (१)

४६१ विष्ययुक्त-पञ्चाजातस्थि अविगत ति तीणि । विष्ययुक्त
निस्सय-पुरेजात अस्थि अविगत ति तीणि । विष्ययुक्त आरम्मण-निस्सय
पुरेजात अस्थि-अविगत ति तीणि । विष्ययुक्त-आरम्मणाधिपति-निस्सय
उपनिस्सय-पुरेजात अस्थि अविगत ति एकं । विष्ययुक्त-निस्सय-पुरेजात
१० इन्द्रिय अस्थि अविगत ति एक ।

सहजातघटना (४)

४६२ विष्ययुक्त-सहजात निस्सय-अस्थि-अविगत ति तीणि ।
विष्ययुक्त-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय अस्थि अविगत ति एक ।
(अविपाक-२)

विष्ययुक्त सहजात निस्सय विपाक-अस्थि अविगत ति एक ।
१५ विष्ययुक्त-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अस्थि अविगत ति
एक । (सविपाक-२)

विष्ययुक्तमूतक ।

अस्थितमार्ग

४६३ अस्थिपञ्चया हेतुया सत्त आरम्मणे तीणि, अधिपठिया
अट्ट, सहजाते नव अञ्जमञ्ज तीणि निस्सये तरस उपनिस्सये एव
पुरेजाते तीणि पञ्चाजाते तीणि यम्म सत्त विपाके एव आहारे सत्त,
२० इन्द्रिये सत्त ज्ञाने सत्त मग्ने सत्त, सम्पयुक्ते तीणि, विष्ययुक्ते पञ्च,
अविगते तरस । (१८)

अस्थिपिस्तकघटना (११)

४६४ अस्थि-अविगत ति तरस । अस्थि निस्सय-अविगत ति
तरस । अस्थि अधिपति अविगत ति अट्ट । अस्थि-अधिपति-निस्सय अवि

गत ति अट्ट । अत्थि-आहार-अविगत ति सत्त । अत्थि-इन्द्रिय-अविगत ति सत्त । अत्थि-निस्सय-इन्द्रिय-अविगत ति सत्त । अत्थि-विप्पयुत्त-अविगत ति पञ्च । अत्थि-निस्सय-विप्पयुत्त-अविगत ति पञ्च । अत्थि-अधिपति-निस्सय-विप्पयुत्त-अविगत ति चत्तारि । अत्थि-निस्सय-इन्द्रिय^१-विप्पयुत्त-अविगत ति तीणि ।

5

पकिण्णकघटना (८)

४६५ अत्थि-पच्छाजात-विप्पयुत्त-अविगत ति तीणि । अत्थि-पुरेजात-अविगत ति तीणि । अत्थि-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अविगत ति तीणि । अत्थि-आरम्मण-पुरेजात-अविगत ति तीणि । अत्थि-आरम्मण-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अविगत ति तीणि । अत्थि-आरम्मणाधिपति-उपनिस्सय-पुरेजात-अविगत ति एक । अत्थि-आरम्मणाधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अविगत ति एक । अत्थि-निस्सय-पुरेजात-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अविगत ति एक^२ ।

10

सहजातघटना (१०)

४६६ अत्थि-सहजात-निस्सय-अविगत ति नव । अत्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अविगत ति तीणि । अत्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अविगत ति तीणि । अत्थि-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अविगत ति तीणि । अत्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विप्पयुत्त-अविगत ति एक । (अविपाक-५)

15

अत्थि-सहजात-निस्सय-विपाक-अविगत ति एक । अत्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अविगत ति एक । अत्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अविगत ति एक । अत्थि-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अविगत ति एक । अत्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अविगत ति एक । (सविपाक-५)

20

अत्थिमूलक ।

नत्थिसमाग

४६७ नत्थिपच्चया अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये सत्त, आसेवने तीणि, कम्मे एक, विगते सत्त । (६)

१. म० पोत्यके नत्थि । २ एत्थ 'पकिण्णक नाम इम' ति सी०, स्या० पोत्यकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

नल्यध्वजा (३)

४६८ नल्य-अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय विगत ति सत्त ।
नल्य अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय आसेवन-विगत ति तीणि । नल्य
अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-विगत ति एक ।

मत्थिमूसक ।

विगतसप्तमा

४६९ विगतपञ्चया अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये
५ सत्त, आसेवने तीणि, कम्मे एक, नल्यया सत्त ।

विगतअट्ठा (३)

४७० विगत अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नल्यी ति सत्त ।
विगत-अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय आसेवन-नल्यी ति तीणि । विगत
अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-नल्यी ति एक ।

विगतमूसक ।

अविगतसप्तमा

४७१ अविगतपञ्चया हेतुया सत्त, आरम्भणे तीणि, अधि
१० पतिया अट्ट सहजाते नव, अट्टमञ्जे तीणि, निस्सये तेरस, उपनिस्सये
एक पुरेजाते तीणि, पञ्चाजाते तीणि, कम्म सत्त, विपाके एक, आहार
सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त मग्गे सत्त सम्पयुत्ते तीणि विप्ययुत्ते पञ्च
अल्यया तेरस । (१८)

अविगतनिस्सयध्वजा (११)

४७२ अविगत अल्यी ति तेरस । अविगत-निस्सय अल्यी ति
१५ तेरस । अविगत-अधिपति अल्यी ति अट्ट । अविगताधिपति-निस्सय-अल्यी ति
अट्ट । अविगत-आहार-अल्यी ति सत्त । अविगत-इन्द्रिय-अल्यी ति सत्त ।
अविगत-निस्सय-इन्द्रिय अल्यी ति सत्त । अविगत-विप्ययुत्त अल्यी ति
पञ्च । अविगत निस्सय विप्ययुत्त अल्यी ति पञ्च । अविगत अधिपति
निस्सय-विप्ययुत्त अल्यी ति अत्तारि । अविगत-निस्सय-इन्द्रिय-विप्ययुत्त
२० अल्यी ति तीणि ।

अविगतपञ्चमा

४७३ अविगत-पञ्चाजात-विप्ययुत्त-अल्यी ति तीणि । अविगत
पुरेजात अल्यी ति तीणि । अविगत-निस्सय-पुरेजात विप्ययुत्त अल्यी ति

तीणि । अविगत-आरम्मण-पुरेजात-अत्थी ति तीणि । अविगत-आरम्मण-
निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थी ति तीणि । अविगत-आरम्मणाधिपति-
उपनिस्सय-पुरेजात-अत्थी ति एक । अविगत-आरम्मणाधिपति-निस्सय-
उपनिस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थी ति एक । अविगत-निस्सय-पुरेजात-
इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थी ति एक ।

5

सहजातघटना (१०)

४७४ अविगत-सहजात-निस्सय-अत्थी ति नव । अविगत-सह-
जात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थी ति तीणि । अविगत-सहजात-अञ्ज-
मञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थी ति तीणि । अविगत-सहजात-निस्सय-विप्प-
युत्त-अत्थी ति तीणि । अविगत-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विप्पयुत्त-
अत्थी ति एक । (अविपाक-५)

10

अविगत-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थी ति एक । अविगत-सह-
जात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थी ति एक । अविगत-सहजात-
अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थी ति एक । अविगत-सहजात-
निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थी ति एक । अविगत-सहजात-अञ्जमञ्ज-
निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थी ति एक । (सविपाक-५)

15

अविगतमूलक ।

पञ्हावारस्स अनुलोमगणना ।

(३) पच्चनीयुद्धारो^१

४७५ कुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन
पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो,
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो अब्याकतस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, 20
सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पच्छाजातपच्चयेन
पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो ।

कुसलो धम्मो कुसलस्स च अब्याकतस्स च धम्मस्स सहजात-
पच्चयेन पच्चयो । (४)

४७६ अकुसलो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन 25
पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

१ पच्चनीय उद्धार - सी०, पञ्हावारस्स पच्चनीय उद्धारो - स्या० ।

अकुसलो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो,
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अब्ब्याकतस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो,
सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पञ्छाजातपच्चयेन
५ पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो ।

अकुसलो धम्मो अकुसलस्स च अब्ब्याकतस्स च धम्मस्स सहजात
पच्चयेन पच्चयो । (४)

४७७ अब्ब्याकतो धम्मो अब्ब्याकतस्स धम्मस्स आरम्मण
पच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो,
१० पुरेजातपच्चयेन पच्चयो, पञ्छाजातपच्चयेन पच्चयो, आहारपच्चयेन
पच्चयो, इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो ।

अब्ब्याकतो धम्मो कुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो,
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पुरेजातपच्चयेन पच्चयो ।

अब्ब्याकतो धम्मो अकुसलस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो,
१५ उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (१)

४७८ कुसलो च अब्ब्याकतो च धम्मा कुसलस्स धम्मस्स
सहजातं, पुरेजातं ।

कुसलो च अब्ब्याकतो च धम्मा अब्ब्याकतस्स धम्मस्स सहजातं,
पञ्छाजातं, आहारं इन्द्रियं । (२)

४७९ अकुसलो च अब्ब्याकतो च धम्मा अकुसलस्स धम्मस्स
सहजातं, पुरेजातं ।

अकुसलो च अब्ब्याकतो च धम्मा अब्ब्याकतस्स धम्मस्स सहजातं,
पञ्छाजातं आहारं इन्द्रियं । (३)

पञ्चावारस्स पच्चनीयुद्धारं ।

२. पच्चयपच्चनीयं

(२) वृत्तं

श्रुतं

४८० नहेतुया पन्नरसं नआरम्मणं पन्नरसं नअधिपपिमा
२५ पन्नरसं नअनन्तरे पन्नरसं मसमनन्तरे पन्नरसं, नसहजाते एकादसं
नअञ्जमरुत्ते एकादसं, ननिस्सये एकादसं, नउपनिस्सये पन्नरसं, नपुरे

जाते तेरस, नपच्छाजाते पन्नरस, नआसेवने पन्नरस, नकम्मे पन्नरस, नविपाके पन्नरस, नआहारे पन्नरस, नइन्द्रिये पन्नरस, नज्ञाने पन्नरस, नमग्गे पन्नरस, नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया पन्नरस, नोविगते पन्नरस, नोअविगते नव ।

नहेतुवुक्कं

४८१ नहेतुपच्चया नआरम्मणे पन्नरस, नअधिपतिया पन्नरस, 5
नअनन्तरे पन्नरस, नसमनन्तरे पन्नरस, नसहजाते एकादस, नअञ्जमञ्जे
एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये पन्नरस, नपुरेजाते तेरस,
नपच्छाजाते पन्नरस, नआसेवने पन्नरस, नकम्मे पन्नरस, नविपाके पन्नरस,
नआहारे पन्नरस, नइन्द्रिये पन्नरस, नज्ञाने पन्नरस, नमग्गे पन्नरस,
नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया पन्नरस, 10
नोविगते पन्नरस, नोअविगते नव ।

तिक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया पन्नरस, नअनन्तरे
पन्नरस, नसमनन्तरे पन्नरस, नसहजाते एकादस, नअञ्जमञ्जे एकादस,
ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते तेरस, नपच्छाजाते
पन्नरस, नआसेवने पन्नरस, नकम्मे पन्नरस, नविपाके पन्नरस, नआहारे 15
पन्नरस, नइन्द्रिये पन्नरस, नज्ञाने पन्नरस, नमग्गे पन्नरस, नसम्पयुत्ते
एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया पन्नरस, नोविगते
पन्नरस, नोअविगते नव पे० ।

छवक्क

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजाते एकादस, नअञ्जमञ्जे एकादस, 20
ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते तेरस, नपच्छाजाते
पन्नरस, नआसेवने पन्नरस, नकम्मे पन्नरस, नविपाके पन्नरस, नआहारे
पन्नरस, नइन्द्रिये पन्नरस, नज्ञाने पन्नरस, नमग्गे पन्नरस, नसम्पयुत्ते
एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया पन्नरस, नोविगते
पन्नरस, नोअविगते नव ।

सत्तक्क

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-

पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नमञ्जमञ्जपञ्चया एकादस,
 ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सप्त, नपुरेजाते एकादस, नपञ्चाजाते
 नव, नभासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नभाहारे
 एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
 5 एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअस्थिया नव, नोनस्थिया एकादस, नोविगते
 एकादस, नोअविगते नव ।

अष्टमं

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नभनन्तर-
 पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नमञ्जमञ्जपञ्चया
 ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सप्त, नपुरजाते एकादस, नपञ्चाजाते
 10 नव नभासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नभाहारे
 एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
 एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअस्थिया नव, नोनस्थिया एकादस, नोविगते
 एकादस, नोअविगते नव ।

नवमं

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नभनन्तर-
 15 पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नमञ्जमञ्जपञ्चया
 ननिस्सयपञ्चया नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते एकादस, नपञ्चाजाते
 नव नभासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नभाहारे
 एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
 एकादस नविप्पयुत्ते नव नोअस्थिया नव नोनस्थिया एकादस, नोविगते
 20 एकादस, नोअविगते नव ।

दशमं

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नभनन्तर-
 पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नमञ्जमञ्जपञ्चया
 ननिस्सयपञ्चया नउपनिस्सयपञ्चया नपुरेजाते पञ्च, नपञ्चाजाते सीणि,
 नभासेवन पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नभाहारे पञ्च नइन्द्रिये
 25 पञ्च नज्ञाने पञ्च, नमग्गे पञ्च नसम्पयुत्ते पञ्च नविप्पयुत्ते सीणि,
 नोअस्थिया द्वे, नोनस्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च नोअविगते द्वे ।

एकादसकं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
 पच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्जमञ्जपच्चया
 ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजाते
 तीणि, नआसेवने पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नआहारे पञ्च,
 नइन्द्रिये पञ्च, नज्ञाने पञ्च, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते 5
 तीणि, नोअत्थिया द्वे, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च, नोअविगते द्वे ।

द्वादसकं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
 पच्चया नसमनन्तरपच्चया पे० नपुरेजातपच्चया नपच्छाजात-
 पच्चया नआसेवने तीणि, नकम्मे एक, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि,
 नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते 10
 तीणि, नोअत्थिया द्वे, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि, नोअविगते द्वे
 ... पे०... ।

चुद्दसक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० .. नपच्छाजातपच्चया
 नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये
 एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया 15
 एक, नोविगते एक .. पे० ।

सत्तरसक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० . नकम्मपच्चया
 नविपाकपच्चया नआहारपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते
 एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक .. पे० ।

एकवीसक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० . नआहारपच्चया 20 B.
 नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्तपच्चया नविप्पयुत्तपच्चया
 नोनत्थिपच्चया नोविगते एक ।

सोळसक (सहस्रिय)

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया .. पे० नकम्मपच्चया

नविपाकपञ्चया नइन्द्रियपञ्चया नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविष्ययुत्ते एक नोनस्थिया एक, नोविगते एक ।

पुनएकपीसकं

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया पे० नकम्मपञ्चया नविपाक-
पञ्चया नइन्द्रियपञ्चया नज्ञानपञ्चया नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया
5 नविष्ययुत्तपञ्चया नोनस्थिपञ्चया नोविगते एक ।

नहेतुमूलकं ।

नभारम्मणयुक्तं

४८२ नभारम्मणपञ्चया नहेतुया पञ्चरस, नअधिपतिया पञ्चरस,
नअनन्तरे पञ्चरस नसमनन्तरे पञ्चरस नसहजाते एकादस, नअञ्ज
मञ्जे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते तेरस,
नपञ्चाजाते पञ्चरस, नआसेवने पञ्चरस नकम्मे पञ्चरस, नविपाके पञ्चरस,
10 नआहारे पञ्चरस, नइन्द्रिय पञ्चरस, नज्ञाने पञ्चरस, नमग्गे पञ्चरस
नसम्पयुत्ते एकादस, नविष्ययुत्ते नव, नोअस्थिया नव, नोनस्थिया पञ्चरस,
नोविगते पञ्चरस, नो अविगते नव पे० .. ।

सत्तकं

नभारम्मणपञ्चया नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नअनन्तर
पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नअञ्जमञ्ज एकादस,
15 ननिस्सये एकादस नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते एकादस, नपञ्चाजाते
नव नआसेवने एकादस नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नआहारे
एकादस, नइन्द्रिय एकादस नज्ञान एकादस नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
एकादस नविष्ययुत्ते भय, नोअस्थिया नव, नोनस्थिया एकादस,
मायिगत एकादस नोअविगते नव पे० । (यथा नहेतुमूलक एव
20 वित्थारत्तय्य) ।

नभारम्मणमूलकं ।

नअधिपतिपादि

४८३ नअधिपतिपञ्चया नअनन्तरपञ्चया, नमगमनन्तर
पञ्चया (यथा नहेतुमूलक एव वित्थारत्तय्य) ।

नसहजातदुक

४८४ नसहजातपच्चया नहेतुया एकादस, नआरम्मणे एकादस, नअधिपतिया एकादस, नअनन्तरे एकादस, नसमनन्तरे एकादस, नअञ्जमञ्जे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये एकादस, नपुरेजाते एकादस, नपच्छाजाते नव, नआसेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नआहारे एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे 5 एकादस, नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते एकादस, नोअविगते नव . पे० . ।

चतुष्कं

नसहजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया एकादस, नअनन्तरे एकादस, नसमनन्तरे एकादस, नअञ्जमञ्जे 10 एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते एकादस, नपच्छाजाते नव, नआसेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नआहारे एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते एकादस, नोअविगते नव ।

नसहजातपच्चया नहेतुपच्चया (सङ्घित्त) ।

15

नसहजातमूलक ।

नअञ्जमञ्जादुक

४८५ नअञ्जमञ्जापच्चया नहेतुया एकादस, नआरम्मणे एकादस, नअधिपतिया एकादस, नअनन्तरे एकादस, नसमनन्तरे एकादस, नसहजाते एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये एकादस, नपुरेजाते 20 एकादस, नपच्छाजाते एकादस, नआसेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नआहारे एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते एकादस, नोअविगते नव पे० . ।

चतुष्क

नअञ्जमञ्जापच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि- 25 पतिया एकादस, नअनन्तरे एकादस, नसमनन्तरे एकादस, नसहजाते एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते एकादस,

नपञ्चाजाते एकादस, नभ्रासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके
एकादस, नभ्राहारे एकादस, नहन्त्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमम्मे
एकादस, नसम्पयुक्ते एकादस, नविष्पयुक्ते नव, नोभत्थिया नव, नोनत्थिया
एकादस, नोविगते एकादस, नोभविगते नव पे० ।

अष्टम

5 नभ्रञ्जमञ्जपञ्चया नहेतुपञ्चया नभ्रारम्भणपञ्चया नभ्रधि
पतिपञ्चया नभ्रनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया
ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सप्त, नपुरेजाते एकादस, नपञ्चा
जाते नव, नभ्रासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस,
नभ्राहारे एकादस, नहन्त्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमम्मे एकादस,
10 नसम्पयुक्ते एकादस, नविष्पयुक्ते नव, नोभत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस,
नोविगते एकादस, नोभविगते नव (सङ्क्षिप्त) ।

नभ्रञ्जमञ्जमूसर्क ।

ननिस्सयपञ्च

४८६ ननिस्सयपञ्चया नहेतुया एकादस, नभ्रारम्भणे एकादस
नभ्रधिपतिया एकादस, नभ्रनन्तरे एकादस, नसमनन्तरे एकादस, नसहजाते
एकादस, नभ्रञ्जमञ्जे एकादस, नउपनिस्सये एकादस, नपुरेजाते
15 एकादस, नपञ्चाजाते नव, नभ्रासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके
एकादस, नभ्राहारे एकादस, नहन्त्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमम्मे
एकादस, नसम्पयुक्ते एकादस, नविष्पयुक्ते नव, नोभत्थिया नव, नोनत्थिया
एकादस, नोविगते एकादस, नोभविगते नव पे०... ।

अष्टम

ननिस्सयपञ्चया नहेतुपञ्चया नभ्रारम्भणपञ्चया नभ्रधिपतिया
20 एकादस, नभ्रनन्तरे एकादस, नसमनन्तरे एकादस, नसहजात एकादस,
नभ्रञ्जमञ्जे एकादस, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते एकादस, नपञ्चा
जात नव, नभ्रासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस,
नभ्राहारे एकादस, नहन्त्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमम्मे एकादस,
नसम्पयुक्त एकादस, नविष्पयुक्ते नव, नोभत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस
25 नाविगत एकादस, नोभविगते नव .. पे०... ।

दसक

ननिस्सयपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
 पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज-
 मञ्जपच्चया नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजाते पञ्च, नपच्छाजाते तीणि,
 नआसेवने पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नआहारे पञ्च, नइन्द्रिये
 पञ्च, नज्ञाने पञ्च, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, 5
 नोअत्थिया द्वे, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च, नोअविगते
 द्वे (सङ्खित्त) ।

ननिस्सयमूलक ।

नउपनिस्सयवुक

४८७ नउपनिस्सयपच्चया नहेतुया पन्नरस, नआरम्मणे तेरस,
 नअधिपतिया पन्नरस, नअनन्तरे पन्नरस, नसमनन्तरे पन्नरस, नसहजाते
 एकादस, नअञ्जमञ्जे एकादस, ननिस्सये एकादस, नपुरेजाते तेरस, 10
 नपच्छाजाते पन्नरस, नआसेवने पन्नरस, नकम्मे पन्नरस, नविपाके पन्नरस,
 नआहारे पन्नरस, नइन्द्रिये पन्नरस, नज्ञाने पन्नरस, नमग्गे पन्नरस,
 नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया पन्नरस,
 नोविगते पन्नरस, नोअविगते नव . पे० . ।

चतुक्क

नउपनिस्सयपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि- 15
 पतिया तेरस, नअनन्तरे तेरस, नसमनन्तरे तेरस, नसहजाते सत्त, नअञ्ज-
 मञ्जे सत्त, ननिस्सये पञ्च, नपुरेजाते नव, नपच्छाजाते तेरस, नआसेवने
 तेरस, नकम्मे तेरस, नविपाके तेरस, नआहारे तेरस, नइन्द्रिये तेरस,
 नज्ञाने तेरस, नमग्गे तेरस, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते पञ्च, नोअत्थिया
 द्वे, नोनत्थिया तेरस, नोविगते तेरस, नोअविगते द्वे . पे० . । 20

अट्ठक

नउपनिस्सयपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
 पतिपच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया
 नअञ्जमञ्जे सत्त, ननिस्सये पञ्च, नपुरेजाते पञ्च, नपच्छाजाते
 पञ्च, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये
 सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते तीणि, नो- 25
 अत्थिया द्वे, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त, नोअविगते द्वे ।

नक्षत्र

- नक्षत्रपनिस्सयपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्भणपञ्चया नभधि
पतिपञ्चया नभनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया
नभञ्जमञ्जपञ्चया ननिस्सये पञ्च, नपुरेजाते पञ्च, नपञ्चाजाते
पञ्च नभ्रासेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नभ्राहारे सत्त, नइन्द्रिये
5 सत्त, नभाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते तीणि, नो-
भ्रत्थिया द्वे, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त, नोभ्रविगते द्वे ।

वत्थ

- नक्षत्रपनिस्सयपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्भणपञ्चया नभधि
पतिपञ्चया नभनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया
नभञ्जमञ्जपञ्चया ननिस्सयपञ्चया नपुरेजाते पञ्च नपञ्चाजाते
10 तीणि, नभ्रासेवने पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नभ्राहारे पञ्च,
नइन्द्रिये पञ्च, नभाने पञ्च, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते
तीणि, नोभ्रत्थिया द्वे, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च, नोभ्रविगते
द्वे (सङ्कित्त) ।

नक्षत्रपनिस्सयमूक्त ।

नपुरेजातपञ्च

- ४८८ नपुरेजातपञ्चया नहेतुमा त्तरस नभारम्भणे त्तरस,
15 नभधिपतिया त्तरस नभनन्तरे त्तरस, नसमनन्तरे त्तरस, नसहजाते
एकादस नभञ्जमञ्जे एकादस ननिस्सये एकादस नक्षत्रपनिस्सय
त्तरस नपञ्चाजाते त्तरस, नभ्रासेवने त्तरस नकम्मे त्तरस नविपाके त्तरस
नभ्राहारे त्तरस नइन्द्रिये त्तरस नभाने त्तरस नमग्गे त्तरस, नसम्पयुत्त
एकादस नविप्पयुत्ते नव नोभ्रत्थिया नव नोनत्थिया त्तरस, नोविगते
20 त्तरस नोभ्रविगते नव पे० ।

चतुर्थ

- नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्भणपञ्चया नभधिपतिया
त्तरस नभनन्तरे त्तरस नसमनन्तरे त्तरस नसहजाते एकादस नभञ्ज
मञ्ज एकादस ननिस्सये एकादस नक्षत्रपनिस्सये नव नपञ्चाजाते
त्तरस नभ्रासेवने त्तरस नकम्मे त्तरस नविपाके त्तरस नभ्राहारे त्तरस
नइन्द्रिये त्तरस नभाने त्तरस नमग्गे त्तरस नसम्पयुत्त एकादस नविप्पयुत्त
25 त्तरस नोभ्रत्थिया नव नोनत्थिया त्तरस नोविगते त्तरस नोभ्रविगते त्तरस

नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया तेरस, नोविगते तेरस, नोअविगते नव
 . पे० ।

अट्ठकं

नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
 पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज-
 मञ्जे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये पञ्च, नपच्छाजाते 5
 नव, नआसेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नआहारे
 एकादस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
 एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते
 एकादस, नोअविगते नव पे०.. ।

दसकं

नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति- 10
 पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज-
 मञ्जपच्चया ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सये पञ्च, नपच्छाजाते नव,
 नआसेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नआहारे एका-
 दस, नइन्द्रिये एकादस, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
 एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते 15
 एकादस, नोअविगते नव ।

एकादसकं

नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे०
 ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सयपच्चया नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने
 पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नआहारे पञ्च, नइन्द्रिये पञ्च,
 नज्ञाने पञ्च, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नो- 20
 अत्थिया द्वे, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च, नोअविगते द्वे (सङ्खित्त) ।
 नपुरेजातमूलक ।

नपच्छाजातवुक

४८६. नपच्छाजातपच्चया नहेतुया पन्नरस, नआरम्मणे पन्नरस,
 नअधिपतिया पन्नरस, नअनन्तरे पन्नरस, नसमनन्तरे पन्नरस, नसहजाते
 नव, नअञ्जमञ्जे एकादस, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये पन्नरस,
 नपुरेजाते तेरस, नआसेवने पन्नरस. नकम्मे पन्नरस. नविपाके पन्नरस,

नम्राहारे पञ्चरस, नइन्द्रिये पञ्चरस, नज्ञाने पञ्चरस, नमग्ने पञ्चरस, नसम्पयुक्ते एकादस, नविष्ययुक्ते नव, नोन्नतिया नव, नोनतिया पञ्चरस, नोविगते पञ्चरस, नोन्नविगते नव पे० ।

चतुर्थ

नपञ्चाजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नमधि
 ५ पतिया पञ्चरस, नभनन्तरे पञ्चरस, नभमनन्तरे पञ्चरस, नसहजाते नव,
 नम्रञ्जामञ्जे एकादस, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते
 तेरस, नम्रासेवने पञ्चरस, नकम्मे पञ्चरस, नविपाके पञ्चरस, नम्राहारे
 पञ्चरस, नइन्द्रिये पञ्चरस, नज्ञाने पञ्चरस, नमग्ने पञ्चरस, नसम्पयुक्ते
 एकादस, नविष्ययुक्ते नव, नोन्नतिया नव, नोनतिया पञ्चरस, नोविगते
 १० पञ्चरस, नोन्नविगते नव पे० ।

पञ्चम

नपञ्चाजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नमधि
 पतिपञ्चया नभनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया
 नम्रञ्जामञ्जे नव, ननिस्सये नव नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते नव,
 नम्रासेवने नव, नकम्मे नव, नविपाके नव, नम्राहारे नव, नइन्द्रिय नव,
 १५ नज्ञाने नव नमग्ने नव, नसम्पयुक्ते नव, नविष्ययुक्ते नव नोन्नतिया नव,
 नोनतिया नव नोविगते नव नोन्नविगते नव पे० ।

षष्ठ

नपञ्चाजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नमधि
 पतिपञ्चया नभनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया
 नम्रञ्जामञ्जपञ्चया ननिस्सयपञ्चया नउपनिस्सये तीणि नपुरेजाते
 २० नव नम्रासेवन नव, नकम्मे नव नविपाके नव, नम्राहार नव, नइन्द्रिये
 नव नज्ञाने नव नमग्ने नव, नसम्पयुक्ते नव, नविष्ययुक्ते नव, नोन्नतिया
 नव नोनतिया नव नोविगते नव नोन्नविगते नव ।

एकादश

नपञ्चाजातपञ्चया नहेतुपञ्चया पे० ननिस्सयपञ्चया
 नउपनिस्सयपञ्चया नपुरजाते तीणि नम्रासेवन तीणि नकम्मे तव,
 २५ नविपाके तीणि नम्राहार तीणि नइन्द्रिये तीणि, नज्ञान तीणि, नमग्ने

तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोअत्थिया द्वे, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि, नोअविगते द्वे (सङ्खित्तं) ।

नपच्छाजातमूलकं ।

नआसेवनपच्चया (यथा नहेतुपच्चया एवं वित्थारेतत्वं) ।

नकम्मदुक्क

४६० नकम्मपच्चया नहेतुया पन्नरस, नआरम्मणे पन्नरस, नअधिपतिया पन्नरस, नअनन्तरे पन्नरस, नसमनन्तरे पन्नरस, नसहजाते 5
एकादस, नअञ्जमञ्जे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये पन्नरस, नपुरेजाते तेरस, नपच्छाजाते पन्नरस, नआसेवने पन्नरस, नविपाके पन्नरस, नआहारे पन्नरस, नइन्द्रिये पन्नरस, नज्ञाने पन्नरस, नमग्गे पन्नरस, नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया पन्नरस, नोविगते पन्नरस, नोअविगते नव .. पे० . । 10

चतुक्क

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया पन्नरस ... पे० नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते तेरस, नपच्छाजाते पन्नरस . पे० . नोअविगते नव पे० ।

दसक

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० न- 15
निस्सयपच्चया नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते एकादस, नपच्छाजाते नव, नआसेवने एकादस पे० नोअविगते नव ।

एकादसक

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया पे० नउपनिस्सयपच्चया नपुरे-
जाते पञ्च, नपच्छाजाते एक, नआसेवने पञ्च, नविपाके पञ्च, नआहारे पञ्च, नइन्द्रिये पञ्च, नज्ञाने पञ्च, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च . पे० । 20

तेरसकं

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया पे० नपुरेजातपच्चया नपच्छा-
जातपच्चया नआसेवने एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एकं, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एकं, नोविगते एकं (सङ्खित्तं) ।

नविपाकपञ्चया (यथा नहेतुमूलक एव वित्त्यारेतञ्च) ।

भग्नाहारपञ्च

४६१ नग्नाहारपञ्चया नहेतुया पञ्चरस, नग्नाहारमणं पञ्चरस, नग्नाधिपतिया पञ्चरस, नग्नानन्तरे पञ्चरस, नसमनन्तरे पञ्चरस, नसहजाते एकादस, नग्नाञ्जमञ्छे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये
५ पञ्चरस, नपुरेजाते तेरस पे० नोभविगते नव पे० ।

चतुर्क

नग्नाहारपञ्चया नहेतुपञ्चया नग्नाहारमणपञ्चया नग्नाधिपतिया पञ्चरस पे० नउपनिस्सये तेरस .. पे० नोभविगते नव पे० .. ।

पट्टार्क

नग्नाहारपञ्चया नहेतुपञ्चया पे० नसहजातपञ्चया नग्नाञ्जमञ्छे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सप्त, नपुरेजाते एकादस
१० नपञ्छाजाते नव, नग्नासेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नइन्द्रिये नव नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते एकादस नविष्पयुत्ते नव नोभत्थिया नव नोनत्थिया एकादस, नोविगते एकादस नोभविगते नव पे० ।

दसर्क

नग्नाहारपञ्चया नहेतुपञ्चया पे० ननिस्सयपञ्चया नउप
१५ निस्सये पञ्च, नपुरेजाते एकादस नपञ्छाजाते नव नग्नासेवने एकादस नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस नइन्द्रिये नव नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस नसम्पयुत्ते एकादस नविष्पयुत्ते नव नोभत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते एकादस, नोभविगते नव ।

एकादसर्क

नग्नाहारपञ्चया नहेतुपञ्चया .. पे०.. नउपनिस्सयपञ्चया
२० नपुरेजाते पञ्च नपञ्छाजाते तीणि नग्नासेवने पञ्च, नकम्मे पञ्च नविपाके पञ्च नइन्द्रिये तीणि नज्ञाने पञ्च नमग्गे पञ्च नसम्पयुत्ते पञ्च नविष्पयुत्ते तीणि नोभत्थिया द्वे नोनत्थिया पञ्च नोविगते पञ्च नोभविगते द्वे पे० ।

तेरसक

नआहारपच्चया नहेतुपच्चया पे० नपुरेजातपच्चया नपच्छा-
जातपच्चया नआसेवने तीणि, नकम्मे एव, नविपाके तीणि, नइन्द्रिये द्वे, B
नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नो-
अत्थिया द्वे, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि, नोअविगते द्वे पे०... ।

पन्नरसक

नआहारपच्चया नहेतुपच्चया पे० नपच्छाजातपच्चया 5
नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाके एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक . पे०... ।

अट्ठारसक

नआहारपच्चया नहेतुपच्चया पे० नकम्मपच्चया नविपाक-
पच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एकं,
नोनत्थिया एक, नोविगते एक (सङ्खित्त) । 10

नइन्द्रियदुक

४६२ नइन्द्रियपच्चया नहेतुया पन्नरस, नआरम्मणे पन्नरस
पे० नोअविगते नव पे० ।

चतुष्कं

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया
पन्नरस पे० नउपनिस्सये तेरस पे० नोअविगते नव पे० ।

अट्ठक

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया पे० नसहजातपच्चया 15
नअञ्जमञ्जे एकादस, ननिस्सये एकादस, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते
एकादस, नपच्छाजाते नव, नआसेवने एकादस, नकम्मे एकादस, नविपाके
एकादस, नआहारे नव, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते
एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते
एकादस, नोअविगते नव पे० ।

दसक

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया पे० ननिस्सयपच्चया नउप-
निस्सये^१ पञ्च^१, नपुरेजाते एकादस, नपच्छाजाते नव, नआसेवने एका-

दस, नकम्मे एकादस, नविपाके एकादस, नग्नाहारे नव, नज्ञाने एकादस, नमग्गे एकादस, नसम्पयुत्ते एकादस, नविप्पयुत्ते नव, नोन्नत्थिया नव, नोनत्थिया एकादस, नोविगते एकादस, नोन्नविगते नव ।

एकादसकं

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया पे० नउपनिस्सयपच्चया
५ नपुरेजाते पच्च, नपच्छाजाते तीणि, नग्नासेवने पच्च, नकम्मे पच्च,
नविपाके पच्च, नग्नाहारे तीणि (कासच्च) ।

तेरत्तकं

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया पे० नपुरेजातपच्चया नपच्छा
जातपच्चया नग्नासेवने तीणि, नकम्मे एक नविपाके तीणि, नग्नाहारे
द्वे नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते
१० तीणि, नोन्नत्थिया द्वे नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि नोन्नविगते
द्वे पे० ।

पत्तरत्तकं

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया पे० नकम्मपच्चया नविपाके
एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया
एक नोविगते एक पे० ।

एकवीसकं

१५ नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया पे० नकम्मपच्चया नविपाके
पच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्तपच्चया नविप्पयुत्तपच्चया
नोनत्थिपच्चया नोविगते एक (सङ्खित्त) ।

नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया -- (यथा नहेतुमूलक एव
विस्तारेतच्च) । नसम्पयुत्तपच्चया (यथा नग्गच्छामच्चमूलक एव
२० विस्तारेतच्च) ।

नविप्पयुत्तकं

४६३ नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुया नव मग्गारम्मणे नव नग्गधि
पत्तिया मव नग्गनन्तरे नव नसमनन्तरे नव नसहजाते नव नग्गच्च

मञ्जे नव, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये नव, नपुरेजाते नव, नपच्छाजाते
नव, नआसेवने नव, नकम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव, नइन्द्रिये
नव, नज्ञाने नव, नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया
नव, नोविगते नव, नोअविगते नव .. पे० .. ।

चतुक्कं

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि- 5
पतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव, नसहजाते नव, नअञ्ज-
मञ्जे नव, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते नव, नपच्छा-
जाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव, नइन्द्रिये
नव, नज्ञाने नव, नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया
नव, नोविगते नव, नोअविगते नव पे० . ।

10

दसक

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
पतिपच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया
नअञ्जमञ्जपच्चया ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते
नव पे० नोअविगते नव ।

एकादसक

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलक 15
सङ्घित्त) ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजाते तीणि, नपच्छा-
जाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे एक, नविपाके तीणि, नआहारे
तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि,
नोअत्थिया द्वे, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि, नोअविगते द्वे . पे० . ।

अट्ठारसक

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलक 20
सङ्घित्त) नकम्मपच्चया नविपाकपच्चया नइन्द्रियपच्चया नज्ञाने एक
पे० नोविगते एक (सङ्घित्त) ।

नोअत्थिवुक्क

४६४ नोअत्थिपच्चया नहेतुया नव, नआरम्मणे नव, नअधि-
पतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव, नसहजाते नव, नअञ्ज-

मञ्जु नव, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये नव, नपुरेजाते नव, नपञ्चाजाते नव, नआसेवने नव, नफम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव, नइन्द्रिये नव, नआने नव, नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव, नविप्पयुत्ते नव, नोनत्थिया नव, नोविगते नव, नोअविगते नव पे० ।

चतुस्र्थ

- 8 नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपत्तिया नव पे० ननिस्सये नव, नउपनिस्सये द्वे पे० ।

इत्थ

- नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपत्ति पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज मञ्जुपच्चया ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सये द्वे नपुरेजाते नव पे०-
10 नोअविगते नव ।

एकादशर्थ

नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलकं सङ्घित्तं) नउपनिस्सयपच्चया नपुरजाते द्वे, नपञ्चाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नविपाके द्वे, नआहारे द्वे, नइन्द्रिये द्वे, नआने द्वे, नमग्गे द्वे, नसम्पयुत्ते द्वे नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे, नोअविगते द्वे पे०- ।

सत्तरसर्थ

- 15 नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलकं सङ्घित्तं) नआसेवनपच्चया नविपाकपच्चया नआहारपच्चया नइन्द्रिय पच्चया नआने द्वे पे० नोअविगते द्वे पे० ।

एकवीसर्थ

- नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया पे० नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजातपच्चया नपञ्चाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नविपाकपच्चया
20 नआहारपच्चया नइन्द्रियपच्चया पे० नविप्पयुत्तपच्चया नोनत्थिया द्वे नोविगते द्वे नोअविगते द्वे ।

तेवीसर्थ (सउपनिस्सय)

नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया पे० नोविगतपच्चया नोअविगते द्वे ।

तेवीसक (सकम्मं)

नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया (मूलकं सङ्घितं) ननिस्सय-
पच्चया नपुरेजातपच्चया (मूलकं सङ्घितं) नकम्मपच्चया पे०^१..
नोविगतपच्चया नोअविगते नव^२ ।

नोनत्थिदुक्

४६५ नोनत्थिपच्चया नहेतुया पन्नरस (सङ्घित) ।

नोनत्थिया च, नोविगते च (नहेतुपच्चयसदिस) ।

5

नोविगतदुक्

४६६ नोविगतपच्चया नहेतुया पन्नरस (सङ्घित) ।

नोअविगतदुक्

४६७. नोअविगतपच्चया नहेतुया नव, नआरम्मणे नव, नअधि-
पतिया नव पे० . नोविगते नव ।

नोअविगतपच्चया . (नोअत्थिपच्चयसदिस) ।

पञ्चावारस्स पच्चनीयगणना ।

३. पच्चयानुलोमपच्चनीयं

हेतुदुक्^१

४६८ हेतुपच्चया नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, 10
नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये
सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त,
नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त,
नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

हेतुसामञ्जघटना (६)

४६९ हेतु-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे सत्त, 15
नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे
तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने
सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने
सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त,
नोविगते सत्त ।

20

हेतु-सहजात-अञ्जामञ्ज-निस्सय अत्थि अविगतं त्ति नभारम्मणे
 तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि,
 नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने
 तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि,
 ४ नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया
 तीणि, नोविगते तीणि ।

हेतु-सहजात अञ्जामञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं त्ति
 नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
 तीणि, नउपनिस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने
 १० तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि,
 नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि,
 नोविगते तीणि ।

हेतु-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं त्ति नभारम्मणे
 तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नअञ्ज-
 १५ मञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि,
 नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि नइन्द्रिये
 तीणि नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि,
 नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

हेतु-सहजान-निस्सय विपाक-अत्थि अविगतं त्ति नभारम्मण एक,
 २० नअधिपतिया एक नअनन्तरे एक नसमनन्तरे एक नअञ्जामञ्जे एक,
 नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक
 नकम्मे एक नआहारे एक नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
 नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात-अञ्जामञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगतं त्ति
 २५ नभारम्मणे एकं नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक,
 नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एक नआसेवने एक,
 नकम्मे एक नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं,
 नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात-अञ्जामञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि अवि-

गत ति नञारम्मणे एक, नञधिपतिया एक, नञनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नञासेवने एक, नकम्मे एक, नञाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ञाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति 5
नञारम्मणे एक, नञधिपतिया एक, नञनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नञञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एकं, नञासेवने एक, नकम्मे एक, नञाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक - विप्पयुत्त - अत्थि- 10
अविगत ति नञारम्मणे एक, नञधिपतिया एक, नञनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नञासेवने एकं, नकम्मे एक, नञाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ञाने एकं, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एकं, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाकं-५)

सइन्द्रिय-मग्गघटना (६)

५०० हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति 15
नञारम्मणे चत्तारि, नञधिपतिया चत्तारि, नञनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नञञ्जमञ्जे द्वे, नउपनिस्सये चत्तारि, नपुरेजाते चत्तारि, नपच्छाजाते चत्तारि, नञासेवने चत्तारि, नकम्मे चत्तारि, नविपाके चत्तारि, नञाहारे चत्तारि, नञ्ञाने चत्तारि, नसम्पयुत्ते द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते चत्तारि । 20

हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति नञारम्मणे द्वे, नञधिपतिया द्वे, नञनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नउप- निस्सये द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नञासेवने द्वे, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नञाहारे द्वे, नञ्ञाने द्वे, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे । 25

हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि- अविगत ति नञारम्मणे द्वे, नञधिपतिया द्वे, नञनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नउपनिस्सये द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नञासेवने द्वे, नकम्मे द्वे,

नविपाके द्वे, नग्नाहारे द्वे, नक्षाने द्वे, नविष्ययुते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे ।

हेतु-सहजात निस्सय इन्द्रिय-मग्ग-विष्ययुत अत्थि-अविगत ति नग्गारम्मण द्वे, नअधिपत्तिया द्वे, नअनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नअञ्जमञ्जे द्वे, नउपनिस्सये द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नग्नासेवने द्वे, नक्कम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नग्नाहारे द्वे, नक्षाने द्वे, नसम्पयुते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे । (अविपाक-४)

हेतु-सहजात-निस्सय विपाक-इन्द्रिय-मग्ग अत्थि अविगत ति नग्गारम्मण एक, नअधिपत्तिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नग्नासेवने एक, नक्कम्मे एक, नग्नाहार एक, नक्षाने एक, नसम्पयुते एक, नविष्ययुते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-इन्द्रिय-मग्ग अत्थि अविगत ति नग्गारम्मण एक, नअधिपत्तिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नग्नासेवने एक, नक्कम्मे एक, नग्नाहारे एक, नक्षाने एक, नसम्पयुते एक, नविष्ययुते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत अत्थि अविगत ति नग्गारम्मणे एक, नअधिपत्तिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नग्नासेवने एक, नक्कम्मे एक, नग्नाहारे एक, नक्षाने एक, नविष्ययुते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात-निस्सय विपाक इन्द्रिय मग्ग विष्ययुत अत्थि अविगत ति नग्गारम्मणे एक, नअधिपत्तिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नग्नासेवने एक, नक्कम्मे एक, नग्नाहार एक, नक्षाने एक, नसम्पयुत एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग विष्ययुत अत्थि अविगत ति नग्गारम्मणे एक, नअधिपत्तिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक

नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नझाने एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-५)

साधिपति-इन्द्रिय-मगघटना (६)

५०१ हेताधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे चत्तारि, नअनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नअञ्ज-मञ्जे द्वे, नउपनिस्सये चत्तारि, नपुरेजाते चत्तारि, नपच्छाजाते चत्तारि, 5 नआसेवने चत्तारि, नकम्मे चत्तारि, नविपाके चत्तारि, नआहारे चत्तारि, नझाने चत्तारि, नसम्पयुत्ते द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते चत्तारि ।

हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे द्वे, नअनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नउपनिस्सये 10 द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नआहारे द्वे, नझाने द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे ।

हेताधिपति-सहजात-निस्सय - इन्द्रिय - मग - विप्पयुत्त - अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे द्वे, नअनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नअञ्जमञ्जे द्वे, 15 नउपनिस्सये द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नआहारे द्वे, नझाने द्वे, नसम्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे । (अविपाक-३)

हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, 20 नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नझाने एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, 25 नकम्मे एक, नआहारे एक, नझाने एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्ज-

मच्छ एक, नरपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नप्रासेवने एक, नकम्म एक, नप्राहारे एक, नज्ञाने एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-३)

हेतुमूतकं ।

आरम्भणदुर्ग

५०२ आरम्भणपच्चया नहेतुया नव, नअधिपतिया नव,
 5 नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव, नसहजाते नव, नअच्छमच्छे नव, ननिस्सये
 नव, नरपनिस्सये नव, नपुरेजाते नव, नपच्छाजाते नव, नप्रासेवने नव,
 नकम्मे नव, नविपाके नव, नप्राहारे नव, नइन्द्रिये नव, नज्ञाने नव,
 नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया
 नव, नोविगते नव, नोअविगते नव ।

आरम्भणयदना

५०३ आरम्भण अधिपति-उपनिस्सय ति नहेतुया सत्त
 नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते सत्त, नअच्छमच्छे सत्त,
 ननिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नप्रासेवने सत्त, नकम्मे
 सत्त, नविपाके सत्त नप्राहारे सत्त नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे
 सत्त नसम्पयुत्ते सत्त नविप्पयुत्ते सत्त, नोअत्थिया सत्त नोनत्थिया सत्त,
 15 नोविगते सत्त नोअविगते सत्त ।

आरम्भण-पुरेजात-अत्थि अविगतं ति नहेतुया तीणि, नअधि
 पतिया तीणि नअनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि नसहजाते तीणि
 नअच्छमच्छे तीणि ननिस्सये तीणि नरपनिस्सये तीणि, नपच्छाजाते
 तीणि नप्रासेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नप्राहार तीणि
 20 नइन्द्रिये तीणि नज्ञाने तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि नविप्पयुत्ते
 तीणि नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

आरम्भण निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति नहेतुया
 तीणि नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि नसहजाते
 तीणि नअच्छमच्छे तीणि नरपनिस्सये तीणि नपच्छाजाते तीणि
 25 नप्रासेवने तीणि नकम्म तीणि नविपाके तीणि नप्राहारे तीणि नइन्द्रिये
 तीणि नज्ञाने तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया तीणि,
 नोविगते तीणि ।

आरम्भण-अधिपति-उपनिस्सय-पुरेजात-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया एक, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नअञ्ज-
मञ्जे एक, ननिस्सये एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे
एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे
एक, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । 5

आरम्भण-अधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थि-
अविगतं ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते
एक, नअञ्जमञ्जे एकं, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एकं, नकम्मे
एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे
एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । 10

आरम्भणमूलक ।

अधिपतिदुक्क

५०४ अधिपतिपच्चया नहेतुया दस, नआरम्भणे सत्त,
नअनन्तरे दस, नसमनन्तरे दस, नसहजाते सत्त, नअञ्जमञ्जे अट्ठ,
ननिस्सये सत्त, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते दस, नपच्छाजाते दस, न-
आसेवने दस, नकम्मे दस, नविपाके दस, नआहारे दस, नइन्द्रिये दस,
नज्ञाने दस, नमग्गे दस, नसम्पयुत्ते अट्ठ, नविप्पयुत्ते सत्त, नोअत्थिया 15
सत्त, नोनत्थिया दस, नोविगते दस, नो अविगते सत्त ।

अधिपतिमिस्सकषटना (३)

५०५ अधिपति-अत्थि-अविगत ति नहेतुया अट्ठ, नआरम्भणे
सत्त, नअनन्तरे अट्ठ, नसमनन्तरे अट्ठ, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे
चत्तारि, ननिस्सये एक, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते
अट्ठ, नआसेवने अट्ठ, नकम्मे अट्ठ, नविपाके अट्ठ, नआहारे अट्ठ, नइन्द्रिये 20
अट्ठ, नज्ञाने अट्ठ, नमग्गे अट्ठ, नसम्पयुत्ते चत्तारि, नविप्पयुत्ते चत्तारि,
नोनत्थिया अट्ठ, नोविगते अट्ठ ।

अधिपति-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया अट्ठ, नआरम्भणे
सत्त, नअनन्तरे अट्ठ, नसमनन्तरे अट्ठ, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे
चत्तारि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते अट्ठ, नआसेवने 25
अट्ठ, नकम्मे अट्ठ, नविपाके अट्ठ, नआहारे अट्ठ, नइन्द्रिये अट्ठ, नज्ञाने

अद्व, नमगो अद्व, नसम्पयुते अक्षारि नविष्ययुते तीणि, नोनत्थिया
अद्व, नोविगते अद्व ।

अधिपति-निस्सय विष्ययुत्त अत्थि-अविगत ति नहेतुया अक्षारि,
नभारम्मणे तीणि, नभनन्तरे अक्षारि, नसमनन्तरे अक्षारि, नसहजाते
५ एक, नमज्जमज्जे अक्षारि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि,
नपच्छाजाते अक्षारि, नभासेवने अक्षारि, नकम्मे अक्षारि, नविपाके
अक्षारि, नभाहारे अक्षारि, नइन्द्रिये अक्षारि, नज्ञाने अक्षारि, नमगे
अक्षारि, नसम्पयुते अक्षारि, नोनत्थिया अक्षारि, नोविगते अक्षारि ।

पट्टिपत्तपट्टाना (३)

५०६ अधिपति भारम्मण-उपनिस्सय ति नहेतुया सत्त, न
१० भनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते सत्त, नमज्जमज्जे सत्त,
ननिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नभासेवने सत्त, नकम्मे
सत्त नविपाके सत्त, नभाहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमगे
सत्त, नसम्पयुते सत्त, नविष्ययुते सत्त, नोनत्थिया सत्त, नोनत्थिया सत्त,
नोविगते सत्त, नोविगते सत्त ।

१५ अधिपति-भारम्मण-उपनिस्सय-पुरेजात अत्थि अविगत ति न
हेतुया एक, नभनन्तर एक नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नमज्जमज्ज
एक, ननिस्सय एक, नपच्छाजाते एक नभासेवने एक, नकम्मे एक,
नविपाके एक नभाहारे एक, नइन्द्रिये एक नज्ञाने एक, नमगे एक,
नसम्पयुत्त एक नविष्ययुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

२० अधिपति भारम्मण निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात विष्ययुत्त-अत्थि
अविगत ति नहेतुया एक, नभनन्तर एक, नसमनन्तरे एक नसहजाते
एक, नमज्जमज्ज एक नपच्छाजाते एक नभासेवने एक, नकम्मे
एक नविपाके एक नभाहारे एक नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमगे
एक नसम्पयुत्त एक नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

सहजात-उपनिस्सयपट्टाना (६)

२५ अधिपति-सहजात-निस्सय अत्थि अविगत ति नहेतुया
गत्त नभारम्मणे गत्त नभनन्तर गत्त नसमनन्तरे गत्त नमज्जमज्जे
तीणि नउपनिस्सय गत्त नपुरेजात गत्त नपच्छाजात गत्त नभासेवने
गत्त नकम्मे गत्त नविपाके गत्त नभाहारे गत्त नइन्द्रिये गत्त, नज्ञाने

सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अधिपति-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । (अविपाक-३)

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एकं, नआसेवने एकं, नकम्मे एकं, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एकं, नकम्मे एकं, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एकं, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एकं, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-३)

चित्ताधिपतिप्रवृत्ति (६)

५०८ अधिपति-सहजात-निस्सय आहार-इन्द्रिय-अस्थि भविष्यति नहेतुया सत्त, नभारम्मणे सत्त, नभनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नभञ्जमब्बे तीणि नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त नभासेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नभाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त नोविगत सत्त ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमब्ब-निस्सय-आहार-इन्द्रिय-सम्पयुत्त अस्थि भविगत ति नहेतुया तीणि नभारम्मणे तीणि, नभनन्तर तीणि, नसमनन्तरे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नभासेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि नभाने तीणि नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अधिपति-सहजात-निस्सय-आहार-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अस्थि-भविगत ति नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि नभनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नभञ्जमब्बे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नभाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । (अविपाक-३)

अधिपति-सहजात निस्सय-विपाक-आहार-इन्द्रिय-अस्थि-भविष्यति नहेतुया एक, नभारम्मणे एक नभनन्तरे एक, नसमनन्तर एक, नभञ्जमब्बे एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक नभासवने एक नकम्मे एक नभाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमब्ब-निस्सय विपाक-आहार-इन्द्रिय-सम्पयुत्त अस्थि भविगत ति नहेतुया एकं नभारम्मणे एकं, नभनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एकं, नभासवने एक नकम्म एक नभाने एक नमग्गे एकं नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एकं नोविगते एकं ।

अधिपति-सहजात-निस्सय विपाक-आहार-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अस्थि भविगत ति नहेतुया एक नभारम्मणे एकं नभनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नभञ्जमब्ब एकं नउपनिस्सये एकं नपुरेजाते एक नपच्छाजाते

क, नआसेवने एक, नकम्मे एकं, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एकं,
नोनत्थिया एक, नोविगते एकं । (सविपाक-३)

विरियाधिपतिघटना (६)

५०६ अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्ज-
मञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, 5
नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नज्ञाने सत्त,
नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअनन्तरे तीणि,
नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते 10
तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि,
नज्ञाने तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं
ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि,
नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते 15
तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे
तीणि, नज्ञाने तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते
तीणि । (अविपाक-३)

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक - इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगत
ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं, 20
नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एकं,
नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नसम्पयुत्ते एक,
नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एकं, 25
नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक,
नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नविप्पयुत्ते एकं,
नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-विपाक-अत्थि-

अविगतं ति नहेतुया एक, नभारम्मणे एकं, नभनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नभञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते एकं, नपञ्चाजाते एक, नभासेवने एक, नकम्मे एक, नभाहारे एक नभाने एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-३)

वीर्मवाविपतिपट्टना (६)

५१० अधिपति हेतु-सहजात निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति नभारम्मणे चत्तारि, नभनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नभञ्जमञ्जे द्वे, नउपनिस्सये चत्तारि, नपुरेजाते चत्तारि, नपञ्चाजाते चत्तारि, नभासेवने चत्तारि, नकम्मे चत्तारि, नविपाके चत्तारि, नभाहार चत्तारि नभाने चत्तारि, नसम्पयुत्ते द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते चत्तारि ।

अधिपति-हेतु-सहजात भञ्जमञ्ज निस्सय इन्द्रिय-मग्ग-सम्प-युत्त-अत्थि-अविगतं ति नभारम्मणे द्वे, नभनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नउपनिस्सये द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपञ्चाजाते द्वे, नभासेवने द्वे, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नभाहारे द्वे नभाने द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे ।

अधिपति-हेतु-सहजात-निस्सय इन्द्रिय मग्ग विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नभारम्मणे द्वे, नभनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नभञ्जमञ्जे द्वे नउपनिस्सये द्वे नपुरेजाते द्वे, नपञ्चाजाते द्वे नभासेवने द्वे, नकम्मे द्वे नविपाके द्वे नभाहारे द्वे, नभाने द्वे नसम्पयुत्ते द्वे नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे । (अविपाक-३)

अधिपति हेतु-सहजात - निस्सय विपाक-इन्द्रिय-मग्ग अत्थि-अविगतं ति नभारम्मणे एकं, नभनन्तरे एकं नसमनन्तरे एकं नभञ्जमञ्जे एकं, नउपनिस्सये एकं नपुरेजाते एकं नपञ्चाजाते एक नभासेवने एकं, नकम्मे एकं नभाहारे एकं, नभाने एक, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते एकं, नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

अधिपति-हेतु-सहजात-भञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति नभारम्मणे एक नभनन्तरे एक नसमनन्तरे एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक नपञ्चाजाते एक नभासेवने एक, नकम्म एक नभाहारे एक नभाने एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अधिपति-हेतु-सहजात - निस्सय - विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक,
नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक,
नआसेवने एक, नकम्मे एकं, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नसम्पयुत्ते एक,
नोनत्थिया एक, नोविगते एकं । (सविपाक-३)

5

अधिपतिमूलक ।

अनन्तरदुकं

५११ अनन्तरपच्चया नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधि-
पतिया सत्त, नसहजाते सत्त, नअञ्जमञ्जे सत्त, ननिस्सये सत्त, नपुरेजाते
सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने पच्च, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त,
नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते सत्त,
नविप्पयुत्ते सत्त, नोअत्थिया सत्त, नोअविगते सत्त ।

10

अनन्तरघटना (३)

५१२. अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगत ति नहेतुया
सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नसहजाते सत्त, नअञ्जमञ्जे
सत्त, ननिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने पच्च,
नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त,
नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते सत्त, नोअत्थिया सत्त, नोअविगते
सत्त ।

15

अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-आसेवन-नत्थि-विगतं ति नहेतुया
तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्ज-
मञ्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि,
नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने
तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोअत्थिया
तीणि, नोअविगते तीणि ।

20

अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-नत्थि-विगत ति नहेतुया
एक, नआरम्मणे एकं, नअधिपतिया एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे
एक, ननिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक,
नविपाके एक, नआहारे एकं, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोअत्थिया एक, नोअविगते एक ।

25

अनन्तरमूलक ।

समनन्तरपुष्प

५१३ समनन्तरपञ्चया नहेतुया सत्त, नभारम्मणे सत्त, न
 अधिपतिया सत्त, नसहजाते सत्त, नमज्जमज्ज सत्त, ननिस्सये सत्त,
 नपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते सत्त नभासेवन पञ्च, नकम्मे सत्त, नविपाके
 सत्त, नभाहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नमाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुते
 ५ सत्त, नविप्पयुत्ते सत्त, नोभत्थिया सत्त, नोभविगते सत्त ।

समनन्तरवदना (३)

५१४ समनन्तर अनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि विगत ति नहेतुया
 सत्त, नभारम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नसहजाते सत्त, नमज्जमज्जे
 सत्त ननिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त नपञ्चाजाते सत्त, नभासेवने पञ्च,
 नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त नभाहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त नमाने सत्त,
 १० नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते सत्त, नोभत्थिया सत्त,
 नोभविगते सत्त ।

समनन्तर अनन्तर-उपनिस्सय भासेवन-नत्थि-विगत ति नहेतुया
 तीणि, नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नसहजाते तीणि, नमज्ज
 मज्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि
 १५ नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि नभाहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नभा
 तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि नविप्पयुत्ते तीणि, नोभत्थिय
 तीणि नोभविगते तीणि ।

समनन्तर अनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-नत्थि-विगतं ति नहेतुया
 एक नभारम्मण एक नअधिपतिया एक, नसहजाते एक नमज्जमज्ज
 २० एकं ननिस्सय एक नपुरेजाते एक नपञ्चाजाते एक, नभासेवन एक
 नविपाके एक, नभाहार एक, नइन्द्रिये एकं, नमाने एक, नमग्गे एक
 नसम्पयुत्त एक, नविप्पयुत्त एक नोभत्थिया एक, नोभविगत एक ।

समनन्तरमूलकं

सहजातपुष्प

५१५ सहजातपञ्चया नहेतुया नव नभारम्मणे नव, नअधि
 पतिया नव नअनन्तरे नव नसमनन्तरे नव नमज्जमज्ज पञ्च
 २५ नउपनिस्सय नव नपुरेजात नव, नपञ्चाजात नव नभासेवने नव नकम्मे
 नव, नविपाके नव नभाहारे नव, नइन्द्रिय नव नमाने नव नमग्गे नव
 नसम्पयुत्त पञ्च नविप्पयुत्त तीणि नोभत्थिया नव, नोभविगते नव ।

सहजातघटना (१०)

५१६ सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया नव, न-
आरम्मणे नव, नअधिपतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव,
नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये नव पे० नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते
पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया नव, नोविगते नव ।

B 2

सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, 5
नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, न-
आसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये
तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

10

सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि,
नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते
तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि,
नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया 15
तीणि, नोविगते तीणि ।

सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि,
नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि,
नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, 20
नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते
तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने 25
एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने
एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते
एक । (अविपाक-५)

सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, न-

भारम्मणे एक, नम्रधिपतिया एक, नम्रनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नम्रञ्ज-
मञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, न-
भासेवने एक, नकम्मे एक, नभाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे
एक, नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

५ सहजात भञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-भत्थि भविगत्तं ति नहेतुया
एक, नभारम्मणे एक, नम्रधिपतिया एक, नम्रनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नभासेवने एक,
नकम्मे एक, नभाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगत्त एक ।

१० सहजात-भञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त भत्थि-भविगत्तं
ति नहेतुया एक नभारम्मणे एक, नम्रधिपतिया एक, नम्रनन्तरे एक,
नसमनन्तरे एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक नपच्छाजाते एक,
नभासेवने एक नकम्मे एक, नभाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक,
नमग्गे एक नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगत्ते एक ।

१५ सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त भत्थि भविगत्तं ति नहेतुया
एक, नभारम्मणे एक, नम्रधिपतिया एक, नम्रनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक नम्रञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते
एक, नभासेवने एक, नकम्मे एक नभाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने
एक नमग्गे एक नसम्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगत्त एक ।

२० सहजात भञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-विप्पयुत्त भत्थि-भविगत्तं
ति नहेतुया एक नभारम्मणे एक नम्रधिपतिया एक नम्रनन्तरे एक
नसमनन्तरे एक नउपनिस्सय एक नपुरेजाते एक नपच्छाजाते एक
नभासेवन एक नमग्गे एक नभाहारे एक नइन्द्रिये एक, नज्ञाने
एक नमग्गे एक नसम्पयुत्त एक नोनत्थिया एक, नोविगत्त
२५ एक । (सविपाक-५)

सहजातमूसक ।

भञ्जमञ्जापुर्क

५१७ भञ्जमञ्जापञ्चया महतुया तीणि नभारम्मण तीणि
नम्रधिपतिया तीणि नम्रनन्तर तीणि नसमनन्तर तीणि नउपनिस्सय
तीणि नपुरजात तीणि नपच्छाजात तीणि नभासेवन तीणि नमग्गे

तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत (६)

५१८. अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसम- 5
नन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति न- 10
हेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । 15

अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एकं, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते 20
एकं । (अविपाक-३)

अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्प- 25
युत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अञ्जमञ्ज-सहजात-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत
ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक,
नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एकं,

नम्रासेवने एक, नकम्मे एक, नम्राहारे एक, नइन्द्रिये एक, नमाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अञ्जमञ्ज-सहजाते-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगते
ति नहेतुया एक, नम्रास्मणे एक, नम्राधिपतिया एक, नम्रनन्तरे एक,
नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते
एक, नम्रासेवने एक, नकम्मे एक, नम्राहारे एक, नइन्द्रिये एक, नमाने
एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते
एक । (सविपाक-३)

अञ्जमञ्जमूसकं ।

निस्सयपुच्छं

५१६. निस्सयपञ्चया नहेतुया तेरस, नम्रास्मणे तेरस, नम्राधि
पतिया तेरस, नम्रनन्तरे तेरस, नसमनन्तरे तेरस, नसहजाते सीणि,
नम्रञ्जमञ्ज सत्त, नउपनिस्सये तेरस नपुरेजाते नव, नपञ्चाजाते
तेरस, नम्रासेवने तेरस, नकम्मे तेरस, नविपाके तेरस, नम्राहारे तेरस,
नइन्द्रिये तेरस, नमाने तेरस, नमग्गे तेरस, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते
सीणि, नोनत्थिया तेरस नोविगते तेरस ।

निस्सयनिस्सकपट्ठा (६)

५२० निस्सय अत्थि-अविगते ति नहेतुया तेरस, नम्रास्मणे
तेरस नम्राधिपतिया तेरस, नम्रनन्तरे तेरस, नसमनन्तरे तेरस नसहजाते
सीणि नम्रञ्जमञ्ज सत्त नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते नव, न पञ्चा
जाते तेरस नम्रासेवने तेरस, नकम्मे तेरस नविपाके तेरस, नम्राहारे
तेरस, नइन्द्रिये तेरस नमाने तेरस, नमग्गे तेरस, नसम्पयुत्त सत्त,
नविप्पयुत्ते सीणि नोनत्थिया तेरस, नोविगते तेरस ।

निस्सय अधिपति अत्थि अविगते ति नहेतुया अट्ट नम्रास्मणे
सत्त नम्रनन्तरे अट्ट नसमनन्तरे अट्ट नसहजाते एक, नम्रञ्जमञ्ज
अत्तारि नउपनिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते अट्ट नम्रासेवने
अट्ट नमग्गे अट्ट नविपाके अट्ट नम्राहारे अट्ट नइन्द्रिये अट्ट नमाने अट्ट
नमग्गे अट्ट नसम्पयुत्ते अत्तारि नविप्पयुत्ते सीणि, नोनत्थिया अट्ट
नोविगते अट्ट ।

निस्सय इन्द्रिय अत्थि अविगते ति नहेतुया सत्त, नम्रास्मणे

सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

5

निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया पञ्च, नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते पञ्च, नआसेवने पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नआहारे पञ्च, नइन्द्रिये पञ्च, नज्ञाने पञ्च, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

10

निस्सय-अधिपति-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया चत्तारि, नआरम्मणे तीणि, नअनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे चत्तारि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते चत्तारि, नआसेवने चत्तारि, नकम्मे चत्तारि, नविपाके चत्तारि, नआहारे चत्तारि, नइन्द्रिये चत्तारि, नज्ञाने चत्तारि, नमग्गे चत्तारि, नसम्पयुत्ते चत्तारि, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते चत्तारि ।

15

निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

20

पक्किणकघटना (४)

५२१ निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

25

निस्सय-आरम्भण-पुरेजात-विष्ययुत्त अत्थि अविगत ति नहेतुया
 तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते
 तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपच्छाजाते तीणि,
 नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये
 तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि,
 नोविगते तीणि ।

निस्सय आरम्भण अधिपति-उपनिस्सय-पुरेजात-विष्ययुत्त-अत्थि
 अविगत ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते
 एक, नअञ्जमञ्जे एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे
 एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
 नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

निस्सय-पुरेजात-इन्द्रिय-विष्ययुत्त अत्थि-अविगत ति नहेतुया
 एक, नआरम्भणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
 एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपच्छा-
 जाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक,
 नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

सहजातकथना (१)

५२२ निस्सय-सहजात-अत्थि-अविगत ति नहेतुया नव, न
 आरम्भणे नव, नअधिपतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव, नअञ्ज-
 मञ्ज पञ्च, नउपनिस्सये नव नपुरेजाते नव, नपच्छाजाते नव,
 नआसेवने नव नकम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव नइन्द्रिये नव,
 नज्ञाने नव नमग्गे नव नसम्पयुत्ते पञ्च नविष्ययुत्ते तीणि, नोनत्थिया
 नव नोविगते नव ।

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि,
 नआरम्भणे तीणि नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
 तीणि नउपनिस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि नपच्छाजाते तीणि नआसेवने
 तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नआहारे तीणि नइन्द्रिये तीणि
 नज्ञाने तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते एक नविष्ययुत्ते तीणि नोनत्थिया
 तीणि नोविगते तीणि ।

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-सम्पयुत्त-अत्थि अविगतं ति न

हेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

5

निस्सय-सहजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

10

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (अविपाक-५)

15

निस्सय-सहजात-विपाक-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

20

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-विपाक-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

25

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक,

30

नम्रासेवने एकं, नकम्म एक, नम्राहारे एक, नइन्द्रिये एक, नमान एक,
नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

निस्सय-सहजात-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहतुया
एक, नभारम्मणे एक नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तर
5 एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एकं, नपञ्छाजाते
एक, नम्रासेवने एक, नकम्मे एक नम्राहारे एकं, नइन्द्रिये एक, नमाने
एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत
ति नहतुया एक, नभारम्मण एकं नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक,
10 नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक नपञ्छाजात एक,
नम्रासेवने एक नकम्मे एक, नम्राहारे एक नइन्द्रिये एकं नमाने
एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक नोनत्थिया एकं, नोविगते
एक । (सविपाक-५)

निस्सयमूखक ।

उपनिस्सयपट्टम्

५२३ उपनिस्सयपञ्चया नहतुया नव नभारम्मणे नव नअधि-
15 पतिया नव नअनन्तरे नव नसमनन्तरे नव नसहजाते नव नअञ्ज
मञ्ज नव, ननिस्सये नव, नपुरेजाते नव नपञ्छाजाते नव, नम्रासेवने
नव, नकम्म नव नविपाके नव नम्राहारे नव नइन्द्रिये नव, नमाने नव,
नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव नविप्पयुत्ते नव नोअत्थिया नव नोनत्थिया
नव, नोविगते नव नोअविगते नव ।

उपनिस्सयपट्टमा (७)

५२४ उपनिस्सय-भारम्मण-अधिपती ति नहेतुया सत्त न
अनन्तरे सत्त नसमनन्तरे सत्त नसहजाते सत्त नअञ्जमञ्जे सत्त
ननिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त नपञ्छाजाते सत्त नम्रासेवने सत्त नकम्मे
सत्त नविपाके सत्त नम्राहारे सत्त नइन्द्रिये सत्त नमाने सत्त नमग्गे
सत्त नसम्पयुत्ते सत्त नविप्पयुत्ते सत्त नोअत्थिया सत्त नोनत्थिया सत्त,
25 नोविगते सत्त नोअविगते सत्त ।

उपनिस्सय-भारम्मण-अधिपति-पुरेजात-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया एक नअनन्तरे एकं नसमनन्तरे एक नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे

एकं, ननिस्सये एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

उपनिस्सय-आरम्मण-अधिपति-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं, नसहजाते 5
एक, नअञ्जमञ्जे एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एकं,
नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं ।

उपनिस्सय-अनन्तर-समनन्तर-नत्थि-विगत ति नहेतुया सत्त,
नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नसहजाते सत्त, नअञ्जमञ्जे 10
सत्त, ननिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने पञ्च,
नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त,
नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते सत्त, नविप्पयुत्ते सत्त, नोअत्थिया सत्त,
नोअविगते सत्त ।

उपनिस्सय-अनन्तर-समनन्तर-आसेवन-अत्थि-विगत ति नहेतुया 15
तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्ज-
मञ्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि,
नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने
तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोअत्थिया
तीणि, नोअविगते तीणि । 20

उपनिस्सय-कम्म ति नहेतुया द्वे, नआरम्मणे द्वे, नअधिपतिया
द्वे, नअनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे, नसहजाते द्वे, नअञ्जमञ्जे द्वे, ननिस्सये
द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नविपाके द्वे, नआहारे द्वे,
नइन्द्रिये द्वे, नज्ञाने द्वे, नमग्गे द्वे, नसम्पयुत्ते द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोअत्थिया
द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे, नोअविगते द्वे । 25

उपनिस्सय-अनन्तर-समनन्तर-कम्म-नत्थि-विगतं ति नहेतुया
एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे
एक, ननिस्सये एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एकं,
नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं,
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोअत्थिया एक, नोअविगते एक । 30

उपनिस्सयमूलकं ।

पुरेयास्तुत

५२५ पुरेजातपञ्चया नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि, नभधिपतिया तीणि, नभनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नभञ्जमब्धे तीणि, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि नविपाके तीणि, नभाहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नमाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्त तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

पुरेयास्तुत (७)

५२६ पुरेजात अत्थि भविगत ति नहेतुया तीणि नभारम्मणे तीणि, नभधिपतिया तीणि नभनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नभञ्जमब्धे तीणि, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि नविपाके तीणि, नभाहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नमान तीणि नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

पुरेजात निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि भविगत ति नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि नभधिपतिया तीणि, नभनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि नभञ्जमब्धे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नभाहारे तीणि नइन्द्रिय तीणि नमाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

पुरेजात-भारम्मण अत्थि भविगत ति नहेतुया तीणि नभधि पतिया तीणि नभनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नभञ्जमब्धे तीणि ननिस्सय तीणि नउपनिस्सये तीणि नपञ्चाजाते तीणि नभासेवने तीणि नकम्म तीणि नविपाके तीणि नभाहारे तीणि, नइन्द्रिय तीणि नमाने तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

पुरजात भारम्मण निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-भविगत ति नहेतुया तीणि नभधिपतिया तीणि नभनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि नभञ्जमब्ध तीणि नउपनिस्सय तीणि नपञ्चाजात तीणि, नभासेवने तीणि नकम्म तीणि, नविपाके तीणि, नभाहारे तीणि नइन्द्रिये

तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

पुरेजात-आरम्मण-अधिपति-उपनिस्सय-अत्थि-अविगत ति न-हेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, ननिस्सये एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एकं, नकम्मे एक, 5 नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

पुरेजात-आरम्मण-अधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एकं, नअञ्जमञ्जे एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एकं, नकम्मे 10 एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

पुरेजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एकं, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एकं, नपच्छाजाते 15 एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

पुरेजातमूलकं ।

पच्छाजातदुक

५२७. पच्छाजातपच्चया नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये तीणि, 20 नपुरेजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि^१, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

पच्छाजातघटना (१)

५२८ पच्छाजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नउप- 25

निस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नअम्मं तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नआने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

पञ्चाजासमूहक ।

आसेवननुक

५२९ आसेवनपञ्चया नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नसहजाते तीणि, नअळ्ळमळ्ळे तीणि, ननिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि, नअम्मं तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नआने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोअत्थिया तीणि, नोअविगते तीणि ।

आसेवनपट्टना (१)

५३० आसेवन अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि नसहजाते तीणि, नअळ्ळमळ्ळे तीणि ननिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि नपञ्चाजाते तीणि नअम्मं तीणि, नविपाके तीणि नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि नआने तीणि नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि नविप्पयुत्ते तीणि नोअत्थिया तीणि नोअविगते तीणि ।

आसेवनमूहक ।

कम्मनुक

५३१ कम्मपञ्चया नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त नसहजाते द्वे, नअळ्ळमळ्ळे तीणि ननिस्सये द्वे नउपनिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त नपञ्चाजाते सत्त नआसेवने सत्त नविपाके सत्त नआहारे द्वे नइन्द्रिये सत्त नआने सत्त नमग्गे सत्त नसम्पयुत्ते तीणि नविप्पयुत्ते पञ्च, नोअत्थिया द्वे, नोनत्थिया सत्त नोविगते सत्त नोअविगते द्वे ।

कम्मपञ्चकट्टना (२)

५३२ कम्म-उपनिस्सय ति नहेतुया द्वे नआरम्मणे द्वे नअधिपतिया द्वे नअनन्तरे द्वे नसमनन्तरे द्वे नसहजाते द्वे नअळ्ळमळ्ळे द्वे, ननिस्सय द्वे नपुरेजाते द्वे, नपञ्चाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नविपाके द्वे,

नआहारे द्वे, नइन्द्रिये द्वे, नज्ञाने द्वे, नमग्गे द्वे, नसम्पयुत्ते द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नो अत्थिया द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते द्वे, नोअविगते द्वे ।

कम्म-अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, ननिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, 5 नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोअत्थिया एक, नोअविगते एक ।

सहजातघटना (६)

५३३ कम्म-सहजात-निस्सय-आहार-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छा- 10 जाते सत्त, नआसेवने सत्त, नविपाके सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, 15 नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नविपाके तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - आहार-सम्पयुत्त-अत्थि- 20 अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नविपाके तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

कम्म-सहजात-निस्सय-आहार-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, 25 नसमनन्तरे तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नविपाके तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

तीणि, नञ्ज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । (अविपाकं-४)

कम्म-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

कम्म-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-आहार-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

कम्म-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक नआरम्मणे एक नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक नआसेवने एक नइन्द्रिये एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

कम्म-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक नअञ्जमञ्जे एक नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक नपञ्चाजाते एक नआसेवने एक नइन्द्रिये एक नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

कम्म-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-आहार विप्पयुत्त-अत्थि अविगत ति नहेतुया एक नआरम्मणे एक नअधिपतिया एक नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक नउपनिस्सय एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक नआसेवने एक नइन्द्रिये एक नञ्ज्ञाने एक नमग्गे एक नसम्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाकं-५)

कम्मयुक्त ।

विपाकयुक्त

५३४ विपाकपञ्चया नहेतुया एक नआरम्मणे एक नअधि

पतिया एकं, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं, नअञ्जमञ्जे एकं,
 नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एकं,
 नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
 नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं ।

विपाकघटना (५)

५३५ विपाक-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एकं, 5
 नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं,
 नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एकं, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते
 एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने
 एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक,
 नोविगते एक । 10

विपाक-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
 एकं, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
 एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने
 एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे
 एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एकं, नोनत्थिया एक, नोविगते 15
 एक ।

विपाक-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत
 ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक,
 नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एक,
 नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, 20
 नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

विपाक-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
 एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
 एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते
 एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने 25
 एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

विपाक-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत
 ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक,
 नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एकं,

नम्रासेवने एक, नकम्मे एक, नम्राहारे एक, नहन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

विपाकमूसक ।

आहारपुण्ड

५३६ आहारपञ्चया नहेतुया सत्त, नभारम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये एक, नउपनिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते सत्त, नम्रासेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नहन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

आहारनिस्सकमत्ता (१)

५३७ आहारअत्थि अविगत ति नहेतुया सत्त, नभारम्मणे सत्त नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि ननिस्सये एक, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त नपञ्चाजाते सत्त नम्रासेवने सत्त नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नहन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

सहजातसामञ्जसमत्ता (२)

५३८ आहार-सहजात-निस्सय-अत्थि अविगत ति नहेतुया सत्त, नभारम्मणे सत्त नअधिपतिया सत्त नअनन्तरे सत्त नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त नपञ्चाजाते सत्त नम्रासेवन सत्त नकम्मे सत्त नविपाके सत्त, नहन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त नमग्गे सत्त नसम्पयुत्ते तीणि नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

आहार-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि नउपनिस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि नम्रासेवन तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नहन्द्रिये तीणि नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एकं नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त - अत्थि-अविगत
ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे
तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छा-
जाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नइन्द्रिये
तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, 5
नोविगते तीणि ।

आहार-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, न-
समनन्तरे तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते
तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके 10
तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि,
नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते 15
एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एकं, नअनन्तरे एक,
नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक नपच्छाजाते एक, 20
नआसेवने एक, नकम्मे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे
एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते 25
एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, न-
समनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, 30

नपञ्चाजाते एक, नप्रासेवने एक, नकम्मे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात भञ्जामञ्ज-निस्सय-विपाक-विष्ययुत्त-अत्थि
अविगतं ति नहेतुया एक, नधारम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे
५ एक, नअमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजात
एक, नप्रासेवने एक, नकम्मे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक,
नसम्पयुत्त एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-५)

सकम्मपट्ठा (६)

५३६ आहार-सहजात-निस्सय-कम्म-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया
सत्त, नधारम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नअम-
१० नन्तर सत्त, नभञ्जामञ्ज तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त,
नपञ्चाजाते सत्त, नप्रासेवने सत्त, नविपाके सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने
सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविष्ययुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त,
नोविगते सत्त ।

आहार-सहजात भञ्जामञ्ज निस्सय-कम्म अत्थि-अविगतं ति
१५ नहेतुया तीणि, नधारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि,
नअमनन्तर तीणि, नउपनिस्सय तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजात
तीणि, नप्रासेवने तीणि, नविपाक तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि,
नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्त एक, नविष्ययुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि,
नोविगत तीणि ।

२० आहार-सहजात भञ्जामञ्ज - निस्सय - कम्म-सम्पयुत्त अत्थि
अविगतं ति नहेतुया तीणि, नधारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि,
नअनन्तर तीणि, नअमनन्तर तीणि, नउपनिस्सय तीणि, नपुरेजात तीणि,
नपञ्चाजात तीणि, नप्रासेवन तीणि, नविपाक तीणि, नइन्द्रिय तीणि,
नज्ञान तीणि, नमग्गे तीणि, नविष्ययुत्त तीणि, नोनत्थिया तीणि,
२५ नोविगत तीणि ।

आहार-सहजात निस्सय-कम्म विष्ययुत्त अत्थि अविगतं ति
नहेतुया तीणि, नधारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि,
नअमनन्तर तीणि, नभञ्जामञ्ज तीणि, नउपनिस्सय तीणि, नपुरेजात
तीणि, नपञ्चाजात तीणि, नप्रासेवन तीणि, नविपाक तीणि, नइन्द्रिय

तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

आहार-सहजात-निस्सय-कम्म-विपाक-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एकं, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - कम्म - विपाक-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-कम्म-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एकं, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एकं, नज्ञाने एकं, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-निस्सय-कम्म-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-कम्म-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-५)

सइन्द्रियघटना (६)

५४०. आहार-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति

१ एत्थ स्या० पोत्थके 'न अञ्जमञ्जे एक' ति अघिको पात्रो निम्बन्ति ।

नहेतुया सत्त, नभारम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअळ्ळमळ्ळे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

आहार-सहजात अळ्ळमळ्ळ - निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

आहार-सहजात-अळ्ळमळ्ळ-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआने तीणि नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

आहार-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि नभारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि नअळ्ळमळ्ळे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि नआने तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि अविगतं ति नहेतुया एकं नभारम्मणे एकं नअधिपतिया एकं, नअनन्तरे एकं नसमनन्तरे एकं नअळ्ळमळ्ळे एकं नउपनिस्सये एकं नपुरेजाते एकं नपच्छाजाते एकं नआसेवने एकं नकम्मे एकं नआने एकं नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एकं नविप्पयुत्ते एकं नोनत्थिया एकं नोविगते एकं ।

आहार-सहजात-अळ्ळमळ्ळ निस्सय विपाक-इन्द्रिय-अत्थि

अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त- 5
अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत 10
ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते' एक', नआसेवने एक, नकम्मे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

आहार-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त- 15
अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे' एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-५)

साधिपति-इन्द्रियघटना (६)

५४१ आहार-अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत 20
ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

आहार-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त- 25
अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते

तीणि, नञ्भासेवने तीणि, नक्कम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नञ्ज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

आहार-अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय विप्पयुत्त-अतिथि-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नञ्चारम्मणे तीणि, नञ्जनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नञ्ज्जमञ्जे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि नञ्भासेवने तीणि, नक्कम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नञ्ज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि । (अविपाक-३)

आहार अधिपति-सहजात-निस्सय विपाक-इन्द्रिय-अतिथि-अविगतं ति नहेतुया एक, नञ्चारम्मणे एक, नञ्जनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नञ्ज्जमञ्जे एक नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक, नञ्भासेवने एक, नक्कम्मे एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्त एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

आहार अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय सम्पयुत्त-अतिथि अविगतं ति नहेतुया एक, नञ्चारम्मणे एक, नञ्जनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक नपञ्चाजाते एक नञ्भासेवने एक नक्कम्मे एक नञ्ज्ञाने एक नमग्गे एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

आहार अधिपति सहजात निस्सय विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त अतिथि-अविगतं ति नहेतुया एक नञ्चारम्मणे एक नञ्जनन्तरे एक नसमनन्तरे एक नञ्ज्जमञ्ज एक, नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक नपञ्चाजाते एक नञ्भासेवने एक नक्कम्मे एक, नञ्ज्ञाने एक नमग्गे एक नसम्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक नोविगते एक । (अविपाक-३)

आहारमूलक ।

इन्द्रियपदार्थ

५४२ इन्द्रियपञ्चया नहेतुया सत्त नञ्चारम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त नञ्जनन्तरे सत्त नसमनन्तरे सत्त नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि ननिस्सये एक नउपनिस्सये सत्त नपुरेजाते सत्त, नपञ्चाजाते सत्त नञ्भासेवने सत्त नक्कम्मे सत्त नविपाके सत्त, नआहारे सत्त नञ्ज्ञाने सत्त नमग्गे सत्त नसम्पयुत्ते तीणि नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया सत्त नोविगते सत्त ।

इन्द्रियमिस्सकघटना (३)

५४३. इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एकं, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये एकं, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, 5 नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, 10 नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, 15 नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

पकिण्णकघटना (१)

५४४ इन्द्रिय-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसम- 20 नन्तरे एकं, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एकं, नविपाके एक, नआहारे एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

सहजातसामञ्जाघटना (६)

५४५ इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, 25 नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते

सत्त, नग्नासेवने सत्त, नकम्मो सत्त, नविपाके सत्त, नग्नाहारे सत्त, नग्नाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय अत्थि-अविगतं ति न-
 5 हेतुया तीणि, नग्नारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि
 नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते
 तीणि, नग्नासेवने तीणि, नकम्मो तीणि, नविपाके तीणि, नग्नाहारे तीणि,
 नग्नाने तीणि नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्त तीणि, नोनत्थिया
 तीणि, नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त अत्थि-अविगतं
 ति नहेतुया तीणि, नग्नारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे
 तीणि, नसमनन्तरे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपञ्चा
 जाते तीणि, नग्नासेवने तीणि, नकम्मो तीणि, नविपाके तीणि नग्नाहारे
 तीणि, नग्नाने तीणि नमग्गे तीणि नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया
 15 तीणि, नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात निस्सय विप्पयुत्त-अत्थि अविगतं ति नहेतुया
 तीणि नग्नारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि, नसम
 नन्तरे तीणि नअञ्जमञ्जे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते
 तीणि नपञ्चाजाते तीणि नग्नासेवने तीणि, नकम्मो तीणि, नविपाके
 20 तीणि नग्नाहारे तीणि नग्नाने तीणि नमग्गे तीणि नसम्पयुत्ते तीणि,
 नोनत्थिया तीणि नोविगत तीणि । (अविपाक-६)

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय विपाक-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया
 एक नग्नारम्मण एक नअधिपतिया एक नअनन्तरे एक नसमनन्तरे
 एक नअञ्जमञ्जे एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक, नपञ्चाजात
 25 एक नग्नासेवने एक नकम्म एक, नग्नाहारे एक नग्नाने एक, नमग्गे
 एक नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि अविगतं ति
 नहेतुया एक नग्नारम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक
 नसमनन्तर एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक नपञ्चाजात एक
 30 नग्नासेवन एक नकम्म एक नग्नाहारे एक नग्नाने एक, नमग्गे एक,
 नसम्पयुत्त एक नविप्पयुत्ते एक नोनत्थिया एक नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एकं, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे
एक, नसमनन्तरे एकं, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते
एक, नआसेवने एकं, नकम्मे एक, नआहारे एकं, नज्ञाने एकं, नमग्गे एकं,
नविप्पयुत्ते एकं, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं ।

5

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एकं, नअनन्तरे एकं, नसम-
नन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक,
नपच्छाजाते एकं, नआसेवने एकं, नकम्मे एक, नआहारे एक, नज्ञाने
एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

10

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे
एक, नसमनन्तरे एकं, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते
एक, नआसेवने एकं, नकम्म एक, नआहारे एक, नज्ञाने एकं, नमग्गे
एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (सविपाक-५)

15

समगघटना (६)

५४६ इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
सत्त, नआरम्मणे सत्त . पे०. नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये
सत्त .. पे० .. नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त,
नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति 20
नहेतुया तीणि पे० नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया
तीणि, नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - मग्ग - सम्पयुत्त - अत्थि-
अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति 25
नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि-अविगत
ति नहेतुया एक पे०. नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक मग-सम्पुत्त-
प्रति-प्रविगतं ति नहेतुया एक .. पे०.. नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय विपाक-मग-विष्णुत्त प्रति-प्रविगतं
ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक मग-विष्णुत्त
प्रति-प्रविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-१)

समाप्तपदमा (१)

५४७ इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-ज्ञान प्रति-प्रविगतं ति न
हेतुया सत्त पे० नमञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सय सत्त ... पे०-

नमग्युत्त ताणि नविष्णुत्त तीणि, मोनत्तिया मत्त, नोविगते मत्त ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान प्रति-प्रविगतं ति
नहेतुया तीणि पे० नमग्युत्त एव, नविष्णुत्ते तीणि, मोनत्तिया

नहेतुया सत्त ... पे० . नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त .. पे०...
नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-मग्ग-अत्थि-अविगत
ति नहेतुया तीणि पे० . नउपनिस्सये तीणि . पे० .. नसम्पयुत्ते एक,
नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

5

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-ज्ञान-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया तीणि . पे० . नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-ज्ञान-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति 10
नहेतुया एक .. पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-मग्ग-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक पे० .. नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक - ज्ञान-मग्ग-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एकं पे० नोविगते एक ।

15

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-ज्ञान - मग्ग - विप्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एकं .. पे० . नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक - ज्ञान - मग्ग-
विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते
एक । (सविपाक-५)

20

साहारघटना (६)

५४६. इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-आहार-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया सत्त .. पे० नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त . पे०
नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया तीणि पे० नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया 25
तीणि, नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगतं ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-आहार-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति
नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

30

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-अल्पि-अविगतं ति न-
हेतुया एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात - अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-आहार अल्पि
अविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-सम्पुत
अल्पि अविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार-विष्युत-अल्पि-अविगत
ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-विष्युत
अल्पि अविगतं ति नहेतुया एक पे०.. नोविगते एक । (सविपाक-५)

साधित-आहारपट्टा (१)

५५० इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-निस्सय-आहार-अल्पि-अविगतं
ति नहेतुया सत्त पे० नमञ्जमञ्जे तीणि, मउपनिस्सये सत्त
पे० नसम्पुते तीणि, नविष्युते तीणि, नोनत्थिया सत्त,
नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय अधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-सम्पुत
अल्पि-अविगतं ति नहेतुया तीणि पे०... नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय अधिपति-सहजात - निस्सय - आहार - विष्युत अल्पि
अविगतं ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-३)

इन्द्रिय अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-आहार अल्पि-अविगतं
ति नहेतुया एक पे०.. नोविगते एक ।

इन्द्रिय-अधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार
सम्पुत अल्पि अविगतं ति नहेतुया एक .. पे०... नोविगत एक ।

इन्द्रिय अधिपति-सहजात - निस्सय - विपाक-आहार - विष्युत
अल्पि अविगतं ति नहेतुया एक .. पे० नोविगते एक । (सविपाक-३)

साधित-अभ्यपट्टा (१)

५५१ इन्द्रिय अधिपति-सहजात - निस्सय-मग्न अल्पि अविगतं
ति नहेतुया सत्त पे०... नमञ्जमञ्जे तीणि, मउपनिस्सये सत्त ... पे०...
नसम्पुत तीणि नविष्युत तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

इन्द्रिय अधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-मग्न-सम्पुत
अल्पि अविगतं ति नहेतुया तीणि ... पे०... नोविगते तीणि ।

इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-निस्सय-मग-विष्युत्त-अत्थि-अविगत
ति नहेतुया तीणि पे० . नोविगते तीणि । (अविपाक-३)

इन्द्रिय-अधिपति-सहजात - निस्सय-विपाक - मग-अत्थि-अविगत
ति नहेतुया एकं . पे० .. नोविगते एक ।

इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक-मग- 5
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक .. पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-मग-विष्युत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक . पे० . नोविगते एक । (सविपाक-३)

सहेतु-मगघटना (६)

५५२ इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-मग-अत्थि-अविगत ति
नआरम्मणे चत्तारि पे० .. नअञ्जमञ्जे द्वे, नउपनिस्सये चत्तारि 10
. पे० नसम्पयुत्ते द्वे, नविष्युत्ते द्वे, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते
चत्तारि ।

इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-मग-अत्थि-अविगत
ति नआरम्मणे द्वे पे० . नसम्पयुत्ते एकं, नविष्युत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे,
नोविगते द्वे । 15

इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग-सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नआरम्मणे द्वे पे० . नोविगते द्वे ।

इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-मग-विष्युत्त-अत्थि-अविगत ति
नआरम्मणे द्वे पे० नोविगते द्वे । (अविपाक-४)

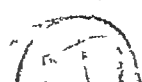
इन्द्रिय-हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-मग-अत्थि-अविगत ति 20
नआरम्मणे एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - विपाक-मग-अत्थि-
अविगत ति नआरम्मणे एक पे० नोविगते एक ।

इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग-सम्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे एक पे० नोविगते एकं । 25

इन्द्रिय-हेतु-सहजात - निस्सय - विपाक-मग - विष्युत्त - अत्थि-
अविगत ति नआरम्मणे एक पे० . नोविगते एकं ।

इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग-विष्युत्त-
अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे एक पे० नोविगते एक ।
(सविपाक-५)

सहेताधिपति-सम्पन्नता (१)

५५३ इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात निस्सय-मग्ग-अत्थि-अविगतं
ति नधारम्मणे चत्तारि, नअनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नअञ्ज-
मञ्जे द्वे, नउपनिस्सये चत्तारि, नपुरेजाते चत्तारि, नपच्छाजाते चत्तारि,
नआसेवने चत्तारि नकम्मे चत्तारि, नविपाके चत्तारि, नआहारे चत्तारि,
५ नज्ञाने चत्तारि, नसम्पयुत्ते द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते
चत्तारि ।

इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्ग-सम्पयुत्त-
अत्थि-अविगतं ति नधारम्मणे द्वे, नअनन्तरे द्वे, नसमनन्तरे द्वे,
नउपनिस्सये द्वे, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे द्वे,
१० नविपाके द्वे, नआहारे द्वे, नज्ञाने द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे,
नोविगते द्वे ।

इन्द्रिय-हेताधिपति सहजात निस्सय मग्ग विप्पयुत्त-अत्थि
अविगतं ति नधारम्मणे द्वे नअनन्तरे द्वे नसमनन्तरे द्वे नअञ्जमञ्जे द्वे,
नउपनिस्सये द्वे नपुरेजाते द्वे नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे द्वे,
१५ नविपाके द्वे, नआहारे द्वे, नज्ञाने द्वे नसम्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे, नोविगते
द्वे । (अविपाक-३)

इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि-अविगतं
ति नधारम्मणे एक नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एकं नअञ्जमञ्जे
एकं नउपनिस्सये एकं नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एक, नआसेवने
२० एक, नकम्मे एक नआहारे एक, नज्ञाने एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते
एक, नोनत्थिया एकं नोविगते एकं ।

इन्द्रिय-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-
सम्पयुत्त अत्थि अविगतं ति नधारम्मणे एकं नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक,
२५ नकम्मे एकं नआहारे एक नज्ञाने एकं नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एकं,
नोविगते एक ।

इन्द्रिय-हेताधिपति सहजात निस्सय विपाक-मग्ग-विप्पयुत्त
अत्थि-अविगतं ति नधारम्मणे एकं नअनन्तरे एकं नसमनन्तरे एकं,
नअञ्जमञ्जे एक नउपनिस्सये एक नपुरेजाते एक नपच्छाजाते एकं

नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एकं, नज्ञाने एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं । (सविपाक-३)

इन्द्रियमूलकं ।

ज्ञानदुकं

५५४ ज्ञानपच्चया नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधि-
पतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे तीणि,
नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, 5
नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नमग्गे सत्त,
नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

ज्ञानसामञ्जघटना (६)

५५५ ज्ञान-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त
पे० नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त पे०. नसम्पयुत्ते
तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त । 10

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया
तीणि . पे० नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि,
नोविगते तीणि ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति
नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । 15

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि
पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक
पे० .. नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति 20
नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात - अञ्जमञ्ज - निस्सय-विपाक - सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति न-
हेतुया एक पे० नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - विपाक - विप्पयुत्त-अत्थि-
अविगतं ति नहेतुया एक पे० . नोविगते एक । (सविपाक-५) 25

सहजप्रत्ययतना (२)

५५६ ज्ञान-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय अतिथि अविगत ति नहेतुया सत्त पे० नम्रञ्जमळ्ळे तीणि, नउपनिस्सये सत्त पे० नसम्पयुत्त तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमळ्ळा-निस्सय-इन्द्रिय-अतिथि-अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नसम्पयुत्ते एकं, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

ज्ञान-सहजात अञ्जमळ्ळा निस्सय-इन्द्रिय सम्पयुत्त-अतिथि अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

ज्ञान-सहजात निस्सय-इन्द्रिय विप्पयुत्त अतिथि-अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अतिथि-अविगत ति नहेतुया एकं पे० नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात अञ्जमळ्ळा निस्सय-विपाक इन्द्रिय-अतिथि अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एकं ।

ज्ञान-सहजात अञ्जमळ्ळा-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अतिथि अविगत ति नहेतुया एक .. पे० .. नोविगते एकं ।

ज्ञान-सहजात-निस्सय विपाक-इन्द्रिय विप्पयुत्त अतिथि-अविगत ति नहेतुया एकं .. पे० नोविगते एकं ।

ज्ञान-सहजात अञ्जमळ्ळा निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त अतिथि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-५)

सममवतना (३)

५५७ ज्ञान-सहजात-निस्सय-मग्ग अतिथि अविगत ति नहेतुया सत्त पे० मम्रञ्जमळ्ळे तीणि नउपनिस्सये सत्त .. पे० नसम्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया सत्त नोविगते सत्त ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमळ्ळा-निस्सय-मग्ग-अतिथि-अविगत ति नहेतुया तीणि पे० .. नसम्पयुत्ते एक नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमळ्ळा-निस्सय-मग्ग-सम्पयुत्त-अतिथि अविगत ति नहेतुया तीणि ... पे० .. नोविगते तीणि ।

ज्ञान-सहजात-निस्सय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि ... पे०... नोविगते तीणि । (अविपाकं-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक ... पे०... नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-अत्थि-अविगत 5 ति नहेतुया एकं .. पे० .. नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक . पे० . नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक ... पे० नोविगते एक । 10

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-५)

सहन्द्रिय-मग्गघटना (६)

५५८ ज्ञान-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया सत्त पे० नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त पे० . नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त । 15

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि . पे०.. नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि . पे० नोविगते तीणि । 20

ज्ञान-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि . पे० . नोविगते तीणि । (अविपाकं-४)

ज्ञान-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । 25

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

ज्ञान-सहजात - निस्सय-विपाक - इन्द्रिय-मग्ग - विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० .. नोविगते एक । 30

ज्ञान-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-विप्पमुत्त-
अत्थि अविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगत एक । (सविपाक-१)
ज्ञानमुत्तकं ।

मग्गमुत्तकं

५५६ मग्गपञ्चया नहेतुया सत्त, नग्गारम्मणे सत्त, नग्गधि-
पतिया सत्त, नग्गनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नग्गञ्जमञ्ज तीणि,
५ नत्तपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपञ्छाजाते सत्त, नग्गसव्वन सत्त,
नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त, नग्गाहारे सत्त नइन्द्रिये सत्त, नग्गाने सत्त,
नसम्पमुत्ते तीणि नविप्पमुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

मग्गसामञ्जयवत्ता (६)

५६० मग्ग-सहजात-निस्सय अत्थि अविगतं ति नहेतुया सत्त
पे० नग्गञ्जमञ्जे तीणि, नत्तपनिस्सये सत्त पे० .. नसम्पमुत्त
१० तीणि, नविप्पमुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त नोविगते सत्त ।

मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय अत्थि-अविगतं ति नहेतुया
तीणि पे० नसम्पमुत्ते एक, नविप्पमुत्ते तीणि नोनत्थिया तीणि,
नोविगते तीणि ।

मग्ग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पमुत्त-अत्थि-अविगतं ति
१५ नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

मग्ग-सहजात निस्सय विप्पमुत्त-अत्थि अविगतं ति नहेतुया तीणि
पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

मग्ग-सहजात-निस्सय विपाक-अत्थि अविगतं ति नहेतुया ए
५० नोविगते एक ।

२० मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-अत्थि अविगतं ति
नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक सम्पमुत्त अत्थि
अविगतं ति नहेतुया एव .. पे० नोविगते एव ।

मग्ग-सहजात निस्सय विपाक-विप्पमुत्त अत्थि अविगतं ति न
२५ हेतुया एव पे० नाविगत एव ।

मग्ग-सहजात अञ्जमञ्ज - निस्सय-विपाक - विप्पमुत्त-अत्थि
अविगतं ति नहेतुया एक ... पे० .. नोविगते एव । (सविपाक-५)

सहन्द्रियघटना (६)

५६१. मग्न-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त पे० . नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त पे० नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति न-हेतुया तीणि पे० नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया 5 तीणि, नोविगते तीणि ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - इन्द्रिय - सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

मग्न-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति न-हेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-४) 10

मग्न-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे०. नोविगते एक ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० . नोविगते एक ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि- 15 अविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय - विप्पयुत्त - अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक-इन्द्रिय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-५) 20

सज्ञानघटना (६)

५६२ मग्न-सहजात-निस्सय-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति नहेतुया सत्त पे० नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त पे० नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-अत्थि-अविगत ति न-हेतुया तीणि पे० नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया 25 तीणि, नोविगते तीणि ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-ज्ञान-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

मग्न-सहजात-निस्सय-ज्ञान-विष्ययुक्त-अतिथि-अविगतं ति नहेतुया
तीणि .. पे० .. नोविगते तीणि । (अविपाक-४)

मग्न-सहजात-निस्सय विपाक-ज्ञान अतिथि-अविगतं ति नहेतुया
एक .. पे० .. नोविगते एक ।

५ मग्न-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-ज्ञान-अतिथि-अविगत
ति नहेतुया एक पे० .. नोविगते एक ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय विपाक-ज्ञान-सम्पयुक्त-अतिथि
अविगतं ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-सहजात निस्सय-विपाक-ज्ञान विष्ययुक्त-अतिथि-अविगतं ति
१० नहेतुया एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-विष्ययुक्त-अतिथि
अविगतं ति नहेतुया एक .. पे० नोविगते एक । (सविपाक-५)

सहजिप-ज्ञानवदना (६)

५६३ मग्न-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-ज्ञान-अतिथि-अविगतं ति
नहेतुया सत्त पे० नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त ... पे०...

१३ न सम्पयुक्ते तीणि नविष्ययुक्ते तीणि, नोनतिथया सत्त, नोविगते सत्त ।
मग्न-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय ज्ञान-अतिथि-अविगतं
ति नहेतुया तीणि .. पे० नसम्पयुक्ते एकं नविष्ययुक्ते तीणि,
नोनतिथया तीणि नोविगते तीणि ।

मग्न-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-ज्ञान-सम्पयुक्त-अतिथि-
२० अविगतं ति नहेतुया तीणि पे०... नोविगते तीणि ।

मग्न-सहजात निस्सय-इन्द्रिय-ज्ञान विष्ययुक्त-अतिथि-अविगतं ति
३ नहेतुया तीणि पे० नोविगत तीणि । (अविपाक-४)

मग्न-सहजात-निस्सय विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान अतिथि-अविगतं ति
नहेतुया एष पे० नोविगत एष ।

२३ मग्न-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान अतिथि
अविगतं ति नहेतुया एष पे० नोविगते एष ।

मग्न-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान-सम्पयुक्त
अतिथि अविगतं ति नहेतुया एष .. पे०... नोविगत एष ।

मग्न-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय - ज्ञान - विष्पयुत्त - अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक पे० . नोविगते एक ।

मग्न-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-ज्ञान-विष्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाकं-५)

साधिपति-इन्द्रियघटना (६)

५६४ मग्न-अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगतं ति 5
नहेतुया सत्त . पे० नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त .. पे०..
नसम्पयुत्ते तीणि, नविष्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

मग्न-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि ।

मग्न-अधिपति-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विष्पयुत्त - अत्थि-अविगत 10
ति नहेतुया तीणि . पे० . नोविगते तीणि । (अविपाक-३)

मग्न-अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति
नहेतुया एक पे० . नोविगते एक ।

मग्न-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक-इन्द्रिय-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । 15

मग्न-अधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विष्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-३)

सहेतु-इन्द्रियघटना (६)

५६५ मग्न-हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति
नआरम्मणे चत्तारि पे० नअञ्जमञ्जे द्वे, नउपनिस्सये चत्तारि
पे० नसम्पयुत्ते द्वे, नविष्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते 20
चत्तारि ।

मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति
नआरम्मणे द्वे पे० नसम्पयुत्ते एक, नविष्पयुत्ते द्वे, नोनत्थिया द्वे,
नोविगते द्वे ।

मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि- 25
अविगत ति नआरम्मणे द्वे पे० नोविगते द्वे ।

मग्न-हेतु-सहजात-निस्सय-इन्द्रिय-विष्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
नआरम्मणे द्वे पे० नोविगते द्वे । (अविपाक-४)

मग्न-हेतु-सहजात निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-अतिथि-अविगत ति न-
आरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय विपाक-इन्द्रिय-अतिथि-
अविगत ति नआरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।

5 मग्न-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पुत्त
अतिथि अविगत ति नआरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-हेतु-सहजात निस्सय विपाक इन्द्रिय विष्णुस अतिथि
अविगत ति नआरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विष्णुस
10 अतिथि-अविगत ति नआरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।
(सविपाक-५)

सहेताधिपति-इन्द्रियकक्षा (१)

५६६ मग्न-हेताधिपति-सहजात निस्सय-इन्द्रिय अतिथि-अविगत
ति नआरम्भणे अत्तारि पे० नअञ्जमञ्जे द्वे नउपनिस्समे अत्तारि
पै० नसम्पुत्ते द्वे नविष्णुस द्वे नोनत्थिया अत्तारि, नोविगते
15 अत्तारि ।

मग्न-हेताधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पुत्त-
अतिथि अविगत ति नआरम्भणे द्वे पे० नोविगते द्वे ।

मग्न-हेताधिपति-सहजात निस्सय-इन्द्रिय विष्णुस अतिथि-अविगत
ति नआरम्भणे द्वे पे० नोविगते द्वे । (अविपाक-३)

20 मग्न-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक इन्द्रिय-अतिथि-अविगत
ति न आरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-हेताधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-
सम्पुत्त अतिथि-अविगत ति नआरम्भणे एक पे० नोविगते एक ।

मग्न-हेताधिपति-सहजात-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-विष्णुस-अतिथि-
25 अविगत ति नआरम्भणे एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-३)

मग्नमूर्ख ।

सम्पुत्तपञ्च

५६७ सम्पुत्तपञ्चया गहेतुया तीणि नआरम्भणे तीणि
नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तर तीणि, नउपनिस्समे

तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

सम्पयुत्तघटना (२)

५६८. सम्पयुत्त-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि पे० नोविगते तीणि । (अविपाक-१)

5

सम्पयुत्त-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक पे० नोविगते एक । (सविपाक-१)

सम्पयुत्तमूलक ।

विप्पयुत्तदुक

५६९ विप्पयुत्तपच्चया नहेतुया पच्च, नआरम्मणे पच्च, नअधिपतिया पच्च, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नसहजाते पच्च, नअञ्जमञ्जे पच्च, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते पच्च, नआसेवने पच्च, नकम्मे पच्च, नविपाके पच्च, नआहारे पच्च, नइन्द्रिये पच्च, नज्ञाने पच्च, नमग्गे पच्च, नसम्पयुत्ते पच्च, नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च ।

10

विप्पयुत्तमिस्सकघटना (४)

५७० विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति नहेतुया पच्च, नआरम्मणे पच्च, नअधिपतिया पच्च, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नसहजाते पच्च, नअञ्जमञ्जे पच्च, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते पच्च, नआसेवने पच्च, नकम्मे पच्च, नविपाके पच्च, नआहारे पच्च, नइन्द्रिये पच्च, नज्ञाने पच्च, नमग्गे पच्च, नसम्पयुत्ते पच्च, नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च ।

15

विप्पयुत्त-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया पच्च, नआरम्मणे पच्च, नअधिपतिया पच्च, नअनन्तरे पच्च, नसमनन्तरे पच्च, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे पच्च, नउपनिस्सये पच्च, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते पच्च, नआसेवने पच्च, नकम्मे पच्च, नविपाके पच्च, नआहारे पच्च, नइन्द्रिये पच्च, नज्ञाने पच्च, नमग्गे पच्च, नसम्पयुत्ते पच्च, नोनत्थिया पच्च, नोविगते पच्च ।

20

25

विष्ययुक्त-अधिपति निस्सय-अस्थि अविगतं ति नहेतुया चत्तारि,
 नभारम्मणे तीणि', नभनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नसहजाते
 एकं, नभञ्जमञ्जे चत्तारि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि,
 नपञ्चाजाते चत्तारि, नभासेवने चत्तारि, नकम्मे चत्तारि, नविपाके
 ५ चत्तारि, नभाहारे चत्तारि, नइन्द्रिये चत्तारि, नज्ञाने चत्तारि, नमग्गे
 चत्तारि, नसम्पयुक्ते चत्तारि, नोनत्थिया चत्तारि, नोविगते चत्तारि ।

विष्ययुक्त निस्सय इन्द्रिय-अस्थि-अविगतं ति नहेतुया तीणि,
 नभारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि, नभनन्तरे तीणि नसमनन्तरे
 तीणि, नसहजाते एकं, नभञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि
 १० नपुरेजाते तीणि, नपञ्चाजाते तीणि नभासेवने तीणि, नकम्म तीणि,
 नविपाके तीणि, नभाहारे तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुक्ते
 तीणि नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

पकिञ्चकयत्ता (१)

५७१ विष्ययुक्त-पञ्चाजात-अस्थि अविगतं ति नहेतुया तीणि,
 नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि नभनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
 ११ तीणि नसहजाते तीणि नभञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नउप-
 निस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके
 तीणि नभाहारे तीणि नइन्द्रिये तीणि नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि,
 नसम्पयुक्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

विष्ययुक्त-निस्सय-पुरेजात-अस्थि अविगतं ति नहेतुया तीणि,
 २० नभारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि नभनन्तरे तीणि नसमनन्तरे
 तीणि नसहजाते तीणि नभञ्जमञ्जे तीणि नउपनिस्सये तीणि,
 नपञ्चाजाते तीणि नभासेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि
 नभाहारे तीणि नइन्द्रिये तीणि नज्ञाने तीणि नमग्गे तीणि, नसम्पयुक्ते
 तीणि नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

२३ विष्ययुक्त आरम्मण-निस्सय-पुरेजात-अस्थि-अविगतं ति नहेतुया
 तीणि नअधिपतिया तीणि नभनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते
 तीणि नभञ्जमञ्जे तीणि नउपनिस्सये तीणि नपञ्चाजाते तीणि
 नभासेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नभाहारे तीणि नइन्द्रिये

तीणि, नञ्ज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

विप्पयुत्त-आरम्मण-अधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात-अत्थि-अविगत ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एकं, नअञ्जमञ्जे एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे 5 एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

विप्पयुत्त-निस्सय-पुरेजात-इन्द्रिय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया 11 एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपच्छाजाते 10 एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

सहजातघटना (४)

५७२ विप्पयुत्त-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसम- 15 नन्तरे तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नञ्ज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

विप्पयुत्त-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति न- 20 हेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एकं, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एकं, नञ्ज्ञाने एकं, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक । (अविपाक-२)

विप्पयुत्त-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति नहेतुया 25 एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एकं, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नञ्ज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एकं ।

विष्णुयुक्त-सहजात-धर्म्ममध्य निस्सय-विपाक-अस्थि-अविग-
ति नहेतुया एक, नधारम्मणे एक, नधधिपतिया एक, नधनन्तर एक,
नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपञ्चाजाते एक,
नपासेवने एक, नकम्मे एक, नपाहारे एक, नइन्द्रिये एक, नमान
५ एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते
एक । (सविपाक-२)

विष्णुयुक्तमुक्त ।

अस्थिमुक्त

५७३ अस्थिपञ्चया नहेतुया तेरस, नधारम्मणे तेरस न
अधिपतिया तेरस नधनन्तरे तेरस, नसमनन्तरे तेरस नसहजाते सत्त,
नधर्म्ममध्य सत्त, ननिस्सये सत्त, नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते न,
१० नपञ्चाजाते तेरस नपासेवने तेरस, नकम्मे तेरस, नविपाके तेरस,
नपाहारे तेरस, नइन्द्रिये तेरस, नमाने तेरस, नमग्गे तेरस, नसम्पयुत्ते
सत्त नविष्णुयुत्ते पञ्च, नोनत्थिया तेरस, नोविगते तेरस ।

अविगतिस्सक्यवता (११)

५७४ अस्थि अविगति ति नहेतुया तेरस, नधारम्मणे तेरस,
नअधिपतिया तेरस, नधनन्तरे तेरस, नसमनन्तरे तेरस, नसहजाते सत्त,
१५ नधर्म्ममध्य सत्त, ननिस्सये सत्त नउपनिस्सये तेरस नपुरेजाते न,
नपञ्चाजाते तेरस, नपासेवने तेरस नकम्मे तेरस, नविपाने तेरस,
नपाहारे तेरस नइन्द्रिये तेरस नमाने तेरस नमग्गे तेरस, नसम्पयुत्ते
सत्त नविष्णुयुत्ते पञ्च नोनत्थिया तेरस नोविगते तेरस ।

अस्थि-निस्सय अविगति ति नहेतुया तेरस नधारम्मणे तेरस
२० नअधिपतिया तेरस, नधनन्तरे तेरस नसमनन्तरे तेरस नसहजाते
तीणि नधर्म्ममध्य सत्त नउपनिस्सये तेरस नपुरेजाते न, नपञ्चा-
जाते तेरस नपासेवने तेरस नकम्मे तेरस, नविपाके तेरस, नपाहारे
तेरस नइन्द्रिये तेरस नमाने तेरस नमग्गे तेरस नसम्पयुत्ते सत्त,
नविष्णुयुत्ते तीणि नोनत्थिया तेरस नोविगते तेरस ।

अस्थि-अधिपति अविगति ति नहेतुया अट्ठ नधारम्मणे सत्त,
२५ नधनन्तर अट्ठ नसमनन्तर अट्ठ नसहजाते एक, नधर्म्ममध्य सत्तारि
ननिस्सये एक नउपनिस्सय सत्त, नपुरेजाते सत्त नपञ्चाजाते अट्ठ,

नआसेवने अट्ट, नकम्मो अट्ट, नविपाके अट्ट, नआहारे अट्ट, नइन्द्रिये अट्ट, नज्ञाने अट्ट, नमग्गे अट्ट, नसम्पयुत्ते चत्तारि, नविप्पयुत्ते चत्तारि, नोनत्थिया अट्ट, नोविगते अट्ट ।

अत्थि-अधिपति-निस्सय-अविगत ति नहेतुया अट्ट, नआरम्मणे सत्त, नअनन्तरे अट्ट, नसमनन्तरे अट्ट, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे चत्तारि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते अट्ट, नआसेवने अट्ट, नकम्मो अट्ट, नविपाके अट्ट, नआहारे अट्ट, नइन्द्रिये अट्ट, नज्ञाने अट्ट, नमग्गे अट्ट, नसम्पयुत्ते चत्तारि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया अट्ट, नोविगते अट्ट ।

अत्थि-आहार-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये एक, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मो सत्त, नविपाके सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

अत्थि-इन्द्रिय-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये एक, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मो सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

अत्थि-निस्सय-इन्द्रिय-अविगत ति नहेतुया सत्त, नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मो सत्त, नविपाके सत्त, नआहारे सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

अत्थि-विप्पयुत्त-अविगत ति नहेतुया पञ्च, नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया पञ्च, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नसहजाते पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते पञ्च, नआसेवने पञ्च, नकम्मो पञ्च,

नविपाके पञ्च, नद्याहारे पञ्च, नहन्त्रिये पञ्च, नज्ञाने पञ्च, नमगे पञ्च, नसम्पयुक्ते पञ्च, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

अत्थि निस्सय-विप्पयुत्त-अविगतं ति नहेतुया पञ्च, नभारम्मणे पञ्च, नअधिपतिया पञ्च, नअनन्तरे पञ्च नसमनन्तरे पञ्च, नसहजाते
 ८ तीणि, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते पञ्च, नआसेवने पञ्च, नकम्मे पञ्च, नविपाके पञ्च, नद्याहारे पञ्च, नहन्त्रिये पञ्च, नज्ञाने पञ्च, नमगे पञ्च, नसम्पयुक्ते पञ्च, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

अत्थि-अधिपति निस्सय विप्पयुत्त अविगतं ति नहेतुया चत्तारि,
 १० नभारम्मणे तीणि नअनन्तरे चत्तारि, नसमनन्तरे चत्तारि, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे चत्तारि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते चत्तारि, नआसेवने चत्तारि, नकम्मे चत्तारि, नविपाके चत्तारि, नद्याहारे चत्तारि नहन्त्रिये चत्तारि, नज्ञाने चत्तारि, नमगे चत्तारि नसम्पयुक्ते चत्तारि नोनत्थिया चत्तारि, नोविगतं चत्तारि ।

१५ अत्थि-निस्सय-हन्त्रिय विप्पयुत्त अविगतं ति नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि नसहजाते एक नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरे जाते तीणि नपच्छाजाते तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि नद्याहारे तीणि नज्ञाने तीणि, नमगे तीणि, नसम्पयुक्ते तीणि,
 २० नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

अविगतावका (८)

५७५ अत्थि-पच्छाजात विप्पयुत्त अविगतं ति नहेतुया तीणि, नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि नसहजाते तीणि नअञ्जमञ्जे तीणि निस्सय तीणि नउप निस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके
 २५ तीणि नद्याहारे तीणि नहन्त्रिये तीणि नज्ञाने तीणि नमगे तीणि, नसम्पयुक्ते तीणि नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

अत्थि-पुरेजात अविगतं ति नहेतुया तीणि नभारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि नसहजाते तीणि नअञ्जमञ्जे तीणि नउपनिस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नद्याहारे तीणि नहन्त्रिये तीणि नज्ञाने तीणि नमगे तीणि, नसम्पयुक्ते तीणि नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अत्थि-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नआरम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अत्थि-आरम्मण-पुरेजात-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, ननिस्सये तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अत्थि-आरम्मण-निस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अविगतं ति नहेतुया तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नसहजाते तीणि, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अत्थि-आरम्मण-अधिपति-उपनिस्सय-पुरेजात-अविगतं ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, ननिस्सये एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अत्थि-आरम्मण-अधिपति-निस्सय-उपनिस्सय-पुरेजात-विप्पयुत्त-अविगतं ति नहेतुया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे एक, नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अस्थि-निस्सय-पुरेजात-इन्द्रिय विष्ययुत्त-अविगत ति नहेतुया
 एक, नभारम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे
 एक नसहजाते एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एकं, नपञ्चाजाते
 एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नआहारे एक, नआने
 ५ एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनस्थिया एक, नोविगते एक ।

सहजातपदना (१०)

५७६ अस्थि-सहजात निस्सय-अविगत ति नहेतुया नव, न-
 भारम्मणे नव, नअधिपतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव,
 नअञ्जमञ्जे पञ्च नउपनिस्सये नव, नपुरेजाते नव नपञ्चाजाते नव,
 नआसेवने नव, नकम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव, नइन्द्रिये नव,
 १० नआने नव, नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते पञ्च नविष्ययुत्ते तीणि, नोनस्थिया
 नव, नोविगते नव ।

अस्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय-अविगत ति नहेतुया तीणि,
 नभारम्मणे तीणि, नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
 तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि नपञ्चाजाते तीणि, न-
 १५ आसेवने तीणि, नकम्मे तीणि नविपाके तीणि, नआहारे तीणि, नइन्द्रिये
 तीणि, नआने तीणि नमग्गे तीणि, नसम्पयुत्ते एक, नविष्ययुत्ते तीणि
 नोनस्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

अस्थि-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अविगत ति न-
 हेतुया तीणि नभारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि, नअनन्तरे तीणि,
 २० नसमनन्तरे तीणि नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि नपञ्चाजाते
 तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि नआहारे तीणि,
 नइन्द्रिये तीणि नआने तीणि नमग्गे तीणि नविष्ययुत्ते तीणि, नोनस्थिया
 तीणि नोविगते तीणि ।

अस्थि-सहजात-निस्सय-विष्ययुत्त अविगत ति नहेतुया तीणि,
 २५ नभारम्मणे तीणि नअधिपतिया तीणि नअनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे
 तीणि नअञ्जमञ्जे तीणि नउपनिस्सये तीणि नपुरेजाते तीणि,
 नपञ्चाजाते तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि नविपाके तीणि
 नआहारे तीणि नइन्द्रिये तीणि नआने तीणि नमग्गे तीणि
 नसम्पयुत्ते तीणि नोनस्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

अस्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विप्पयुत्त-अविगतं ति नहेतुया एकं, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एकं, नअनन्तरे एकं, नसम-
नन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने
एक, नकम्मे एक, नविपाके एकं, नआहारे एक, नइन्द्रिये एकं,
नज्ञाने एक, नमग्गे एकं, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते 5
एकं । (अविपाकं-५)

अस्थि-सहजात-निस्सय-विपाक-अविगत ति नहेतुया एकं, न-
आरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एकं, नसमनन्तरे एकं, नअञ्ज-
मञ्जे एकं, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, न-
आसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एकं, नज्ञाने एक, नमग्गे 10
एक, नसम्पयुत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अस्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अविगत ति नहेतुया
एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक,
नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, नमग्गे एक, नसम्प- 15
युत्ते एक, नविप्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अस्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अविगत
ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एकं,
नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते एक,
नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने एक, 20
नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते एकं, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अस्थि-सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अविगत ति नहेतुया
एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे एक, नसमनन्तरे
एक, नअञ्जमञ्जे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते
एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने 25
एक, नमग्गे एक, नसम्पयुत्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगते एक ।

अस्थि-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अविगतं
ति नहेतुया एक, नआरम्मणे एक, नअधिपतिया एक, नअनन्तरे
एक, नसमनन्तरे एक, नउपनिस्सये एक, नपुरेजाते एक, नपच्छाजाते
एक, नआसेवने एव 30

नष्टाने एक, नमगा एक, नसम्पयुक्ते एक, नोनत्थिया एक, नोविगत एक । (सविपाक-५)

प्रतिमूषक^१ ।

नत्थिपञ्च

५७७ नत्थिपञ्चया नहेतुया सत्त पे०.. विगतपञ्चया नहेतुया सत्त पे०.. (नत्थिपञ्चय पि विगतपञ्चय पि अनन्तरपञ्चय-
५ सविस) ।

अविगतपञ्च

५७८ अविगतपञ्चया नहेतुया तेरस (यथा अत्थिपञ्चयो विव्यारितो एव अविगतपञ्चयो विव्यारेतव्या) ।

पञ्चावारस्स अनुसोमपञ्चदीव ।

४ पञ्चयपञ्चनीयानुसोम

नहेतुय

५७९ नहेतुपञ्चया आरम्मणे नव अविपत्तिया दस अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते नव अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सय तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पञ्छाजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्म सत्त विपाके एक आहारे सत्त इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्प-
१० युक्ते तीणि विप्यमुत्ते पञ्च अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तेरस ।

तिक्क

नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया अविपत्तिया सत्त अनन्तर
१५ सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते नव अञ्जमञ्जे तीणि निस्सय तेरस उपनिस्सये नव पुरेजाते तीणि पञ्छाजाते तीणि आसेवन तीणि कम्म सत्त विपाके एक आहारे सत्त इन्द्रिये सत्त ज्ञाने सत्त मग्गे सत्त सम्पयुक्ते तीणि विप्यमुत्ते पञ्च अत्थिया तेरस अत्थिया सत्त, विगते सत्त अविगते तेरस ।

चतुर्थ

२० नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअविपत्तिपञ्चया अनन्तरे

सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जामञ्जे तीणि, निस्सये तेरस,
उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे
सत्त, विपाके एकं, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते
तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त,
अविगते तेरस . पे० . . ।

5

छक्कं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया सहजाते नव, अञ्जामञ्जे तीणि, निस्सये
तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, कम्मे सत्त,
विपाके एकं, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्त
तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, अविगते तेरस ।

10

सत्तक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया अञ्जामञ्जे तीणि,
निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, कम्मे द्वे,
आहारे एकं, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त ।

अट्ठकं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर- 15
पच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्जामञ्जपच्चया
निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, कम्मे
द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त ।

नवक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० नअञ्जामञ्जपच्चया
ननिस्सयपच्चया उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, 20
कम्मे द्वे, आहारे एकं, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया पञ्च, अविगते
पञ्च पे० ।

एकादसक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलकं सङ्खित्तं) ननिस्सय-

१-१ म० पोत्थके नत्थि । २-२ म० पोत्थके नत्थि ।

प० १-३३

पञ्चया नउपनिस्सयपञ्चया नपुरेजातपञ्चया पञ्चाजाते तीणि, कम्मे द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया पञ्च, अविगते पञ्च ।

आवसकं

- नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नउपनिस्सय-
१ पञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपञ्चाजातपञ्चया कम्मे द्वे, आहारे एकं, इन्द्रिये एकं, अत्थिया एक, अविगते एक पे० ।

सोळसकं (सङ्खारं)

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नपञ्चाजात-
पञ्चया नभ्रासेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया नविपाकपञ्चया नआहार
पञ्चया इन्द्रिये एकं, अत्थिया एकं, अविगते एकं पे० .. ।

बावीसकं

- १० नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नआहार
पञ्चया नभानपञ्चया नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नविप्पयुत्तपञ्चया
नोनत्थिपञ्चया नोविगतपञ्चया इन्द्रिये एक, अत्थिया एकं, अविगते
एकं ।

सोळसकं (सङ्खितं)

- नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नविपाक-
१५ पञ्चया नइन्द्रियपञ्चया आहारे एकं, अत्थिया एकं अविगते एक .. पे०... ।

बावीसकं (सङ्खितं)

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नइन्द्रिय
पञ्चया नभानपञ्चया नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नविप्पयुत्त-
पञ्चया नोनत्थिपञ्चया नोविगतपञ्चया आहारे एक, अत्थिया एकं
अविगते एकं ।

नहेतुमूलक ।

नभारम्मणपञ्चकं

- २० ५८० नभारम्मणपञ्चया हेतुया सत्त अविपत्तिया सत्त समन्तरे
सत्त समनन्तरे सत्त सहजाते नव अञ्जमञ्जे तीणि निस्सये तेरस
उपनिस्सये नव पुरेजाते तीणि पञ्चाजाते तीणि आसेवने तीणि कम्मे

सत्त, विपाके एकं, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तेरस ... पे०... ।

अट्ठकं

नआरम्मणपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्जमञ्जपच्चया 5
निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, कम्मे
द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एकं, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, अविगते
सत्त .. पे० . ।

नआरम्मणमूलक ।

नअधिपतिदुक्कं

५८१ नअधिपतिपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव (यथा
नहेतुमूलक एव वित्थारेतव्व) ।

10

नअधिपतिमूलकं ।

नअनन्तर-नसमनन्तरदुक्कं

५८२. नअनन्तरपच्चया . पे०. नसमनन्तरपच्चया हेतुया
सत्त, आरम्मणे नव, अधिपतिया दस^१, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि,
निस्सये तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, कम्मे
सत्त, विपाके एक, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते
तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, अविगते तेरस पे० . ।

15

अट्ठक

नसमनन्तरपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
पतिपच्चया नअनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्जमञ्जपच्चया
निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि^२, कम्मे
द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, अविगते
सत्त (नहिंसत्त) ।

20

नसमनन्तरमूलकं ।

गतहजातपुक्कं

५८३. ननहजातपच्चया आरम्मणे नव, अधिपतिया सत्त,

१. १३ - मी०, म्या० । २. ० पानेरो तीणि - म्या० ।

अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पञ्छाजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते सत्त .. पे० ।

पञ्चमं

- ५ नसहजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअविपत्ति-
पञ्चया अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव,
पुरेजाते तीणि, पञ्छाजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे द्वे, आहारे एक,
इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया सत्त, विगते सत्त,
अविगते सत्त .. पे० ।

नवमं

- १० नसहजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअविपत्ति-
पञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअअज्जमअज्जपञ्चया
ननिस्सयपञ्चया उपनिस्सये नव^१, पञ्छाजाते तीणि, कम्मे द्वे, आहारे
एक, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया पञ्च, अविगते
पञ्च (सङ्घितं) ।

नसहजातपूतक ।

नअअज्जमअज्जपञ्चमं

- १५ ५८४ नअअज्जमअज्जपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्मणे नव
अविपत्तिया अट्ठ अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते पञ्च, निस्सये
सत्त, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि पञ्छाजाते तीणि आसेवने तीणि,
कम्मे तीणि विपाके एकं आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि,
मग्ग तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया सत्त, विगते सत्त,
२० अविगते सत्त पे०.. ।

चतुर्थं

नअअज्जमअज्जपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया अवि-
पत्तिया तीणि अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते पञ्च
निस्सये सत्त उपनिस्सये नव पुरेजाते तीणि, पञ्छाजाते तीणि,

५८६ नउपनिस्सयपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अधि-
पतिया सत्त, सहजाते   , रेजाते

तीणि, पञ्चाजाते तीणि, कम्मे सत्त, विपाके एक, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्ययुत्ते पञ्च, अस्थिया तेरस, अविगते तेरस पे० ।

अष्टाङ्ग

नत्थपनिस्सयपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअवि-

- ५ पत्तिपञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया निस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, पञ्चाजाते तीणि, कम्मे द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एकं, विप्ययुत्ते पञ्च, अस्थिया सत्त, अविगते सत्त (सङ्खित्त) ।
नत्थपनिस्सयमूक्तक ।

नपुरेजातमूक्तक

- ५८७ नपुरेजातपञ्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अधिपतिया वस, अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि,
१० निस्सये नव उपनिस्सये नव, पञ्चाजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे सत्त, विपाके एक, आहारे सत्त इन्द्रिये सत्त ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्ययुत्ते तीणि, अस्थिया नव, अस्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते नव पे० ।

अष्टाङ्ग

- नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया अधिपतिया
१५ सत्त अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि निस्सये नव उपनिस्सये नव पञ्चाजाते तीणि, आसेवने तीणि कम्मे सत्त विपाके एकं आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि विप्ययुत्ते तीणि अस्थिया नव, अस्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते नव पे० ।

अष्टाङ्ग

- २० नपुरेजातपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअधिपति-
पञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नअञ्ज-
मञ्जापञ्चया उपनिस्सये नव, पञ्चाजाते तीणि, कम्मे द्वे, आहारे
एकं इन्द्रिये एकं विप्ययुत्ते तीणि अस्थिया पञ्च, अविगते
पञ्च (सङ्खित्त) ।

नपुरेजातमूक्तक ।

नपच्छाजातवुकं

५८८. नपच्छाजातपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अधि-
 पतिया दस, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे
 तीणि, निस्सये तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि,
 कम्मे सत्त, विपाके एक, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त,
 सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते 5
 सत्त, अविगते तेरस ... पे० ।

नवक

नपच्छाजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
 पतिपच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया न-
 अञ्जमञ्जपच्चया निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, कम्मे
 द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते 10
 तीणि ।

वसक

नपच्छाजातपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधि-
 पतिपच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया
 नअञ्जमञ्जपच्चया ननिस्सयपच्चया उपनिस्सये नव, कम्मे द्वे, आहारे
 एकं, इन्द्रिये एक, अत्थिया एकं, अविगते एक (सङ्खित्त) । 15
 नपच्छाजातमूलक ।

नआसेवनवुक

५८९ नआसेवनपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अधि-
 पतिया दस, अनन्तरे पञ्च, समनन्तरे पञ्च, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे
 तीणि, निस्सये तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि,
 कम्मे सत्त, विपाके एक, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त,
 सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया पञ्च, विगते 20
 पञ्च, अविगते तेरस पे० ।

नवक

नआसेवनपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
 पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज-
 मञ्जपच्चया निस्सये तीणि. उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते

तीणि, कम्मे द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विष्ययुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त (सङ्खित्त) ।

नम्रासेवनमूसक ।

नकम्मपञ्च

५६० नकम्मपञ्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अविपत्तिया दस, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्ज तीणि, निस्सये तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पञ्चाजाते तीणि, आसेवने तीणि विपाके एक, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्ग सत्त, सम्मयुत्ते तीणि, विष्ययुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विपते सत्त, अविगते तेरस पे०.. ।

नकम्म

५६१ नकम्मपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअविपत्ति-
१० पञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नअञ्ज-
मञ्जपञ्चया निस्सये तीणि उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पञ्चाजाते तीणि, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विष्ययुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त (सङ्खित्त) ।

नकम्ममूसक ।

नविपाकपञ्च

५६२ नविपाकपञ्चया हेतुया सत्त .. पे० अविगते तेरस
१५ (यथा नहेतुमूलकं एव वित्त्यारेत्तञ्च) ।

नविपाकमूसक ।

नआहारपञ्च

५६३ नआहारपञ्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अविपत्तिया दस अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त सहजाते नव, अञ्जमञ्ज तीणि निस्सये तेरस उपनिस्सय नव पुरेजाते तीणि पञ्चाजाते तीणि आसेवन तीणि कम्मे द्वे विपाके एक इन्द्रिये सत्त ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त सम्मयुत्ते तीणि विष्ययुत्त पञ्च अत्थिया तरस नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तरस .. पे०.. ।

नपुण्य

नआहारपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया अविपत्तिया

सत्त, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि,
निस्सये तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, आसेवने
तीणि, कम्मे द्वे, विपाके एक, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते
तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते
तेरस .. पे०... ।

5

बावीसक

नआहारपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया . पे०.. नकम्मपच्चया
नविपाकपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्तपच्चया नविप्प-
यत्तपच्चया नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया इन्द्रिये एक, अत्थिया
कं, अविगते एकं (सङ्खित्त) ।

10

नआहारमूलक ।

नइन्द्रियदुकं

५६३. नइन्द्रियपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव ... पे०...
अविगते तेरस .. पे०.. (नइन्द्रियपच्चया कम्मे सत्त पञ्हा) ।

बावीसक

नइन्द्रियपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलक सङ्खित्त)
नविपाकपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्तपच्चया
नविप्पयुत्तपच्चया नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया आहारे एक, अत्थिया
एक, अविगते एक (यथा नहेतुमूलक^१ । सङ्खित्त) ।

15

नइन्द्रियमूलक ।

नज्ञानदुकं

५६४ नज्ञानपच्चया हेतुया सत्त, आरम्मणे नव .. पे०
अविगते तेरस (यथा नहेतुमूलक एव नज्ञानमूलक वित्थारेतब्ब) ।

नज्ञानमूलक ।

नमग्गदुकं

५६५ नमग्गपच्चया हेतुया सत्त . पे० . अविगते तेरस
(यथा नहेतुमूलक एव वित्थारेतब्ब) ।

20

नमग्गमूलकं ।

१ नहेतुमूलके - स्या० ।

नसम्पयुक्तपञ्च

- ५२६ नसम्पयुक्तपञ्चया हेतुया तीणि, भारम्मणे नव, अवि
पतिया अट्ट, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते पञ्च, अञ्जमञ्ज
एक, निस्सये सत्त, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पञ्चाजाते तीणि,
आसेवने तीणि, कम्मे तीणि, विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिय तीणि,
५ ज्ञाने तीणि, भग्गे तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया सत्त,
विगते सत्त, अविगते सत्त पे० ।

पञ्च

- नसम्पयुक्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया अविपति
तीणि, अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त, सहजाते पञ्च अञ्जमञ्ज एक,
निस्सये सत्त, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि पञ्चाजाते तीणि, आसव
१० तीणि, कम्मे तीणि विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिय तीणि, ज्ञाने
तीणि, भग्गे तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त, नत्थिया सत्त, विगते
सत्त अविगते सत्त पे० ।

नव

- नसम्पयुक्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअविपति
पञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नअञ्ज
१५ मञ्जपञ्चया निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि पञ्चाजाते
तीणि कम्म द्व आहारे एष इन्द्रिय एक, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया सत्त
अविगत सत्त ।

वत्त

- नसम्पयुक्तपञ्चया नहेतुपञ्चया (मूसकं सद्धितं) नमहजात
पञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया ननिस्सयपञ्चया उपनिस्सये नव, पञ्चा
२० जाते तीणि कम्म द्व आहार एक, इन्द्रिये एम, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया
पञ्च अविगते पञ्च पे० ।

आरात

- नसम्पयुक्तपञ्चया नहेतुपञ्चया (मूसकं सद्धितं) ननिस्सय
पञ्चया नउपनिस्सयपञ्चया नपुरजातपञ्चया पञ्चाजाते तीणि, कम्मे

द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक, विष्ययुक्ते तीणि, अस्थिया पञ्च, अविगते पञ्च (सङ्खित्त) ।

नसम्पयुत्तमूलकं ।

नविष्ययुत्तद्वक

५६७ नविष्ययुत्तपञ्चया हेतुया तीणि, आरम्मणे नव, अधि-
पतिया सत्त, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे
तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, आसेवने तीणि, 5
म्मै पञ्च, विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे
तीणि, सम्पयुक्ते तीणि, अस्थिया पञ्च, नस्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते
ञ्च ... पे० . ।

चतुष्कं

नविष्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया अधिपतिया
तीणि, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, 10
निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, आसेवने तीणि, कम्मै पञ्च, विपाके एक,
आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुक्ते तीणि,
अस्थिया तीणि, नस्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तीणि पे० . ।

सत्तकं

नविष्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअधिपति-
पञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया सहजाते तीणि, अञ्ज- 15
मञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये नव, कम्मै पञ्च, विपाके एक,
आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुक्ते तीणि,
अस्थिया तीणि, अविगते तीणि पे० . ।

नवकं

नविष्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअधिपति-
पञ्चया नअनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहजातपञ्चया नअञ्ज- 20
मञ्जपञ्चया उपनिस्सये नव, कम्मै द्वे, आहारे एक, इन्द्रिये एक,
अस्थिया एक, अविगते एक पे० . ।

एकादसकं

नविष्ययुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया नअधिपति-

पञ्चया नमनन्तरपञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नसहस्रातपञ्चया नमञ्ज
मञ्जपञ्चया ननिस्सयपञ्चया नउपनिस्सयपञ्चया कम्म द्वे आहारे
एक, इन्द्रिये एकं, अत्थिया एक, अविगते एक ।

पञ्चरत्नं

नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नकम्म
५ पञ्चया आहारे एक, इन्द्रिये एक, अत्थिया एक, अविगते एक .. पे०..।

सत्तरत्नं (सहस्रं)

नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया पे० नकम्मपञ्चया न-
विपाकपञ्चया नआहारपञ्चया इन्द्रिये एक, अत्थिया एक, अविगते एक
.. पे० ।

आधीत्तं

नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नआहार
१० पञ्चया नज्ञानपञ्चया नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नोनत्थिपञ्चया
नोविगतपञ्चया इन्द्रिये एक, अत्थिया एक, अविगते एक ।

सत्तरत्नं (सङ्खितं)

नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नविपाक-
पञ्चया नइन्द्रियपञ्चया आहारे एक, अत्थिया एकं, अविगते एकं ।

आधीत्तं

नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया (मूलकं सङ्खितं) नइन्द्रिय-
२५ पञ्चया नज्ञानपञ्चया नमग्गपञ्चया नसम्पयुत्तपञ्चया नोनत्थिपञ्चया
नोविगतपञ्चया आहारे एक, अत्थिया एक, अविगते एक ।
नविप्पयुत्तमूलकं ।

नोअत्थिपञ्च

५६८ नोअत्थिपञ्चया आरम्मणे नव, अयिपत्तिया सत्त,
अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये नव आसेवने तीणि, वम्मं
द्वे नत्थिया सत्त विगते सत्त ... पे० ।

अतुरत्तं

२० नोअत्थिपञ्चया नहेतुपञ्चया नआरम्मणपञ्चया अनन्तरे सत्त
समनन्तरं सत्त उपनिस्सये नव आसेवने तीणि वम्मं द्वे, नत्थिया सत्त,
विगतं सत्त .. पे०.. ।

सत्तकं

नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया उपनिस्सये नव, कम्मे द्वे
.. पे०.. ।

चतुवीसकं (सउपनिस्सयं)

नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज- 5
मञ्जपच्चया ननिस्सयपच्चया नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजातपच्चया
नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नविपाकपच्चया नआहारपच्चया
नइन्द्रियपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्तपच्चया नविप्प-
युत्तपच्चया नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया नोअविगतपच्चया कम्मे
द्वे .. पे०.. ।

10

चतुवीसकं (सकम्मं)

नोअत्थिपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपति-
पच्चया नअनन्तरपच्चया नसमनन्तरपच्चया नसहजातपच्चया नअञ्ज-
मञ्जपच्चया ननिस्सयपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजातपच्चया
नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाकपच्चया नआहारपच्चया
नइन्द्रियपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्तपच्चया न- 15
विप्पयुत्तपच्चया नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया नोअविगतपच्चया
उपनिस्सये नव ।

नोअत्थिमूलक ।

नोनत्थिकुक्कं

५६६ नोनत्थिपच्चया हेतुया सत्त .. पे० .. अविगते
तेरस (यथा नहेतुमूलकं एव वित्थारेतब्ब) ।

नोनत्थिमूलकं ।

नोविगतकुक्कं

६०० नोविगतपच्चया हेतुया सत्त पे० अविगते 20
तेरस (यथा नहेतुमूलकं एव वित्थारेतब्बं) ।

नोविगतमूलकं

नोअविगतपञ्च

६०१ नोअविगतपञ्चया आरम्भणे नव .. पे० .. नत्थिया
सत्त, विगते सत्त (यथा नोअत्थिम्लक एव वित्थारेतब्ब) ।

नोअविगतमूसक ।

पञ्हावारस्स पञ्चनीयामुसोमं ।

कुससत्तिकं निष्ठितं ।

२. वेदनात्तिकं

§ १. पटिच्चवारो

१. पच्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपच्चयो

१ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो, पटिसन्धिकखणे सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो ।

5

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया — दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो ।

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया — अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो, पटिसन्धिकखणे अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो ।

10

आरम्भणपच्चयादि

२ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति आरम्भणपच्चया अधिपतिपच्चया (अधितिपतिपटिसन्धि नत्थि) अनन्तरपच्चया समनन्तरपच्चया सहजातपच्चया अञ्जमञ्जपच्चया निस्सयपच्चया उपनिस्सयपच्चया पुरेजातपच्चया — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो । वत्थु पुरेजातपच्चया (सङ्घित्तं) ।

15

आसेवनपच्चयादि

३. सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च सुखाय वेदनाय

20

सम्पयुक्तो धम्मो उप्पज्जति आसेवनपञ्चया कम्मपञ्चया विपाक-
पञ्चया - सुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे
पटिञ्च एको सन्धो, पटिसन्धिकक्षणे सुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त एक
सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो ।

३ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्मं पटिञ्च दुक्खाय वेदनाय सम्प-
युक्तो धम्मो उप्पज्जति विपाकपञ्चया - दुक्खसहगत कायविज्झाण-
सहगत एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो ।

अदुक्खमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्मं पटिञ्च अदुक्खमसुक्खाय
वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो उप्पज्जति विपाकपञ्चया - अदुक्खमसुक्खाय
१० वेदनाय सम्पयुक्त एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा द्वे सन्धे पटिञ्च एको
सन्धो, पटिसन्धिकक्षणे अदुक्खमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त एक सन्ध
पटिञ्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो ।

आहारपञ्चयादि

४ सुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्मं पटिञ्च सुक्खाय वेदनाय
सम्पयुक्तो धम्मो उप्पज्जति आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया
१५ मगगपञ्चया सम्पयुक्तपञ्चया विषययुक्तपञ्चया - सुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त
एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो, वत्थु विषययुक्त
पञ्चया, पटिसन्धिकक्षणे सुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त एक सन्ध पटिञ्च
द्वे सन्धा द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो । वत्थु विषययुक्तपञ्चया ।

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्मं पटिञ्च दुक्खाय वेदनाय सम्प-
२० युक्तो धम्मो उप्पज्जति विषययुक्तपञ्चया - दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त
एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो । वत्थु विषय
युक्तपञ्चया ।

अदुक्खमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्मं पटिञ्च अदुक्खमसुक्खाय
वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो उप्पज्जति विषययुक्तपञ्चया - अदुक्खमसुक्खाय
२५ वेदनाय सम्पयुक्त एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो
वत्थु विषययुक्तपञ्चया पटिसन्धिकक्षणे अदुक्खमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्त
एक सन्ध पटिञ्च द्वे सन्धा द्वे सन्धे पटिञ्च एको सन्धो । वत्थु विषययुक्त
पञ्चया (सङ्कित्त) ।

अत्थिपच्चयादि

५. अत्थिपच्चया . नत्थिपच्चया .. विगतपच्चया .. अविगत-
पच्चया ... ।

(२) सङ्ख्या

सुद्धं

६. हेतुया तीणि, आरम्मणे तीणि पे० .. अविगते तीणि ।

B

हेतुआदिदुक्

७ हेतुपच्चया आरम्मणे तीणि पे० विपाके द्वे पे०

अविगते तीणि पे० ।

5

आरम्मणपच्चया अधिपतिपच्चया हेतुया तीणि पे० विपाके
द्वे पे० अविगते तीणि पे० ।

आसेवनपच्चया हेतुया तीणि पे० कम्मे तीणि, आहारे
तीणि . पे० .. अविगते तीणि पे० ।

विपाकपच्चया हेतुया द्वे, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया द्वे पे० 10
पुरेजाते तीणि, कम्मे तीणि . पे० ज्ञाने द्वे, मग्गे द्वे पे० . अविगते
तीणि .. पे० ।

ज्ञानपच्चया हेतुया तीणि . पे० विपाके द्वे पे० अविगते
तीणि .. पे० . ।

मगपच्चया हेतुया तीणि पे० . विपाके द्वे पे० . अविगते 15
तीणि पे० ।

अविगतपच्चया हेतुया तीणि पे० नत्थिया तीणि, विगते
तीणि पे० . (यथा कुसलत्तिकस्स पच्चयगणना एव वित्थारेतब्बा) ।

२ पच्चयपच्चनीयं

(१) विभङ्गो

नहेतुपच्चयो

८ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च सुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया — अहेतुक सुखाय वेदनाय 20
सम्पयुत्त एक खन्ध पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको
खन्धो ।

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया — दुक्खसहगतं कायविज्झापसहगतं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो ।

- ७
८
९
१०
११
१२
१३
१४
१५
१६
१७
१८
१९
२०
२१
२२
२३
२४
२५
२६
२७
२८
२९
३०
३१
३२
३३
३४
३५
३६
३७
३८
३९
४०
४१
४२
४३
४४
४५
४६
४७
४८
४९
५०
५१
५२
५३
५४
५५
५६
५७
५८
५९
६०
६१
६२
६३
६४
६५
६६
६७
६८
६९
७०
७१
७२
७३
७४
७५
७६
७७
७८
७९
८०
८१
८२
८३
८४
८५
८६
८७
८८
८९
९०
९१
९२
९३
९४
९५
९६
९७
९८
९९
१००
- ७ वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया — ग्रहेतुं ग्रदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो, ग्रहेतुं पटिसन्धिकक्षणे ग्रदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो, विचिकिञ्छासहगतं उदञ्चसहगतं सन्धं पटिच्च विचिकिञ्छासहगतं उदञ्चसहगतं मोहो ।

नग्गधिपत्तिपञ्चयो

६ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नग्गधिपत्तिपञ्चया (नाधिपत्ति पटिसन्धिक) ।

नपुरेजातपञ्चयो

- १० सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया — ग्रहणे^१ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो पटिसन्धिकक्षणे सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो ।

- २० वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया — ग्रहणे ग्रदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो पटिसन्धिकक्षणे ग्रदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं एकं सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो ।

नपञ्चाजात-नग्गसेयनपञ्चया

११ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नपञ्चाजात-नग्गसेयनपञ्चया

१ ग्रहणे — गी रया एकवृत्तिरिति ।

सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नपच्छाजातपच्चया नआसवनपच्चया (न-
पच्छाजात पि नआसेवन पि परिपुण्ण पटिसन्धिक) ।

नकम्मपच्चयो

१२ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च सुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते
खन्धे पटिच्च सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता चेतना ।

5

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च दुक्खाय वेदनाय सम्प-
युत्तो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे
पटिच्च दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता चेतना ।

B

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च अदुक्खमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — अदुक्खमसुखाय 10
वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे पटिच्च अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता चेतना ।

नविपाक-नज्ञानपच्चया

१३ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्मं पटिच्च दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया नज्ञानपच्चया — सुखसहगतं
कायविज्जाणसहगत एक खन्ध पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको
खन्धो ।

15

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नज्ञानपच्चया — दुक्खसहगत कायविज्जाण-
सहगतं एक खन्ध पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो ।

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्मं पटिच्च अदुक्खमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नज्ञानपच्चया — चतुर्विज्जाण- 20
सहगत एक खन्ध पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो ।

नमग्गपच्चयो

१४ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च सुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नमग्गपच्चया — अहेतुक सुखाय वेदनाय
सम्पयुत्त एक खन्धं पटिच्च द्वे खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च एको खन्धो ।

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तं धम्म पटिच्च दुक्खाय वेदनाय सम्प- 25

युक्तो धम्मो उप्पज्जति नमग्गपच्चया - युक्कससहगत कायविज्जास-
सहगत एक सत्थ पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको सन्धो ।

- अदुक्कसमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च अदुक्कससुक्खाय
वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नमग्गपच्चया - अहेतुकं अदुक्कस-
5 सुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त एक सन्धं पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च एको
सन्धो अहेतुकपटिसन्धिसत्थे अदुक्कसमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त एक
सत्थ पटिच्च द्वे सन्धा द्वे सन्धे पटिच्च एको सत्थो ।

नविप्पयुत्तपच्चयो

- १५ सुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च सुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्तपच्चया - अस्मि सुक्ख-
10 वेदनाय सम्पयुत्त एक सन्ध पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च
एको सन्धो ।

- अदुक्कसमसुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त धम्म पटिच्च अदुक्कससुक्खाय
वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्तपच्चया - अस्मि अदुक्कस-
सुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्त एक सन्ध पटिच्च द्वे सन्धा, द्वे सन्धे पटिच्च
15 एको सत्थो ।

(२) उल्लप्प

सुखं

१६ नहेतुया तीणि नअधिपतिया तीणि, नपूरेजाते द्वे नपञ्चा
जाते तीणि नआसेवने तीणि नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, नहाने
तीणि नमग्गे तीणि नविप्पयुत्ते द्वे ।

अहेतुकं

- १७ नहेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि नपूरेजाते एकं, नपञ्चा-
20 जाते तीणि, नआसेवने तीणि नकम्मे द्वे नविपाके द्वे, नहाने तीणि
नमग्गे तीणि नविप्पयुत्ते एक वे०.. ।

अदुक्क

अहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपूरेजातपच्चया नपञ्चाजाते
एवं नआमबने एवं नकम्मे एवं नविपाके एवं नमग्गे एवं नविप्पयुत्ते
एवं वे०.. ।

नवक

नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजात-
पच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाकपच्चया नमग्गपच्चया
नविप्पयुत्ते एक (सङ्खित्त) ।

नअधिपतिवुक्कं

१८ नअधिपतिपच्चया नहेतुया तीणि, नपुरेजाते द्वे, न-
पच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, 5
नज्ञाने तीणि, नमग्गे तीणि, नविप्पयुत्ते द्वे (सङ्खित्त) ।

नपुरेजातवुक्कं

१९ नपुरेजातपच्चया नहेतुया एक, नअधिपतिया द्वे, न-
पच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नमग्गे एकं,
नविप्पयुत्ते द्वे ।

तिक

नपुरेजातपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिया एकं, नपच्छाजाते 10
एक, नआसेवने एक, नकम्मे एक, नविपाके एक, नमग्गे एकं, नविप्पयुत्ते
एक (सङ्खित्त) ।

नपच्छाजातवुक्कं

२० नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया न-
हेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते द्वे, नपच्छाजाते तीणि,
नआसेवने तीणि, नविपाके तीणि, नमग्गे द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे । 15

तिक

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिया द्वे, नपुरेजाते एकं,
नपच्छाजाते द्वे, नआसेवने द्वे, नविपाके द्वे, नमग्गे द्वे, नविप्पयुत्ते एकं
॥ १० ।

पञ्चकं

नकम्मपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजातपच्चया
नपच्छाजाते एक, नआसेवने एक, नविपाके एकं, नमग्गे एक, नविप्पयुत्ते 20
एक (सङ्खित्त) ।

नविपाकवुक्कं

२१ नविपाकपच्चया नहेतुया द्वे, नअधिपतिया तीणि, न-

B

B

पुरेजाते द्वे, नपञ्छाजाते तीणि, नभ्रासेवने तीणि, नकम्म तीणि, नमग्गे द्वे, नविप्पयुत्ते द्वे ।

नविपाकपञ्चया^१ (नकम्मपञ्चयसदिस) ।

नत्तानुत्त

२२ नत्तानपञ्चया नहेतुया तीणि, नभ्रधिपतिया तीणि, न-

५ पञ्छाजाते तीणि, नभ्रासेवने तीणि, नमग्गे तीणि पे० ।

कत्त

नत्तानपञ्चया नहेतुपञ्चया नभ्रधिपतिपञ्चया नपञ्छाजात-
पञ्चया नभ्रासेवनपञ्चया नमग्गे तीणि (सङ्खित्त) ।

नमग्गपञ्च

२३ नमग्गपञ्चया नहेतुया तीणि, नभ्रधिपतिया तीणि, न

१० पुरेजाते एकं नपञ्छाजाते तीणि नभ्रासेवने तीणि, नकम्मे द्वे, नविपाके
द्वे, नत्ताने तीणि नविप्पयुत्ते एक ।

सिक्ख

नमग्गपञ्चया नहेतुपञ्चया नभ्रधिपतिया तीणि, नपुरेजाते
एक, नपञ्छाजाते तीणि नभ्रासेवने तीणि, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नत्ताने
तीणि नविप्पयुत्ते एकं पे० ।

पञ्चवक्क

नमग्गपञ्चया नहेतुपञ्चया नभ्रधिपतिपञ्चया नपुरजातपञ्चया

१५ नपञ्छाजाते एकं नभ्रासेवने एक, नकम्मे एक नविपाके एक, नविप्पयुत्त
एकं (सङ्खित्त) ।

नविप्पयुत्तपञ्च

२४ नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुया एष, नभ्रधिपतिया द्वे नपुरजाते

द्वे नपञ्छाजात द्वे नभ्रासवग द्वे नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे नमग्ग एकं ।

तिक्ख

नविप्पयुत्तपञ्चया नहेतुपञ्चया नभ्रधिपतिया त्वं नपुरेजाते

२० त्वं नपञ्छाजात एष मग्गागेयमे त्वं नकम्म त्वं, नविपाके एष, नमग्ग
त्व १० ।

नवक

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजात-
पच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाक-
पच्चया नमग्गे एक (सङ्घित्त) ।

पच्चनीयगणना ।

३ पच्चयानुलोमपच्चनीय

हेतुदुक्क

२५ हेतुपच्चया नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते द्वे, नपच्छा-
जाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि, 5
नविप्पयुत्ते द्वे ।

तिक

हेतुपच्चया आरम्मणपच्चया नअधिपतिया तीणि, नपुरेजाते
द्वे, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि,
नविप्पयुत्ते द्वे (यथा कुसलत्तिक एव गणेतव्व) ।

अनुलोमपच्चनीय ।

४ पच्चयपच्चनीयानुलोम

नहेतुदुक्कं

२६ नहेतुपच्चया आरम्मणे तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे 10
तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये
तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने द्वे, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारे
तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि,
अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि ।

तिक

नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया आरम्मणे तीणि, अनन्तरे तीणि, 15
समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि,
उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने द्वे, कम्मे तीणि, विपाके तीणि,
आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने द्वे, मग्गे एक, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते
तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि,
अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि । 20

चतुर्थ

- नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेजातपञ्चया आरम्भे एकं
अनन्तरे एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सय
एक, उपनिस्सये एक, आसेवने एक, कम्मे एक, विपाके एक, आहार एक
इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, मग्गे एक, सम्पयुत्ते एक, विप्पयुत्ते एक, अत्थिया
५ एकं, नत्थिया एकं, विगते एक, अविगते एकं पे०.. ।

चतुर्थ

- नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नपुरेजातपञ्चया नपञ्चाजात-
पञ्चया नआसेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया आरम्भे एक, अनन्तरे एक
समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सय एक, उपनिस्सये
एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, अत्थिया एक,
१० नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक पे० ।

चतुर्थ

- नहेतुपञ्चया नअधिपतिपञ्चया पे०.. नकम्मपञ्चया न-
विपाकपञ्चया नमग्गपञ्चया नविप्पयुत्तपञ्चया आरम्भे एक, अनन्तरे
एक, समनन्तरे एक, सहजाते एक अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एकं
उपनिस्सये एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एकं
१५ अत्थिया एकं नत्थिया एक, विगते एक, अविगत एकं (सहितं) ।
नहेतुमूतम् ।

नअधिपतिपञ्च

- २७ नअधिपतिपञ्चया हेतुया तीणि पे०.. अविगत
तीणि (सहित) ।

नपुरेजातपञ्च

- २८ नपुरेजातपञ्चया हेतुया द्वे पे० अविगत द्व (सहित) ।

नपञ्चाजातपञ्च

- २९ नपञ्चाजातपञ्चया नआसेवनपञ्चया नकम्मपञ्चया
नविपाकपञ्चया हेतुया तीणि पे०.. अविगते तीणि (सहित) ।

नआगपञ्च

- ३० नआगपञ्चया आरम्भे तीणि अनन्तर तीणि गमनार
तीणि गदजात तीणि अञ्जमञ्ज तीणि निस्सय तीणि, उपनिस्सय

तीणि, पुरेजाते तीणि, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते तीणि (सङ्खित्त) ।

नमग्गदुक्कं

३१. नमग्गपच्चया आरम्मणे तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि . पे० आसेवने एक, कम्मे तीणि .. पे०.. ज्ञाने द्वे ... पे०... 5
अविगते तीणि (सङ्खित्त) ।

नविप्पयुत्तदुक्क

३२ नविप्पयुत्तपच्चया हेतुया द्वे, आरम्मणे द्वे, अधिपतिया द्वे, अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे, सहजाते द्वे, अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये द्वे, उपनिस्सये द्वे, आसेवने द्वे, कम्मे द्वे, विपाके द्वे, आहारे द्वे, इन्द्रिये द्वे, ज्ञाने द्वे, मग्गे द्वे, सम्पयुत्ते द्वे, अत्थिया द्वे, नत्थिया द्वे, विगते द्वे, अविगते द्वे । 10

तिक

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एकं, समनन्तरे एक, सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, आसेवने एक, कम्मे एक, आहारे एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, मग्गे एक, सम्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया एक, विगते एक, अविगते एक . पे०.. ।

15

दसक

नविप्पयुत्तपच्चया नहेतुपच्चया नअधिपतिपच्चया नपुरेजात-
पच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया नविपाक-
पच्चया नमग्गपच्चया आरम्मणे एक, अनन्तरे एक, समनन्तरे एक,
सहजाते एक, अञ्जमञ्जे एक, निस्सये एक, उपनिस्सये एक, आहारे
एक, इन्द्रिये एक, ज्ञाने एक, सम्पयुत्ते एक, अत्थिया एक, नत्थिया 20
एक, विगते एक, अविगते एक ।*

पच्चनीयानुलोम ।

पटिच्चवारो ।

१ ० विपाके एक - स्या० । * इमस्सि ठाने सी०, स्या० पोत्यकेसु नविप्पयुत्त पच्चया पे० अविगते एक ति अधिको पाठो दिस्सति ।

३२ सहजातवारो

३३ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्म सहजातो ... ५०... ।

३३ पञ्चयवारो

३४ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्म पञ्चमा ... ५०... ।

३४ निस्तयवारो

३५ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्म निस्ताय ... ५०... ।

३५ ससट्ठवारो

३६ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्म ससट्ठो ... ५०... ।

३६ सम्पयुक्तवारो

३७ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्त धम्म सम्पयुक्तो सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया — सुखाय वेदनाय सम्पयुक्त एको सन्ध्व सम्पयुक्ता द्वे सन्धवा, द्वे सन्धवे सम्पयुक्तो एको सन्ध्वो (सङ्घित्त) सम्पयुक्तवारो ।

३७ पञ्चहावारो

१ पञ्चयानुलोम

(१) विजङ्गो

हेतुपञ्चयो

३८ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो हेतु सम्पयुक्तकान् सन्धवान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो पटिसन्धिक्खणे सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता हेतु सम्पयुक्तवान् सन्धवान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

१-१ सम्पयुक्तो हेतु — एषा एकमुपरि सि ।

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स
धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो — दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता हेतू सम्प-
युत्तकानं खन्धान हेतुपच्चयेन पच्चयो । (१)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तस्स धम्मस्स हेतुपच्चयेन पच्चयो — अदुक्खमसुखाय वेदनाय 5
सम्पयुत्ता हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धान हेतुपच्चयेन पच्चयो, पटि-
सन्धिवक्खणे अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धान
हेतुपच्चयेन पच्चयो । (१)-

आरम्भणपच्चयो

३६. सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स आरम्भणपच्चयेन पच्चयो — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन 10
चित्तेन दानं दत्त्वा, सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं कत्वा सुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पच्चवेक्खति । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता
ज्ञाना वुट्ठहित्वा, मग्गा वुट्ठहित्वा, फला वुट्ठहित्वा सुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तेन चित्तेन पच्चवेक्खति । अरिया सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन
चित्तेन सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते पहीने किलेसे पच्चवेक्खन्ति, विक्खम्भिते 15
किलेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति । सुखाय
वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अनिच्चतो
दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्सादेति अभिनन्दति, त आरब्भ सुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तो रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, सुखाय वेदनाय
सम्पयुत्ते खन्धे आरब्भ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा उप्पज्जन्ति । (१) 20

सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स
धम्मस्स आरम्भणपच्चयेन पच्चयो — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन
दानं दत्त्वा, सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं कत्वा विप्पटिसारिस्स
दोमनस्स उप्पज्जति । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते ज्ञाने परिहीने^३ विप्पटि-
सारिस्स दोमनस्स उप्पज्जति । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे आरब्भ 25
दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा उप्पज्जन्ति । (२)

सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्प-

युत्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं
चित्तेन दानं वत्त्वा, सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं कत्वा भदुक्कसम-
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पञ्चवेक्खन्ति । सुखाय वदनाय सम्-
युत्ता भाना वुट्ठहित्वा, मग्गा वुट्ठहित्वा, फला वुट्ठहित्वा भदुक्कसमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पञ्चवेक्खन्ति । अरिया भदुक्कसमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते पहीने किलेसे पञ्च-
वेक्खन्ति, विक्खम्भिते किलेसे पञ्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे
जानन्ति । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सद्ये भदुक्कसमसुखाय वदनाय
सम्पयुत्तेन चित्तेन अनिच्छतो दुक्खतो भनत्ततो विपस्सति, भत्सावति
अभिनन्वति, स आरम्भं भदुक्कसमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो रागो
उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिञ्छा उप्पज्जति, उद्वच्च उप्पज्जति,
चेतोपरियञ्जाणेन सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तचित्तसमङ्गिस्स चित्तं जानाति ।
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुत्सवि
माणस्स, यथाकम्मूपगमाणस्स, अनागतंसमाणस्स, भावज्जनाय आरम्भ
पञ्चयेन पञ्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धे आरम्भं भदुक्कसमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा उप्पज्जन्ति । (३)

४० दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो — दोसं आरम्भं दोसो
उप्पज्जति मोहो उप्पज्जति दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तं मोहं आरम्भं
मोहो उप्पज्जति दोसो उप्पज्जति दुक्खसहगतं कायविञ्ज्जाणं आरम्भं
दोसो उप्पज्जति मोहो उप्पज्जति दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धे
आरम्भं दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा उप्पज्जन्ति । (१)

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स
धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो — अरिया सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन
चित्तेन दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ते पहीने किलेसे पञ्चवेक्खन्ति, विक्खम्भिते
किलेसे पञ्चवेक्खन्ति पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति । दुक्खाय
वेदनाय सम्पयुत्ते सद्ये सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अनिच्छतो
दुक्खतो भनत्ततो विपस्सति' दुक्खाय वदनाय सम्पयुत्तं सद्ये आरम्भं
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा उप्पज्जन्ति । (२)

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो — अरिया अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ते पहीने किलेसे पच्चवेक्खन्ति, विक्खम्भिते किलेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति । दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, चेतोपरियञ्जाणेन दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानन्ति । दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बे-निवासानुस्सतिञ्जाणस्स, यथाकम्मूपगञ्जाणस्स, अनागतंसञ्जाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पच्चयो — दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे आरब्भ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा उप्पज्जन्ति । (३)

४१ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो — अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दान दत्त्वा, सील समादियित्त्वा, उपोसथकम्म कत्वा अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पच्चवेक्खति^१ । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता ज्ञाना वुट्ठित्त्वा, मग्गा वुट्ठित्त्वा, फला वुट्ठित्त्वा अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पच्चवेक्खति, अरिया अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते पहीने किलेसे पच्चवेक्खन्ति, विक्खम्भिते किलेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्सादेति अभिनन्दति, त आरब्भ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, विचिकिच्छा उप्पज्जति, उद्धच्च उप्पज्जति, चेतोपरियञ्जाणेन अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानन्ति । आकासानञ्जायतन विञ्जाणञ्जायतनस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । आकिञ्चञ्जायतन नेवसञ्जानासञ्जायतनस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा इद्धिविधञ्जाणस्स, चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सतिञ्जाणस्स, यथाकम्मूपगञ्जाणस्स, अनागतस-

आणस्स आदज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धे आरब्भ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा उपपज्जन्ति । (१)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
 ५ युत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दानं दत्त्वा, सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं कत्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पच्चवेक्खन्ति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता ज्ञानां वुट्ठहित्वा मग्गा वुट्ठहित्वा, फला वुट्ठहित्वा सुखं वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन पच्चवेक्खन्ति । अरिया सुखाय वेदनाय
 १० सम्पयुत्तेन चित्तेन अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते पहीने किल्ले पच्चवेक्खन्ति, विक्खम्भिते किल्लेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिज्जे किल्लेसे जानन्ति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धे सुखं वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अनिच्चतो वुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्साति अभिनन्दति, त आरब्भ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो रागो उपपज्जति, दिट्ठि
 १५ उपपज्जति अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धे आरब्भ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा उपपज्जन्ति । (२)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दानं दत्त्वा, सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं
 २० कत्वा विप्पटिसारिस्स दोमनस्स उपपज्जति, अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते ज्ञाने परिहीने विप्पटिसारिस्स दोमनस्स उपपज्जति, अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धे आरब्भ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा उपपज्जन्ति । (३)

अधिपतिपच्चयो

४२ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
 २५ युत्तस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो - आरम्मणाधिपतिं सह जाताधिपति ।

आरम्मणाधिपति - सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दानं दत्त्वा सीलं समादियित्वा उपोसथकम्मं कत्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन

चित्तेन तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता ज्ञाना
बुद्धिहत्वा, मग्गा बुद्धिहत्वा, फला बुद्धिहत्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन
चित्तेन तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति;
तं गरु कत्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । 5

सहजाताधिपति — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ताधिपति सम्पयुत्तकानं
खन्धान अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (१)

सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।

आरम्भणाधिपति — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दान 10
दत्त्वा, सील समादियित्वा, उपोसथकम्म कत्वा अदुक्खमसुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तेन चित्तेन तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति । सुखाय वेदनाय सम्प-
युत्ता ज्ञाना बुद्धिहत्वा, मग्गा बुद्धिहत्वा, फला बुद्धिहत्वा अदुक्खम-
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति । सुखाय
वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन गरु 15
कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, तं गरु कत्वा अदुक्खमसुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तो रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । (२)

४३ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।

सहजाताधिपति — दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ताधिपति सम्प- 20
युत्तकानं खन्धान अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (१)

४४ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो — आरम्भणा-
धिपति, सहजाताधिपति ।

आरम्भणाधिपति — अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन 25
दान दत्त्वा, सील समादियित्वा, उपोसथकम्म कत्वा अदुक्खमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति । अदुक्खमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्ता ज्ञाना बुद्धिहत्वा, मग्गा बुद्धिहत्वा, फला बुद्धिहत्वा
अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति ।
अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते खन्धे अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्प- 30

युत्तेन चित्तेन गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा अदुक्खम सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति ।

सहजाताधिपति - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ताधिपति सम्पयुत्तकान् सन्धान अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।

प्रारम्भणाधिपति - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दानं दत्त्वा, सीलं समादित्त्वा, उपोसथकम्मं कत्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन त गरु कत्वा पञ्चवेक्खति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता ज्ञाना वुट्ठित्त्वा मग्गा वुट्ठित्त्वा, फला वुट्ठित्त्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन त गरु कत्वा पञ्चवेक्खति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ते सन्धं सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । (२)

अनन्तरपञ्चयो

६५ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा पञ्चिद्धानं पञ्चिद्धानं सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकानं सन्धानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं अनुलोमं सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स गोत्रभुत्तं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो, अनुलोमं बोदानस्स गोत्रभु मग्गस्स बोदान मग्गस्स मग्गो फलस्स फल फलस्स अनुलोमं सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ताय फलसमापत्तिया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सन्धा सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स वुट्ठानस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं चित्तिचित्तं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स उपपत्तिचित्तस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं भयङ्गं आबज्जनाय अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । सुखसहगतं भायविञ्ज्जाणं विपाकमनोपातुया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । भुगाय वेदनाय सम्पयुत्ता विपाकमनाविञ्ज्जाणपातु

किरियमनोविज्जाणधातुया^१ अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं भवङ्गं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स भवङ्गस्स अनन्तर-पच्चयेन पच्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं कुसलाकुसलं अदुक्खम-सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स वुट्ठानस्स, किरियं वुट्ठानस्स, फलं वुट्ठानस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (२)

5

४६ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्प-युत्तस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — पुरिमा पुरिमा दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा पच्छिमानं पच्छिमानं दुक्खाय वेदनाय सम्प-युत्तकानं खन्धानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (१)

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय 10 सम्पयुत्तस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — दुक्खसहगतं काय-विज्जाणं विपाकमनोधातुया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स वुट्ठानस्स अनन्तर-पच्चयेन पच्चयो । (२)

४७ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय 15 वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — पुरिमा पुरिमा अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा पच्छिमानं पच्छिमानं अदुक्खम-सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकानं खन्धानं अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं अनुलोमं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स गोत्रभुस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । अनुलोमं वोदानस्स, 20 गोत्रभु^२ मग्गस्स, वोदानं मग्गस्स, मग्गो फलस्स, फलं फलस्स, अनुलोमं फलसमापत्तिया, निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसञ्ज्ञानासञ्ज्ञायतनं अदुक्खम-सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ताय फलसमापत्तिया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्प-युत्तस्स वुट्ठानस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (१)

25

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-युत्तस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तं चुतिचित्तं सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स उपपत्तिचित्तस्स अनन्तर-पच्चयेन पच्चयो । आवज्जना सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकानं खन्धानं

१ किरियामनो ० — सी०, स्या ० । २ गोत्रभू — सी० ।

अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । विपाकमनोधातु सुखाय वेदनाय सम्पयुताय विपाकमनोधिष्णानधातुया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुत भवङ्ग सुखाय वेदनाय सम्पयुतस्त भवङ्गस्त अनन्तर पञ्चयेन पञ्चयो । अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुत कुससाकुसस सुखाय वेदनाय सम्पयुतस्त वृद्धानस्त, किरिय वृद्धानस्त, फल वृद्धानस्त, निरोधा वृद्धहन्तस्त नेवसङ्गानासङ्गायतन सुखाय वेदनाय सम्पयुताय फलसमापत्तिया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो दुःखाय वेदनाय सम्पयुतस्त धम्मस्त अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - भावज्जना दुःखाय वेदनाय सम्पयुतकान सञ्चान अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

समनन्तरपञ्चयो

४८ सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुतस्त धम्मस्त समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो (अनन्तरपञ्चयसदिस) ।

सहजातपञ्चयो

४९ सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुतस्त धम्मस्त सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - सुखाय वेदनाय सम्पयुतो एको सञ्चो द्विष सञ्चान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सञ्चा एकस्त सञ्चस्त सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । पटिसन्धिस्सणे सुखाय वेदनाय सम्पयुतो एको सञ्चो द्विष सञ्चान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सञ्चा एकस्त सञ्चस्त सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

५० दुःखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो दुःखाय वेदनाय सम्पयुतस्त धम्मस्त सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - दुःखाय वेदनाय सम्पयुतो एको सञ्चो द्विष सञ्चान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सञ्चा एकस्त सञ्चस्त सहजातपञ्चयेन पञ्चयो (दुःखाय वेदनाय सम्पयुतपटिसन्धि न सम्मति) । (१)

५१ अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुतस्त धम्मस्त सहजातपञ्चयेन पञ्चयो - अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुतो एको सञ्चो द्विष सञ्चान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

द्वे खन्धा एकस्स खन्धस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिकखणे
अद्रुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो एको खन्धो द्वित्रं खन्धान सहजात-
पच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा एकस्स खन्धस्स सहजातपच्चयेन
पच्चयो । (१)

अञ्जमञ्ज-निस्सयपच्चया

५२ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प- 5
युत्तस्स धम्मस्स अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो, निस्सयपच्चयेन पच्चयो
(अञ्जमञ्ज पि निस्सय पि सहजातपच्चयसदिस) ।

उपनिस्सयपच्चयो

५३ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो,
अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो पे० । 10

पकतूपनिस्सयो — सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त सद्ध उपनिस्साय
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन दान देति, सीलं समादियति, उपोसथ-
कम्म करोति, सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त ज्ञान उप्पादेति, विपस्सन उप्पा-
देति, मग्ग उप्पादेति^१, समापत्ति उप्पादेति, मान जप्पेति, दिट्ठि गण्हाति ।
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त सील सुत चाग पञ्जा राग मोह मान दिट्ठि 15
पत्थन सुखसहगत कायविञ्जाण उपनिस्साय सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन
चित्तेन दान देति पे० . समापत्ति उप्पादेति (सद्धापञ्चमकेसु
“मान जप्पेति, दिट्ठि गण्हाती” ति कातब्बं, अवसेसेसु न कातब्ब) । सुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अदिन्न आदियति, मुसा भणति, पिसुण भणति,
सम्प फलपति^२, सन्धि छिन्दति, निल्लोप हरति, एकागारिक करोति, 20
परिपन्थे तिट्ठति, परदार गच्छति, गामघात करोति, निगमघातं करोति ।
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सद्धा सील सुत चागो पञ्जा रागो मोहो मानो
दिट्ठि पत्थना सुखसहगत कायविञ्जाण सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ताय
सद्धाय सीलस्स सुतस्स चागस्स पञ्जाय रागस्स मोहस्स मानस्स दिट्ठिया
पत्थनाय सुखसहगतस्स कायविञ्जाणस्स सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान 25
खन्धान उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (१)

सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो दुःखाय वदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।

पक्तूपनिस्सयो — सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सद् उपनिस्साय भूतान् आतापेति परितापेति, परियिट्ठिमूलकं दुःखं पञ्चनुभोति । सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सीलं सुतं चागं पञ्चं उपनिस्साय भूतान् आतापेति परितापेति परियिट्ठिमूलकं दुःखं पञ्चनुभोति । सुखाय वदनाय सम्पयुक्तं रागं मोहं मानं दिट्ठिं पत्थनं सुखसहगतं कायविज्झाणं उपनिस्साय पापं हनति । दुःखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन अदिग्गं आदिपति, मुग्धा भणति, पिसुणं भणति, फलं भणति, सम्पं पलपति, सन्धिं छिन्दति, निस्सलोपं हरति, एकागारिकं करोति, परिपन्थे तिष्ठति, परदारं गच्छति, गमघातं करोति, निगमघातं करोति, मातरं जीवितां बोरोपेति, पितरं जीवितां बोरोपेति अरहन्तं जीवितां बोरोपेति, ब्रह्मेण चित्तेन तत्तावत्संलोहितं उप्पादेति सङ्गं भिन्दति । सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता सद्वा सीलं सुतं चागं पञ्चं रागं मोहं मानं दिट्ठिं पत्थनं सुखसहगतं कायविज्झाणं दोसस्स मोहस्स दुःखसहगतस्स कायविज्झाणस्स दुःखाय वेदनाय सम्पयुक्तकान् सन्धान् उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — धारम्मणूपनिस्सयो, धनन्तं उपनिस्सयो पक्तूपनिस्सयो पे० ।

पक्तूपनिस्सयो — सुखाय वदनाय सम्पयुक्तं सद् उपनिस्साय अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं दत्ति, सीलं समादिपति, उपोसथमस्सं करोति अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं ज्ञानं उप्पादेति, विपस्सनं उप्पादेति भग्नं उप्पादति अभिच्छं उप्पादति, समापति उप्पादेति मानं जप्येति दिट्ठिं गण्हाति । सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सीलं सुतं चागं पञ्चं रागं मोहं मानं दिट्ठिं पत्थनं सुखसहगतं कायविज्झाणं उपनिस्साय अदुक्खमसुखाय वदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं दत्ति पे०— गमापति उप्पादति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन अदिग्गं आदिपति, मुग्धा भणति, पिसुणं भणति, सम्पं पलपति, सन्धिं छिन्दति, निस्सलोपं हरति, एकागारिकं करोति, परिपन्थे तिष्ठति, परदारं गच्छति,

गामघात करोति, निगमघातं करोति । सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता सद्वा
सीलं सुत चागो पञ्जा रागो मोहो मानो दिट्ठि पत्यना सुखसहगत काय-
विज्जाण अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ताय सद्वाय सीलस्स सुतस्स
चागस्स पञ्जाय रागस्स मोहस्स मानस्स दिट्ठिया पत्यनाय^१ अदुक्खम-
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान खन्धान उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (३) 5

५४ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पकतू-
पनिस्सयो पे० ।

पकतूपनिस्सयो — दोस उपनिस्साय पाण हनति, दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तेन चित्तेन अदिन्न आदियति पे० . सङ्घ भिन्दति । मोह 10
दुक्खसहगत कायविज्जाण उपनिस्साय पाण हनति, दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तेन चित्तेन अदिन्न आदियति पे० सङ्घ भिन्दति । दोसो
मोहो दुक्खसहगतं कायविज्जाण दोसस्स मोहस्स दुक्खसहगतस्स काय-
विज्जाणस्स दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तकान खन्धान उपनिस्सयपच्चयेन
पच्चयो । (१) 15

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो ।

पकतूपनिस्सयो — दोस उपनिस्साय सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन
चित्तेन दान देति पे० समापत्ति उप्पादेति । सुखाय वेदनाय सम्प-
युत्तेन चित्तेन अदिन्न आदियति पे० निगमघात करोति । मोह, 20
दुक्खसहगत कायविज्जाण उपनिस्साय सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन
दान देति पे० निगमघात करोति । दोसो मोहो दुक्खसहगत काय-
विज्जाण सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ताय सद्वाय पे० सुखसहगतस्स
कायविज्जाणस्स सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान खन्धान उपनिस्सय-
पच्चयेन पच्चयो । (२) 25

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो,
पकतूपनिस्सयो पे० ।

पकतूपनिस्सयो — दोसं उपनिस्साय अदुक्खमसुखाय वेदनाय

सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं देति पे० निगमघातं करोति । मोहं दुस्सहगतं कायविच्छाणं उपनिस्सायं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं देति पे० निगमघातं करोति । दोसो मोहो दुस्सहगतं कायविच्छाणं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ताय मत्ताय ... पे० ...
 ५ पत्थनाय अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तकानं खन्धानं उपनिस्सयं पञ्चयेन पञ्चयो । (३)

५५ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो - आरम्भूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पक्कूपनिस्सयो पे० .. ।

१० पक्कूपनिस्सयो - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सब्बं उपनिस्सायं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं देति ... पे० ... दिट्ठिं गण्हाति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सीलं सुतं चागं पञ्जं रागं मोहं मानं विट्ठिं पत्थनं उपनिस्सायं अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं देति पे० समापत्तिं उप्पादेति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन अदिघ्नं आदियति पे० निगमघातं करोति ।
 १५ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता सत्ता सीलं सुतं चागं पञ्जा रसो मोहो मानो दिट्ठिं पत्थना अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ताय सत्ताय पे० पत्थनाय अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तकानं खन्धानं उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

० अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो - आरम्भूपनिस्सयो अनन्तरूपनिस्सयो पक्कूपनिस्सयो पे० ।

पक्कूपनिस्सयो - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सब्बं उपनिस्सायं सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं देति पे० ... दिट्ठिं गण्हाति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तं सीलं .. पे० ... पत्थनं उपनिस्सायं सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन दानं देति .. पे० ... समापत्तिं उप्पादति । सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तेन चित्तेन अदिघ्नं आदियति पे० निगमघातं करोति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्ता सत्ता पे० पत्थना सुखाय वेदनाय सम्पयुक्ताय सत्ताय पे० .. पत्थनाय सुखगहगतस्स कायविच्छाणस्स सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तकानं राधानं उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो - अनन्तरूनिस्सयो, पक्तूप-
निस्सयो . पे० . ।

पक्तूपनिस्सयो - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्त सद्ध उप-
निस्साय अत्तान आतापेति परितापेति, परियिट्ठिमूलक दुक्ख पच्चनुभोति । 5
अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्त सील पे० पत्थनं उपनिस्साय पाण
हनति । दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तेन चित्तेन अदिन्नं आदियति .. पे०
सद्ध भिन्दति । अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता सद्धा पे० पत्थना
दोसस्स मोहस्स दुक्खमहगतस्स कायविज्जाणस्स दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्तकानं खन्धान उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (३) 10

आसेवनपच्चयो

५६ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
युत्तस्स धम्मस्स आसेवनपच्चयेन पच्चयो - पुरिमा पुरिमा सुखाय
वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा पच्छिमान पच्छिमान सुखाय वेदनाय सम्प-
युत्तकान खन्धान आसेवनपच्चयेन पच्चयो । सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त
अनुलोम गोत्रभुस्स, अनुलोम वोदानस्स, गोत्रभु मग्गस्स, वोदान मग्गस्स 15
आसेवनपच्चयेन पच्चयो । (१)

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स
धम्मस्स आसेवनपच्चयेन पच्चयो - पुरिमा पुरिमा दुक्खाय वेदनाय
सम्पयुत्ता खन्धा पच्छिमान पच्छिमान दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तकान
खन्धान आसेवनपच्चयेन पच्चयो । (१) 20

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय
सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आसेवनपच्चयेन पच्चयो - पुरिमा पुरिमा अदुक्खम-
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्ता खन्धा पच्छिमान पच्छिमान अदुक्खमसुखाय
वेदनाय सम्पयुत्तकान खन्धान आसेवनपच्चयेन पच्चयो । अदुक्खम-
सुखाय वेदनाय सम्पयुत्त अनुलोम गोत्रभुस्स, अनुलोम वोदानस्स, गोत्रभु 25
मग्गस्स, वोदान मग्गस्स आसेवनपच्चयेन पच्चयो । (१)

कम्मपच्चयो

५७ सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-

युत्तस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो - सहजाता, नानासणिका'।
 सहजाता - सुखाय वेदनाय सम्पयुता चेतना सम्पयुत्तकान् सन्धान कम्म-
 पञ्चयेन पञ्चयो । पटिसन्धिबल्लणे' .. पे०.. '। नानासणिका - सुखाय
 वेदनाय सम्पयुता चेतना विपाकान् सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान् सन्धान

५ कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स
 धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । नानासणिका - सुखाय वेदनाय सम्प-
 युता चेतना विपाकान् दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तकान् सन्धान कम्म-
 पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

१० सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्प-
 युत्तस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । नानासणिका - सुखाय वेदनाय
 सम्पयुता चेतना विपाकान् अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान् सन्धान
 कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

१५ ५८ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो दुक्खाय वेदनाय
 सम्पयुत्तस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो - सहजाता, नानासणिका ।
 सहजाता - दुक्खाय वेदनाय सम्पयुता चेतना सम्पयुत्तकान् सन्धान कम्म-
 पञ्चयेन पञ्चयो । नानासणिका - दुक्खाय वेदनाय सम्पयुता चेतना
 विपाकान् दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तकान् सन्धान कम्मपञ्चयेन
 पञ्चयो । (१)

२० दुक्खाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय
 सम्पयुत्तस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । नानासणिका - दुक्खाय
 वेदनाय सम्पयुता चेतना विपाकान् अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान्
 सन्धान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

२५ ५९ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो अदुक्खमसुखाय
 वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो - सहजाता नाना-
 सणिका । सहजाता - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुता चेतना सम्प-
 युत्तकान् सन्धान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । पटिसन्धिबल्लणे .. पे० ।
 नानासणिका - अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुता चेतना विपाकान्
 अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तकान् सन्धान कम्मपञ्चयेन
 ३० पञ्चयो । (१)

अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
युतस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका — अदुःखमसुखाय
वेदनाय सम्पयुक्ता चेतना विपाकानं सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तकानं खन्धान
कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

अदुःखमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो दुःखाय वेदनाय सम्प- 5
युतस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका — अदुःखमसुखाय
वेदनाय सम्पयुक्ता चेतना विपाकानं दुःखाय वेदनाय सम्पयुक्तकानं खन्धानं
कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

विपाकपच्चयो

६० सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
युतस्स धम्मस्स विपाकपच्चयेन पच्चयो — विपाको सुखाय वेदनाय 10
सम्पयुक्तो एको खन्धो द्विन्न खन्धान विपाकपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा
एकस्स खन्धस्स विपाकपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिकखणे सुखाय
वेदनाय सम्पयुक्तो एको खन्धो द्विन्न खन्धान विपाकपच्चयेन पच्चयो ।
द्वे खन्धा एकस्स खन्धस्स . पे० । (१)

दुःखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो दुःखाय वेदनाय सम्पयुतस्स 15
धम्मस्स विपाकपच्चयेन पच्चयो — विपाको दुःखाय वेदनाय सम्पयुक्तो
एको खन्धो द्विन्न खन्धान विपाकपच्चयेन पच्चयो पे० । (१)

अदुःखमसुखाय वेदनाय . पे० विपाको अदुःखमसुखाय
वेदनाय सम्पयुक्तो एको खन्धो द्विन्न खन्धान पे० पटिसन्धिकखणे
पे० . । (१)

20

आहारपच्चयादि

६१ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्प-
युतस्स धम्मस्स आहारपच्चयेन पच्चयो पे० इन्द्रियपच्चयेन पच्चयो
पे० ज्ञानपच्चयेन पच्चयो पे० मग्गपच्चयेन पच्चयो पे०
सम्पयुतपच्चयेन पच्चयो पे० अत्थिपच्चयेन पच्चयो पे०
नत्थिपच्चयेन पच्चयो पे० विगतपच्चयेन पच्चयो पे० अविगत- 25
पच्चयेन पच्चयो पे० ।

(२) सङ्ख्या

सुखं

६२ हेतुया तीणि आरम्भणे नव अण्णितिया पञ्च, अनन्तरे

सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, उपनिस्सये नय, आसेवने तीणि, कम्मे अट्ठ, विपाके तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तीणि ।

हेतुसमाप

६३ हेतुपञ्चया अधिपतिया द्वे, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, विपाके द्वे, इन्द्रिये द्वे, मग्गे द्वे, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि ।

सामञ्जस्यवता (१)

हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय विपाक-सम्पयुत्त अत्थि-अविगत ति द्वे ।

सइन्द्रिय-मगगवता (२)

६४ हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मगग-सम्पयुत्त-अत्थि अविगत ति द्वे । हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मगग-सम्पयुत्त अत्थि-अविगत ति द्वे ।

साधिपति-इन्द्रिय-मगगवता (२)

६५ हेतु अधिपति सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मगग-सम्पयुत्त-अत्थि अविगत ति द्वे । हेतु अधिपति-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मगग-सम्पयुत्त अत्थि-अविगत ति द्वे ।

आरम्मणसमाप

६६ आरम्मणपञ्चया अधिपतिया अत्तारि उपनिस्सये अत्तारि ।

आरम्मणवता (१)

६७ आरम्मणाधिपति-उपनिस्सय ति अत्तारि ।

अधिपतिसमाप

६८ अधिपतिपञ्चया हेतुया द्वे आरम्मणे अत्तारि, सहजाते तीणि अञ्जमञ्जे तीणि निस्सये तीणि उपनिस्सये अत्तारि, विपाके

द्वे, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि ।

अधिपतिषटना (६)

६६. अधिपति-आरम्मण-उपनिस्सय ति चत्तारि । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि ।

अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत 5

ति द्वे । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-आहार-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-आहार-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । अधिपति-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । अधिपति-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । अधिपति-हेतु-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग्ग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे ।

10

अनन्तरसभागं

७० अनन्तरपच्चया समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये सत्त, आसेवने तीणि, कम्मे द्वे, नत्थिया सत्त, विगते सत्त । 15

घटना (३)

७१. अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगत ति सत्त । अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-आसेवन-नत्थि-विगत ति तीणि । अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-कम्म-नत्थि-विगत ति द्वे ।

समनन्तरपच्चया (अनन्तरसदिस) ।

20

सहजातादिसभागं

७२. सहजातपच्चया अञ्जमञ्जपच्चया निस्सयपच्चया हेतुया तीणि, अधिपतिया तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि ।

घटना (२)

निस्सय-सहजात-अञ्जमञ्ज-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति 25

तीणि । निस्सय-सहजात अञ्जमञ्ज-विपाक-सम्पयुत अत्थि-अविगतं
ति तीणि ।

उपनिस्सयपञ्चमार्ग

७३ उपनिस्सयपञ्चया आरम्मणे चत्तारि, अधिपतिया चत्तारि,
अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त आसेवने तीणि, कम्मे अट्ठ, नत्थिया सत्त,
१ विगते सत्त ।

घटना (४)

७४ उपनिस्सय आरम्मण अधिपती ति चत्तारि । उपनिस्सय
अनन्तर-समनन्तर-नत्थि-विगतं ति सत्त । उपनिस्सय अनन्तर-समनन्तर
आसेवन-नत्थि-विगतं ति तीणि । उपनिस्सय-कम्म ति अट्ठ । उपनिस्सय-
अनन्तर-समनन्तर-कम्म-नत्थि-विगतं ति द्वे ।

आसेवनपञ्चमार्ग

७५ आसेवनपञ्चया अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, उप
निस्सये तीणि, नत्थिया तीणि विगते तीणि ।

घटना (९)

आसेवन अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय-नत्थि-विगतं ति तीणि ।

कम्मपञ्चमार्ग

७६ कम्मपञ्चया अनन्तरे द्वे, समनन्तरे द्वे सहजाते तीणि,
अञ्जमञ्जे तीणि निस्सये तीणि उपनिस्सये अट्ठ विपाके तीणि,
१ आहारे तीणि सम्पयुक्ते तीणि अत्थिया तीणि नत्थिया द्वे, विगते द्वे,
अविगते तीणि ।

घटना (४)

कम्म-उपनिस्सय ति अट्ठ । कम्म अनन्तर-समनन्तर-उपनिस्सय
नत्थि-विगतं ति द्वे । कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज निस्सय आहार
सम्पयुक्त अत्थि अविगतं ति तीणि । कम्म-सहजात-अञ्जमञ्ज-
१ निस्सयविपाक-आहार-सम्पयुक्त अत्थि-अविगतं ति तीणि ।

विपाकपञ्चमार्ग

७७ विपाकपञ्चया हेतुया द्वे अधिपतिया द्वे सहजाते तीणि

इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुक्त-अत्यि-अविगत
ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुक्त-
अत्यि-अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-मग्न-
सम्पयुक्त-अत्यि-अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुक्त-अत्यि-अविगत ति तीणि ।

विपाक-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-सहजात-अच्छ-
मच्छ निस्सय-ज्ञान-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-
सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-विपाक-ज्ञान-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत
ति द्वे । इन्द्रिय-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-आहार-सम्पयुक्त-अतिथि
३ अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-सहजात-अच्छमच्छ निस्सय-विपाक-आहार-
सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-अच्छ-
मच्छ निस्सय-आहार-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-
अधिपति-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-विपाक-आहार-सम्पयुक्त अतिथि
अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-मग्न-
१० सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति तीणि । इन्द्रिय-अधिपति-सहजात-अच्छ-
मच्छ-निस्सय-विपाक-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-
हेतु-सहजात-अच्छमच्छ निस्सय-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति द्वे ।
इन्द्रिय-हेतु-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-विपाक-मग्न सम्पयुक्त अतिथि
अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-हेतु-अधिपति-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-
१५ मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति द्वे । इन्द्रिय-हेतु-अधिपति-सहजात-
अच्छमच्छ-निस्सय-विपाक-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति द्वे ।

आलस्यार्थ

८० ज्ञानपञ्चमा सहजाते तीणि, अच्छमच्छे तीणि, निस्सये
तीणि विपाके द्वे इन्द्रिये तीणि, मग्ने तीणि सम्पयुक्ते तीणि, अतिथि
तीणि अविगते तीणि ।

मरणा (९)

ज्ञान-सहजात-अच्छमच्छ निस्सय-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति
तीणि । ज्ञान-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-विपाक-सम्पयुक्त अतिथि
अविगत ति द्वे । ज्ञान-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-मग्न-सम्पयुक्त
अतिथि अविगत ति तीणि । ज्ञान-सहजात-अच्छमच्छ-निस्सय-विपाक-
मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति द्वे । ज्ञान सहजात-अच्छमच्छ
निस्सय इन्द्रिय-मग्न-सम्पयुक्त अतिथि अविगत ति तीणि । ज्ञान

सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-मग-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत
ति द्वे^१ ।

मगसभागं

८१. मगपच्चया हेतुया द्वे, अधिपतिया तीणि, सहजाते तीणि,
अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, विपाके तीणि^२, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने
तीणि, सम्पयुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि ।

5

घटना (१४)

मग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति
तीणि । मग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-
अविगत ति द्वे ।

मग-सहजात-अञ्जमञ्ज - निस्सय - इन्द्रिय - सम्पयुत्त - अत्थि-
अविगत ति तीणि । मग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय- 10
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे ।

मग-सहजात - अञ्जमञ्ज - निस्सय - ज्ञान - सम्पयुत्त - अत्थि-
अविगत ति तीणि । मग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-ज्ञान-
सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे ।

मग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय^३-इन्द्रिय-ज्ञान-सम्पयुत्त-अत्थि- 15
अविगत ति तीणि^४ । मग-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-
ज्ञान-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे ।

मग-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय - इन्द्रिय - सम्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति तीणि । मग-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-
विपाक-इन्द्रिय^५-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । मग-हेतु-सहजात-अञ्ज- 20
मञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । मग-हेतु-सहजात-
अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे ।

मग-हेतु-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-
अत्थि-अविगत ति द्वे । मग-हेतु-अधिपति-सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-
विपाक-इन्द्रिय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे ।

25

१ एत्थ 'ज्ञान सहजात पे० अविगत ति द्वे' ति सी०, स्या० पोत्यकेसु अधिको
पाठो दिस्सति । २ द्वे - सी०, स्या० । ३ निस्सय विपाक - सी० । ४ द्वे - सी० ।
५ इन्द्रिय ज्ञान - स्या० ।

सम्पयुक्तसमाप्तं

८२ सम्पयुक्तपञ्चया हेतुया तीणि, अधिपतिया तीणि, सहजा तीणि, अञ्जनमञ्जे तीणि, निस्सये तीणि, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मग्गे तीणि, अस्थिया तीणि, अविगते तीणि ।

वचना (१)

५ सम्पयुक्त-सहजात अञ्जनमञ्ज निस्सय अस्थि अविगते तीणि । सम्पयुक्त सहजात अञ्जनमञ्ज निस्सय-विपाक-अस्थि-अविगते तीणि ।

(अस्थिपञ्चया नस्थिपञ्चया विगतपञ्चया अविगतपञ्चया वे० ।)

पञ्चाधारत्स अनुतोष ।

(१) पञ्चमीबुद्धारो

१० ८३ सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सय-पञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सुखाय वदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, कम्म-
१५ पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

सुखाय वदनाय सम्पयुक्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

२० ८४ दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो दुक्खाय वदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो सुखाय वदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

दुक्खाय वेदनाय सम्पयुक्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वदनाय सम्पयुक्तस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

८५. अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो । (१)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

२ पच्चयपच्चनीय

(२) सङ्ख्या

सुद्ध

८६ नहेतुया नव, नआरम्मणे नव, नअधिपतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव, नसहजाते नव, नअञ्जमञ्जे नव, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये नव, नपुरेजाते नव, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव, नइन्द्रिये नव, नज्ञाने नव, नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया नव, नोविगते नव, नोअविगते नव ।

नहेतुसुद्ध

८७ नहेतुपच्चया नआरम्मणे नव पे० नोअविगते नव ।

तिर्क

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया नव पे० . नउपनिस्सये अट्ठ पे० नोअविगते नव पे० ।

सेवीसक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नविपाकपच्चया नआहारपच्चया पे०. नोअविगते अट्ठ ।

नहेतुमूलकं ।

सम्पयुतसप्तमार्ग

८२ सम्पयुतपञ्चया हेतुया तीणि, अधिपतिमा तीणि, सहजात तीणि, अञ्जमञ्ज तीणि, निस्सये तीणि, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारं तीणि, इन्द्रियं तीणि, ज्ञानं तीणि, मग्गे तीणि, अस्विया तीणि, अविगते तीणि ।

वटना (१)

३ सम्पयुत-सहजात अञ्जमञ्ज निस्सय अस्वि अवियत्तं ति तीणि । सम्पयुत-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अस्वि-अवियत्तं ति तीणि ।

(अधिपञ्चया नत्थिपञ्चया विगतपञ्चया अविगतपञ्चया ये ।)

पञ्चावारस्स अनुसोय ।

(१) पञ्चनीसुखातो

१० ८३ सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सय पञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो अवुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

२० ८४ सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

२५ ८५ सुखाय वेदनाय सम्पयुतो धम्मो अवुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

८५ अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो । (१)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो सुखाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो धम्मो दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

२ पच्चयपच्चनीयं

(२) सङ्ख्या

सुद्ध

८६ नहेतुया नव, नआरम्मणे नव, नअधिपतिया नव, नअनन्तरे नव, नसमनन्तरे नव, नसहजाते नव, नअञ्जमञ्जे नव, ननिस्सये नव, नउपनिस्सये नव, नपुरेजाते नव, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे नव, नविपाके नव, नआहारे नव, नइन्द्रिये नव, नज्ञाने नव, नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते नव, नविप्पयुत्ते नव, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया नव, नोविगते नव, नोअविगते नव ।

नहेतुवुक्क

८७ नहेतुपच्चया नआरम्मणे नव .. पे० नोअविगते नव ।

तिकं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपतिया नव पे० . नउपनिस्सये अट्ठ पे० नोअविगते नव पे० ।

तेवीसक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० नउपनिस्सयपच्चया नपुरेजातपच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नविपाकपच्चया नआहारपच्चया पे० नोअविगते अट्ठ ।

नहेतुमूलकं ।

(यथा कुसलत्तिकस्स पच्चनीयगणना गणिता, एव इ^१ पि
असम्मूहन्तेन^२ सब्ब भूलक गणेतब्ब^३) ।

पञ्चनीयं ।

३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं

हेतुसमापं

८८ हेतुपञ्चया नभारम्मणे तीणि, नघोषपतिया तीणि, न-
अनन्तरे तीणि, नसमनन्तरे तीणि, नउपनिस्सये तीणि, नपुरेजाते तीणि
५ नपञ्चाजाते तीणि, नभासेवने तीणि, नकम्मे तीणि, नविपाके तीणि
नभाहारे तीणि, नइन्द्रिये तीणि, नज्ञाने तीणि, नमम्ये तीणि, नविप्युत्त
तीणि मोनत्थिया तीणि, नोविगते तीणि ।

सामञ्जस्यगणना

८९ हेतु-सहजात अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त अत्थि-प्रविग-
ति नभारम्मणे तीणि ५० नोविगत तीणि । (यथा
१० कुसलत्तिकस्स अनुलोमपच्चनीयगणना सञ्ज्ञाममग्नान गणिता एव
इदं पि गणेतब्ब ।)

कम्मपञ्चया महेतुया अट्ठ नभारम्मणे अट्ठ ५० नोप्रविग-
अट्ठ (सत्थित्त) ।

अनुलोमपञ्चनीयदत्तता ।

४ पञ्चमपञ्चनीयानुलोम

महेतुपञ्च

९० महेतुपञ्चनया भारम्मण मय अविपतिया पञ्च अनन्तरे
१३ सत्ता समनन्तर गत्ता सहजात तीणि अञ्जमञ्ज तीणि निस्सय
तीणि उपनिस्सय मय आसवने तीणि मम्म अट्ठ विपाके तीणि, भाहारे
तीणि इन्द्रिय तीणि ज्ञान तीणि मम्य तीणि मग्गयुत्त तीणि अत्थिदा
तीणि मत्थिया सत्ता विगत्ता गत्ता अविगत तीणि ।

निज

महत्तुपञ्चया मभारम्मणपञ्चया अविपतिया तानि अदन्तार
० गत्ता ५० अविगत तानि ५०... ।

१ इदं - ती २१ । २ अणमूहन्तेन - १०४ । ३ अदेवम - १३१ ।

छक्कं

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया नअधिपत्तिपच्चया नअनन्तर-
पच्चया नसमनन्तरपच्चया सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये
तीणि, उपनिस्सये नव, कम्मे अट्ठ, विपाके तीणि पे० अविगते तीणि
...पे० . ।

नवक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया (मूलक सङ्खित्त) ननिस्सय- 5
पच्चया उपनिस्सये नव, कम्मे अट्ठ पे० . ।

चतुवीसकं (सउपनिस्सय)

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया पे० नउपनिस्सयपच्चया B
नपुरेजातपच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नविपाकपच्चया
नआहारपच्चया नइन्द्रियपच्चया नज्ञानपच्चया नमग्गपच्चया नसम्पयुत्त-
पच्चया नविप्पयुत्तपच्चयानो अत्थिपच्चया नोत्थिपच्चया नोविगत- 10
पच्चया नोअविगतपच्चया कम्मे अट्ठ ।

चतुवीसकं (सकम्म)

नहेतुपच्चया^१ नआरम्मणपच्चया पे० . ननिस्सयपच्चया
नपुरेजातपच्चया नपच्छाजातपच्चया नआसेवनपच्चया नकम्मपच्चया
..पे० नोविगतपच्चया नोअविगतपच्चया उपनिस्सये नव^१ ।
नहेतुमूलक ।

नआरम्मणतुक्कं

६१ नआरम्मणपच्चया हेतुया तीणि पे० कम्मे अट्ठ 15
...पे० .. अविगते तीणि . पे० . ।

नोअविगततुक्कं

६२ नोअविगतपच्चया आरम्मणे नव, अधिपत्तिया चत्तारि,
अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये नव, आसेवने तीणि, कम्मे
अट्ठ, नत्थिया सत्त, विगते सत्त . पे० . ।

चतुक्कं

नोअविगतपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया अनन्तरे 20

सत्त, समनन्तरे सत्त, उपनिस्सये नव, आसेवने तीणि, कम्मे भट्ट, नत्थिवा
सत्त, विगतं सत्त पे० ।

अनुवीक्षणं (सकम्पित्तम्)

नोअविगतपच्चया नहेतुपच्चया नआरम्मण-नआधिपत्ति-अअन्तर
नसमनन्तर-नसहजात-नअठअमअ - ननिस्सय-नउपनिस्सय-नपुरेजात
नपच्चाजात-नआसेवन-नविपाक-नआहार नइन्द्रिय नआन नमम्
नसम्पयुत्त-नविप्ययुत्त-नोअत्थिपच्चया नोनत्थिपच्चया नोविगतपच्चया
कम्मे भट्ट ।

अनुवीक्षणं (सकम्पित्तम्)

नोअविगतपच्चया' नहेतुपच्चया ... पे०... ननिस्सयपच्चया
नपुरेजातपच्चया पे०... नकम्मपच्चया पे०... नोविगतपच्चया
उपनिस्सये नव' (यथा कुसलसत्तिकस्स पच्चनीयानुलोमगणना सङ्गत्त
मग्गेन गणिता एव गणेतब्बं ।)

पच्चनीयानुलोमं ।
वेदनातिक निवृत्ति ।

३. विपाकत्तिकं

§ १. पटिच्चवारो

१ पच्चयानुलोमं

(१) विमङ्गो

हेतुपच्चयो

१ विपाक धम्मं पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतु-
पच्चया - विपाकं एकं खन्धं पटिच्च तयो खन्धा ... पे० .. द्वे खन्धे
पटिच्च द्वे खन्धा, पटिसन्धिवक्खणे विपाक एक खन्ध पटिच्च तयो
खन्धा . पे० . द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

विपाक धम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
हेतुपच्चया - विपाके खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप, पटिसन्धिवक्खणे
विपाके खन्धे पटिच्च कटत्तारूप, खन्धे^१ पटिच्च वत्थु^१ । (२)

विपाक धम्मं पटिच्च विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - विपाक एक खन्धं पटिच्च तयो
खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्त-
समुद्धान च रूप, पटिसन्धिवक्खणे विपाकं एक खन्धं पटिच्च तयो खन्धा
कटत्ता च रूप .. पे० . द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा कटत्ता च रूप । (३)

२. विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
हेतुपच्चया - विपाकधम्मधम्म एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० .
द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति हेतुपच्चया - विपाकधम्मधम्मो खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धानं
रूप । (२)

विपाकधम्मधम्मं पटिच्च विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकन-
विपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - विपाकधम्मधम्मं
एक खन्धं पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं पे० द्वे खन्धे
पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं । (३)

३ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं एक
सद्य पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं .. पे०... द्वे सन्धे पटिच्च
द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता
५ पे० द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान
रूप कटत्तारूप उपादास्य । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति
हेतुपञ्चया - पटिसन्धिवसणे वत्थु पटिच्च विपाका सन्धा । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाको च नेवविपाकन-
१० विपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - पटिसन्धिवसणे
वत्थु पटिच्च विपाका सन्धा, महाभूते पटिच्च कटत्तारूप । (१)

४ विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिच्च
विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - पटिसन्धिवसणे विपाक एक
सद्य च वत्थु च पटिच्च तयो सन्धा .. पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पटिच्च
१५ द्वे सन्धा । (१)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिच्च नेव
विपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - विपाके सन्धे च
महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप पटिसन्धिवसणे विपाके सन्धे
च महाभूते च पटिच्च कटत्तारूप । (२)

२० विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिच्च
विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति
हेतुपञ्चया - पटिसन्धिवसणे विपाक एक सन्धे च वत्थु च पटिच्च तयो
सन्धा पे० .. द्वे सन्धे च वत्थु च पटिच्च द्वे सन्धा विपाके सन्धे च
महाभूते च पटिच्च कटत्तारूप । (१)

२५ ५ विपाकधम्मधम्मं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - विपाक-
धम्मधम्मो सद्य च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)

आरम्भणपञ्चयो

६ विपाक धम्मं पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति आरम्भण

पच्चया — विपाक एक खन्धं पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, पटिसन्धिवखणे विपाक एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० .. द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

७ विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति आरम्मणपच्चया — विपाकधम्मधम्म एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

८ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति आरम्मणपच्चया — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति आरम्मणपच्चया — पटिसन्धिवखणे वत्थु पटिच्च विपाका खन्धा । (२)

९ विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति आरम्मणपच्चया — पटिसन्धिवखणे विपाक एक खन्ध वत्थु च पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

अधिपतिपच्चयो

१० विपाक धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपच्चया — विपाक एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

विपाक धम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अधिपतिपच्चया — विपाके खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

विपाक धम्म पटिच्च विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति अधिपतिपच्चया — विपाक एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

विपाकधम्मधम्म पटिच्च तीणि ।

११ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अधिपतिपच्चया — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे

पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, एक महामूत पटिञ्च तयो महामूता
पे० महामूते पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप उपादा रूप ।

१२ विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिञ्च
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया - विपाके
५ सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया -
विपाकधम्मधम्मो सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)

अनन्तरपञ्चयादि

१३ विपाक धम्म पटिञ्च विपाको धम्मो उप्पज्जति अनन्तर

१० पञ्चया, समनन्तरपञ्चया (आरम्भपञ्चयसविस), सहजातपञ्चया
(सहजातं सम्म हेतुपञ्चयसविस) ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति सहजातपञ्चया .. पे० बाहिर आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान
असञ्जसत्तर्न (सहजाते इदं नानाकरणं) ।

अञ्जमञ्जपञ्चयो

१४ विपाक धम्म पटिञ्च विपाको धम्मो उप्पज्जति अञ्ज
मञ्जपञ्चया - विपाक एक सन्धं पटिञ्च तयो सन्धा पे०... इत्य
पटिञ्च द्वे सन्धा पटिसन्धिकक्षण विपाक एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा
पे० द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । (१)

विपाक धम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति

१० अञ्जमञ्जपञ्चया - पटिसन्धिकरणे विपाके सन्धे पटिञ्च वत्तु । (२)

विपाक धम्म पटिञ्च विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मा उप्पज्जन्ति अञ्जमञ्जपञ्चया - पटिसन्धिकरणे विपाक
एवं सन्धं पटिञ्च तयो सन्धा वत्तु च पे० .. द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा
वत्तु च । (१)

५ विपाकधम्मधम्मं पटिञ्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अञ्ज
मञ्जपञ्चया - विपाकधम्मधम्मं एवं सन्धं पटिञ्च तयो सन्धा ... पे०...
द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । (१)

१५ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्जपच्चया — नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्म एक खन्धं पटिच्च तयो खन्धा पे० एक महाभूत पे० .
वाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूत
...पे० । (१)

5

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति
अञ्जमञ्जपच्चया—पटिसन्धिक्खणे वत्थु पटिच्च विपाका खन्धा । (२)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिच्च विपाको
धम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्जपच्चया — पटिसन्धिक्खणे विपाक एकं
खन्ध च वत्थु च पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पटिच्च 10
द्वे खन्धा ।

निस्सयपच्चयादि

१६ विपाक धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति निस्सय-
पच्चया (सङ्खित्त), उपनिस्सयपच्चया, पुरेजातपच्चया ।

B

आसेवनपच्चयो

१७ विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
आसेवनपच्चया—विपाकधम्मधम्म एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा 15
पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति आसेवनपच्चया — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक
खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

कम्म-विपाकपच्चया

१८ विपाकं धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति कम्म-
पच्चया (सङ्खित्त), विपाकपच्चया तीणि ।

20

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति विपाकपच्चया — एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता
पे० महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तरूप उपादारूप । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति
विपाकपच्चया — पटिसन्धिक्खणे वत्थु पटिच्च विपाका खन्धा । (२)

25

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पटिञ्च विपाको च नेवविपाक-
विपाकधम्मधम्मो च धम्मा उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया - पटिसन्दिक्ख-
वत्थु पटिञ्च विपाका खन्धा, महाभूते पटिञ्च कटत्तास्स । (१)

- विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिञ्च विपाको
५ धम्मो उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया पे० नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया । विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मा उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया पे० ।

आहारपञ्चयावि

- १६ विपाक धम्मं पटिञ्च विपाको धम्मो उपपज्जन्ति आहार-
पञ्चया (सङ्कित्त) इन्द्रियपञ्चया, ज्ञानपञ्चया, मग्गपञ्चया, सम्मयुत-
१० पञ्चया, विष्णयुत्तपञ्चया, अत्थियपञ्चया, नत्थियपञ्चया, विगतपञ्चया,
अविगतपञ्चया ।

(१) चक्षुष्या

शुद्धं

- २० हेतुया तेरस, आरम्भणे पञ्च, अधिपतिया नव, भनन्तरे
पञ्च समनन्तरे पञ्च, सहजाते तरस, अञ्जमञ्जे सप्त, निस्स-
तेरस उपनिस्सये पञ्च, पुरेजाते तीणि आसेवने द्वे, कम्मे तरस, विसाके
१५ नव आहारे तेरस, इन्द्रिये तेरस ज्ञाने तेरस, मग्गे तेरस, सम्मयुत्ते पञ्च
विष्णयुत्ते तेरस, अत्थिया तेरस नत्थिया पञ्च विगते पञ्च अविगते
तेरस ।

हेतुसं

- २१ हेतुपञ्चया आरम्भणे पञ्च पे० अविपते तेरस
... पे०... (यथा कुसलसिक्खस्स गणना एव गणेतव्यं) ।

आसेवणपञ्च

- २२ आसेवणपञ्चया हेतुया द्वे आरम्भणे द्वे अधिपतिया द्वे
भनन्तरे द्वे समनन्तरे द्वे सहजाते द्वे अञ्जमञ्जे द्वे निस्सये द्वे, उप-
गिस्ताये द्वे पुरेजाते द्वे कम्मे द्वे आहारे द्वे इन्द्रिये द्वे ज्ञाने द्वे मग्गे द्वे
सम्मयुत्ते द्वे विष्णयुत्ते द्वे अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे विगते द्वे अविगता द्वे
... पे० ... ।

विपाकदुक

२३. विपाकपच्चया हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया पच्च, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे छ, निस्सये नव, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते एक, कम्मे नव, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव (सङ्खित्त) ।

5

अनुलोमगणना ।

२ पच्चयपच्चनीयं

(१) विभङ्गो

नहेतुपच्चयो

२४ विपाक धम्मं पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नहेतु-
पच्चया — अहेतुक विपाकं एक^१ खन्धं पटिच्च तयो खन्धा . पे०. द्वे
खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, अहेतुकपटिसन्धिकखणे विपाकं एकं खन्धं पटिच्च
तयो खन्धा, तयो खन्धे पटिच्च एको खन्धो, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

विपाकं धम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति 10
नहेतुपच्चया — अहेतुके विपाके खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूपं, अहेतुक-
पटिसन्धिकखणे विपाके खन्धे पटिच्च कटत्तारूपं, खन्धे पटिच्च वत्थु । (२)

विपाकं धम्मं पटिच्च विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मा उप्पज्जन्ति नहेतुपच्चया — अहेतुकं विपाकं एक खन्धं पटिच्च ।
तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं पे० . द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्त- 15
समुद्धान च रूप, अहेतुकपटिसन्धिकखणे विपाक एक खन्ध पटिच्च तयो
खन्धा कटत्ता च रूप पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा कटत्ता च
रूप । (३)

२५ विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
नहेतुपच्चया — विचिकिञ्छासहगतो उद्धच्चसहगतो खन्धे पटिच्च विचि- 20
किञ्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया — अहेतुक नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं
एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं . पे० द्वे खन्धे

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पटिञ्च विपाको च नेवविपाकन
विपाकधम्मधम्मो च धम्मा उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया - पटिसन्निवृत्त
वत्पु पटिञ्च विपाका सन्धा, महामुत्ते पटिञ्च कट्टास्स । (१)

विपाक न नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्मं पटिञ्च विपाको
५ धम्मो उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया पे० नवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया । विपाको च नवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मा उपपज्जन्ति विपाकपञ्चया पे० ।

आहारपञ्चयादि

१६ विपाक धम्मं पटिञ्च विपाको धम्मो उपपज्जन्ति आहार
पञ्चया (सङ्खित्त) इन्द्रियपञ्चया, ज्ञानपञ्चया, मगपञ्चया, सम्पुत्त-
१० पञ्चया, विष्पमुत्तपञ्चया, अत्थिपञ्चया, नत्थिपञ्चया, विमत्तपञ्च-
अविगतपञ्चया ।

(१) पञ्चया

शुद्ध

२० हेतुया तेरस, आरम्मणे पञ्च अधिपत्तिया नव अकत्ता
पञ्च, समनन्तरे पञ्च सहजाते तेरस, अञ्जमञ्जे सत्त, तिस्सये
तेरस उपनिस्सये पञ्च, पुरेजाते तीणि आसेवने द्वे कम्मे तेरस, विपाके
१५ नव आहारे तेरस, इन्द्रिये तेरस ज्ञाने तेरस, मग्गे तेरस, सम्पुत्ते पञ्च,
विष्पमुत्ते तेरस अत्थिया तेरस नत्थिया पञ्च, विगते पञ्च अविगते
तेरस ।

हेतुपञ्च

२१ हेतुपञ्चया आरम्मणे पञ्च पे० अविगते तेरस
... पे०... (यथा कुसलत्तिकत्तस गणना एव गणेतव्यं) ।

आसेवनपञ्च

२२ आसेवनपञ्चया हेतुया द्वे आरम्मणे द्वे, अधिपत्तिया ।
अनन्तरे द्वे समनन्तरे द्वे सहजाते द्वे अञ्जमञ्जे द्वे तिस्सये द्वे उप
निस्सये द्वे पुरेजाते द्वे कम्मे द्वे आहारे द्वे इन्द्रिये द्वे ज्ञाने द्वे मग्गे द्वे
सम्पुत्ते द्वे विष्पमुत्ते द्वे अत्थिया द्वे नत्थिया द्वे विगते द्वे अविगते द्वे
... पे०... ।

विपाकबुद्ध

२३. विपाकपच्चया हेतुया नव, आरम्भणे तीणि, अधिपतिया पच्च, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे छ, निस्सये नव, उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते एक, कम्मे नव, आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव (सहित्त) ।
अनुलोमगणना ।

२. पच्चयपच्चनीयं

(१) विमङ्गो

नहेतुपच्चयो

२४. विपाकं धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नहेतु-
चया - अहेतुक विपाकं एकं खन्वं पटिच्च तयो खन्वा . पे० द्वे
थे पटिच्च द्वे खन्वा, अहेतुकपटिसन्धिवखणे विपाकं एकं खन्व पटिच्च
थो खन्वा, तयो खन्वे पटिच्च एको खन्वो, द्वे खन्वे पटिच्च द्वे खन्वा । (१)

विपाकं धम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
हेतुपच्चया - अहेतुके विपाके खन्वे पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं, अहेतुक-
सन्धिवखणे विपाके खन्वे पटिच्च कटत्तारूप, खन्वे पटिच्च वत्थु । (२)

विपाक धम्मं पटिच्च विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मा उप्पज्जन्ति नहेतुपच्चया - अहेतुकं विपाकं एकं खन्वं पटिच्च ।
तयो खन्वा चित्तसमुद्धानं च रूप . पे० . द्वे खन्वे पटिच्च द्वे खन्वा चित्त-
समुद्धानं च रूप, अहेतुकपटिसन्धिवखणे विपाक एक खन्वं पटिच्च तयो
खन्वा कटत्ता च रूप पे० द्वे खन्वे पटिच्च द्वे खन्वा कटत्ता च
रूप । (३)

२५ विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
नहेतुपच्चया - विचिकिञ्छासहगतो उद्वच्चसहगतो खन्वे पटिच्च विचि-
किञ्छासहगतो उद्वच्चसहगतो मोहो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति नहेतुपच्चया - अहेतुक नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं
खन्वा चित्तसमुद्धानं च रूपं पे० द्वे खन्वे

पटिञ्च द्वे सन्धा वित्तसमुद्गान च रूप, एक महामूत पटिञ्च तयो महामूत
 पे० द्वे महामूते पटिञ्च द्वे महामूता, महामूते पटिञ्च वित्तसमुद्गान
 रूप कट्टारूप उपादारूप, बाहिर, आहारसमुद्गान, उतुसमुद्गान, धत्तञ्ज-
 सत्तान एक महामूत पटिञ्च तयो महामूता पे० .. महामूते पटिञ्च

१ कट्टारूप उपादारूप । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिञ्च विपाको धम्मो उप्पज्जति
 नहेतुपञ्चया - अहेतुकपटिसन्धिकक्षणे वत्थु पटिञ्च विपाका सन्धा । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिञ्च विपाको च नवविपाक-
 नविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति नहेतुपञ्चया - अहेतुक-
 १० पटिसन्धिकक्षणे वत्थु पटिञ्च विपाका सन्धा, महामूत पटिञ्च
 कट्टारूप । (३)

२६ विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिञ्च
 विपाको धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - अहेतुकपटिसन्धिकक्षणे विपाक
 एक सन्धा च वत्थु पटिञ्च तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे च वत्थु च
 १५ पटिञ्च द्वे सन्धा । (१)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिञ्च नव
 विपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जन्ति नहेतुपञ्चया - अहेतुके विपाके
 सन्धे च महामूते च पटिञ्च वित्तसमुद्गान रूप अहेतुकपटिसन्धिकक्षणे
 विपाके सन्धे च महामूते च पटिञ्च कट्टारूप । (२)

१९ विपाक च नवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिञ्च विपाको
 च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति नहेतुपञ्चया -
 अहेतुकपटिसन्धिकक्षणे विपाक एव सन्धे च वत्थु च पटिञ्च तयो सन्धा
 पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पटिञ्च द्वे सन्धा, विपाक सन्धे च महामूते
 च पटिञ्च कट्टारूप । (३)

अधारम्मणपञ्चयो

२७ विपाक धम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
 उप्पज्जति अधारम्मणपञ्चया - विपाके सन्धे पटिञ्च वित्तसमुद्गान
 रूप पटिसन्धिकक्षणे विपाके सन्धे पटिञ्च कट्टारूप सन्धे पटिञ्च
 वत्थु । (१)

२८. विपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — विपाकधम्मधम्मो खन्धे पटिच्च चित्त-
समुद्धान रूप । (१)

२९ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मो उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — नेवविपाकनविपाकधम्म- ५
धम्मो खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप, एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता
.. पे०.. महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप;
बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एक महाभूतं
पटिच्च तयो महाभूता, महाभूते पटिच्च कटत्तारूप उपादारूप । (१)

३० विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्म पटिच्च 10
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — विपाके
खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप, पटिसन्धिक्खणे विपाके
खन्धे च महाभूते च पटिच्च कटत्तारूप । (१)

३१ विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्मं
पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — 15
विपाकधम्मधम्मो खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

नआधिपतिपच्चयो

३२ विपाक धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नआधि-
पतिपच्चया (सङ्खित्त । यथा अनुलोम सहजातसदिस) ।

नअनन्तरपच्चयादि

३३ विपाक धम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति नअनन्तरपच्चया, नसमनन्तरपच्चया, नअञ्जमञ्जपच्चया 20
पे० महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप, बाहिरं,
आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान, असञ्जसत्तान महाभूते पटिच्च कटत्तारूपं
उपादारूप (इद नान्तं) नअञ्जमञ्जपच्चया, नउपनिस्सयपच्चया
(सङ्खित्त) ।

नपुरेजातपच्चयो

३४ विपाकं धम्मं पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नपुरेजात- 25

पञ्चया - ग्रहणे^१ विपाक एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा ... पे० ... द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा, पटिसन्धिक्वक्षणे विपाक एक सन्ध (सङ्कित) । (१)

विपाक धम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - विपाके सन्धे पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप, पटिसन्धि

० क्क्षणे (सङ्कित) । (२)

विपाक धम्म पटिञ्च विपाको च नवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति नपुरेजातपञ्चया - पटिसन्धिक्वक्षणे विपाकं एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा कटत्ता च रूप .. पे० द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा कटत्ता च रूप । (३)

10 विपाकधम्मधम्म पटिञ्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - ग्रहणे विपाकधम्मधम्म एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - विपाकधम्मधम्मो सन्ध पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

15 ३५ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - ग्रहणे नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक सन्ध पटिञ्च तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा, नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो सन्धे पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप, एक महामूत पटिञ्च तयो महामूता पे० बाहिर आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एव महामूत पटिञ्च .. पे० । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिञ्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - पटिसन्धिक्वक्षणे वत्थु पटिञ्च विपाका सन्धा । (२)

नवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिञ्च विपाको च नवविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति नपुरेजातपञ्चया - पटिसन्धिक्वक्षणे वत्थु पटिञ्च विपाका सन्धा महामूते पटिञ्च कटत्ता रूप । (३)

३६ विपाक च नवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिञ्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपञ्चया - पटिसन्धिक्वक्षणे विपाक

एकं खन्धं च वत्थुं च पटिच्चं तयो खन्धा पे० .. द्वे खन्धे च वत्थुं च पटिच्चं द्वे खन्धा । (१)

विपाकं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं पटिच्चं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपच्चया — विपाके खन्धे च महाभूते च पटिच्चं चित्तसमुद्धान् रूपं , पटिसन्धिक्खणे विपाके खन्धे च महाभूते च पटिच्चं कटत्तारूपं । (२)

विपाकं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं पटिच्चं विपाको च नेवविपाकनविपाकं धम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति नपुरेजातपच्चया — पटिसन्धिक्खणे विपाकं एकं खन्धं च वत्थुं च पटिच्चं तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थुं च पटिच्चं द्वे खन्धा, विपाके खन्धे च महाभूते च पटिच्चं कटत्तारूपं । (३)

३७ विपाकधम्मधम्मं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं पटिच्चं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नपुरेजातपच्चया — विपाकधम्मधम्मो खन्धे च महाभूते च पटिच्चं चित्तसमुद्धान् रूपं ।

नपच्छाजातपच्चयादि

३८ विपाकं धम्मं पटिच्चं विपाको धम्मो उप्पज्जति नपच्छाजातपच्चया . पे० नआसेवनपच्चया (सङ्घित्तं) ।

नकम्मपच्चयो

३९ विपाकधम्मधम्मं पटिच्चं विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — विपाकधम्मधम्मो खन्धे पटिच्चं विपाकधम्मधम्मा चेतना ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पटिच्चं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो खन्धे पटिच्चं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा चेतना, बाहिरं, आहारसमुद्धान्, उत्तुसमुद्धान् एकं महाभूतं पटिच्चं तयो महाभूता पे० महाभूते पटिच्चं उपादारूपं ।

नविपाकपच्चयो

४० विपाकधम्मधम्मं पटिच्चं विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया — विपाकधम्मधम्मं एकं खन्धं पटिच्चं तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्चं द्वे खन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्म पटिच्च नवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया - विपाकधम्मधम्म सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकन-
 ३ विपाकधम्मधम्मा च धम्मा उप्पज्जन्ति नविपाकपञ्चया - विपाकधम्म-
 धम्म एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप - पे०... हे
 सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

४१ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाक-
 धम्मधम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म
 १० एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप - पे० द्वे सन्धे
 पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । एक महाभूत पटिच्च तयो
 महाभूता पे० महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप उपादास्य,
 बाहिर, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान, असञ्जसत्तान एकं महाभूत पटिच्च
 तयो महाभूता पे० महाभूते पटिच्च कट्टास्य उपादास्य । (१)

१३ विपाकधम्मधम्म च नवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
 पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया -
 विपाकधम्मधम्मो सन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

महाहारपञ्चयो

४२ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाक-
 धम्मधम्मो उप्पज्जति महाहारपञ्चया - बाहिर^१ उत्तुसमुद्धान असञ्ज
 २० सत्तान एकं महाभूत पटिच्च तयो महाभूता पे० महाभूते पटिच्च
 कट्टास्य उपादास्य ।

नहन्नियपञ्चयो

४३ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाक-
 धम्मधम्मो उप्पज्जति नहन्नियपञ्चया - बाहिर आहारसमुद्धान,
 उत्तुसमुद्धान एकं महाभूत पटिच्च तयो महाभूता पे०... असञ्जसत्तान
 २३ महाभूते पटिच्च रूपजीवितिन्नियं ।

नहानपञ्चयो

४४ विपाक धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नहान

पञ्चया - पञ्चविञ्जाणसहगत एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा . पे० .
द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति नज्ञानपच्चया - वाहिरं, आहारसमुद्धान, उत्तु-
समुद्धान, असञ्जासत्तानं एक महाभूत पटिच्च . पे० ।

5

नमग्गपच्चयो

४५ विपाक धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नमग्ग-
पच्चया - अहेतुक विपाक एक खन्ध पटिच्च तीणि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति नमग्गपच्चया - अहेतुक नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म
एक खन्ध पटिच्च तीणि ।

10

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पटिच्च विपाको ,
धम्मो उप्पज्जति नमग्गपच्चया - अहेतुकपटिसन्धिवखणे विपाकं एक
खन्ध च वत्थु च पटिच्च . तीणि ।

B

नसम्पयुत्तपच्चयो

४६. विपाक धम्मं पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति नसम्पयुत्तपच्चया द्वे ।

15

विपाकधम्मधम्मं पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति नसम्पयुत्तपच्चया द्वे ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च एक ।

नविप्पयुत्तपच्चयो

४७ विपाक धम्म पटिच्च विपाको धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्त-
पच्चया - अरूपे विपाके एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० .
द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

20

विपाकधम्मधम्म पटिच्च विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नविप्प-
युत्तपच्चया - अरूपे विपाकधम्मधम्म एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा
.. पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पटिच्च नेवविपाकनविपाकधम्म-

25

धम्मो उपपज्जति नविप्ययुत्तपञ्चया - ग्रहणे नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्म एकं सञ्च पटिञ्च तयो सञ्चा .. पे० .. द्वे सञ्चे पटिञ्च द्वे सञ्चा,
वाहिर, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धान, मसञ्जसत्ताम एकं महाभूत
पटिञ्च तयो महाभूता .. पे० महाभूते पटिञ्च कटत्तास्य उपादास्य ।

नोनत्थि-नोविगतपञ्चया

४८ विपाक धम्म पटिञ्च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उपपज्जति नोनत्थिपञ्चया, नोविगतपञ्चया (सङ्गित्त) ।

(१) वृत्तया

शुद्ध

४९ नहेतुया दस, नधारम्मणे पञ्च, नमधिपतिमा तेरस,
नमनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, मसञ्जमञ्जे पञ्च, मउपनिस्सवे
पञ्च, नपुरेजाते द्वादस, नपञ्चाजाते तेरस, नमासवने तेरस, नकम्मे
१० द्वे, नविपाके पञ्च, नआहारे एक, नइन्द्रिये एक, नज्ञाने द्वे, नमग्गे नव,
नसम्ययुत्ते पञ्च, नविप्ययुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

नहेतुय

५० नहेतुपञ्चया नधारम्मणे तीणि, नमधिपतिमा दस, न
मनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि, मसञ्जमञ्जे तीणि, मउपनिस्सवे
तीणि, नपुरेजाते दस, नपञ्चाजाते दस, नमासवने दस, नकम्मे एक,
१५ नविपाके द्वे नआहारे एक, नइन्द्रिये एक नज्ञाने द्वे, नमग्गे नव नसम्ययुत्त
तीणि नविप्ययुत्ते द्वे, नोनत्थिया तीणि नोविगते तीणि ।

तिथं

नहेतुपञ्चया नधारम्मणपञ्चया नमधिपतिमा तीणि नमनन्तरे
तीणि नसमनन्तरे तीणि पे०.. मधम्म एकं नविपाके एकं, नआहारे
एकं नइन्द्रिये एकं नज्ञाने एक नमग्गे तीणि नसम्ययुत्ते तीणि नविप्ययुत्ते
२० एकं नोनत्थिया तीणि नोविगत तीणि (सङ्गित्त) ।

नहेतुभूतकं ।

(यथा कुशलमस्तिने सञ्जायमग्गेन गणितं एव इया पि मगतम्ब) ।

पञ्चनीयं ।

३. पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं

हेतुद्वय

५१ हेतुपञ्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया तेरस, नअनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च, नअञ्जमञ्जे पञ्च, नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते द्वादस, नपच्छाजाते तेरस, नआसेवने तेरस, नकम्मे द्वे, नविपाके पञ्च, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च ।

5

तिक्कं

हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया नअधिपतिया पञ्च, नपुरेजाते पञ्च, नपच्छाजाते पञ्च, नआसेवने पञ्च, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नविप्पयुत्ते तीणि ।

चतुक्कं

हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया अधिपतिपञ्चया नपुरेजाते तीणि, नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे, नविप्पयुत्ते तीणि . पे० . ।

10

नवक्कं

हेतुपञ्चया आरम्मणपञ्चया अधिपतिपञ्चया अनन्तरपञ्चया (मूलक सङ्खित्त) पुरेजातपञ्चया नपच्छाजाते तीणि, नआसेवने तीणि, नकम्मे द्वे, नविपाके द्वे (सङ्खित्त । यथा कुसलत्तिके अनुलोमपञ्चनीय-गणना गणिता एवं गणेतब्बं) ।

15

अनुलोमपञ्चनीयं ।

४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोम

नहेतुद्वय

५२. नहेतुपञ्चया आरम्मणे पञ्च, अनन्तरे पञ्च, समनन्तरे पञ्च, सहजाते दस, अञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये दस, उपनिस्सये पञ्च, पुरेजाते तीणि, आसेवने द्वे, कम्मे दस, विपाके नव, आहारे दस, इन्द्रिये दस, ज्ञाने दस, भग्गे एक, सम्पयुत्ते पञ्च, विप्पयुत्ते दस, अत्थिया दस, नत्थिया पञ्च, विगते पञ्च, अविगते दस ।

20

सिद्धं

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया सहजाते तीणि, अञ्जमञ्ज
 द्वे, निस्सये तीणि, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये
 तीणि, ज्ञाने तीणि, विष्ययुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि
 पे० ।

सप्तमं

- ९ नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया नअधिपतिपञ्चया नअनन्तर
 पञ्चया नसमनन्तरपञ्चया नअञ्जमञ्जपञ्चया सहजाते तीणि, निस्सये
 तीणि, कम्मे तीणि, विपाके तीणि, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने
 तीणि, विष्ययुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, अविगते तीणि (सङ्खित्त ।
 यथा कुसलत्तिके नहेतुमूलकं गणित, एव गणेतव्यं । यथा कुसलत्तिके
 १० पञ्चनीयानुलोम वित्थारित एव इदं वित्थारेतव्यं) ।

पञ्चनीयानुसोमं ।

पटिञ्चवारो ।

३ सहजातवारो

१ पञ्चयानुसोम

(१) विपक्को

५३ विपाकं धम्म सहजातो विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतु-
 पञ्चया — विपाय एकं सद्यं सहजाता तयो सन्धा तयो सन्धे सहजातो
 एको सद्यो द्वे सद्ये सहजाता द्वे सद्या (सङ्खित्त) ।

(२) कल्लपा

५४ हेतुया सेरस पे० अविगते सेरस ... पे० ... ।

२ पञ्चयपञ्चनीयं

- ५५ विपाकं धम्म सहजातो विपायो धम्मो उप्पज्जति महतु
 पञ्चया — महतुयं विपायं एकं सद्यं सहजाता तयो सद्या, तयो सद्यं
 सहजातो एको सद्यो द्वे सद्ये सहजाता द्वे सद्या (सङ्खित्त) ।

३. पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं

५६ हेतुपञ्चया नआरम्मणे पञ्च पे० .. नविप्पयुत्ते तीणि
पे० ।

४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं

५७ नहेतुपञ्चया आरम्मणे पञ्च . पे० .. अविगते दस^१
पे० ।

सहजातवारो ।

§ ३. पञ्चयवारो

१. पञ्चयानुलोमं

(१) विमङ्गो

हेतुपञ्चयो

५८ विपाकं धम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतु- 5
पञ्चया - विपाकं एकं खन्वं पञ्चया तयो खन्धा, तयो खन्धे पञ्चया एको
खन्धो, द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा, पटिसन्धिक्खणे . पे० । (१)

विपाक धम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति
हेतुपञ्चया - विपाके खन्धे पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप, पटिसन्धिक्खणे
विपाके खन्धे पञ्चया कटत्तारूप पे० । (२) 10

विपाक धम्मं पञ्चया विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - विपाक एकं खन्ध पञ्चया तयो खन्धा
चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च
रूपं, पटिसन्धिक्खणे .. पे० । (३)

विपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति हेतु- 15
पञ्चया - विपाकधम्मधम्म एकं खन्ध पञ्चया तयो खन्धा पे० ..
द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति हेतुपञ्चया - विपाकधम्मधम्मो खन्धे पञ्चया चित्तसमुद्धानं
रूप । (२)

विपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो च नवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - विपाकधम्मधम्म
एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० .. द्वे सन्धे
पञ्चया द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (१)

६ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक सन्ध
पञ्चया तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे सन्धे पञ्चया द्वे
सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, एकं महाभूत पञ्चया पे० .. महाभूते
पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप, वत्थु पञ्चया
१० नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा सन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जन्ति
हेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया विपाका सन्धा, पटिसन्धिवक्खणे वत्थु पञ्चया
विपाका सन्धा । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो
१५ उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया विपाकधम्मधम्मा सन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाको च नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया
विपाका सन्धा महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप, पटिसन्धिवक्खणे वत्थु
पञ्चया विपाका सन्धा, महाभूते पञ्चया कटत्तारूप । (४)

२० नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो च
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - वत्थु
पञ्चया विपाकधम्मधम्मा सन्धा, महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धान
रूप । (१)

२१ विपाकं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं पञ्चया
२५ विपाको धम्मो उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - विपाक एकं सन्ध च वत्थु च
पञ्चया तयो सन्धा .. पे० .. द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा,
पटिसन्धिवक्खणे विपाक एक सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा
पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

विपाकं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं पञ्चया नेव
३० विपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - विपाके सन्धे च

महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूपं, पटिसन्धिक्खणे विपाके खन्धे च महाभूते च पञ्चया कटत्तारूपं । (२)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पञ्चया विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - विपाक एक खन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा पे०. . 5
द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा, विपाके खन्धे च महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप, पटिसन्धिक्खणे विपाक एकं खन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा, विपाके खन्धे च महाभूते च पञ्चया कटत्तारूप । (३)

६० विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च 10
धम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - विपाकधम्म-
धम्म एक खन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा पे० . द्वे खन्धे
च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्म 15
पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - विपाक-
धम्मधम्मे खन्धे च महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धानं रूपं । (२)

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
पञ्चया विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - विपाकधम्मधम्मं' एक खन्ध च वत्थु च
पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा, 20
विपाकधम्मधम्मे खन्धे च महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (३)

आरम्मणपञ्चयो

६१ विपाक धम्म पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति
आरम्मणपञ्चया - विपाक एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा पे०
द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा, पटिसन्धिक्खणे पे० । (१)

विपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति 25
आरम्मणपञ्चया - विपाकधम्मधम्मं एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा
पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्म-

धम्मो उपपज्जति आरम्भणपञ्चया - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे पञ्चया द्वे सन्धा, वत्थु पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा सन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाको धम्मो उपपज्जति
 5 आरम्भणपञ्चया - चक्खायतन पञ्चया चक्खुविञ्जाण, सोतामत्तन पञ्चया सोतविञ्जाण, घानायतन पञ्चया घामविञ्जाण, जिह्वायतन पञ्चया जिह्वाविञ्जाण, कायायतन पञ्चया कायविञ्जाण, वत्थु पञ्चया विपाका सन्धा, पटिसन्धिवक्खणे वत्थु पञ्चया विपाका सन्धा । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उपप
 10 ज्जति आरम्भणपञ्चया - वत्थु पञ्चया विपाकधम्मधम्मा सन्धा । (१)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पञ्चया विपाको
 धम्मो उपपज्जति आरम्भणपञ्चया - चक्खुविञ्जाणसहगतं एक सन्ध
 च चक्खायतन च पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे च चक्खायतन
 च पञ्चया द्वे सन्धा, सोत घान .. जिह्वा .. काय विपाक एक सन्ध
 15 च वत्थुं च पञ्चया तयो सन्धा .. पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया
 द्वे सन्धा पटिसन्धिवक्खणे विपाक एक सन्ध च वत्थुं च पञ्चया
 तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
 पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उपपज्जति आरम्भणपञ्चया - विपाकधम्म-
 20 धम्म एक सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे
 च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

अधिपतिपञ्चयो

६२ विपाक धम्म पञ्चया विपाको धम्मो उपपज्जति अधिपति
 पञ्चया - विपाक एक सन्ध पञ्चया .. तीणि (अधिपतिया' पटि
 सन्धिवक्खणे नत्थि) ।

25 विपाकधम्मधम्म पञ्चया तीणि^१ ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्म-
 धम्मो उपपज्जति अधिपतिपञ्चया - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एक
 राध पञ्चया तयो राधा चित्तसमुद्धानं च रूपं .. पे० द्वे राधे पञ्चया

१ अधिपतिपञ्चया - ती राधा । २ अधिपतिया तीणि - ती राधा ।

द्वे खन्धा चित्तसमुद्धानं च रूपं, एक महाभूत पञ्चया तयो महाभूता
 . पे० महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धानं रूप उपादारूपं^१, वत्थु पञ्चया
 नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा खन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति
 अधिपतिपञ्चया — वत्थु पञ्चया विपाका खन्धा । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाकधम्मधम्मो
 उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया — वत्थु पञ्चया विपाकधम्मधम्मा खन्धा । (३)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाको च नेवविपाक-
 नविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति अधिपतिपञ्चया — वत्थु
 पञ्चया विपाका खन्धा, महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धान रूपं । (४)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो च
 नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति अधिपतिपञ्चया —
 वत्थु पञ्चया विपाकधम्मधम्मा खन्धा, महाभूते पञ्चया चित्तसमुद्धान
 रूप । (५)

६३ विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पञ्चया
 विपाको धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया — विपाक एक खन्ध च वत्थु च
 पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पञ्चया नेव-
 विपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया — विपाके खन्धे
 च महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (२)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पञ्चया
 विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जन्ति
 अधिपतिपञ्चया — विपाक एक खन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा
 पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा, विपाके खन्धे च
 महाभूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (३)

६४ विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च
 धम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया — विपाक-
 धम्मधम्म एक खन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे
 च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

१ सी०, स्या० पोत्यकेसु नत्थि ।

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्यज्जति अविपत्तिपञ्चया -
विपाकधम्मधम्मो सधे च महामूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (२)

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
पञ्चया विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मो
उप्यज्जति अविपत्तिपञ्चया - विपाकधम्मधम्म एक सन्ध च वत्थु च
पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा,
विपाकधम्मधम्मो सधे च महामूते च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (३)

अनन्तर-समनन्तरपञ्चया

६५ विपाक धम्म पञ्चया विपाको धम्मो उप्यज्जति अनन्तर
पञ्चया, समनन्तरपञ्चया (आरम्भणपञ्चयसदिस) ।

सहजातपञ्चयादि

६६ सहजातपञ्चया .. पे० अञ्जमञ्जपञ्चया -
विपाक एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे पञ्चया द्वे
सन्धा पटिसन्धिकसणे विपाक एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा .. पे० -
द्वे सन्ध पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

विपाक धम्म पञ्चया नवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उप्यज्जति
अञ्जमञ्जपञ्चया - पटिसन्धिकसणे विपाके सन्धे पञ्चया वत्थु । (२)

विपाक धम्म पञ्चया विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
च धम्मो उप्यज्जति अञ्जमञ्जपञ्चया - पटिसन्धिकसणे विपाक
एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा वत्थु च पे० द्वे सन्ध पञ्चया द्वे सन्धा
वत्थु च । (३)

६७ विपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्यज्जति
अञ्जमञ्जपञ्चया - विपाकधम्मधम्म एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा
पे० .. द्वे सन्धे पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया नवविपाकनविपाकधम्म
धम्मो उप्यज्जति अञ्जमञ्जपञ्चया - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म
एक सध पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सधे पञ्चया द्वे सन्धा एक
महामूत पञ्चया तयो महामूता पे०... बाहिर आहारसमुद्धानं, उरु-

समुद्धान्, असञ्जसत्तानं एकं महाभूतं पञ्चया तयो महाभूता पे० .
 द्वे महाभूते पञ्चया द्वे महाभूता, वत्थु पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्म-
 धम्मा खन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति
 अञ्जमञ्जपञ्चया — चक्खायतन पञ्चया चक्खुविञ्जाण पे० . 5
 कायायतन पञ्चया कायविञ्जाण, वत्थु पञ्चया विपाका खन्धा,
 पटिसन्धिकवणे वत्थु पञ्चया विपाका खन्धा । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाकधम्मधम्मो
 उप्पज्जति अञ्जमञ्जपञ्चया — वत्थु पञ्चया विपाकधम्मधम्मा
 खन्धा । (३)

विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं पञ्चया विपाको
 धम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्जपञ्चया — चक्खुविञ्जाणसहगतं एकं
 खन्धं च चक्खायतनं च पञ्चया तयो खन्धा . पे० . द्वे खन्धे च चक्खा-
 यतनं च पञ्चया द्वे खन्धा, सोत . धान . जिह्वा . काय पे०
 विपाक एकं खन्धं च वत्थुं च पञ्चया तयो खन्धा .. पे० . द्वे खन्धे च 15
 वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा, पटिसन्धिकवणे विपाक एकं खन्धं च वत्थुं च
 पञ्चया तयो खन्धा . पे० . द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

विपाकधम्मधम्मं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्मं
 पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति अञ्जमञ्जपञ्चया — विपाक-
 धम्मधम्म एकं खन्धं च वत्थु च पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च 20
 वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा । (१)

निस्सयपञ्चयो

६८ विपाकं धम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति निस्सय-
 पञ्चया (सहजातसदिस) ।

उपनिस्सय-पुरेजातपञ्चया

६९. उपनिस्सयपञ्चया, पुरेजातपञ्चया — विपाकं एकं खन्धं
 पञ्चया तयो खन्धा . पे० द्वे खन्धे पञ्चया द्वे खन्धा, वत्थुं पुरेजात- 25
 पञ्चया (अनन्तरसदिस । सङ्घित्त) ।

आसेवनपञ्चयो

७०. विपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति

आसेवनपञ्चया — विपाकधम्मधम्म एक सन्ध पञ्चया तयो सन्धा, तयो सन्धे पञ्चया एको सन्धो, द्वे सन्धे पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उपपज्जति आसेवनपञ्चया — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म एको सन्ध पञ्चया पे० वत्थु पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा सन्धा । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उपपज्जति आसेवनपञ्चया — वत्थु पञ्चया विपाकधम्मधम्मा सन्धा । (२)

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उपपज्जति आसेवनपञ्चया — विपाकधम्मधम्म एको सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा, तयो सन्धे च वत्थु च पञ्चया एको सन्धो, द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा ।

कम्मपञ्चयो

७१ विपाकं धम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उपपज्जति कम्म पञ्चया तीणि (सहजातसदिसं) ।

विपाकपञ्चयो

७२ विपाक धम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उपपज्जति विपाक पञ्चया तीणि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो उपपज्जति विपाकपञ्चया — एक महामूतं पञ्चया तयो महामूता पे० द्वे महामूते पञ्चया द्वे महामूता महामूते पञ्चया चित्तसमुद्धातं रूपं कट्ठाकूपं उपादाकूपं .. पे०.. विपाको च उभय च तीणि, विपाकं च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च तीणि ।

आहारपञ्चयाधि

आहारपञ्चया इन्द्रियपञ्चया ज्ञानपञ्चया मगापञ्चया, सम्पयुतपञ्चया, विप्ययुतपञ्चया, अस्थिपञ्चया तस्थिपञ्चया, विगतपञ्चया अविगतपञ्चया ।

(१) लक्षणा

शुद्ध

७३ हेतुया सत्तरस आरम्भणे सत्त, अविपत्तिया सत्तरस,

अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते सत्तरस, अञ्जमञ्जे नव, निस्सये सत्तरस, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, आसेवने चत्तारि, कम्मे सत्तरस, विपाके नव, आहारे सत्तरस, इन्द्रिये सत्तरस, ज्ञाने सत्तरस, मग्गे सत्तरस, सम्पयुत्ते सत्त, विप्पयुत्ते सत्तरस, अत्थिया सत्तरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते सत्तरस ।

5

हेतुकं

७४ हेतुपञ्चया आरम्मणे सत्त, अधिपतिया सत्तरस पे० अविगते सत्तरस (यथा कुसलत्तिके गणना एवं गणेतब्ब) ।

अनुलोमं ।

२. पञ्चयपञ्चनीयं

(१) विमङ्गो

नहेतुपञ्चयो

७५. विपाकं धम्मं पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति नहेतु-
पञ्चया - अहेतुकं विपाकं एकं खन्धं पञ्चया तीणि ।

विपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नहेतु-
पञ्चया - विचिकिञ्छासहगतो उद्धच्चसहगतो खन्धे पञ्चया विचिकिञ्छा-
सहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - अहेतुकं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म
एकं खन्धं पञ्चया पे० । (१)

15

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाको धम्मो उप्पज्जति
नहेतुपञ्चया - चक्खायतनं पञ्चया चक्खुविञ्जाण पे० । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म पञ्चया विपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया विचिकिञ्छासहगतो उद्धच्च-
सहगतो मोहो । (३)

20

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं पञ्चया विपाको च नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मो च धम्मा उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - वत्थु पञ्चया
अहेतुका विपाका खन्धा, महाभूतं पञ्चया चित्तसमुद्धानं रूपं, अहेतुक-
पटिसन्धिक्खणे . पे० । (४)

७६ विपाक च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मं च धम्म पञ्चया
विपाको धम्मो उप्पज्जति ... पे० नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति .. पे० विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
उप्पज्जन्ति नहेतुपञ्चया पे० ।

विपाकधम्मधम्म च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्म च धम्म
पञ्चया विपाकधम्मधम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया — विचिकिञ्छासहगतो
उद्वेगसहगतो सद्ये च वत्थु च पञ्चया विचिकिञ्छासहगतो उद्वेग-
सहगतो मोहो ।

नग्नारम्मणपञ्चया

७७ विपाक धम्म पञ्चया नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
उप्पज्जति नग्नारम्मणपञ्चया (सङ्कित्त । सञ्चानि पदानि वित्तारे
सञ्चानि) ।

(२) पञ्चया

पञ्च

७८ नहेतुया द्वादस नग्नारम्मणे पञ्च, मधधिपतिया सत्तरसं
नमनन्तरे पञ्च, नसमनन्तरे पञ्च नमज्जमज्जे पञ्च नउपनिस्सवे
पञ्च नपुरेजावे द्वादस, मपञ्छाजावं सत्तरसं, नग्नासेवने सत्तरसं नकम्मं
चत्तारि नविपाके नव नग्नाहारे एव, नदन्त्रिये एक नग्नाने चत्तारि
नमग्गे नव, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्ययुत्ते तीणि नोनत्थिया पञ्च
नोविगते पञ्च ।

नहेतुय

७९ नहेतुपञ्चया नग्नारम्मणे तीणि मधधिपतिया द्वादस
नमनन्तरे तीणि नसमनन्तरे तीणि ... पे०... नमग्गे एव, नविपाके
चत्तारि, नग्नाहारे एव, नदन्त्रिये एव नग्नाने चत्तारि, नमग्गे नव
नसम्पयुत्ते तीणि नविप्ययुत्ते द्वे, नोनत्थिया तीणि नोविगते
तीणि (यथा कुसलत्तिके पञ्चनीयगणना एव गणेतव्य) ।

३. पच्चयानुलोमपच्चनीयं

हेतुबुक्कं

८० हेतुपच्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया सत्तरस

पे० नोविगते पञ्च (यथा कुसलत्तिके अनुलोमपच्चनीयगणना एव गणेतब्ब) ।

अनुलोमपच्चनीय ।

४. पच्चयपच्चनीयानुलोमं

नहेतुबुक्कं

८१ नहेतुपच्चया आरम्मणे सत्त, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते द्वादस, अञ्जमञ्जे नव, निस्सये द्वादस, उपनिस्सये सत्त, 5
 पुरेजाते सत्त, आसेवने चत्तारि, कम्मे द्वादस, विपाके नव, आहारे द्वादस,
 इन्द्रिये द्वादस, ज्ञाने द्वादस, मग्गे तीणि, सम्पयुत्ते सत्त, विप्पयुत्ते द्वादस,
 अत्थिया द्वादस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते द्वादस ।

त्तिक

नहेतुपच्चया नआरम्मणपच्चया सहजाते तीणि, अञ्जमञ्जे 10
 द्वे पे० अविगते तीणि (यथा कुसलत्तिके पच्चनीयानुलोमगणना
 एव गणेतब्ब) ।

पच्चनीयानुलोम ।

पच्चयवारो ।

§ ४. निस्सयवारो

१-४. पच्चयचतुक्कं

८२ विपाक धम्म निस्साय विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतु-
 पच्चया - विपाक एक खन्ध निस्साय तयो खन्धा पे० ।

हेतुया सत्तरस .. पे० . ।

नहेतुया द्वादस पे० नोविगते पञ्च ।

हेतुपच्चया नआरम्मणे पञ्च . पे० नविप्पयुत्ते तीणि ।

नहेतुपच्चया आरम्मणे सत्त पे० . अविगते द्वादस ।

निस्सयवारो ।

३५ ससद्दुबारो

१ पञ्चयानुलोम

(१) विमङ्गो

हेतुपञ्चयो

८३ विपाक धम्म ससद्दो विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतु पञ्चया - विपाक एक सन्ध ससद्दा तयो सन्धा (सङ्खित्त । सञ्चानि पदानि बित्तियारेतब्भानि) ।

(२) लङ्का

सुखं

८४ हेतुया तीणि, आरम्मण तीणि, अधिपत्तिमा तीणि, अनन्तरे तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते तीणि, अञ्जमञ्ज तीणि, नित्सय तीणि उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने द्वे कम्मे तीणि विपाके एक, आहारे तीणि, इन्द्रिये तीणि, ज्ञाने तीणि, मम्मो तीणि, सम्पयुत्ते तीणि विप्ययुत्ते तीणि, अत्थिया तीणि, नत्थिया तीणि विमते तीणि, अविगते तीणि (सङ्खित्त । मया कुसलसत्तिके गणना एवं गणेतब्भ) ।

धनुवीम ।

२ पञ्चमपञ्चमीयं

(१)-विमङ्गो

८५ विपाक धम्म ससद्दो विपाको धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - अहेतुक विपाक एक सन्ध ससद्दा तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे सन्धे ससद्दा द्वे सन्धा (सञ्चानि पदानि विमज्जितम्भानि) ।

(२) लङ्का

८६ नहेतुया तीणि न अधिपत्तिया तीणि नपुरेजाते तीणि मपञ्चाजाते तीणि मआसेवने तीणि नकम्मे द्वे मविपाके द्वे नज्ञाने एक नमम्मो द्वे मविप्ययुत्ते तीणि (मया कुसलसत्तिके पञ्चमीयगणना एवं गणेतब्भ) ।

पञ्चमीय ।

३. पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं

८७ हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि . पे० . नविप्पयुत्ते तीणि
(यथा कुसलत्तिके अनुलोमपञ्चनीयगणना एव गणेतब्बं) ।
अनुलोमपञ्चनीय ।

४. पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं

८८ नहेतुपञ्चया आरम्मणे तीणि . पे० . मग्गे एक . पे०
अविगते तीणि (यथा कुसलत्तिके पञ्चनीयानुलोमगणना एवं
गणेतब्बं) ।

5

पञ्चनीयानुलोमं ।
संसद्वारो ।

§ ६. सम्पयुत्तवारो

१-४. पञ्चयचतुक्क

८९. विपाकं धम्म सम्पयुत्तो विपाको धम्मो उप्पज्जति हेतु-
पञ्चया - विपाक एकं खन्धं सम्पयुत्ता तयो खन्धा . पे० . ।

हेतुया तीणि पे० . ।

नहेतुया तीणि पे० . ।

हेतुपञ्चया नअधिपतिया तीणि पे० . ।

10

नहेतुपञ्चया आरम्मणे तीणि पे०

सम्पयुत्तवारो ।

§ ७. पञ्चावारो

१. पञ्चयानुलोम

(१) विमङ्गो

हेतुपञ्चयो

९० विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो -
विपाका हेतू सम्पयुत्तकान् खन्धान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिक्खणे
विपाका हेतू सम्पयुत्तकान् खन्धान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स हेतुपञ्चयेन
पञ्चयो - विपाका हेतू चित्तसमुद्धानान् रूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो,
पटिसन्धिक्खणे विपाका हेतू कटत्तारूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

15

विपाको धम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च' हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — विपाका हेतू सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान् च रूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिक्खणे विपाका हेतू सम्पयुत्तकान् सन्धानं कट्ठा च रूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

९१ विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — विपाकधम्मधम्मा हेतू सम्पयुत्तकान् सन्धानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो ।

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — विपाकधम्मधम्मा हेतू चित्तसमुद्धानान् रूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — विपाकधम्मधम्मा हेतू सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान् च रूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा हेतू सम्पयुत्तकान् सन्धानं चित्तसमुद्धानान् च रूपान् हेतुपञ्चयेन पञ्चयो ।

आरम्भणपञ्चयो

९२ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो — विपाके सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो धनत्ततो विपस्सति, भस्सादति अभिनन्दति त आरम्भ रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति विचिक्खित्ता उप्पज्जति उद्धञ्चं उप्पज्जति, दोमनस्स उप्पज्जति, कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्भणता उप्पज्जति । (१)

विपाको धम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो — रागया फलं पञ्चवक्कयन्ति विपाकं सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो धनत्ततो विपस्सति भग्गादन्ति अभिनन्दन्ति त आरम्भ रागो उप्पज्जति — पे० — दोमनस्स उप्पज्जति यतोपरियज्जाणेन विपाकचित्तसमङ्गिस्स चित्तं जानन्ति । विपाया रागा यतोपरियज्जाणस्स पुद्गलनिबभानुस्सति जाणस्स, धनागतंगजाणस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स आरम्मण-
पच्चयेन पच्चयो - अरहा फल पच्चवेक्खति, विपाके खन्धे अनिच्चतो
दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, चेतोपरियञ्जाणेन विपाकचित्तसमङ्गिस्स
चित्त जानाति । विपाका खन्धा चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सति-
जाणस्स, अनागतसञ्जाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । 5

६३ विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आरम्मणपच्चयेन
पच्चयो - दान दत्त्वा सील समादियित्वा उपोसथकम्म कत्वा
त पच्चवेक्खति, पुब्बे सुचिण्णानि पच्चवेक्खति, ज्ञाना वुट्ठित्वा ज्ञानं
पच्चवेक्खति, सेक्खा गोत्रभु पच्चवेक्खन्ति, दोदानं पच्चवेक्खन्ति, सेक्खा
मग्गा वुट्ठित्वा मग्गा पच्चवेक्खन्ति, सेक्खा पहीने किलेसे पच्चवेक्खन्ति, 10
विकल्मभित्ते किलेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति,
विपाकधम्मधम्मो खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति,
अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्सं
उप्पज्जति, चेतोपरियञ्जाणेन विपाकधम्मधम्मचित्तसमङ्गिस्स चित्त
जानन्ति । आकासानञ्चायतनकुसल विञ्जाणञ्चायतनकुसलस्स 15
आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । आकिञ्चञ्जायतनकुसलं नेवसञ्जा-
नासञ्जायतनकुसलस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । विपाकधम्मधम्मो
खन्धा इद्धिविघञ्जाणस्स, चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सति-
जाणस्स, यथाकम्मूपगञ्जाणस्स, अनागतसञ्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन
पच्चयो । (१) 20

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन
पच्चयो - विपाकधम्मधम्मो खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विप-
स्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति पे०
दोमनस्सं उप्पज्जति, कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता
उप्पज्जति । आकासानञ्चायतनकुसल विञ्जाणञ्चायतनविपाकस्स 25
आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । आकिञ्चञ्जायतनकुसल नेवसञ्जा-
नासञ्जायतनविपाकस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स आरम्मण-
पच्चयेन पच्चयो - अरहा मग्गा वुट्ठित्वा मग्गं पच्चवेक्खति, पुब्बे

सुचिण्णानि पञ्चवेक्सति । अरहा पहीने किलेसे पञ्चवेक्सति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानाति, विपाकधम्मधम्मो सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, चेतोपरियआण्णेन विपाकधम्मधम्मचित्तसमङ्गित्स चित्तं जानाति । आकासानञ्चायतनकूसल विञ्जाणञ्चायतनकिरियस्स
 ५ आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । आकिञ्चञ्चायतनकूसल नेवसञ्जा नासञ्चायतनकिरियस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । विपाकधम्म- धम्मा सन्धा चेतोपरियआणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सतिआणस्स, यथा कम्मूपगआणस्स अनागतसञ्जाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

१४ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्म- धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो — अरहा निब्बानं पञ्चवेक्सति । निब्बानं आवज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । अरहा चक्खुं अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति । सोत्तं धानं .. जिण्हं .. कायं .. रूपे .. सहे .. गन्धे .. रसे .. फोट्ठम्बे .. वत्थुं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो
 १५ सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, विब्बेन चक्खुना रूपं पस्सति, विब्बाय सोत्तधातुया सद्दं सुणाति, चेतोपरियआण्णेन नेवविपाक- नविपाकधम्मधम्मचित्तसमङ्गित्स चित्तं जानाति । आकासानञ्चायतन- किरिय विञ्जाणञ्चायतनकिरियस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । आकिञ्चञ्चायतनकिरिय नेवसञ्जानासञ्चायतनकिरियस्स आरम्मण-
 २० पञ्चयेन पञ्चयो । नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो सन्धा इद्विविधआणस्स, चेतोपरियआणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सतिआणस्स, अनागतसञ्जाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स आरम्मण पञ्चयेन पञ्चयो — निब्बानं फलस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो ।
 २५ सेक्खा वा पुयुज्जना वा चक्खुं अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्सादेन्ति अभिनन्वन्ति तं आरब्भं रागो उप्पज्जति ... पे० ... दोमनस्स उप्पज्जति । कूत्सलाकूत्ससे निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । सोत्तं धानं .. जिण्हं .. कायं .. रूपे .. सहे .. गन्धे .. रसे .. फोट्ठम्बे .. वत्थुं .. नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो
 ३० विपस्सति अस्सादेन्ति अभिनन्वन्ति, ॥ आरब्भं रागो उप्पज्जति

...पे०... दोमनस्सं उप्पज्जति । कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । रूपायतनं चक्खुविज्जाणस्स ..पे० . फोढुब्बायतनं कायविज्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आरम्मण-
पच्चयेन पच्चयो - सेक्खा निब्बानं पच्चवेक्खन्ति; निब्बानं गोत्रभुस्स, 5
बोदानस्स, मग्गस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । सेक्खा वा पुथुज्जना वा
चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति,
त आरब्भ रागो उप्पज्जति . पे० दोमनस्स उप्पज्जति । सोतं
...पे०... नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति . पे०.. दिब्बेन चक्खुना रूप 10
पस्सन्ति, दिब्बाय सोतधातुया सह सुणन्ति, चेतोपरियणाणेन नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मचित्तसमङ्गिस्स चित्तं जानन्ति । नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मो खन्वा इद्विविधज्जाणस्स, चेतोपरियज्जाणस्स, पुब्बेनिवासा-
नुस्सतिज्जाणस्स, अनागतसज्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (३)

अधिपतिपच्चयो

६५ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन 15
च्यो । सहजाताधिपति - विपाकाधिपति सम्पयुत्तकानं खन्धानं
अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (१)

विपाको धम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।
आरम्मणाधिपति - सेक्खा फलं गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति, विपाके 20
खन्धे गरु कत्वा अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, तं गरु कत्वा रागो उप्पज्जति,
दिट्ठि उप्पज्जति । (२)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अधिपतिपच्चयेन
पच्चयो - आरम्मणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्मणाधिपति -
अरहा फलं गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति । सहजाताधिपति - विपाकाधिपति
चित्तसमुद्धानानं रूपानं अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (३) 25

विपाको धम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
च अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । सहजाताधिपति - विपाकाधिपति
सम्पयुत्तकानं खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपानं अधिपतिपच्चयेन
पच्चयो । (४)

- ६६ विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो - आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति - तान दत्त्वा सीस समादियित्वा उपोसथकम्म कत्वा त गह कत्वा पञ्चवेकस्सति, पुब्बे सुधिण्णानि गह कत्वा पञ्चवेकस्सति, झाना बुद्धिहत्वा
- ५ झान गह कत्वा पञ्चवेकस्सति, सक्खा गोत्रमुं गह कत्वा पञ्चवेकस्सति बोदान गह कत्वा पञ्चवेकस्सन्ति, सेक्खा मग्गा बुद्धिहत्वा मग्गा गह कत्वा पञ्चवेकस्सन्ति, विपाकधम्मधम्मो लब्धो गह कत्वा अस्सादेन्ति अग्नि नन्दन्ति, त गह कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । सहजाताधिपति - विपाकधम्मधम्माधिपति सम्पयुत्तकान् लब्धान् अधिपति-
- १० पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

- विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अधिपति पञ्चयेन पञ्चयो - आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति - अरहा मग्गा बुद्धिहत्वा मग्गा गहं कत्वा पञ्चवेकस्सति । सहजाताधिपति - विपाकधम्मधम्माधिपति चित्तसमुद्धानान् रूपान्
- १५ अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति - विपाकधम्मधम्माधिपति सम्पयुत्तकान् लब्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

- २० नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो - आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति । आरम्भणाधिपति - अरहा निम्मान गह कत्वा पञ्चवेकस्सति । सहजाताधिपति - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्माधिपति सम्पयुत्तकान् लब्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

- २५ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स अधिपति पञ्चयेन पञ्चयो । आरम्भणाधिपति - निम्मान फलस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

- नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अधिपति पञ्चयेन पञ्चयो । आरम्भणाधिपति - सेक्खा निम्मान गहं कत्वा पञ्चवेकस्सति । निम्मान गोत्रमुत्थ बोदानस्स भग्गस्स अधिपति-
- ३०

पञ्चयेन पञ्चयो । चक्खु गरुं कत्वा अस्सादेति' अभिनन्दति', तं गरुं कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । सोत . पे० . नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मे खन्धा गरुं कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, तं गरुं कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति । (३)

अनन्तरपञ्चयो

६७ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन 5
पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा विपाका खन्धा पच्छिमान पच्छिमान विपाकान्
खन्धान् अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्चविज्जाणविपाकमनोधातुया
अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । विपाकमनोधातु विपाकमनोविज्जाण-
धातुया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अनन्तर- 10
पञ्चयेन पञ्चयो । भवज्झ आवज्जनाय अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो ।
विपाकमनोविज्जाणधातु किरियमनोविज्जाणधातुया अनन्तरपञ्चयेन
पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो -
पुरिमा पुरिमा विपाकधम्मधम्मा खन्धा पच्छिमान पच्छिमानं विपाक- 15
धम्मधम्मान् खन्धान् अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । अनुलोम गोत्रभुस्स,
अनुलोमं वोदानस्स, गोत्रभु मग्गस्स, वोदानं मग्गस्स अनन्तरपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो -
विपाकधम्मधम्मा खन्धा वुट्ठानस्स, मग्गो फलस्स, सेक्खान् अनुलोम 20
फलसमापत्तिया, निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसज्जानासज्जायतनकुसलं
फलसमापत्तिया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा 25
खन्धा पच्छिमान पच्छिमानं नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मान् खन्धान्
अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स अनन्तर-
पञ्चयेन पञ्चयो - आवज्जना पञ्चवन्नं विज्जाणान् अनन्तरपञ्चयेन

पञ्चयो । नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो खन्वा बुद्धानस्स, धरुतो भनु
सोम फलसमापत्तिया, निरोधा बुद्दुहन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जायतन-
किरिय फलसमापत्तिया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अनन्तर
5 पञ्चयेन पञ्चयो — भावज्जना विपाकधम्मधम्मो खन्वान अनन्तर
पञ्चयेन पञ्चयो । (३)

समनन्तरपञ्चयो

६८ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन
पञ्चयो (अनन्तरसदिस) ।

सहजातपञ्चयो

६९ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स सहजातपञ्चयेन
10 पञ्चयो — विपाको एको खन्वो पे० .. तीणि ।

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो —
तीणि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो एको खन्वो
15 पे० .. एक महामूत पे० बाहिर आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान
असञ्जसत्तान एकं महामूत पे० । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स सहजात
पञ्चयेन पञ्चयो — पटिसन्धिकरणे धरु विपाकान खन्वान सहजात
पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

20 विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मो विपाकस्स
धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — पटिसन्धिकरणे विपाको एका सापो
च धरु' च तिण्णप्प पम्मान .. पे० । (१)

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मो नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — विपाका राग्या च
25 महामूता च चित्तममुद्धानां रूपान .. पे० .. पटिसन्धिकरणे विपाका
राग्या च महामूता च धट्टसात्तान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो - विपाक-
धम्मधम्मा खन्धा च महाभूता च चित्तसमुट्ठानानं रूपानं सहजातपच्चयेन
पच्चयो ।

अञ्जमञ्जपच्चयो

१०० विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स अञ्जमञ्ज- 5
पच्चयेन पच्चयो - विपाको एको खन्धो पे० . पटिसन्धिवक्खणे
पे० .. । (१)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अञ्जमञ्ज-
पच्चयेन पच्चयो - पटिसन्धिवक्खणे विपाका खन्धा वत्थुस्स अञ्जमञ्ज-
पच्चयेन पच्चयो । (२) 10

विपाको धम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
च अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो - पटिसन्धिवक्खणे विपाको एको
खन्धो तिण्णन्न^२ खन्धान वत्थुस्स च अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो
.. पे० । (३)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अञ्जमञ्जपच्चयेन 15
पच्चयो - विपाकधम्मधम्मो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान पे०
द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान पे० . । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो एको
खन्धो तिण्णन्नं खन्धानं . पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान पे० । (१) 20

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स अञ्जमञ्ज-
पच्चयेन पच्चयो - पटिसन्धिवक्खणे वत्थु विपाकान्, खन्धान
.. पे० । (२) B

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा विपाकस्स
धम्मस्स पे० पटिसन्धिवक्खणे विपाको एको खन्धो च वत्थु च 25
.. पे० । (१) (सत्त पञ्हा) ।

निस्सयपच्चयो

१०१ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स निस्सयपच्चयेन
पच्चयो . तीणि । विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स तीणि ।

१ सी० पोत्यके नत्थि, च धम्मस्स - स्या० । २ तिण्ण - स्या०, एवमुपरि पि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
पे० । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स ... पे०...
चक्खायतन चक्खुविञ्ज्जाणस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ... पे०...
५ कायायतन कायविञ्ज्जाणस्स, वत्थु विपाकान खघान .. पे०... पटि
सन्धिक्खणे वत्थु विपाकान खघान पे० । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स निस्सय
पञ्चयेन पञ्चयो - वत्थु विपाकधम्मधम्मान खघान पे०... । (१)

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा विपाकस्स
१० धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो - चक्खुविञ्ज्जाणसहगतो एको सन्धो
च चक्खायतन च पे०... कायविञ्ज्जाणसहगतो एको खघो च काया
यतन च पे०... विपाको एको सन्धो च वत्थु च तिप्पणं सन्धान ...
पटिसन्धिक्खणे विपाको एको खघो च वत्थु च .. पे०... । (१)

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा नेवविपाक-
१५ नविपाकधम्मधम्मस्स पे० विपाका सन्धा च महामूठा च ... पे०...
(सङ्कित्त) पटिसन्धिक्खणे पे०... । (२)

विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
विपाकधम्मधम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो - विपाकधम्मधम्मो एको
सन्धो च वत्थु च पे०... । (१)

२० विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो - विपाकधम्म-
धम्मा सन्धा च महामूठा च वित्तसमुद्धानान रूपान । (१) (तेरस
पञ्हा) ।

उपनिस्सयपञ्चयो

१०२ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयन
२५ पञ्चयो - धनन्तरूपनिस्सयो पक्खूपनिस्सयो पे०... ।

पक्खूपनिस्सयो - कायिक सुखं वायिकस्स सुखस्स कामिकस्स
दुक्खस्स फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । कायिकं दुक्खं
कामिकस्स सुखस्स कायिकस्स सुखस्स फलसमापत्तिया उपनिस्सय

पञ्चयेन पञ्चयो । फलसमापत्तिं कायिकस्स सुखस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाको धम्मो विपाकधम्मधम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो .. पे० ।

पकतूपनिस्सयो — कायिक सुख उपनिस्साय दानं देति, सीलं समादियति .. पे० सङ्घं भिन्दति । कायिक दुक्ख उपनिस्साय दानं देति, सीलं समादियति पे० सङ्घं भिन्दति । कायिकं सुखं कायिकं दुक्खं सद्दयाय ... पे० . पत्थनाय उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स उपनिस्सय-पञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूप-निस्सयो ... पे० . ।

पकतूपनिस्सयो — अरहा कायिक सुख उपनिस्साय अनुप्पन्नं किरियसमापत्तिं उप्पादेति, उप्पन्नं समापज्जति, सङ्घारे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, कायिक दुक्ख उपनिस्साय अनुप्पन्नं किरियसमापत्तिं उप्पादेति, उप्पन्नं समापज्जति .. पे० . । (३)

१०३ विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स उपनिस्सय-पञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूप-निस्सयो . पे० . ।

पकतूपनिस्सयो — सद्ध उपनिस्साय दानं देति पे० .. मानं जप्पेति, दिट्ठिं गण्हाति । सीलं . सुतं चार्गं पज्ज उपनिस्साय दानं देति .. पे० दिट्ठिं गण्हाति । रागं दोसं . मोहं . मानं .. दिट्ठिं . पत्थनं उपनिस्साय दानं देति पे० समापत्तिं उप्पादेति, पाणं हनति पे० सङ्घं भिन्दति पे० सद्धा ... पे० . पत्थना सद्दयाय सीलस्स पे० .. पत्थनाय उपनिस्सय-पञ्चयेन पञ्चयो । पठमस्स ज्ञानस्स परिकम्मं पठमस्स .. पे०... नेवसञ्जानासञ्जायतनस्स परिकम्मं नेवसञ्जानासञ्जायतनस्स . पे० .. पठमं ज्ञानं दुतियस्स पे० आकिञ्चञ्जायतनं नेव-सञ्जानासञ्जायतनस्स पे० पठमस्स मग्गस्स परिकम्मं पठमस्स पे० चतुत्थस्स मग्गस्स परिकम्मं चतुत्थस्स पे० पठमो मग्गो दुतियस्स पे० ततियो मग्गो चतुत्थस्स मग्गस्स' उपनिस्सयपञ्चयेन

पञ्चयो । सेक्खा मग्ग उपनिस्साय अनुप्पन्न कूसलसमापत्ति उप्पादेति
 पे० मग्गो सेक्खान अत्थप्पटिसम्मिदाय^१ पे० ठानाठान
 कोसल्लस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पाणातिपातो पाणातिपातस्स
 पे० मिच्छादिट्ठिया उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो .. पे०.. मिच्छा-
 ५ दिट्ठि मिच्छादिट्ठिया पे० न्यापादस्स पे० मातुघातिकम्म^२
 मातुघातिकम्मस्स^३ पे० नियतमिच्छादिट्ठिया पे०.. नियत-
 मिच्छादिट्ठि नियतमिच्छादिट्ठिया पे० सङ्खभेदककम्मस्स उपनिस्सय-
 पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन
 १० पञ्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पक्खूपनिस्सयो पे०.. ।

पक्खूपनिस्सयो — सद्ध उपनिस्साय अत्तान आतापेति परि
 तापेति, परियिट्ठिमूलक दुक्ख पञ्चनुभोति पे० पत्थनं उपनिस्साय
 अत्तान आतापेति परितापेति पे० सद्ध पे० पत्थना कायिकस्स
 सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयेन
 १५ पञ्चयो । कूसलाकूसलं कम्मं विपाकस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो ।
 मग्गो फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स उपनिस्सय-
 पञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, पक्खूपनिस्सयो पे०... ।

पक्खूपनिस्सयो — अरह्हा मग्ग उपनिस्साय अनुप्पन्नं किरिय-
 २० समापत्ति उप्पादेति, उप्पन्न समापज्जति सङ्गारे अनिञ्चतो दुक्खतो
 अनत्ततो विपस्सति । मग्गो अरह्हतो अत्थप्पटिसम्मिदाय .. पे०...
 ठानाठानकोसल्लस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

१०४ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्म-
 धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूप-
 २५ निस्सयो^४ पक्खूपनिस्सयो पे० ।

पक्खूपनिस्सयो — अरह्हा उत्तु भोजन, सेवासनं उपनिस्साय
 अनुप्पन्न किरियसमापत्ति उप्पादेति ... पे० । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स उपनिस्सय

१ अत्थप्पटिसम्मिदाय — ती स्या । २-३ मातुघातकम्मं मातुघातकम्मसं-
 रथा । १५ ती मोलके नति ।

पञ्चयेन पञ्चयो — आरम्भणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पक्तूप-
निस्सयो पे० ।

पक्तूपनिस्सयो — उत्तु, भोजन, सेनासन, कायिकस्स सुखस्स,
कायिकस्स दुक्खस्स, फलसमापत्तिया उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स उपनिस्सय- , 5
पञ्चयेन पञ्चयो — आरम्भणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पक्तूप-
निस्सयो पे० ।

पक्तूपनिस्सयो — उत्तु उपनिस्साय दान देति . पे०... सङ्घं
मिन्दति । भोजन, सेनासनं उपनिस्साय दान देति . पे० . सङ्घं
मिन्दति । उत्तु, भोजनं, सेनासनं सद्धाय पे० पत्थनाय उपनिस्सय- 10
पञ्चयेन पञ्चयो । (३)

पुरेजातपञ्चयो

१०५ नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्म-
धम्मस्स पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्भणपुरेजातं, वत्थुपुरेजातं ।

आरम्भणपुरेजात — अरहा चक्खु अनिच्चतो . पे० काय ..
रूपे फोढुब्बे . वत्थु अनिच्चतो पे० दिब्बेन चक्खुना रूप 15
पे० दिब्बाय सोतधातुया सद्दं पे० । वत्थुपुरेजात — वत्थु नेव-
विपाकनविपाकधम्मधम्मान खन्धानं पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स पुरेजात-
पञ्चयेन पञ्चयो^१ — आरम्भणपुरेजात, वत्थुपुरेजात ।

आरम्भणपुरेजातं — सेक्खा वा पुथुज्जना वा चक्खु अनिच्चतो 20
दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, त आरम्भ रागो
उप्पज्जति पे०. दोमनस्स उप्पज्जति । कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको
तदारम्भणता उप्पज्जति । सोत पे० वत्थु अनिच्चतो पे० तदा-
रम्भणता उप्पज्जति । रूपायतन चक्खुविज्जाणस्स पुरेजात . पे०
फोढुब्बायतन कायविज्जाणस्स पे० । वत्थुपुरेजात — चक्खायतनं 25
चक्खुविज्जाणस्स पे० कायायतनं कायविज्जाणस्स पे०
वत्थु विपाकानं खन्धानं पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स पुरेजात
पञ्चयेन पञ्चयो - आरम्मणपुरेजातं, वत्थुपुरेजात ।

आरम्मणपुरेजात - सेक्खा या पुयुज्जना या वत्थु पे०...
आरम्म रागो .. पे० दोमनस्स उप्पज्जति । सोत पे०... वत्थु
५ अनिच्चतो पे० .. दोमनस्स पे० दिब्बेन वत्थुना ह्य .. पे०
दिब्बाय सोतधातुया सह पे० ।

वत्थुपुरेजात - वत्थु विपाकधम्मधम्मान खन्धान पुरेजात
पञ्चयेन पञ्चयो । (३)

पञ्छाजातपञ्चयो

१०६ विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
१० पञ्छाजातपञ्चयेन' पञ्चयो' - पञ्छाजाता विपाका खन्धा पुरेजातस्स
इमस्स कायस्स पञ्छाजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स पञ्छाजात
पञ्चयेन पञ्चयो - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मस्स पञ्छाजातपञ्चयेन पञ्चयो ।

आसेवनपञ्चयो

१०७ विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आसेवनपञ्चयेन
१५ पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा विपाकधम्मधम्मा खन्धा पञ्चिमान पञ्चिमानं
विपाकधम्मधम्मान खन्धान पे० अनुत्तोम गोत्रमुत्स, अनुत्तोम
बोदानस्स गोत्रमु मग्गस्स बोधान मग्गस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
२० आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा पे०... पञ्चयो ।

कम्मपञ्चयो

१०८ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन
पञ्चयो - विपाका खेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो,
पटिसयिकवणे विपाका खेतना पे० .. । (१)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स कम्मपञ्चयेन
२५ पञ्चयो - विपाका खेतना पित्तसमुद्धानानं स्थानं कम्मपञ्चयेन पञ्चयो,

पटिसन्धिक्खणे विपाका चेतना कटत्तारूपानं पे० चेतना वत्थुस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

विपाको धम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - विपाका चेतना सम्पयुत्तकानं खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो, पटि-
सन्धिक्खणे विपाका चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च रूपानं कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - विपाकधम्मधम्मा चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका^१ - विपाकधम्मधम्मा चेतना विपाकान खन्धानं कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता, नानाखणिका । सहजाता - विपाकधम्मधम्मा चेतना चित्तसमुद्धानान रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका - विपाकधम्मधम्मा चेतना कटत्तारूपान^३ कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका - विपाकधम्मधम्मा चेतना विपाकान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (४)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - विपाकधम्मधम्मा चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (५)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो ।

विपाकपच्चयो

१०६ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स विपाकपच्चयेन

पञ्चयो — विपाको एको सन्धो तिण्णन्न^१ सन्धान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिससण्णे पे० । (१)

विपाको घम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाका सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विपाकपञ्चयेन
 5 पञ्चयो, पटिसन्धिससण्णे विपाका सन्धा कटत्तारूपान विपाकपञ्चयेन^१ पञ्चयो । सखा वत्थुस्स पे० २ । (२)

विपाको घम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च^२ विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाको एको सन्धो तिण्णन्न सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिससण्णे
 10 विपाको एको सन्धो तिण्णन्न सन्धान कटत्ता च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

आहारपञ्चयो

११० विपाको घम्मो विपाकस्स घम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो — विपाका आहारा सम्पयुत्तकान सन्धान तीणि । (पटिसन्धि पि इमेस तिण्णन्नं कातव्वा^३) ।

15 विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो तीणि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो आहारा सम्पयुत्तकान सन्धान चित्तसमुद्धान च रूपान आहारपञ्चयेन पञ्चयो
 20 कवळीकारो^४ आहारो इमस्स कायस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।

इन्द्रियपञ्चयो

१११ विपाको घम्मो विपाकस्स घम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो तीणि (पटिसन्धि कातव्वा) । विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो तीणि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो इन्द्रिया सम्प-

१ तिण्णं—एवा । २-२ ती एवा पीरककेषु नतिव । ३ च घम्मस्स—ही एवा । ४ कातव्वा—ही एवा । ५ कवळीकारो—एवा ।

युत्तकान् खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो,
रूपजीवितिन्द्रिय कटत्तारूपान् इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स इन्द्रिय-
पञ्चयेन पञ्चयो - चक्खुन्द्रियं चक्खुविज्जाणस्स इन्द्रियपञ्चयेन
पञ्चयो, कायिन्द्रिय पे० । (२)

5

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा विपाकस्स
धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो - चक्खुन्द्रिय च चक्खुविज्जाण च
चक्खुविज्जाणसहगतानं खन्धान् इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो, कायिन्द्रिय
च कायविज्जाणं च कायविज्जाणसहगतान् खन्धान् इन्द्रियपञ्चयेन
पञ्चयो ।

10

ज्ञानपञ्चयो

११२ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो
तीणि । विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो
... तीणि ।

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा ज्ञानज्ञा सम्प-
युत्तकान् खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो ।

15

मगपञ्चयो

११३ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स मगपञ्चयेन
पञ्चयो तीणि । विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स मगपञ्चयेन
पञ्चयो तीणि । नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मस्स मगपञ्चयेन पञ्चयो । नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा
मगज्ञा सम्पयुत्तकान् खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् मगपञ्चयेन
पञ्चयो ।

20

सम्पयुत्तपञ्चयो

११४ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपञ्चयेन
पञ्चयो - विपाको एको खन्धो तिण्णन्न पे० द्वे खन्धा द्विन्न .. पे० .
टिसन्धिक्खणे . पे० विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स सम्प-
युत्तपञ्चयेन पञ्चयो, नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकन-

25

विपाकधम्मधम्मस्स सम्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो द्वे स्रग्धा द्विन्न सन्धान
सम्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो ।

विप्पयुत्तपञ्चयो

११५ विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स विप्प-
युत्तपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात, पञ्छाजात । सहजाता - विपाका सन्धा
चित्तसमुद्धानान रूपान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिरुक्ते
विपाका स्रग्धा कटत्तारूपान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो, सन्धा वत्थुस्स
विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता - विपाका सन्धा पुरेजातस्स
इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स विप्पयुत्त
पञ्चयेन पञ्चयो - सहजात पञ्छाजात । सहजाता - विपाकधम्मधम्मा
स्रग्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता -
विपाकधम्मधम्मा स्रग्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स
विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात, पुरेजात पञ्छाजात । सहजाता -
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विप्पयुत्त
पञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात - वत्थु नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मान
स्रग्धान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता - नेवविपाकनविपाक-
धम्मधम्मा स्रग्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स विप्पयुत्त
पञ्चयेन पञ्चयो - सहजात पुरेजात । सहजात - पटिसन्धिरुक्ते वत्थु
विपाकान स्रग्धान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात - वत्थु
वत्थुविष्णुणाणस्स पे० भायायतन कायविष्णुणाणस्स पे०-
वत्थु विपाकान स्रग्धान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स विप्पयुत्त
पञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात - वत्थु विपाकधम्मधम्मान स्रग्धान विप्पयुत्त
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अतिथिपञ्चयो

११६. विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो - विपाको एको खन्धो तिण्णन्न . पे० . पटिसन्धिक्खणे विपाको एको खन्धो तिण्णन्न .. पे० .. । (१)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स . पे० . सहजात, पच्छाजात । सहजाता - विपाका खन्धा चित्तसमुद्धानानं रूपान् 5 अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिक्खणे विपाका खन्धा कटत्तारूपान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो । पच्छाजाता - विपाका खन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाको धम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो - विपाको एको खन्धो तिण्णन्न खन्धानं 10 चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिक्खणे . पे० । (३)

११७ विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो - द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अतिथि- 15 पञ्चयेन पञ्चयो - सहजातं, पच्छाजातं । सहजाता - विपाकधम्मधम्मा खन्धा चित्तसमुद्धानान् रूपान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो । पच्छाजाता - विपाकधम्मधम्मा खन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स च नेवविपाकनविपाक- 20 धम्मधम्मस्स च . पे० विपाकधम्मधम्मो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स 25 . पे० सहजात, पुरेजात, पच्छाजातं, आहारं, इन्द्रियं । सहजातो - नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धानं चित्त- समुद्धानान् च रूपान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो, द्वे खन्धा द्विन्नं खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अतिथिपञ्चयेन पञ्चयो, एकं महाभूत पे० महाभूता चित्तसमुद्धानान् रूपान् कटत्तारूपान् उपादारूपान् अतिथि- पञ्चयेन पञ्चयो । बाहिर, आहारसमुद्धान्, उत्तुसमुद्धान्, असञ्जसत्तान् एक महाभूत पे० ।

पुरेजात — अरहा चक्षु अनिच्चतो पे० सोतं .. पे०...
 वत्थु अनिच्चतो पे० दिव्वेन चक्षुना रूप पस्सति, दिव्वाय
 सोतधातुया सह सुणाति, वत्थु नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मान सघान
 अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

- 5 पञ्चाजाता — नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मा सघा पुरेजातस्स
 इमस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो, कवलीकारो आहारो इमस्स
 कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो रूपजीवितिन्द्रिय कटत्तरूपान अत्थि
 पच्चयेन पच्चयो । (१)

- नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स अत्थि
 10 पच्चयेन पच्चयो — सहजात, पुरेजात । सहजात — पटिसन्धिक्खण्णे वत्थु
 विपाकान सन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पुरेजात — सक्खा वा
 पुयुज्जना वा चक्षु अनिच्चतो .. पे० अस्सावेन्ति, त आरम्भ रागो
 पे० दोमनस्स पे० कुसलाकुसलो निरुद्धे विपाको तदारम्मणता
 पे० सोत पे० वत्थु पे० विपाको तदारम्मणता
 15 पे०.. रूपायतन चक्षुविज्झाणस्स पे० फोटुब्बायतन काय
 विज्झाणस्स पे० चक्खायतन चक्षुविज्झाणस्स पे०.. काया
 यतन कायविज्झाणस्स पे० वत्थु विपाकान सघान अत्थिपच्चयेन
 पच्चयो । (२)

- नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स अत्थिपच्चयेन
 20 पच्चयो । पुरेजात — सेक्खा वा पुयुज्जना वा चक्षु अनिच्चतो पे०...
 अस्सावेन्ति पे० दोमनस्स उप्पज्जति । सोतं .. पे०.. वत्थु
 अनिच्चतो पे० दोमनस्स उप्पज्जति । दिव्वेन चक्षुना ... पे०...
 वत्थु विपाकधम्मधम्मान सघान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (३)

- ११८ विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
 25 विपाकस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — सहजात, पुरेजात ।
 सहजातो — चक्षुविज्झाणसहगतो एको सन्धो च चक्खायतन च तिण्णर्त्तं
 .. पे० कायविज्झाणसहगतो पे० विपाको एको सन्धो च वत्थु
 च तिण्णर्त्तं सन्धान पे० पटिसन्धिक्खण्णे विपाको एको सन्धो च
 वत्थु च तिण्णर्त्तं .. पे० .. । (१)

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो - सहजात, पच्छाजातं,
आहार, इन्द्रियं । सहजाता - विपाका खन्धा च महाभूता च चित्त-
समुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिक्खणे विपाका
खन्धा च महाभूता च कटत्तारूपानं अत्थिपच्चयेन पच्चयो । 5

पच्छाजाता - विपाका खन्धा च कवलीकारो आहारो च
इमस्स कायस्स . पे० पच्छाजाता विपाका खन्धा च रूपजीवितिन्द्रियं
च कटत्तारूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
विपाकधम्मधम्मस्स . पे० सहजातं, पुरेजातं । सहजातो - विपाक- 10
धम्मधम्मो एको खन्धो च वत्थु च तिण्णन्न पे०.. । (१)

विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो - सहजातं, पच्छा-
जात, आहार, इन्द्रिय । सहजाता - विपाकधम्मधम्मा खन्धा च महा-
भूता च चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता - 15
विपाकधम्मधम्मा खन्धा च कवलीकारो आहारो च पुरेजातस्स इमस्स
कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता - विपाकधम्मधम्मा खन्धा
च रूपजीवितिन्द्रिय च कटत्तारूपानं अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२)

नत्थि-विगताविगतपच्चया

११६ विपाको धम्मो (नत्थि-विगतं अनन्तरसदिसं, अविगतं
अत्थिसदिसं) । 20

(२) सङ्ख्या

सुखं

१२०. हेतुया सत्त, आरम्मणे नव, अधिपतिया दस, अनन्तरे
सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते एकादस, अञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये
तेरस, उपनिस्सये नव, पुरेजाते तीणि, पच्छाजाते तीणि, आसेवने द्वे,
कम्मे नव, विपाके तीणि, आहारे सत्त, इन्द्रिये नव, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त,
सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते 25
सत्त, अविगते तेरस ।

समाप्त

हेतुपञ्चया अधिपतिया सत्त, सहजाते सत्त, अठ्ठममञ्जे पञ्च, निस्सये सत्त, विपाके तीणि, इन्द्रिये सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्ययुत्ते तीणि, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त (यथा कुसमसिके पञ्हावारस्स अनुलोमगणना गणिता एव वित्थारेसम्भा) ।

धनुमोम ।

(३) पञ्चमीपुद्गले

१२१ विपाको धम्मो विपाकस्स धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाको धम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाको धम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स आरम्मण पञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

विपाको धम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, धम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

विपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स आरम्मण पञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो, धम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

विपाकधम्मधम्मो विपाकस्स च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स च धम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

विपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स च नेवविपाकनविपाक धम्मधम्मस्स च सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (५)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन

पञ्चयो, पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो, पञ्छाजातपञ्चयेन पञ्चयो, आहार-
पञ्चयेन पञ्चयो, इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकस्स धम्मस्स आरम्मण-
पञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो,
पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

5

नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो विपाकधम्मधम्मस्स आरम्मण-
पञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, पुरेजातपञ्चयेन
पञ्चयो । (३)

B

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा विपाकस्स
धम्मस्स सहजात, पुरेजात । (१)

10

विपाको च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा नेवविपाक-
नविपाकधम्मधम्मस्स सहजात, पञ्छाजात, आहार, इन्द्रिय । (२)

विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
विपाकधम्मधम्मस्स सहजात, पुरेजात । (१)

विपाकधम्मधम्मो च नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मो च धम्मा
नेवविपाकनविपाकधम्मधम्मस्स सहजातं, पञ्छाजात, आहारं,
इन्द्रियं । (२)

15

२. पञ्चयपञ्चनीयं

(२) सङ्ख्या

सुद्ध

१२२ नहेतुया सोळस, नआरम्मणे सोळस, नअधिपतिया
सोळस, नअनन्तरे सोळस, नसमनन्तरे सोळस, नसहजाते द्वादस, न-
अञ्जमञ्जे द्वादस, ननिस्सये द्वादस, नउपनिस्सये सोळस, नपुरेजाते
चुद्दस, नपञ्छाजाते सोळस, नआसेवने सोळस, नकम्मे पन्नरस, नविपाके
चुद्दस, नआहारे सोळस, नइन्द्रिये सोळस, न ज्ञाने सोळस, नमग्गे
सोळस, नसम्पयुत्ते द्वादस, नविप्पयुत्ते दस, नोअत्थिया दस, नोनत्थिया
सोळस, नोविगते सोळस, नोअविगते दस ।

20

समागं

नहेतुपञ्चया नआरम्मणे सोळस, पे० . नोअविगते दस । 25

(यथा कुसलसिक्के पञ्चनीयगणना वित्थारिता एव वित्थारेतब्ब) ।

पञ्चनीयं ।

३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं

हेतुसमायं

१२३ हेतुपञ्चया नञ्चारम्मणे सत्त, नञ्चिपतिया सत्त, नञ्चनन्तरे सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नञ्चञ्जमञ्जे तीणि नञ्चपनिस्सये सत्त, नपुरेजात्त सत्त, नपञ्छाजाते सत्त, नञ्चासेयने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके चत्तारि, नञ्चाहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि नोत्तिथिया सत्त नोविगते सत्त ।

चट्ठा

हेतु-सहजात्त-निस्सय अत्थि अविगतं तं नञ्चारम्मणे सत्त ५०... नञ्चञ्जमञ्जे तीणि १ पे० नविपाके चत्तारि १ पे० नसम्पयुत्त तीणि नविप्पयुत्ते तीणि १ पे० नोविगते सत्त (यथा कुसलसिक्के अनुलोमपञ्चनीयगणना वित्थारिता एव वित्थारेतब्ब । असम्मोहन्तेन एसो सज्जायमग्गो) ।

अनुलोमपञ्चनीयं ।

४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं

नहेतुसमायं

१२४ नहेतुपञ्चया नञ्चारम्मणे नव, अञ्चिपतिया दस, अनन्तरे सत्त समनन्तरे सत्त सहजाते एकादस, अञ्चञ्जमञ्जे सत्त, निस्सये तेरस उपनिस्सये नव पुरेजाते तीणि पञ्छाजाते तीणि अञ्चबन द्वे कम्मे नव विपाके तीणि आहारे सत्त, इन्द्रिये नव, ज्ञाने सत्त मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि विप्पयुत्ते पञ्च अत्थिया तरस अत्थिया सत्त विगते सत्त अविगते तेरस ।

सिक्कं

नहेतुपञ्चया नञ्चारम्मणपञ्चया अञ्चिपतिया सत्त ५०... अविगते तेरस (यथा कुसलसिक्के पञ्चनीयानुलोमगणना वित्थारिता एवं वित्थारेतब्ब) ।

पञ्चनीयानुलोमं ।

विपाकसिक्कं सिद्धिं ।

४. उपादिन्नत्तिकं

§ १. पटिच्चवारो

१. पच्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपच्चयो

१ उपादिन्नुपादानियं धम्मं पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपच्चया - उपादिन्नुपादानिय एक खन्धं पटिच्च तयो
खन्धा . पे० . द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, पटिसन्धिक्खणे उपा-
दिन्नुपादानिय एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा कटत्ता च रूप . पे० .
द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा कटत्ता च रूप, खन्धे पटिच्च वत्थु, वत्थु 5
पटिच्च खन्धा, उपादिन्नुपादानिय एक महाभूत पटिच्च तयो महा-
भूता पे० द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, महाभूते पटिच्च
कटत्तारूप उपादारूपं । (१)

उपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपच्चया - उपादिन्नुपादानिये खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान 10
रूपं । (२)

उपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च उपादिन्नुपादानियो च अनु-
पादिन्नुपादानियो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - उपादिन्नुपादानिय
एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे
पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३) 15

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति हेतुपच्चया - अनुपादिन्नुपादानिय एक खन्ध पटिच्च तयो
खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्त-
समुद्धान च रूपं, अनुपादिन्नुपादानिय एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता
पे० महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप उपादारूपं । (१) 20

अनुपादिन्ननुपादानियं धम्म पटिच्च अनुपादिन्ननुपादानियो
धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - अनुपादिन्ननुपादानिय एकं खन्ध पटिच्च
तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

अनुपादिन्ननुपादानिय धम्मं पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो

धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अनुपादिअनुपादानियो सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

- अनुपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिअनुपादानियो च अनुपादिअनुपादानियो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - अनुपादिअनुपादानिय एक सन्धे पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे०.. हे सन्धे पटिच्च हे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (१)

- अनुपादिअनुपादानिय च अनुपादिअनुपादानिय च धम्म पटिच्च अनुपादिअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अनुपादिअनुपादानियो सन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)
- उपादिअनुपादानिय च अनुपादिअनुपादानिय च धम्म पटिच्च अनुपादिअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - उपादिअनुपादानियो सन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

आरम्मणपञ्चयो

- २ उपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च उपादिअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति आरम्मणपञ्चया - उपादिअनुपादानिय एक सन्धे पटिच्च पे० पटिसिद्धिक्खणे पे० ।

अनुपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च पे० .. ।

अनुपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च ... पे० .. आरम्मण पञ्चया 'तीणि' ।

अधिपतिपञ्चयो

- ३ अनुपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिअनुपादानिय धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया - अनुपादिअनुपादानिय एक सन्धे पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० एक महाभूत पटिच्च पे० महाभूत पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप उपादास्यं । (१)

अनुपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च तीणि ।

- अनुपादिअनुपादानिय च अनुपादिअनुपादानिय च धम्म पटिच्च अनुपादिअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया - अनुपादिअनुपादानिय सन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप ।

अनन्तरपच्चयादि

४. उपादिन्नुपादानियं धम्मं पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो पज्जति अनन्तरपच्चया, समनन्तरपच्चया, सहजातपच्चया — उपादिन्नुपादानियं एकं खन्ध पटिच्च . पे०.. पटिसन्धिक्खणे पे०. एक महाभूतं पटिच्च . पे०. महाभूते पटिच्च कटत्तारूपं उपादारूप, असज्जसत्तानं एकं महाभूतं पटिच्च पे०.. महाभूते पटिच्च कटत्तारूपं उपादारूप ।

उपादिन्नुपादानिय धम्मं पटिच्च तीणि ।

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपपज्जति सहजातपच्चया — अनुपादिन्नुपादानिय एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धानं च रूप पे०.. एकं महाभूत पटिच्च .. पे०.. महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धानं रूपं उपादारूप; बाहिर, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धानं एकं महाभूतं पटिच्च पे०... ।

अनुपादिन्ननुपादानियं धम्मं पटिच्च . तीणि ।

अनुपादिन्नुपादानियं च अनुपादिन्ननुपादानियं च धम्मं पटिच्च पे० . अनुपादिन्नुपादानियो पे० ।

उपादिन्नुपादानियं च अनुपादिन्नुपादानियं च धम्मं पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो . पे०. ।

अज्जमज्जपच्चयो

५ उपादिन्नुपादानियं धम्मं पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो पज्जति अज्जमज्जपच्चया — उपादिन्नुपादानिय एकं खन्ध पटिच्च पे०. पटिसन्धिक्खणे उपादिन्नुपादानिय एकं खन्ध पटिच्च तयो खन्धा वत्थु च पे०. खन्धे पटिच्च वत्थु, वत्थु पटिच्च खन्धा, एक महाभूत पटिच्च पे०. द्वे महाभूते पटिच्च द्वे महाभूता, असज्जसत्तानं एकं महाभूत . पे०. ।

अनुपादिन्नुपादानियं धम्मं पटिच्च .. पे०. बाहिरं, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धानं पे० ।

अनुपादिन्ननुपादानिय धम्मं पटिच्च पे०. ।

निस्सय-उपनिस्सयपञ्चया

६ उपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च निस्सयपञ्चया .. नव^१ ।
उपनिस्सयपञ्चया तीणि^२ ।

पुरेजातपञ्चयो

७ उपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च उपादिभुपादानियो धम्मो
उप्यज्जति पुरेजातपञ्चया तीणि ।

आसेवनपञ्चयो

८ अनुपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च अनुपादिभुपादानियो
धम्मो उप्यज्जति आसेवनपञ्चया - अनुपादिभुपादानिय एक सत्त्वं
पटिञ्च पे० .. ।

९ अनुपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च अनुपादिभुपादानियो
धम्मो उप्यज्जति आसेवनपञ्चया - अनुपादिभुपादानिय एक सत्त्वं
१० पटिञ्च पे० .. ।

कम्मपञ्चयो

११ उपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च उपादिभुपादानियो धम्मो
उप्यज्जति कम्मपञ्चया (हेतुपञ्चयसदिसा नव) ।

विपाकपञ्चयो

१२ उपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च उपादिभुपादानियो धम्मो
उप्यज्जति विपाकपञ्चया तीणि ।

१३ अनुपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च अनुपादिभुपादानियो धम्मो
उप्यज्जति विपाकपञ्चया - एक महामूत पटिञ्च .. पे०... महामूते
पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप उपाधारूप ।

अनुपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च अनुपादिभुपादानियो
धम्मो उप्यज्जति विपाकपञ्चया - विपाक अनुपादिभुपादानिय एक
१४ सद्य पटिञ्च तयो सद्य पे० नव ।

आहारपञ्चयाधि

१५ उपादिभुपादानिय धम्म पटिञ्च उपादिभुपादानियो धम्मो

उप्पज्जति आहारपच्चया। पे० इन्द्रियपच्चया, ज्ञानपच्चया, मग्ग-
पच्चया, सम्पयुत्तपच्चया, विप्पयुत्तपच्चया, अत्थिपच्चया, नत्थिपच्चया,
विगतपच्चया, अविगतपच्चया (यथा कुसलत्तिकस्स पटिच्चवारो
सज्झायमग्गेन वित्थारितो एवं वित्थारेतब्ब) ।

(२) सङ्खया

सुद्धं

१२ हेतुया नव, आरम्मणे तीणि, अधिपतिया पञ्च, अनन्तरे 5
तीणि, समनन्तरे तीणि, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये नव,
उपनिस्सये तीणि, पुरेजाते तीणि, आसेवने द्वे, कम्मे नव, विपाके नव,
आहारे नव, इन्द्रिये नव, ज्ञाने नव, मग्गे नव, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते
नव, अत्थिया नव, नत्थिया तीणि, विगते तीणि, अविगते नव ।

समाप्तं

हेतुपच्चया आरम्मणे तीणि पे०... अविगते नव (यथा 10
कुसलत्तिके पटिच्चगणना सज्झायमग्गेन गणिता एवं गणेतब्बं) ।

अनुलोमं ॥

२ पच्चयपच्चनीयं

(१) विसङ्को

नहेतुपच्चयो

१३ उपादिन्नुपादानिय घम्म पटिच्च उपादिन्नुपादानियो घम्मो
उप्पज्जति नहेतुपच्चया — अहेतुक उपादिन्नुपादानिय एक खन्ध पटिच्च
तयो खन्धा, द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा, अहेतुकपटिसन्धिक्खणे उपादिन्नु-
पादानिय एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा कटत्ता च रूप . पे० द्वे खन्धे 15
पटिच्च द्वे खन्धा कटत्ता च रूपं, खन्धे पटिच्च वत्थु, वत्थु^१ पटिच्च
खन्धा, एक महाभूत पटिच्च तयो महाभूता पे० महाभूते पटिच्च
कटत्तारूप उपादारूप, असञ्जसत्तानं एकं महाभूत पटिच्च पे०
महाभूते पटिच्च कटत्तारूप उपादारूप । (१)

उपादिन्नुपादानिय घम्मं पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो घम्मो 2

उप्यज्जति नहेतुपञ्चया - ग्रहेतुके उपादिभूपादानिये सन्धे पटिञ्च
चित्तसमुद्धान रूप । (२)

उपादिभूपादानिय धम्म पटिञ्च उपादिभूपादानियो च
अनुपादिभूपादानियो च धम्मा उप्यज्जन्ति नहेतुपञ्चया - ग्रहेतुक
उपादिभूपादानिय एक सन्धे पटिञ्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च
रूप पे० .. द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (१)

अनुपादिभूपादानिय धम्मं पटिञ्च अनुपादिभूपादानियो धम्मो
उप्यज्जति नहेतुपञ्चया - ग्रहेतुक अनुपादिभूपादानिय एक सन्धे पटिञ्च
तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, द्वे सन्धे पटिञ्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धानं
च रूप, अनुपादिभूपादानिय एक महामूत पे० .. महामूते पटिञ्च
चित्तसमुद्धान रूप उपादा रूप, बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धानं
एक महामूत पटिञ्च .. पे० .. महामूते पटिञ्च उपादा रूप, विधि-
विधिश्चासहगते उद्वञ्चसहगते सन्धे पटिञ्च विधिविधिश्चासहगतो
उद्वञ्चसहगतो मोहो । (१)

उपादिभूपादानिय च अनुपादिभूपादानिय च धम्म पटिञ्च
अनुपादिभूपादानियो धम्मो उप्यज्जति नहेतुपञ्चया - ग्रहेतुके उपा-
दिभूपादानिये सन्धे च महामूते च पटिञ्च चित्तसमुद्धान रूप ।

नग्नारम्मणपञ्चयो

१४ उपादिभूपादानिय धम्म पटिञ्च उपादिभूपादानियो धम्मो
उप्यज्जति नग्नारम्मणपञ्चया - पटिसन्धिक्कसणे उपादिभूपादानिये सन्धे
पटिञ्च कटत्ता रूप, सन्धे पटिञ्च वत्थु, एक महामूत पटिञ्च .. पे० ..
असञ्जसत्तानं एकं महामूत पटिञ्च पे० । (१)

उपादिभूपादानिय धम्म पटिञ्च अनुपादिभूपादानियो धम्मो
उप्यज्जति नग्नारम्मणपञ्चया - उपादिभूपादानिये सन्धे पटिञ्च चित्त
समुद्धान रूप । (२)

अनुपादिभूपादानिय धम्मं पटिञ्च अनुपादिभूपादानियो धम्मो
उप्यज्जति नग्नारम्मणपञ्चया - अनुपादिभूपादानिये सन्धे पटिञ्च
चित्तसमुद्धान रूप एक महामूतं पटिञ्च पे० बाहिर आहारसमुद्धानं,
उतुसमुद्धान एक महामूत पटिञ्च पे० .. । (१)

अनुपादिअनुपादानिय धम्मं पटिञ्च अनुपादिभूपादानियो

धम्मो उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — अनुपादिन्नअनुपादानिये खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)

अनुपादिन्नपादानिय च अनुपादिन्नअनुपादानिय च धम्म पटिच्च अनुपादिन्नपादानियो धम्मो उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — अनुपादिन्नअनुपादानिये खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (१) 5

उपादिन्नपादानियं च अनुपादिन्नपादानिय च धम्म पटिच्च अनुपादिन्नपादानियो धम्मो उप्पज्जति नआरम्मणपच्चया — उपादिन्नपादानिये खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (१)

नअधिपतिपच्चयो

१५ उपादिन्नपादानियं धम्मं पटिच्च उपादिन्नपादानियो धम्मो उप्पज्जति नअधिपतिपच्चया (पटिसन्धि परिपुण्ण) तीणि । 10

अनुपादिन्नपादानिय धम्म पटिच्च एका^१ ।

अनुपादिन्नअनुपादानिय धम्मं पटिच्च अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नअधिपतिपच्चया — अनुपादिन्नअनुपादानिये खन्धे पटिच्च अनुपादिन्नअनुपादानिया अधिपति । (१)

उपादिन्नपादानिय च अनुपादिन्नपादानिय च धम्म पटिच्च अनुपादिन्नपादानियो धम्मो उप्पज्जति नअधिपतिपच्चया — उपादिन्नपादानिये खन्धे च महाभूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । 15

नअनन्तरपच्चयादि

१६ उपादिन्नपादानिय धम्म पटिच्च उपादिन्नपादानियो धम्मो उप्पज्जति नअनन्तरपच्चया पे० नसमनन्तरपच्चया, नअञ्जमञ्जपच्चया, नउपनिस्सयपच्चया, नपुरेजातपच्चया, नपच्छाजातपच्चया, नआसेवनपच्चया पे० । 20

अनुपादिन्नअनुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नआसेवनपच्चया — विपाक अनुपादिन्नअनुपादानिय एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा (सङ्खित्त) ।

नकम्मपच्चयो

१७ अनुपादिन्नपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नपादानियो 25

धम्मो उप्पज्जति नक्कम्मपच्चया - अनुपादिश्रुपादानिये सये पटिच्च
अनुपादिश्रुपादानिया चेतना, बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धान एकं
महामूतं पटिच्च पे० । (१)

अनुपादिश्रुपादानिय धम्मं पटिच्च अनुपादिश्रुपादानियो
५ धम्मो उप्पज्जति नक्कम्मपच्चया - कुसले अनुपादिश्रुपादानिये सये
पटिच्च अनुपादिश्रुपादानिया चेतना । (२)

नविपाकपच्चयो

१८ उपादिश्रुपादानियं धम्मं पटिच्च उपादिश्रुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नविपाकपच्चया - असज्जसत्तान एकं महामूतं पटिच्च
पे०.. महामूते पटिच्च कटत्तरूप उपादात्तम् ।

१० अनुपादिश्रुपादानियं धम्मं पटिच्च अनुपादिश्रुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नविपाकपच्चया एषा ।

अनुपादिश्रुपादानियं धम्मं पटिच्च अनुपादिश्रुपादानियो
धम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया - कुसल अनुपादिश्रुपादानिय
एष सये पटिच्च सये सया तीणि ।

१३ अनुपादिश्रुपादानिय च अनुपादिश्रुपादानिय च धम्मं पटिच्च
अनुपादिश्रुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया - कुसले अनु
पादिश्रुपादानिय सये च महामूते च पटिच्च वित्तसमुद्धान रूप ।

ममाहारपच्चयो

१९ उपादिश्रुपादानिय धम्मं पटिच्च उपादिश्रुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नमाहारपच्चया - असज्जसत्तान एकं महामूतं पटिच्च
पे० । (१)

अनुपादिश्रुपादानिय धम्मं पटिच्च अनुपादिश्रुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नमाहारपच्चया - बाहिर उतुसमुद्धान एकं महामूतं पटिच्च
पे० ।

गह्वरिपच्चयो

२० उपादिश्रुपादानिय धम्मं पटिच्च उपादिश्रुपादानियो धम्मो
११ उप्पज्जति गह्वरिपच्चया - असज्जसत्तान महामूतं पटिच्च रूप
विशेषम् । (१)

अनुपादिन्नुपादानियं धम्म पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नइन्द्रियपच्चया - बाहिर, आहारसमुद्धान, उतुसमुद्धानं एकं
महाभूत पटिच्च . पे० . ।

नज्ञानपच्चयो

२१ उपादिन्नुपादानियं धम्म पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नज्ञानपच्चया - पञ्चविञ्जाणसहगतं एकं खन्धं 5
पटिच्च तयो खन्धा पे० असञ्जसत्तान एकं महाभूतं पटिच्च
.. पे० . । (१)

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नज्ञानपच्चया - बाहिर, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धान एक
महाभूत पटिच्च . पे० . । 10

नमग्गपच्चयो

२२ उपादिन्नुपादानिय धम्मं पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नमग्गपच्चया - अहेतुक उपादिन्नुपादानियं एकं खन्धं पटिच्च
तयो खन्धा पञ्च ।

नसम्पयुत्तपच्चयो

२३ उपादिन्नुपादानियं धम्म पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नसम्पयुत्तपच्चया (नआरम्मणपच्चयसदिस) । 15

नविप्पयुत्तपच्चयो

२४ उपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नविप्पयुत्तपच्चया - अरूपे उपादिन्नुपादानिय एकं खन्धं
पटिच्च तयो खन्धा पे० असञ्जसत्तानं एक महाभूतं पटिच्च
पे० . । (१)

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पटिच्च अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो 20
उप्पज्जति नविप्पयुत्तपच्चया - अरूपे अनुपादिन्नुपादानिय एक खन्धं
पटिच्च तयो खन्धा पे० . बाहिरं, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धानं
एक महाभूत पटिच्च . पे० . । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानिय धम्मं पटिच्च अनुपादिन्नअनुपादानियो

धम्मो उप्पज्जति नविप्पयुत्तपञ्चया - अरूपे अनुपादिअनुपादानिय
एक सख पटिच्च तयो सखा पे० द्वे सखे पटिच्च द्वे सख्या । (१)

नोनत्थि-नोविगतपञ्चया

२५ उपादिअनुपादानिय धम्म पटिच्च उपादिअनुपादानियो
धम्मो उप्पज्जति नोनत्थिपञ्चया, नोविगतपञ्चया (यथा कुसलत्तिके
५ पञ्चनीयवारो वित्थारितो एव वित्थारेत्तन्वो) ।

(१) सङ्ख्या

सुखं

२६ नहेतुया पञ्च, नआरम्मणे छ, नअधिपतिया छ, नअनन्तरे
छ, नसमनन्तरे छ नअञ्जामञ्जे छ, नउपमिस्सये छ नपुरेजाते सत्त,
नपञ्चाजाते नव नआसेवने नव, नकम्मे द्वे, नविपाके छ, नआहारे द्वे,
नइन्द्रिये द्वे, नज्ञाने द्वे, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते छ, नविप्पयुत्ते तीणि,
१० नोनत्थिया छ, नोविगते छ ।

नहेतुसुखं

नहेतुपञ्चया नआरम्मणे वत्तारि, नअधिपतिया पञ्च, नअनन्तरे
वत्तारि पे०.. नआसेवने पञ्च, नकम्मे एक नविपाके द्वे ... पे०..
नज्ञाने द्वे, नमग्गे पञ्च, नसम्पयुत्ते वत्तारि, नविप्पयुत्ते द्वे .. पे०..
नोविगते वत्तारि (यथा कुसलत्तिके गणना एव गणेतव्व) ।
पञ्चनीयं ।

१ पञ्चयानुसोमपञ्चनीयं

हेतुसुखं

१५ ७ हेतुपञ्चया नआरम्मणे छ पे० नपुरेजाते सत्त,
नपञ्चाजाते नव नआसेवने नव नकम्मे द्वे नविपाके छ, नसम्पयुत्ते छ,
नविप्पयुत्ते तीणि पे०.. नोविगते छ (यथा कुसलत्तिके अनुसोम-
पञ्चनीयगणना एव गणेतव्व) ।

अनुसोमपञ्चनीयं ।

४ पञ्चमपञ्चनीयानुसोमं

नहेतुसुखं

२८. नहेतुपञ्चया आरम्मणे द्वे .. पे०.. सहजाते पञ्च,

अञ्जमञ्जे द्वे, निस्सये पञ्च, उपनिस्सये द्वे, पुरेजाते द्वे, आसेवने
एकं, कम्मे पञ्च ... पे०... ज्ञाने पञ्च, मग्गे एकं, सम्पयुत्ते द्वे, विप्पयुत्ते
पञ्च ... पे०... अविगते पञ्च (यथा कुसलत्तिके पञ्चनीयानुलोमगणना
एवं गणेतव्वा) ।

पञ्चनीयानुलोमं ।

पटिच्चवारो ।

२. सहजातवारो

१-४. पञ्चयचतुष्कं

२६. उपादिन्नुपादानियं धम्मं सहजातो उपादिन्नुपादानियो 5
धम्मो उपपज्जति हेतुपञ्चया (पटिच्चवारो पि सहजातवारो पि
सदिसो) ।

सहजातवारो ।

३. पञ्चयवारो

१. पञ्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपञ्चयो

३०. उपादिन्नुपादानियं धम्मं पञ्चया उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उपपज्जति हेतुपञ्चया — उपादिन्नुपादानियं एकं खन्धं पञ्चया तयो
खन्धा ... पे०... पटिसन्धिक्खणे ... पे०... खन्धे पञ्चया वत्थु, वत्थुं पञ्चया. 10
खन्धा; एकं महाभूत पञ्चया तयो महाभूता .. पे०... महाभूते पञ्चया
कटत्तारूप उपादारूपं, वत्थु पञ्चया उपादिन्नुपादानिया खन्धा । (१)

उपादिन्नुपादानिय धम्मं पञ्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो
उपपज्जति हेतुपञ्चया — उपादिन्नुपादानिये खन्धे पञ्चया चित्तममुद्धानं
रूपं, वत्थु पञ्चया अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा । (२)

उपादिन्नुपादानियं धम्मं पञ्चया अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो
उपपज्जति हेतुपञ्चया — वत्थुं पञ्चया अनुपादिन्ननुपादानिया
खन्धा । (३)

उपादिभ्रुपादानिय धम्म पञ्चया उपादिभ्रुपादानियो च अनु
पादिभ्रुपादानियो च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपञ्चया - उपादिभ्रुपादानिय
एक सख पञ्चया तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे०, । (४)

३१ अनुपादिभ्रुपादानिय धम्मं पञ्चया अनुपादिभ्रुपादानियो

४ धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया एका ।

अनुपादिभ्रुपादानिय धम्म पञ्चया अनुपादिभ्रुपादानियो
धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया तीणि ।

उपादिभ्रुपादानिय च अनुपादिभ्रुपादानिय च धम्म पञ्चया
अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अनुपादिभ्रु
१० अनुपादानिय एक सख च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा पे० द्वे सन्धे
च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा । (१)

अनुपादिभ्रुपादानिय च अनुपादिभ्रुपादानिय च धम्म पञ्चया
अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - अनुपादिभ्रु
अनुपादानिये सन्धे च महामूले च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप । (१)

१५ उपादिभ्रुपादानिय च अनुपादिभ्रुपादानिय च धम्मं पञ्चया
अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - उपादिभ्रुपादानिये
सन्धे च महामूले च पञ्चया चित्तसमुद्धान रूप अनुपादिभ्रुपादानिय एकं
सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा पे०, द्वे सन्धे च वत्थु च पञ्चया
द्वे सन्धा ।

आरम्भणपञ्चयो

२० ३२ उपादिभ्रुपादानिय धम्म पञ्चया उपादिभ्रुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति आरम्भणपञ्चया - उपादिभ्रुपादानिय एक सन्ध पञ्चया तयो
सन्धा ... पे० द्वे सन्धे पञ्चया द्वे सन्धा पटिसन्धिक्खणे उपादिभ्रु
पादानिय एक सख पञ्चया तयो सन्धा ... पे० द्वे सन्धे पञ्चया द्वे
सन्धा वत्थु पञ्चया सन्धा चक्खायतन पञ्चया चक्खविज्झाणं
२५ ... पे० ... वायसतनं पञ्चया वायविज्झाणं वत्थु पञ्चया उपादिभ्रु
पादानिया सन्धा । (१)।

उपादिभ्रुपादानिय धम्म पञ्चया अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो

उपपज्जति आरम्भणपच्चया - वत्थु पच्चया अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा । (२)

उपादिन्नुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपपज्जति आरम्भणपच्चया - वत्थु पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा । (३)

5

अनुपादिन्नुपादानियं धम्मं पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपपज्जति आरम्भणपच्चया - अनुपादिन्नुपादानिय एक खन्ध पच्चया तयो खन्धा पे० . द्वे खन्धे पच्चया द्वे खन्धा । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपपज्जति आरम्भणपच्चया - अनुपादिन्नअनुपादानिय एक खन्ध पच्चया तयो खन्धा . पे० द्वे खन्धे पच्चया द्वे खन्धा । (१)

10

उपादिन्नुपादानिय च अनुपादिन्नअनुपादानिय च धम्मं पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपपज्जति आरम्भणपच्चया - अनुपादिन्नअनुपादानिय एक खन्ध च वत्थु च पच्चया तयो खन्धा . पे० . द्वे खन्धे च वत्थु च पच्चया द्वे खन्धा । (१)

15

उपादिन्नुपादानिय च अनुपादिन्नुपादानियं च धम्मं पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपपज्जति आरम्भणपच्चया - अनुपादिन्नुपादानिय एक खन्ध च वत्थु च पच्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पच्चया द्वे खन्धा । (२)

अधिपतिपच्चयो

३३ उपादिन्नुपादानियं धम्म पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपपज्जति अधिपतिपच्चया - वत्थुं पच्चया अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा । (१)

20

उपादिन्नुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपपज्जति अधिपतिपच्चया - वत्थु पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा । (२)

25

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपपज्जति अधिपतिपच्चया एका ।

अनुपादिन्नअनुपादानिय धम्म पच्चया तिस्सो ।

उपादिन्नुपादानिय च अनुपादिन्नअनुपादानिय च धम्म पच्चया

... पे० . अधिपतिपच्चया पे० . ।

30

अनुपादिभ्रुपादानिय च अनुपादिस्तनुपादानिय च धम्म पञ्चया
पे० .. अधिपतिपञ्चया ।

उपादिभ्रुपादानिय च अनुपादिभ्रुपादानिय च धम्म पञ्चया
अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उप्पज्जति अधिपतिपञ्चया — अनुपादिभ्रु
पादानिय एक सन्ध च यत्थु च पञ्चया तयो सन्धा .. पे०... द्वे सन्धे च
यत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा ।

अमन्तरपञ्चयो

३४ उपादिभ्रुपादानियं धम्म पञ्चया उपादिभ्रुपादानियो
धम्मो उप्पज्जति अमन्तरपञ्चया (चतुर्वीसति पञ्चया वित्पारेतव्या)
अविगतपञ्चया ।

(१) वक्कपा

सुद्धं

३५ हेतुया एकादस, आरम्भणे सत्त, अधिपतिया नव, अमन्तरे
सत्त, समन्तरे सत्त, सहजाते एकादस, अठ्ठममब्धे सत्त, तिस्सये
एकादस, उपनिस्सये सत्त, पुरेजाते सत्त, आसेवणे छ धम्मे एकादस,
विपाके एकादस, आहारे एकादस, इन्द्रिये एकादस, ज्ञाने एकादस, मग्गे
एकादस सम्पयुत्ते सत्त, विप्पयुत्ते एकादस, अत्थिया एकादस, नत्थिया
सत्त, विगते सत्त, अविगते एकादस ।

हेतुपञ्च

हेतुपञ्चया आरम्भणे सत्त पे०... अविगते एकादस (यया
कृत्तल्लसिके गणना एव गणेतव्या) ।

२ पञ्चयपञ्चनीयं

(१) विज्झो

महेतुपञ्चयो

३६ उपादिभ्रुपादानियं धम्मं पञ्चया उपादिभ्रुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नहेतुपञ्चया — महेतुकं उपादिभ्रुपादानियं एकं सन्ध पञ्चया
.. पे० .. महेतुकपटिसन्धिषण्णणे .. पे० असञ्जसत्तार्ण एक महामूव
.. पे०... वससायसग पञ्चया चक्खुविच्छार्ण पे० वागामत्तर्ण

पञ्चया कायविज्जाण, वत्थुं पञ्चया अहेतुका उपादिन्नुपादानिया खन्धा । (१)

उपादिन्नुपादानिय धम्मं पञ्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - अहेतुके उपादिन्नुपादानिये खन्धे पञ्चया चित्तसमुट्ठान रूप, वत्थु पञ्चया अहेतुका अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा, वत्थु पञ्चया विचिकिच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो । (२)

उपादिन्नुपादानिय धम्म पञ्चया उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा उप्पज्जन्ति नहेतुपञ्चया - अहेतुकं उपादिन्नुपादानिय एक खन्ध पञ्चया तयो खन्धा चित्तसमुट्ठान च रूप पे० । (३)

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पञ्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - अहेतुक अनुपादिन्नुपादानिय एकं खन्धं पञ्चया तयो खन्धा चित्तसमुट्ठान च रूपं . पे० बाहिरं, आहारसमुट्ठान, जतुसमुट्ठान एक महाभूत . पे० रूप, विचिकिच्छासहगते उद्धच्चसहगते खन्धे पञ्चया विचिकिच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो । (१)

उपादिन्नुपादानिय च अनुपादिन्नुपादानियं च धम्म पञ्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - अहेतुके उपादिन्नुपादानिये खन्धे च महाभूते च पञ्चया चित्तसमुट्ठानं रूप, अहेतुकं अनुपादिन्नुपादानिय एक खन्ध च वत्थुं च पञ्चया तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे च वत्थु च पञ्चया द्वे खन्धा, विचिकिच्छासहगते उद्धच्चसहगते खन्धे च वत्थु च पञ्चया विचिकिच्छासहगतो उद्धच्चसहगतो मोहो । (१)

नञ्चारम्मणपञ्चयो

३७ उपादिन्नुपादानिय धम्म पञ्चया उपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नञ्चारम्मणपञ्चया (सङ्खित्त) ।

नञ्अधिपतिपञ्चयो

३८ उपादिन्नुपादानिय धम्म पञ्चया उपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नञ्अधिपतिपञ्चया - उपादिन्नुपादानिय एक खन्ध पञ्चया पे० । (१)

उपादिन्नुपादानिय धम्मं पञ्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो

उप्यज्जति नअधिपतिपच्चया — उपादिधुपादानिये सखे पच्चया चित्त
समुद्धान रूप, वत्थु पच्चया अनुपादिधुपादानिया सखा । (२)

उपादिधुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिधुअनुपादानियो धम्मो
उप्यज्जति नअधिपतिपच्चया — वत्थु पच्चया अनुपादिधुअनुपादानिया

5 अधिपति । (१)

उपादिधुपादानिय धम्म पच्चया उपादिधुपादानियो च अनुपा
दिधुपादानियो च धम्मा उप्यज्जन्ति नअधिपतिपच्चया — उपादिधु
पादानिय एक सख पच्चया तयो सखा चित्तसमुद्धान च रूपं
.. पे० । (४)

10 अनुपादिधुपादानिय धम्म पच्चया (एया पञ्हा) ।

अनुपादिधुअनुपादानिय धम्मं पच्चया अनुपादिधुअनुपादानियो
धम्मो उप्यज्जति नअधिपतिपच्चया — अनुपादिधुअनुपादानिये सखे
पच्चया अनुपादिधुअनुपादानिया अधिपति । (१)

उपादिधुपादानिय च अनुपादिधुअनुपादानिय च धम्म पच्चया
15 अनुपादिधुअनुपादानियो धम्मो उप्यज्जति न अधिपतिपच्चया —
अनुपादिधुअनुपादानिये सखे च वत्थु च पच्चया अनुपादिधुअनुपादानिया
अधिपति । (१)

उपादिधुपादानिय च अनुपादिधुपादानिय च धम्म पच्चया
अनुपादिधुपादानियो धम्मो उप्यज्जति नअधिपतिपच्चया — उपादिधु
20 पादानिय गाय च महामुते च पच्चया चित्तसमुद्धानं रूपं अनुपादिधु
पादानिय एव गायं च वत्थुं च पच्चया तयो राधा .. पे० .. ६ गाय च
वत्थुं च पच्चया ६ राधा । (१)

ममनन्तरपच्चयादि

3६ उपादिधुपादानिय धम्म पच्चया उपादिधुपादानिया धम्मो
उप्यज्जति नअधिपतिपच्चया नगमनत्तापच्चया नअज्जमज्जपच्चया
25 नउत्तानिरगमत्तापच्चया मपुत्तापच्चया मज्जत्तापच्चया ममागमन
पच्चया पे० ।

मममपच्चयो

४० उपादिधुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिधुपादानियो

धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — वत्थुं पच्चया अनुपादिन्नुपादानिया चेतना । (१)

उपादिन्नुपादानियं धम्मं पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — वत्थु पच्चया कुसला अनुपादिन्नअनुपादानिया चेतना । (२)

5

अनुपादिन्नुपादानियं धम्मं पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — अनुपादिन्नुपादानिये खन्धे पच्चया अनुपादिन्नुपादानिया चेतना; बाहिरं, आहारसमुद्धानं, उतुसमुद्धानं एकं महाभूतं पच्चया ... पे०... । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियं धम्मं पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — कुसले अनुपादिन्नअनुपादानिये खन्धे पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानिया चेतना । (१)

10

उपादिन्नुपादानियं च अनुपादिन्नअनुपादानियं च धम्मं पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — कुसले अनुपादिन्नअनुपादानिये खन्धे च वत्थु च पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानिया कुसला चेतना । (१)

15

उपादिन्नुपादानियं च अनुपादिन्नुपादानियं च धम्मं पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नकम्मपच्चया — अनुपादिन्नुपादानिये खन्धे च वत्थु च पच्चया अनुपादिन्नुपादानिया चेतना ।

नविपाकपच्चयो

४१ उपादिन्नुपादानिय धम्म पच्चया उपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया — असञ्जसत्तानं एकं महाभूतं पच्चया ... पे० . । (१)

20

उपादिन्नुपादानियं धम्म पच्चया अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया, वत्थु पच्चया अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा । (२)

25

उपादिन्नुपादानिय धम्म पच्चया अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपच्चया — वत्थु पच्चया कुसला अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा । (३)

अनुपादिन्नुपादानिय धम्म पच्चया . एका ।

अनुपादिभ्रानुपादानिय धम्म पञ्चया तीणि ।

उपादिभ्रानुपादानिय च अनुपादिभ्रानुपादानिय च धम्म पञ्चया
अनुपादिभ्रानुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया (सङ्खित्त) ।

अनुपादिभ्रानुपादानिय च अनुपादिभ्रानुपादानिय च धम्म पञ्चया
5 अनुपादिभ्रानुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया (सङ्खित्त) ।

उपादिभ्रानुपादानिय च अनुपादिभ्रानुपादानिय च धम्म पञ्चया
अनुपादिभ्रानुपादानियो धम्मो उप्पज्जति नविपाकपञ्चया - अनुपादिभ्रानुपादानिय एक सन्ध च वत्थु च पञ्चया तयो सन्धा पे०... द्वे सन्धे
च वत्थु च पञ्चया द्वे सन्धा ।

नम्राहारपञ्चयादि

10 ४२ उपादिभ्रानुपादानिय धम्म पञ्चया उपादिभ्रानुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नम्राहारपञ्चया, नहन्त्रियपञ्चया, नम्रानपञ्चया, नमग
पञ्चया, नसम्पयुत्तपञ्चया नविप्पयुत्तपञ्चया, नोनत्थियपञ्चया, नोविगते
पञ्चया (सङ्खित्त) ।

(२) सङ्ख्या

४३ नहेतुया पञ्च, नभारम्मणे छ, नमधिपत्तिया षट्ठ,
15 नमनन्तरे छ, नसमनन्तरे छ नम्रञ्जमञ्जे छ, नउपनिस्सये छ, नपुरे
जाते सत्त, नपञ्छाजाते एकादस नम्रासेवने एकादस, नकम्मे छ, नविपाके
दस, नम्राहारे द्वे, नहन्त्रिये द्वे, नम्राने द्वे नमगो पञ्च, न सम्पयुत्ते छ,
नविप्पयुत्ते तीणि नोनत्थिया छ, नोविगते छ (वित्त्यारेन गणेतव्व) ।

३ पञ्चयानुसोमपञ्चनीय

४४ हेतुपञ्चया नभारम्मणे छ पे० नोविगते छ ।
20 (वित्त्यारेन गणेतव्व) ।

४ पञ्चयपञ्चनीयानुसोम

४५ नहेतुपञ्चया भारम्मणे चत्तारि .. पे० - भविगते पञ्च ।
पञ्चयवारो ।

५ निस्तययारो

४६ उपादिभ्रानुपादानिय धम्म निस्तयय उपादिभ्रानुपादानियो धम्मो

उपपज्जति हेतुपच्चया — उपादिन्नुपादानिय एकं खन्धं निस्साय तयो
खन्धा, तयो खन्धे निस्साय . (सङ्खित्त) ।

(पच्चयवारो पि निस्सयवारो पि सदिसो) ।

निस्सयवारो ।

§ ५. संसद्वारो

१ पच्चयानुलोमं

हेतुपच्चयो

४७. उपादिन्नुपादानिय धम्म संसद्वो उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उपपज्जति हेतुपच्चया — उपादिन्नुपादानिय एक खन्ध संसद्वो तयो खन्धा, 5
तयो खन्धे संसद्वो एको खन्धो, द्वे खन्धे संसद्वो द्वे खन्धा, पटिसन्धिकखणे
उपादिन्नुपादानिय एकं खन्धं संसद्वो तयो खन्धा .. पे० द्वे खन्धे संसद्वो
द्वे खन्धा । (१)

अनुपादिन्नुपादानियं धम्मं संसद्वो अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो
उपपज्जति हेतुपच्चया — अनुपादिन्नुपादानिय एक खन्धं संसद्वो तयो 10
खन्धा . पे० .. द्वे खन्धे संसद्वो द्वे खन्धा । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानिय धम्म संसद्वो अनुपादिन्नअनुपादानियो
धम्मो उपपज्जति हेतुपच्चया — अनुपादिन्नअनुपादानिय एक खन्ध
संसद्वो तयो खन्धा पे० .. द्वे खन्धे संसद्वो द्वे खन्धा (सङ्खित्तं) ।

(२) सङ्ख्या

४८. हेतुया तीणि . पे० अधिपतिया द्वे पे० .. आसेवने 15
द्वे ... पे० .. विपाके द्वे .. पे० अविगते तीणि (यथा कुसलत्तिके गणना
एव गणेतब्बा) ।

२. पच्चयपच्चनीय

नहेतुपच्चयो

४९ उपादिन्नुपादानियं धम्म संसद्वो उपादिन्नुपादानियो धम्मो
उपपज्जति नहेतुपच्चया — अहेतुक उपादिन्नुपादानियं एक खन्ध संसद्वो
तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे संसद्वो द्वे खन्धा, अहेतुकपटिसन्धिकखणे 2
... पे० ... । (१)

अनुपादिभुपादानिय धम्म ससट्ठो अनुपादिभुपादानियो धम्मो
उप्पज्जति नहेतुपञ्चया — अहेतुक अनुपादिभुपादानिय एक्क सन्ध ससट्ठा
सयो सधा पे० द्वे सन्धे ससट्ठा द्वे सन्धा, विचिकिञ्चासहगते
उदञ्चसहगते सन्धे ससट्ठो विचिकिञ्चासहगतो उदञ्चसहगतो
५ मोहो (सङ्खित्त) ।

नहेतुया द्वे, न अविपत्तिया तीणि पे० .. नविप्पयुत्ते
तीणि (सङ्खित्त) ।

३ पञ्चयानुलोमपञ्चनीय

हेतुपञ्चया नअविपत्तिया तीणि पे०... नविप्पयुत्ते तीणि ।

४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोमं

नहेतुपञ्चया आरम्भणे द्वे पे० अविगते द्वे ।

संसट्ठवारो ।

३६ सम्पयुत्तवारो

१० ५० उपादिभुपादानिय धम्म सम्पयुत्तो उपादिभुपादानियो
धम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया (सङ्खित्त), हेतुया तीणि .. पे०...
अविगते तीणि । (संसट्ठवारो पि सम्पयुत्तवारो पि सदिसो) ।
सम्पयुत्तवारो ।

३७ पञ्हावारो

१ पञ्चयानुलोमं

१ विभङ्गो

हेतुपञ्चयो

५१ उपादिभुपादानियो धम्मो उपादिभुपादानियस्स धम्मस्स
हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभुपादानिया हेतू सम्पयुत्तकानं सन्धानं
१३ हेतुपञ्चयेन पञ्चयो पटिसिधक्खणे उपादिभुपादानिया हेतू सम्पयुत्त
पानं सन्धानं षट्ठा च रूपानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिभुपादानियो धम्मो अनुपादिभुपादानियस्स धम्मस्स हेतु

१ हेतु - जी एणुपारिपि ।

पञ्चयेन पञ्चयो - उपादिन्नुपादानिया हेतू चित्तसमुद्धानानं रूपानं हेतु-
पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नु-
पादानियस्स च धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो - उपादिन्नुपादानिया
हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपानं हेतुपञ्चयेन 5
पञ्चयो । (३)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
हेतुपञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिन्नुपादानिया हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धानं
चित्तसमुद्धानानं च रूपानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स 10
धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिन्नअनुपादानिया हेतू सम्पयुत्तकानं
खन्धानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
हेतुपञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिन्नअनुपादानिया हेतू चित्तसमुद्धानानं
रूपानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (२) 15

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च
अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिन्न-
अनुपादानिया हेतू सम्पयुत्तकानं खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपानं
हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

आरम्मणपञ्चयो

५२ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स 20
आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो - सेक्खा वा पुथुज्जना वा चक्खुं अनिच्चतो
दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, तं आरब्ध
रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति, कुसलाकुसले निरुद्धे
विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । सोतं घानं जिह्वं . कायं .
उपादिन्नुपादानियो रूपे गन्धे रसे फोढुब्बे वत्थु उपादिन्नु- 25
पादानियो खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति
अभिनन्दन्ति, तं आरब्ध रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति ।
कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । उपादिन्नुपादा-
निय रूपायतनं चक्खुविज्जाणं ते - उपादिन्नुपादानियो रूपायतनं

रसायतन फोटुब्बायतन कायविञ्ज्याणस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिश्रुपादानियो धम्मो अनुपादिश्रुपादानियस्स धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो - चक्खु अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्सादेति अभिनन्दति, त आरम्भ रागो उप्पज्जति .. पे० दोमनस्स उप्पज्जति । सोत धान जिब्हु काय उपादिश्रुपादानिये रूपे गन्धे रसे .. फोटुब्बे वत्थु उपादिश्रुपादानिये सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्सादेति अभिनन्दति, त आरम्भ रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति, दिब्बेन चक्खुना उपादिश्रुपादानिय रूप पस्सति, चेतोपरियञ्जाणेन उपादिश्रुपादानियचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानाति । उपादिश्रुपादानिया सन्धा इद्धिविषञ्जाणस्स, चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सत्तिञ्जाणस्स अनागतसञ्जाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

५३ अनुपादिश्रुपादानियो धम्मो अनुपादिश्रुपादानियस्स धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो - धान क्त्वा, सील समादिमिक्त्वा, उपोसथकम्म क्त्वा तं पञ्चवेक्खति पुब्बे सुचिण्णानि पञ्चवेक्खति, ज्ञाना बुद्धिक्त्वा ज्ञान पञ्चवेक्खति अरिया गोत्रमु पञ्चवेक्खन्ति, बोदानं पञ्चवेक्खन्ति, अरिया पहीने किस्से पञ्चवेक्खन्ति, विक्खम्मिठे किस्से पञ्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुधाचिण्णे किस्से जानन्ति, अनुपादिश्रुपादानिय रूपे सद्दे गन्धे - रसे फोटुब्बे अनुपादिश्रुपादानिये सन्धे अनिञ्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, त आरम्भ रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति दिब्बेन चक्खुना अनुपादिश्रुपादानिय रूप पस्सन्ति दिब्बाय सोतभातुया सद्दे सुणन्ति चेतोपरियञ्जाणेन अनुपादिश्रुपादानियचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानन्ति । आकासानञ्चायतन विञ्ज्याणञ्चायतनस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । आकिञ्चलञ्चायतन नेवसञ्जानासञ्चायतनस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । अनुपादिश्रुपादानिया सन्धा इद्धिविषञ्जाणस्स चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सत्तिञ्जाणस्स ययाकम्म पञ्जाणस्स अनागतसञ्जाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 आरम्मणपच्चयेन पच्चयो — सेक्खा वा पुथुज्जना वा अनुपादिन्नु-
 पादानिये रूपे सहे गन्धे रसे फोढुब्बे . अनुपादिन्नुपादानिये
 खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभि-
 नन्दति; त आरब्भ रागो उप्पज्जति . पे०... दोमनस्स उप्पज्जति; 5
 कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति । आकासानञ्चा-
 यतनकुसल विञ्जाणञ्चायतनविपाकस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो ।
 आकिञ्चञ्चायतनकुसल नेवसञ्जानासञ्चायतनविपाकस्स आरम्मण-
 पच्चयेन पच्चयो । अनुपादिन्नुपादानियं रूपायतनं चक्खुविञ्जाणस्स
 ..पे० . फोढुब्बायतन कायविञ्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (२) 10

५४ अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानि-
 यस्स धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो — निब्बानं मग्गस्स फलस्स
 आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 आरम्मणपच्चयेन पच्चयो — अरिया मग्गा वुट्ठित्वा मग्गं पच्चवेक्खन्ति, 15
 फल पच्चवेक्खन्ति, निब्बानं पच्चवेक्खन्ति; निब्बान गोत्रभुस्स,
 बोदानस्स, आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । अरिया चेतो-
 परियञ्जाणेन अनुपादिन्नअनुपादानियचित्तसमङ्गिस्स चित्त जानन्ति,
 अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सत्ति-
 बाणस्स, अनागतसवाणस्स, आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (२) 20

अधिपतिपच्चयो

५५ उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । आरम्मणाधिपति — चक्खु गरुं
 कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि
 उप्पज्जति । सोत घान जिह्वा कार्यं उपादिन्नुपादानिये
 रूपे गन्धे रसे फोढुब्बे वत्थु उपादिन्नुपादानिये खन्धे गरु 25
 कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, त गरु कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि
 उप्पज्जति । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 अधिपतिपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणाधिपति, सहजाताधिपति ।

आरम्भणाधिपति — दान कृत्वा, सील समादियित्वा, उपोसयकर्म कृत्वा
 त गरु कृत्वा पञ्चवेकसति, पुण्ये सुचिण्णानि गरु कृत्वा पञ्चवेकसति,
 ज्ञाना धुट्टहित्वा ज्ञान गरु कृत्वा पञ्चवेकसति, सेक्खा गोत्रमु गरु कृत्वा
 पञ्चवेकसन्ति, धोदान गरु कृत्वा पञ्चवेकसन्ति । अनुपादिष्णुपादानिये
 ४ रूपे सद्दे गन्धे रसे .. फोट्टब्बे .. अनुपादिष्णुपादानिये सन्धे गरु
 कृत्वा अस्सावेन्ति' अभिनन्दन्ति', त गरु कृत्वा रागो उपपज्जति, विट्ठि
 उपपज्जति । सहजाताधिपति — अनुपादिष्णुपादानियाधिपति सम्पयुत्त
 कानं सन्धान चित्तसमुद्धानानं च रूपान अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिष्णुपादानियो धम्मो अनुपादिष्णुपादानियस्स धम्मस्स
 १० धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति ।
 आरम्भणाधिपति — निम्मान मग्गस्स फलस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।
 सहजाताधिपति — अनुपादिष्णुपादानियाधिपति सम्पयुत्तकानं सन्धानं
 अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिष्णुपादानियो धम्मो अनुपादिष्णुपादानियस्स धम्मस्स
 १५ अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्भणाधिपति, सहजाताधिपति ।
 आरम्भणाधिपति — अरिया मग्गा धुट्टहित्वा मग्गा गरु कृत्वा पञ्चवेकसन्ति,
 फल गरु कृत्वा पञ्चवेकसन्ति, निम्मान गरु कृत्वा पञ्चवेकसन्ति । निम्मान
 गोत्रमुस्स धोदानस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति —
 अनुपादिष्णुपादानियाधिपति चित्तसमुद्धानानं रूपान अधिपतिपञ्चयेन
 २० पञ्चयो । (१)

अनुपादिष्णुपादानियो धम्मो अनुपादिष्णुपादानियस्स च'
 अनुपादिष्णुपादानियस्स च धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।
 सहजाताधिपति — अनुपादिष्णुपादानियाधिपति सम्पयुत्तकानं सन्धानं
 चित्तसमुद्धानानं च रूपान अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनन्तरपञ्चयो

२५ ५६ उपादिष्णुपादानियो धम्मो उपादिष्णुपादानियस्स धम्मस्स
 अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो — पुरिमा पुरिमा उपादिष्णुपादानिया एपा
 पञ्चिमानं पञ्चिमानं उपादिष्णुपादानियानं सन्धानं अनन्तरपञ्चयेन
 पञ्चयो पञ्चविट्ठ्याण विपाकमनोधातुया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो

विपाकमनोधातु विपाकमनोविज्जाणधातुया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — भवज्ज आवज्जनाय, विपाकमनोविज्जाणधातु किरियमनोविज्जाणधातुया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (२) 5

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — पुरिमा पुरिमा अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा पच्छिमान पच्छिमान अनुपादिन्नुपादानियान खन्धान अनन्तरपच्चयेन पच्चयो; अनुलोम गोत्रभुस्स, अनुलोम वोदानस्स, आवज्जना अनुपादिन्नुपादानियान खन्धान अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (१) 10

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — आवज्जना पच्चन्न विज्जाणान अनन्तरपच्चयेन पच्चयो, अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा वुट्ठानस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (२)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — गोत्रभु मग्गस्स, वोदान मग्गस्स, अनुलोम फलसमापत्तिया, निरोधा वुट्ठहन्तस्स नेवसज्जानासज्जायतन फलसमापत्तिया अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (३) 15

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — पुरिमा पुरिमा अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा पच्छिमान पच्छिमान अनुपादिन्नअनुपादानियान खन्धान अनन्तरपच्चयेन पच्चयो, मग्गो फलस्स, फल फलस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (१) 20

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो — फल वुट्ठानस्स अनन्तरपच्चयेन पच्चयो । (२) 25

समनन्तरपच्चयो

५७ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स समनन्तरपच्चयेन पच्चयो (अनन्तरपच्चयसदिस) ।

सहजात्तपच्चयो

५८ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स

सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभ्रुपादानियो एको सन्धो तिण्णन्न
 सन्धान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान .. पे०...
 पटिसन्धिक्खण्णे उपादिभ्रुपादानियो एको सन्धो तिण्णन्न सन्धान कटत्ता
 च रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान कटत्ता
 ४ च रूपान .. पे० सन्धा वत्थुस्स पे० वत्थु सन्धान पे०.. एक
 महाभूत तिण्णन्न महाभूतान पे० सयो महाभूता एकस्स महाभूतस्स
 .. पे० द्वे महाभूता द्विन्न महाभूतान पे० महाभूता कटत्तारूपान
 उपादारूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । असञ्जसत्तान एक महाभूत
 पे० । (१)

10 उपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभ्रुपादानिया सन्धा चित्तसमुद्धानान
 रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स च अनुपादिभ्रु
 पादानियस्स च धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभ्रुपादानियो
 15 एको सन्धो तिण्णन्न सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपञ्चयेन
 पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान
 सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिभ्रुपादानियो एको सन्धो तिण्णन्न
 20 सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो .. पे० द्वे
 सन्धा द्विन्न सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो ।
 अनुपादिभ्रुपादानिय एक महाभूत पे० महाभूता चित्तसमुद्धानान
 रूपान पे० बाहिर, आहारसमुद्धान उतुसमुद्धान एक महाभूत
 .. पे० महाभूता उपादारूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

25 अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिभ्रुपादानियो एको
 सन्धो तिण्णन्न सन्धान पे०.. द्वे सन्धा द्विन्न सन्धान सहजातपञ्चयेन
 पञ्चयो । (१)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 30 सहजातपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिभ्रुपादानिया सन्धा चित्तसमुद्धानान
 रूपान सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च
अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो;
अनुपादिन्नअनुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान
च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धानं
चित्तसमुद्धानान च रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो । (३)

5

अनुपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नअनुपादानियो च धम्मा
अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्न-
अनुपादानिया खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान रूपान सहजात-
पच्चयेन पच्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा अनुपा-
दिन्नुपादानियस्स धम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो — उपादिन्नुपादानिया
खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान रूपान सहजातपच्चयेन पच्चयो ।

10

अञ्जमञ्जपच्चयो

५६ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो — उपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्नं
खन्धान अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्नं खन्धानं
पे० पटिसन्धिवक्खणे उपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्नं खन्धानं
वत्थुस्स च पे० खन्धा वत्थुस्स पे० वत्थु खन्धानं पे०
एक महाभूत तिण्णन्न महाभूतान पे० द्वे महाभूता द्विन्न महाभूतान
पे० असञ्जसत्तानं एक महाभूत पे० । (१)

15

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न
खन्धान पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो ।
एक महाभूत पे० बाहिरं, आहारसमुद्धान, उत्तुसमुद्धानं एकं
महाभूत पे० । (१)

20

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स
धम्मस्स अञ्जमञ्जपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानियो एको
खन्धो तिण्णन्नं खन्धान पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान पे० । (१)

25

निस्सयपच्चयो

६० उपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स

निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभ्रुपादानियो एको सन्धो तिण्णस्र
 स्रधान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो पे० पट्टिसन्धिक्खणे पे०.. एक
 महामूत पे० असञ्जसत्तान एक महामूत पे०.. चक्खायतन
 चक्खुविञ्ज्जाणस्स पे० कायायतन कायविञ्ज्जाणस्स .. पे०...

१ वत्थु उपादिभ्रुपादानियान सन्धान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभ्रुपादानिया सन्धा चित्तसमुद्धानान
 रूपान निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । वत्थु अनुपादिभ्रुपादानियान सन्धानं
 निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

10 उपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — वत्थु अनुपादिभ्रुपादानियान सन्धान
 निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स च अनुपादिभ्रु
 पादानियस्स च धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिभ्रुपादानियो
 15 एको स्रधो तिण्णस्र स्रधान चित्तसमुद्धानान च रूपान निस्सयपञ्चयेन
 पञ्चयो पे० द्वे स्रधा द्विस्र सन्धान चित्तसमुद्धानानं च रूपानं
 निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 .. एका' ।

20 अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो तीणि ।

उपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रुपादानियो च धम्मा अनु
 पादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिभ्रु
 अनुपादानियो एको स्रधो च वत्थु च तिण्णस्र स्रधान निस्सयपञ्चयेन
 पञ्चयो पे० द्वे स्रधा च वत्थु च द्विस्र स्रधान निस्सयपञ्चयेन
 25 पञ्चयो । (१)

अनुपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रुपादानियो च धम्मा
 अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिभ्रु
 अनुपादानिया स्रधा च महामूता च चित्तसमुद्धानान रूपान निस्सय
 पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा अनुपा-
दिन्नुपादानियस्स धम्मस्स निस्सयपच्चयेन पच्चयो — उपादिन्नुपादानिया
खन्धा च महाभूता च चित्तसमुद्धानान^१ रूपान निस्सयपच्चयेन पच्चयो ।
अनुपादिन्नुपादानियो एको खन्धो च वत्थु च तिण्णन्न खन्धानं निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा च वत्थु च द्विन्न खन्धान निस्सय-
पच्चयेन पच्चयो । (१)

उपनिस्सयपच्चयो

६१ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पक्तूपनिस्सयो
पे० । पक्तूपनिस्सयो — कायिक सुख कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स
दुक्खस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । कायिक दुक्ख कायिकस्स
सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स पे० उतु कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स
दुक्खस्स पे० भोजनं कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स . पे०
कायिक सुख कायिक दुक्खं उतु भोजन कायिकस्स सुखस्स,
कायिकस्स दुक्खस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो,
पक्तूपनिस्सयो . पे० . । पक्तूपनिस्सयो — कायिक सुखं उपनिस्साय
दान देति, सील समादियति, उपोसथकम्म करोति, ज्ञानं उप्पादेति,
विपस्सन उप्पादेति, अभिञ्ज उप्पादेति, समापत्ति उप्पादेति, पाणं हनति
पे० सङ्घ भिन्दति । कायिक दुक्खं उतु भोजनं उपनिस्साय
दान देति पे० सङ्घ भिन्दति । कायिकं सुख कायिकं दुक्खं
उतु भोजनं अनुपादिन्नुपादानियाय सद्धाय सीलस्स सुतस्स चागस्स
पञ्जाय रागस्स दोसस्स मोहस्स मानस्स दिट्ठिया पत्थनाय उप-
निस्सयपच्चयेन पच्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । पक्तूपनिस्सयो — कायिक सुख उपनिस्साय
मग्ग उप्पादेति, फलसमापत्ति समापज्जति । कायिक दुक्ख उतु^२ .
भोजन उपनिस्साय मग्ग उप्पादेति, फलसमापत्ति समापज्जति । कायिकं

सुखं कायिकं दुःखं उतु भोजनं मगस्स फलसमापत्तिया
उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

६२ अनुपादिभुपादानियो धम्मो अनुपादिभुपादानियस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूप
५ निस्सयो, पक्खूपनिस्सयो पे० । पक्खूपनिस्सयो — अनुपादिभु
पादानिय सद्ध उपनिस्साय दानं देति, सीलं समादियति, उपोसथकम्म
करोति, ज्ञानं उप्पादेति विपस्सन् उप्पादेति, अभिञ्जं उप्पादेति,
समापत्तिं उप्पादेति' मानं जप्पेति, दिट्ठिं गण्हाति । अनुपादिभुपादानिय
सीलं सुतं चागं पञ्जं रागं दोसं मोहं मानं दिट्ठिं
१० पत्थनं उतु' भोजनं सेनासनं उपनिस्साय दानं दति पे०
समापत्तिं उप्पादेति मानं जप्पेति दिट्ठिं गण्हाति, पाणं हनति पे०
सद्धं मिन्दति । अनुपादिभुपादानिया सद्धा सीलं सुतं चागं पञ्जा
रागं दोसं मोहं मानं दिट्ठिं पत्थना उतु भोजनं सेनासनं अनुपादिभु
पादानियाय सद्धाय सीलस्स सुतस्स चागस्स पञ्जाय रागस्स दोसस्स
१५ मोहस्स मानस्स दिट्ठिया पत्थनाय उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पठमस्स
ज्ञानस्स परिकम्मं पठमस्स ज्ञानस्स पे० नेवसञ्जानासञ्जायतनस्स
परिकम्मं नेवसञ्जानामञ्जायतनस्स पे० पठमं ज्ञानं वुत्तियस्स
पे० आभिञ्चञ्जायतनं नेवसञ्जानामञ्जायतनस्स .. पे०...
पाणातिपातो पाणातिपातस्स पे० नियतमिच्छादिट्ठिं नियतमिच्छा
२० दिट्ठिया पे० .. । (१)

अनुपादिभुपादानियो धम्मो उपादिभुपादानियस्स धम्मस्स उप
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पक्खूपनिस्सयो .. पे०.. ।
पक्खूपनिस्सयो — अनुपादिभुपादानिय सद्ध उपनिस्साय अत्तानं
आत्तापत्तिं परिभापत्तिं पग्गियिट्ठिभूतकं दुक्खं पञ्चनुभोति । अनुपादिभु
२५ पादानिय सीलं पे० सनासनं उपनिस्साय अत्तानं आत्तापत्तिं
परिभापत्तिं पग्गियिट्ठिभूतकं दुक्खं पञ्चनुभोति । अनुपादिभुपादानिया
गुद्धा पे० गतागनं गायियम्मं गुणस्स, गायियम्मं दुक्खस्स
उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । कुसलानुगमं गम्मं विपायस्स उ
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स
 उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो
 पे० । पकतूपनिस्सयो — पठमस्स मग्गस्स परिकम्म पठमस्स मग्गस्स
 उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दुतियस्स मग्गस्स पे० ततियस्स मग्गस्स
 पे० चतुत्थस्स मग्गस्स परिकम्म चतुत्थस्स मग्गस्स उपनिस्सय-
 पच्चयेन पच्चयो । (३)

६३ अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानि-
 यस्स धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्त-
 रूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो पे० । पकतूपनिस्सयो — पठमो मग्गो
 दुतियस्स मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । दुतियो मग्गो ततियस्स
 मग्गस्स पे० ततियो मग्गो चतुत्थस्स मग्गस्स पे० मग्गो
 फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो
 पे० । पकतूपनिस्सयो — फलसमापत्ति कायिकस्स सुखस्स उप-
 निस्सयपच्चयेन पच्चयो । (२)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो
 पे० । पकतूपनिस्सयो — अरिया मग्ग उपनिस्साय अनुप्पन्न समापत्ति
 उप्पादेन्ति, उप्पन्न समापत्ति समापज्जन्ति, सङ्खारे अनिच्चतो दुक्खतो
 अनत्ततो विपस्सन्ति । मग्गो अरियान अत्थप्पटिसम्भिदाय धम्मप्पटि-
 सम्भिदाय निरुत्तिप्पटिसम्भिदाय पटिभानप्पटिसम्भिदाय^१ ठानाठान-
 कोसल्लस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (३)

पुरेजातपच्चयो

६४ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 पुरेजातपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणपुरेजात, वत्थुपुरेजातं । आरम्मण-
 पुरेजात — सेक्खा वा पृथुज्जना वा चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
 विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति
 पे० दोमनस्स उप्पज्जति, कुयलाकुसले निरुद्धे विपाको तदा-

रम्मणता उप्पज्जति । सोत धान जिह्व काम उपादिषु
पादानिये गघे रसे फोट्ठब्बे वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति त आरम्भ रागो उप्पज्जति
... पे० दोमनस्स उप्पज्जति । कुसमाकुसले निरुद्धे विपाफो तथा

५ रम्मणता उप्पज्जति । उपादिषुपादानिय रूपायतन चक्खुविञ्जाणस्स
.. पे० उपादिषुपादानिय गघायतन रसायतन फोट्ठब्बायतन
कायविञ्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । वत्थुपुरेजात - चक्खायतन
चक्खुविञ्जाणस्स पे० कायायतन पायविञ्जाणस्स .. पे०...
वत्थु उपादिषुपादानियान् सघान पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (१)

१० उपादिषुपादानियो धम्मो अनुपादिषुपादानियस्स धम्मस्स पुरेजात
पच्चयेन पच्चयो - आरम्भपुरेजात, वत्थुपुरेजात । आरम्भपुरेजात
- चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभि
नन्दन्ति, त आरम्भ रागो उप्पज्जति .. पे० दोमनस्स उप्पज्जति ।
सोत पे० वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति' अस्सादेत्ति
१५ अभिनन्दति' तं आरम्भ रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्प
ज्जति । दिव्वन चक्खुना उपादिषुपादानिय रूप पस्सन्ति । वत्थुपुरजात -
वत्थु अनुपादिषुपादानियान् सघान पुरजातपच्चयेन पच्चयो । (२)

उपादिषुपादानियो धम्मो अनुपादिषुपादानियस्स धम्मस्स
पुरजातपच्चयेन पच्चयो । वत्थुपुरेजात - वत्थु अनुपादिषुपादानिया
२० दानियान् सघान पुरजातपच्चयेन पच्चयो । (३)

६५ अनुपादिषुपादानियो धम्मो अनुपादिषुपादानियस्स धम्मस्स
पुरजातपच्चयेन पच्चयो । आरम्भपुरजात - अनुपादिषुपादानिय
रूप गद गघ रस फोट्ठब्ब अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
विपस्सन्ति अस्सादेत्ति' अभिनन्दन्ति त आरम्भ रागो उप्पज्जति
२५ पे० दोमनस्स उप्पज्जति । दिव्वन चक्खुना अनुपादिषुपादानिय
रूप धम्मन्ति विज्ञाय मात्थानुया गद गुणानि । (१)

अनुपादिषुपादानियो धम्मो उपादिषुपादानियस्स धम्मस्स
पुरजातपच्चयेन पच्चयो । आरम्भपुरजात - अनुपादिषुपादानिय रूप
.. गद गघ रस फोट्ठब्ब अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति

अस्सादेति अभिनन्दति, तं आरम्भ रागो उप्पज्जति पे०...
 दोमनस्स उप्पज्जति । कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्भणता
 उप्पज्जति । अनुपादिन्नुपादानियं रूपायतनं चक्खुविञ्जाणस्स पे०..
 फोढुब्बायतन कायविञ्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा उपा- 5
 दिन्नुपादानियस्स धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो — आरम्भणपुरेजातं,
 वत्थुपुरेजात । अनुपादिन्नुपादानियं रूपायतनं च चक्खायतनं च चक्खु-
 विञ्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो . पे० . अनुपादिन्नुपादानिय
 फोढुब्बायतनं च कायायतनं च कायविञ्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन
 पच्चयो । अनुपादिन्नुपादानियं रूपायतनं च वत्थु च उपादिन्नुपादा- 10
 नियान् खन्धान् पुरेजातपच्चयेन पच्चयो . पे० . अनुपादिन्नुपादानिय
 फोढुब्बायतनं च वत्थु च उपादिन्नुपादानियानं खन्धान् पुरेजातपच्चयेन
 पच्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा अनुपा-
 दिन्नुपादानियस्स धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो — आरम्भणपुरेजात, 15
 वत्थुपुरेजातं । अनुपादिन्नुपादानियं रूपायतनं च वत्थु च अनुपादिन्नुपादा-
 नियान् खन्धान् पुरेजातपच्चयेन पच्चयो पे० अनुपादिन्नुपादानियं
 फोढुब्बायतनं च वत्थु च अनुपादिन्नुपादानियानं खन्धान् पुरेजात-
 पच्चयेन पच्चयो । (२)

पच्छाजातपच्चयो

६६ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स 20
 पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो — पच्छाजाता उपादिन्नुपादानिया खन्धा
 पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स कायस्स पच्छाजातपच्चयेन
 पच्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
 पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो — पच्छाजाता उपादिन्नुपादानिया खन्धा 25
 पुरेजातस्स इमस्स अनुपादिन्नुपादानियस्स कायस्स पच्छाजातपच्चयेन
 पच्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपा-
 दिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो — पच्छाजाता

पञ्चयेन पञ्चयो । अनुलोम गोत्रभुस्स, अनुलोमं वोदानस्स आसेवन-
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स
धम्मस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो — गोत्रभु मग्गस्स, वोदानं मग्गस्स
आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

कम्मपञ्चयो

६६. उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिन्नुपादानिया चेतना सम्पयुत्तकानं
खन्वान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिक्खणे उपादिन्नुपादानिया
चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपञ्चयेन
पञ्चयो । चेतना वत्थुस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिन्नुपादानिया चेतना चित्तसमुद्धानानं
रूपान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपा-
दिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिन्नु-
पादानिया चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो ।

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिन्नुपादानिया चेतना सम्पयुत्तकानं
खन्वान चित्तसमुद्धानानं च रूपान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — नानाखणिका अनुपादिन्नुपादानिया चेतना
विपाकान उपादिन्नुपादानियान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपञ्चयेन
पञ्चयो । (२)

७० अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपा-
दानियस्स धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — सहजाता, नानाखणिका ।
सहजाता — अनुपादिन्नअनुपादानिया चेतना सम्पयुत्तकान खन्वान
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । नानाखणिका — अनुपादिन्नअनुपादानिया
कुमला चेतना विपाकान अनुपादिन्नअनुपादानियान खन्वान कम्म-
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिभ्रमनुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
कम्मपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिभ्रमनुपादानिया चेतना चित्तसमुद्धानान
रूपान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिभ्रमनुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स च
अनुपादिभ्रमनुपादानियस्स च धम्मस्स कम्मपञ्चयेन पञ्चयो —
अनुपादिभ्रमनुपादानिया चेतना सम्पयुत्तकान सन्धान चित्तसमुद्धानानं
च रूपान कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

विपाकपञ्चयो

७१ उपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाको उपादिभ्रुपादानियो एको सन्धो
तिण्णस्र सघान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विस्र सन्धान
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिक्खणे विपाको उपादिभ्रुपादानियो
एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान कटत्ता च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो
पे० द्वे सन्धा द्विस्र सन्धान कटत्ता च रूपान विपाकपञ्चयेन
पञ्चयो । सन्धा बत्थुस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाका उपादिभ्रुपादानिया सन्धा चित्त
समुद्धानान रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स, च अनुपादिभ्रु
पादानियस्स च धम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाको उपादिभ्रु
पादानियो एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विस्र सन्धान चित्त
समुद्धानान च रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अनुपादिभ्रमनुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रमनुपादानियस्स
धम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाको अनुपादिभ्रमनुपादानियो
एको सन्धो तिण्णस्र सघान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे सन्धा
द्विस्र सन्धान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिभ्रमनुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
विपाकपञ्चयेन पञ्चयो — विपाका अनुपादिभ्रमनुपादानिया सन्धा
चित्तसमुद्धानान रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स च अनुपादिन्ननुपादानियस्स च धम्मस्स विपाकपच्चयेन पच्चयो - विपाको अनुपादिन्ननुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपान विपाकपच्चयेन पच्चयो . पे०. द्वे खन्धा द्वित्रं खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपानं विपाकपच्चयेन पच्चयो । (३)

आहारपच्चयो

७२ उपादिन्ननुपादानियो धम्मो उपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स आहारपच्चयेन पच्चयो - उपादिन्ननुपादानिया आहारा सम्पयुत्तकानं खन्धानं आहारपच्चयेन पच्चयो, पटिसन्धिक्खणे उपादिन्ननुपादानिया आहारा सम्पयुत्तकानं खन्धानं कटत्ता च रूपान आहारपच्चयेन पच्चयो । उपादिन्ननुपादानियो कबलीकारो आहारो उपादिन्ननुपादानियस्स यस्स आहारपच्चयेन पच्चयो । (१)

उपादिन्ननुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स आहारपच्चयेन पच्चयो - उपादिन्ननुपादानिया आहारा चित्तसमुद्धानानं आहारपच्चयेन पच्चयो, उपादिन्ननुपादानियो कबलीकारो आहारो उपादिन्ननुपादानियस्स कायस्स आहारपच्चयेन पच्चयो । (२)

उपादिन्ननुपादानियो धम्मो उपादिन्ननुपादानियस्स च अनुपादिन्ननुपादानियस्स च धम्मस्स आहारपच्चयेन पच्चयो - उपादिन्ननुपादानिया आहारा सम्पयुत्तकानं खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपान आहारपच्चयेन पच्चयो । उपादिन्ननुपादानियो कबलीकारो आहारो उपादिन्ननुपादानियस्स च अनुपादिन्ननुपादानियस्स च कायस्स आहारपच्चयेन पच्चयो । (३)

७३ अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स आहारपच्चयेन पच्चयो - अनुपादिन्ननुपादानिया आहारा सम्पयुत्तकानं खन्धानं चित्तसमुद्धानानं च रूपान आहारपच्चयेन पच्चयो । अनुपादिन्ननुपादानियो कबलीकारो आहारो अनुपादिन्ननुपादानियस्स कायस्स आहारपच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो उपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स आहारपच्चयेन पच्चयो - अनुपादिन्ननुपादानियो कबलीकारो आहारो अनुपादिन्ननुपादानियस्स कायस्स आहारपच्चयेन पच्चयो । (२)

खन्धान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिवक्खणे उपादिन्नुपादानिया इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च रूपान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । चक्खुन्द्रिय चक्खुविञ्जाणस्स पे० कायिन्द्रिय कायविञ्जाणस्स पे० रूपजीवितिन्द्रिय कटत्तारूपान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिन्नुपादानिया इन्द्रिया चित्तसमुद्धानानं रूपानं इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिन्नुपादानिया इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिन्नुपादानिया इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानिया इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानिया इन्द्रिया चित्तसमुद्धानान रूपान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानिया इन्द्रिया सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानानं च रूपान इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

ज्ञानपञ्चयो

७६. उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिन्नुपादानियानि ज्ञानज्ञानि सम्पयुत्तकानं खन्धान ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिवक्खणे उपादिन्नुपादानियानि ज्ञानज्ञानि सम्पयुत्तकान खन्धान कटत्ता च रूपान ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिश्रुपादानियो धम्मो अनुपादिश्रुपादानियस्स धम्मस्स
ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिश्रुपादानियानि ज्ञानज्ञानि विस्-
समुद्धानान् रूपान् ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिष्णुपादानियो धम्मो उपाविष्णुपादानियस्स च अणुपादिष्णु
 ५ पादानियस्स च धम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो — उपादिष्णुपादानिमानि
 ज्ञानज्ञानि सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान ज्ञानपञ्चयेन
 पञ्चयो । (३)

अनुपादिधुपादानियो धम्मो अनुपादिधुपादानियस्स धम्मस्स ज्ञान-
पञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिधुपादानियाणि ज्ञानज्ञानि सम्पमुत्तरणं
10 स्वध्यान वित्तसमुद्धानानं च रूपान ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

७७ अनुपादिश्वनुपादानियो धम्मो अनुपादिश्वनुपादानियस्स
धम्मस्स ज्ञानपच्चयेन पच्चयो - अनुपादिश्वनुपादानियानि ज्ञानज्ञानि
सम्पयुक्तानि स ज्ञान ज्ञानपच्चयेन पच्चयो । (१)

॥ ज्ञानपञ्चमेन पञ्चयो - अनुपादिभ्यनुपादानियानि ज्ञानज्ञानि वित्त-
समुद्धानान रूपान ज्ञानपञ्चमेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्ननुपादानियस्स च धम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिन्ननुपादानियानि ज्ञानङ्गानि सम्पयुक्तानि स्रष्टान चित्तसमुद्धानानि च रूपान ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

मरापञ्चयो

७८ उपादिमुपादानियो धम्मो उपादिमुपादानियस्स धम्मस्स
मग्गपच्चयन पक्खयो — उपादिमुपादानियानि मग्गङ्गानि धम्मयुत्तपान
रापान मग्गपच्चयन पक्खयो । पटिसंधिक्कणे ... पे०... । (१)

उपाग्निमुपादानियो धम्मो अनुपादिमुपादानियस्स धम्मस्स मग्ग
 ७ पण्येन पण्यया - उपाग्निमुपादानियानि मग्गान्नामि पित्तसमुद्धानान
 म्पान मग्गपण्येन पण्ययो । (२)

उपादिमुपादानियस्य च मनुष्यादिषु
पात्रानियस्य च धम्मस्य मङ्गलस्य च चरित्तयो - उपादिमुपादानिन्यानि

मगगङ्गानि सम्पयुक्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान मगपच्चयेन पच्चयो । (३)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स मगपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नुपादानियानि मगगङ्गानि सम्पयुक्तकान खन्धानं चित्तसमुद्धानान च रूपान मगपच्चयेन पच्चयो । (१)

5

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स मगपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानियानि मगगङ्गानि सम्पयुक्तकान खन्धान मगपच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स मगपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानियानि मगगङ्गानि चित्त-समुद्धानान रूपान मगपच्चयेन पच्चयो । (२)

10

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स मगपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानियानि मगगङ्गानि सम्पयुक्तकान खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान मगपच्चयेन पच्चयो । (३)

15

सम्पयुत्तपच्चयो

७९ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो — उपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान .. पे० पटिसन्धिकखणे पे० । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो — 'अनुपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धानं पे० । (१)

20

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नअनुपादानियस्स धम्मस्स सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो — अनुपादिन्नअनुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान सम्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान पे० । (१)

25

विष्पयुत्तपच्चयो

८० उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स

विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात, पुरेजात, पञ्छाजात । सहजाता -
 पटिसन्धिबन्धने उपादिभ्रुपादानिया सन्धा कट्टारूपान विष्ययुत्तपञ्चयेन
 पञ्चयो । सन्धा वत्थुस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । वत्थु स धाने
 विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात - वक्खायतन वक्खुविञ्जाणस्स
 5 विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो पे० कायायतन कायविञ्जाणस्स विष्य
 युत्तपञ्चयेन पञ्चयो । वत्थु उपादिभ्रुपादानियान सन्धानं विष्ययुत्त
 पञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता - उपादिभ्रुपादानिया सन्धा पुरेजातस्स
 इमस्स उपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो भ्रुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 10 विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात, पुरेजात, पञ्छाजात । सहजाता -
 उपादिभ्रुपादानिया सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विष्ययुत्तपञ्चयेन
 पञ्चयो । पुरेजात - वत्थु भ्रुपादिभ्रुपादानियान सन्धानं विष्ययुत्त-
 पञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता - उपादिभ्रुपादानिया सन्धा पुरेजातस्स
 इमस्स भ्रुपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

15 उपादिभ्रुपादानियो धम्मो भ्रुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात - वत्थु भ्रुपादिभ्रुपादानियान
 सन्धानं विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

उपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स च भ्रुपादिभ्रु
 पादानियस्स च धम्मस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता -
 20 उपादिभ्रुपादानिया सन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिभ्रुपादानियस्स च
 भ्रुपादिभ्रुपादानियस्स च कायस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

५१ भ्रुपादिभ्रुपादानियो धम्मो भ्रुपादिभ्रुपादानियस्स
 धम्मस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात, पञ्छाजात । सहजाता -
 भ्रुपादिभ्रुपादानिया सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विष्ययुत्तपञ्चयेन
 25 पञ्चयो । पञ्छाजाता - भ्रुपादिभ्रुपादानिया सन्धा पुरेजातस्स इमस्स
 भ्रुपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

भ्रुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता - भ्रुपादिभ्रुपादानिया सन्धा
 पुरेजातस्स इमस्स उपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन
 30 पञ्चयो । (२)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । (३)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो — सहजात, पच्छाजात । सहजाता — अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स इमस्स अनुपादिन्नुपादानियस्स कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । (२)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — अनुपादिन्नअनुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स विप्पयुत्तपच्चयेन पच्चयो । (३)

अत्थिपच्चयो

८२ उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — सहजात, पुरेजात, पच्छाजात, आहार, इन्द्रिय । सहजातो — उपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो, पटिसन्धिक्खणे उपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान कटत्ता च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न खन्धानं कटत्ता च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । खन्धा वत्थुस्स पे० वत्थु खन्धान पे० एक महाभूत पे० महाभूता कटत्तारूपान उपादारूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । असञ्जसत्तान एक महाभूत पे० महाभूता कटत्तारूपान उपादारूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

पुरेजात — सेक्खा वा पुथुज्जना वा चक्खु अनिच्छतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सान्हेन्ति अभिनत्तन्ति = रागो

- उप्यज्जति पे० दोमनस्स उप्यज्जति । कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्यज्जति । सोत धान जिह्म काय उपादिषु पादानिये रूपे गघे रसे फोटुब्बे वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति, त भारम्म रागो
- 5 उप्यज्जति पे० दोमनस्स उप्यज्जति । कुसलाकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्यज्जति । उपादिषुपादानिय रूपायतन चक्खुविञ्जाणस्स पे० उपादिषुपादानिय गघायतन .. रसायतन फोटुब्बायतन कायविञ्जाणस्स पे० चक्खायतन चत्थु विञ्जाणस्स पे० कायायतन कायविञ्जाणस्स पे० वत्थु
- 10 उपादिषुपादानियान सन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।

- पञ्चाजाता - उपादिषुपादानिया सन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिषुपादानियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । उपादिषु पादानियो कवलीकारो आहारो उपादिषुपादानियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । रूपजीवित्तिन्द्रिय कट्ठारूपान अत्थिपच्चयेन
- 15 पच्चयो । (१)

- उपादिषुपादानियो धम्मो अनुपादिषुपादानियस्स धम्मस्स अत्थि पच्चयेन पच्चयो - सहजात, पुरेजात पञ्चाजात आहार । सहजाता - उपादिषुपादानिया सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पुरेजात - चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, अस्सादति अभिनन्दति ॥ भारम्म रागो उप्यज्जति .. पे० दोमनस्स उप्यज्जति । सोत धान जिह्म काय उपादिषुपादानिये रूपे - गघे रसे फोटुब्बे वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति अस्सादति अभिनन्दति त भारम्म रागो उप्यज्जति पे० दोमनस्स उप्यज्जति । दिब्बेन चक्खुना उपादिषुपादानिय रूप पस्सति । वत्थु
- 25 अनुपादिषुपादानिय सन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पञ्चाजाता - उपादिषुपादानिया सन्धा पुरेजातस्स इमस्स अनुपादिषुपादानियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । उपादिषुपादानियो कवलीकारो आहारो अनुपादिषुपादानियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२)
- उपादिषुपादानियो धम्मो अनुपादिषुपादानियस्स धम्मस्स

अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात — वत्थु अनुपादिन्नानुपादानियान्
खन्धान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नु-
पादानियस्स च धम्मस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात, पञ्छाजातं,
आहार । सहजातो — उपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान् 5
चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो पे०. द्वे खन्धा द्विन्न
खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता
— उपादिन्नुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च
अनुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । उपादिन्नु-
पादानियो कबलीकारो आहारो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नु- 10
पादानियस्स च कायस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

८३ अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स
धम्मस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात, पुरेजात, पञ्छाजात, आहार ।
सहजातो — अनुपादिन्नुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान् चित्त-
समुद्धानान् च रूपान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे खन्धा द्विन्न 15
खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । एक महाभूत
तिण्णन्न महाभूतान् पे० महाभूता चित्तसमुद्धानान् रूपान् उपादा-
रूपान् अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । बाहिर, आहारसमुद्धानं, उत्तुसमुद्धान् एक
महाभूत पे० । पुरेजात — अनुपादिन्नुपादानिये रूपे सद्दे गन्धे 20
रसे फोढुब्बे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्सादेति अभि-
नन्दति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति ।
दिब्बेन चक्खुना अनुपादिन्नुपादानिय रूप पस्सति । दिब्बाय सोतधातुया
सद् सुणाति । पञ्छाजाता — अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स
इमस्स अनुपादिन्नुपादानियस्स कायस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो ।
अनुपादिन्नुपादानियो कबलीकारो आहारो अनुपादिन्नुपादानियस्स 25
कायस्स अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
अस्थिपञ्चयेन पञ्चयो — पुरेजातं, पञ्छाजातं, आहारं । पुरेजात —
अनुपादिन्नुपादानिये रूपे सद्दे गन्धे रसे फोढुब्बे अनिच्चतो
दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, अस्मादेति अभिनन्दति; त आरब्भ रागो 30

उप्यज्जति पे० दोमनस्त उप्यज्जति । कूसलाकूसले निरुद्धे विपाको
 तदारम्भणता उप्यज्जति । अनुपादिभ्रुपादानिय रूपायतन वस्तु
 विञ्जाणस्स पे० फोटुब्बायतन कायविञ्जाणस्स मत्थिपञ्चयेन
 पञ्चयो । पञ्छाजाता - अनुपादिभ्रुपादानिया सन्वा पुरेजातस्स
 ५ इमस्स उपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । अनुपा
 दिभ्रुपादानियो कवलीकारो आहारो उपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स
 मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स च अनुपा
 दिभ्रुपादानियस्स च धम्मस्स मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो - पञ्छाजात,
 १० आहारं । पञ्छाजाता - अनुपादिभ्रुपादानिया सन्वा पुरेजातस्स इमस्स
 उपादिभ्रुपादानियस्स च अनुपादिभ्रुपादानियस्स च कायस्स मत्थिपञ्चयेन
 पञ्चयो । अनुपादिभ्रुपादानियो कवलीकारो आहारो उपादिभ्रुपादानि
 यस्स च अनुपादिभ्रुपादानियस्स च कायस्स मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

८४ अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स
 १५ धम्मस्स मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो - अनुपादिभ्रुपादानियो एषो सन्वो
 तिण्णात्त सन्धानं मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे गथा द्विभ
 सन्धानं मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्छाजाता - अनुपादिभ्रुपादानिया सन्वा
 २० पुरेजातस्स इमस्स उपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स मत्थिपञ्चयेन
 पञ्चयो । (२)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स
 मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात पञ्छाजात । सहजाता - अनुपा
 दिभ्रुपादानिया गथा वित्तगमुद्दामान रूपान मत्थिपञ्चयेन
 २५ पञ्चयो । पञ्छाजाता - अनुपादिभ्रुपादानिया सन्वा पुरेजातस्स
 इमस्स अनुपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

अनुपादिभ्रुपादानियो धम्मो उपादिभ्रुपादानियस्स च अनु
 पादिभ्रुपादानियस्स च धम्मस्स मत्थिपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात,
 ३० गन्धाजात । गन्धाजातो - अनुपादिभ्रुपादानियो एषो गन्धो तिण्णात्त
 गन्धानं पुराणमग्ग मग्ग उपादिभ्रुपादानियस्स च कायस्स मत्थि

पञ्चयेन पञ्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स पुरेजातस्स इमस्स
उपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे खन्धा
द्विन्न खन्धान पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स
अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च 5
अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो - सहजात,
पच्छाजात । सहजातो - अनुपादिन्नअनुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्नं
खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्धा
एकस्स खन्धस्स चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे
खन्धा द्विन्न खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । 10
सहजातो - अनुपादिन्नअनुपादानियो एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान
पुरेजातस्स इमस्स अनुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स अत्थिपच्चयेन
पच्चयो । तयो खन्धा एकस्स खन्धस्स पुरेजातस्स इमस्स अनुपादिन्नु-
पादानियस्स च कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्धा द्विन्न खन्धान
पुरेजातस्स इमस्स अनुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स अत्थिपच्चयेन 15
पच्चयो । (५)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपा-
दिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता - अनु-
दिन्नअनुपादानिया खन्धा पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च
नुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (६)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपा-
नुपादानियस्स च अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स अत्थिपच्चयेन
चयो - सहजात, पच्छाजात । सहजातो - अनुपादिन्नअनुपादानियो
तो खन्वो तिण्णन्न खन्धान पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च
नुपादिन्नुपादानियस्स च कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । तयो खन्वा
त्स खन्वस्स पुरेजातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नु-
नियस्स' च कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । द्वे खन्वा द्विन्न खन्वान
जातस्स इमस्स उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च
यस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (७)

५५. उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्ननुपादानियो च धम्मा
दिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो - पच्छाजातं,

इन्द्रिय । पञ्चाजाता - अनुपादिभ्रानुपादानिया स्रग्धा च रूपजीवि-
तिन्द्रिय च कटस्तारूपान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

उपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रानुपादानियो च धम्मा अनुपा-
दिभ्रानुपादानियस्स धम्मस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात, पुरेजात ।
सहजातो - अनुपादिभ्रानुपादानियो एको स्रग्धो च वत्सु च तिष्णन्न
स्रग्धान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो । तयो स्रग्धा च वत्सु च एकस्स स्रग्धस्स
अतिपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे स्रग्धा च वत्सु च द्विन्न स्रग्धान् अति-
पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रानुपादानियो च धम्मा
उपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो - पञ्चाजात
आहार । पञ्चाजाता - अनुपादिभ्रानुपादानिया स्रग्धा च अनुपादिभ्रु-
पादानियो कवलीकारो आहारो च उपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स अति-
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रानुपादानियो च धम्मा
अनुपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात
पञ्चाजात आहार । सहजाता - अनुपादिभ्रानुपादानिया स्रग्धा च महा-
मूता च वित्तसमुद्धानान् रूपान् अतिपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्चाजाता -
अनुपादिभ्रानुपादानिया स्रग्धा च अनुपादिभ्रुपादानियो कवलीकारो
आहारो च अनुपादिभ्रुपादानियस्स कायस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अनुपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रानुपादानियो च धम्मा
उपादिभ्रुपादानियस्स च अनुपादिभ्रुपादानियस्स च धम्मस्स अति-
पञ्चयेन पञ्चयो - पञ्चाजात आहार । पञ्चाजाता - अनुपादिभ्र-
अनुपादानिया स्रग्धा च अनुपादिभ्रुपादानियो कवलीकारो आहारो
च उपादिभ्रुपादानियस्स च अनुपादिभ्रुपादानियस्स च कायस्स अति-
पञ्चयेन पञ्चयो । (३)

८६ उपादिभ्रुपादानियो च अनुपादिभ्रुपादानियो च धम्मा
उपादिभ्रुपादानियस्स धम्मस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो - पुरेजात, पञ्चा-
जात आहार इन्द्रिय । पुरेजात - अनुपादिभ्रुपादानिय रूपायतन च
चक्षुसायतनं च चक्षुविज्झाणस्स अतिपञ्चयेन पञ्चयो .. पे०...
अनुपादिभ्रुपादानिय फोट्टव्यायतन च कायायतन च कायविज्झाणस्स

अत्थिपच्चयेन पच्चयो । अनुपादिन्नुपादानिय रूपायतन च वत्थु
 च उपादिन्नुपादानियान खन्धान . पे० अनुपादिन्नुपादानिय फोटुब्बा-
 यतनं च वत्थु च उपादिन्नुपादानियान खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।
 पच्छाजाता — उपादिन्नुपादानिया खन्धा च अनुपादिन्नुपादानियो कवली-
 कारो आहारो च उपादिन्नुपादानियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । 5
 उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च कवलीकारो आहारो
 उपादिन्नुपादानियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता —
 अनुपादिन्नुपादानिया खन्धा च रूपजीवितिन्द्रिय च कटत्तारूपान
 अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (१)

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा अनुपादिन्नु- 10
 पादानियस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो — सहजात, पुरेजातं, पच्छा-
 जात, आहार । सहजाता — उपादिन्नुपादानिया खन्धा च महाभूता च
 चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पुरेजात — अनुपादिन्नु-
 पादानिय रूपायतन च वत्थु च अनुपादिन्नुपादानियान खन्धान पे०
 अनुपादिन्नुपादानिय फोटुब्बायतन च वत्थु च अनुपादिन्नुपादानियान 15
 खन्धानं अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पच्छाजाता — उपादिन्नुपादानिया
 खन्धा च अनुपादिन्नुपादानियो कवलीकारो आहारो च अनुपादिन्नुपादा-
 नियस्स कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । उपादिन्नुपादानियो च अनुपा-
 दिन्नुपादानियो च कवलीकारो आहारो अनुपादिन्नुपादानियस्स कायस्स
 अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२) 20

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च धम्मा उपादिन्नु-
 पादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स अत्थिपच्चयेन
 पच्चयो ... आहारं उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च
 कवलीकारो आहारो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नुपादानियस्स
 च कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (३) 25

उपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नुपादानियो च अनुपादिन्नअनु-
 पादानियो च धम्मा उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन
 पच्चयो — पच्छाजातं, आहार, इन्द्रिय । पच्छाजाता — अनुपादिन्न-
 अनुपादानिया खन्धा च अनुपादिन्नअनुपादानियो कवलीकारो आहारो च
 रूपजीवितिन्द्रियं च कटत्तारूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो . (४) 30

नत्थि विगताविगतपञ्चया

८७ उपादिश्रुपादानियो धम्मो उपादिश्रुपादानियस्स धम्मस्स नत्थिपञ्चयेन पञ्चयो विगतपञ्चयेन पञ्चयो, अविगतपञ्चयेन पञ्चयो (सङ्खित्त) ।

(१) श्रुत्वा

पुत्रं

८८ हेतुया सत्त, आरम्भणे छ, अधिपतिया पञ्च, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्ज तीणि, निस्सये एकादस, उपनिस्सये नव, पुरजाते सत्त, पञ्चाजाते नव, आसेवने द्वे, कम्म अट्ठ, विपाके छ, आहारे द्वादस, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्प्युत्त तीणि, विप्पयुत्ते वस, मत्थिया तेवीस^१, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तेवीस ।

समाप्तं

१० हेतुपञ्चया अधिपतिया चत्तारि, सहजाते सत्त, अञ्जमञ्ज तीणि, निस्सये सत्त विपाके छ, इन्द्रिये सत्त, मग्गे सत्त, सम्प्युत्ते तीणि विप्पयुत्ते चत्तारि, मत्थिया सत्त अविगते सत्त (सङ्खित्त) । यथा कूसलसिक्खस्स गणना सज्झायमग्गेन गणिता एव गणेतब्बा । कूसल सिक्खस्स गणनतो उपाविमत्तिके गणना धम्मीय सुसुमतरा च एव
१५ फात्तुन असम्मोहन्तेन गणेतब्ब) ।

अमुत्तमं ।

(१) वज्जलीपुट्टाये

८९ उपादिश्रुपादानियो धम्मो उपादिश्रुपादानियस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो, आहार पञ्चयेन पञ्चयो इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

२० उपादिश्रुपादानियो धम्मो अनुपादिश्रुपादानियस्स धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो, आहार पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (३)

उपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपादिन्नु-
पादानियस्स च धम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो, पच्छाजातपच्चयेन
पच्चयो, आहारपच्चयेन पच्चयो । (४)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
आरम्भणपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन
पच्चयो, पुरेजातपच्चयेन पच्चयो, पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो, आहार-
पच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स 10
 आरम्भणपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पुरेजात्तपच्चयेन
 पच्चयो, पच्छाजात्तपच्चयेन पच्चयो, कम्मपच्चयेन पच्चयो, आहार-
 पच्चयेन पच्चयो । (२)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स धम्मस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (३)

अनुपादिन्नुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स च अनुपा-
दिन्नुपादानियस्स च धम्मस्स पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो, आहार-
पच्चयेन पच्चयो । (४)

१० अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो अनुपादिन्ननुपादानियस्स
धम्मस्स सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (१)

अनुपादिन्ननुपादानियो धम्मो उपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो, पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो । (२)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स धम्मस्स
आरम्भणपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो, उपनिस्सय-
पच्चयेन पच्चयो, पच्छाजातपच्चयेन पच्चयो । (३)

अनुपादिन्नअनुपादानियो धम्मो उपादिन्नपादानियस्स च
अनुपादिन्नअनुपादानियस्स च धम्मस्स सहजात, पच्छाजात । (४)

अनुपादिन्ननुपादानियो घम्मो अनुपादिन्नुपादानियस्स च
अनुपादिन्ननुपादानियस्स च घम्मस्स सहजातं, पच्छाजातं । (५)

अनुपादिश्रुपादानियस्य धम्मो उपादिश्रुपादानियस्स च अनुपादिश्रुपादानियस्स च धम्मस्स पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनुपादिश्रुपादानियस्य धम्मो उपादिश्रुपादानियस्स च अनुपादिश्रुपादानियस्स च धम्मस्स सहजात पञ्चाजात । (७)

उपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स पञ्चाजात, इन्द्रिय । (१)

उपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पुरेजात । (२)

अनुपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पुरेजात । (२)

अनुपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स पञ्चाजात, आहार । (१)

अनुपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पञ्चाजात, आहार । (२)

अनुपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पञ्चाजात, आहार । (२)

उपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पञ्चाजात, आहार, इन्द्रिय । (१)

उपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पुरेजात, पञ्चाजात, आहार । (२)

उपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पुरेजात, पञ्चाजात, आहार । (२)

उपादिश्रुपादानियस्य धम्मस्स सहजात, पुरेजात, पञ्चाजात, आहार । (२)

इन्द्रिय । (१)

२ पञ्चयपञ्चनीयं

(२) लक्षणा

मुद्र

६१ नहतुया चतुर्वीसति नमारम्मणे चतुर्वीसति, नमपि पतिया चतुर्वीसति नमनन्तरे चतुर्वीसति, नमनन्तरे चतुर्वीसति,

नसहजाते वीसति, नअञ्जमञ्जे वीसति, ननिस्सये वीसति, नउपनिस्सये
तेवीसति, नपुरेजाते तेवीसति, नपच्छाजाते सत्तरम, नआसेवने
चतुवीसति, नकम्मे चतुवीसति, नविपाके चतुवीसति, नआहारे वीसति,
नइन्द्रिये वावीसति, नज्ञाने चतुवीसति, नमग्गे चतुवीसति, नसम्पयुत्ते
वीसति, नविप्पयुत्ते चुद्दस, नोअत्थिया नव, नोनत्थिया चतुवीसति, 5
नोविगते चतुवीसति, नोअविगते नव ।

डुक

६२. नहेतुपच्चया नआरम्मणे चतुवीसति (सङ्खित्तं । यथा
कुसलत्तिके पच्चनीयगणना वित्थारिता एव वित्थारेतव्व) ।

पच्चनीय ।

३ पच्चयानुलोमपच्चनीयं

हेतुडुकं

६३ हेतुपच्चया नआरम्मणे सत्त, नअधिपत्तिया सत्त, नअनन्तरे
सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे चत्तारि, नउपनिस्सये सत्त, 10
नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके
चत्तारि, नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते
चत्तारि, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

हेतुघटना

६४ हेतु-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति नआरम्मणे सत्त,
नअधिपत्तिया सत्त, नअनन्तरे सत्त पे० नअञ्जमञ्जे चत्तारि 15
.पे० नविपाके चत्तारि पे० नसम्पयुत्ते चत्तारि, नविप्पयुत्ते
तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त (सङ्खित्तं । यथा कुसलत्तिके
अनुलोमपच्चनीयगणना विभत्ता एवं गणेतव्वा) ।

अनुलोमपच्चनीयं ।

४. पच्चयपच्चनीयानुलोमं

नहेतुडुकं

६५ नहेतुपच्चया आरम्मणे छ, अधिपत्तिया पच्च, अनन्तरे
सत्त, समनन्तरे सत्त, सट्ठजाते नव. अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये एकादस, 20

उपनिस्सये नव, पुरेजाते सत्त, पञ्चजाते नव, आसेवने द्वे, कम्म षट्,
विपाके छ, आहारे द्वादस, इन्द्रिये सप्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्मयुत्त
तीणि, विप्पयुत्ते दस, अस्थिया तेवीसत्ति, नत्थिया सप्त, विगते सत्त,
अविगते तेवीसत्ति (सङ्खित्त । यथा कुसलस्तिके पञ्चनीयानुलोमगणना
5 विमत्ता एव गणेतब्बा) ।

पञ्चनीयानुलोम ।

उपाविस्तिक निट्ठिम् ।

५. सङ्किलिट्टित्तिकं

१. पटिच्चवारो

१. पञ्चयानुलोमं

(१) विभङ्गो

हेतुपच्चयो

१ सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकं धम्म पटिच्च सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - सङ्किलिट्टसङ्किलेसिक एक खन्धं पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

सङ्किलिट्टसङ्किलेसिक धम्म पटिच्च असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - सङ्किलिट्टसङ्किलेसिके खन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

सङ्किलिट्टसङ्किलेसिक धम्म पटिच्च सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको च असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको च धम्मा उप्पज्जन्ति हेतुपच्चया - सङ्किलिट्टसङ्किलेसिक एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूपं पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप । (३)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिक धम्म पटिच्च असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - असङ्किलिट्टसङ्किलेसिक एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा चित्तसमुद्धान च रूप, पटिसन्धिक्खणे असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकं एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा कटत्ता च रूप पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा कटत्ता च रूप, खन्धे पटिच्च वत्थु, वत्थु पटिच्च खन्धा, एकं महाभूत पटिच्च तयो महाभूता पे० महाभूते पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप कटत्तारूप उपादारूप । (१)

२ असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिक धम्म पटिच्च असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिको धम्मो उप्पज्जति हेतुपच्चया - असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिक एक खन्ध पटिच्च तयो खन्धा पे० द्वे खन्धे पटिच्च द्वे खन्धा । (१)

असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिक धम्म पटिच्च असङ्किलिट्ट-

सङ्किलेसिको घम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया - असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिके
सन्धे पटिच्च चित्तसमुद्धान रूप । (२)

असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक घम्म पटिच्च असङ्किलिट्ठ
सङ्किलेसिको च असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको च घम्मा उप्पज्जन्ति हेतु
पञ्चया - असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक एक सन्ध पटिच्च तयो सन्धा
चित्तसमुद्धान च रूप पे० द्वे सन्धे पटिच्च द्वे सन्धा चित्तसमुद्धान
च रूप । (३)

असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक च असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक च घम्म
पटिच्च असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको घम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिके सन्धे च महामूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान
रूप । (१)

सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक च असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक च घम्म
पटिच्च असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको घम्मो उप्पज्जति हेतुपञ्चया -
सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिके सन्धे च महामूते च पटिच्च चित्तसमुद्धान
रूप (सङ्कित्त) ।

(२) सङ्कथा

३ हेतुया नव आरम्भणे तीणि अविपत्तिया नव अनन्तर
तीणि समनन्तरे तीणि सहजाते नव अञ्जमञ्ज्ये तीणि निस्सये
नव उपनिस्सये तीणि पुरेजाते तीणि आसेवने तीणि कम्मे नव विपाके
पञ्च आहारे नव पे० मग्गे नव सम्पयुत्ते तीणि विप्ययुत्ते नव
पे०.. अविगते नव (सङ्कित्त । यथा कुसलत्तिके विमत्त एव
विमज्जितम्) ।

२ पञ्चमपञ्चनीय

महेतुपञ्चयो

४ सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक घम्म पटिच्च सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको
घम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - विचिकिञ्छासहगतो उदञ्चसहगतो
सन्धे पटिच्च विचिकिञ्छासहगतो उदञ्चसहगतो भोहो । (१)

असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक घम्म पटिच्च असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको
घम्मो उप्पज्जति नहेतुपञ्चया - ग्रहेतुका असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिक एक
सन्ध पटिच्च तयो सन्धा चित्तसमुद्धान च रूप पे० ग्रहेतुकापटि

सन्धिकवर्णणे . पे० . असञ्जसत्तानं एकं महाभूतं (सङ्खित्तं । यथा कुसलत्तिके विभत्त एव विभजितव्वं) ।

सुद्धं

५ नहेतुया द्वे, नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया छ, नअनन्तरे पञ्च .. पे० . नउपनिस्सये पञ्च, नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नआहारे एक .. पे०.. 5 नमगे एकं, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च (सङ्खित्त) ।

३. पञ्चयानुलोमपञ्चनीयं

हेतुदुक

६ हेतुपञ्चया नआरम्मणे पञ्च, नअधिपतिया छ .. पे०.. नपुरेजाते सत्त, नपच्छाजाते नव, नआसेवने नव, नकम्मे तीणि, नविपाके नव, नसम्पयुत्ते पञ्च, नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया पञ्च, नोविगते पञ्च (सङ्खित्त) । 10

४ पञ्चयपञ्चनीयानुलोम

नहेतुदुकं

७ नहेतुपञ्चया आरम्मणे द्वे . पे० विपाके एकं .. पे० . मगे एक पे०. अविगते द्वे (सङ्खित्त) ।

§ २-६. सहजातवारो — सम्पयुत्तवारो

(सहजातवारो पि पञ्चयवारो पि निस्सयवारो पि संसट्ठवारो पि सम्पयुत्तवारो पि वित्थारेतब्बो) ।

15

§ ७. पञ्चावारो

१ पञ्चयानुलोमं

(१) विमङ्गो

हेतुपञ्चयो

८ सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको घम्मो सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स घम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिका हेतू सम्पयुत्त-
कानं खन्धान हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सङ्कलितसङ्कलेसिको धम्मो असङ्कलितसङ्कलेसिकस्स
धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — सङ्कलितसङ्कलेसिका हेतु चित्त
समुद्धानान रूपान हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

सङ्कलितसङ्कलेसिको धम्मो सङ्कलितसङ्कलेसिकस्स च
असङ्कलितसङ्कलेसिकस्स च धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो —
सङ्कलितसङ्कलेसिका हेतु सम्पयुत्तकान सन्धान चित्तसमुद्धानानं
च रूपानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्कलितसङ्कलेसिको धम्मो असङ्कलितसङ्कलेसिकस्स
धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — असङ्कलितसङ्कलेसिका हेतु
सम्पयुत्तकान सन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान हेतुपञ्चयेन पञ्चयो,
पटिसन्धिकसणे असङ्कलितसङ्कलेसिका हेतु सम्पयुत्तकानं सन्धानं
कटत्ता च रूपान हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्कलितअसङ्कलेसिको धम्मो असङ्कलितअसङ्कलेसिकस्स
धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — असङ्कलितअसङ्कलेसिका हेतु
सम्पयुत्तकान सन्धान हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्कलितअसङ्कलेसिको धम्मो असङ्कलितसङ्कलेसिकस्स
धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो — असङ्कलितअसङ्कलेसिका हेतु चित्त
समुद्धानान रूपानं हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्कलितअसङ्कलेसिको धम्मो असङ्कलितसङ्कलेसिकस्स
च असङ्कलितअसङ्कलेसिकस्स च धम्मस्स हेतुपञ्चयेन पञ्चयो —
असङ्कलितअसङ्कलेसिका हेतु सम्पयुत्तकान सन्धान चित्तसमुद्धानानं च
रूपान हेतुपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

आरम्भणपञ्चयो

६ सङ्कलितसङ्कलसिको धम्मो सङ्कलितसङ्कलसिकस्स
धम्मस्स आरम्भणपञ्चयेन पञ्चयो — रागं अस्सादेति अभिनन्दति, तं
आरम्भ रागो उप्पज्जति दिट्ठि उप्पज्जति विधिगिच्छा उप्पज्जति,
उदञ्चं उप्पज्जति दोमनस्स उप्पज्जति । दिट्ठि अस्सादेति .. पे०...
विधिगिच्छा आरम्भ पे० .. उदञ्चं आरम्भ पे० दोमनस्स आरम्भ
पे० । (१) (यथा पुसलसिने धिमसं गग विपनिनसस १ ।

सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो - अरिया पहीने किलेसे पच्चवेक्खन्ति,
 विक्खम्भिते किलेसे पच्चवेक्खन्ति, पुब्बे समुदाचिण्णे किलेसे जानन्ति,
 सङ्किलिट्टसङ्किलेसिके खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति,
 चेतोपरियञ्जाणेन सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकचित्तसमङ्गिस्स चित्तं जानन्ति, 5
 सेक्खा वा पुथुज्जना वा सङ्किलिट्टसङ्किलेसिके खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो
 अनत्ततो विपस्सन्ति, कुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति;
 'सङ्किलिट्टसङ्किलेसिके खन्धे अस्सादेन्ति अभिनन्दन्ति पे० . दोमनस्स
 उप्पज्जति, अकुसले निरुद्धे विपाको तदारम्मणता उप्पज्जति ।
 सङ्किलिट्टसङ्किलेसिका खन्धा चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बेनिवासानुस्सति- 10
 'ञ्जाणस्स, यथाकम्मूपगञ्जाणस्स', अनागतसञ्जाणस्स, आवज्जनाय
 आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (२)

१० असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो - दानं दत्त्वा, सीलं समादियित्वा,
 उपोसथकम्मं कत्वा तं पच्चवेक्खति, पुब्बे सुचिण्णानि पच्चवेक्खति, 15
 ज्ञानां वुट्ठित्वा ज्ञानं पच्चवेक्खति, अरिया गोत्रं पच्चवेक्खन्ति, बोधानं
 पच्चवेक्खन्ति, चक्खुं अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति, सोतं
 धानं जिह्वं कायं रूपं सद्दं गन्धं . रसं फोट्ठब्बं . वत्थुं
 असङ्किलिट्टसङ्किलेसिके खन्धे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति,
 दिब्बेन चक्खुना रूपं पस्सन्ति, दिब्बाय सोतधातुया सद्दं सुणन्ति, 20
 चेतोपरियञ्जाणेन असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकचित्तसमङ्गिस्स चित्तं जानन्ति ।
 आकासानञ्चायतनं विञ्जाणञ्चायतनस्स पे० आकिञ्चञ्जा-
 यतनं नेवसञ्जानासञ्जायतनस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । रूपा-
 यतनं चक्खुविञ्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो पे० . फोट्ठब्बा-
 यतनं कायविञ्जाणस्स आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । असङ्किलिट्ट- 25
 सङ्किलेसिका खन्धा इद्विविधञ्जाणस्स, चेतोपरियञ्जाणस्स, पुब्बे-
 निवासानुस्सतिञ्जाणस्स, यथाकम्मूपगञ्जाणस्स, अनागतसञ्जाणस्स,
 आवज्जनाय आरम्मणपच्चयेन पच्चयो । (१)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स

धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो — धानं कृत्वा, सीलं समादिमत्वा,
उपोसथकम्मं कृत्वा तं अस्सादेति अभिनन्दति, तं आरम्मणं रागो
उपपज्जति, विट्ठि उपपज्जति पे० धोमनस्स उपपज्जति, पुब्बे
सुचिण्णानि अस्सादेति .. पे० आनां धुट्ठित्वा आनं अस्सादेति .. पे०...
५ चक्खु अस्सादेति । फोट्ठये वत्थु अस्सिद्धिसिद्धसिद्धिसेसिके सन्धे
अस्सादेति अभिनन्दति, तं आरम्मणं रागो उपपज्जति, धोमनस्स
उपपज्जति । (२)

असिद्धिलिद्धसिद्धिसेसिको धम्मो असिद्धिलिद्धसिद्धिसेसिकस्स
धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो — निब्बानं भग्गस्स, फलस्स
१० आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असिद्धिलिद्धसिद्धिसेसिको धम्मो असिद्धिलिद्धसिद्धिसेसिकस्स
धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो — अरिया भग्गां धुट्ठित्वा भग्गं
पञ्चवेक्खन्ति, फलं पञ्चवेक्खन्ति निब्बानं पञ्चवेक्खन्ति । निब्बानं
गोत्रमुत्तं बोदानस्स, आवज्जनाय आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो । अरिया
१५ चेतोपरियव्याणेन असिद्धिलिद्धसिद्धिसेसिकचित्तसमिद्धिस्स चित्तं
जानन्ति । असिद्धिलिद्धसिद्धिसेसिका सन्धा चेतोपरियव्याणस्स,
पुब्बेनिवासानुत्सतिव्याणस्स अनागतसव्याणस्स आवज्जनाय आरम्मणं
पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अधिपतिपञ्चयो

११ सद्धिलिद्धसद्धिसेसिको धम्मो सद्धिलिद्धसद्धिसेसिकस्स
२० धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो — आरम्मणाधिपति, सहजाताधिपति ।
आरम्मणाधिपति — रागं गदं कृत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, तं गदं कृत्वा
रागो उपपज्जति विट्ठि उपपज्जति, दिट्ठि गदं कृत्वा अस्सादेति अभिनन्दति
तं गदं कृत्वा रागो उपपज्जति, विट्ठि उपपज्जति । सहजाताधिपति —
सद्धिलिद्धसद्धिसिद्धिसेसिकाधिपति सम्पयुक्तमानं सन्धानं अधिपतिपञ्चयेन
२५ पञ्चयो । (१)

सद्धिलिद्धसद्धिसेसिको धम्मो असिद्धिलिद्धसद्धिसिद्धिसेसिकस्स
धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति — सद्धिलिद्ध
सद्धिसेसिकाधिपति चित्तसमुद्धानाम् रूपान् अधिपतिपञ्चयेन
पञ्चयो । (२)

सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स च
असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स च धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।
सहजाताधिपति — सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकाधिपति सम्पयुत्तकानं खन्धानं
चित्तसमुट्ठानानं च रूपानं अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (३)

१२ असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स 5
धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणाधिपति, सहजाताधिपति ।
आरम्मणाधिपति — दानं दत्त्वा, सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं कत्वा
तं गरु कत्वा पच्चवेक्खति, पुब्बे सुचिण्णानि गरु कत्वा पच्चवेक्खति,
ज्ञानां वुट्ठित्वा ज्ञानं गरु कत्वा पच्चवेक्खति, सेक्खा गोत्रभुं गरु कत्वा
पच्चवेक्खन्ति, वोदानं गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति । सहजाताधिपति — 10
असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकाधिपति सम्पयुत्तकानं खन्धानं चित्तसमुट्ठानानं
च रूपानं अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (१)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । आरम्मणाधिपति — दानं दत्त्वा,
सीलं समादियित्वा, उपोसथकम्मं कत्वा तं गरु कत्वा अस्सादेति 15
अभिनन्दति, तं गरु कत्वा रागो उप्पज्जति, दिट्ठि उप्पज्जति, पुब्बे
सुचिण्णानि गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति पे० ज्ञानां वुट्ठित्वा
ज्ञानं गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति पे० चक्खुं गरु कत्वा अस्सादेति
अभिनन्दति पे०. फोटुब्बे पे०. वत्थुं असङ्किलिट्टसङ्किलेसिके
खन्धे गरु कत्वा अस्सादेति अभिनन्दति, तं गरु कत्वा रागो उप्पज्जति, 20
दिट्ठि उप्पज्जति । (२)

असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणाधिपति, सहजाताधिपति ।
आरम्मणाधिपति — निब्बानं मग्गस्स, फलस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो ।
सहजाताधिपति — असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिकाधिपति सम्पयुत्तकानं 25
खन्धानं अधिपतिपच्चयेन पच्चयो । (१)

असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स अधिपतिपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणाधिपति, सहजाताधिपति ।
आरम्मणाधिपति — अरिया मग्गा वुट्ठित्वा मग्गं गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति,
फलं गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति, निब्बानं गरु कत्वा पच्चवेक्खन्ति, निब्बानं 30

गोत्रमुत्स, बोदानस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । सहजाताधिपति -
असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकाधिपति चित्तसमुद्धानान रूपान अधिपति-
पञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
५ च असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स च धम्मस्स अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो ।
सहजाताधिपति - असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकाधिपति सम्पुत्तकान
खन्धान चित्तसमुद्धानान च रूपान अधिपतिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अनन्तरपञ्चयो

१३ सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिका
१० खन्धा पञ्चिमान पञ्चिमान सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकान खन्धान अनन्तर
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिका खन्धा
बुद्धानस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

१५ असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिका
खन्धा पञ्चिमान पञ्चिमान असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकान खन्धान
अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । अनुसोम गोत्रमुत्स, अनुसोम बोदानस्स,
भावज्जना असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकान खन्धान अनन्तरपञ्चयेन
२० पञ्चयो । (१)

असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - भावज्जना सङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकान
खन्धान अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
२५ धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - गोत्रमु मग्गस्स बोदामं मग्गस्स,
अनुसोम फलसमापत्तिया निरोधा बुद्ध्यन्तस्स नेवसञ्जानासञ्जानायतनं
फलसमापत्तिया अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको धम्मो असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकस्स
धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा असङ्गिलिट्ठ
३० असङ्गिलेसिका खन्धा पञ्चिमान पञ्चिमान असङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिकान

सन्धानं अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो । मग्गो फलस्स, फलं फलस्स अनन्तर-
पञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
धम्मस्स अनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो - फलं वुट्ठानस्स अनन्तरपञ्चयेन
पञ्चयो । (२)

5

समनन्तरपञ्चयादि

१४ सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
धम्मस्स समनन्तरपञ्चयेन पञ्चयो पे० .. सहजातपञ्चयेन पञ्चयो,
अञ्जमञ्जपञ्चयेन पञ्चयो, निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो - आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूप-
निस्सयो पे० । पकतूपनिस्सयो - रागं उपनिस्साय पाणं हनति 10
... पे० .. सङ्खं भिन्दति पे० दोस उपनिस्साय पाणं हनति ... पे०...
सङ्खं भिन्दति । रागो पे० पत्थना रागस्स . पे०... पत्थनाय
उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पाणातिपातो पाणातिपातस्स उपनिस्सय-
पञ्चयेन पञ्चयो पे० नियतमिच्छादिट्ठि नियतमिच्छादिट्ठिया
उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो .. पे० । (१)

15

सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो - अनन्तरूपनिस्सयो, पकतूपनिस्सयो
पे० । पकतूपनिस्सयो - रागं उपनिस्साय दानं देति, सीलं समादियति,
उपोसथकम्मं करोति । ज्ञानं विपस्सनं . अभिञ्जं उप्पादेति,
समापत्तिं उप्पादेति . पे० पत्थनं उपनिस्साय दानं देति . पे० 20
समापत्तिं उप्पादेति । रागो .. पे० पत्थना सद्धाय पे० कार्याकस्स
सुखस्स, कार्याकस्स दुक्खस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पाणं हन्त्वा
तस्स पटिघातत्थाय दानं देति, सीलं समादियति, उपोसथकम्मं करोति,
ज्ञानं उप्पादेति, विपस्सनं उप्पादेति, अभिञ्जं उप्पादेति, समापत्तिं
उप्पादेति पे० सङ्खं भिन्दित्वा तस्स पटिघातत्थाय दानं देति, सीलं 25
समादियति, उपोसथकम्मं करोति । अकुसलं कम्मं विपाकस्स
उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिकस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । पकतूपनिस्सयो - राग उपनिस्साय

ममं उप्पादेति, फलसमापत्तिं समापज्जति । दोसं .. पे० पत्थना
उपनिस्साय मम उप्पादेति, फलसमापत्तिं समापज्जति । रागो पे० ..
पत्थना मग्गस्स फलसमापत्तिया उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (३)

१५ असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स

- ५ धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूप
निस्सयो, पक्खूपनिस्सयो पे०.. । पक्खूपनिस्सयो — सद्धं उपनिस्साय
दान वेति पे० समापत्तिं उप्पादेति । सीमं .. सुतं .. धागं ... पञ्च
कायिकं सुखं कायिकं दुक्खं उतुं .. मोक्षनं सेनासनं
उपनिस्साय दानं वेति पे० समापत्तिं उप्पादेति । सद्धा पे०..
१० सेनासनं सद्धाय पे० कायिकस्स सुखस्स, कायिकस्स दुक्खस्स
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । कुसलं कम्मं विपाकस्स उपनिस्सयपच्चयेन
पच्चयो । पठमस्स ज्ञानस्स परिकम्मं पठमस्स ज्ञानस्स पे०..
आकिञ्चञ्जायतनं नेवसञ्जानासञ्जानायतनस्स पे० । (१)

असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स

- १५ धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूप
निस्सयो, पक्खूपनिस्सयो पे० । पक्खूपनिस्सयो — सद्धं उपनिस्साय
मानं जप्पेति, दिट्ठिं गण्हाति, सीमं पे० सेनासनं उपनिस्साय पाणं
हनति .. पे० सङ्खं मिन्दति सद्धा पे० सेनासनं रागस्स पे०..
पत्थनाय उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (२)

- २० असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — अनन्तरूपनिस्सयो, पक्खूपनिस्सयो
... पे०.. । पक्खूपनिस्सयो — पठमस्स मग्गस्स परिकम्मं पठमस्स मग्गस्स
.. पे० दुत्तियस्स मग्गस्स पे० तत्तियस्स मग्गस्स पे०.. चतुत्थस्स
मग्गस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (३)

- २३ १६ असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो — आरम्मणूपनिस्सयो
अनन्तरूपनिस्सयो पक्खूपनिस्सयो पे० । पक्खूपनिस्सयो — पठमो
मग्गो दुत्तियस्स मग्गस्स पे० दुत्तियो मग्गो तत्तियस्स मग्गस्स पे०..
तत्तियो मग्गो चतुत्थस्स मग्गस्स पे० मग्गो फलसमापत्तिया
३० उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (१)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो - आरम्मणूपनिस्सयो, अनन्तरूप-
 निस्सयो, पकतूपनिस्सयो पे० । पकतूपनिस्सयो - अरिया मग्ग
 उपनिस्साय अनुप्पन्न समापत्ति उप्पादेन्ति, उप्पन्नं समापत्ति समापज्जन्ति,
 सङ्खारे अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सन्ति । मग्गो अरियानं 5
 अत्यपटिसम्भिदाय पे० ठानाठानकोसल्लस्स' उपनिस्सयपच्चयेन
 पच्चयो । फलसमापत्ति कायिकस्स सुखस्स उपनिस्सयपच्चयेन
 पच्चयो । (२)

पुरेजातपच्चयो

१७ असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किले-
 सिकस्स धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो - आरम्मणपुरेजात, वत्थु- 10
 पुरेजात । आरम्मणपुरेजात - चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
 विपस्सति, सोत धान जिह्वं . काय रूपे . सद्दे . गन्धे . .
 रसे . फोटुब्बे वत्थु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, दिब्बेन
 चक्खुना रूपं पस्सति, दिब्बाय सोतधातुया सह सुणाति । रूपायतनं
 चक्खुविज्जाणस्स पे० फोटुब्बायतन कायविज्जाणस्स पुरेजात- 15
 पच्चयेन पच्चयो । वत्थुपुरेजात - चक्खायतन चक्खुविज्जाणस्स
 पे० कायायतन कायविज्जाणस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । वत्थु
 असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकान खन्धान पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (१)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो - आरम्मणपुरेजात, वत्थुपुरेजात । 20
 आरम्मणपुरेजात - चक्खु अस्सादेति अभिनन्दति, तं आरब्भ रागो
 उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति । सोत . पे० फोटुब्बे
 वत्थु अस्सादेति अभिनन्दति; त आरब्भ रागो उप्पज्जति पे० .
 दोमनस्स उप्पज्जति । वत्थुपुरेजात - वत्थु सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकान
 खन्धान पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (२)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स पुरेजातपच्चयेन पच्चयो - वत्थु असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिकानं
 खन्धानं पुरेजातपच्चयेन पच्चयो । (३)

पञ्चाजातपञ्चयो

१८ सङ्किलिष्टसङ्किलेसिको घम्मो असङ्किलिष्टसङ्किलेसिकस्स
घम्मस्स पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो - पञ्चाजाता सङ्किलिष्टसङ्किलेसिका
सन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स पञ्चाजातपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

५ असङ्किलिष्टसङ्किलेसिको घम्मो असङ्किलिष्टसङ्किलेसिकस्स
घम्मस्स पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो - पञ्चाजाता असङ्किलिष्ट
सङ्किलेसिका सन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स पञ्चाजातपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

१० असङ्किलिष्टअसङ्किलेसिको घम्मो असङ्किलिष्टसङ्किलेसिकस्स
घम्मस्स पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो - पञ्चाजाता असङ्किलिष्ट
असङ्किलेसिका सन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स पञ्चाजातपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

आसेवनपञ्चयो

१९ सङ्किलिष्टसङ्किलसिको घम्मो सङ्किलिष्टसङ्किलसिकस्स
घम्मस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा सङ्किलिष्ट
१५ सङ्किलेसिका सन्धा पञ्चिमान पञ्चिमान सङ्किलिष्टसङ्किलेसिकान
सन्धान आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्किलिष्टसङ्किलेसिको घम्मो असङ्किलिष्टसङ्किलसिकस्स
घम्मस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो - पुरिमा पुरिमा पे० अनुलोम
गोत्रमुत्त, अनुलोम वोदानस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

२० असङ्किलिष्टसङ्किलेसिको घम्मो असङ्किलिष्टअसङ्किलसिकस्स
घम्मस्स आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो - गोत्रमु मग्गस्स, वोदान मग्गस्स
आसेवनपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

घम्मपञ्चयो

२० सङ्किलिष्टसङ्किलसिको घम्मो सङ्किलिष्टअसङ्किलेसिकस्स
घम्मस्स घम्मपञ्चयेन पञ्चयो - सङ्किलिष्टसङ्किलसिका घतना सम्पुत्त
२५ गानं गायता घम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अङ्किलिष्टअङ्किलसिको घम्मो अङ्किलिष्टअङ्किलसिकस्स

धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता, नानाखणिका । सहजाता - सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिका चेतना चित्तसमुट्ठानान रूपानं कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका - सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिका चेतना विपाकान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स च 5
असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिका चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुट्ठानानं च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स 10
धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता, नानाखणिका । सहजाता - असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिका चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुट्ठानानं च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । पटिसन्धिक्खणे पे० । नाना-
खणिका - असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिका चेतना विपाकान खन्धान कटत्ता च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (१)

असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिकस्स 15
धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता, नानाखणिका । सहजाता - असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिका चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान कम्मपच्चयेन पच्चयो । नानाखणिका - असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिका कुसला^१ चेतना विपाकान असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिकान खन्धान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (१) 20

असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - सहजाता असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिका चेतना चित्तसमुट्ठानान रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (२)

असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स
च असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिकस्स च धम्मस्स कम्मपच्चयेन पच्चयो - 25
सहजाता असङ्किलिट्ठअसङ्किलेसिका चेतना सम्पयुत्तकान खन्धान चित्तसमुट्ठानान च रूपान कम्मपच्चयेन पच्चयो । (३)

विपाकपच्चयो

२१ असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स

धम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो - विपाको असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको
 एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान चित्तसमुद्धानान व रूपान विपाकपञ्चयेन
 पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विष सन्धान पे० पटिसन्धिपसने
 असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान मटसा व रूपान
 ४ विपाकपञ्चयेन पञ्चयो पे० द्वे सन्धा द्विष सन्धान पे० सन्धा
 वत्थुस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो - विपाको असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको
 एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा
 १० द्विष सन्धान पे० । (१)

असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो - विपाको असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको
 सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स
 १३ च असङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स च धम्मस्स विपाकपञ्चयेन पञ्चयो -
 विपाको असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान
 चित्तसमुद्धानान व रूपान विपाकपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा
 पे० । (३)

आहारपञ्चयो

२२ सङ्किलिद्वसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स
 २० धम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो तीणि ।

असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो - असङ्किलिद्वसङ्किलेसिका आहार
 सम्पयुत्तकान सन्धान चित्तसमुद्धानान व रूपान आहारपञ्चयेन पञ्चयो ।
 पटिसन्धिपसने पे० फवळीकारो आहारो इमस्स कामस्स आहार

२३ पञ्चयेन पञ्चयो ।

असङ्किलिद्वसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिद्वसङ्किलेसिकस्स
 धम्मस्स आहारपञ्चयेन पञ्चयो तीणि ।

इन्द्रियपञ्चयो

२३ सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स^१
धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो तीणि ।

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो — असङ्किलिट्टसङ्किलेसिका इन्द्रिया
सम्पयुत्तकान् खन्धान् चित्तसमुद्धानान् च रूपान् इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो; 5
पटिसन्धिवक्खणे पे० चक्खुन्द्रिय चक्खुविज्जाणस्स . पे० ..
कायिन्द्रिय कायविज्जाणस्स इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो । रूपजीवित्तिन्द्रियं
कटत्तारूपान् इन्द्रियपञ्चयेन पञ्चयो ।

असङ्किलिट्टअसङ्किलेसिको धम्मो तीणि ।

ज्ञानपञ्चयादि

२४ सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स 10
धम्मस्स ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो, मग्गपञ्चयेन पञ्चयो, सम्पयुत्तपञ्चयेन
पञ्चयो ।

विष्ययुत्तपञ्चयो

२५ सङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात, पच्छाजात ।
सहजाता — सङ्किलिट्टसङ्किलेसिका खन्धा चित्तसमुद्धानान् रूपान् 15
विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पच्छाजाता — सङ्किलिट्टसङ्किलेसिका खन्धा
पुरेजातस्स इमस्स कायस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्किलिट्टसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात, पुरेजात, पच्छाजात ।
सहजाता — असङ्किलिट्टसङ्किलेसिका खन्धा चित्तसमुद्धानान् रूपान् 20
विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो, पटिसन्धिवक्खणे असङ्किलिट्टसङ्किलेसिका
खन्धा कटत्तारूपान्^१ विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । खन्धा वत्थुस्स पे०
वत्थु खन्धान् विष्ययुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात — चक्खायतन चक्खु-
विज्जाणस्स पे० कायायतन कायविज्जाणस्म विष्ययुत्तपञ्चयेन
पञ्चयो । वत्थु असङ्किलिट्टसङ्किलेसिकान् खन्धान् विष्ययुत्तपञ्चयेन 25

१ मरिनिट्टमरिनिट्टमिस्स — न्ना० । २ कटत्ता च चान — मी० न्ना० ।

पञ्चमो । पञ्चाजाता — असङ्किलिदुसङ्किलेसिका सन्धा पुरेजातस्स
इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

असङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिदुसङ्किलसिक्खस्स
धम्मस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात — वत्थु सङ्किलिदु
5 सङ्किलेसिकान स घान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पुरेजात — वत्थु असङ्किलिदु
असङ्किलेसिकान स घान विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

असङ्किलिदुअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
40 धम्मस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात, पञ्चाजात ।
सहजाता — असङ्किलिदुअसङ्किलेसिका सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान
विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्चाजाता — असङ्किलिदुअसङ्किलेसिका
सन्धा पुरेजातस्स इमस्स कायस्स विप्पयुत्तपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

अत्थिपञ्चयो

२६ सङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
15 धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो — सङ्किलिदुसङ्किलेसिको एको सन्धो
तिण्णस्र सन्धान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात पञ्चाजात । सहजाता —
सङ्किलिदुसङ्किलेसिका सन्धा चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपञ्चयेन
3 20 पञ्चयो । पञ्चाजाता — सङ्किलिदुसङ्किलसिका स घा पुरेजातस्स
इमस्स कायस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

सङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स च
असङ्किलिदुसङ्किलसिक्खस्स च धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो —
सङ्किलिदुसङ्किलसिको एको सन्धो तिण्णस्र सन्धान चित्तसमुद्धानान
25 च रूपान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे सन्धा पे० । (३)

२७ असङ्किलिदुसङ्किलसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो — सहजात पुरेजात पञ्चाजात आहार
इन्द्रिय । सहजातो — असङ्किलिदुसङ्किलेसिको एको स यो तिण्णस्र
स घाम चित्तसमुद्धानान च रूपान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो ।

पटिसन्धिवखणे . पे० असञ्जसत्तान एकं महाभूत तिण्णन्न महाभूतान^१
 अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पुरेजात - चक्खु अनिच्चतो दुक्खतो अनत्ततो
 विपस्सति । सोत पे० काय रूपे पे० फोट्ठब्बे . वत्थु अनिच्चतो
 दुक्खतो अनत्ततो विपस्सति, दिब्बेन चक्खुना रूपं पस्सति, दिब्बाय
 सोतधातुया सह सुणाति । रूपायतन चक्खुविञ्जाणस्स पे० . 5
 फोट्ठब्बायतन कायविञ्जाणस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । चक्खायतन
 चक्खुविञ्जाणस्स पे० कायायतन कायविञ्जाणस्स पे०
 वत्थु असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकान खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो ।
 पच्छाजाता - असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिका खन्धा पुरेजातस्स इमस्स
 कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । कबलीकारो आहारो इमस्स कायस्स 10
 . पे० रूपजीवितिन्द्रियं कटत्तारूपान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (१)
 असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
 धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पुरेजातं - चक्खु अस्सादेति अभि-
 नन्दति, त आरब्भ रागो उप्पज्जति पे० दोमनस्स उप्पज्जति,
 वत्थु अस्सादेति . पे० वत्थु सङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकान खन्धान 15
 अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२)

असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिकस्स
 धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । पुरेजात - वत्थु असङ्खिलिट्ठअसङ्खि-
 लेसिकान खन्धान अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (३)

२८ असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठअसङ्खि- 20
 लेसिकस्स धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो - असङ्खिलिट्ठ-
 असङ्खिलेसिको एको खन्धो तिण्णन्न खन्धान अत्थिपच्चयेन
 पच्चयो । (१)

असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स
 धम्मस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो - सहजातं, पच्छाजात । सहजाता - 25
 असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिका खन्वा चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपच्चयेन
 पच्चयो । पच्छाजाता - असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिका खन्वा पुरेजातस्स
 उमत्त कायस्स अत्थिपच्चयेन पच्चयो । (२)

असङ्खिलिट्ठअसङ्खिलेसिको धम्मो असङ्खिलिट्ठसङ्खिलेसिकस्स

च असङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिकस्स च धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो -
असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको एको खघो तिण्णन्न खन्धान चित्त
समुद्धानान' च रूपान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

२६ असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको च असङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिको च

- ५ धम्मा असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिकस्स धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो -
सहजात, पञ्चाजात, आहार, इन्द्रिय । सहजाता - असङ्गिलिङ्गसङ्गि-
लसिका खघा च महामूता च चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपञ्चयेन
पञ्चयो । पञ्चाजाता - असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिका खन्धा च
कवलीकारो आहारो च इमस्स कायस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो ।
१० पञ्चाजाता - असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिका खन्धा च रूपजीवितिन्द्रियं च
कट्टारूपान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

- असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको च असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको च
धम्मा असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिकस्स धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो -
सहजात, पुरेजात । सहजातो - असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको एको खघो
१५ च वत्थु च तिण्णन्न खघान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

- सङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको च असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको च धम्मा
सङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिकस्स धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात,
पुरेजात । सहजातो - सङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिको एको खघो च वत्थु च
तिण्णन्न खघान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । द्वे खघा पे० । (१)

- २० सङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिको च असङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिको च धम्मा
असङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिकस्स धम्मस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो - सहजात
पञ्चाजात आहारं इन्द्रिय । सहजाता - सङ्गिलिङ्गसङ्गिलेसिका
खघा च महामूता च चित्तसमुद्धानान रूपान अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो ।
पञ्चाजाता - सङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिका खन्धा च कवलीकारो आहारो
२५ च पुरजातस्स इमस्स कायस्स अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । पञ्चाजाता -
सङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिका खन्धा च रूपजीवितिन्द्रियं च कट्टारूपान
अत्थिपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

अत्थि-विगताविगतापञ्चया

३० सङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिको धम्मो सङ्गिलिङ्गसङ्गिलसिकस्स

धम्मस्स नत्थिपच्चयेन पच्चयो, विगतापच्चयेन पच्चयो, अविगत-
पच्चयेन पच्चयो ।

(२) सत्तपा

सुद्धं

३१ हेतुया सत्त, आरम्भणे च्छ, अधिपत्तिया अट्ठ, अनन्तरे
सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नव, अञ्जमञ्जे तीणि, निस्सये तेरस,
उपनिस्सये अट्ठ, पुरेजाते तीणि, पच्चयाजाते तीणि, आसेवने तीणि, कम्मे 5
सत्त, विपाके चत्तारि, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त,
सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पच्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते
सत्त, अविगते तेरस ।

हेतुसभागं

हेतुपच्चया अधिपत्तिया चत्तारि, सहजाते सत्त, अञ्जमञ्जे
तीणि, निस्सये सत्त, विपाके चत्तारि, इन्द्रिये चत्तारि, मग्गे चत्तारि, 10
सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते तीणि, अत्थिया सत्त, अविगते सत्त ।

हेतुपट्ठा (६)

३२ हेतु-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगत ति सत्त । हेतु-
सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-अत्थि-अविगत ति तीणि । हेतु-सहजात-
अञ्जमञ्ज-निस्सय-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । हेतु-सहजात-
निस्सय-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति तीणि । (अविपाक-४) 15

हेतु-सहजात-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति चत्तारि । हेतु-
सहजात-अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-अत्थि-अविगत ति द्वे । हेतु-सहजात-
अञ्जमञ्ज-निस्सय-विपाक-सम्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । हेतु-
सहजात-निस्सय-विपाक-विप्पयुत्त-अत्थि-अविगत ति द्वे । हेतु-सहजात-
अञ्जमञ्ज - निस्सय - विपाक - विप्पयुत्त - अत्थि - अविगत ति एक । 20
(सविपाक-५) (सङ्घित्त । यथा कुसलत्तिके एव वित्थारेतब्ब) ।

अनुलोम ।

(३) पच्चनीयुद्धारो

३३ सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिट्ठसङ्किलेसिकस्स
धम्मस्स आरम्भणपच्चयेन पच्चयो, सहजातपच्चयेन पच्चयो,
उपनिस्सयपच्चयेन पच्चयो । (०)

सङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलसिक्खस्स धम्मस्स
आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन
पञ्चयो, पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो, कम्मपञ्चयेन पञ्चयो । (१)

सङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स
५ धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

सङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स च
असङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स च धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

३४ असङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो, सहजातपञ्चयेन पञ्चयो,
१० उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो, पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो, पञ्चाजातपञ्चयेन
पञ्चयो, कम्मपञ्चयेन पञ्चयो, आहारपञ्चयेन पञ्चयो इन्द्रियपञ्चयेन
पञ्चयो । (१)

असङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो सङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो
१५ पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्किलिदुसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो पुरेजातपञ्चयेन पञ्चयो । (३)

असङ्किलिदुअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स
धम्मस्स सहजातपञ्चयेन पञ्चयो, उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो । (४)

२० असङ्किलिदुअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलसिक्खस्स
धम्मस्स आरम्मणपञ्चयेन पञ्चयो सहजातपञ्चयेन पञ्चयो
उपनिस्सयपञ्चयेन पञ्चयो पञ्चाजातपञ्चयेन पञ्चयो । (२)

असङ्किलिदुअसङ्किलेसिको धम्मो असङ्किलिदुसङ्किलेसिक्खस्स
च असङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स च धम्मस्स सहजातपञ्चयेन
२५ पञ्चयो । (३)

असङ्किलिदुसङ्किलेसिको च असङ्किलिदुअसङ्किलेसिको च धम्मा
असङ्किलिदुसङ्किलसिक्खस्स धम्मस्स सहजात पञ्चाजात आहार
इन्द्रिय । (१)

असङ्किलिदुसङ्किलेसिको च असङ्किलिदुअसङ्किलेसिको च
३० धम्मा असङ्किलिदुअसङ्किलेसिक्खस्स धम्मस्स सहजात पुरेजात । (२)

सङ्किलिट्सङ्किलेसिको च असङ्किलिट्सङ्किलेसिको च धम्मा
सङ्किलिट्सङ्किलेसिकस्स धम्मस्स सहजात, पुरेजातं । (१)

सङ्किलिट्सङ्किलेसिको च असङ्किलिट्सङ्किलेसिको च धम्मा
असङ्किलिट्सङ्किलेसिकस्स धम्मस्स सहजातं, पच्छाजात, आहारं,
इन्द्रिय । (२)

5

२ पच्चयपच्चनीयं

सुद्धं

३५ नहेतुया चुद्दस, नआरम्मणे चुद्दस, नअधिपतिया चुद्दस,
नअनन्तरे चुद्दस, नसमनन्तरे चुद्दस, नसहजाते दस, नअञ्जमञ्जे दस,
ननिस्सये दस, नउपनिस्सये तेरस, नपुरेजाते द्वादस, नपच्छाजाते चुद्दस,
नआसेवने चुद्दस, नकम्मे चुद्दस, नविपाके चुद्दस, नआहारे चुद्दस,
नइन्द्रिये चुद्दस, नज्ञाने चुद्दस, नमग्गे चुद्दस, नसम्पयुत्ते दस, नविप्पयुत्ते
अट्ठ, नोअत्थिया अट्ठ, नोनत्थिया चुद्दस, नोविगते चुद्दस, नोअविगते अट्ठ ।

10

डुक

नहेतुपच्चया नआरम्मणे चुद्दस (सङ्खित्तं । यथा कुसलत्तिके
पच्चनीयगणना एव गणेतब्ब) ।

पच्चनीय ।

३. पच्चयानुलोमपच्चनीय

हेतुडुकं

३६. हेतुपच्चया नआरम्मणे सत्त, नअधिपतिया सत्त, नअनन्तरे
सत्त, नसमनन्तरे सत्त, नअञ्जमञ्जे तीणि, नउपनिस्सये सत्त, नपुरेजाते
सत्त, नपच्छाजाते सत्त, नआसेवने सत्त, नकम्मे सत्त, नविपाके सत्त,
नआहारे सत्त, नइन्द्रिये सत्त, नज्ञाने सत्त, नमग्गे सत्त, नसम्पयुत्ते तीणि,
नविप्पयुत्ते तीणि, नोनत्थिया सत्त, नोविगते सत्त ।

15

घटना

हेतु-सहजात-निस्सय-अत्थि-अविगतं ति नआरम्मणे सत्त पे०
नअञ्जमञ्जे तीणि पे० नसम्पयुत्ते तीणि, नविप्पयुत्ते तीणि
पे० नोविगते सत्त (सङ्खित्तं । यथा कुसलत्तिके अनुलोमपच्चनीय-
गणना विभत्ता एव विभजितव्व) ।

20

अनुलोमपच्चनीयं ।

४ पञ्चमपञ्चनीयानुलोमं

नहेतुपञ्च

३७ नहेतुपञ्चया भारम्मणे स्र अविपतिया धट्ट, अनन्तरे सत्त, समनन्तरे सत्त, सहजाते नय, अञ्चमञ्चे तीणि, निस्सये वरस, उपनिस्सये धट्ट पुरेजाते तीणि, पञ्चाजासे तीणि, आसेवने तीणि कम्मे सत्त, विपाने चत्तारि, आहारे सत्त, इन्द्रिये सत्त, ज्ञाने सत्त, मग्गे सत्त, सम्पयुत्ते तीणि, विप्पयुत्ते पञ्च, अत्थिया तेरस, नत्थिया सत्त, विगते सत्त, अविगते तेरस ।

सिद्ध

नहेतुपञ्चया नभारम्मणपञ्चया अविपतिया सत्त (सङ्गित्त । यथा पुसलत्तिके पञ्चनीयानुलोमगणना विमत्ता एव विमजितब्ब) ।

पञ्चनीयानुलोम ।

सङ्गिसिद्धत्तिक निष्ठियं ।

विशेषपदान्
अनुवकमणिका

अ	अधिपतिपञ्चयो	३, ४, १८-१७, २१, ६६, १०५, १२७, २७१, २८६, ३११, ३२८, ३६२, ३७३, ३८३, ४२०
अकुसलपद	१२	
अकुसला, इन्द्रिया	१४७	
अकुसलाव्याक्तपद	१३	
अकुसलो, धम्मो	५-८, ११-१४, १७, २०, २१-२८, ३२, ३४, ३६, ३७, ३९, ६५, ६७, ६८, ७६, ८०, १०२, १०४, १२५, १२७-१३३, १३८, १४४	अधिपतिगिम्सकघटना २०१ अधिपतिसभाग १५६, २६८ अनन्तरघटना १५८, २०७ अनन्तरदुक २०७ अनन्तरपञ्चयादि ३६३ अनन्तरपञ्चयो ३, ४, १४-१७, २२, ७०, ७८, १०५, १२८, २७१, २८८, ३१२, ३३०, ३४३, ३६३, ३७४, ३८४, ४२२
अञ्जामञ्जाघटना	१५६, २११	
अञ्जामञ्जादुक	४७, ८६, २१०	
अञ्जामञ्जा-निस्त्यपञ्चया	२६१	
अञ्जामञ्जापञ्चयेन पञ्चयो	२६१	
अञ्जामञ्जापञ्चयो	३, ६, १४, १६, १८, २४, ७१, १०५, १३२, २७१, ३३०, ३४५, ३६३, ३८७	अनन्तरसभाग १५८, २६६ अनन्तर-समनन्तरदुक ४६ अनन्तरादिदुक ११३ अनन्तरूपनिस्त्ययो १३५, १३७, १३८, १४०, १४२, २६१-२६५, ३४६-३४९, ३८६-३९१, ४२३, ४२४
अञ्जामञ्जासभाग	१५६	
अत्यप्पटिसम्मिदाय	१३७, १३८, ३४८,	अनागतसञ्ज्ञाण १२५, १२६, १३६, १३७, ३३८-३४१, ३८२, ४१६
अत्यिदुक	५४, ११६, २५०	
अत्यिपञ्चयादि	१०६, २७३	
अत्यिपञ्चयेन पञ्चयो	२६७	
अत्यिपञ्चयो	३, ६, १४, १८, २६, ७७, १५०, २७३, ३०७, ३१४, ३३२, ३५५, ४०३, ४३०	अनुपादिअनुपादानिया, आहारा ३६८ - खन्वा ३७७, ३८२, ३८५- ३८८, ३९४, ३९६ - चेतना ३७७, ३८५, ३९६
अत्यमिस्तकघटना	१७४, २५०	
अत्यिसभाग	१७४	
अदिज्ञादान	१३६	
अदुक्खमसुखाय वेदनाय		
सम्पयुत्तो, धम्मो	२७१, २७२, २८३, २८५, २८६, २८९, २९४-२९७, ३०५	अनुपादिअनुपादानिया, खन्वा ३७७, ३८२, ३८५, ३९४ - चेतना ३७७, ३९५ अनुपादिअनुपादानिया, ज्ञानज्ञानि ४०० अनुपादिअनुपादानियो, धम्मो ३६१, ३६३, ३६४, ३६७, ३६८, ३७१, ३७६, ३८१, ३८३ - ३८८, ३९१, ३९४ - ४०१, ४०३, ४०६, ४०७, ४११, ४१२
अधिपतिघटना	२६६	
अधिपतिदुक	४६, ८८, ११३, २०१	

मनुपादिमुपादानियो कबलीकारो धाहारो	४ ६
- धम्मो	३६१-३६८ ३७१
	३७६-३८३ ३८५
	३८२ ३८४ ३८५
	३८७-४ ३ ४०५
	४०६, ४११ ४१२

मनुपादिमुपादानियो कायायतनं	३८३
- वनकायतनं	३८३
- कोट्टकायतनं	३८३, ४ ६
- क्कायतनं	३८३ ३८३, ४ ६
- सई	३८

मनुलोमहेतुपञ्चयो	१ ०
मनुसोमं	१२६, १३ २८८, २९८
	२९६, ३४६, ३५ ३८५

मम्माकटपर्व	१२
मम्माकटो धम्मो	५-७ ११-१४ २०-२८
	३२-३६, ३६, ३७ ६८
	७६, ८ १०२, १०४ १२५
	१२७-१३२ १३४ १४३ १४४

ममिष्ठा	१३६
ममिष्ठा	१३६, १३६ ३६
मर्यादा	१२६, १२७ १२८ १४१ १४२, ३३६
	३४ ३४६, ३४८ ३४६, ३३६
मरिया	२९३-२९६, ३८२, ३८३
मरुपिणो धाहारो	६
- इण्डिया	६
- धम्मो	६

ममिष्ठपुर्क	३६, २३६
ममिष्ठपञ्चमी पञ्चयो	२६७
ममिष्ठपञ्चयो ३ १	१६, १६, १६, १६
	७७ १ ६ १३४ २७३ ३१४ ३३२
ममिष्ठमिष्ठकटपटा	१७६
ममिष्ठमभाप	१७६
ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा कुसला नेतना	४२७
- धम्मो	४२ ४२६
	४३ ४३१
- हेतु	४२५
ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा	४२१

ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा, धम्मो	४१६, ४१६, ४१८
- ४१६, ४१४	
- धिपाको	४२८
ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा धाहारो	४२८
- इण्डिया	४२६
- धम्मो	४१६, ४२६
	४२६-४३१
- धेतना	४२७
- हेतु	४१८
	४२१

ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा	४१६, ४१६, ४१८
ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा धम्मो	४१६, ४१६, ४१८
- ४२२, ४२४-४३६, ४३४	
ममिष्ठमिष्ठमिष्ठकटपटा	४२२ ४२२, ४३१

धम्मो	
धाकासागम्मायतनकिरियं	१२६
धाकासागम्मायतनं	१२६, २८६, ३८२, ४१६
धाकिम्मायतनमुत्तमं	३३६, ३४०
धाकिम्मायतनं	१३६, २८६, ३४७ ३८२, ४१६
धारम्मकटपटा	१४६, २ २६८
धारम्मकटपटा	४६, ८८, २
धारम्मकटपटा	१ ४, २७१
धारम्मकटपटा	३ १६-१६, २६, ३६
	१ ४, २७६, २८६, ३१
	३१६, ३२७ ३२८ ३३८
	३३९ ३४६, ३८१ ४१८
धारम्मकटपटा	१४६ १४४ ३४६
	३३ ३३६, ४२३
धारम्मकटपटा	१३६, २६८
धारम्मकटपटा	१२७ १२८ २८६-२८८, ३४६
	३४९ ३८३ ३८४ ४२१
धारम्मकटपटा	१३६, १३७ १३८ १४६, १४६
	२६१ २६२, २६४ ३४७-३४६
	३८६-३८६, ४२३, ४२४
धारम्मकटपटा	१३ १४६, ३४३ ३८३
धारम्मकटपटा	१६२, २२
धारम्मकटपटा	४८ ४६, १ ६ ११४ २२ ३१४
धारम्मकटपटा	२७१

आसेवनपञ्चयो	३	१४, १८, २५, ७२, १०५ १४४, २७२, २६५, ३१३, ३३१, ३५०, ३६४, ३६४, ४२६ १६२, ३००
आसेवनसभाग		
आहारदुक	५०, ७६, ६१, ११४, २२४	
आहारपञ्चयादि		१०६, ३३२
आहारपञ्चयो	३, ६, १४, १८, २६, २७, ७४, १४६, २७२, २६७, ३१४, ३३२, ३५२, ३६४, ३६७, ४२८ १६३, २२४	
आहारमिस्सकघटना		
आहारसभाग		१६३, ३०१
आहारसमुद्धान	२३, २४, २७, ३७, ३८, १३१, १३३, १३४, १५२, ३१२, ३१३, ३१६, ३३०, ३४४, ३६३, ३६६, ३८६, ४०५	
आहारा, अनुपादिन्नानुपादानिया		३६८
— अरूपिनी		६
— असङ्किलिद्वसङ्किलेसिका		४२८
— विपाका		३५२
आहारो, कवलीकारो	६, १५२, १५३, ३५६, ३५७, ३६७, ४०५, ४०६, ४०८, ४०९, ४२८, ४३१, ४३२	
आहार	१५१, १५३, ३५७, ४०४, ४०६, ४३०, ४३२, ४३४, ४३५	

इ

इन्द्रिविघञ्जाणस्स	१३६, ३३६, ३४१, ३८२
इन्द्रियदुक	५१, ६१, ११५, २३०
इन्द्रियपञ्चयो	३, ६, १४, १८, २७, ७४, १४७, २७२, ३१४, ३३२, ३५२, ३६८, ४२६
इन्द्रियमिस्सकघटना	१६५, २३१
इन्द्रियसभाग	१६५, ३०१
इन्द्रिया, अकुसला	१४७
— अरूपिनी	६
— असङ्किलिद्वसङ्किलेसिका	४२६

— उपादिन्नुपादानिय,	३६८
— कुसला	१४७
इन्द्रिय	१५१, १५३, ३५७, ४३०, ४३२, ४३४, ४३५

उ

उत्तुभोजन	७
उत्तुसमुद्धान	२३, २४, ३७, ३८, १३१, १३३, १३४, १५२, ३१२, ३१३, ३१६, ३३०, ३४४, ३६३, ३६६, ३८६, ४०५
उपनिस्सयघटना	१६१, २१६
उपनिस्सयदुक	८६, २१६
उपनिस्सयपञ्चयो	३, ७, १४, १८, २५, ७१, १०५, २७१, २६१, ३१३, ३३१, ३४६, ३६४, ३८६
उपनिस्सयसभाग	१६०, ३००
उपादारूप २१-२३, २६-२८, ३२, ३५-३८, १०३, १३२, १५२, ३१०, ३१२, ३१६, ३१७, ३१९, ३२०, ३६१, ३८६	
उपादिन्नुपादानिया, इन्द्रिया	३६८
— खन्वा ३८४, ३८६-३८९, ३९३, ३९४, ३९६, ४०६	
— चेतना	३९५
उपादिन्नुपादानियाणि, ज्ञानज्ज्ञानि	४००
— मगज्ज्ञानि	४००
उपादिन्नुपादानियो, धम्मो ३६१, ३६३-३६८, ३७१, ३७६-३८३, ३८५-३८९, ३९१-३९३, ३९५-४०५, ४१०-४१२	

उपादिन्नुपादानिय, गन्धायतन	३६२
— रूपायतन	३६२
उपोसथकम्म	१२७, १३५, १३७, २८३-२८८, २६१, २६२, ३३६, ३४२, ३८२, ४२१

ए

एकागारिक	१४०, १४३, २६१, २६२
एको, खन्वो	२०, २२-२८, ३२
एक, महामूत	२३, २४, १०३

ब

कटसारूप	२	२१	२३	२६-२८	३२	३३
	३५-३८	१	३	१३१	१३२	१५७
	१३	१३२-१५४	३	६	३१	३१५-
	३२	३२३, ३२७	३३१	३३३	३३१	
	३८६	३६६, ४	४	४	६, ४२६, ४३१	
कम्पडीकारो घाहारी	६, १३२, १३३	३३३, ३३७				
	३६७	४	५, ४	५	५	८,
	४	४	४	४	४	४
कम्पबुद्ध	४८	६	११४	२२		
कम्पपक्षिण्यकवटना			१६२, २२			
कम्पपञ्चमो	३	६, १४	१८	२५	७३	
	१	३, १४३, २७७, २६३, ३१३	३३२, ३३३, ३३४			
		३३	३३४	३६३, ४२६		
कम्पविपाकबुद्ध			७८			
कम्पसमार्ग			१६२, ३			
कम्प कुसलाकुसलं			६			
कामेधुमिण्यघारो			१३६			
कामविज्झामधायु			४	३		
कामविज्झासं		८	८२	१	३	२६२
			२६३	३२८	३३१	
कादायतनं	७	=	१	११	८	८२, १३
		१	३	१४३	१५	१५२
		३३१	३४६, ३५४	३६२	४	२, ४ = ४२३, ४२६
			४३१			
- अनुपाविनुशाशानियं			३६३			
कामिग्रियं		६, ३३३	३६६	४२६		
किरियमनाविज्झामधायु			३४३	३८३		
किरिवाध्याक्ता सम्मो	=	२४-२६	२८	३३-३७		
निरियं			११			
कुलसार्ग			११			
कुसला इन्द्रिया			१५७			
कुसलाकुलसार्ग			१३			
कुसलाकुलसाम्पावतप			१३			
कुसलाकुलसं काम			६			
कुसला भेगना घसिद्धिनिष्ठमसिद्धिनेतिका			४२७			
कुसलाभ्यावतप			१२			
कुगली पञ्चो	१-८	११-२६	३२-३७	३६, ६७	६८	१
	१७	६८	८	१	४	१२७-१३
		१३७	१३३	१३७	१४४	

ख

खन्धा अनुपाविभ्रमनुपावानिया	३७७	३८२, ३८५	
	३८८	३६४	३६६
- अनुपाविभ्रमनुपावानिया	३७७	३८२, ३८५, ३६४	
- असिद्धिनिष्ठमसिद्धिनेतिका		४२	४२२
		४३	४३१
- असिद्धिनिष्ठमसिद्धिनेतिका		४१६, ४२२	
		४२६-४३१	
- उपाविभ्रमनुपावानिया	३८४	३८६-३८८, ३६३	
		३६४	३६६
- यत्तारो धरूपिनो		३	६, १
- तपो	२	२२-२८	३२
- द्वे	२०	२३-२८	३२
- विपाका	३१३	३१८	३३६, ३३४
- सिद्धिनिष्ठमसिद्धिनेतिका	४१६, ४२२, ४२६		
		४२६-४३१	
खन्धो एको		२	-२८, ३२

ग

गन्धापतनं	३	८	१	११	१२६	३८१	३६२
गामसार्ग			१४	१४३	२६१	२६२	
गोषमू	१२६, १३३, २८८	२८६, २६३, ३४२	३४३	३५३	३५	३८५, ४२१	

घ

घटना			२६६-३	४	४३३	
घानविज्झामधायु			४	३		
घानविज्झासं					३२८	
घानापतनं	७	८	१०	११	१४३	
			१५०	१५२, ३२८	३२८	
घानिग्रियं				६, १४७		

च

चक्षुसापतनं	७	८	१	११	८०	८२	
	१	३	१४३	१५	१५२, ३२८	३३६, ३४६, ३४७, ४२६, ४३१	
			३४६, ३४७	३४६	३६२, ३६३	४	२, ४२३, ४२६, ४३१
चक्षुश्रियं		६, १४७	३५३	३६६, ४२६			
चक्षुविज्झामधायु				४	३		
चक्षुविज्झासं			३२८	३३१	३३३		
चत्तारो गन्धा धरूपिनो			३	६	१		
- बहामुला				९	१		

चांगो	१३५, १३७, १३८, २६१
चित्तचेतमिको, धम्मो	४-८
चित्तसमुद्धान, रूप	२०-२८, ३२-३७, ३८, ६८, ७६, १०३, १३०-१३५, १४६-१४८, १५१, १५२, ३१०-३१२, ३१७-३२०, ३२५-३२७, ३३७, ४०२, ४०३, ४२७
चित्ताधिपति	४
चित्ताधिपतिघटना	२०४

चेतना, अनुपादिन्ननुपादानिया	३७७, ३६५, ३६६
- अनुपादिन्ननुपादानिया	३७७, ३६५
- असङ्किलिद्वसङ्किलेसिका	४२७
- असङ्किलिद्वसङ्किलेसिका	४२७
- उपादिन्ननुपादानिया	३६५
- विपाकघग्मम्लम्मा	३५१
- विपाका	३५१
- सङ्किलिद्वसङ्किलेसिका	४२६, ४२७
चेतोपरियञ्जाण	१२५, १२६, १३६, १३७, ३३८, ३३९, ३४१, ३८२, ४१६

छ

छन्दाधिपति	४
------------	---

ज

जिह्वायतन	७, ८, १०, ११, १४३, १५०, १५२, ३२८
जिह्वाविञ्ज्जाणघातु	४, ५
जिह्वाविञ्ज्जाण	३२८
जिह्विन्द्रिय	६, १४७

झ

ज्ञानज्ञानि	६
- अनुपादिन्ननुपादानियानि	४००
- अनुपादिन्ननुपादानियानि	४००
- उपादिन्ननुपादानियानि	४००

ज्ञानदुक	५१, ६१, ११५, २३६
ज्ञानपञ्चयेन पञ्चयो	२६७
ज्ञानपञ्चयो	३, ६, १४, १८, २७, ७४, १४८, २७२, ३१४, ३३२, ३५३, ३६६, ४२६
ज्ञानसभाग	१६८, ३०२
ज्ञानसामञ्जाघटना	२३६

ज्ञाना, गुणाय वेदनाय सम्पयुत्ता	२८४
ज्ञान	१३५, १३६, २८६-२८८, ३६०
- चतुत्य	१३६
- ततिय	१३६
- दुतिय	१३६
- पठम	१३६

त

तयो, सन्या	२०, २२-२८, ३२
- महाभूता	२०, २३, २४, १०३
तिक च पट्टानवर दुकुत्तम	१६-१६
तेवीनति, पञ्चया	२६

द

दिव्यचस्खु	१३६
दिव्वसोतधातु	१३६, ३६२
दुक्खाय वेदनाय सम्पयुत्तो, धम्मो	२७१, २७२, २८३, २८४, २८६, २८३, २८५-२८७
दुक्ख, परियिट्ठिमूलक	१३८, २६२, ३४८, ३६०
द्वे, खन्वा	२०, २२-२८, ३२
- महाभूता	२१, २३, २४

ध

धम्मप्पटिसम्मिदाय	१३७, १३८
धम्मा	३, ४
- अरूपिनो	६
- रूपिनो	६, ६
धम्मो, अकुसलो	५-८, ११-१४, १७, २०, २१-२८, ३२, ३४, ३६, ३७, ३६, ६५, ६७, ६८, ७६, ८०, १०२, १०४, १२५, १२७-१३३, १३८, १४४
- अदुक्खमसुखाय वेदनाय सम्पयुत्तो	२७१, २७२, २८३, २८५, २८६, २८६, २८४-२८७, ३०५
- अनुपादिन्ननुपादानियो	३६१, ३६३, ३६४, ३६७, ३६८, ३७१, ३७६, ३८१, ३८३-३८८, ३९१, ३९४-४०१, ४०३, ४०६, ४०७, ४११, ४१२

ममो धनुषादिनुषाधामियो	३६१ ३६८ ३७१
	३७६-३८३ ३८५-३८८,
	३८५ ३८८, ३८७-५ ३
	५ ३, ५ ६ ५११ ५१२
- धम्माक्तो ५-७	११-१५ २०-२३
	३२-३६, ६५, ६७ ६८ ७६,
म	१ २, १ ५ १२३ १२७-१३२
	१३५ १३८ १४५
- सप्तकिंकिटुसप्तकिंसेधिको	५१५, ५१६
	५१८-५१९ ५३५
- सप्तकिंकिटुसप्तकिंसेधिको	५१५, ५१६,
	५१८-५१९ ५३५
- उपाधिधनुषाधामियो ३६१ ३६३-३६८ ३७१	
	३७६-३८३ ३८५-३८८
	३८१-३८३ ३८५-५ ३,
	५१-५१२
- किरियाव्याक्तो	८
- कुसलो ५-८	११-२६ ३२-३७
	३६, ३७ ३८ ८ १ ५ १२७-
	१३ १३२, १३३ १३७ १४५
- विज्जवेत्तिको	५-८
- बुक्खाम वेदनाय सम्ममुत्तो	२७१ २७२,
	२८३ २८४ २८६,
	२८३ २८५-२८७
- विपाको ३ ६ ३११-३१५, ३२५ ३२६	
	-३२६, ३३१ ३३६-३३८ ३४१
	३४३-३४७ ३५१ ३५३ ३५५
- सप्तकिंकिटुसप्तकिंसेधिको	५१५-५१९ ५३५
	५३५
- मुखाय वेदनाय सम्ममुत्तो	२७१ २७२ २८२
	२८३ २८४ २८६
	२८२, २८५-२८७

म

ममम्भमम्भमुक्तं	१८३ २६
ममम्भमम्भमपञ्चमो	१६ ३५, ८
	८५ ३१७ ३७६
ममधिपतिपञ्चयादि	१ ७

ममधिपतिपञ्चमुक्तं	५१ ५७ ८३ ८५ ११
	२५६, २७७ २८
ममधिपतिपञ्चमो	१६, १७ १८, ३१
	८, ८३ १०७ २७५
	३१७ ३१७ ३०१
ममधिपत्यादि	१८२
ममनन्तर-ममनन्तरमुक्तं	२५६
ममनन्तरपञ्चयादि	३१७ ३१७ ३०१
ममनन्तरपञ्चमो	१६, १७ १८, ३५, ८
	८५ ३१७ ३१७, ३०१
ममनन्तरादिमुक्तं	५१ ५७ ६३
मयारम्भमुक्तं ५	५७ ६५ १८२ २५८, ३७
मयारम्भमपञ्चमो	१६, १७ १८, ३१ ७६,
	३७ ३१६ ३३५ ३१६, ३०३
मयासेवममुक्तं	५६, ६६, २५३
मयासेवमपञ्चमो	१७ ३६, ८ ८५ ११
	२७५, ३ ७, ३१६, ३०१
मयाहारमुक्तं	३१ ६८ ६६ २६५
मयाहारपञ्चयादि	३०८
मयाहारपञ्चमो	१७ ३८ ८२, ३ ७
	३२ ३६८ ३०८
मयाहारादिमुक्तं	५३ ८६
महम्मिमुक्तं	३६, ६८ १६१ २६५
महम्मिपञ्चमो	१७ ३८ ८२, ८६, ३ ७
	३२ ३६८ ३०८
मत्तपमिस्समुक्तं	१८५ २६१
मत्तपमिस्समपञ्चमो	१६ ३५, ८
	८५ ३ ७ ३०६
मक्कम्ममुक्तं	५२, १ ८५, ६३
	१११ ११८ १८६, २६५
मक्कम्मपञ्चमो	१७ ३७ ८१ १ ८, २७५,
	३१६, ३१७ ३०६ ३०७
मज्झामुक्तं	३६, ६८ १११ ११६
	२६५, २७८ २८
मज्झामपञ्चमो	१७ ३८, ८२, ८६, १ ८
	२७५, ३ ७ ३२ ३६६, ३०८
मत्तिवट्टा	१०६
मत्तिवट्टुक्तं	२५६

नल्यपञ्चयेन पञ्चयो	२६७
नल्यपञ्चयो ३, १०, १४, १८, २६, ७७,	
१०६, १५४, २७३, ३१४, ३३२	
नल्य-विगतदुक	५५
नल्य-विगताविगतपञ्चया	३५७, ४१०, ४३२
नल्यसभाग	१७५
ननिस्सयदुक	१८४, २६१
ननिस्सयपञ्चयो	१६, ३०७
नपञ्छाजातदुक	५८, ६६, १८७, २६३
नपञ्छाजात-नञ्चासेवनदुक	४२, ८४, ११०
नपञ्छाजात-नञ्चासेवनपञ्चया	२७४
नपञ्छाजातपञ्चयो १६, ३६, ८०, ८४, १०७,	
११०, २७५, ३०७, ३१६, ३७६	
नपञ्छाजातादिदुक	२७७, २८०
नपुरेजातदुक ४१, ५८, ८४, ६५, ११०,	
११८, १८६, २६२, २७७, २८०	
नपुरेजातपञ्चयो १६, ३५, ३६, ८०, १०७,	
२७४, ३०७, ३१७, ३७६	
नमगति	६१
नमगदुक ६६, १११, ११६, २६५, २७८, २८१	
नमगपञ्चयो १७, ३८, ८२, ८६, १०८,	
२७५, ३०७, ३२१, ३६६, ३७८	
नविपाकदुक ४३, ६०, ८५, ६७, १११,	
११६, २६४, २७७	
नविपाक-नञ्चानपञ्चया	२७५
नविपाकपञ्चयो १७, ३७, ८१, १०८, २७५,	
३०७, ३१६, ३६८, ३७७	
नविप्युत्तदुक ४३, ६२, ८६, ६६, १११,	
१२०, १६२, २६७, २७८, २८१	
नविप्युत्तपञ्चयो १७, ३६, ८२, १०८, २७६,	
३०७, ३२१, ३६६, ३७८	
नसमनन्तरपञ्चयो १६, १८, १६, ३५, ८०,	
८४, ३१७, ३६७, ३७६	
नसम्प्युत्तदुक ४३, ६२, ६६, २६६	
नसम्प्युत्तपञ्चयो १७, ३६, ८२, ८६, ३०७,	
३२१, ३६६, ३७८	
नसहजातदुक	१८३, २५६
नसहजातपञ्चयो	१६
नहेतुघटना	३०६

नहेतुदुक ४०, ५५, ६३, १०४, १०६, ११७,	
१२२, १७६, २५६, २७६, २७६,	
३०५, ३०६, ३२२, ३२३, ३३४,	
३३५, ४१३, ४१७, ४३६	
नहेतुपञ्चयो १६, १७, १६, ३२, ६५, ७६,	
१०२, १०७, १२१, २७३, ३०७, ३१५,	
३३३, ३६५, ३७४, ३७६, ४१६	
नानाखणिका	१४५, ३५१, ४२७
नामरूप	६, ७, १०, ११
निगमघात	१४०, १४३, २६१, २६३
निम्बान	१२५, १२६, १२८, १४१, १४२,
३४१, ३४२, ४२०, ४२१	
निरुत्तिप्पटिसम्भिदाय	१३७, १३८
निरोधा	१३०, २८६, ३४४
निस्सय-उपनिस्सयदुक	४८
निस्सय-उपनिस्सयपञ्चया	३६४
निस्सयदुक	८६, २१२
निस्सयपञ्चयेन पञ्चयो	२६१
निस्सयपञ्चयो ३, ६, १४, १८, २४,	
७१, १०५, १३३, २७१, ३१३,	
३३१, ३४५, ३६४, ३८७	
निस्सयमिस्सकघटना	१६०, २१२
निस्सयसभाग	१५६
नेवविपाकनविपाकवम्मघम्मो	३०६-३१७, ३२१,
३२५-३३२, ३३८-३५६	
नेवसञ्जानासञ्जायतनकुसल	१२६, १३८
नेवसञ्जानासञ्जायतन	२८५
नोअत्थिदुक	१६३, २६८
नोअत्थिपञ्चया	१७, १६, ३६
नोअविगतदुक	१६५, २७०, ३०७
नोअविगतपञ्चयो	१७-१६, ३०७
नोनत्थिदुक	१६५, २६६
नोनत्थि-नोविगतदुक	४४, ६३
नोनत्थि-नोविगतपञ्चया	३२२, ३७०
नोनत्थिपञ्चयो	१७, १६, ३६, ८२,
३०७, ३७८	
नोविगतदुक	१६५, २६६
नोविगतपञ्चयो १७-१६, ३६, ८२, ३०७, ३७८	

घ	फोदुम्मायतनं
पञ्चपनिस्सयो १३३, १३७ १३८ १४ - १४२, २६१-२६३, ३४६-३४८, ३८६-३८९ ४२३ ४२४	३ ८ १० १६ १२६ ३४१ ३४८, ३४९, ३८२, ३८६ ३८२ ३८३ ४ ८, ४०६, ४१६ ४२३, ४२९
पकिष्णकषटना १४६, १४८ १५ १५३, १७४-१७६, २ २, २१३ २३१ २४८ २४२	फोदुम्मे १२५
पञ्चनीमुद्धारो १७७ ३ ४ ३४८ ४१ ४३३	ख
पञ्चया तैबीसति २६	ग
पञ्चावातषटना १६१ २१६	ग्यापावो ११६
पञ्चावातपुक् २१६	
पञ्चावातपञ्चयो ३ ८ १४ १८ १४४ ३६७ ३६९ ४२६	घ
पञ्चावातसमां १६१	म
पञ्चावात १४६-१४४ ३४४-३४७ ४ २-४ ४ ४ ६, ४२६-४३३	मञ्ज १२६, १३ २८८ ३४३ ३८३
पञ्चा १३३-१३८ २६१	म -
पटिवातत्वाप १४	ममाङ्गानि १
पटिमाणपटिसम्मिदाव १३७ १३८	- अङ्गुस्तानि १४८ १४६
परिक्कम् १३३	- उपाधिमुपाधानियाणि ४०
परिमिट्ठिमूलकं पुक्कं १३८ २६२ ३४८ ३६	- कुसमानि १४८
पावाविपातो १३६	मध्यपुक् ४२, ६२, ११३, २४२
पित्तगवाचा १३६	मध्यपञ्चयेम पञ्चयो २६७
पुम्पसो ७	ममापञ्चयो ३ ६, १४ १८, २७ ७४ १४८ २७२, ११४ ३१२ ३६३ ४ ४२९
पुम्पेनिवासानुत्सतिम्मां १२३, १२६ १३६, १३७ ३३८-३४१ ३८२, ४१६	मम्मसमां १७ ११
पुरेवातषटना १६१ २१६	ममावामञ्जषटना १७ २४२
पुरेवातपुक् ४८ ८६, ११४ २१८	ममो १२७ २८६-२८६, ३४२, ४२४ - फलस्य १२६
पुरेवातपञ्चयो ३ ८ १४ १८ २३, ७१ १ ३, १४३ २७१ ३१३ ३३१ ३४६, ३६४ ३६१ ४२३	मनीवातु ४-८ १ ११
पुरेवातसमां १६१	मनीविम्मापवातु ७ ८ १ ११
पुरेवात १४०-१४३ ३४४-३४६ ४ २-४ ४ ४ ६ ४२६ ४३ ४३४ ४३३	महामूला १ ७, १ ११ - बत्तारो १ १० - तयो २ २३ २४ १ १ - ३ २१ २३ २४ महामूर्त एक् २३ २४ १ १ मातुपातिनम् १३६, ३४८ मिण्णविट्ठि १३६ ३४८ मिण्णवत्ता १३६ मुनापावो १३६ मोद्धो, उद्धवन्तुगो १ १ - तिथिनिष्ठाणहन्तो १ १
फ	
कलवाचा १३६	
कमा २८६-२८६	

य

यथाकम्मूपगञ्जाण १२५, १२६, १३६, १३७, ३३६,
३४०, ३८२, ४१६

र

रसायतन ३, ८, १०, ११, १२६, ३८२, ३६२
रुहिरुष्पादकम्म १३६

रूपजीवित्तिन्द्रिय ६, १५२-१५४, ३६६,
४०४, ४०६, ४२६

रूपायतन ३, ८, १०, ११, १२६, ३४१,
३४६, ३५६, ३८२, ४१६, ४२५, ४३१

रूपायतन, अनुपादिश्रुपादानिय ३८३, ३६३, ४०६
-उपादिश्रुपादानिय ३६२

रूपिनो, घम्मा ६, ६

रूप, चित्तसमुद्धान २०-२८, ३२-३७, ३६,
६८, ७६, १०३, १३०-१३५,
१४६-१४८, १५१, १५२, ३१०-
३१२, ३१७-३२०, ३२५-३२७,
३३७, ४०२, ४०३, ४२७

व

वत्यु २०, २३, २४, २८, ३२,
१२८, ३२८, ३६२, ४०२, ४२६

वत्युपुरेजात १४३, १४४, ३४६,
३५०, ३६२, ४२५

विगतघटना १७६

विगतपञ्चयेन पञ्चयो २६७

विगतपञ्चयो ३, १०, १४, १६,
१८, २६, ७७, १०६,
१५४, २७२, ३१४, ३३२

विगतमभाग १७६

विज्ञाणञ्चायतन १३६

विज्ञाणान, पञ्चन्न ३४३, ३८५

विपस्सन १३५, १३६, २६१, ३६०

विपाकघटना १६३, २२३

विपाकदुक् ४६, ६०, १०७, ११४, २२२, ३१५

विपाकघम्मघम्मा, चेतना ३५१

विपाकघम्मघम्माधिपति ३४२

विपाकघम्मघम्मो ३०६, ३१३-३१५, ३१७,
३२६-३३२, ३३८, ३३६,
३४३, ३४५-३५२, ३५५

विपाकपञ्चयो ३, ६, १४, १८, २६, ७३,
१०५, १४६, २७२, २६७, ३१३,
३३२, ३५१, ३६४, ३६६, ४२७

विपाकमनोधातु ३४३, ३८५

विपाकमनोविज्ञाणधातु ३४३, ३८५

विपाकसभाग १६२, ३००

विपाका, आहारा ३५२

-खन्वा ३१३, ३१४, ३३६, ३५४

-चेतना ३५१

-हेतु ३३७

विपाकाधिपति ३४१

विपाकाव्याकत २४-२६, २८, ३२-३६

विपाको, अमङ्गिलिट्ठअसङ्गिलेसिको ४२८

-घम्मो ३०६, ३११-३१५, ३२४, ३२६

-३२६, ३३१, ३३६-३३६, ३४१,

३४३-३४७, ३५१, ३५३, ३५५

विष्युत्तदुक ५३, ६२, ११५, २४७

विष्युत्तपञ्चयो ३, ६, १४, १८, २७,

२८, ७४, १०६, १४६, २७२,

३१४, ३३२, ३५४, ४०१

विष्युत्तमिस्सकघटना १७४, २४७

विष्युत्तसभाग १७३

विरियाधिपति ४

विरियाधिपतिघटना २०५

वीमसाधिपति ४

वीमसाधिपतिघटना २०६

वोदान १२७, १२६, २८८, २८६, २६५,

३३६, ३४१-३४३, ३५०, ३८५

स

मइन्द्रियघटना १६४, १६६, २२७, २४०, २४३

मइन्द्रिय-ज्ञानघटना १७२, २४४

मइन्द्रिय-मग्गघटना १५५, १५७, १७०,

१६७, २४१, २६८

सकम्मघटना १६३, २२६

सङ्घिमिदुसङ्घिमेसिका जम्मा	४१६, ४२२, ४२६,	सहजातसामां	१२८
	४२६-४३१	सहजातसामञ्जसवटना	१२७ १६१ २२४ २३१
-वेतना	४२६ ४२७	सहजातादिगुणं	७८
-क्षेत्र	४१७ ४१८	सहजातादिसामां	२६६
सङ्घिमिदुसङ्घिमेसिकाविपति	४२१	सहजाताविपति	१२७ १२८ २८६-२८८ ३४१
सङ्घिमिदुसङ्घिमेसिको मम्मो	४१५-४३१		३४२, ३८३ ३८४ ४२ ४२१
	४३३ ४३४	सहजातं	१४५, १४६-१४१ १४३ ३४६, ३४४
सङ्घमेवकम्मं	१३६	-३४७ ४ २-४ ४ ४०६, ४२७,	
सञ्ज्ञावटना	१६६ १७१ २३४ २४३	४२६ ४३ ४३२ ४३४ ४३३	
सञ्ज्ञा-समावटना	१६६, २३४	सहेताविपतिद्वित्रियवटना	१७६, २४६
सञ्ज्ञावतनं	१ = १ ११ १२६	सहेतु-अविपति-मम्मवटना	१६८, २३८
सङ्घं भद्रुपाविभुपावानिधं	३६०	सहेतु-द्वित्रियवटना	१७२, २४३
समां	४१	सहेतु-द्वित्रिय-समावटना	१६८
समप्यवटना	१६५, १६६, २ = २३३ २४	सहेतु-सम्यवटना	१६८ २३७
समनत्तरगुणं	२ =	साविपति-आहारवटना	१६७ २३६
समनत्तरविक्रमा जम्मा	१०	साविपति-द्वित्रियवटना	१६४ १७२, २२६, २४३
समनत्तरपञ्चयो	१ ५, १४-१६ १८	साविपति-द्वित्रिय-सम्यवटना	१६५, १६६, २६८
	२२, ७ ७ = १ ५ २७१ २६०	साविपति-सम्यवटना	१६७ २३६
	३१२ ३३ ३४४ ३६३ ३८३	सामञ्जसवटना	१६६, २६८ ३०६
समनत्तरविमता जम्मा	१	आहार-द्वित्रियवटना	१६७
समनत्तरसमां	१२७	आहारवटना	१६७ २३३
समापति	१३६	सीमं	१३५, १३७ १३८ १४ २८१-२८८
सम्पमुत्तवटना	१७३ २४७		२६१ २६२ ३३६ ३४२, ३४७ ३८६
सम्पमुत्तगुणं	४२, ११५, २४६		३६ ४२ ४२१
सम्पमुत्तपञ्चमेन पञ्चयो	२६७	गुणाय वेतनाय सम्पमुत्ता माता	२८४
सम्पमुत्तपञ्चयो	१ ६, १४ १८ २७	-सम्पमुत्तो जम्मा	२७१ २७२ २८२, २८३ २८४, २६१
	७४ १४६ २७२ ३१४		२६२ २६३-२६७
	३३२ ३३३ ४ १	गुप्तं	११३
सम्पमुत्तसामां	१७३ ३ ४	वैकल्या	१२३-१२८ १३५, १३७ १४२, ३३६
सम्पमुत्तपयो	१३६		३४१ ३४२, ३४८ ३३० ४२१
सहजात-सामञ्जसवटना	१६३	सेनागर्भं	= १४१ १४६
सहजातवटना	१५६ १६ १६२ १७४ १७५,	सोतविज्जानमातु	४ ५
	१७७ २ ६ २१४ २१६ २४६, २४४	सोतविज्जानं	१२८
सहजातसामाविपतिवटना	२ २	गोमावतनं	७ = १ १६, १४३
सहजातगुणं	४६ ८८ ९ = ३४४		१५ १५६, ३२८
सहजातपञ्चयो ६, ६ १४ १६ १७ २२-		सोतिविज्जं	६, १४७
	२४ ७ १ ५, २७१ २६ ३१२		
	३३ ३४४ ३६३ ३८३		
		हेतुजातिगुणं	२७१

हेतुमटना	४१३, ४३३	हेतुमनक	१५
हेतुदुक	४४, ८६, १०३, ११२, १२२, १६५, २७६, ३१४, ३२२, ३३३, ३३५, ३७४, ४१३, ४१७, ४३५	हेतुभाग	१५४, २६८, ३०६, ४३३
हेतुपञ्चयो	३, १२, १४-२१, ६६, ६७, १०४, १२१, २७१, २८२, ३०६, ३२५, ३३६, ३३७, ३६१, ३७१, ३७६, ३८०, ४१५, ४१७	हेतुसामञ्जसटना	१५५, १६५
हेतुमूलका, गणना	३०	हेतु	३
		- असङ्गितिद्वयगङ्गलेनिका	४१८
		- असङ्गितिद्वयगङ्गलेनिका	४१८
		- विपाका	३३७
		- मङ्गितिद्वयगङ्गलेनिका	४१७, ४१८

सुद्धिपणं

पिट्टे	पन्तिय	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो	पिट्टे	पन्तिय	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो
५	(मिरो)	पञ्चयनिद्वसो	पञ्चयनिद्वसो	२४४	६	नहेतुया	नहेतुया
१३	६	अकुसल	अकुमल च	"	८	अविगत	अविगत
१६	२१	तिक दुक च	दुक दुक च	२५७	९	सम्पयुत्त	सम्पयुत्ते
२४	१२	उपज्जति	उप्पज्जति	२६५	१४	नसम्पयुत्ते०	नसम्पयुत्त०
२५	१०	"	"	२७५	१	नआसवन०	नआसवन०
४१	१२	नअननन्तरे	नअनन्तरे	२८१	(अवो) इमस्मि	इमस्मि	
५८	१८	नपुरेजात	नपुरेजाते	२८६	२०	सम्पयुत्तस्स	सम्पयुत्तस्स
६६	१६	मग्ग	मग्गे	२९१	१३	B 31	B 315
१००	७	हेतु-	हेतु-	२९५	२	अनन्तरुनिस्सयो	अनन्तरूपनिस्सयो
१०५-२० (पिट्टे-परिकोणे) [१४			[१५	३०७	१०	०पञ्चयानो	०पञ्चया
११२	१	नपच्छाजात	नपच्छाजाते	३११	१४	एक खन्व	एक खन्व च
११४	४	पुरजात०	पुरेजात०	३१६	१४	वत्थु	वत्थु च
१२२	१८	सम्पयुत्तत्	सम्पयुत्तत्	३१६	८	०विपाक धम्म०	०विपाकधम्म०
१२६	१०	कम्मस्स	धम्मस्स	३२०	१३	345	B 345
१३२	१२	च्येन	पञ्चयेन	३२४	१५	नहेतु-	नहेतु-
१३३	१	खन्धान	खन्धान	३३३	२२	उप्पज्जति	उप्पज्जन्ति
१५६	२४	निस्सय पञ्चया	निस्सयपञ्चया	३३६	१३	खन्धे खन्धे	खन्धे
१६१	१	अनन्तर	अनन्तरे	३३७	१२	हेतुपञ्चयन	हेतुपञ्चयेन
१७३	२४	तीणि	तीणि	३४६	१७	०पञ्चयन	०पञ्चयेन
१७४	६	पच्छाजातत्थि	पच्छाजात-अत्थि	"	१६	आरम्भ०	आरम्भण०
१७८	३	०पञ्चयन	०पञ्चयेन	३५८	१६	आरम्भणच्येन	आरम्भणपञ्चयेन
१८३	१२	196	B 196	३६३	११	नियान	नियान
२१०	१३	एक	एक	३६५	७	कम्मपञ्चयन	कम्मपञ्चयेन
२११	८	नविप्पयत्ते	नविप्पयुत्ते	४१२	२३	उपादिशु	उपादिशुपादानियो
२३३	१४	नकम्म	नकम्मे	४३१	२४	असङ्गिलदु०	असङ्गिलिदु०

प्रकाशक विरगु अगदीस काश्यप सगरी, पालि प्रकाशन मध्य
बिहार, भागम्या (पटना)

मुद्रक : श्री कुम्भबन्ध बेरी बिद्यामन्दिर प्रेस (मोहरीह) बिमिदे
डी १५/२४ भागमन्दिर, धाराबसी-१

